

3 1761 04727254 7

CARMINA
GRAECA MEDII Aevi

EDIDIT

GVILELMVS WAGNER

PROFESSOR HAMBVRGENSIS

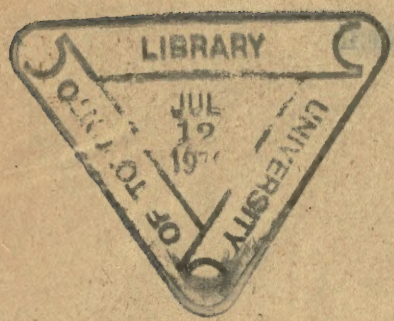
LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI
MDCCCLXXIII

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΑΤΡΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΑΤΡΙΚΑ

PA
3433
W35
1874

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΑΤΡΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

CONSTANTINO SATHAE

AEMILIO LEGRANDIO

AMICIS

·LVBENS MERITO

D · D · D

GVILELMVS WAGNER

P R A E F A T I O.

Inter permultos illos codices graecos quibus AVGERIVS BVSBEQVIVS, imperatoris Ferdinandi I. ad Turcas legatus, bibliothecam Vindobonensem auxit, non ultimum locum tenet is liber ex quo longe maiorem partem carminum graecorum hausit quae nunc primum publici iuris feci: eum dico librum qui Lambecio est codex theologicus CCXCVII, Nesselio CCXLIV ediderat autem ante me ex eodem libro carmen graecum περ Φλωρίου καὶ Πλατζιαφλώρας vir incomparabilis, Immanue Bekker, in commentariis academiae regiae Berolinensis a. MDCCCXLV, quod carmen emendatius ipse edidi in priore sylloge carminum graecorum medii aevi quae prodiit Londini a. MDCCCLXX, neque volui hic repetere quamquam harum litterarum peritis mirum non videbitur me in hoc carmine ut in aliis permulta nunc emendasse quae ante hos quattuor annos intacta reliqueram: sed de his alius erit dicendi locus. eodem vero anno quo Londini prodiit prior sylloge ipse in patriam qua per plus sex annos carueram redux factus sedem meam fixi Hamburgi ad munus honorificum vocatus a praeceptore meo dilectissimo Ioanne Classeno, sene venerabili: qui ut quiete laboribus uti lissimis parta diu fruatur opto atque precor! sed ad me redeo. anno igitur MDCCCLXXI Constantinus Sathas, scriptor clarissimus, qui tum Vindobonae degebat, litteris humanissimis mihi operam suam obtulit qua uti possem, si placeret, in describendis carminibus adhuc ineditis. hanc ego viri tum temporis mihi nullo amicitiae vel saltem notitiae vinculo coniuncti miram benignitatem avide amplexus rogavi eum ut quaecumque e codice Vindobonensi descripsisset mihi mitteret: me omnia in Britannia postea editurum una cum eis quae ipse iam

antea descripsissem e codice Parisino. itaque haud multo post Sathas haec mihi misit a se descripta et emendata: Manolis Selabi carmen de calamitate Cretensi quod hic legitur p. 53--61; narrationem περὶ τῶν τετραπόδων ζώων quam in auxilium vocato libro Parisino nunc emendatiorem, ut spero, edidi p. 141—178; carmen de avibus quod Sathae potissimum recensionem secutus adiunxi p. 179—198; denique carmen de sene sapiente quod legitur p. 277—303. quae omnia cum aestate eiusdem anni societati philologiae Londinensi, cuius sumptibus prior sylloge edita est, edenda obtulissem, responsum tuli fieri non posse ut altera pars Londini ederetur: deesse enim argentum, librum autem meum perpauca tantum innotuisse neque a multis emi. qua re factum est ut animum ad patriam haud gravate converterem, cum non ignorarem apud nostrates libros philologos a Teubnero et Weidmannis non solius lucri causa edi solere: neque spes me fefellit. vere enim anni insequentis precibus meis adductus Teubnerus hunc librum edendum suscepit: cui viro honestissimo gratos esse oportet si qui harum litterarum amantes me hoc libro aliquid contulisse existiment ad sermonis graeci qualis medio aevo fuit naturam rectius et plenius cognoscendam atque intellegendam.

Sed praeter Satham aliorum quoque possum commemorare benignitatem: satis autem laudare vix potero. et praeter ceteros quidem nominandus mihi est SENATVS rei publicae nostrae HAMBVRGENSIS, cuius liberalitate promptaque benevolentia factum est ut codex Vindobonensis hieme anni MDCCCLXXII Hamburgum mitteretur quem per quattuor menses domi haberem, ut summo cum otio eo uterer: quae benevolentia tanta fuit eaque studia mea tam mirifice aucta sunt, non solum in hac re, sed etiam in aliis non paucis, ut vix ac ne vix quidem scirem quomodo condignas agerem gratias. nam hac ratione evenit ut multa carmina eis quae Sathas mihi miserat ipse adderem, quae ille descripserat iterum ad codicem exigerem et emendarem. deinde vero cum in medio describendi et emendandi labore versarer, aliam atque aliam expertus sum doctorum amicorum humanitatem atque promptam in me voluntatem. primum enim ADOLPHVS MICOLCIVS, conlega suavissimus, cum forte Parisiis versaretur

aestate anni MDCCCLXXII, operam suam non recusavit in describendo carmine περί τῶν τετραπόδων ζώων: deinde AEMILIVS LEGRANDIVS, vir mihi multis nominibus carus deque litteris graecis optime meritis, carmina Sachleis mihi misit a viro clarissimo A. BOUCHERIE, litterarum graecarum professore in universitate Montepessulana, e codice scholae medicae quae in eadem urbe est diligentissime descripta: idem porro LEGRANDIVS in meum usum ad libros Parisinos contulit carmen de Apollonio rege Tyri et Georgillae narrationem de Belisario, et liberalissime edendum mihi permisit carmen de Belisario tertium, cuius codicem ipse emerat in auctione librorum nescio cuius hominis nobilis Galli. haec dum scribo, codicem saeculo XVI exeunte pessime scriptum mecum habeo: redibit autem ad Legrandium libro meo absoluto. porro autem his ipsis diebus denuo me sibi devinxit idem Legrandius communicata mecum — quid dico? communicata, immo donata mihi — editione vitae Aesopi in sermonem volgarem conversae quae Venetiis prodiit a. MDCCCLXXXIII: in quo libro inde a p. 93 legitur Πωρικολόγος quem hic edidi p. 199—202: de qua re dicam in appendice. deinde Sathas qui tum Venetiis versabatur in edenda βιβλιοθήκη μεσαιωνικῆ aemulum se praebens τῶν χαλκεντέρων ἐκείνων, tamen non dubitavit in meum usum describere carmen morale Alexii Comneni quod primum locum tenet in hac sylloge. his igitur omnibus gratias habeo atque ago quam maximas eisque ut liber a me editus non prorsus indignus videatur ea qua mihi roganti semper praesto fuerunt humanitate atque benignitate vehementer opto.

Dum vero haec carmina in officina Teubneriana typis describuntur, vix dici potest quantum adiutus sim erudita atque prompta opera duorum hominum doctorum, Graeci unius, alterius Germani. et CONRADI quidem BURSIIANII laudes praedicare meum non est: quis enim tam rudis est litterarum graecarum ut eius nomen et eruditos labores ignoret? sed gratias mecum agent viro humanissimo quicumque his litteris operam dant, quod totum librum magna cum cura relegere non dubitavit egregiasque emendationes mecum communicavit. DEMETRII autem BICELAE nomen quod in lucem protraxi

vereor ne ipso invito fecerim: sed tamen feci. tanta enim modestia BICELAS est ut nomen suum permultis illis et praeclaris quas mihi misit emendationibus addi noluerit: sed quid tandem debëbam facere? mihi certe emendationes illas arrogare nolebam, et iniquum videbatur auctoris nomen celari, praesertim cum ipse Bicelas sylloges meae prioris censuram doctissimam scripsisset in Pandora, ephemeride Atheniensi, et elegantissimorum poematum volumine et edita nuper μελέτη περὶ τῶν Βυζαντινῶν merito inclaruisset. quamobrem spero me a suavissimo amico Bicela facile veniam impetraturum esse quod inter philologos ipsius attulerim nomen: philologos autem scio summa cum voluptate ingenium atque sagacitatem amici mei laudaturos, modestiam admiraturos esse.

Ultimo neque tamen infimo loco nomino COESTLINVM Hlamburgensem, virum mira sermonis graeci notitia praeditum, cuius praeclaras emendationes haud sane paucas mecum laudabunt quicumque hunc librum perlegent. mihi autem gratulabor si forte protracto in dias luminis oras COESTLINI nomine (ipse enim qua est αὐταρκεία intra parietes plerumque sat habet philosophari) eum incitavero ut studiorum fructus publici iuris faciat neque in epistoliis tantum scribendis — doctis illis quidem atque mihi acceptissimis — operam consumat. ingeniosissimarum enim est coniecturarum pater Coestlinus noster, neque doctrina atque eruditione facile a quoquam superari potest.

Nihil dico de mea ipsius opera: sed hoc addo me non ignorare, neque omnia neque nihil me in hoc libro praestitisse. est sane aliquid tantam versuum multitudinem quanta hoc volumine nunc primum editur et collegisse et disposuisse et quantum nunc fieri potest emendasse. neque tamen me fugit me aliis potius praebere materiam in qua se exerceant (adhuc enim satis rudis est neque omni ex parte perpolita) quam opus ex omni parte absolutum. sed Graecorum potissimum erit haec carmina, vetustissima monumenta eius quo nunc utuntur sermonis, cum studio atque cura perlegere, retractare, emendare. ipse tamen suscipio laborem ad recte aestimandum hunc librum omnino necessarium: promitto enim, si per valetudinem licuerit, me glossarium additurum esse quo

contineantur atque explicentur vocabula aut plane nova aut inusitato sensu usurpata: quo glossario me complexurum esse spero non solum carmina a me edita, sed etiam ea quae Le-grandius Sathas alii aut ediderunt aut intra proximos annos edituri sunt. talem enim laborem non uno anno absolvi posse intelligentes harum rerum iudices facile videbunt: interea vero haec carmina pro viribus emendata exhibuisse mihi sufficiat.

Codicis Vindobonensis accuratam descriptionem olim mihi misit Constantinus Sathas, quam adiectis observationibus meis non nullis et ipsis verbis graecis servatis infra adposui.

Ὁ κώδηξ οὗτος γεγραμμένος ἐπὶ χάρτου περὶ τὰ μέσα τῆς 15' ἑκατονταετηρίδος καὶ ἀνήκων εἰς Ἀκάκιον μητροπολίτην Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης (οὗ καὶ ἐν τῇ προτασσομένη ἀγράφῳ σελίδι τοῦ φύλλου 84 ἀναγιγνώσκεται ἡ ὑπογραφή· „† ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης Ἀκάκιος“) ἐκομίσθη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ καὶ ἄλλων χειρογράφων ὑπὸ τοῦ φιλομούσου πρεσβευτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος, Βουσβεκίου. οὗτος γὰρ ἐν ἀρχῇ σημειοῖ ἰδίᾳ χειρὶ „Augerius de Busbecke comparavit Constantinopoli.“ συνιστάμενος ἐκ φύλλων 329 κατὰ τὴν νεωτέραν ἀρίθμησιν φέρει χάσμα μεταξὺ τῶν σελίδων 259—260 ἢ σογ'—τς' τῆς παλαιᾶς καταγραφῆς. ἐν αὐτῷ περιέχονται τὰ ἐξῆς ἔμμετρά τε καὶ πεζὰ πονημάτια· τῶν δὲ πεζῶν προτάσσω ἀστερίσκιον (*).

1. [Διήγησις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης] παλαιὸν διὰ στίχων ποιηθὲν παρὰ κύρου Γεωργίου Χούμνου τοῦ ἐκ τῆς περιβοήτου τῶν νήσων καὶ εὐδαίμων [sic, scr. εὐδαίμονος] Κρήτης ἐκ πόλεως Χανδάκου. φύλ. 2—19. τῆς διηγήσεως ταύτης ἀντίγραφον εὔρον καὶ ἐν κώδηκι τῆς Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης.

* 2. Χρονογραφία μερική ἀπὸ Ἀδάμ ἕως τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ (20—21).

* 3. Διήγησις πάνυ ὠφέλιμος καὶ ὠραία περὶ τοῦ ἁγίου Τάφου (22—25).

* 4. Διήγησις καὶ ἡ γέννησις καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸ πῶς ἐγεννήθη καὶ ἀνατρέφην, καὶ περὶ τῆς ἀνδρίας αὐτοῦ, καὶ τὴν μάθησιν καὶ τὴν χαρὰν του. Ἦτον ἀπὸ τῶν θεῶν ὄρισμός καὶ ἦτον φρόνιμος καὶ ὁμορφος καὶ χαροποιὸς εἰς τοὺς αὐθεντάδας καὶ εἰς τὴν στρατίαν [scr. στρατιάν]· καὶ εἶχεν χερί

καλὸ νὰ φιλοδωρῇ καὶ νὰ στέκη εἰς τὸν λόγον του, νὰ μὴδὲν σφάλῃ τοὺς ὄρκους του. καὶ μετὰ ταῦτα ἐβασίλευεν ὅλον τὸν κόσμον (φύλ. 26—43). [Dixit de hac narratione hyper Stephanus Karpius, professor Vindobonensis, in libello a me p. 304 commemorato.]

* 5. [Θεολογικά τινα σημειώματα] 44—53. γέγραπται δι' ἄλλης χειρός.

6. Ἀπολλωνίου διήγησις 54—78. [Est carmen a me commemoratum in prolegomenis sylloges prioris p. XVII sq.: eis autem quae ibi dixi nunc hoc addo me vehementer suspicari Gabrielis Contiani in fine carminis commemorati non esse poetae, sed scribae nomen.]

* 7. Περὶ τοῦ Πάπα, 79—83.

8. Πουλολόγος, 84—89. [Laudat Ducangius „Pulologum seu Apologum de avibus, ex codice Regio“ in indice Auctorum glossario mediae et infimae graecitatis addito p. 38. qui codex ut a Legrandio vel alio homine docto excutiat et ad hoc carmen difficillimum emendandum adhibeatur vehementer optandum est.]

9. Διήγησις περὶ τῶν τετραπόδων, 90—98.

10. Ὁ Ἀπόκοπος, 98—103. [Est idem carmen quod Legrandius e recensione Isidoridae Scylitsae, docti cuiusdam Graeci, edidit Parisiis et Athenis a. MDCCCLXX, saepius antea impressum Venetiis. quod carmen quamquam mihi in animo fuit in hoc volumine deruo edere, tamen Legrandio novam recensionem reservandam esse censui: eius enim vineta caedere nolui. differt autem recensio Vindobonensis permultis locis ab editionibus Venetis, ut omnino appareat eas non fluxisse e codice Vindobonensi. quam sibi lacunam indagare visus est Scylitsa p. 32, ea ope codicis nostri sanari potest transpositis eis versibus qui sunt inde a p. 32 (᾿ς τὴν μέσην τοὺς δὲν δύνονται ζωνάριν νὰ βαστάξουν) usque ad p. 33 (νὰ πᾶς, ὡς εἶπα, ᾿ς σπήτι μας καὶ νὰ τοὺς ὀμιλήσης) post eum versum qui p. 35 legitur (τώρα τῆς γῆς τὸν κορνιακτὸν ἔχουν ὀδιά στεφάνιν), ut post p. 32 (κι ὡς ἔδειξεν, ἐδέχεται διὰ νὰ τοῦ ᾿πῶ νὰ μάθῃ) addito uno versu in editionibus praetermisso (καὶ τὸν κοντά του ἐκούτησε τάχατες νὰ σιγήσουν) statim legatur p. 33 καὶ πρὸς ἐμὲν ἐγύρισαν (ita enim codex pro ἐστρά-

φησαν) πάλιν νὰ μὲ ῥωτήσουν. *ceterum epilogum qui p. 35 legitur (ἐσᾶς πάλιν παρακαλῶ ὥστε ὅπου νὰ ζήτε κτλ.) omittit codex Vindobonensis neque eum ab ipso poeta compositum esse arbitror, sive Μπεργαῆς ille fuit sive alius. totum carmen nova recensione perquam dignum esse mihi quidem videtur.]*

11. Ἀλφάβητος κατασκευτικὴ καὶ ψυχωφελὴς περὶ τοῦ ματαίου κόσμου τούτου, 103—104.

12. Ἐτέρα ἀλφάβητος, ποίημα κύρ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ, 104.

13. Βίος καὶ πολιτεία τινὸς δοκιμωτάτου καὶ σοφωτάτου γέροντος, 105—108. [*Hoc carmine quod Sathae potissimum recensionem secutus infra exhibui agitur de argumento quodam ex narrationibus orientalibus ducto, quod Graecis vehementer in deliciis fuisse apparet. etenim praeter eam quam ego edidi huius narrationis formam aliae duae innotuerunt: una quam Legrandius edidit Parisiis et Athenis a. MDCCCLXXII: περὶ τοῦ γέροντος τοῦ φρονίμου Μουτζοκουρεμένου, praemissa scriptione Gideli et additis annotationibus non nullis G. Wyndhami, docti Britannii; altera ὁ σοφὸς πρεσβύτης, quam idem Legrandius inseruit carminibus popularibus Graecorum a se editis, Parisiis MDCCCLXXIV, p. 256—285. sed praeter has tres narrationes unius eiusdemque argumenti versibus trochaicis conscriptas extat fragmentum quartae versibus politicis conscriptae, quod legitur initio Μουτζοκουρεμένου a Legrandio editi. id fragmentum cur dicam versibus politicis conscriptum esse apparere puto ex hac quam infra posui emendata lectione versuum 6—18 qui apud Legrandium p. 21 pro trochaicis leguntur:*

πέτραν μικρὴν τοῦ δείχνουσιν, εἶπάν του „εἰπέ μας, γέρον, τί νὰ ἀξίζη ἡ πέτρα“;

ἀπολογᾶτ' ὁ γέροντας ὀμπρὸς ᾗ τὸν βασιλέα

„ἄκουσ', ἀφέντη βασιλεῦ, διὰ τοῦτο τὸ πετράκι

3 πρᾶγμα μικρὸν ἀξιάζει (γάρ), ἓνα κοῦφον καρῦδιν.“

παίρνεουσιν (οὔν) τὸν γέροντα, ᾗ τὴν φυλακὴν τὸν βάλλον, βάλλον τον εἰς τὴν φυλακὴν, κ' ἓναν ψωμὶν τὸν δίδουν.

1 δίχνουν του μικρὴν πέτραν cod. 2 τινάζηζι cod., em.

Legrand. fieri potest ut totus versus ab initio fuerit (καὶ καθάρᾳ μᾶς ἔλεγε) τί νὰ ἀξίζη ἡ πέτρα. 3 ἀπολογᾶται cod. Legrandius ut trochaicum efficeret scripsit γέρων, quamquam ne

id quidem necessarium fuit. εἰς cod. 4 ἄκουσε cod. 5 ἕναν πρ. (γάρ) addidi. in fine versus cod. addit καὶ ἕνα μικρὸν φυκάκιν, quae verba pro. glossemate habeo. 6 (οὖν) addidi γέροντ' cod., unde Legrandius fecit γεροντίτζη. εἰς cod. 7 Legrandius ut trochaicum efficeret τὴν secluserit. καὶ ἕναν cod.

ceterum inter se comparatis variis his de eodem argumento carminibus emendationes non nullas inveniri posse mihi quidem persuasum est: qua de re alibi dicam.]

14. Διήγησις περὶ τοῦ Ἑμπερίου, 108—115. [Vidē de hac narratione quae dixi in prolegomenis sylloges prioris p. XVIII. totum carmen edidi notisque gallice scriptis explicare studui Parisiis MDCCCLXXIV: Histoire d' Imbérios et Margarona, imitation grecque du roman français Pierre de Provence et la belle Maguelonne, publiée pour la première fois d'après un ms. de la bibliothèque impériale de Vienne par Guillaume Wagner. Maisonneuve et Cie, 15, Quai Voltaire.]

15. Διήγησις τῆς φουμιστῆς Βενετίας, 115—116.

* 16. Διήγησις τοῦ Πωρικολόγου 116—118 [de qua vide appendicem].

17. Γραφαὶ καὶ στίχοι διδαχῆς καὶ παραινέσεως λόγοι ἐξ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τοῦ μακαριωτάτου πρὸς τὸν τοῦ πρίγκηπος υἱὸν μητρόθεν τοῦ ἐγγόνου, 117—121 [ubi doleo vocabulum μητρόθεν a me praeteritum esse in annotatione critica].

* 18. Ἀκολουθία τοῦ ἀνοσίου τραγογένη Σπανοῦ τοῦ οὐρίου καὶ ἐξουρίου, μηνὶ τῷ αὐτῷ πέρυσι, ἐν ἔτει ἐφέτω (121—126). [Est satira saepius Venetiis edita, cuius novam editionem parat Legrandius.]

19. Συναζάριον τοῦ τιμημένου Γαδάρου, 126—129.

20. Περὶ γέροντος νὰ μὴν πάρη κορίτσι, 129—130.

21. [Ἐρωτικὰ τραγούδια] 130—131. [Edidit Legrandius in Carminibus Graecorum popularibus antea commemoratis.]

* 22. Μηνολόγιον. Μέθοδος Χαλουήθ τοῦ προφήτου. Ζουδολόγιον (132—167). γέγραπται δι' ἄλλης χειρός.

23. Ῥίμα θρηνητικὴ εἰς τὸν πικρὸν καὶ ἀκόρεστον ἄδην, ποίημα κυρίου Ἰωάννου Πικατόρου ἐκ πόλεως Ῥηθύμνης, 168—175.

* 24. Ἑρμηνεία τῶν караβίων διὰ τοὺς λιμόνες, 176 · 204. [Editionem parat Legrandius.]

* 25. Διήγησις εὐκολωτέρα περὶ βαθμῶν συγγενείας, 205 — 210.

26. Διήγησις ἐξαιρετος ἐρωτικῆ καὶ ξένη Φλωρίου τοῦ πανευτυχοῦς καὶ κόρης Πλατζιαφλώρης, 211 · 221. [Edidit L. Bekker, post eum Maurophrydes in Ἐκλογῇ μνημείων τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γλώσσης, tertium ego in sylloge priore.]

27. Περὶ Ξενιτείας, 223 · 226.

28. Διήγησις ὠραιότατη τοῦ θαυμαστοῦ ἀνδρὸς τοῦ λεγομένου Βελισαρίου, 227—245. γέγραπται δι' ἄλλης χειρὸς.

29. Ἡ συμφορὰ τῆς Κρήτης, 245—252. γέγραπται διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς τῷ προηγουμένῳ ποιήματι.

* 30. Σεληνοδρόμιον τῶν ἰθ' κύκλων τῆς σελήνης, 253 — 259.

Μετὰ τοῦτο ἐλλείπουσι φύλλα 33, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς διακοπτόμενης παλαιᾶς ἀριθμήσεως (σογ'—τς'), ἐν οἷς περιείχοντο, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ προτασσομένου τοῦ κώδικος πίνακος, τὸ Ἄνθος Χαρίτων καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ περὶ Τρωϊκοῦ πολέμου ποιήματος, τὴν αὐτὴν ὁμοίως φέροντος ἔλλειψιν καὶ ἐν τῷ χειρογράφῳ τῆς Παρισινής βιβλιοθήκης.

31. Ἡ Τρωάδα, 260—324. [Magnam partem huius carminis descripsi neque tamen ad finem pervenire potui, cum plus decem milia versuum contineat.]

32. [Ἑρωτικὰ τραγούδια] 324—329. [Haec edidit Legrandius in Carminibus popularibus Graecorum.]

Μετὰ δὲ τὸ πέρασ καὶ τῆς νεωτέρας ἀριθμήσεως ἔπονται ἕτερα ἐννέα φύλλα, ἐξ ὧν τὰ μὲν ἑπτὰ εἰσιν ἄγραφα, ἐν δὲ τοῖς δυοῖ πρώτοις ἔχουσι προστεθῆ διὰ χειρὸς ἀλλογενοῦς, ἀπίρου τῆς ἑλληνικῆς γραφῆς, [mihi videtur esse manus indocta Graeci cuiusdam] δίστιχά τινα ἐρωτικὰ ἄσματα. [Haec quoque in eodem libro edidit Legrandius.] ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ κώδικος φέρεται αὐθις ἡ ὑπογραφή τοῦ Αὐγ. Βουσβεκίου (Aug. Busbecque).

Ὁ ἀνώνυμος ἀντιγραφεὺς τοῦ κώδικος ἦτο κακογράφος καὶ πάντα ἀμαθής. [neque tamen scribae quibus hunc librum debemus magis accusandi atque vituperandi mihi esse videntur quam aliorum codicum quos usurpavi auctores: etenim ad unum

omnes grammaticae artis plane expertes videntur fuisse. quamquam palmam ignorantiae facile tribuerim ei qui carmen tertium de Belisario a me ultimo loco editum scripsit.] ὅθεν παρατηροῦνται, ἐκτὸς τοῦ πλήθους τῶν ὀρθογραφικῶν ἀμαρτημάτων [quae omnia adnotare omnino supervacaneum est], διαιρέσεις λέξεων ἰδιοτρόπως συλλαβιζομένων καὶ γραφῇ τῶν ποιημάτων ἄνευ στιχουργικῆς διαιρέσεως, ἀλλ' ἐν συνεχείᾳ πεζοῦ λόγου.

Et haec quidem Sathas. ex iis autem carminibus quae hoc volumine continentur plurimum negotium mihi exhibuerunt carmina Sachleis et propter argumenti obscenitatem et ob linguae obscuritatem atque difficultatem codicumque miras discrepantias. et in altero quidem carmine quod p. 78 — 105 legitur poeta concentu finali non utitur usque ad v. 377, post quem eo uti coepit. editurus autem erat haec carmina Maurophrydes, cuius iam supra mentionem feci, in volumine altero τῆς ἐκλογῆς μνημείων τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γλώσσης, nisi opus morte immatura hominis eruditi interruptum esset. is igitur dicit in praef. p. ζ' (μέλλουν νὰ ἐκδοθῶσιν ἐν τῷ β' τόμῳ τῆς παρούσης συλλογῆς) τρία διάφορα στιχουργήματα Στεφάνου Σαχλήκη τοῦ Κρητός, quae antea dicit se descripsisse e codice Parisino 2909, unde ego quoque ea descripsi aestate anni MDCCLXVIII. iam cur tria se editurum carmina promiserit in propatulo esse equidem opinor: vix enim dubium esse potest quin carmen secundum in duas partes dividere ei in animo fuerit. ego tamen hanc divisionem linea indicare quam integrum carmen tertium ordiri malui; cum utramque partem artissime cum altera cohaerere unus quisque facile sentiat.

Restat ut moneam in ipsa verborum scriptura me uncinis [ ] secluisse quae aliena et delenda putarem, his autem ( ) addidisse quae sive metrum sive aliae rationes supplenda esse demonstrarent praeter codicum auctoritatem.

Scribebam Hamburgi,
mense Maio exeunte
a. MDCCLXXIV.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

1. Ἀλεξίου Κομνηνοῦ ποίημα πυραιναιτικόν	1— 27.
2. Θρήνος περὶ Ταμυράγγου	28— 31.
3. Ἐμμανουὴλ Γεωργιλλὰ Θανατικὸν τῆς Ρόδου	32— 52.
4. Μανοὴλ Σκλάβου Συμφορὰ τῆς Κρήτης	53— 61.
5. Στεφάνου τοῦ Σαχλήκη στίχοι καὶ ἐρμηνεῖαι	62— 78.
6. Τοῦ αὐτοῦ στίχοι καὶ ἐρμηνεῖαι, ἔτι καὶ ἀφηγήσεις	79—105.
7. Περί γέροντος νὰ μὴν πάρῃ κορίτσι	106— 111.
8. Συναξάριον τοῦ τιμημένου γαδάρου	112—123.
9. Γαδάρου, λύκου κι ἀλουποῦς διήγησις ὠραία	124—140.
10. Διήγησις παιδιόφραστος τῶν τετραπόδων ζώων	141—178.
11. Πουολόγος	179—198.
12. Διήγησις τοῦ Πωρικολόγου	199—202.
13. Περί τῆς Ξενιτείας	203—220.
14. Εἰς Βενετίαν.	221—223.
15. Ἰωάννου Πικατόρου τοῦ ἐκ πόλεως Ῥηθύμης ποίημα εἰς τὸν πικρὸν καὶ ἀκόρεστον ἄδην	224—241.
16. Ἀλφάβητος κατανουκτικὸς καὶ ψυχιωφελής	242—247.
17. Διήγησις Ἀπολλωνίου	248—276.
18. Βίος καὶ πολιτεία τινὸς δοκιμητάτου καὶ σοφωτάτου γέροντος	277—303.
19. Διήγησις τοῦ θαυμαστοῦ ἀνδρὸς τοῦ λεγομένου Βε- λισαρίου	304—321.
20. Ἐμμανουὴλ Γεωργιλλὰ Ἱστορικὴ ἐξήγησις περὶ Βελι- σαρίου	322—347.
21. Ῥιμάδα περὶ Βελισαρίου	348—378.

ΑΛΕΞΙΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ ΠΟΙΗΜΑ ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚΟΝ.

Στίχοι, γραφή καὶ διδαχὴ, καὶ παραινέσεως λόγοι
 ἔξ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τοῦ μακαριωτάτου,
 πρὸς τὸν τοῦ πρίγκιπος υἱὸν Καίσαρος Βρυεννίου,
 εἰς φρόνησιν καὶ παιδευσιν, εἰς λόγων εὐκοσμίαν.

Alexii Comneni carmen morale edidi e duobus codicibus, A Veneto bibliothecae Marcianae, class. XI, cod. XXIV, saec. XV, ubi fol. 161—185 legitur, et B Vindobonensi theol. 244, de quo dixi in praefatione. Veneti apographum peramice in meum usum confecit Constantinus Sathas, Vindobonensem ipse contuli. apposui Sathae verba e litteris humanissimis d. 26. Septb. 1872 scriptis: ὁ κώδηξ τῆς Μαρκιανῆς εἶναι τοῦ ΙΕ' αἰῶνος, ὑπὸ ἀμαθοῦς καὶ ἀπειροκάλου ἀντιγραφῆως γραφθεὶς. πρὸς τοῖς ἄλλοις οὐδεμία διάκρισις ὑπάρχει τῶν στίχων γεγραμμένων ἐν συνεχείᾳ πεζοῦ λόγου (quemadmodum semper fit in Vindobonensi). κατ' ἐμὲ, ποιητῆς εἶναι Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός, οὐχὶ ὁ αὐτοκράτωρ, ἀλλ' υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ, ἐπομένως δὲ ἀνεψιὸς τοῦ ὁμωνύμου αὐτοκράτορος. κατὰ πᾶσαν δὲ βεβαιότητα ἀποτείνει τὰς ἐμμέτρους νοθεσίας αὐτοῦ εἰς τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Νικηφόρον Βρυέννιον, τὸν υἱὸν τοῦ Νικηφόρου Βρυεννίου καὶ τῆς Ἄννης Κομνηνῆς. τὸ ποίημα ἐξεδόθη τὸ πρῶτον περὶ τὰ μέσα τῆς 15' ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ τοῦ Ἐνετοῦ τυπογράφου Χριστοφόρου Ζανέτου, ἔξ ἄλλου χειρογράφου, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν „Διδασκαλία Παραινετικὴ κυροῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τοῦ λεγομένου Σπανέα“ εἰς 8 σχῆμα, ἐκ σελίδων 24 ἄνευ ἀριθμήσεως. ἐν τέλει δὲ τῆς ἐκδόσεως ἀναγινώσκειται „Ἐνετίσι παρὰ Χριστοφόρῳ τῷ Ζανέτῳ.“ Ἡ ἐκδοσις τοῦ Ζανέτου συμφωνοῦσα μᾶλλον πρὸς τὸ ἐν Παρισίοις ἀπόγραφον τοῦ ποιήματος διήρηται εἰς μὲν κεφάλαια, καὶ διακρίνεται ἐπὶ κομπότῃ τυπογραφικῇ καὶ ἐπιμελείᾳ. hoc vero quod nunc editur carmen omnino diversum esse ab eo quod primus sibi edere visus est Demetrius Maurophrydes, professor olim Atheniensis, in libro perutili „Ἐκλογὴ μνημείων τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γλώσσης“ Athenis emissio a. 1866, p. 1—17, e codice Parisino, vix est quod moneamus: eandem vero recensionem exstare in libro Parisino atque in Zaneti editione et Sathae testimonio constat (qui se duo exemplaria rarissimi eius libri in Marciana vidisse roganti mihi respondit) et per se veri simile fit addito illo Σπανέας titulo, quem Alexio διὰ τὸ ἄτριχον τοῦ προσώπου inditum esse suspicatur Sathas. Zaneti vero editionem conferendi negotium molestissimum Sathae in-

1 γραφαὶ καὶ στίχοι διδαχῆς B καὶ π. B, deest δὲ A 3 πρίγκιπος A βρυεννίου A, τοῦ ἐγκόνου B addit A καὶ αὐτοῦ ἀμφοτέρων γνήσιον ἀνεψιὸν 4 om B ceterum hos quattuor versus non ab eactere ipso profectos esse patet

- 5 Τέκνον μου ποθεινότατον, παιδίν μου ἡγαπημένον,
 ὅστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου,
 ἤλιπζ' εἰς τὰς πικρίας μου ταύτας τὰς ἀφορήτους
 καὶ τοὺς πολλοὺς μου στεναγμούς καὶ τοὺς ἀμέτρους πόνους,
 ἵνα σ' εὐρῶ ἀνασασμὸν καὶ παρηγόρημά μου,
 10 καὶ κουφισμὸν τῶν πόνων μου τῶν ἀπαραμυθῆτων,
 καὶ παρηγόρημα ψυχῆς, καρδίας μου λαμπάδα.
 ὁ λογισμὸς μου πάντοτε φέρνει σε εἰς τὸν νοῦν μου,
 καὶ πάντοτ' ἡ καρδία μου εἰς φῶς ποτὲ οὐκ ἤλθεν.
 παιδίν μου, ἂν ἠπόρησε τῆς πολιᾶς τὸ γῆρας,
 15 ἐγὼ φαντάζομαι, δοκῶ, ὅτι ἔμπροστέν μου στέκεις,
 καὶ κράζω, κράζω, κι οὐ λαλεῖς, ταρασσεις τὴν ψυχὴν μου.
 ἀπὸ στενοχωρίας μου, ἀπὸ πολλῆς μου θλίψης
 ἀπλῶν κι οὐχ εὐρίσκω σε, ἴμιλω σε, οὐ ἴμιλεῖς με.
 καὶ παρευθὺς οἱ πόνοι σου κεντοῦσιν τὴν ψυχὴν μου
 20 καὶ κατακόπτουσιν αὐτήν, ἀναίσθητος ὑπάρχω.
 καὶ τῆς φωνῆς σου τῆς λαμπρᾶς ἀκούων, τὸ παιδίν μου,
 τὰ δάκρυά μου ρέονται, τρέχουν ὡς τὸ ποτάμιν.
 ἂν στοχαστῆς, υἱούτσικε, πλέον οὐ μὴ γάρ μ' εἶπες,
 εἰ μὴ ψυχρὸν κι ἀναίσθητον κρύσταλλον παγωμένον.
 25 ἀνέλυσέ μ' ἡ φλόγωσις τῶν πολυστεναγμάτων
 καὶ ἴγαλιν ἴγαλιν χύνομαι, λύομαι, ὑπαγαίνω.
 αὐτὰ ἐθάρρουν εἰς ἐσέν, παιδίν μου, νὰ κερδήσω;
 ἤλιπιζα εὐρεῖν θησαυρὸν κ' ἠῦρα καρβούνιν μέγα

ingere non potui, homini aliis laboribus occupato et nunc cum maxime in edenda mesaiwonikῆ βιβλιοθήκῃ desudanti. secutus sum igitur librum Venetum quamquam cum multis interpolationibus inquinatum esse vehementer suspicor: quas tamen nunc in editione principè pluribus persequi nec potui nec volui.

7 ἤλιπιζα AB ἀφορήτους B 8 καὶ—στεναγμούς omi A 9 σὲ εὐρῶ A, σὲ εὔρο B post 11 haec addit B: σὺ δε ἐχωρίστης ἀπ' ἐμοῦ ἐξέφνης ἀνεπίστος· καὶ τάφον ὤριξε βαθὴν ὁ χωρισμὸς σου τούτος· καὶ ἰδοὺ κείτομαι εἰς γῆν ὡς ἄψυχος παιδί μου· καὶ προσδοκῶν οὐ βλέπωσαι ἐσθάνομαι τὸ πάθος· ὁ γὰρ νεκρὸς οὐδὲν ποιεῖ ὡς ἄψυχος υἱαί μου· ἐγὼ δὲ ζω καὶ αἰσθάνομαι καὶ βλέπω σου τὸ πάθος 12 σου B κατὰ νοῦν B 13 πάντοτε A, οὔποτε B ποταῖ B 14 ἀνηπόρησε A, κὰν ἰσπόρησαι B 15 δοκῶν A ὀμπρός μ. B 16 κράζω σε (semel tantum posito verbo) B καὶ AB 17 καὶ ἀπὸ π. B 18 καὶ A, omi B ὀμιλῶν σε οὐκ ὀμιλεῖς με A, μιλω σου οὐ μ. με B 21 ἀκουε B post 21 addit B καὶ ἂν με ἴδης ἐκ παντός οὐμὴ εἴπης ὅτι εἶμαι ἄλλον· εἶμοι ψυχρὸν καὶ ἀναίσθητον κροῦσταλον παγωμένον 22. 23. 24 omi B 23 γάρ μ' seripsi, γάρ A 25 ἀνέλυσεν A, em Bursianus πολλῶν στεναγμῶν μου B 26 καὶ ἀγάλλη ἀγάλλη B καὶ παγένω B 27 παιδί B 28 καὶ AB ἐχω B

1^ο ἔσω ἡ καρδιά μου φλέγεται ...

- 30 οὐκ ἠμπορῶ καταλεπτῶς γραφεῖν σε τὰ παθαίνω.
 μὴ δώσης τὴν καρδίαν μου στενάγματα καὶ πόνους
 καὶ φέρης καὶ τὸ γῆράς μου εἰς ὀλιγοθυμίαν.
 ἀρκοῦσι νῦν τὰ ἔπαθες καὶ περισσεύουσίν σε,
 πῶς πάσχεις ὡς παντόρφανος κι ἀποξενιτεμένος.
 35 ἐξεύρεις πόσῃν προσοχὴν καὶ πόσον πόνον ἔχεις
 εἰσὲ ἔμὲν τὸν δόλιον, τὸν πολυπονεμένον,
 ἂν λόγους παραιναιτικούς ἤκουσες ἀπ' ἑμένα·
 καλὴν βουλήν σε ἔδωκα, καὶ κράτει τὴν, ἂν θέλῃς·
 καὶ ἂν ἐσύ, παιδίον μου, τὰ βάλλῃς εἰς τὸν νοῦν σου,
 40 οὐ μὴ ἐκβάλλῃ ἀπὸ σὲν οὐ θλίψις οὐδὲ χρόνος.
 ἐγὼ γάρ, εἰ κι ἀπόδημος καὶ χωρισμένος εἶμαι.
 ποτέ μου ἡ καρδίτσα μου χωρίζειτ' ἀπὸ σένα.
 γράφω σε στίχους ἐκλεκτοῦς, στίχους ἐκ τῶν ἠγάπας,
 καὶ ὅταν εὕρῃς ἄδειαν, κάθου κι ἀνάγνωθέ τους.
 45 καὶ θές τὸν νοῦν σου εἰς αὐτοὺς καὶ βάλλε τὸν σκοπὸν σου
 καὶ οἷον εὕρῃς ἀγαθὸν, θές τον εἰς τὴν ψυχὴν σου,
 κ' ἔχε τον εἰς ἐνθύμησιν, καὶ κράτει τον ἔς τὸν νοῦν σου,
 καὶ εἰς καιρὸν ὀκάποτε, ὅταν οὐκ ἀπαντέχῃς,
 νὰ τοὺς εὕρῃς πρὸ ὀφθαλμοῦ εἰς ὄφελόν σου μέγα.
 50 εἰ δὲ καὶ ἔχει τίποτες ἀχρήσιμον τὸ πρᾶγμα,
 ἐκεῖνο μὴ τὸ χρειαστῆς, μηδὲ ὡς τὸ θελήσῃς.
 λοιπὸν, υἱέ μου, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπάρχομαι τοῦ λέγειν,
 καὶ θές ἔς τὸν νοῦν σου, ἄκουσε καλὰ καὶ πρόσεχέ τα.
 Πρὸ πάντων ἔχε τοῦ θεοῦ τὸν φόβον εἰς τὸν νοῦν σου,
 55 καὶ πρόσεχ', ὅτι τὰ κρυπτὰ γινώσκει τῶν ἀνθρώπων,
 ἐλέγχει δὲ τοὺς λογισμοὺς, δικάζει καὶ τὰς πράξεις,

29 καὶ AB versus altera pars perit in utroque libro 30 γράφων A
 31 πενήματα A 33 ἀρκεῖ σε A ἀρκοῦν σε τὰ σέ ἔγραφα B 34 πῶς A,
 τὰ B πεντάρφανον B καὶ AB ἀποξενωμένος B 35 ἤξ. B εἶχες B
 36 εἰς AB δόλιον A, πατέρα σου B 37 ἀπὸ A 38 ἂν B, ἃ A
 39 ἔάν B παιδίτῃ B 40 τὸ ἐκβ. B ἀπεσέν B 41 καὶ A, om B
 ἀπόδ. εἶμαι καὶ χωρ. B 42 ποτέ μου scripsi, ποτέ A ἄλλ' οὐποτ'
 ἡ καρδιά μου B χωρίζεται AB ἀπ' ἐσένα B 43 σαι 44 καὶ AB
 45 σου om A, nisi forte neglexit Sathas καλλὰ καὶ πρόσεχέ τους B
 46. 47 om B 49 καὶ ἔχε A κράτει το εἰς A 48 ἀντύχει ὀκάποτα
 (οὐ κάποτε A) εἰς καιρὸν ὅταν οὐδὲν πιστεύεις B 49 τότε τοὺς εὕρῃς
 ἐμπροσθεν B 50. 51 om B 52 παιδίον μου B ἄρξομαι B σεγράψην B
 53 θές τα εἰς τὴν καρδίαν σου βάλλετα εἰς τὴν ψυχὴν σου B ἔς om A
 54 ἐμπροσθέν σου εἰς τ. ν. σ. B 55 πρόσεχες A, πρόσεχε B γνω-
 ρίζει B 56 δὲ A, καὶ B

- καὶ φανερόνει τὰ κρυπτά καὶ τοὺς κακοὺς κολάζει,
 τοὺς δὲ καλοὺς εὐεργετῆ καὶ φίλους ὀνομάζει·
 εἰς τοῦτον μόνον ἔλπιζε κ' εἰς ἄλλον μὴ ἐλπίζης.
- 60 λέγει γάρ τις τῶν προφητῶν ἐκείνων τῶν ἁγίων·
 εἴ τις εἰς θεὸν ἠλπισεν, ποτὲ οὐ κατασχύνθη.
 ἄλλος δὲ πάλιν θαυμαστὸς προφήτης λέγει τοῦτο·
 εἴ τις εἰς ἄνθρωπον θαρρεί κ' εἰς ἄνθρωπον ἐλπίζει,
 ἐπικατάρατός ἐστιν μᾶλλον κ' ἀπελπισμένος.
- 65 Τὸν βασιλέα, ᾧ υἱὲ, τίμα τον καὶ φοβοῦ τον·
 πρόβλησις ἐνι τοῦ θεοῦ ὁ βασιλεὺς, παιδὶν μου·
 ἂν ἔχης πίστιν εἰς αὐτὸν, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ νόμος,
 οὐ μὴ σὲ λείψῃ τὸ καλὸν καὶ ἡ ἀγάπη τούτου,
 διότι ἡ καρδία του δύναται παρὰ πάντων,
- 70 καὶ παρὰ πάντας δύναται, παιδὶν μου, εἰς τὸ θέλει,
 καὶ εἴ τι θέλει, δύναται ποιεῖν το ὅταν θέλῃ·
 ὡς ἔχει γὰρ τὴν δύναμιν, ἐργάζεται συντόμως.
- Ἔνα θεὸν ἐγνώριζε τῶν πάντων βασιλέα,
 ἔνα θεὸν φοβήθητι τῶν πάντων εὐεργέτην,
- 75 θεὸν τὸν παντοδύναμον, θεὸν καρδιογνώστην·
 καὶ ἂν ἀκούσης κατ' αὐτοῦ ῥήματα βλασφημίας,
 νὰ μὴ τὰ παραδέξῃσαι μὴδ' ὑποφέρῃς ὅλως,
 ὅτι εἰς κόλασιν σχεδὸν ἐκπίπτεις τῆς γεέννης.
 ἂν μάθης λόγον βλάσφημον κατὰ τοῦ βασιλέως,
- 80 τάχιστα δράμε, δεῖξέ τον .....
 νὰ πάθῃ ὡς ἐπίβουλος, νὰ παιδευθῶσιν ἄλλοι.
 θεὸς γὰρ ὀνομάζεται κι ὁ βασιλεὺς, παιδὶν μου,
 καὶ εἴ τις φέρει κατ' αὐτοῦ, κίνδυνος ἐνι κόσμου.
- Ὡσὰν ἰδῆς τὸν φίλον σου, παιδὶν μου, πρὸς ἐσένα,
 85 οὕτως ἄς ἦσαι πρὸς αὐτὸν, κι οὐ μὴ σὲ λείψῃ φίλος.

57 φανερώθη Α? 59 αὐτο Β ἠλπ. Β καὶ Α, om Β 61 τίς ἠλ-
 πισεν ἐπὶ θῶ Β οὐ Α, καὶ Β 62 θαυμασθὸς Α τοῦτο λέγει Β 63 καὶ
 ΑΒ 64 καὶ ΑΒ 65 καὶ τίμα καὶ Β 67 καὶ ἂν Β καὶ ὁ ν. Β
 68 καὶ om Α τούτου Β, του Α 69 δύναται Β 70 πάντως Β θέλει Α
 θέλης Β 71 ποιεῖ ΑΒ, em Bursianus 72 ἐργάζεται ΑΒ, em Bursianus
 73 τῶν Α, τὸν Β 74 hic τῶν Β 76 κατὰ τοῦ θεοῦ Β 77 μὴν Β
 μὴδὲ ΑΒ post 78 addit Β καὶ ἐνη κίνδυνος ψυχῆς καὶ κόλασις με-
 γάλῃ. οὗτος 79 μάθης Α, ἀκούσης Β 80 φεύγε ὅσον δύνασαι ἀπὸ
 χωρίσου ἀπάντον Β 81 καὶ ἔκβαλε τὸν ἐπίβουλον καὶ νὰ τὸν φανερώσης
 νὰ πάθῃ αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ νὰ παιδευθῶσιν ἄλλοι Β προσωθῶσιν
 ex Α enotavit Sathas 83 καὶ τὸ εἰς αὐτὸν γεγόμενον κ. Β 84. 85
 om Β

ὅπoταν θέλῃς κτήσασθαι μετὰ τινος φιλίαν,
 πολυπραγμόνει, μάνθανε, ψηλάφα, κατερῶτα
 τὴν γνώμην καὶ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν προαίρεσίν του,
 μᾶλλον ἂν εἶχεν πρὸ ἐσοῦ φίλον καὶ πῶς τὸν εἶχεν,
 90 καὶ ποταπὴν ὑπόληψιν ἔδειξε πρὸς ἐκείνον.
 κι ἂν μάθῃς, ὅτι καθαρὰν ἐφύλαξεν ἀγάπην,
 τότε ἀναγκαλίσου τον καὶ δέξου τον ὡς φίλον.
 εἰ δ' εἰς τὸν πρῶτον ἔσφαλεν κι οὐκ ἔστερξεν ὡς φίλον,
 φεύγε, ὅσον τὸ δύνασαι, ἀποχωρίσου ἀπ' αὐτοῦ.
 95 πρόσχες, παιδίμ μου, ἀκριβῶς, πῶς γὰρ ἐτάχθῃς φίλος·
 ἔχε τιμὴν κι ἀσχόλησιν καὶ καθαρὰν ἀγάπην,
 καὶ χῶμαν γίνου, ἂν ἠμπορῆς, νὰ σὲ πατοῦσιν ὅλοι.
 ἔξακολουθεὶ θέλημαν, καλὴν βουλήν ἀνθρώπων.
 τοῦτό ἐστὶν τὸ εὔλογον, ὅλους τιμὴν νὰ δίδῃς·
 100 αὐτὰς καὶ μόνον ἀγαθὰς ἔχε χρηστὰς ἐλπίδας.
 πρόσχε' αὐτοῦ ποῦ ἠκούμπησες κι ἐτάχθῃς νὰ δουλεύῃς,
 στοχάσου τὴν δουλείαν τους, νόησε τὴν βουλήν τους·
 οὐκ ἔχουν τὴν τυραννικὴν οὐδ' ἀπὸ δυναστείας,
 ἀλλ' ἐκ θεοῦ τὴν ἔχουσι καὶ θέλουν τὴν κερδίσει.
 105 ἐσὲν δὲ τί σὲ ἔχουσιν καὶ τί σὲ χρεωστοῦσιν;
 ὡς γνήσιον οὐκ ἔχουσιν, παῖδιν, νὰ σ' ἀγαπῶσιν.
 ἂν ἔχουν πρὸς ἐσὲν, υἱέ, ἀσχόλασιν κι ἀγάπην,
 ἀρμόζει σε τὸ νὰ γενῆς δούλος δεδουλωμένος.
 τίμα τους καὶ πόθει αὐτοὺς ὡς (ἀληθεῖς) γονεῖς σου,
 110 ἀγάπα τους ὡς φίλους σου, κάμνε τὸ θέλημάν τους.
 Ἀγάπα τὰ στρατιωτικὰ, σπούδαζε, μάνθανέ τα·
 στρατιῶται ἦσαν ὅλοι σοῦ καὶ πάπποι καὶ προπάπποι,

86 πρὸς ἄνθρωπον φ. B 87 πολυπραγμονῶν A 88 φρόνεσιν B
 90 ἔδειξεν εἰς B 92 καὶ σὺ add A ἐνηγκαλίσου B 93. 94 secutus
 sum B. sic habet A φεύγε ὅσον τὸ (articulum om B, sed assumendus
 erat ex A) δύνασαι ἂν τὸν πρῶτον ἔσφαλε, ἀποχωρίστησέ τον 95 om B
 sequentes versus hoc ordine praebet B: 101. 96. 97. 98. 99. 100. 102.
 96 ἔχει B 97 γενοῦ B (om. καὶ) 98 ἔξακολουθεῖν A, θέλημα B καὶ
 πᾶσαν τὴν βουλήν τους B 99 ἐντιμον τὸ ἀνθρώπινον οὐκ ἔχεις ποῦ
 τρανίσην B 100 ἔχει παιδί μου B 101 πρόσχε AB ὅπου AB 102 καὶ
 στόχασαι τὴν δόξαν τους B. 103 τυραννικῶς A οὐδὲ B 104 κερδίσει B
 105 τίσε ἐντρέπονται ἢ B 106 ἔχουν σε B παιδί A ἀγαποῦσιν B
 107. 108 in unum versum ἀμετρον contraxit B: λοιπὸν παιδίμ μου ἀρμόζει
 σε νὰ γενῆς δούλος διαδουλωμένος 109. 110 in unum versum contraxit B
 ἀγάπα τους ὡς φίλους σου, τίμα τους ὡς γονεῖς σου. quae fortasse verior
 est lectio. 109 ἀληθεῖς addidi de meo, om A. poteram quoque γνήσιους
 111 Ἀγάπα δὲ τὰ στρατικὰ B 112 ὅλοι A, τὸ γένος B πάπποι σοῦ B

- ὄλον τὸ γενολόγιν σου καλοὶ στρατιῶται ἦσαν.
 κι ἂν τ' ἀγαπᾶς, ἐγνώριζε, σύντομα νὰ τὰ μάθης·
 115 τεχνίτην ἔχεις μάστορα, μόνον νὰ τὸν προσέχης.
 πόλλ' ἔχει μέγαν ὄνομα ὁ Καῖσαρ ὃν δουλεύεις
 εἰς ὅλα τὰ στρατεύματα, εἰς τὰ κεφαλαίικια.
 ἂν σέ συντύχη, πρόσεχε, ἄκουε νὰ μανθάνης,
 πλὴν μετὰ ταπεινότητος καὶ προσοχῆς μεγάλης.
 120 θές τα εἰς τὴν καρδίαν σου, ἔχε τα εἰς τὸν νοῦν σου,
 ἂν τύχη κάποτε καιρὸς νὰ ταῦρης ἔμπροσθέν σου.
 εἰς τὸ κυνήγι σπούδαζε καὶ τρέχε καὶ γρηγόρει,
 ὅτι μεγάλως ἔξυπνᾷ τὸν ἄνδρα τὸ κυνήγι.
 ἄκουε πάντα συνετῶς, καὶ χώριζε τὸ κρείττον.
 125 μὴ προλαμβάνῃ ἢ γλῶσσά σου ποτὲ τὸν λογισμόν σου.
 πολλοὺς γὰρ ἐκ συναρπαγῆς παρέδωκεν ἢ γλῶσσα,
 καὶ διὰ τοῦτο πρόσεχε πρῶτον καλὰ καὶ σκόπει,
 καὶ τότε λάλει ταπεινὰ καὶ μεμελετημένα.
 ἢ προσευχὴ πρὸς τὸν θεὸν μεγάλως οἰκειοῦται·
 130 ὅποταν γὰρ ἢ προσευχὴ γίνετ' ἀπὸ καρδίας,
 ὡσπερ ὅπου συνομιλεῖ τὸν κύριν του πολλάκις,
 θαρρῆι, παρρησιάζεται, ὡς ἔθος πρὸς ἐκείνον,
 οὕτως ὁ προσευχόμενος καὶ ψάλλων κατὰ μόνας
 λαμβάνει χάριν ἐκ θεοῦ, εὐρίσκει παρρησίαν.
 135 λοιπὸν εἰς τὴν καρδίαν σου θές το, παιδί μου, τοῦτο,
 καὶ ὅταν εὔρης ἄδειαν, καὶ ψάλλε καὶ προσεύχου.
 πάντα γὰρ τὰ φαινόμενα καὶ τὰ λαμπρὰ τοῦ κόσμου
 οὐκ ἔχουσιν ὑπόληψιν οὐδὲ φιλοτιμίαν·
 τίποτ' οὐκ ἔφερον κανεῖς ἐκ τὸν παρόντα κόσμον·

113 γενολόγι A 114 καὶ ἂν B, ἂν A ἐγνώριζε B, σπούδαζε A.
 fuerit fort. ἂν ἀγαπᾶς τα, σπούδαζε 115 μάστορα A 116 πολλά AB
 εἶχεν A ὄνομα B τὸν B 117 στρατιωτικά καὶ τὰ B 118 καὶ ἂν
 συντυχόνον B καὶ ἀγαθὸν B αὐτὸ B post 118 εἰς δὲ καιροῦς ἐρώτα τον
 τίποται τὸ οὐ εἰρήρης 120 θές τα A, καὶ B ἔχε—σου A, ἔμπαζε καὶ
 εἰς τὴν ψυχὴν σου τὰ ἔχει B 121 ἂν—καιρὸς om B καὶ νὰ τὰ εἰρήης
 εἰς καιροῦς εἰς ὀφελόν σου μέγαν B 122 κυνήγι B 124 ante hunc
 versum add B καὶ ἀγαθὸν καὶ χρήσιμον καὶ μάνθανε καὶ λάειν (?) ὅτι
 μεγάλο ἄκουε πάντα συνετῶς A, ἄκουε ταῦτα συνετῶς B 125 ποταὶ B
 126 γὰρ ἐκ A, ἀπὸ B 127 καὶ in. versus om B πρόσεχε καλὰ B
 128 ταπεινὰ A, ὀλιγοστῶ B 129 δικαιώνει B 130 γίνεται A, γύναι B
 131 τὸν ἄνθρωπον B 132 π. διὰ τὸ πρὸς ἐκείνου ἔθος B 134 εὐρίσκει
 χάριν B λαμβάνει παρρ. B 135 θές το A, ἔχει B παιδί B 136 καὶ
 ψ. καὶ πρ. A, κάθου ἀνάγνωθέ τα B 137 ταῦτα γὰρ B 138 φιλοτιμοῦ-
 139 τίποτα B κανεῖς οὐκ ἔφερον ποτὲ εἰς A

- 140 γυμνοὶ γὰρ ἐγεννήθημεν, γυμνοὶ πάλιν θανοῦμε,
καὶ τοῦ γυμνοῦ πτωχότεροι· παιδὶν μου, τί κερδαίνεις
πλοῦτος ζωῆς καὶ χρήματα, ματαιοτάτην δόξαν;
[τοῦ κόσμου τούτου ἡ ζωὴ, ταύτην γὰρ πάντα φέρει
τρόπος καλὸς, ἐνάρετος καὶ καθαρὸς τοῦ βίου]
- 145 ἦθος σεμνὸν καὶ ταπεινὸν καὶ μετριοφροσύνη,
οὔτε ὁ πλοῦτος ἀληθῶς, οὐ δόξα ἐπαινεῖται,
αὐτ' ἔχουν καὶ τὸν ἔπαινον, αὐτ' ἔχουν καὶ τὸν φόγον.
γίνωσκε, τιμιώτερον τῆς ἀρετῆς οὐκ ἔνι·
τὸ κάλλος γὰρ ἠχρείωσεν ἢ νόσος καὶ τὸ γῆρας,
- 150 ἡ δ' ἀρετὴ, ὅσον γηρᾶ, γίνεται λαμπροτέρα
καὶ κέρδος ἔχει δαυιλὸν τὴν ἄνω βασιλείαν.
μὴ προτιμῆσης συγγενῶν ἀγάπην περὶ φιλίαν,
μηδὲ συγκρίνης πρόσωπον γνησίων ἐκ μακρόθεν·
σύγκρισιν ἔχε καθαρὰν, ἀγάπην παρὰ ὅλα·
- 155 οὐκ ἔστιν γὰρ ἀντάλλαγμα τῆς καθαρᾶς ἀγάπης.
ἄτακτον τέλειον σαλὸν βαροῦ κι ἀπόφευγέ το.
λόγον ἀπόφευγε θρασῦν, μανίαν ἐξεγείρει·
τὸ ἐντρέπεσαι νὰ πολεμῆς, ἐντρέπου νὰ τὸ λέγῃς·
σιγὸς ἄς ἦσαι καὶ πρᾶυς, καὶ φρόνιμον νὰ σ' ἔχουν.
- 160 εἴ τι κακὸν ἂν πολεμῆς, γινώριζε, οὐ λανθάνεις,
ἂν γὰρ τοὺς πάντας ἔλαθες, τὸν θεὸν οὐδὲ λανθάνεις,
ἔχεις καὶ τὴν συνείδησιν, ὅπου σὲ θέλ' ἐλέγξει.
πρόσεχε ἀπὸ πονηρῶν ἀνθρώπων κακοτρόπων·
πολλάκις τὴν ἀλήθειαν πολλοὶ οὐκ ἐγνοοῦσιν

140 ἐγεννήθημα B θανοῦμαι B 141 τοῦ B, οὐ A τί ἀηκάζεις B
142 ζωῆς A, ἰσχύς B καὶ πράγματα καὶ δόξαν B 143. 144 omi B, iure
ut vid. 145 ταπεινὸν A, γαλινὸν B μετριοφροσύνη AB 147 αὐτὰ A,
αὐτὰ γὰρ B αὐτὰ AB post hunc versum addit B hos
καὶ ζῶν καὶ μετὰ θάνατον χάριτας προξενοῦσιν
οὐ ψέγει φρόνιμος τινῶν ποταὶ διὰ παινίαν
οὐδὲ τῶν πλοῦτων ἐπαινεῖ διὰ πλισμονὴν χρημάτων
οὐκ ἐνεῖ αὐτὸ προαίρετος ὄπλοτος καὶ ἡ παινία
ἀλλ' εἰς θεοῦ τὸ θέλημα κηνοῦνται καὶ τὰ δύο
ἢ γνώμη καὶ ἢ προαίρεσις ἐν τῶν ἀνθρώπων μόνον
χρήματα δὲ οὐκεφελούν ἀλλὰ μόνον εὐλόπτουν

148 ἐνε B 151 ἀδιάδοχον B 152 προτιμᾶσαι B ὑπὲρ φίλων B fortasse
recte 153 καὶ ἀπὸ μ. B 154 σύγκρινε ἀγάπην κ. καὶ προτίμα παρὸλα B
155 τίποτε οὐκ ἐνη ἄ. B 157 θρασὴν ὅτι εἰς μανίαν ἐγύρει B 158 ἐν.
καὶ νὰ λ. B post 158 add B: πρόσεχε μὴ ἦσαι προπετῆς καὶ κρίνουν σαι
αὐθάδην 159 πρᾶυς ἀσίσε ταπεινὸς B 160 καὶ ἂν B γίνωσκε B
161 om B 162 ἔχων B θέλει ἐλέξει B 163 πρόσεχαι B διαιολῶν
φύλαττε τὸν ἑαυτὸν σου B 164 πολλὸν γὰρ B πολλάκις ἀγνοοῦντες B

- 165 καὶ λογοχαρικίζουσιν εἰς πρόσωπα μεγάλα.
πολλοὺς ἀνθρώπους ἔβλαψεν θρασυνομένη γλῶσσα·
πολλοὶ γὰρ ἔπαθον κακὸν ἀδίκως ἐκ τῆς γλώττης.
εἴ τι γινώσκεις κατὰ νοῦν, μελέτα νὰ τὸ ξέρης·
τὸ δ' ἀγνοεῖς, ἐπιμελοῦ καὶ τρέχε νὰ τὸ μάθης.
- 170 καλὸν ἔνι, τὸ ἔμαθες, αὐτ' οὐκ ἀλησημονήσης.
καὶ πάσχε καὶ ἀγώνιζε νὰ μάθης τὸ οὐκ ἠξεύρεις.
ὄλον τὸν χρόνον, ὦ υἱέ, τὸν τῆς ζωῆς σου ταύτης
εἰς λογικὰ μαθήματα γύμναζε τὸν ἑαυτὸν σου·
προκόπτεις γὰρ εἰς τὸ καλὸν αἰεὶ τῶν μαθημάτων,
- 175 καὶ μετὰ πάντων θαρβρῖκῶς δύνασαι συντυχαίνειν,
καὶ τὸ γυρεύουσιν πολλοὶ κι ἔπεθυμοῦν νὰ μάθουν,
φαίνεσαι ὅτι ἠξεύρεις το κι ἐντρέπονται σε ὄλοι.
τοὺς πάντας προσχαιρέτιζε μετὰ περιχαρείας,
καὶ μετὰ πάντων ἐφέλκοῦ τῶν ὄλων τὴν ἀγάπην.
- 180 ἄς ἦσαι εἰς πάντας πρόσχαρος, εὐστόμουλος εἰς ὄλους.
συγκάθιζε μετὰ καλοῦς, ἐνόνου μετ' ἐκείνων,
τοὺς δὲ κακοὺς ἀπόφευγε, μηδὲ ὄλως ὀμιλῆς τοὺς.
ἀγάπα τὴν ἀλήθειαν, παιδὶν μου, παρὰ πάντα,
καὶ τοῦτο πληροφορήσον πάντα τὸν ἑαυτὸν σου,
- 185 ὅτι ἂν εἴπης ἀληθῶς, βεβαίως νὰ τὸ ἔχης.
βλάπτοντ' οἱ μὴ ἀκούσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου·
λέγει γὰρ ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος κυρίου·
μὴ οὐρανὸν ὀμνύετε, μήτε τὴν γῆν κυρίου.
μὴ κάμης φίλους σύντομα καὶ πάλιν τοὺς ἀφήσης·
- 190 ὥσπερ γὰρ ἔνι συχαντὸν τὸ νὰ μὴ ἔχης φίλους,

165 λόγο A, λόγῳ B cf. v. 232. χαρικίζοντες καὶ εἰς B μεγάλα A, ἀφοροῦντα B 166 ἐκδιαβολῶν ἀδίκως B 167 om B, iure fortasse 168 κατὰ νοῦν A, καθεαυτὸν B ἠξέρης B 169 οὐκ ἀγ. υἱέ A καὶ τρέχε om A τὸ om A 170 πάντοτε νὰ τὸ ξεύρης B 171 om B οὐκ addidi, om A 172 om B 173 λόγους καὶ μ. B 174 καὶ προκοπήν σοι γέννηται ἀπὸ τ. μ. B 176 καὶ οὐ δύνανται το ἠξεύρειν B 177 φαίνεται ἐσὺ ἠξ. B καὶ ἔχεις τιμὴν μεγάλην B 178 προχ. A 179 με αὐτὸν ἐφέλκεσαι τῶν πάντων B 180 καὶ εὐόμιλος B 181 καὶ ἐν. μετ' ἐκείνους B 182 καὶ πρόσσεχε ἀπαύτους B post hunc add B καὶ ναῖχεις φίλους τοὺς καλλοῦς καὶ τοὺς κακοὺς μὴ ἔχεις 183 τέκνον B 184 τοῦτο A, οὗτος B πάντα A, παιδὶν μου B 186 τὸν seripsi e B, ὡς A pro 185—188 haec habēt B: ὅτι καὶ ψέμα ἂν εἴπης ἀλήθειαν νὰ τὸ ἠγοῦνται· οἱ ὄρκοι τοὺς ὀμνύοντας βλάπτουν πολλὰ παιδὶν μου· βλάπτουν τοὺς παρακούσαντας τὸν λόγον τοῦ κυρίου λέγοντα μὴ ὀμνύετε μήται ἂνω μήτε κάτω ἀλλ' ὁ κύριος ὡς ἐπίορκοι πρὸς ὄρκους ἀπαιτοῦνται 189 γίνου φίλος καὶ π. τ. ἀφ. A, μὴδὲ ἀπροσεξίας B 190 τοῦ νὰ μὴ ἔχεις φίλον B

- οὔτως ἔνι ὑπόψογον συχνὰ νὰ κάμης φίλους,
 νὰ τοὺς ἀφίνης σύντομα καὶ νὰ γυρεύης ἄλλους.
 ἔνεκεν τούτου πρόσεχε πρῶτον καλὰ καὶ σκόπει,
 καὶ τότε γύρεψε καλῶς νὰ κάμνης τὴν φιλίαν.
- 195 ἀφ' ὅτου φθάσης κι εὐρῆς τον ἐκείνον σοῦ τὸν φίλον,
 τότε προχείρου μετ' αὐτὸν μετὰ πολλῆς ἀγάπης.
 ἄς ἦσαι τότε ἐλεύθερος, ἄς ἦσαι ἀφιερωμένος,
 καὶ φρόντιζε τοῦ φίλου σου μετὰ πολλῆς ἀγάπης
 παρὰ τὴν θεραπείαν σου καὶ τὴν ἀνάπαυσίν σου.
- 200 καλὴ καὶ πρώτη δοκιμὴ τοῦ φίλου ἔνε τούτου,
 ὀκάποτε κι ὁ φίλος σου 'ς ἀνάγκην βοηθεῖ σε,
 ἂν ἔχῃς καὶ περίστασιν καὶ συγκακοπαθεῖ σε.
 ἂν ἴδῃς καὶ τὸν φίλον σου καὶ χρήζει τίποτέ σου,
 μὴ καρτερέσης νὰ τὸ εἰπῇ μηδὲ νὰ τὸ ζητήσῃ,
- 205 ἀλλ' ἀπ' ἐντεῦθεν πρόλαβε καὶ δός του μοναχός σου,
 νὰ τοῦ τὸ δώσης, νὰ χαρῇ, οὐχὶ δι' ἀτιμίαν.
 ἐκείνους ἔχε μετὰ σέ, ἀγάπα κι ἀποδέχου,
 ὅπου πολλὰ συνθλίβονται μετὰ τῶν δυστυχούντων,
 ἀλλὰ καὶ μᾶλλον χαίρονται μετὰ τῶν εὐτυχούντων.
- 210 κἂν ἔνι γὰρ ἐκ τῶν αὐτῶν εἶδεν κανεὶς πολλάκις
 θλιβόμενον καὶ πάσχοντα, κακῶς καὶ συνεθλίβην,
 μετὰ καμπόσον δὲ καιρὸν εἶδε τὸν εὐτυχούντᾶ,
 ἐζήλωσεν, ἐφθόνησέ κι ἀπώσατο φιλίαν.
 ὅταν εἰς φίλον κάθεσαι, μιμνήσκου τοὺς ἀποδήμους,
- 215 μᾶλλον ἂν ἦναι φίλοι σου καὶ περιπόθητοί σου,
 ἵνα πληροφορῆς αὐτοὺς, ὅταν οὐδὲν τοὺς βλέπῃς.

191 οὔτος πάλιν ὑπ. ἔχειν πολλὴν φιλίαν B 193 καὶ διὰ τοῦτο γύρεβε B 194 om B 195 ἀφόταν A καὶ B, om A φίλον σου ἐκείνον B 196 ἐνηγκαλίσου, τον καὶ δέξου τον ὡς φίλον B 197 om B 198 πάντα τὴν θεραπείαν B 199 om B 200 πρῶτο A (?) ἔνη τῶν φίλων τούτῃ B 201 οὐκάποτε A ὅπου εἰς δυστυχίσματα νὰ βοηθοῦν τοὺς ἄλλους B 202 ἂν ἔχουσιν περ. νὰ συμπεριπατοῦσιν B συγκακοπαθοῦσιν A, em Bursianus 203 ἀλλὰ καὶ ἂν ἴδῃς φίλον σου νὰ χρίζει τίποταί σου B 204 καρτερεῖς νὰ σέ τὸ εἰπῇ ἢ νὰ σέ τὸ Z. B 205 δός το post 205 add B εἰδίσος καὶ ἄλλος φίλος σου νασέζητήσῃ πράγμα 206 pro νὰ fort. μὰ scrib. δώσης διεντροπήν καὶ οὐχὶ διὰ φιλίαν B 207 ἔχει καὶ καλοὺς B καὶ ἀποδ. AB 209. 210 om B qui hunc unum versum substituit τὸν ἕνα γὰρ καὶ τὸν αὐτὸν οἱ ῥ' τινὰς πολλάκις 209 χαίρονται A? 211 συνεθλίβη B 212 δὲ A, τὸν B εἶδε A, ἴδε B εὐτυχικότεα AB 213 καὶ A ἐξώσατον τὸν μάτον B, quod qua ratione interpretandum sit nescio. 214 με φίλους B μνήσκου B, recte ad metrum 215 om B 216 καὶ αὐτοὺς πληροφορεῖς ὅταν τοὺς οὐκ ἤβλ. B

- αἰὶ καὶ πάντ' ἐνθύμου τους, μὴ λείπουν ἐκ τὸν νοῦν σου.
 ὅπ' ἔχει χρήματα πολλὰ καὶ φρόνησιν οὐκ ἔχει,
 οὐδ' ἠμπορεῖ νὰ οἰκονομῇ τὸ πρᾶγμα εἰς τιμὴν του,
 220 μὴ ἐπαινῆς τὸν πλοῦτόν του, μὴ ἐπιχαίρεσαί τον,
 ὁμοιάζει γὰρ ἀστράτευτον ἄνθρωπον τοῦ πολέμου,
 ὅπου καθίζεται εἰς φαριν παράξενον πρωτεῖον.
 ὡσὰν ἀπάνθρωπος κακὸς, ὡσὰν ἐγκαρεμένος
 θλίψιν τινὸς καὶ συμφορὰν βλέπε μὴ ὀνειδίσης.
 225 ἂν ἠμπορῆς εὐεργετεῖν, ἂν ἠμπορῆς χαρίζειν,
 καλοῖς δίδε καὶ χάριζε, νὰ σὲ εὐχαριστοῦσιν.
 ἀποῦ κακοῦς εὐεργετεῖ καὶ ἀχαρίστους δίδει,
 μόνον τὸ δῶρον ἔχασεν κι εὐχαριστιὰν οὐκ ἔχει.
 ὡσπερ τινὲς οἱ τρέφοντες ξένων τινῶν σκυλῖα.
 230 ἀφότι φάγαν τὸ ψωμίν, καὶ κατ' αὐτοῦ γαυγίζουν,
 οὕτως καὶ ὁ ἀχάριστος τόσον ὕβριζει πλέον.
 τοὺς λογοχαρικίζοντας, ὅταν κακὸν τι πράξης,
 ἂν ἦν' καὶ φίλοι, φεύγέ τους, ζημιὰν σὲ προξενοῦσιν.
 ἂν γαρ σὲ ὀνειδίσωσιν, καὶ μᾶλλον ὅταν σφάλλης,
 235 πῶς γὰρ ἀφήσεις τὸ κακόν, πῶς νὰ τὸ ὑποφέρης;
 πάντοτε γίνου ταπεινὸς, εὐόμιλος καὶ πρᾶος·
 ἄνθρωπον γὰρ κενόδοξον τίς νὰ τὸν ἀγαπήσῃ;
 ἂν ἴδῃς δὲ θυμώμενον ἄνθρωπον, μὴ λαλήσης,
 εἴ τι σὲ εἰπῇ, καρτέρησε καὶ μακροθύμησέ τον,
 • 240 κι ἀφότου παύσῃ τὸν θυμόν, καταπραυῖνῃ ἢ μέθῃ,
 τότε τὸν κατονείδισε κ' εἶπέ τον ὅσα θέλεις.
 [τὸ πῦρ τὰ ξύλα δαπανᾷ, θυμὸς δὲ τὴν καρδίαν.]
 τὸν δὲ παροξυνόμενον ἂν τὸν κατονείδισης,

217 πάντα ἐνθυμοῦ A παντός ὅτι ἐνθυμήσαι τ. καὶ οὐ λ. B 218
 ὅπου B φρόνησιν B 219 οὐκ A, οὐδ' scripsi καὶ οὐ δύναται νὰ προ-
 λεμῇ πράγματα τῆς τιμῆς του B 220 om B 221 ἄνδρα ἠχρηωμένον B
 222 καθέζ. B 223 ὡσπερ ἀπροκησικακέι καὶ ὡσὰν ἐγκαρεμένος B
 224 τινὸς A, ποταί B τινὸς μὴ ἐπιχαίρου B post 224 add B δι' οὐ τὸ
 μέλλον ἄδικον ἢ αὐτῷ ἐπιδείξει 226 καλοῦς B καὶ νὰ A 227 ὅπου B
 228 τὸν δῶρον του ἔχασαι εἰς αὐτὸν τὸν χωριάτην B 229 ἐκτρέφουσιν B
 230 ἀφότου φάγουν B γαβίζουν B 231 ἠυρίζει B pro 233 hunc
 habet versum B: βλέπε ζημιὰν σὲ προξενοῦν καὶ οὐδὲν καλὸν σὲ θέλου
 235 πῶς νὰ τὸ ἀφ. τ. κ. καὶ π. ν. τ. ἀπορρίψεις B 236 εἰς πάντας
 γίνου εὐ. καὶ ταπεινὸς καὶ πρ. B 237 ἄ. γὰρ B, γὰρ om A? post 237
 add B: οὐκ οἶδα ὡς καὶ οἱ δούλοι βιαστικοὶ καὶ προσκαρτεροῦν μεταύτον
 238 μὴ λαλήσης A, ὑπὲρ μέτρων B 239 εἴ τι καὶ ἂν ὑπόμεινον B
 240 ἀφ οὐ κοιμήσει τ. θ. καὶ ἀφοῦ τὸν καταπάσῃ B 242 om B iure:
 cf. infra v. 384 243 δὲ A, γὰρ B ἂν A, τίς νὰ B

- 245 ὁμοιάζει ὅτι ὠνείδισες ἄνθρωπον μεθυσμένον,
 καὶ μᾶλλον δὲ χειρότερον ἔποισες παρ' ἐκείνον.
 ὡσπερ τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ τὴν φλόγαν ἐπαυξάνουν.
 οὕτως καὶ τὸν θυμούμενον ὁ λόγος ἀγριαίνει.
 μὴ γίνεσαι φιλόνεικος καὶ ὕβρισθῆς εἰς ὄλους.
 μὴ γίνεσαι πολύκαλος εἰς τὸν καθένα λόγον,
 250 μὴδὲ θελήσης εὐδοκᾶν εἰς τὸν καθένα λόγον·
 ἄνθρωπος εἶσαι καὶ ἐσὺ καὶ καθ' ἐκάστην σφάλλεις·
 μὴ χρήσης γέλος ἄτακτον καὶ ποίσης ψόγον μέγαν.
 ὅταν ἀκούσης φρόνιμον λόγον νὰ σ' ὠφελῆσῃ,
 ὄλον ᾗς τὸν νοῦν σου θέσε τον καὶ χῶριζε τὸ κρείττον.
 255 οὕτως γὰρ γίνεται ὁ λαλῶν πρόθυμος εἰς τὸ λέγειν,
 ἂν ἴδῃ καὶ προσέχῃς τον τὸν λόγον εἰς τὸν νοῦν σου.
 εἰς τὸ διπλάσιον ὄφελος ὁ μόνος ἐσὺ κερδαίνεις,
 ἐκ τοῦ λαλοῦντος ἔπαινον καὶ ἐκ τοῦ λόγου γνῶσιν.
 καὶ τὸ ὀλίγον χάρισμα μέγαν εὐχαρίστη·
 260 ἂν τὸ μικρὸν εὐχαριστῆς, ἐπέρχεται σοι μέγα.
 φεύγε τὰ συγκαθίσματα εἰς τὰς πολυποσίας·
 εἰ δὲ συμβῆ καὶ κρατηθῆς μετὰ τινος εἰς δεῖπνον,
 μὴ σὲ προλάβῃ τὸ κρασί, μὴ σὲ νικήσῃ ἢ μέθη,
 μᾶλλον ἐσὺ προλάβανε, ἐγείρου κι ἀναχώρει.
 265 αἰσχροὺν γὰρ κι ἐπονείδιστον κι ἐπώδυνον ἢ μέθη.
 καὶ ὅταν πάσχῃ ὁ στόμαχος ἀπὸ πολυποσίαν,
 καταθολόνεται ἢ ψυχὴ, βλάπτεται καὶ τὸ σῶμα.
 ἐκεῖνος ὁμοίος ἐστίν ἄρμα χωρὶς τὸν ἵππον,
 ὡς σκάφος χειμαζόμενον μὴ ἔχον κυβερνήτην.

244 ὁμοιάζει A, εἰπήκασιν B 245 om B 246 δρυμοῦ A, πυρὸς B
 ἔξανάπτουν B 247 ἐπαγρεύει B 248 καὶ ὕβριστικός εἰς πάντα B
 249 πολύκαλος A, δυσάρεστος B 250 μᾶλλον δὲ συγνυμόνει το καὶ
 ἀκροπαράτρεχέ τω B 251 κατὰ πάντα σφ. B 252 χράσαι γέλων B
 ἄτακτος A? πίστις A, ἐπι Bursianus. in B versus exitus est αἰσχροῦν καὶ
 ἀπαιδεύτων 253 ἀκ. συντυχίας τινῶν καλῶν ἀνθρώπων B 254 ὄλον
 om B ᾗς add Bursianus θές καὶ πρόσχε καὶ πάντα νὰ ὀφελῆσαι B
 255 γίνεται A, λέγεται B 256 ἴδῃς A ἂν βλέπει ὅτι προσέχεις τον καὶ ἐνὶ ὁ
 νοῦς σου εἰς αὐτὸν B 257 εἰς om A μᾶλλον καὶ ἐπικερδένης B
 258 ἔπαινος A syllaba γνῶ in A evanida esse videtur 259 μεγάλως
 τὸ εὐχαρίστα B 260 καὶ ἐάν B νασέλθοι καὶ ἄλλον πλέον B 261 εἰς A,
 καὶ B 262 μετὰ A, παρά B 263 νικήσῃ τὸ κρασί B προλάβῃ ἢ μ. B
 264 ἐγείρει A 265 ἐπονείδιστον om A qui solum habet ἐπώδυνον ἢ
 μέθη. ἐπονείδιστον καὶ ἐφάρματον ἢ μ. B post 265 add B: καὶ μήτηρ
 ἐνεὶ καὶ τροφῶν πάντων πολλῶν σφαλμάτων 266 ὅπταν (om καὶ) B
 267 καταθολούται B 268 καὶ εἰκάζει ἐκεῖνος ὁ ἀνθρωπος ἄ. χ. ἡνιόχου B. vide-
 tu r ἡνιόχου rectum esse 269 ὡς σκάφος A, εἰ [i. e. εἰς] πλοῖον B ἔχων B

- 270 ἀρχὴ σοφίας ἔπαινος, ἀρχὴ δὲ μάχης ψόγος.
 ἀργὰ καὶ μετὰ προσοχῆς πολέμει τὴν βουλὴν σου
 τὸ ἔργον μετὰ τὴν βουλὴν ποτὲ μὴ ἀθετήσης.
 εἰ δ' ἔχεις τίποτες κρυπτὸν καὶ συμβουλήν γυρεύεις,
 Ξενοπροσώπως ἀφηγοῦ καὶ μὴ φανῆ ἔδικόν σου,
 275 καὶ νὰ κερδίσης τὴν βουλὴν καὶ νὰ σὲ λείπη αἰσχυνή.
 ὁπότεν εἰς ὑπόθεσιν βούλεσαι ἔδικήν σου,
 κι ἐνθυμηθῆς ὅτι ἔπαθες ἀπὸ κακοβουλίας,
 μὴ θυμωθῆς, μὴ ὀξυνθῆς, μηδὲ κακοτροπίσης,
 μᾶλλον δὲ στερεώθητι καὶ σκόπευσον τὸ κρεῖττον.
 280 καλοὺς ἀνθρώπους φρόντισε νὰ ποίσης συνεργούς σου,
 εἰ δὲ καὶ ποίσεις πονηροὺς καὶ πράξουν πονηρίαν,
 αἴτιος εἶσαι τοῦ κακοῦ κ' ἐσὺ ἔχεις πλεὸν τὸ κρίμα·
 ὅσα κακὰ κι ἂν πολεμοῦν, ἀπήλογος εἶσθαι θέλεις.
 ἔπαινον θέλε τῶν καλῶν ἀντὶ πολλῶν χρημάτων.
 285 πρᾶγμα κακὸν μὴ θεωρῆς μηδὲ ἀκούειν θέλε·
 τὸ γὰρ κακὸν ἂν βοηθῆς, ἐσὺ κακὸς νὰ δείξης.
 τὴν ἀρετὴν καὶ φρόνησιν ἀγάπα καὶ τὴν γνῶσιν
 πλοῦτου παντὸς ἐπέκεινα καὶ θησαυρῶν μεγάλων.
 ἐκεῖνα παραμένουσιν, ὁ πλοῦτος δ' οὐ προσμένει·
 290 ὁ νοῦς γὰρ μέγας θησαυρὸς ἐπέκεινα τῶν ἄλλων,
 εἰς τόπον ὀλιγούτσικον ἔνι ποχωρημένος.
 ὅταν σ' ἐπέλθῃ χαροπὸν, μὴ τὸ κενοδοξήσης,
 καὶ ὅταν σ' ἔλθῃ λυπηρὸν, μὴ σὲ νικήσῃ ἢ θλίψις·
 τὸν δὲ σκοπὸν τῆς λύπης σου μηδὲν τὸν φανερώσης,
 295 ἵνα μὴ χαίρωνται οἱ ἐχθροὶ κ' οἱ φίλοι σου λυποῦνται.

270 om B 272 τὸ δὲ ἔργον B σύντομα τὸ ἐπεχειρεῖ B 273 om A
 274 Ξενοπροσώπως τὸ B καὶ μὴ A, νὰ μὴν B 275 αἰσχυνή B, quod aperte
 huic loco aptum est. ἡ ἔννοια A 276 καὶ AB θυμωθῆς τὰ ἔπ. B
 278 post θυμωθῆς add ὅτι ἔπαθες ἀπὸ κακοβουλίας A post ὀξυνθῆς add
 δὲ ὡς υἱὸς A κακοκαρδήσης B 279 στερεώθησε κ. σκόπησαι B post
 hunc add B: ὡς πάντες γὰρ ἐπιμελῶς φροντίζουν τῆς υἱίας 280 φρόντιζε
 νὰ στήσεις B 281 στήσεις AB, ποίσεις scripsi τῶν κακῶν B ἔχ. καὶ
 τὸν ψόγον B 283 om B ἦσαι A? 284 τῶν πολλῶν A πραγμάτων B
 285 θυμωθῆς μηδὲ συνηγώριστω B ἀκούων A 286 ἂν τὸ β. καὶ ἐσὲν
 κακὸν νὰ λέγουν B 287 παίδευσιν ἀγάπα B 288 πλοῦτον ἐπέκεινα
 πολλῶν B θησαυρὸν μεγάλων AB 289 τὴν φρόνησιν ἐπιμελοῦ τέκνον
 μου παρὰ πάντας B ἀπομένει AB, δὲν ἀπομένει Bursianus; cogitaveram
 quomodo αποφεύγει 209 ἔστιν γὰρ μέγας θησαυρὸς καὶ ἐπέκεινα τῶν
 ἄλλων B 291 καὶ εἰς B ποχωρημένη B 292 σὲ AB καινοδ. A
 293 σε ἐπέλθῃ θλιβερόν B 294 θλίψεως (om σου) B 295 καὶ
 ολίβονται οἱ φίλοι B

όπου τὴν θλίψιν μοναχὴν οὐ δύναται φυλάξει,
 πῶς νὰ φυλάξῃ θησαυρὸν ἢ τιποτ' ἄλλον πράγμα;
 ἀπόφευγε τὰς ταραχὰς, φεύγε καὶ τοὺς κινδύνους·
 εἰ δὲ συμβῆ σε κι ἐμπλακῆς εἰς κίνδυνον πολλάκις,
 300 ὡς ἄνδρας ἀγωνίστησε νὰ ζήσης, ν' ἀποθάνης —
 πάντες γὰρ ἀποθνήσκομεν κἂν οὕτως, κἂν ἀλλέως —
 καλὸν καὶ ὑπερένδοξον τὸν ἔπαινον κερδάνης.
 ὡς θέλεις νᾶχουν, τέκνον μου, πάντες σ' οἱ κρείττονές σου,
 οὕτως καὶ τοὺς ἐλάττονας τίμα καὶ πρόσεχέ τους.
 305 φεύγε τοὺς κολακεύοντας ἀπὸ κακοπραγίας,
 ἀγάπα δὲ τοὺς λέγοντας ὀρθὰ ἀκολακεύτως.
 ἀγάπα καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ τίμα κι ἀσχολοῦ τους,
 ὅτι ὁ νόμος λέγει το, ἡ φύσις ἀπαιτεῖ το.
 ἂν γὰρ οὐκ ἔχῃς εἰς αὐτοὺς ἀγάπην, ὡς ἀρμόζει,
 310 ξένος οὐ μὴ σ' ἐμπιστευθῆ, καὶ εἶσαι ὕβρισμένος.
 θέλε τοὺς ὄντας μετὰ σέ, ἀγάπα κι ἀποδέχου,
 κάλλιον νὰ σ' ἐντρέπωνται παροῦ νὰ σέ φοβοῦνται·
 γεννᾶ γὰρ σέβας ἢ ἐντροπῆ, ὁ φόβος ἔχει μῖσος.
 λόγους κακοῦς μὴδὲν λαλῆς μὴδὲ ἀκούειν θέλῃς,
 315 ὅπου γὰρ θέλει πάντοτε ἀκούειν αἰσχροὺς λόγους,
 λέγειν αἰσχρὰ οὐκ ἐντρέπεται, καὶ πράττειν οὐ φοβεῖται.
 ἀπόφευγ', ὅσον δύνασαι, κενὰς αἰσχρολογίας,
 πολλάκις γὰρ καὶ συγγενεῖς ἤγειραν κατ' ἀλλήλων,
 καὶ ἔχθραν ἔβαλαν πολλὴν μέσον γονεῖς καὶ τέκνα,
 320 καὶ πόλεις ἐκατέσκαψαν κ' ἠφάνισαν τελείως,
 καὶ εἰς κακὸν ἐνήργησαν χεῖλη διαβολέων.

296 ὅπου οὐδὲ λύπην μ. οὐκ ἔμπορεῖ B 297 τίποται B 299 σαι
 κίνδυνος πολλάκις παρελπίδα B 300 ἀγωνίσθησαι κἂν ζ. κἂν B 301 ἀπο-
 θνήσκουσιν B 302 κάλιον δὲ κ. B ἐπέρνης B 303 θέλεις γὰρ να-
 ἔχουσιν πάντες οἱ ἐπέκεινά σου B νᾶχουν scripsi conl. v. 45 textus Mau-
 gorhri., ἔχει A πάντας τοὺς κρείττονάς σου A, quod correxi 304 τίμα A,
 ἔχει B 305 μετὰ κακοβουλίας B 306 ἀκολακεύτους A, καὶ νουθετοῦν-
 τας B post 306 add B: τοὺς ἐπαινοῦντας τὸ καλὸν ὡς πρέπει καὶ ἀρμόζει·
 τὸ δὲ κακὸν ἐλέγοντας [i. e. ἐλέγχ.] ὀρθὰ καὶ ἀκολακεύτως 307 τοὺς
 συγγενοῦς σου ἀγάπα τους, τίμα καὶ ἀσχ. τ. B 308 καὶ ὁ ν. λ. τ. καὶ
 ἡ φ. B 309 ἂν γὰρ αὐτοὺς ὅπου ἀγαπᾶς ὡς πρέπει καὶ ἀρμόζει B
 310 ἀτιμωμένος B 311 σοῦ τοὺς ἔχεις ἐξουσίαν B 312 τοῦ νὰ σέ B
 περὶ B 313 ἡ ἐντροπῆ καὶ B τάξιν A, μῖσος B 314 ἀργούς B ἀκούειν
 σε B 315 θέλεις διηνεκῶς λαλεῖν αἰσχρολογίας B 316 φοβάται B
 317 ἀπόφευγε B φιλονικίας λόγους B 319 ἔ. μεγάλην ἔβαλαν μέσα εἰς
 γονεῖς καὶ εἰς τ. B τέκνων A 320 ἐφάνησαν B 321 καὶ ὅτι κακῶν
 ἐν. τῶν διαβολέων τὰ χεῖλη B

- όταν σὲ στήσουν εἰς ἀρχὴν καὶ λάβῃς ἐξουσίαν,
 τοὺς πρὸ ἐσέ^{να} σφάλλοντας, τέκνον μου, συγγνωμόναι,
 τοὺς δὲ καὶ καταβλάπτοντας καὶ κρίνε καὶ τιμῶρει,
 325 διὰ νὰ σ' ἐντρέπωνται πολλοὶ, κι ἄλλοι νὰ σὲ φοβοῦνται.
 ὅσον τὸ δύνασαι, υἱέ, φεῦγε τὰς ἀδικίας,
 κἂν εὐτυχῆς, κἂν ἀτυχῆς, κἂν ἔχῃς, κἂν οὐκ ἔχῃς.
 ὁ πένης γὰρ ἂν ἀδικῆ, ἔξαφορμεῖται οὕτως,
 ὅτι πολλὰ τὸν λείπονται καὶ ἔξ ἀνάγκης κλέπτει.
 330 ὁ πλοῦσιος ἂν ἀδικῆ καὶ τοὺς πτωχοὺς ζημιόνη,
 κόλασιν ἔχει φοβεράν καὶ σύγκρισιν μεγάλην·
 ἢ πράξεις γὰρ ἢ ἄβουλος οὐκ ὠφελεῖ, ἀλλὰ κόπτει,
 ὀλίγοι δὶχα ἡς βουλῆς ἐπέτυχον τὴν πράξιν.
 πρῶτος καλὸς καὶ δυνατὸς ἐκεῖνος ὁ δυνάστης,
 335 ὁποῦ τὸ δίκαιον σύντομα νοῆσει κι ἐξελέγξει,
 μᾶλλον ὡς δίκαιος δικαστῆς τὸ δίκαιον προτιμᾶται,
 τὴν δ' ἀδικίαν ἐκμισεῖ ὡς ἀδικὸν καὶ φαύλην.
 οὕτως, παιδὶν μου, σπούδαζε νὰ ἐγνωρισθῆς εἰς ὄλους.
 ἐπαινεῖ πάντα τὸ καλὸν, δι' οὗ νὰ σ' ἐπαινέσουν·
 340 τὸ γὰρ καλὸν καλὸν ἐνὶ κ' οἱ πάντες ἀγαποῦν το,
 αὐτοὶ δ' ὁποῦ τὸ πράττουσιν, μόνοι τὸ ἔχουν κέρδος.
 πολλάκις οἱ ἀπρόσεκτοι λέγουν ἀπερισκέπτως·
 λέγειν αἰσχρὰ οὐκ ἐντρέπονται καὶ πράττειν οὐ φοβοῦνται.
 ἀλλ' ὁ δυνάστης ὁ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὸν κόσμον
 345 ἄλλους δυνάστας ν' ἀδικοῦν, ἄλλους νὰ *περεάζουν.
 σὺ δὲ, ἂν ἔχῃς φυσικὸν προτέρημα ὀλίγον,

322 καὶ λάβῃς A, ἐδώσουν σε B 323 τέκνον μου A, γενναίως B
 324 τοὺς δὲ ἄλλους κ. B 325 νὰ ἀγαπάσαι ὑπὸ πολλῶν, δικαίως νὰ
 ἡγείσαι B 326 φεῦγε παιδὶν μου ὡς δύνασαι B τὴν ἀδικίαν B 327 δὲν A
 328 ἄς προλαμβάνη πάντοτε τὴν πράξιν ἢ βουλὴ σου B 329 πράξεις
 γὰρ ἀσύμβουλετος οὐκ ὠφελεῖ ἀλλὰ βλάπτει B 330—332 om B 332 ἢ
 πρ. *seripsi*, ἢ om A 333 καὶ ὀλίγα δὶχα συμβουλῆς B τὰς πράξεως B
 334 καλὸς καλὸς καὶ ἐπαινετὸς ὁ δικαστῆς ἐκεῖνος B καὶ *seripsi*, ὁ A
 335 καὶ ἐνεργεῖ καὶ πράττει B 336 ἄλλος δικαίως ὁβηθῆς A, *quae
 emendavi ut potui* καὶ δι' ἔχραν (sic) οὐ προδίδεται καὶ χρῆματα οὐκ ἐν-
 δρανεῖν *substituit* B 337 ἀλλ' ὡσπερ φίλος καθαρὸς τὸ δίκαιον προ-
 τιμᾶται B 338 οὕτως A, τέτιος B γνωρισθῆς εἰς πάντας B 339 καὶ
 μᾶλλον πράται τὸ καλὸν διὰ νασὲ εὐχαριστοῦσιν B 340 ὅσοι γὰρ τὸ
 ἔχουν φυσικὸν καὶ οὐ πράττουν τὸ ἀρμόζει B καλὸν ἐνὶ κ' *seripsi* *conl.*
 v. 80 *Maurophr.*, κάλλιον A 341 ἀλλὰ ἐπιθλίβουν καὶ ἀδικοῦν καὶ τὸν
 θεὸν ὕβριζον B 343 αἰσχρὰν A *totum versum* om B 344 *sē* ὁ θεὸς
 δι' αὐτῶν ἔδωκεν ταῦτας τὰς ἐξουσίας εἰς τὸ ἐπιθλίβειν τὸ ἀδικὴν τὸ κα-
 ταβλάπτειν ἄλλους B 346 ἔχει B προτέρημα B

- μέ τὴν καλογνωμίαν σου σπούδαζε νὰ τ' αὐξήσης,
 νὰ ἐπαινῆσαι εἰς πολλοὺς καὶ νὰ τιμᾶσαι πλέον.
 ἂν τις ποιήσῃ σε καλὸν ἢ τι ἀγαθοσύνη,
 350 ἔχε το πάντοτε εἰς νοῦν, μὴ τὸ ἀλησμονήσης.
 εἰ δὲ κακὸν σοι τίποτες τίς ἕτερος ποιήσῃ,
 ἀπαλησμονεῖ το γουργὸν καὶ ρίπτει το ἐκ τὸν νοῦν σου.
 τὸ μὲν γὰρ ἐκ χρηστότητος καὶ γνώμης ἐλευθέρας,
 ἀπὸ καρδίας καθαρᾶς, ἐκ μεγαλοψυχίας,
 355 φιλάνθρωπος κι ἐπαινετὸς ἐχθροῖς οὐκ ἀνταποδίδει,
 καὶ μᾶλλον τοὺς ὁμογενεῖς ἢ καὶ τοὺς ὁμοφύλους.
 τοὺς συχνοευεργετιστὰς ὀνόμαζέ τους φίλους.
 [καὶ φίλοι σου νὰ γένωνται καὶ νὰ μὴ τοὺς νικραίνῃς]
 ὅταν σ' ἐπέλθῃ τίποτες πρᾶγμα ἔξ ἀδικίας,
 360 μὴ τὸ χαρίσης φίλον σου ἢ (γείτον') ἐδικὸν σου·
 ὅτι ἂν ἔνι φίλος σου, οὐ μὴ σὲ ἐπαινέσει,
 ἀλλὰ μᾶλλον ὡς μισητὸν καὶ βδελυκτὸν νὰ σ' ἔχουν.
 εἰ δὲ κακὸν εὐεργετεῖς, ἔχεις διπλὴν ζημίαν,
 ὅτι κακῶς ἐκέρδισας ἔξ ἀδικίας πρᾶγμα,
 365 καὶ δίδεις το τὸν φίλον σου, συμμεριστὴν τὸν κάνεις,
 οἱ δὲ καλοὶ βαρύνονται σ' ὡς ἄχρηστον τὴν γνώμην,
 καὶ ἀποστρέφονται λοιπὸν, φίλον οὐκ ἔχουσίν σε.
 ἂν πρὸς τινὰς ὑποσχεθῆς τίποτε νὰ χαρίσης,
 σύντομα τοῖς τὸ χάρισε, νὰ ἔνε ἢ χάρις χάρι·
 370 ἐκείνον τὸ ὑποσχεθῆς ἀκέραιον τὸ πέμψε,
 εἰ δὲ δώσεις τὸ ἡμισυ, ἢ χάρις ὅλη ἐχάνθη.
 ὁ γὰρ λαβὼν ου χαίρεται τοσοῦτον εἰς τὸ ἐπήρην,

347 μέ τὴν καλήν σου συγνωμὴν B 348 νὰ ἀγαπάσαι ὑπὸ πολλῶν
 καὶ δίκαιος νὰ ἠγείσαι B 349 καὶ ἂν σε ποιήσῃ τίποτα προτέρημα
 ὀλίγον B 350 οἷος ἀνενίπαντοτε ἔχε τον εἰς τὸν νοῦν σου B 351 εἰ
 δε καὶ κάμῃς τίποτε προτέρημα ὀλίγον B 352 ἀπλησμονή τὸ (τὸν A)
 γουργόνευγαλο ἀπὸ τὸν νοῦν σου B κρύπτει A, quod recte me enependasse
 spondeo 353 ση τοιοῦτον ἐν χριστότερον καὶ γνώμης εὐχαρίστου B
 355 φιλάνθρωπον καὶ ἐπαινετὸν ἐχθρὸν μὴ ἀποδίδης B φιλόψυχος ἐπ. A
 356 ἢ καὶ scripsi, καὶ A, μᾶλλον B 357 εἰ δὲ ἔχεις ἐβεργέτα τους καὶ
 φίλους νὰ τοὺς ἔχεις B 358 om B 359 ἂν σε ἐπέλθῃ τίποτες πρᾶγ-
 μα ἐξ ἀδ. B 360 γείτον' addidi conl. v. 108 Maurorhiz, om A μὴ
 τὸ χαρίσης φίλον σου νὰ τὸ εὐχαριστήσι B 361. 362 om B 363 εἰ
 δὲ χαρίσης τὸ κακὸν B 364 ἐξ ἀδ. πρ. A, ὅτι πολλοὶ βαροῦνται B
 365. 366. 367 om B, qui hunc substituit versum ὡς ἀδικον τῆς γνώμης
 σου καὶ νὰ σὲ εὐχαριστοῦσιν 368 τινὰς scripsi, τιναν libri 370 ἔξα-
 καιρέως τὸ δίδε (ceteris omissis) B 371 εἴτε καὶ δώσεις τὸ ἡμισὸν, ἢ
 χάρη ὅλη ἐχάνθη B 372 εἰς A, ὡς B

- ὅσον εἰς τὸ τὸν ἔλειπεν λυπεῖται καὶ γογγύζει.
 ἂν δώσης τίποτε τινὰν, μηδὲν τὸ ὀνειδίσης,
 375 μὴ χάσης καὶ τὸ δῶρόν σου καὶ τὴν εὐχαριστίαν,
 καὶ ὁμοιάσεις γεωργὸν ἄπορον κατὰ πάντα,
 ἀφότου σπείρη τὴν σπορὰν καὶ κλείσῃ τὸ χωράφιν,
 ἐμπάζει τὰ χοιρίδια του καὶ σκάπτουν τὸ χωράφιν,
 ἀποστερεῖται τὸν καρπὸν καὶ χάνει καὶ τὸν σπόρον.
 380 τί δὲ ἐκέρδισεν λοιπὸν ὁ ἄτυχος ἐκεῖνος;
 οὕτως ἐσὺ, υἱούτσικε, βλέπε τὸ τί σὲ λέγω.
 ὅπου θυμόνεται πολλὰ κι ὀργίζεται μεγάλα,
 μόνος του γίνετ' ἔξοικος καὶ μὲ τὸ θέλημάν του.
 τὸ πῦρ τὰ ξύλα δαπανᾷ, θυμὸς δὲ τὴν καρδίαν,
 385 παρασαλεύει λογισμοὺς, καταθολώνει φρένας,
 θηρίον ἄγριον ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον ἐξαίφνης.
 εἰς πάντας ἔχε καθαρὰν ὑπόληψιν, παιδὶν μου.
 ὅπου σὲ εἶπῃ μυστήριον κι ἐμπιστευθῆ σε λόγον,
 μὴ τὸ φαυλίσῃς πρόσεχε καὶ μὴ τὸ φανερώσῃς,
 390 καὶ κρίνουν σ' ἀνυπόληπτον καὶ βαρεθοῦν σ' οἱ πάντες,
 ἄλλος οὐ μὴ σ' ἐμπιστευθῆ, καὶ εἶσαι ὕβρισμένος.
 ἀνδρὸς φρονίμου καὶ καλοῦ τῶν ἀσκοπήτων μέλει,
 τὸν ἑαυτὸν του νὰ κρατῆ παρέτοιμαν εἰς τοῦτα,
 ὅταν τὸν ἔλθῃ τίποτες, νὰ τὸ βαστάζῃ ὡς ἄνδρας,
 395 νὰ τὸ μεταχειρίζεται καὶ νὰ δουλαγωγῆται.
 τὸν ἄρρωστον, τὸν λαίμαργον τίς νὰ τὸν θεράπεύσῃ;
 καὶ τὸν μωρὸν ἂν δυστυχῆ τίς νὰ παρηγορήσῃ;
 ὁ φρόνιμος ἂν δυστυχῆ, μόνος παρηγορεῖται,
 ὁ δὲ μωρὸς ἂν δυστυχῆ, παρηγοριὰν οὐκ ἔχει.

373 ὅσον γὰρ εἰς τὸ ἔλυπεν γογγύζει καὶ λυπάται B 374 ἀνδύσει B
 τοῦτο ὀνειδίσεις B 375 μὴ Bursianus, καὶ AB εὐχ. σου B 376 ὁμοι-
 άζεις ἄχριστον γεωργὸν ὥστις ἀφότου σπῆρει B ἄσπορον A 377 ἐμ-
 βάζει εἰς τὸ χωράφιν του χοίρους ἢ ἄλλα ζῶα B 378 καὶ ἀποστερεῖται B;
 ἀποστερεῖ τε A 380. 381 om B 381 υἱούτζικε A 382 γίνωσκε ὅπου
 θυμῶνεται πολλὰ καὶ ὑπὲρ μέτρον B 383 ἔξοικος A, ἔξειχος B post
 hunc versum add B καὶ πολεμᾶται πάσχοντα ὅπως δαιμονισθεῖν 384 δα-
 πανεῖ A 386 καὶ ὡς θῆρας ἄγριον A δεικνύ B 388 καὶ ἐμπιστευθῆσαι
 λόγον B, quae-verba om A 389 τὸν B 390 σε utroque loco B, priore
 tantum A (qui alterum σε om) 391 καὶ ἄλλως B σε AB νὰ εἶσαι
 ἀτιμωμένος B post 391 ἀνδρὸς καὶ φρονίμου λαὶ καλοῦ ἀκούων κράτει
 τὸν ἑαυτὸν σου κράτει τον παρέτοιμον εἰς τοῦτον A ἄ. φ. κ. κ. ἄ. καὶ
 σκόπει καὶ τὸ μέλλον κράτιέ τ. π. εἰς τ.: B. quae delevi. ceterum dixi
 de hoc loco in appendice. 394 τίποτα 395 καὶ νὰ μ. νὰ τὸ δουλά-
 γωγήσει B 397 τίς νὰ τὸν B 399 om B

- 400 εἰς τὰς χαρὰς τῶν φίλων σου κ' εἰς τὰ καλέσματα τῶν
 νὰ γίνεσ' ὀλοπρόθυμος καὶ τρέχης κ' ὑπαγαίνης·
 εἰς θλίψεις δὲ καὶ συμφορὰς τρέχε καὶ πρὶν σὲ κράξουν.
 καὶ μέριζε τὸ πάθος τοὺς. ἔχε κοινὸν τὸν πόνον·
 τοῦτο γὰρ ἔνι ἄξιον ἀγάπης εἰς τοὺς φίλους.
- 405 μὴ ἀναισχυντήσης γέροντα μηδὲ καταφρονήσης,
 νὰ σ' εὗχονται ὀλόψυχα καὶ νὰ μακροχρονίσης.
 ἂν ἔλθῃς εἰς ὑπόθεσιν καὶ σύμβουλον γυρεύῃς,
 γερόντων ζήτησε βουλὰς ἀνθρώπων πειρασμένων,
 τῶν δὲ γε νέων τὰς βουλὰς ποτὲ μὴ τὰς γυρέψῃς.
- 410 ἄκουσον δὲ παράδειγμα παλαιᾶς ἱστορίας.
 τοῦ Σολομῶντος ὁ υἱὸς ὁ Ῥοβοὰμ ἐκεῖνος
 δώδεκα σκῆπτρ' ἐκράτησεν τὰ εἶχεν ὁ πατὴρ του,
 καὶ πάντες ἐσυνήχθησαν λέγοντες πρὸς ἐκεῖνον·
 „ἐλάφρυνον τὰ βάρη μας, περιανάπαυσόν μας,
- 415 πολλὰ γὰρ μᾶς ἐβάρυνεν ὁ μέγας ὁ πατὴρ σου,
 ἀνάπαυσόν μας ὀλίγον καὶ νὰ μᾶς ἔχῃς πάντα,
 δούλοί σου πάντες νὰ ἤμεθεν καὶ πάντας νὰ μᾶς ἔχῃς.“
 ἀκούσας οὖν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τῶν ἐκείνων,
 [εὐθύς τοὺς ἀπεκρίνατο, τοῦτον τὸν λόγον λέγει]
- 420 „ἀφῆτέ με νὰ βουλευθῶ μετὰ τῶν ἐδικῶν μου,
 ὑπάγετ', ἀναμείνατε μόνον καὶ τρεῖς ἡμέρας,
 καὶ τότε δεῦτε πρὸς ἐμὲ καὶ ὅτι νὰ σᾶς εἶπω.“
 ὑπῆγαν, ἐκαρτέρεσαν οἱ πάντες, ὡς τοὺς εἶπεν,
 ὁ βασιλεὺς ὑπέμεινεν μετὰ τοὺς οἰκιακοὺς του.
- 425 „εἰπέτε με τί λέγετε, δότε βουλὴν εἰς τοῦτο.“
 εὐθύς οἱ φρονιμώτεροι γέροντες εἶπον τοῦτο

400 τοὺς in fine B 401 γίνεσθαι AB καὶ τρ. A, νὰ τρ. B καὶ ὑπ. A, νὰ π. B 402 θλίψιν B συμφορὰν B 403 τὸν πόνον B διπλὸν τὸ πάθος B 404 ὅτι οὗτον ἐνὶ φρόνιμον τὸν καταλήθειαν φίλων B 405 αἰσχυντίσεις A 406 νασεπαινοῦν νασεῦχονται B 407 συμβουλήν B 408 ἔπερνε βουλὴν B 409 τῶν δὲ τῶν A, alterum τῶν om B. seripsi γε, secutus v. 158 Maurophr. cogitari potest etiam de τῶν δὲ νέων τὰς συμβουλὰς. ποτὲ A, ποσῶς B ἠγείσαι B 410 δὲ A, γὰρ B 412 σκῆπτρα AB 414 περιανάπαυσέ B 415 ὁ μέγας A, καὶ ἔθλιψεν B 416 hunc substituit versum B καὶ ἂν μᾶς ποιήσεις τίποτες καλὸν καὶ ἂν μᾶς παρηγορήσης 417 πάντοτε ἐσώμεθα καὶ νὰ σὲ εὐχαριστοῦμεν B 418 ὁ δὲ βασιλεὺς ὡς τόκουσεν οὗτος τοὺς ἀπεκρίθη B 419 om B 420 om B 421 ὑπάγετε AB 422 ἐμέν καὶ ὀκάτι B 423 ἐπῆγαν καὶ B 424 καὶ ὁ β. ἀπόμεινεν μόνον με τοὺς ἰδίους B post hunc add B ἐκάθησεν καὶ ἠρώτισεν τοὺς πάντας περὶ τούτου καὶ αὐθις οἱ φρονιμώτεροι λέγουσιν τὸν βασιλέα 424. 425 om B

„εὐλογον ἔνι τὸ ζητοῦν καὶ μὴ τοὺς παρακούσης,
ἀνάπαυσέ τους ὀλίγον καὶ πάντα νὰ τοὺς ἔχης.“
πλὴν οὐκ ἠρκέστη ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν βουλήν ἐκείνην,
430 [ἦν εἴπασιν οἱ γέροντες οἱ πολυπαθημένοι,]
ἀλλὰ τοὺς νέους ἔκραζεν μᾶλλον τοὺς θρασυτέρους,
ὁποῦ ἦσαν συνανάτροφοι μετὰ τὸν βασιλέα,
ἐκάθισεν, ἠρώτησέν τους ὄλους περὶ τούτου
„εἴπατε νέοι καὶ ὑμεῖς· δότε βουλήν εἰς τοῦτο.“
435 ἐκείνοι ὡς θρασύτατοι, κακοὶ τε καὶ αὐθάδεις,
κακὴν βουλήν τὸν ἔδωκαν, ὡς ἔδειξεν τὸ τέλος.
ὅμως ἐπροτιμήσατο τὴν συμβουλήν ἐκείνην,
τῶν δὲ γερόντων τὴν βουλήν ἐκείνων τῶν φρονίμων
ἀφήκέν τὴν ὡς ἄχρηστον, οὐδὲν τὴν ἀσχολήθην.
440 μετὰ δὲ τὴν παραδρομὴν τῶν ἡμερῶν τῶν τριῶν
ἦλθεν τῷ πλήθος πρὸς αὐτὸν πάλιν καὶ παρεκάλει
„ἐλέησον, παρηγόρησον τὴν ἀγανάκτησίν μας.“
ὁ βασιλεὺς δὲ πρὸς αὐτοὺς μετὰ θυμοῦ τοὺς λέγει
„οὐκ ἐλαφρύνω τίποτες, μηδὲν παρακαλεῖτε·
445 ἐβάρυνέ σας, λέγετε, μέγας ὁ πατήρ μου,
ἐγὼ τὸ σᾶς ἐβάρυσε νὰ τὸ διπλοτριπλάσω.
ἐπαίδευσέν σας, λέγετε, διὰ δαρμοῦ καὶ κούρσου,
νὰ σᾶς παιδεύσω ἐγὼ διπλᾶ καὶ νὰ σᾶς καταφθείρω.“
εὐθύς τὸ πλήθος ὤρμησεν εἰς ταραχὴν καὶ Ζάλην
450 καὶ μετὰ θράσους καὶ θυμοῦ λέγουν τὸν βασιλέα
„ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου, ποιᾶνε τὸν λαόν σου·
οὐκ ἔχεις μέρος μεθ' ἡμῶν οὐδὲ κληρονομίαν.“
καὶ παρευθύς ἐχώρισαν τὰ δώδεκα τὰ σκῆπτρα,
ὁ βασιλεὺς δ' ὑπέμεινεν μόνον μὲ τοὺς οἰκείους.

429 ἠρκέσθη B 430 οἱ B 432 ἄθρωποι φαινόμενοι ἐκείνου A,
quam lectionem cum non intellegere, cod. B secutus sum 433 οἱ B
434 νέοι οἱ B ὑμεῖς A, εἰσεῖς B, qui postea addit τί λέγεται 435 δὲ
ὡς θρασυτέρους καὶ μᾶλλον περὶ τούτου B 436 ὡς B, καὶ A 437 καθὼς
καὶ προετιμήσαντο B τὴν συμβουλήν ἐκ. B, βουλήν τῶν ἐτέρων A
438 καὶ τῶν B 439 ἐσχολήθην A 440 καὶ μετὰ τ. B ἡμ. ἐκείνων B
441 πάλιν οἱ B παρεκάλουν B 442 παρηγόρησον A, συμπάθησον B
443 καὶ ὁ β. ὡς ἤκουσεν οὗτος τοὺς ἀπεκρίθη B 445 μέγας σας
ἐβάρυσε ὡς λέγεται ὁ πατήρ μου B 446 καὶ ἐγὼ B 447 ἐπαίδευ-
σαν A? κούρσου A, εὐλοῦ B 448 καὶ ἐγὼ διπλοῦ παρὰ ἐκείνων B
post hunc add B μετὰ σκορπίων καὶ ἐχιδνῶν καὶ νὰ σᾶς ἐξαλείψω 449
εὐθύς A, καὶ αὐθις B καὶ Ζάλην A, μεγάλην B 450 θράσους B 451 τὴν
πόλιν B ποιᾶναι B 452 μεθυμὸν B 453 ἐγένετο τὰ δώδεκα σκῆπτρα
εἰς ἓνα B 454 καὶ ἀπέμεινεν ὁ βασιλεὺς μόνον μὲ δύο σκῆπτρα B

- 455 εἶδες, παιδὶν μου, τ' ἔβλαψεν ἡ συμβουλή τῶν νέων.
 ὀπότεν ἴδης γέροντας ἀνθρώπους πειρασμένους,
 ὅτι λαλοῦν ὑπόθεσιν, μηδὲν τοῖς περικόπτης,
 ἀλλ' ἄκουε μετὰ προσοχῆς, πολλάκις ν' ὠφελίεσαι.
 ἔχε ᾿ς τὸν νοῦν σου πάντοτε μελέτην τοῦ θανάτου,
- 460 ὁ φόβος νὰ σὲ ἐκφοβῆ, ἐκ τὸ κακὸν νὰ λείψῃ.
 ἂν γένῃς ὑπὸ κεφαλὴν καὶ πέσῃς εἰς ἀλλάτιν.
 τὴν κεφαλὴν σου πρόσεχε πάντα νὰ θεραπεύσῃς,
 τοὺς δὲ συστρατιώτας σου τίμα καὶ ἀσχολοῦ τους.
 ὅταν δὲ γίνεται βουλή, μὴ λείψῃς ἀπεκείσε,
- 465 καὶ μᾶλλον δὲ κι ἂν σὲ ἀφοῦν κι ἂν σὲ παραχωρήσουν,
 προθύμως ἄκουε καλὰ τὰ λέγουν οἱ φρονιμοί,
 ὅπου ἠνδραγάθησαν πολλὰ κ' εἶδαν πολλοὺς πολέμους,
 κι ἐκέρδισαν μετὰ χαρᾶς πράγματα εἰς τιμὴν τους,
 μέριζε πάντοτε καὶ σὺ καὶ κάμνε, ὡς ἐβλέπεις.
- 470 τοῦτο πληροφορήθητι καὶ βάλε εἰς τὸν νοῦν σου,
 πᾶν πρᾶγμα ἀπολαυτικὸν ἔχει καὶ χορτασίαν,
 τῷ γὰρ νικᾶν κι ἀνδραγαθεῖν καὶ τοὺς ἐχθροὺς τροπόνειν
 γίνεται χαροπώτερος καὶ πρόθυμος εἰς τοῦτο,
 καὶ πάντοτ' ἔνι δόκιμος, πάντοτε φήμην ἔχει.
- 475 τοῦτο γὰρ ἐπεγίνωσκε τὸν ἄνδρα τὸν καθένα.
 ὅταν τύχῃ εἰς πόλεμον νὰ πολεμήσῃ ὡς ἄνδρας,
 ὅπου νὰ ζήσῃ μὲ τιμὴν, ν' αὐξάνῃ τ' ὄνομά του,
 εἰ δ' ἀποθάνῃ, ἀπόθανεν πάλιν μὲ τὴν τιμὴν του.
 κάλλιον λάβε θάνατον μετὰ τιμῆς, παιδὶν μου,

455 βλέπεις B fort. ιδέες? 457 τοῖς A, τοὺς B 458 ὠφελίεσαι B
 459 εἰς AB 460 καὶ ὁ φ. νὰ σὲ πολεμῆι καὶ — νὰ ἀπέχῃς B 461 οἱ B
 ἀλλάτιν A 462 πάντας A καὶ τίμα καὶ ἀσχολοῦ τον B 463 οἱ B
 464 βουλήν A λήψῃς A? ποταὶ ἀποκὴ μὴ λύψῃς B 465 δὲ καὶ ἂν σὲ
 ἀφοῦν A, ἄνεσε ἀφίνουσιν B παραχωροῦσιν B 466 καὶ εἰς τὸν νοῦν
 σου θέτε τα λέγουν οἱ πειρασμένοι B 467 εἶδαν πολλοὺς A, ἴδασιν B
 468 καὶ ἔποικαν μὲ τὰς χεῖρας τους B 469 πάντοτε περιεργάζου τους,
 θέλω νὰ τοὺς μιμάσαι B / 470 βάλε το εἰς τὴν ψυχὴν σου B βάλλε A?
 471 ἀπολαυστικὸν B 472 τὸ A, τῷ scripsi, τὸ δὲ ἀνδραγαθεῖν καὶ ὑπερ-
 νικᾶν καὶ τοὺς ἐχθροὺς τροποῦσθαι οὐκ ἔχει κόρον κᾶν ποσῶς οὐκ ἔχει
 χορτασίαν· ἀλλ' ὅσον τις ἀνδραγαθεῖ καὶ τοὺς ἐχθροὺς τροπώνει B: quia
 de causa dubitare licet num forte Sathas in describendo cod. A simili
 versuum exitu decerptus haec verba omiserit; sunt enim ad sensum rei-
 quam idonea 473 τοῦτον A 474 καὶ εἰς πάντας B πάντες ἔχουν
 τον φίλον B 475 γὰρ πρέπει γίνωσκε τὸ καταλήθειαν ἄνδρα B 476. 477
 οἱ B, qui tamen hunc unum continet versum καὶ ἔστω τοῦ Ζῆν μετὰ
 τιμῆς καὶ ἀδεταὶ τὸ ὄνομά του 478 ἀπόθανεν B 479 καλὸς γὰρ ἔνι
 ὁ θάνατος B

- 480 παρὰ τὴν ἄχρηστον ζωὴν καὶ τὴν ἀτιμωμένην.
 ὅταν ποιήσης τίποτες προτέρημαν ὀλίγον,
 μὴ καυχηθῆς, υἱούτικε, μὴ τὸ κενοδοξήσης,
 ἀλλ' ὑποκλίνου πλεότερον καὶ ταπεινώσου πάντα·
 ἄφες τὸ λέγειν, ἄφες το, κι ἄς τὸ λαλοῦσιν ἄλλοι.
- 485 ὅς τὸ ἕναν σου προτέρημα πρόσθεσ καὶ ἄλλον ἕναν·
 ἀνδρείαν καὶ ταπεινώσιν τὴν καλητέραν κόσμου.
 ἔχε τὰ πάντα συνετώσ καὶ περιπαιδευμένα.
 ἔνδυσε πένητα γυμνόν, χόρτασε πεινασμένον,
 θλιμμένους παρηγόρησον, ἀβρώστους ἐπισκέπτου.
- 490 εἴ τι γὰρ δώσης πένητος, εἴ τι καλὸν ποιήσης,
 ἐδάνεισές τα τὸν θεὸν καὶ θέλει σοι τὰ δώσει
 ἑκατονταπλασίονα ἔνδον τοῦ παραδείσου.
 εἰ δ' εἴπης ὅτι „ἐπτώχηνα, δὲν ἔχω τί νὰ δώσω,“
 κὰν στέναξον, συμπάσχισον καὶ παρηγόρησέ τους·
- 495 θεὸς τὸ κατὰ δύναμιν αὐτὸ ζητεῖ καὶ θέλει.
 κάλλια νὰ δώσης ὀλίγον καὶ μετὰ προθυμίας,
 παρὰ νὰ δώσης τὸ πολὺ καὶ νὰ τοὺς τ' ὀνειδίσης.
 λέγει γὰρ τοῦτο ἡ γραφή „ὅπου πτωχοὺς ξενίζει,
 αὐτὸς ἐξένισε λοιπὸν ὡς τοῦ θεοῦ ἀγγέλου.
- 500 ἂπ' ὄλον τὸ κατόρθωμα ἡ ἀγάπη ἔνι κρείττον.
 ἂν ἔχης ὅλα τὰ καλὰ καὶ λείπη σ' ἡ ἀγάπη,
 οὐδὲν ἐποίησες τίποτε, καὶ χάνεις εἴ τι ἐδώκες.“
 γνώμης ἔνι ἀληθινῆς τὸ τῆς ἀγάπης ταύτης,

480 περί Α 482 ποτέ σου μὴν τὸ καυχισθῆς μηδὲ καινοδοξῆς το Β
 483 πλεότερον Α, μάλιστα Β καὶ πλείον ταπεινώου Β 484 ἄ. τὸ νατο
 ἐβλέπουσιν ἄλλοι ὅπου γινώσκουν Β 485 ὅς om Α, καὶ εἰς τὸ ἕνα σου
 προτέρημαν προθέτου ἄλλον ἕνα Β 486 om Β qui haec addit βλέμα
 θρασὴν καὶ ἀναίσχυτον καὶ τράχειλον ἢ ψαύχην ὀφρυδίην σαλευόμενον καὶ
 ἀναπερασμένον καὶ περιπάτημαν γοργόν καὶ αἰσθρότην συντυχίας ἐλεγχος ἔν
 καὶ ἀπόδειξις καὶ τῆς ψυχῆς κακίας καὶ φεῦγε ἐκ τοῦ πάντοτε μὴ σέ κατα-
 δουλώσει πάντες ὅπου σέ ἐβλέπουσιν τὰ καλὰ πάντα νὰ σέ ἀγαποῦσιν
 487 om Β περιπεδ. Α 488 γυμνόν Α, πτωχόν Β 489 καὶ ἀρρωστον Β
 490 ὅσα γὰρ δώσεις τοῖς πτωχοῖς καὶ ὅσα καλὰ νὰ κάμης Β 491 καὶ
 θ.—δώσει Α, χρεώστην ἐκείνον ἔχεις Β 492 om Β ἑφταπλασίονα Α,
 emend. conl. v. 296 Maurophryd. 493 μὴ εἴπης ὅτι πτωχὸς εἰμί καὶ οὐκ
 ἔχω τί νὰ δώσω Β 494 om Β 495 ὁ θεός Β 496 κάλλιον ἔχει
 τὸ λιγόν καὶ μετὰ προθυμίας Β 497 παρὰ μυριάδας χρήματα μετὰ κακο-
 παθείας Β 498 ἠκούσαμεν εἰς τὴν γραφὴν ὅτι πολλοὶ πολλάκις Β
 499 ἀντι πτωχόν ἐδέξαντο καὶ ἐξένισαν ἀγγέλου Β 500 παντός γὰρ
 κατορθώματος ἡ ἀγ. ἔνι τὸ κρ. Β., 501 καὶ ἂν Β λύπησε Β σε etiam Α
 502 οὐδὲν om Β ἐποίησες ΑΒ τὸ οὐδὲ τίποτεσ καὶ ἐχάσεσ εἴ τι καὶ ἂν
 εἶχε Β 503 ἀληθινον δὲ γνώριμον τοῦτο ἔν τῆς ἀγάπης Β

- τὸ ἔλεος εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ εἰς τοὺς πενομένους,
 505 μετὰ τῆς ἡμερότητος καὶ γνώμης ἐλευθέρας.
 εἰ δὲ κἄν (σὺ) πτωχὸς εἶσαι, οὐκ ἔχεις τί νὰ δώσης,
 κἄν λόγον δὸς τον ἀγαθόν, νὰ τὸν ἐθεραπεύσης·
 αὐτὸ σὲ δίδει τὸν μισθὸν αἰώνιον, παιδὶν μου.
 τὰς Ξένας συμφορὰς, υἱέ, λυποῦ ὡς ἐδικὰς σου,
 510 χαρὰν ἴν' εὐρύης πώποτε ὄθεν οὐκ ἀπαντέχεις.
 ἐλεημοσύνη καθαρὰ, σὺν τῇ νηστείᾳ λέγω,
 πολλοὺς ἀνθρώπους ἔσωσεν ἔξ ἄδου τῶν κευθμῶνων.
 κι ἄλλον πολὺν κατόρθωμα ἐποίησεν ἡ νηστεία.
 υἱέ μου, ἂν θέλῃς νὰ χαρῆς ἀμέριμνα τῶν κόσμον,
 515 βλέπε μὴ ρίξης πόνον σου εἰς χρήματα τοῦ κόσμου.
 ὁ κόσμος ἐν προσωρινός, ἡμέραις ὑπαγαίνου,ν,
 ὁ πλοῦτος, τὸ λογάριον ὡς ἀνεμος διαβαίνει.
 ἂν ἔνε ἡ ἐλπίδα σου εἰς ἀμπέλια, εἰς χωράφια,
 ἀπὸ χειμῶνος δυνατοῦ ἢ ἀπὸ ἀνυδρίας
 520 χάνονται καὶ Ξηραίνονται, χάνεις εἴ τι ἐποίησες.
 ὅπου εἰς πλοῦτον ἤλπισεν καὶ εἰς τὰ ἄρματά του,
 ἔρχεται Ξένος ἄλλοθεν κι ὅπουθεν οὐκ ἐλπίζει,
 ἐπαίρνει τα, ἐξαλείφει τα, κ' ἔρημος ἀπομένει·
 μόνον ὁ κόπος κ' ἡ πικριά μὲ τοῦτον ἀπομένει.
 525 ἄμμ' εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἔχε, παιδὶν μου, ἐλπίδα
 ἔξ ὅλης τῆς καρδίας σου, ἔξ ὅλης σου ἰσχύος,
 νὰ σὲ λυτρώσῃ ἀπὸ παντὸς κινδύνου καὶ θανάτου.
 υἱέ μου, ἂν θέλῃς, κράτησον καὶ τούτην τὴν βουλήν μου·
 βλέπε μὲ τὸν αὐθέντην σου δικάσιμον μὴ κάμῃς,
 530 μὴ θυμωθῆς καὶ θλίψῃς τον, μὴ τὸν κακοκαρδίσης,
 καὶ χάσης τὴν ἀγάπην του διὰ τὴν συντυχίαν.
 ἀμμή ὅσον γνώθεις, ὦ υἱέ, ὅτι ἀναιβάζει ὁ νοῦς του,
 συνέργει τον εἰς τὸ καλὸν, ποίησε τὴν τιμὴν του.

504 ἐλεημοσύνη πρὸς Β εἰς τ. ἐπενομένους Α, πρὸς τ. π. Β 505 ἀλλὰ
 μετὰ ἰλαρότητος καὶ προσοχῆς μεγάλης Β 506 σὺ αἰδιδί, οἱ Α. hos
 versus substituit Β pro 506 et 507: εἰ δ' ἴσως τέκνον μου καλὸν καὶ οὐκ
 ἔχεις τί νὰ δώσης κἄν στέναξον τοὺς πάσχοντας, θλιβοῦ τοὺς πενομένους,
 διὰ λόγου παρηγγόρει τους, καὶ φαίνου ὅτι ἀγάπης τους 508 αὐτὸς Α
 μέγας μισθὸς ἐνὶ καὶ αὐτὸς καὶ μέγα κέρδος ἔχει Β 509 καὶ οἶος τὰς
 Ξένας συμφορὰς ἠγρεῖται ὡς ἐδικὰς του Β 510 ἂν Α, ἴν' seripsi χάραν
 εὐρίσκει ἀντίσηκον ὅπουθεν οὐκ ἐλπίζει Β post hunc versum add Α χάρου
 την, πάντα χάρει 511 ἐλεημοσύνην Α totum versum om Β 512 ἡ
 ἐλεημοσύνη ἐρύσατο πολλοὺς ἐκ τοῦ θανάτου Β 513 καὶ ἄλλα πολλὰ
 κατόρθωσεν θαυμάσια μεγάλα Β 514 hinc usque ad finem omnia, om Β

- υιέ μου, μὴ περιπλακῆς γυνὴν δι' εὐμορφάδα,
 535 ἢ διὰ χρήματα πολλὰ, ἢ διὰ εὐτελείαν.
 ἰδὲς πρῶτον, ἐρεύνησον καὶ κατασκόπευσέ την·
 κι ἂν ἔνε καλυπόληπτη καὶ θέλη τὴν τιμὴν σου·
 ἐκείνην ἔπαρε, υἱέ, ἔχε τὴν ὡς τὴν τιμὴν σου.
 εἰ δ' ἔχει τέχνην, ἄπεχε, ἂν ἔχη καὶ λογάριον·
 540 διαβαίνει τὸ λογάριον, καὶ σὺ τὸ πάθος ἔχεις.
 πάντοτε δὲ καὶ ὅσον ζῆς, ἐσὺ τὸ πάθος ἔχεις.
 κάλλιον λάβε σιγαλὴν, νὰ θέλη τὴν τιμὴν σου,
 κι ἂς ἔχη (χρῆμα ἕλιγιστόν καὶ) πράγματα ὀλίγα.
 καὶ ἂν σοῦ δώσῃ ὁ θεὸς ἀπ' τὰ καλὰ τοῦ κόσμου,
 545 βλέπε, πτωχόν σου συγγενὴν μὴ τὸν περιφρονήσης,
 ἀλλὰ μαλλον βοήθει τον ἀπὸ τὴν δύναμίν σου,
 νὰ σ' ἔχη χάριν ὁ θεὸς, νὰ πληθυνθῇ ἡ τιμὴ σου.
 υἱέ μου, ἀγάπα τοὺς πτωχοὺς καὶ πόθει τὴν τιμὴν σου,
 ἀγάπα τὴν ἀλήθειαν, θεὸς γὰρ τοῦτο θέλει.
 550 λόγον ἂν ξεύρης ἀληθῆ, μὴ τὸν ποιήσης ψέμαν.
 ἂν ποιήσῃ ὁ φίλος σου τίποτ' εἰς ἐντροπὴν του,
 καὶ πέσῃ, ὅσον ἂν ἔμπορῆς, κρύψε τὴν ἐντροπὴν του,
 συνέρρησέ τον εἰς καλόν, σκόπει ὡς ἐδικόν σου,
 ἀγάπα τον, ὀρμήνευσον ὡς νὰ ἦτον συγγενὴς σου.
 555 βλέπε, υἱέ μου, πονηροῖς ποτὲ μὴ συγκαθίσσης,
 καὶ συντροφεύσης καὶ χαρῆς μετὰ αὐτοὺς μηδὼλως,
 ὅτι κακοὶ καὶ πονηροὶ πάντοτε ζῆλον ἔχουν,
 καὶ πάντα μαίνονται πολλὰ ὅπου καλὸν ἀκούσουν.
 υἱέ μου, μὲ τὸν φίλον σου καὶ μὲ τὸν γείτονά σου
 560 μὴ δικαστῆς καὶ θλίψῃς τον μὴ τὸν κακοκαρδίσης.
 ἂν τύχη καὶ ἂν ἔπεσεν αὐτὸς ἢ ἐδικός του,
 τὸ σώζεις ποῖσε εἰς αὐτὸν ἢ τίποτ' ἄλλον πλέον,
 καὶ κήδευσέ τον, ὦ υἱέ, καὶ νὰ τὸν ἔχῃς (φίλον),
 οὕτως νὰ ζῆς εἰρηνικὰ, νὰ χαίρεσαι τὰ πάντα.
 565 ἂν ἔχῃς μισταργόν (τινα) ἢ καὶ ὑποταγάτον,
 καὶ συνταγῆς τον τίποτες, μηδὲν τοῦ τὸ κρατήσης,

543 quae uncinis supplevi verba sumpsit e v. 236 Mauròphr., om A
 544 ἀπὸ A 549 τοῦτον A 550 εὐρης A 551 υἱέ μου praeronit A
 τίποτε A 552 ὑπορῆς A 561 σου A? 562 ποιήσε A αὐτὸν a codice
 abesse reor, additum a Satha τίποτε A 563 (φίλον) supplevi, pro quo
 πάντα cod. errore manifesto 564 χ. καὶ νὰ ἦσαι πάντα φίλος υἱέ μου A
 565 τινα addidi raeter codicis auctoritatem 566 τοὺς cod.

- οὐχὶ μόνον τὴν ρόγαν του, ἀλλὰ φιλοτιμίαν,
 μὴ λάβης κρίμα, ὦ υἱέ, διὰ ταυτὸν δουλοῦται
 καὶ βάνει καὶ τὴν σάρκαν του εἰς κίνδυνον διὰ σένα.
 570 υἱέ μου, ἂν χάσης τίποτε παρὰ καιρόν σου πρᾶγμα,
 νὰ μὴ θλιβῆς καὶ λυπηθῆς μηδὲ κακοκαρδίσης.
 ὁ κόσμος οὕτως ἔχει το .....
- ἄλλος ὑψόνει ὑψηλὰ καὶ ἄλλος χαμηλόνει.
 ἀγάπα τὴν πραότητα καὶ πόθει τὴν ἀλήθειαν,
 575 βλέπε νὰ μὴ δικάζεις με φίλον ἢ πλησίον.
 ἀπὸ γὰρ λόγου ἀγαθοῦ πληθύνει ἡ φιλία,
 καὶ πάλιν μεταστρέφεται διὰ λόγου εἰς ἔχθραν.
 υἱέ μου, ἂν ἔχης χρήματα καὶ πλούσιος ἂν ἦσαι,
 βλέπε πτωχὸν καὶ πένητα μὴ τὸν περιφρονήσης,
 580 ὅτι ὁ χρόνος ὡς τροχὸς γουργὸς ὑπογίριζει,
 φέρνει τὸν πλούσιον εἰς πενιὰν καὶ τὸν πτωχὸν εἰς πλοῦτον.
 υἱέ μου, βλέπε μὴ ἀρνηθῆς, βλέπε μὴ ἀλησμονήσης
 τὴν χάριταν καὶ τὸ καλὸν τὸ ἐδέχθης ἀπὸ φίλου·
 ἅς ἔνε, ὅσον ἠμπορεῖς, ἡ χάριτά σου πλέον.
- 585 βλέπε, ἂν τύχης πούποτε κ' ἰδῆς καλῆτερόν σο·
 προτίμησέ τον πρόθυμα, καλοχαιρέτησέ τον.
 καὶ ἀναβαίνει ὁ ἔπαινος, πληθύνει ἡ τιμὴ σου.
 υἱέ μου, ἅς ἦσαι ἐντροπαλὸς, βλέπε μὴ συντυχαίνης·
 ὅταν θελήσης νὰ εἰπῆς, βλέπε τί συντυχαίνεις,
 590 τὸν λόγον σου ἀληθινὸν, καλὴν τὴν συντυχιάν σου,
 καὶ ἀπὸ λόγους τοὺς καλοὺς νᾶχης τιμὴν, υἱέ μου.
 ἂν σὲ καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς τέχνην, υἱέ, νὰ ξεύρης,
 υἱέ, μὴ τὴν καταφρονῆς, νὰ μὴ τὴν ἀθετήσης.
 συνέρτα πάντα τὸ καλὸν, δεῖχνε τὴν φρόνεσίν σου.
- 595 υἱέ, δικάσιμον πολλῶν χρονῶν μὴ ἀναφέρης,
 καὶ φέρης εἰς ἐνθύμησιν πολλῶν χρονῶν κακίαν.
 υἱέ μου, ἂν ἦσαι δυνατὸς κ' ἔχης πολλὴν ἀνδρείαν,
 βλέπε, μικρὸν κι ἀδύνατον μὴ τὸν καταφρονήσης.
 πολλὰκις διὰ τέχνης γὰρ μηχανικῆς, υἱέ μου,

568 μὴ scripsi: καὶ δουλῶνεται cod. scripserim διότι αὐτὸς δουλοῦ-
 ται 570 του addidi pro σένα fort. τοῦτο conici 571 βλέπε praepo-
 nit cod. 572 possis addere ὡς ὁ τροχὸς του τρεῖς 573 ὑψώνεται
 574 ποθητὴν cod., quod emendavi 576 πληθύνεται 584 ὑπορῆς
 587 καὶ οὕτως ἀναβαίνει cod. πληθύνεται cod. 598 καὶ ἀδύνατον cod.,
 em. Sathas

- 600 τὴν δύναμιν σου χάνεις τὴν ὅλην, ὅσῃν ἂν ἔχῃς.
 βλέπε, υἱέ μου, μὴ συνταγῆς μηδὲ χαρίσης πρᾶγμα,
 τὸ οὐκ ἔχεις ᾗς τὸ χέριν σου, τὸ δὲν ἐξουσιάζεις,
 τὸν φίλον θεραπεύεις τὸν μὲ λόγον. . . . .
 καὶ φαίνεσ' ἀνυπόληπτος, λογίζονταιί σε ψεύτην.
- 605 υἱέ μου, ἂν σ' ἔθλιπεν ὁ θεὸς κ' ἔχασες ἐδικόν σου,
 μὴ βλασφημῆσῃς εἰς θεὸν καὶ ἔχῃς πλεὸν τὸ κρίμα,
 ὅτι ἐκεῖνος ἔχει τὸ πάλιν νὰ τ' ἀντιμέσῃ.
 υἱέ μου, βλέπε μὴ ποθῆς ν' ἐπάρῃς διὰ λόγων
 τὴν ἀφορμὴν καὶ ν' ἀδικῆς εἰς τοῦτο . . .
- 610 βλέπε καὶ θάνατόν τινος μὴ τὸν παρακαλέσῃς,
 νὰ ὑποτάξῃς τὸ πρᾶγμά του νὰ λάβῃς τ' ἐδικόν του,
 διότι ὁ θάνατος κοινὸς τῶν πάντων ἔνε, υἱέ μου,
 καὶ λάχῃ κ' ἔρῃ κ' εἰς ἐσὲν τὸ παρακαλεῖς ἄλλον.
 υἱέ μου, κρίνε πάντοτε ἐξ ὧν ξεύρεις ἀλήθειαν,
- 615 δι' ἔχθραν, διὰ σκάνδαλον τὸ δίκαιον μὴ παρακρίνης.
 υἱέ μου, βλέπε, μὴ ποθῆς τοῦ κόσμου τούτου πλοῦτον·
 τὸ γὰρ λογάριν φέρνει σε εἰς πολλὴν ἀντιμαχίαν
 καὶ ζῆλον ὑπεράπειρον, μᾶλλον εἰς ἀδικίαν·
 ἀμμή εἰς ὅσον σ' ἔδωκεν ὁ θεὸς νὰ ὑποτάξῃς,
- 620 βλέπε νὰ ζῆς εἰρηνικὰ καὶ νὰ χαρῆς τὸν κόσμον.
 υἱέ μου, ἂν ἦσαι πλούσιος κ' ἔχῃς πτωχὸν πλησίον,
 μηδὲν τὸν ὑπερηφανῆς, μὴ τὸν καταφρονήσῃς,
 διατί ἔνε πάνυ ἀδύνατος νὰ δικαστῇ μ' ἐσένα.
 υἱέ μου, εἴ τι ἔπταισες, ἂν ἔποικες καὶ φόνον,
- 625 σκόπησον τὴν γυναϊκάν σου μηδὲν τὸ μολογήσῃς,
 μὴ τύχη καὶ μαλώσῃς τὴν καὶ εἰς ἐσὲν χολιάσῃ,
 καὶ βάλῃ σε εἰς κίνδυνον εὐκόλα τοῦ θανάτου.
 πρόσεχε, βλέπε ἀκριβῶς ὄλον μὴ κατακρίνης
 εἰς πρᾶγμα τὸ ἐποίησες, καὶ πάλιν πολεμείς το.
- 630 μὴδ' ἀριθμῆσῃς τί λαλοῦν τινὲς διὰτ ἐσένα,
 ἢ πῶς διάγουσιν τινες ἢ πῶς διάγει ὁ κόσμος.

602 ᾗς addidi 603 possis addere ἐψευσμένον 604 φαίνεσαι
 608 νὰ ἐπάρῃς ἀφορμὴν διὰ λόγον καὶ ν' ἀδικῆς εἰς τοῦτο cod., quod
 correxi ut potui. ceterum confer v. 297 sq. Maurophr. 613 fort. μὴ
 λάχῃ scribendum. cf. v. 304 Maurophr. 614 κρίναι π. ἐξ ὧν ἠξεύρεις
 τὴν ἀ. 615 praeposit cod. verba βλέπε υἱέ 623 ἐν' ἐπάνω cod.
 μετ' ἐσέ cod. 624 idēs versui praefigit cod. 627 βάλλει 631 δέ
 τινες

ἰδὲς κι ἂν ἔφαγες, υἱέ, ξένου τινός τι πράγμα,
μᾶλλον κι ἂν τὸ ἐξώδιασες ...

- πρόσεχε εἰς τὸν λόγον σου μηδὲν ἀντιλογήσης,
635 διατί οὐκ ἔχεις μάρτυραν, σημεῖον δι' ἐκεῖνο,
μὴ σφάλῃς εἰς τὴν πίστιν σου κ' ἔβγῃς ἐκ τὴν ἀλήθειαν.
ὄρκον μὴ ποίσης πρὸς αὐτὸν, βλέπε μὴ ῥιορκήσης,
ὅτι ἀρνᾶσαι τὴν ψυχὴν κ' εἶσαι κατακριμένος.
καὶ μὲ πτωχὸν (καὶ ταπεινὸν) ὑπόθεσιν ἂν ἔχῃς,
640 μὴ δώσης δῶρον αὐθεντοῦ, κριτὴν μὴ ποίσης φίλον,
νὰ ἀδικήσης τὸν πτωχὸν, νὰ πάρῃς τ' ἐδικόν του,
ὅτι ὁ πτωχὸς οὐ δύναται οὐδὲ λογάριν ἔχει
νὰ τ' ἀποδώσῃ τὸν κριτὴν νὰ κρίνῃ τὴν ἀλήθειαν,
μόνον τὸν θεὸν ἐπικαλεῖ νὰ κρίνῃ τὴν ἀλήθειαν.
645 εὐλογος ἔνε ὁ κριτὴς διὰ τὴν ἀλήθειάν του,
καὶ διὰ τοῦτο πρόσεχε .....
καὶ χωρὶς δῶρον τίποτε, χωρὶς φιλοτιμίαν.
υἱέ μου, τῶχεις πρόσεχε πῶς νὰ τὸ ἐξοδιάσης,
καὶ κτῆσαι το εἰς ἔπαινον πλέον διὰ τὴν ψυχὴν σου,
650 μὴ τ' ἐξοδιάσης (ἀπρεπῶς εἰς πορνοκαπηλεία)
(καὶ λάβῃς) φόγον ἐκ πολλῶν καὶ φέρῃς ἀτιμίαν,
καὶ θλίψῃς φίλους, συγγενεῖς, πάντας καλοὺς ἀνθρώπους.
ἀλλ' εἰς καλὸν τὸ ἐξόδιαζε φίλων καὶ συγγενῶν σου,
κρεῖττον εἰς ἐκκλησίας τε καὶ εἰς τοὺς φιλοχρίστους.
655 οὕτως νὰ ζῆς εἰρηνικῶς, νὰ σ' ἀγαποῦν οἱ πάντες,
νὰ σ' ἔχῃ χάριν ὁ θεὸς, πάντα νὰ σὲ πληθαίνῃ
υἱέ μου, πάντα πρόσεχε, βουλὴν ἂν σὲ ζητήσουν,
ἔξ ὧν ἠξεύρεις βούλευε ἀληθινὰ νὰ λέγῃς,
τὸ κρεῖττον κατασκόπευσον, μὴ νὰ εἰς καλὸν τὸ φέρει.
660 λέγε τὸ δίκαιον καλὸν, πάντα συνέργησέ το,
τὸ δὲ εἰς βλάβην καὶ κακὸν πάντα περικοπτέ το
καὶ γὰρ ὁ δίκαιος θεὸς ζητεῖ δικαίαν κρίσιν,
ὅπῳ 'νε δίκαιος κριτὴς καὶ κρίνει τὴν ἀλήθειαν.
καὶ ὁ θεὸς τὸν δίκαιον κριτὴν καλῶς τὸν κρίνει,

635 σημείου δὲν κρατεῖς 638 ψυχὴν scripsi conl. v. 332 Maurophr.,
πίστιν σου cod. 639 (καὶ ταπεινὸν) sumpsi e v. 337 Maurophr.
646 fort. excidit νὰ μὴ τὸν ἀδικήσης 650 sq quae supplevi verba mo-
destia quadam motus scriba cod. A omisit, sed recuperari potuerunt
conl: v. 347 et 349 Maurophr. 653 δοῦλων cod., sed conf. v. 350 Mau-
rophr. 660 συνπερ.

- 665 καὶ τὸν ψεύτην καὶ ἄδικον κακῶς τὸν κατακρίνει.
 υἱέ μου, τοὺς δουλεύοντας καὶ τοὺς οἰκιακοὺς σου
 ἀγάπα τους καὶ τίμα τους, δίδε καὶ χάριζέ τους·
 εἰ δὲ χαρίζουν τίποτες, μηδὲν τοὺς τὸ κρατήσης
 νὰ σὲ κρατοῦσιν εὐθυνὸν ὅσοι καὶ ἂν τ' ἀκούσουν,
 670 ἂν χρήζης καὶ βοήθειαν πάντα νὰ σὲ βοηθοῦσιν,
 ὅσον κι ἂν δύνωνται, υἱέ, μὲ τὴν καλογνωμίαν σου·
 πάντα σὲ θέλει βοηθᾶ εἰς ὄφελόν σου μέγα.
 νὰ τοὺς εὐρῆς ὡς θησαυρὸν τοὺς στίχους μου, παιδὶν μου,
 ὁ κύριος φυλάττοι σε, νὰ ἔχης τὴν εὐχὴν μου.

Quamvis vix dubitari possit quin in hoc carmine interpolatorum manus late grassatae sint, tamen nunc non id mihi agendum sumpsit in editione principe, ut incertis periclitarer coniecturis genuinam quandam formam carminis eruere: hoc enim ut faciant hortor si qui post me in his carminibus restituendis versabuntur. maxima vero discrepantia codicum A et B cernitur inde a v. 513, unde breviori et (me iudice) elegantiori exitu carmen concluditur in B quem infra posui.

- ἂν σὲ λυπήσουν οἱ ἄνθρωποι, ἂν σὲ καταφρονήσουν,
 515 αὐτίκα μὴ παροξυνθῆς μηδὲ κακότηροπήσης·
 ὡς * ἔστερός καὶ φρόνιμος μᾶλλον ὑπόμενέ το.
 κ' εἰπέ πρὸς τὴν καρδίαν σου καὶ πρὸς τὸν λογισμόν σου
 „ἐγὼ τὸν θεὸν καταφρονῶ κ' ἐκείνον παρορίζω.
 καὶ παρακούω τοὺς λόγους του κ' οὐ ποιῶ τὸ θέλημά του,
 520 κ' ἐκεῖνος ἀναμένει με κι ἀνέχεται με τόσον.“
 κι ἂν ἐλυπήθης τίποτα κι ἂν ἐκατεφρονήθης,
 δέξου το καὶ ὡς φρόνιμος κείνον μὴ ἀγανακτήσης.
 ἤθελα κι ἄλλα περισσὰ νὰ σὲ γράψω, παιδὶν μου,
 ἀλλ' ὁ καιρὸς οὐκ ἀπαιτεῖ, τὰ πράγματ' ἐμποδίζουν,
 525 τὰ πλήθη δὲ τῶν συμφορῶν καὶ τῶν πολλῶν ὁδύνων
 ἄπρακτον καὶ ἀνέρρητον τὸν λογισμόν μου ἐπῆραν,

668 εἰ δὲ καὶ 671 πάντα βοηθᾶ σε θέλει: quod me certa ratione correxisse non spondeo.

EXITUS COD. B 516 possis στερεός vel σταθερός 522 καὶ ἐκεῖνον ὡς φρόνιμος καὶ μὴ ἀγ. 523 ἤθελα δὲ dignus qui conferatur similis exitus codicis Parisini, p. 16 libri Maurophrydei

κι ὡσπερ χαλάζιν ἄμπελον ὄλην τὴν κατακρούει,
τσακίζει καὶ τὰ κλήματα, ῥίπτει καὶ τὸν καρπὸν τῆς,
οὕτως ἐμὲν οἱ λογισμοὶ συχνολιθοβολοῦσιν.

- 530 παρέλυσαν τοὺς λογισμοὺς, ἐζάλισαν τὰς φρένας.
λοιπὸν ἄς στήσω τὴν γραφὴν, ἄς παύσω καὶ τοὺς λόγους,
τὸ γὰρ πολὺν κ' ὑπέμετρον πολλάκις ἔχει βάρος
καὶ τοὺς ἀναγινώσκοντας εἰς ἀδικίαν σεβάζει·
ἐπεὶ γὰρ λόγων εἰς ἀρχὴν, εἰς φρόνεσιν, ὡς οἶδα,
535 ἀρκοῦν σε τὰ σὲ ἔγραψα, μόνον νὰ τὰ προσέξῃς.
καὶ πρὸς τὸν νοῦν τοῦ γράμματος τὸν νοῦν σου θές, παι-
δὶν μου,
κι ἂν τὸ προσέξῃς, οἶδά το καὶ καθαρῶς ἐλπίζω
εἰς τὸν Χριστὸν (τὸν πάγχρηστον), καλὸν οὐ μὴ σὲ λείψῃ.

---

527 κατακρούσιν cod.

538 τὸν πάγχρηστον addidi.

ΘΡΗΝΟΣ ΠΕΡΙ ΤΑΜΥΡΛΑΓΓΟΥ.

Πῶς νὰ εἰπῶ την ἀπ' ἀρχὴν, τί νὰ την ὀνομάσω
 τὴν συμφορὰν τὴν ὄδικον ἐκείνην τῆς Ἑύας;
 καὶ πῶς νὰ διηγῆσωμαι, διὰ γραφῆς μου λέγω,
 τὴν εἶδασιν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἔπαθον ἕς τὸ δέμας
 5 παρὰ Σκυθῶν (τῶν) χαλεπῶν; ἀπήραν τὸν πατέραν.
 ἀπορεῖ γάρ μου ὁ λόγισμὸς, συγχεῖται κ' ὁ νοῦς μου,
 ὅταν εἰσλάβω κατὰ νοῦν ἐκείνην τὴν ἡμέραν.
 διὰ δὲ τοῦ θεοῦ θαύματος, τῆς παναγίας λέγω,
 κρνοῦμαι διηγῆσασθαι τὴν χάριν τῆς πανάγνου·
 10 πῶς δι' αὐτῆς ἐρρύσθημεν τῆς θλίψεως ἐκείνης.
 τοῦ Μανοῦλ κρατήσαντος κυροῦ Παλαιολόγου
 τὰ τῶν Ῥωμαίων δηλαδὴ σκήπτρα τῆς βασιλείας,
 ἴσχυσεν τότε κατ' αὐτὸν ἀπόγονος τῆς Ἄγαρ,
 Παγιαζίτης τοῦνομα, μέγλαυχος ἐν λόγοις,
 15 καὶ κατενέκλεισεν αὐτὸν ἐντὸς τῆς νέας Ῥώμης·
 τὰ περίε δὲ τῆς πόλεως χώρας τε τῶν Ῥωμαίων
 ἐκ βάθρων γὰρ ἐζέτιλεν καὶ μετεκίνησέν τας,

Edidi carminis fragmentum in sylloge priore e codice 2914 biblio-
 thecae Parisinae, anno 1443 pessime scripto a scriba negligentissimo,
 cum eius mentio antea facta esset a Ducangio in Add. p. 150 (s. v. πα-
 πούντου, cf. v. 45), et a Corae "Ατ. II πρόλ. εγ', et a Gidelio Étude
 p. 367. De verbis graecis emendandis bene meruerunt Biechlas Bursianus
 Coestlinus.

1 τὴν ἀπαρχὴν quod corr. in ed. 2 τί cod., τὸ Gidel p. 367 2 ἐκεί-
 νην cod., ἐκείνης Gid. κῶος Gid. in libro legi per negligentiam refert
 quod Κωνσταντινουπόλεως interpretatur: sed v. 25 3 νὰ cod., γὰ Gid.
 p. 367 διηγῆσομε 4 εἰς δέμας Gid. p. 367, cum cod. habeat εἰς τὸ
 5 τῶν addidi πατ cum sigla quod Gid. suadente πατέραν interpretatus
 sum ἀπήρων Gid. falso p. 367 6 μου om Gid. p. 367 7 Ἦς λάβω
 8 διὰ δὲ τὸν ὀθνίου 9 Κηνομε διηγῆσασθε 10 ἐκύνης 13 Εἰσχυσεν
 ἀπόγονον 15 κατεπέκλεισεν 17 μετεκητο (sive μετεκοιτο) αὐτας

φθεγγόμενος λογίστρια ἐχρήτ' ἀρὰς μεγάλας
 „μετὰ τὸ λάβειν τοιγαροῦν ἔμην τὴν πόλιν ταύτην,
 20 ἔξολοθρεύσω πρότερόν τὰ τεῖχη τῆς Στερέας,
 καὶ τὸν ναὸν ἐξέρψομαι (ἔως) εἰς τὸ κοσμίδιον,
 καὶ τὴν Σοφίαν αὐθις δὲ μοσγίτιν· νὰ τὴν ποίσω·
 /τὴν νεολσίαν δὲ λοιπὸν τριάκοντά τε κάτω
 ἐς μίον αὐθις θύσωμε. **Μωάμεθ** τοῦ προφήτου·
 25 οὐ μόνον δὲ τῆς Δύσεως, ἀλλ' αὐθις καὶ Ἐφας.
 τοὺς δὲ ἄνω τῶν τριάκοντα θύσω αὐτοὺς μαχαίρα·
 τοὺς ἔλεγον γὰρ πρὸς τὸν θεὸν ἢ τὸν Μεσσίαν ἔχουν
 πρὸς ὃν αὐτοὶ ἐλπίζουσιν, Χριστὸν ὁμολογοῦντες·
 καὶ ἀπαλείψω ἐκ τῆς γῆς τὸ ὄνομα Ῥωμαίων.“
 30 μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν καὶ πλέον
 ἀπέπλευσεν ὁ βασιλεὺς ἀναχωρῶν ἐκέιθεν
 τοῦ σκέψασθαι περὶ αὐτοῦ πῶς καὶ τί δεῖ νὰ πράξη·
 τὴν βασιλίδα αὐθις δὲ ἀσφάλτωσεν τῇ πίστει
 ἀλλὰ τῇ πίστει τοιγαροῦν ὡς Ἀβραὰμ ἐκεῖνος.
 35 ἔσωθεν δὲ κατέλιπε τὸν ἀδελφιδοῦν βασιλέαν.
 ἡ δὲ γε βασιλεῦσσα κλαυθμοῦ ἐπλήρωτό τε,
 ἀγυιαῖς δ' ἐκείντο νεκροὶ ἐκ τοῦ λιμοῦ ριφθέντες.
 αὐτοῦ γὰρ ἦσαν ἐν αὐταῖς καὶ οἰκοὶ τε καὶ τύμβοι.
 ὁ πανσκήπτρων σὺν θεὸς ὁ βλέπων πάντα ταῦτα,
 40 ἐπέβλεψεν ἐξ οὐρανοῦ τὴν ἀμπελον ὡς εἶδεν,
 πέμπει στρατιάρχην γίγαντα, τὸ ὄνομα Ἐμύρης,
 ἐκ τῆς Περσίας δὲ περσεὺς, ἀνδρείος ἐν πολέμοις.
 ἐσύναπτεν οὖν πόλεμον μετὰ τοῦ Παγιαζήτη.

18 ἤχρα με μίνας μεγάλας: pro quo cum antea audacius posuissem ἐφύναξε μεγάλως, nunc placuit leniore aliquanto medela uti. casum quartum χρῆσθαι verbo iunxit poetaster infra v. 59 21 λαὸν ἐξερψώμε εἰς τὸ κοσμίον em Coraes Ἄτ. II 239 ubi v. 20. 21. 22 utitur ναὸν copi. Coraes 24 θύσωμε 25 τῆς Ἐφας 26 θήσω 27 ἔκλεγον fortasse fuisse suspicatur Coestlinus ἔσσιαν: pro quo cum ego audacius ὅποιον dedissem in ed. 1, Ἰσαίαν Coestlinus Μεσσίαν Bicelas coniecerunt, e quibus cum Coestlini inventum per se satis speciosum esset, tamen Bicelae coniecturam praetuli quippe quae simplicitate commendaretur 30 καὶ χπλέον 31 ἀνὰ χορὸν quod certatim emendarunt Balettas Bicelas Coestlinus Bursianus 32 δ' αὐθις δὲ ἀσφάλτωσεν οἱ πίσγ: Coestlino obsecutus sum τῇ πίστει scribendo 37 ἀγυιαῖς δ' 38 αὐτοῦ scripsi: αὐτοὶ ἑαυτῆς καὶ νίκαις (sive γίκης) τὲ καὶ τύμβοι: em Coestlinus possis καὶ ἔνοικοι καὶ τύμβοι 39 ταῦτα scripsi: ωπα 40 τὴν ἀμπελον ecclesiam vocat 42 ἀνδρείος non correxeram in proecdoti 43 — 45 habet Ducangius Add. p. 150 43 ὁμοῦ μετὰ

- αὐτικά ἤρπάζεν αὐτὸν ὁ ἥρως Ταμυρλάγγος,
 45 καὶ ἐκ τοῦ πωγωνος αὐτὸν πᾶ τον' εἰς τὸν παπποῦν του .
 σκορπιζει τὸ φυσάτον του , φεύγουν κ' υἱοὶ του πέντε.
 ὁ Ταμυρβλάνης ἠπλώσεν εἰς ὄλον του τὸν τόπον,
 καὶ δὴ λοιπὸν ληλατεῖ, σφάττει καὶ θανατόνῃ.
 ἐξόχως τοὺς μόνάζοντας καὶ ἱερομονάχους
 50 τοὺς μὲν εἰς σούβλας ἔβαλεν καὶ ἐκατέκαυσέν τους,
 αἱ δὲ διαμπᾶξ ἔκπεσαν αἱ κεφαλαὶ γερόντων.
 ἄλλοι κατεδικάζοντο ἀνθρακας ἐς γαστέρα,
 εἰς δὲ τὸ περιστέρνιον μετ' ἐλαίων ζεόντων,
 οἱ μὲν δεθέντες (ὄπισθεν) καὶ κεφαλὴν πρὸς πόδας,
 55 καὶ κάτω φέρειν κύλικα ἠνάγκαζον αὐτικά
 καὶ στάκτην εἰς τὸ πρόσωπον ἐθέτασιν ζεοῦσαν.
 τὰς μοναστρίας δὲ λοιπὸν ἐμίαινε ἐξόχως,
 καὶ ὡς παρθένας δὲ αὐτὰς ἐμίαινον δονοῦντες,
 καὶ ἀμφοτέρωθεν αὐτὰς ἀνδρόγυνως ἐχρῶντο.
 60 ἐτῶν ἑξηκοντα λοιπὸν ὑπάρχοντες καὶ πλέον
 καὶ τέκνα ἐνιαυσια δύο μηνῶν καὶ τριῶν
 ἐξέβγαλον, ἐχώριζον, ρίχτον αὐτὰ πρὸς γαῖαν:
 ἐπέσφιγγόν αὐτοχειρὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας,
 τὸ ἔμβρυον ἐφόνευον κ' ἔτικτον ἀνημέρως,
 65 καὶ τὴν τεκοῦσαν ἔτυπτον ὀξὺ δραμεῖν καὶ τρέχειν.
 τοὺς ἀνδρας δὲ τοὺς θέλοντας ἀκολουθησαὶ τάχα
 διὰ τὸ ῥῆμα τοῦ θεοῦ ἔχοντες σάρκα μίαν
 ἀνιλέως τοὺς ἔτυπτον (οἱ βάρβαροι) μαχαίρα,
 ἄλλον δὲ ἐπενόησαν αἰσχρὸν μεμιασμένον:

44. 45 citat Coraes "At. II 112 44 αὐτός: corr. Coraes ἔγρος:
 ἥρως vel ἄγιος fuisse suspicatur Bicelas 45 πάτον παπούνητον
 46 του addidi καὶ οἱ τὸν πέντε: em Coestlinus (κ' ἠτῶνται πάντες
 Bicelas) 48 ἢ ληπὸν 50 εἰς σούβλας 51 ἔκπρεπαν suspicatur
 Coestlinus 52 ὄλοι (quod recepi in proecdosi) ἐν pro ἐς 53 εἰ
 δὲ μηδιαλῶν 54 διεθέντες ὄπισθεν addidi 55 κατοφερέ κυλίη
 τε: em Gidel 56 ἐθέτασιν 58 αὐτὸν ἡμεγέον εἰδόνουντε: pro quo
 cum in proecdosi ut tandem aliquid darem ἢ φονεῦσαν dedissem,
 Coestlinus ἢ ἐδόνουν cunctanter (conl. latina loquendi ratione qua
 'lectum quater' dicimus), Bursianus ἐμίαινον βινούνητες. nunc vero
 genuinam scripturam me invenisse confido. 59 ἀνδρόγυνος em Bur-
 sianus ἐχρόντω 60 αὐτοὶ add liber ante ὑπάρχοντες 61 τριῶν
 64 καὶ ἔτικτον defendit Bursianus qui idem ἀμέσως praeter necessita-
 tem ἀνιμέρος 67. 68 continua scriptura διατορήμα του θεοῦ ἔχοντες
 σάρκα καμίαν ἀνιλέως τοὺς ἔτιπτον μαχέρα. 66 ἀκολουθε: διακω-
 λῶσαι suasit Coestlinus 67 σάρκα καμίαν: em Bicelas 68 οἱ βάρ-
 βαροι addidi 69. 70 ἄλλον ἐπινοῆ ἔνσαν ἐς χρόν μεμιασ μένον

- 70 τὰς συζυγίας τῶν ἀνδρῶν ἐμεινον ἐνώπιον,
 οὐ μόνον δὲ τῶν κοσμικῶν, ἀλλὰ καὶ ἱερέων·
 τὰ τέκνα τῶν ἐμεινον, ἄρρενα τε καὶ θήλεα,
 αὐτοὶ δεμένοι ἔκειντο τὰς χέρας καὶ τοὺς πόδας,
 καὶ βλέποντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν συμφορὰν τὴν τόσῃν,
 75 ἐκ τοῦ συχνοῦ μιάσματος ἐξέψυχον αὐτικά.
 ἓνας γὰρ ἐδιέβαιναν καὶ ἔρχετον ὁ ἄλλος,
 ἕως ἂν ἐπληρώθησαν τριάκοντα καὶ πλέον.
 τοὺς ἄρχοντας ἐπότιζον χολὴν τε καὶ κοπρίαν,
 ἐκρέμαζον ἄνω ποδι, ἀχύρω τοὺς καπνίζουσι.
 80 καὶ τί γὰρ λέγω τὰ πολλὰ καὶ τί παραπλατύνω
 τῆς συγγραφῆς μου τὸν κορμὸν καὶ τὴν ἀκολουθίαν;
 δάκρυα δὲ ἐκ συμφορᾶς ποταμηδὸν ἐκρέουσι,
 ρευματηδὸν ἐξήρχοντο ἐξ ὀφθαλμῶν ἀνθρώπων·
 οἱ νέοι χύνουσι πρὸς τὴν γῆν ρεύματα οἱ καίμενοι
 85 ἐξάγγωνα δεμένοι τε καὶ χεροκόπημένοι.
 καὶ ἄλλα πλέον τοιγαροῦν οἱ ἄθεοι ἐποίουσι·
 καὶ ταῦτ' ἀπέκει ἔστωσαν τὰ παρ' αὐτῶν πραχθέντα,
 καὶ τοῦ μεγιστοῦ θαύματος διηγεῖσθαι εἰμ' (ἐτοῖμος).
 πῶς εἶδον πρὸ (τῶν) ὀφθαλμῶν τὰ τέκνα δὲ τῆς Ἄγαρ,
 90 αὐτὴν τὴν ὀδηγητρίαν — κ' ἦτον ἐντὸς τῆς πόλης —,
 αὐτὸ τὸ σχῆμα ἐβλεπον ἐμπροσθεν τοῦ αὐθέντου,
 καὶ κατειργάσατον αὐτὸν ἐκείνου τοῦ πολέμου,
 καὶ ἐπαρέδωκεν αὐτὸν εἰς χέρας τοῦ ἔχθρου του,
 καὶ πάντελώς ἐζήλωσεν ἐχθρῶν ἄλωσιν πάσαν.
 95 ἢ μαρτυρίαι, δὲ ἐχθρῶν πιστότεραι ὑπάρχουσι,
 ὡς ἔφησε, ἀπόστολος καὶ ἱεροπροφήτης

* * *

τασοζιτήσ τῶν ἀνδρῶν ἐμίενοι ἐνοπιον 74 τὴν τόσῃν συμφορὰν 76 ἓνας
 ser BiceLas, ἕως liber (τέως Bursianus) ἄλος 77 ἕως scripsi, poteram
 etiam ὅπως: ὅσοι proeccdosis, ὅσως ἂν ἐπλυρόθουσα liber 78 ἐποτιζον
 κόνων: ubi χολὴν a BiceLa sumpsi 79 ἀνοποδοὶ ἀχρηστοῦς: ἀχύρω τοὺς
 ipse post editum carmen inveneram, cum Coestlinus et Bursianus ita scri-
 bendum esse videre 80 παραπλατύνω: pro quo παραπλεθύνω proponebat
 Gid. 81 εἰρμὸν BiceLas 84 tria verba οἱ νέοι χύνουσι in libro paeno

πί

evanuerit 85 εἰσαγγελῆσ καὶ μενὶ καὶ χέρο κοπιμί: ea quam supra dedi
 scriptura quamquam audaciore probabiliorem vix inveniri posse confido.
 de καίμενοι pro δεμένοι ipse cogitavi 86 πλοῖον 87 καὶ ταῦτα πέετοσαν
 λοιπὸν τὰ παρ' αὐτὸν πραχθέντα 88 ἤμε ἐτοῖμος addidi 89 τῶν addidi
 (οἶδον πρὸ ὀφθαλμῶν) 95 ἢ παρῶν 96 καὶ ἱερνιφέος: pro quo
 ἱεροπροφήτης BiceLa suadente scripsi.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΕΩΡΓΙΛΛΑ

ΤΟ ΘΑΝΑΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ.

ΑΥΓΗ' ΜΗΝΙ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.

- Χιλιοστῷ τῷ ἔτει τε τετρακοσιοστῷ τε
σὺν ἄλλοις ἐνενήκοντα καὶ ὀκτῶ πληρεστάτοις
θνήσις καὶ μόρος ἐκ θεοῦ καὶ παιδείσις ἢ ἐκ τούτου,
θανατικὸν ἐπέσωσεν εἰς τὸ νησὶν τῆς Ῥόδου,
5 καὶ ἤρχισεν ἀπὸ μηνὸς αὐτοῦ τοῦ ὀκτωβρίου
κ' ἐκράτει μῆνας εἴκοσι ἢ λοίμη τοῦ θανάτου,
κυριαρχοῦντος τοιγαροῦν τοῦ μεγαλομαστοροῦντος
φρᾶ Πέτρου τε δὲ Ἀββουσσῶν, ἔτι καὶ καρδινάλου
δὲ Σάντου Ἀνδρειάνου τε καὶ ὁ αὐτὸς φρᾶ Τζόρτζης.
10 καθέδρας ἀποστολικῆς τῆς μητροπόλεως Ῥόδου
ἦτον ὁ ἀγιώτατος ὁ σοφὸς Μητροφάνης
ἀρχιερεὺς πανάρετος, καλὸς μητροπολίτης
ἐν τῷδε τῷ θανατικῷ καὶ αὐτὸς ἀπεβίω.
ἀλλὰ γε καὶ τὸ ποίημα καὶ ὅσα διὰ στίχου
15 ἐγράφησαν, βαβαὶ παπαὶ, διὰ τὸ θανατικὸν τῆς Ῥόδου,
Ἐμμανουὴλ ὁ γράψας ἦν, ἀκμὴ καὶ ὁ ποιήσας,
Γεωργιλλάς ἀκούεται, Λειμενίτης τ' ἐπίκλην.
Ἄρχοντες πλούσιοι καὶ πτωχοὶ, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
κι ἐσεῖς, αὐθένταις φρέριδες, ὅπου ὄσθε τὸ κεφάλι,
20 τί ἦτον ἐτοῦτο τὸ κακὸν τὸ μέγα καὶ μυστήριον

Edidi in sylloge priore e codice Parisino 2909.

3 θνήσις, λέξις εὐρισκομένη εἰς τὸν Σουΐδαν, Cor. Ἄτ. II p. 388; λέξις ἀναγκαία εἰς τὴν γλῶσσαν, διὰ τὴν ἐρμηνεύμεν τὸ mortalité τῶν Γάλλων, *id. ib.* p. 158. μῆρος cod. 6 καὶ κράτη 15 παπαὶ pro dittographia habet Bursianus 17 ἀκούετε 18. 19 Duc. p. 1703 19 ὀποῦσθαι τὸ κεφάλι 20 Τῆτον

καὶ τὸ πικρὸν θανατικὸν, τὸ φοβερὸν κριτήριον;
 ὅπου ἴθε κ' ἤυρε τὴν πτωχὴν τὴν Ῥόδον τὴν μισκίνα,
 καὶ ἔφα τοὺς ἀνθρώπους τῆς μὲ λοιμασμένην πείνα,
 καὶ θέρισε τὸν ἴσκοπον καὶ ἴκοψε τοὺς παπάδες,
 25 διακόνους καὶ ἴκλῆσιαστικούς καὶ τοὺς ἴξαγορευτάδες,
 καὶ πίκρανε τοὺς γέροντας καὶ ἴθλιψεν ταῖς μαννάδες,
 ταῖς κόραις ταῖς ἀνέγλυταις καὶ ταῖς οἴκοκυράδες,
 καὶ ἴξέλευσε τ' ἀνδρόγυνα κι ὄρφάνευσε παιδάκια,
 καὶ ἴφῆκέν τα ν' ἀναθραφοῦν εἰς πικριαῖς καὶ φαρμάκια.
 30 ἄλλοι, καὶ τί ἴητον τὸ κακὸ, Χριστὲ, ἴ ἴαμαρτία;
 νὰ ἴτον κι αὐτὸ γραμμένον εἰς τῆς τύχης τὰ χαρτία;
 ἴ νὰ ἴνεν ἴφτὰ κρίματα τὰ ἴχει ἴ ἴαθλία,
 καὶ δέρνεις καὶ παιδεύεις τὴν μὲ θανάτου αἴτια;
 κλαύσατε, ὄσοι Χριστιανὸι ἴβρίσκεσθε βαπτισμένοι,
 35 τὴν Ῥόδον τὴν ἴξακουστὴν εἰς τότε παιδεμένη
 ἴθρηνήσετε καὶ ἴπῆτέ τῆς ὄκατι καταλόγι
 ἴκι ἀνθιβολὴν πολὺθλιβον ν' ὄμοιάζη μυρολόγι
 ἴαλλοίμονον, Ῥοδίταις μου, καλὰ παλληκαράκια,
 καὶ ἴξένοι ὄσοι ἴχάθητε, Ῥωμαῖοι καὶ Φραγκάκια.
 40 τὸ τί ἴπαθεν ἴ νεἴότη σας κι αὐτὴ ἴ ἴελικιά σας,
 τὴν θνήσιν τὴν ἴπάθετε καὶ τὴν παραλυσίαν σας,
 καὶ τ' ἴκριβά σας τὰ κορμιὰ ἴς τὰ τῶνα τὰ φορτόνουν,
 εἰς κάμπους ἴξω σκοτεινὰ, ἴκέισε νὰ τὰ χώνουν·
 δίχα μεγάλαις ψαλμουδιαῖς, διχῶς ἴλληλουιάρια
 45 νὰ ἴρχονται νὰ τὰ βάλλουσιν ἴπάνω ἴς τὰ μουλάρια,
 οἴ μανιόρδοι μὲ χαραῖς τὰ σώματα νὰ παίρνουν,
 καὶ ἴλλοι νὰ τὰ θάπτουσιν καὶ κείνοι νὰ διαγέρνουν.
 ὤ κρίμαν ὄπου γίνετο, βαβαῖ, τίς μὴ ἴθρηνήση
 εἰς τέτοιαν χῶραν εἴμορφην νὰ ἴλθη τέτοια θνήση;
 50 καὶ νὰ ἴχα δάκρυ ὄ ταπεινὸς, νὰ ἴκλαυσα, νὰ ἴθρηνήθην,
 ὄσον μὲ σύρνει ὄρεξις καὶ νοῦς ὄσον μὲ πείθει·

23 λίμασμένην 24 Duc. p. 1173 24. 25 Duc. p. 392; Cor. p. 128
 25 Duc. Add. p. 143 26. 27 Duc. p. 861, 1031; Add. p. 17 27 Cor.
 p. 47 28. 29 Cor. p. 262 30 Cor. p. 29; τῆτον cod. 31 γραμ-
 μένοντις εἰς 32 αὐτὰ 34 ἀρύσκεσθαι, em Bice' 35 non apparet
 utrum in cod. τότε an τότε legatur, sed fort. τόσον raestiterit 36. 37
 Duc. p. 34; Cor. p. 182 38. 39 Duc. p. 1085; Co^r p. 34 43 ἐκέιθε
 44 Duc. p. 51 44. 45. 46 Duc. p. 945 46. 47 Duc. Add. p. 126;
 Cor. p. 107 50 δάκρυα

ἀμμέ θωρῶ κι ἐφύρθηκα κι ἔξαιστικὸς ἐγίνην,
 ὡς διὰ νὰ ᾽δοῦν τὰ μάτια μου τέτοιαν πικρὰν ὀδύνην,
 και θλίβουν τὴν καρδοῦλά μου, πολλὰ πικρὰ τὴν καίγουν,
 55 ἀλλ' ὅμως τὰ χεيلούρια μου τὰ πικραμέν' ἄς λέγουν·
 ποῦ ἔνεν ἡ σάρκες ἡ λευκαῖς και ἡ εὐμορφοσύναις,
 ἡ φαντασίαις ἡ πολλαῖς κ' ἡ γαλανταροσύναις,
 τὰ ροῦχά σας τὰ ἔκλαμπρα, σατία και βελούδα,
 κι αὐτά σας τὰ γαλαντικά, τὰ ἴπάνω σας ὅπου ἔδα,
 60 σπαθιά σας και μπουνιάλα σας και τζίντους χρυσωμένους;
 ἐδά, θωρῶ τὸν θάνατον κ' ἔχει σας κερδεμένους.
 κλαῖν σας ἡ ρύμαις ἀμετρα και τὰ στενά θρηνοῦσι.
 και χάσκουσι κι ἀκαρτεροῦν τάχα νὰ σὰς ἴδοῦσι
 ἡ κόραις ὅπου γλύσασιν ἡ ἀγαπητικαῖς σας,
 65 οἱ συγγενεῖς και γείτονες κι αὐταῖς ἡ ἰδικαῖς σας·
 ἔτα παραθύρι' ἐκλείσθησαν κ' ἡ πόρταις ἐκτιστήκαν.
 κ' ἡ λυγεραῖς ἐχάθησαν κ' οἱ νέοι ἐποντιαστήκαν.
 ἐχορταριάσαν τὰ στενά κ' ἡ στραταῖς ἀσχημήσαν
 και ἀφτὴν θνήσιν τὴν κακὴν τὰ σπήτια ἐβρωμήσαν·
 70 τόσον καιρὸν νὰ βρῖσκονται κλεισμένα βουλλωμένα,
 κι ἀπ' ὀρισμὸν τῆς σανιτῆς νὰ ἔνεν διαυθεντεμένα,
 ὅμως ἐκεῖνοι ἐδιάβησαν ὅπου τὰ ἐμετέχαν,
 κ' ἐχάσασι τ' ἐλπίζασιν, και κείνα τὰ παντέχαν,
 και παρεχώρησεν ὁ θεὸς κι ἐπάρασίν τα ἄλλοι·
 75 ἀμμη θαρρῶ εἰς τὸν Χριστὸν νὰ τοὺς ἐδώσῃ πάλι
 τὴν βασιλείαν οὐρανῶν και κάλλη παραδείσου,
 και τὴν αἰώνιον ζωὴν νὰ τὴν κληρονομήσουν
 ἀμμέ νὰ ζῆτε, ἄρχοντες ἐσεῖς ὅπου κι ἂν πάτε,
 τοῦτο τὸ μέγα τὸ κακὸ μηδὲν τὸ λησμονάτε.
 80 ἐμὲ τὸ θαῦμα σφάζει με, τὰ μέλη μου χαλοῦσι,
 κ' ἐκόντανεν ἡ γλώσσά μου, τὰ χεῖλη μου σιγοῦσι,
 διατι ἄπτει ἡ καρδοῦλά μου σὰν μιὰ φλόγα μεγάλη.
 κι ἀπὸ τὸν θρηῆνον τὸν πολὺν ἔχασα τὸ κεφάλι,

54 Duc. p. 593   55 πικραμένα   56 ποῦ ἔνεν   56. 57 Duc.
 p. 233; Add. p. 46   57 γαγαλανταροσύνης   58 Duc. p. 187, 1337
 58. 59 Duc. p. 235   59 ὀποῦδα cod., quod idem valet atque ὀποῦ εἶδα
 60 Duc. p. 1571   62 Cor. p. 321   62. 63 Duc. p. 1740   κλαῖ cod.,
 quod emendavi   68. 69 Cor. p. 388   69 Duc. p. 230   70 Duc. p. 219
 70. 71 Duc. Add. p. 168   73 Cor. p. 52: και χάσασι τὰ   81 και κόν-
 τανεν .. σύγούση   83 Duc. p. 1723.   πολλή

- καὶ θάμπηγαν τὰ μάτια μου ἀπὸ τὸ ἔπε καὶ κλάψε.
 85 ἄλλοι, Χριστέ μου, νὰ λαλῶ τὸν θάνατόν σου, πάψε.
 πλάστη μ', διατί ὠργίσθηκες τὴν Ῥόδον τὴν μισκὴναν;
 γιὰ στρέψε τὴν ἀπόφασιν καὶ τὰ πικρά σου κείνα,
 κι ἄς ἔλθῃ τὸ συμπάθιον σου, τὸ ἔλεος σου ἄς φτάσῃ
 κι ὡς πότε Χάρου τὸ σπαθὶν τὸ αἶμα διὰ νὰ στάσῃ;
 90 Ὡ οὐρανὲ κατάστερε, ἤλιε καὶ φεγγάρι,
 ὄρη, βουνὰ καὶ θάλασσα, γῆ τῆς Ῥόδου, τὰ ὄρη,
 κλαύσατε καὶ θρηνήσετε ταῖς ἄτυχαις ταῖς κόραις,
 ποῦ ἦσαν, λέγω, ἔξακουσταῖς ἔς τοῦ κόσμου ὄλου ταῖς χώραις.
 ἐγὼ ἂν θελήσω διὰ νὰ εἰπῶ ταῖς εὐμορφιαῖς καὶ κάλλη
 95 αἷς εἶχαν ἢ Ῥοδίτισσαις (καὶ τίς νὰ τ' ἀθιβάλλῃ)
 μὰ τὴν ἀλήθειαν, λέγω σας, ὅσα κι ἂν ταῖς ἑπαινώσω,
 νὰ ταῖς σηκώσω ἀφτὴν γῆν, ἔς τὰ ὕψη νὰ ταῖς θέσω,
 τόσον καὶ πλεᾶ καὶ πλεότερα νὰ μὲ ὑπερνήκῃσιν.
 ἄμμε τὰ χεيلουράκια μου τώρα ἄς ταῖς φουμίσουν.
 100 ἡ κόραις ὁποῦ εἶπαμεν, τῆς Ῥόδου ἢ κοურτέσαις,
 μιὰν εἶχασιν τὴν φορεσιὰν, Φράγκισσαις καὶ Ῥωμέσαις
 ἄσπραις ἦσαν ἔς τὸ πρόσωπον καὶ κρύαις ἔς τὸ τραχήλι
 ἴτὰ μῆλὰ τοῦ προσώπου των κόκκινα καὶ τὰ χεῖλη,
 ἄφρυδια Ξενοχάραγα, ὠραιότικα ματάκια,
 105 καὶ στήθη ὡσπερ μάρμαρα λευκὰ, βυζιὰ κανάκια,
 ὄχρα σεμιδαλόμνωσταῖς, νόστιμαις ἀσπρουλάταις,
 καὶ καλομορφοτήπαιραις, ἀγγελομισειδάταις
 καὶ τὰ μαλλιά χρυσαφωτὰ ἴσα ταῖς ἡλικιαῖς των
 ἄλλαις νὰ τὰ ἔχουν ἄπλωμα κι ἄλλαις εἰς πλέξουδέξ των.
 110 τὰ δὲ μαλλιά ποῦ κρέμονται καὶ τίς νὰ τὰ συγγράφῃ;
 ἀνάκατα μὲ τὰ μαλλιά νὰ ἔχουν βρύλλαις χρυσάφι.
 ἄμμε, ὅσα πλεξουδιάζονταν μὲ τὸ μαργαριτάρι
 καὶ σκούφιαν ἄλλως δικτυωτὴν μὲ τὸ πολὺν λογάρι,
 κυπαρισσοβεργόλικαις, ἄψεγαις κόραις ἦσαν,

84 Duc. p. 485; Cor. p. 151 86 Duc. p. 937. πλάστη μου 88 Cor.
 p. 69 89 τοῦ χάρου 93 ἔς addidi 97 αὐτὴν τὴν γῆν 97. 98 Duc.
 p. 1695 99 Duc. p. 1741 102 κρύσταλλαις ci. Coestlinus εἰς τὸ
 τραχήλι 104 Duc. p. 1041, 1706 104. 105 Duc. Add. p. 143
 105 Duc. p. 569 106. 107 Duc. p. 1004 107 an καλομόρφωτοι πα-
 ρειαῖς? 108 Duc. p. 475, 858, 1767 108. 109 Duc. p. 1180 110. 111
 Cor. p. 86 111 Duc. p. 228 112 Duc. p. 1180 112. 113 Cor.
 p. 110 113 Duc. p. 818, 1400 ἄλλωδικτιοτὴν . . πολλὴν 114 Duc.
 p. 189

- 115 νεράδες ἢ ἀγγέλισσαις καὶ πλεὸν ἔξεφυσίσαν,
 τὸ σείσιμα καὶ τὸ λύγισμα καὶ τ' ἀνανδράνισμάν των,
 τὸ κλίμα τοῦ τραχήλου των καὶ τὸ ὑπολύγισμάν των.
 καὶ ποιά νὰ βρέθηκε ψυχὴ ἀφτὴν ἀνδρικήαν φύσιν
 θεωρῶντα τέτοιαις εὐμορφιαῖς νὰ μὴ ταῖς ἀγαπήσῃ;
- 120 ὅμως ἐγὼ θέλω νὰ πῶ καὶ διὰ τὴν φορεσίαν,
 ν' ἀφηγηθῶ παρὰ μικρὸν μ' ὅσῃν ἐμπορεῖσιν.
 ἐνδυμένα ἦσαν τὰ κορμῖα τ' ἀγγελικὰ ἐκεῖνα.
 ἀπὸ πανάκια τῆς Φραγκίας, ἀπὸ τὰ πλέα της φῖνα,
 μοῖραν ἀπ' αὐταῖς νὰ φοροῦν βελούδα τζαμηλότια
- 125 καὶ λιθομαργαρίταρα ν' ἔχουν εἰς μανικοτια,
 καὶ ἀπάνω ἔς τὰ τραχήλια των. εἰς τὰ τουρνέματά των
 χρυσὰ νὰ ἔχουν γουρζερια μέχρι καὶ τὰ βυζιά των,
 καὶ ἀπέξω ἢ γουνέλλαις των ἕτερα ἔχουν πάλιν
 νὰ λάμπουν, ν' ἀκτινοβολοῦν τὰ εὐμορφά των κάλλη,
- 130 ἀμμέ τ' ἐγκόρφια τὰ χρυσὰ, ποῦ κρέμονται ἔς τὰ στήθη,
 πολύξοδα, πολύτιμα ἀμμέ ἐμένα πείθει
 ὁ φλόκκος εἰς τὸ κούτελον ὁ λιθοκαμωμένος,
 καὶ ὁ μαλλοπλέκτης ἔς τὴν κορφήν ὁ μαργαριταρένος·
 ἄλλαις νὰ ἔχουσι χρυσαῖς ἄλυσες νὰ φοροῦσιν
- 135 χοντραῖς κατὰ τὴν δύναμιν καὶ μπόριαν νὰ κρεμοῦσιν,
 καὶ ἄλλαις ἀργυρόχρυσα ψιλὰ ἀλυσιδάκια,
 νὰ τὰ κρεμοῦσιν ἢ πτωχαῖς καὶ τὰ θηλυκονδάκια,
 καὶ πᾶσα ἓνα φόρεμα ποῦ νὰ ἔνε τιμημένον.
 χρειὰ ἔνε πὸ κάτω ἔς τὴν ποδιάν τριγύρω νὰ ἔνε ῥαμμένο·
- 140 βελούσιν ἢ καὶ τζατουνήν ἢ καμουχὰ ἀφτὴν Μπίζαν,
 τὸ πλάτος πλεόν πιθαμῆς νὰ ἔχη τὴν κουρτουμπίζα.
 πρέπει νὰ γράψωμεν κα' αὐτὴν μὲ τ' ἄλλα τὰ γραμμένα.
 τὴν ἄλυσιν τὴν ἀργυρὰν, τῆς μέσης τὴν καδένα.
 ὅλην τὴν μέσῃν ζώνεται καὶ φθάνῃ ἕως κάτω

114. 115 Cor. p. 257   115 ἔξεφυσίσαν   116. 117 Cor. p. 44
 121 ναφυγηθῶ   122 Duc. p. 715   122. 123 Duc. p. 1092; Add. p. 149
 124 Duc. p. 1561   124. 125 Duc. p. 187   125 Duc. p. 813, 872;
 Add. p. 126   125. 126 Duc. p. 1591   126. 127 Duc. p. 262; Cor.
 p. 356   128 ἤγουν ἐλεστων, em Bursianus   130 Duc. p. 61; Add.
 p. 63   130. 131 Duc. p. 720   131 Duc. p. 405   132 Duc. p. 569
 132. 133 Duc. p. 745; Add. p. 193   133 Duc. p. 858, 878   136. 137
 Duc. p. 56, 1271; Add. p. 163   139 ποῦ cod., ποῦ scripsi (ν' ἀπὸ
 Bursianus)   140 Duc. p. 187, 564   140. 141 Duc. p. 971, 1564
 142. 143 Duc. p. 535   141. 145 Duc. p. 549

145 καὶ ξετελεύει ἄκρατα ἕς τοῦ καληκιοῦ τὸν πάτον·
 δέν καὶ κόμπους δύο τρεῖς τάχα τε νὰ κοντήνη
 ἀμμέ τὸ μῆλον ἐπαινῶ ποῦ κρέμεται εἰς ἐκείνην·
 ἔχει ποῦ στημαρίζεται εἰς τέχνην καὶ εἰς βάρος,
 πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν φλουρία, διακόσια εἰς θάρρος
 150 ἄλλαις ἀκόμι πλεότερα κ' ἄλλαις νὰ μὴ φθάσουν,
 αὐτὰ μισὰ τῶν ἡμισων νὰ ἐλθουσιν νᾶ σιάσουν.
 εἶδα καὶ μοῖραν ἀπ' αὐταῖς ποῦ βάλασιν καλήκια,
 τριάντα ἀεΐζουσι φλουρία νὰ τα στημάρης δίκια,
 διατ' ἦσαν ὀλοτζάποτα χρυσοκλαβαρισμένα,
 155 με λιθομαργαρίταρα τριγύρου στολισμένα.
 τί τὸ λοιπὸν ἐγένετο, σάν εἶχασιν ἀλλάξιν
 ταῖς φορεσίαις, ταῖς στολισίαις μὲ ἐρωτίας τάξιν;
 ὡσάν τὸν ἥλιον λάμπουσι σάν τὸν ἀποσπερίτην·
 παρὰ τὸ φέγγος φέγγουσιν, παρὰ τὴν Ἀφροδίτην.
 160 καὶ νὰ ταῖς ἐψηκεύουσιν οἱ δοῦλοι καὶ βατίτσαις,
 οἱ ἄνδρες των νὰ πᾶν ἐμπρὸς, ἴπισω των ἢ μαννίτσαις,
 νὰ πορπατοῦν, νὰ χαίρουνται με διῶμα καὶ κανάκκ·
 ἄλλαις εἰς βρύσες εἰς λουτρὸ καὶ εἰς περιβολάκιν·
 νᾶ πᾶν, νὰ ξεφαντόνουσιν πᾶσα ἐορτὴ καὶ σκόλη,
 165 συμφάμηλοι νὰ τρέχουσι μὲ φαγοπότια ὄλοι,
 ἄνδρες γυναῖκες καὶ παιδία οὐχὶ δ' ἄλλην ἡμέρα
 ταῖς ἄλλαις δὲ νὰ κάμνουσιν νύκτα καὶ τὴν ἐσπέραν·
 καὶ νᾶ νυκτοκοπιάζουσι, νᾶ κάμνουσιν νὰ διῶχουν,
 διὰ νὰ μὴ ξεπέσουσιν ἀπὸ τὸν βιὸν ἀπῶ χουν
 170 καὶ τίς ἤξεύρει νὰ μᾶς ἴπῃ ὄλαις ταῖς τεχνουσύναις,
 τὰ κάμναν τὰ χερᾶκια των καὶ ταῖς εὐμορφουσύναις;
 πλουμάκια καὶ πλατύφυλλα μὲ τέχνην καὶ μὲ πρᾶξιν
 ἐπάνω εἰς ψιλὰ λινὰ λογιαῖς ὄχραις μὲ τάξιν
 νὰ χρυσοκλαβαρίζουσιν μ' ἀσήμιν καὶ χρυσάφιν,
 175 μὲ πᾶσαν τέχνην μουσικὴν ὡσάν καλοὶ ζωγράφοι,
 παρμπέραις μαξελλάρια κουρτίλαις καὶ μαντήλια,

145 κοληκιοῦ cod. 146 Duc. p. 692, 702 — 148. 149 Duc.
 p. 1448, 1685 152. 153 Duc. p. 549 153 Duc. p. 92, 1448, 1685
 153. 154. 155 Duc. p. 1564 155 Duc. p. 813 160 Duc. p. 1073
 160. 161 Duc. p. 165; Cor. p. 394 161 Duc. p. 861 162 Duc. p. 312,
 569; Cor. p. 160 163 Duc. p. 230, 1151 164 Duc. p. 1017. 164. 165
 Duc. p. 1663 165 Duc. p. 1654, 1655 168. 169 Cor. p. 263 169 ἀπό-
 χουν 171 Duc. p. 1748 172. 173 Duc. p. 1184; Cor. p. 278 173 με-
 τάξιν (soie) Cor. 174 Duc. p. 139 176 Duc. p. 869, 875

με κυδωνιαίς, τριαντάφυλλα, κλήματα καὶ σταφύλια,
 ἄνθη καὶ ρόδα καὶ μυρτιαίς, πασίλογα λουλούδια,
 με πόθον νὰ πλουμίζουσιν, με χαραῖς καὶ τραγούδια.
 180 λέγω ἂν ἔτυχε κανεῖς νὰ τὰ καλοσκοπίση
 τ' ἀργόχειρα τὰ κάμνασιν πολλὰ νὰ ἔχεν φουμιση.
 Ἐγὼ δὲ πάλιν, ἄρχοντες, καλὰ κ' εἶμαι Ῥοδίτης,
 καὶ ἀκούομαι εἰς τ' ὄνομα, Μανόλης Λειμενίτης·
 καὶ βάλθηκα εἰς τοῦτο ἴδᾳ νὰ πῶ καὶ νᾶ ρημάρω,
 185 εἰς τὰ μοῦς ἐσυνέβησαν πασάνα νὰ φερμάρω.
 οὐδὲν τὸ καταδέχομαι νὰ γράφω πλαστὰ λόγια,
 καὶ δὲν καιρὸς τῆς καύχησις, ἀμμέ ἔνε μυρολόγια,
 ὅτι καὶ τὰ χειλούρια μου χαλᾶνε πικραμένα.
 ἀπὸ γυναῖκα καὶ παιδιά, ἄλλοι, κρίμα ἔς ἔμένα,
 190 τρεῖς ἀδελφάδες ὑπανδραῖς, κ' ἡ καθεμιὰ παιδιά
 νὰ ἔχη πέντ' ἕξη καὶ ἑπτὰ με τὴν ἀλυπησίαν,
 νὰ ταῖς θερίση τὸ σπαθὶν τοῦ Χάρου, νὰ ταῖς πάρῃ·
 καὶ ἔζησεν ἡ μάννα μας διὰ νὰ δεχθῆ τὰ βάρη.
 αἱ πικραμὸς, αἱ συμφορὰ, πόσο' ναι τὸ κακὸ μου!
 195 ἀφῆκέ με, τὸν Γεωργιλλάν, καὶ Γεώργι τὸν υἱὸν μου·
 καὶ ἔπιον, πίνω καὶ νὰ πιῶ ὀλωνῶν ταῖς πικράδες,
 καὶ δυὸ καὶ τρία ὄρφανὰ ἔπο κύριν καὶ μαννάδες,
 παιδιά ἀπὸ τὰ μέλη μου καὶ ἀφταῖς ἀδελφάδες,
 καὶ κλαίω πῶς ἐγδέχονται μῆνες καὶ ἑβδομάδες,
 200 τίτοιαις δὲν θέλουν νὰ ἴδουν ἄλλ' οὐδὲ νὰ γευθοῦσιν·
 διότι ὥστε νὰ λικιῶθουν, πολλὰ νὰ πικρανθοῦσιν.
 ἔνε καλὰ καμύματα, Χάρο μου, τὰ ἐποῖκες;
 ἔπῃρες τοὺς στύλους τοῦ σπητιοῦ καὶ τὰ παλούκι' ἀφῆκες.
 Χάρε, καὶ ποῦ βρες τὴν ἀξίαν καὶ ἔχεις τόλμην τόσην,
 205 καὶ βλέπω, ἀπ' λόγου σου ἐπέρασαν κὰν πόσοι·
 καὶ σὰν σοῦ βλέπω, ἐσὺ τινὰν ποσῶς οὐδὲν φοβάσαι,
 οὐδ' ἄρχοντες ἐντρέπεσαι οὐδὲ πτωχοὺς λυπᾶσαι·
 μὰς ὄλους βλέπω καὶ θωρῶ πῶς με τοὺς κοσταρίζεις,
 καὶ ἠμαῖνεῖς κ' εἰς τὰ σπήτια των καὶ παρνεῖς καὶ θερίζεις.

178 Duc. p. 820, 827   178. 179 Duc. p. 1183; Cor. p. 221   180. 181
 Duc. p. 556; Cor. p. 256   181 Duc. p. 1695   182—187 Cor. p. 171 sq.
 184 Duc. p. 1292 τοῦτονὰ ναπῶ   184. 185 Duc. p. 160   188. 189
 Duc. p. 1741   190 Duc. p. 535, 1632   194—201 Cor. p. 20   197 ἀπὸ
 200 τίτιες ταῖσδ' ἐνθέλουν   203 Duc. p. 1087 ἐπῃρες   208. 209
 Duc. p. 722   208 μὰς, em Bursianus

210 πολλοὶ σέ ζωγραφησασιν καὶ κάθεσαι ἐπάνω —
 ἀμμή ἐγὼ θωρῶντά σε εἶμαι διὰ ν' ἀποθάνω,
 καὶ ἂν σκιαστὸν τρομάσω σε — νά 'σαι σὰν τὸν τρομάς λην,
 ἐπάνω εἰς τὸν Κέρβερον σατανοδιαβολάρχην,
 πρόσωπον Ξενοχάρατον, κορμιν καὶ ὄντα πρᾶγμα,
 215 μετὰ γυμνὰ τὰ πρᾶτσα σου, νά 'πῆ δὲν σώνει γράμμα,
 ταῖς εὐμορφiais καὶ κάλλη σου τὰ ἔχεις βασιλειά σου,
 κρατῶν πασίλογ' ἄρματα καὶ μὲ τὰ δρέπανά σου.

* * * * *

νά μὴ σέ καταβάλλουσι, διατ' εἶσαι μέγα πρᾶγμα,
 220 διατ' εἶσαι δυνατὸν θηρίδον πλέον, καὶ τὸ λεοντάρι
 κι' οὐδὲν σοῦ σφάζουν ἄρματα, κὰν μιᾶς λογιῆς Ξιφάρι.
 οἱ πάντες τρέμουν καὶ δειλιοῦν τοῦ νά σέ κοσταρίσουν,
 καὶ φεύγουν κι' ἀφτήν σκιάσιν σου νά γλύσουν ἂν ἔμπορῆσουν,
 καὶ σὺ μὲ ἓνα πήδημα — δὲν τὸ κάμνει λεοντάρι —
 225 θερίζεις νεὸν καὶ γέροντα κόρην καὶ παλληκάριν,
 καὶ παίρνεις ὅποιους βούλεσαι καὶ θέλει ὄρεξή σου.
 νύκταν ἡμέραν κόβεις τους, καὶ δὲν νά σέ κοζήσουν.
 ἐμπαινεις μὲς ταῖς φαμηλιαῖς, τὰ σπήτια δυσφαρίζεις,
 κι' αν' φήσης καὶ κανένα δυὸ, θλίψες μὲ τοὺς χαρίζεις.
 230 καὶ κεῖ ποῦ θέλεις ἐμφανεῖ, ὅλους μὲ τοὺς θερίζεις,
 ἀνασπαστοκλωνόρριζους ἀπὸ τὴν γῆν χωρίζεις,
 καὶ χάνεται τὸ ὄνομα καὶ ἡ κληρονομία
 καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν, ποῦ ν' ψυχῆς σωτηρία.
 καλῶς τὸ λέγει ὁ Δαβὶδ, ὁ μέγας ὁ προφήτης,
 235 καὶ τοῦ θεοῦ τὰ κρίματα ἄβυσσος ἐν ἐδίτης,
 διατὶ μοῦ κόπτεις ἄτυχους κριματοφορτωμένους,
 ὁμοίως καὶ λιγαμάρτητους καλὰ ξαγορευμένους,
 κι' ἀφίνεις χαλαζιάριδες καὶ ζοῦν καὶ πορπατοῦσιν,
 καὶ πάλιν αὐτοὶ μὲ τοὺς καλοὺς ἐσμίγουνται καὶ ζοῦσιν.
 240 ἐδᾶ λοιπὸν, Ῥοδίταις μου, πᾶσα εἰς ἃς δοξάζῃ
 αὐτὴν τὴν τριάδα τὴν ἀγιάν κι' ἀλλέως μὴ ὀνομάζῃ,

210 ζωγραφῆσασιν cod. 214. 215 Duc. p. 1222; Cor. p. 383

215 ναπειδεσώνη γράμμα 217 Duc. p. 820 218 cum in summa pagina scribendus esset, a scriba properante neglectus est 220 Duc. p. 803 220. 221 Cor. p. 147 221 Duc. p. 820 222. 223 Duc. p. 722; Cor. p. 92 223 αὐτὴν σκιασινασούναγλύσουν 224 Duc. p. 1164
 230 θέλει σέ cod., quod reliqueram in proeodosi 233 ὅπουν 235 ἐνεν
 237 Duc. p. 392 238 Duc. Add. p. 195 ζοῦν 239 πάλιν 241. 242
 Duc. Add. p. 112

- καὶ ὡς ἔδοξε τὸν θεὸν, ἐποίκε, σὰν τοῦ φάνη,
 κι ὀποῦ κοῦντρα λέγει τοῦ θεοῦ, ἴγῳ Ξεύρω ἦντα χάνει.
 ἂν ἴσως καὶ ὁ τζουκαλᾶς ἔχῃ μεγάλην ἄδειαν,
- 245 καὶ κάμνει ἀγγεῖα εὐμορφα, χυτὰ μὲ τὰ σημάδια,
 καὶ νὰ κολλήσῃ καὶ τ' αὐτὶν, ὅπου δ' ἂν τοῦ ἀρέσῃ,
 καὶ δὲν εὐρίσκεται κανεὶς καὶ μέμψιν νὰ τοῦ θέσῃ·
 κάμνει καὶ πάλιν ἄσχημα παραστραβὸ ἴφτιασμένα,
 τ' αὐτιὰ τὸ στόμα, ἔς τὸ κορμὶν νὰ ἔν' στραβοκολ' ἠμένα
- 250 καὶ ἂν τοῦ φανῆ τσακίζει τα καὶ πάλιν κάμνει ἄλλα,
 ἢ πάλιν ἐξαφίνει τα νὰ βρίσκονται μὲ τ' ἄλλα,
 καὶ δὲν ἐγείрет ἀπ' αὐτὰ νὰ τοῦ ἴπῃ τ ἦντα τοῦτα,
 οὔτε ἀπὸ τ' ἀτσάκιστα ἄλλ' οὐδ' ἀπὸ τὰ ροῦτα·
 πόσον ὁ μέγας κεραμεὺς. ὁ μάστορας ὁ πῖος
- 255 νὰ μὴ κάμῃ τὸ βούλεται καὶ πάλιν νὰ νε θεῖος;
 διατὶ τινὲς εὐρίσκονται νὰ λέγουν ἄλλα κι ἄλλα·
 καὶ ἀμαρτάνουν εἰς θεὸν καὶ σφάλλουσι μεγάλα,
 πῶς ἀποθαίνουν τοῦτοι νὰ καὶ κείνοι νὰ γλυτόνουν,
 ἡμεῖς, καλοὶ Χριστιανοὶ, κακοὶ δὲ τοὺς σκοτόνουν.
- 260 ὅταν ψοφοῦν τὰ πρόβατα, ὁ θεὸς τίνα παιδεύγει,
 καὶ λύκος πρόβατον ἂν φᾶ, ποῦ τίνα (νὰ) γυρεύῃ;
 ἠξεύρει τ' * ἀντιφωνητῆς ἐτοῦτα νὰ τὰ κρίνῃ,
 ὡσὰν τᾶλλο θανατικὸν, καὶ νὰ μὴδὲ μακρύνῃ.
- Ἦτον τὸ πρῶτον ὁ παπᾶς Τσήτζουλας ποῦ κεντηθῆ·
- 265 καὶ δα, σὲ τοῦτο τὸ κακὸ τινὰς δὲν τὸν περιποιήθη.
 καὶ δένεν ἢ κακὴ ἀρχὴ αὐτὸς ὁ τζαγκαρόλος,
 καὶ γίνετο καταχανᾶς κι ἀπέκει κάγῃν ὅλος,
 μήπως καὶ παύσῃ τὸ κακὸ σχολάσῃ καὶ ἢ ὀριμῇ
 καὶ τὸ πικρὸ θανατικὸν, ἢ φθορὰ καὶ ἢ λοίμῃ.
- 270 τὸ πῶς εὐρέθη τὸ κακὸ, χρῆσι ἔνε νὰ τὸ ποῦμε,
 νὰ τὸ ἀκούσουν οἱ πολλοὶ, κατὰ πῶς ἐμποροῦμεν.

242 Cor. p. 149 243 ἐγῳ cod. 243. 244 Cor. p. 349; Duc. p. 1573
 246 κωλύση, conferas v. 331 πτήν, emendavi, Bursiano τὸ ὕτιν praeceunte
 248 πτιασμένα, em. 249 τὰ πτιά, emend; Cor. p. 349 ἔς τὸ στ. scripsi,
 ἔς om cod. 251. 252 Duc. Add. p. 182 252 Cor. p. 150 ἐγύρεται
 253 τὰ ροῦτα = τὰ ρόττα (rotto, Ital.) 254 ὁποῖος, em Bursianus. in
 initio versus fortasse coniciat aliquis πῶς οὖν pro πόσον 256. 257 Cor.
 p. 31 259 ἐσκοτόνουν 261 (νὰ) om cod. 264 Duc. Add. p. 153
 265 οὐδὲν, em. πρ' ἴπῃ cod. quod περιποιήθη esse vidit Bursianus, qui
 versus genuinam scripturam fuisse suspicatur κανεὶς τὸν περιποιήθη
 266. 267 Cor. p. 185; Duc. Add. p. 185 δένεν interpretaberis idē, ἔνεν

ἓνα καράβι τό ἴφερε ὀπούρραξε ς τὸν λάκκον,
 ἐκεῖ χασι τὸν Χάροντα κρυμμένον ς ἓνα σάκκον.
 κωὸ τζαγκαρόλος ἔπηγεν αὐτὰ νὰ τοὺς πουλήσῃ,
 275 κωὸ Χάρος ἐτριπήδησε, τρέχει νό τὸν φιλήσῃ·
 καὶ ὡς τοὺς εἶδεν ἀτυχῶς πῶς ἦσαν κεντημένοι,
 γεμάτοι τὸ θανατικὸν καὶ λοιμαναγκαιωμένοι,
 τί θελεν ὁ κακότυχος νὰ πάρῃ τὴν σκλαβίναν,
 ἢ ἀπτὰ βρωμισμένα τους τὰ βούχα τους ἐκεῖνα;
 280 διὰ τοῦτο καὶ ὁ Χάροντας παίρνει πρῶτον ἐκείνον,
 κωὸ ἐξάλειψεν τὸν ὁ θεὸς τὸν ἄτυχον τὸν φίνον·
 ἔπειτα καὶ τὸ σπῆτιν του κωὸ ἄλην τὴν φαμελιᾶν του,
 κωὸ θάνατος ἐχείρισεν ἀπὸ τὴν γειτονιάν του,
 καλημπατάλιαν ἔδωκεν ὁ Χάρος ς τὴν μεριάν του.
 285 χαρὰ ς τὸν ὀποῦ γλύτωσε κωὸ τὴν λευθεριάν του·
 πληθαίνει τόσα τὸ κακὸ ς τὴν γειτονιᾶν ἐκείνην,
 ἐκεῖ καὶ Χάρος κάμνει ἀρχὴν τὰ αἵματα νὰ χυνη·
 γίνεται τόσον μακελλιῶν, καὶ πίπτουσιν σὰν ψόφια·
 ἐκεῖ δὲν ἐβωθήσασιν ἰατρειαῖς ἢ ἰατροσόφια.
 290 τότε αὐθέντης ἔβρισεν ὁ μέγας γαρδινάλης
 νὰ κτίσουν κείνα τὰ στενὰ μὲ συντομίᾳς μεγάλης,
 τοὺς κεντημένους πάλιν δὲ ἔξω νὰ τοὺς ἔορίζουν,
 ἐκεῖ καὶ μοναστήρια διὰ νὰ τοὺς ἀποκλείσθουν,
 ταῖς φαμηλιάις, τ' ἀνδρόγυνα, ὅσ' ἦσαν κεντημέρι,
 295 νὰ κλαῖν καὶ νὰ προσεύχονται ς τὴν θεοχαριτωμένην
 ὡσὰν τὸ κάμαν κ' οἱ πτωχοὶ καὶ κλαίγαν καὶ φωνάζαν
 „κυρά μου, σῶσε τὸν λαὸν βούθησε“ ἐλαλάζαν·
 κραυγάζουν καὶ πρὸς τὸν θεὸν. δέρνουνται καὶ λαλοῦσιν,
 τρέχοντα καὶ τὰ δάκρυά των, ποσῶς οὐκ ἐσιγούσιν·
 300 „Χριστέ μου παῦσε τὴν ὀργὴν τούτην σου τὴν δικαίαν,
 καὶ πόντισέ τὴν ἐξ' ἡμῶν, ριπέ τὴν εἰς μερῶν.“
 καὶ γὰρ θωρῶ κωὸ οὐδὲν περνᾷ ὁ κύριος τὴν ὀργὴν του,
 κωὸ Χάρος καθημερινὸν κάμνει τὴν ὀρεξίν του,
 κάμνει τεράστια φρικτὰ, τίς νὰ τὰ λογαριάσῃ,

274 Duc. Add. p. 185 276. 277 Cor. p. 189 278 ἄτυχος 279 Duc.
 p. 230 281 Duc. p. 1679 283 Cor. p. 385 ἐχείρησεν, ut perverse
 liber habet, in proeodosi servaveram. ἀρχίνισεν Coestlinus 284 Duc.
 p. 970 285 χαράστων (cf. v. 598) . . κοῖδε 288. 289 Duc. Add. p. 84
 290. 291 Cor. p. 241 293 κ' εἰς scripsi, καὶ cod. 299 ἐσιγούση
 300 παῦσαι, emend. τούτων 301 πούτισε, emend. βούτισε ci. Bursianus

- 305 καὶ τοῦ θανάτου τὰ κακὰ καὶ τίς νᾶ τὰ Ξεχνιάση,
 πολλή ζωὴ τοῦ αὐθέντη μας, τῆς Ῥόδου τὸ κέφαλι,
 φρᾶ Πέρου (τοῦ) δὲ ἀββουσῶν καὶ μέγα γαρδινάλιν,
 ἀπὸ ῥισε καὶ γίνονται προσευχαῖς καὶ νηστεῖαις,
 δέησες καὶ ἐγκράτειαις, ψαλμωδίαις, λιτανεῖαις.
- 310 ἀκόμῃ ἐδιαλάλησεν, ὁ καθαεῖς ν' ἄφήση
 γυναῖκᾶν τε κρατηχθικὴν, νᾶ μηδὲν τὴν ψηφισή,
 καὶ τὰ ταυλία καὶ τὰ χαρτία καὶ ζάρια νᾶ τὰ καύσουν,
 κ' εἰς ὅσα βλάπτουν τὴν ψυχὴν παιγνῖδια νᾶ τὰ παύσουν,
 ἢ κρίση νᾶ στοχάζεται, δίκαιον τοῦ πασάνα,
- 315 νᾶ δέχεται τὸν ἄνθρωπον σὰν τὸ παιδὶν ἢ μάννα,
 καὶ τέρμενον εἰς τρεῖς μῆνες νᾶ ἔχη τελείαν κρίσιν,
 χωρὶς Ξενιάσματα κ' ἄφτην τῆς ἀδικίας τὴν χρῆσιν,
 νᾶ διώξουν καὶ τοὺς πειρασμοὺς πιτρόπων ἀβουκάτων,
 νᾶ μὴ τοὺς δώσουσιν νᾶ φᾶ φλουρὶν ἢ καὶ δουκάτο.
- 320 καὶ τ' ἄλλα τὰ ὀρδινιασε, καὶ τίς νᾶ τὰ θυμάται,
 καὶ τὰ καλὰ τὰ ἔκαμε, καὶ τίς νᾶ τὰ Ξηγάται;
 τὰ ἔδωκεν εἰς τὰ πτωχὰ, ψυχικὰ, λεμοσύναις,
 καὶ ἄλλαις χρειαῖς ταῖς χρειάζονται ἢ ἡμεραῖς ἐκείναις.
 πόσᾳ ἴπασχεν ὁ ἔνδοξος τὴν ἀρρώστίαν νᾶ ἴβγάλη
- 325 καὶ τὸ πικρὸ θανατικὸν ἀφτ' ἄγιον τὸ σπητάλη
 βουλλώματα, ἔξορίσματα ἔξω ἀπὸ τὴν χώρα,
 νᾶ ἴβγη καὶ παύση λοιμικὴ καὶ ἰατρευτὴ ἢ ψύρα,
 καὶ ἄλλα τζένια περισσὰ κανεῖς νᾶ μὴ κοντεύγη,
 καὶ μανιγόρδους καὶ βλεπιοὺς περισσοὺς νᾶ ρογεύγη,
- 330 διατὶ τοῦ δόκασι πολλοὶ φρόνιμοι νᾶ γροικηση,
 κυρίως ἦν κολλητικὸν σὰ ψύρα νᾶ κεντήση,
 μὰ σὰν νᾶ γράφης εἰς νερὸν μέσα μὲ τὸ δακτύλι,
 νᾶ μὴδὲ σᾶ μὴδὲ κανεῖς δυνηθῆ ναναγγεῖλη,
 τί λέγουσι τὰ γράμματα τὰ εἰς νερὸν τοαμμένα,
- 335 διατὶ δὲν φαίνονται ποσῶς εἰς τὰ χεῖς χαραγμένα.
 καὶ τοῦ φρονίμου χάρασσε, καὶ κείνος ἀγροικᾶ σε,
 καὶ τοῦ θεοῦ μὴδὲ ποσῶς χίλια δίκαιος νᾶ ἴσαι

307 Duc. p. 1701; (τοῦ) om. 312 Duc. p. 31, 1734; Cor. p. 210
 314 στοχάζετο 318 Duc. p. 4 319 Duc. p. 329 φᾶ cod., φᾶν scripsi
 322 Duc. p. 1786; Add. p. 119 325 Duc. p. 1061 326 Duc. p. 219
 327 ἴβγη em Bursianus, μὴ cod. 328 Duc. p. 1565 328. 329 Duc.
 p. 872 329. 330. 331 Cor. p. 237 331 κολυτικόν: „γράφε Κολλητι-
 κόν (contagieux)“ Cor. 333 μὴδὲ σοὶ ... ναγγεῖλη 336 Cor. p. 383

- ὡς τὸν προφήτην τὸν Δαβὶδ ὁποῦ πολλὰ γαπήθη
 με τὸν θεὸν τὸν δυνατὸν, ἀλλ' οὐδὲν ἐφοβήθη
 340 μὰ πιάσει κ' ἐμέτρησε τὸν λαὸν τοῦ κυρίου
 καὶ πότισέν τον ὁ θεὸς θάνατον ποτηρίου·
 εἰς τρεῖς ὥραις τὸν ἔκοψεν ὁ ἄγγελος ἀνθρώπους
 χιλιάδες γδόντα τέσσαρες κ' ἀκαίρεσε τοὺς τόπους.
 τότες ἐγδύνεται Δαβὶδ ρούχα βασιλικάτα,
 345 ῥίπτει τὸ στέμμα ἐκ τῆς κεφαλῆς καὶ πιάνει θεοῦ στράτα,
 τρυπᾷ ἓνα σάκκον τρίχινον περνᾷ τὴν κεφαλὴν του,
 καὶ πάσσει πάνω χύματα καὶ κλαῖ μὲ τὴν ψυχὴν του
 „ἐμένα κύριε σκότωσε, καὶ οὐχὶ τὸν λαόν σου·
 ἐγὼ ἐποίκα τὸ κακὸ κ' ἄλλοῦ ρίπτεις θυμόν σου.“
 350 ὦ θαῦμα ὁποῦ γίνετο καὶ τίς νὰ μὴ θαυμάση,
 εἰς τρεῖς ἡμέραις κ' ὥραις τρεῖς τὸ κακὸ νὰ περάσῃ;
 ἐδιάβη τὸ θανατικὸν ἔπαυσε καὶ ἡ λοίμη.
 κ' ἡμεῖς ἐδιχρονήσαμεν, τί τοῦτο πῶς ἐγίνη;
 καὶ μετὰ ταῦτα τίς οἶδε, τοῦ πασανὸς τὸ τέλος,
 355 ἂν ἦτον μὲ τὰ κλαίματα ἢ πάλιν μὲ τὸ γέλωσ;
 καὶ τότε θεὸς νὰ λυπηθῇ καὶ στρέψῃ τὴν ὀργὴν του,
 διότι ἐκουμπάρησεν ὁ καθεὶς τὴν ψυχὴν του,
 καὶ κόπησαν τὰ κρίματα καὶ ἡ παρανομίαις,
 καὶ φήκασιν οἱ Χριστιανοὶ ἀτυχίαις ἀσωτίαις·
 360 κ' ὡς εἶδε τὴν ἐπιστροφὴν, κ' ἦτον καθάρια μέτα,
 θεὸς ὁ παντοδύναμος καὶ γνώρισε περφέτα
 εἶπεν ἄς ἔλθῃ σήμερον ἡ ἐλεημοσύνη,
 καὶ τὸ σπαθὶν τοῦ Χάροντος νὰ ᾗχη σταματοσύνη,
 καὶ νανοιχθῇ ὁ οὐρανὸς τὴν ἐλευθερίαν νὰ βρέξῃ,
 365 κ' ἡ ορισιά τῶν πολλῶν ἀπὸ τοῦ νῦν ἄς τρέξῃ.
 καὶ δὲν ἐβράδυνε πολλὰ οὐδ' ἤργησε τὸ πρᾶγμα,
 κατ' ἔξοδον τοῦ Ἰούνιου ὅταν ἔνι τὸ κάμα,
 ὁ νοητὸς αὐγερινὸς τὸ ἔφερε νὰ Ζήσω,
 αὐτὸς ὁ μέγας πρόδρομος, καὶ γὰρ τὸ μαρτυρήσω,
 370 διότι τὸ θανατικὸν ἀφῆν αὐτοῦ ἡμέραν

342. 343 Duc. Add. p. 47 345 στέμμα 349 ἀγῶ 354 Duc.
 Add. p. 152; Cor. p. 286 355 Duc. p. 659 γέλωσ 357 ἐκουμπάρησεν,
 cum libro proecdosis perverse, quod nunc emendavi. est enim Italicum
 'comprare' 360. 361 Duc. Add. p. 159 361 περφέτα cod., em Bursianus
 363 Duc. p. 1427 364 ἐλευθερίαν 365 κ' ἡ ἔσοισιά ci. Coestlinus, cf.
 v. 292 367 καὶ δέξου τὸν Ἰούνιον, em Coestlinus 370. 371 Cor. p. 68

ἤρχιζεν ἔσταμάτιζεν μὲ τοῦ θεοῦ τὴν χέραν,
 Ἰουνίου εἰκοσιτέσσαρες ἢ τοῦ προδρόμου φέστα,
 ἔπαυε καὶ ὁ πόλεμος, τοῦ Χάρου ἢ κουγκέστα
 ἔξ ἀνατολῆς ἀνέτειλεν αὐγερινὸν ἀστέρα,
 375 καὶ ὁ χειμῶνας ἔφυγεν κ' ἦλθεν ἢ πριμαβέρα,
 καὶ ἐδιαβῆκαν τὰ πικρὰ φουρτούνα καὶ Ζάλαις,
 κύματα ποντοπνιγματα, πνευματοσίαις μεγάλαις.
 χαρᾶς ποῦ δὲν ἐπνίγηκεν ἀφτὴν πικρὴν τὴν βίαν
 καὶ ἔσωσε καὶ γλύτωσε θανάτου τὴν σκλαβίαν,
 380 κ' οὐδὲν τὴν ἐγεμάτισε τοῦ Χάρου τὴν ἀλμύραν.
 ἐγὼ καὶ ἄλλοι μετ' ἐμὲν δὲν ἠύραν τίτοιαν μοῖραν,
 κ' εὐχαριστοῦμεν τὸν Χριστὸν καὶ τὴν κυρὰν τοῦ κόσμου.
 ἀλήθεια ἐκ τῆς θλίψης μου * ἐγτάλωσε τὸ φῶς μου.
 καὶ πέ μου, τίς νὰ δύνηται χηρείαις νὰ δουλεύῃ;
 385 δι' αὐτὸ καὶ λέγεται χηρείαις διατὶ ἢ χαρὰ τῆς φεύγει
 καὶ τάχα νὰ βρεθῆ κανεῖς μπιστὰ νὰ τὴν δουλέψῃ
 καὶ τὴν σωματικὴν πυρὰν νὰ τὴν ἐπαραβλέψῃ,
 κρίνω κάλλιον ἔν ἄνθρωπος ὁποῦ πολλὰ πομένει,
 καὶ καίεται ἀφτὴν χηρείαν καὶ μοναχὸς του μένει,
 390 ἄπλυτος καὶ ἀνάλουστος κακὰ κυβερνημένος
 καὶ στερεμένος τῶν πολλῶν καὶ νὰ ἴν καὶ πικραμένος;
 καὶ στέκει ἀπ' ἔξω καὶ διψᾷ καὶ ποῦ καὶ ποῦ ζηλεύγει,
 καὶ ἄλλην οὐκ ἐσμίγεται οὐδὲ πανδρίαν γυρεύγει,
 παροῦ καὶ λευθερώθηκεν ἀπὸ τὴν δουλοσύνην,
 395 καὶ πάλιν δευτερογαμίας γυρεύγει σκλαβοσύνην.
 καὶ τέτοιος νὰ νεν ἄνθρωπος πενήντα ἢ ἑξήντα,
 δὲν λείπει, καταδίκασις καὶ ἄφες το διὰ ἦντα,
 διατὶ θωρεῖ τὸν ἥλιον καὶ πᾶ νὰ βασιλέψῃ
 καὶ αὐτὸς τὰ πίσω βιάζεται βούλεται νὰ τὸν στρέψῃ.
 400 τὰ νεωτικὰ σκιρτήματα καὶ ταῖς ἀτακτοσύναις,
 τοῦ κόσμου τ' ἀγγελήματα ταῖς μουζοστακτοσύναις,
 ἄσχημον ἔνι πίστευσον ὁ γέρος νὰ γυρεύῃ,
 κόσμου φροντιδες κ' ἀτυχίαις πρέπει του νὰ ἔωφεύγῃ.

371 Duc. p. 1427 372 Duc. p. 1672 373 Duc. p. 725 374 Duc.
 p. 151 375 Duc. p. 1229 377 Duc. Add. p. 157 378 χαρᾶς, emend.
 379 Duc. p. 1392 383 ἐγτάλος σε quod verbum me fateor non in-
 tellegere ante 384 non nulla intercidisse suspicor, vel potius v. 384—
 445 alieno loco positos esse censeo 388 ὑπομένη 393 πανδρίγυρεῖ
 396. 397 Cor. p. 292 398. 399 Cor. p. 79 400. 401 Duc. p. 959

- δύο ζυγούς εύρίσκομε ς τού νέου τὸ τραχήλι,
 405 γυναῖκα ἕνε ὁ εἷς ζυγὸς ἄλλος * ἀγγέλου φίλοι.
 θέλεις γυναῖκαν ἔπαρε θέλεις, καλοτηρέψου.
 βλέπε τοὺς ὄρκους τοὺς δύο ς τὴν κρίσιν μὴ γυρέψουν.
 λοιπὸν ἂν σ' ἔβγαλεν ὁ θεὸς ἀφτόν ζυγὸν τὸν ἕνα,
 πιάσε τὸν ἄλλον τὸν ζυγὸν καὶ πέρνα τιμημένα.
 410 εἰ δὲ καὶ σὺ εύρίσκεσαι νὰ δευτερογαμήσης,
 ὀμνέω σε ς τὴν πίστη μου πολλὰ νάγανακτήσης.
 ὁ γέρος ἄς προσέχεται τὴν δευτερογαμίαν·
 δίκιον τοῦ ἕνε τοῦ λενοῦ νὰ κάτση εἰς μίαν γωνίαν,
 καὶ κλαίῃ καὶ νὰ δέρνηται ἕς τὰ προημαρτημένα
 415 τὰ πραξεν εἰς τὰ νεωτικά κ' εἰς τὰ χε καμωμένα,
 νὰ βάλῃ τὸ κεφάλιν του ἀπέσω εἰς μίαν τρύπαν,
 καὶ δύο πέτραις νά ἔπαιρνε, τὰ δύο στήθη νὰ κτύπα,
 μὴ ναῦρη τὸ συμπάθιον του ἕς τὰ κρίματα τὰ ποίκεν,
 καὶ ταῖς λωλιαῖς καὶ ταῖς φλαρίαις παντάπασιν ν' ἀφήκεν.
 420 ἀμμή θῶρεῖς τον τὸν λωλὸν καὶ κρίμαν ἕς ἄλλο κρίμα,
 βάλλει γομάρι πάνω του κ' εἰς τὸ κεφάλιν κλίμα.
 τὰ ὄδοντια του ἐπέσασι τὰ μάτια του θωλάνα,
 καὶ σπρίσασιν τὰ γένεα του κ' ἡ κόξαις του κυρτάνα.
 ἡ ἡλικία του στράβωσε καὶ περπατεῖ περβάντα·
 425 πεντήντα ξήντα γε χρονῶν καὶ λέγει κ' ἕνε τριάντα.
 τί θέλει ὁ κακότυχος τὴν δευτερογαμίαν;
 καὶ πῶς δὲν τὸν ἐδάμασεν ἡ γυναῖκα ἡ μία;
 καὶ τί λέγω γυναῖκα μία στεφάνια ἔξη καὶ πλέα
 ἔβαλεν ἡ βιλάναινα, ἡ κόττισσα, ἡ γραια,
 430 καὶ ὁποῦ πέση εἰς αὐτὸ ἂν οὐδὲ μετανειώση,
 ὀμνέω καὶ μὰ τὸ ναὶ ἄλλοῦ τὸ θέλει νειώση.
 ὅμως καλόνε νὰ βουλευέτεε διὰ τέτοιανὰ δουλειὰ·
 ἀνὴρ γὰρ ἀσυμβούλευτος πίπτει εἰς τιμωρίαν.
 ἂν εὔρη τσίριν νὰ ἔν πιστὸν ὀλίγη νενῆ φάλια.

406 Duc. p. 554 407 κείς στοὺς δύο ... γυρέψουν 410. 411 Cor.
 p. 105 412. 413 Cor. p. 104 413 δίκαιόν του 417 ναέπερνε
 420. 421 Duc. p. 835 422. 423 Duc. Add. p. 109 424 Duc. p. 475
 424. 425 Cor. p. 292 428. 429 Duc. Add. p. 39 430. 431 Cor. p. 27?
 431 ὀμνέω σου καί: em Cor. 432 βουλευέται διατέτια νὰ δουλία
 434 Duc. p. 1661 434. 435 Cor. p. 153, „τὸ νόημα εἶναι, Ὁ μέλλων
 νὰ λάβῃ γυναῖκα, ἂν εὔρη σύζυγον πιστήν, ὀλίγον ἔσφαλε· ἀλλ' ὅμως καὶ
 πάλιν οὕτως, θεὸς (ἤγουν θέλει, ἀντὶ τοῦ χρειάζεται) ὑποπλάτας ἰσχυρὰς
 πλέον παρὰ τὰς πρώτας, ὅτε δηλαδὴ ἦτον ἀκόμη ἀγαμος.“ in cod. est μαθε

- 435 μᾶ θε̄ κουτάλαις δυναταῖς παρὰ ταῖς πρώταις κάλλια.
 εἰ δ' ἔλθη τίποτ' ἀφορμὴ ἀπὸ αἰτίας μεγάλης,
 τότε νᾶ μέμψη πάραυτα τῆς λωλῆς του κεφάλης,
 ἂν δὲ κολλοῦν δυὸ σίδερα, νᾶ γένουν τὰ δύο ἕναν,
 νᾶ χάση καὶ τοὺς κόπους του κ' εἰς τὰ χεῑ ἐξοδιασμένα.
- 440 κάλλιον νᾶ εἶχεν βλογηθῆν νᾶ μὴ εἶχαν βάλαιν κλίμα,
 τὰ κούρταλα νᾶ λειπασιν καὶ πάσα ἄλλον κρίμα.
 εἰ δὲ καὶ νᾶ χουν καὶ παιδιά καὶ νᾶ χουν καὶ προγόνια,
 ποτὲ νᾶ μηδὲν ἔλθουσιν νᾶ ἔχουσιν ὁμόνοιαν,
 κ' ἀνίσως κ' ἀπὸ τὴν πτωχίαν τὰ ρούχά των μοιρίζουν,
- 445 ς ταῖς πόρταις τῶν Χριστιανῶν τὰ παιδιά των γυρίζουν.
 Ἀνάθεμά σε λογισμὲ ποῦ μ' ἐποισες καὶ μῆπκα,
 ποῦ ἦλθα καὶ χαμήλωσα, καὶ τί ῥιμαις ἐπῶικα
 εἶπες καὶ ἐξηγήθηκες καὶ ἔγραψες καμπόσα
 εἰς τὸ πικρὸ θανατικὸν ποῦ σ' ἔθλιψε τὰ τόσα,
- 450 καὶ τῶρα τὴν ἀπόλυσιν τοῦ σαρμουνίου νᾶ ποίσης,
 καὶ σὺ τὴν στρατὰν ἔφηκες καὶ ἄλλην θες νᾶ κτίσης.
 καὶ τότε πάλιν ὁ λογισμὸς ἄκου τί μὲ ποκρίθην
 λόγον, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὅπου μὲ νοστμήθην
 „καλὸν σαρμουνὶν ἤρχισες καὶ νᾶ χες τὸ τελειώση,
- 455 παροῦ ὅτι ἐφηκὲς το μέμψουν σε θέλουντίοσοι.
 τί τό θελες καὶ ἤρχισες καὶ ποῖκες καὶ θεμέλιον
 καὶ τῶρα ἐξαφηκες το καὶ θέλουν τό χει γέλοισν.
 κτίσε εἰς τὸ θεμέλιον σου πύργους καὶ περμαχιόνια,
 νᾶ φυλαχθῆς αὐτὸ κακὸ, ἀφτὴν βροχὴν καὶ χιόνια,
- 460 νᾶ φελεθοῦν κι ἄλλοι πολλοὶ ἀφτὴν διδασκαλίαν σου,
 νᾶ πάρουν γνῶσιν ἀπὸ σὲ κι ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν σου,
 ἐβγάλης κι ἀφτὴν κόλασιν πολλὰς ψυχὰς ἀνθρώπων.
 κι ἄρχισε τῶρα τὸ λοιπὸν κι ἔπαρε τίτιοιον κόπον.
 εἶπα καὶ ἀποκρίθηκα τὸν λογισμὸν μου εἰς μίον
- 465 ὅτι „θωρῶ κ' ἀγῆρασα καὶ δὲν μπορῶ παρδίο.“
 καὶ χάσα τὸ ἡγεμονικὸν τὸ εἶχα ἄς τὴν νείκτην,
 καὶ τῶρα γίνην κούτζουρας ἀπὸ τὸν λαγκαδιωτην.“
 ἄλλὰ καὶ πάλιν στρέφεται ὁ λογισμὸς κι ἄρχεύει

435 Duc. p. 744 436. 437 Cor. p. 224 441 Duc. p. 742; φλογη-
 θῆν, em BiceLas 445 Duc. p. 1204 446. 447 Cor. p. 318 449 ὅπου-
 σέθλιψε 450 Cor. p. 324; Duc. p. 1336 453 Duc. p. 1004 454 Cor.
 p. 324; Duc. p. 1336 455 τίόση, em Bursianus 158. 459 Cor. p. 294
 462 Duc. p. 682 466. 467 Duc. Add. p. 113 467 γίνηκα 468 Cor. p. 67

„ὅταν ὀκνεύσῃ ἄνθρωπος, ὀλονάφορμαῖς γυρεύγει.
 470 ἤξεύρομεν, καὶ μάστορας εἶσαι διὰ τὰ ριμάρης,
 ξεύρεις τὰ πάντα τὰ μετράς, ἀ γίνεσ ἀφορμάρης.
 λοιπὸν ζῆάφες τὴν ὀκνηρίαν καὶ πιάσε τὸ κονδύλι,
 πασάνα δώσε ἐρμηνείαν ὡσάν φαγίν ς τὸ δειλῶ
 τὸ πῶς τὰ ποίση ἄνθρωπος τὰ Ζήση ρηνεμένα,
 475 καὶ τὴν ἐπίλοιπον ζωὴν τὰ διαβῆ γαπημένα.,
 λοιπὸν ἀποτινάχθηκα ἔρριψα τὴν ἀμέλεια,
 μὴ πάρω καταδίκασιν ἀπὸ πᾶσανα τέλεια.
 καὶ κάμνω τώρα πάλιν ἀρχὴν λέγω σταυρὲ βοήθει,
 καὶ σὺ κυρά μου βούθεις μου τὰ μὴ πνιγῶ ς τὰ βυθη
 480 κὶ ἀρχίζω διὰ τὸν ἄνθρωπον κατὰ πῶς τώρα γράφω,
 τὸ πῶς αὐτὸς τὰ πορευθῆ πριχοῦ ναμπῆ ς τὸν τάφον.
 Ἄς κτίσῃ φίλον τὸν κριτὴν ποῦ κάθεται ς τὰ ὕψη,
 κὶ ἄς τὸν ὑμνῆ ἑπτὰ φορᾶς καθημέρα μὴ λέψῃ,
 ἄς γένη ὀλος τοῦ θεοῦ μὲ τὴν ταπεινοσύνην,
 485 κ' ἐξάπαντα ἀφτὰ κατὰ τὰ χη καὶ λεμοσύνην,
 νηστείαν καὶ ἐγκράτειαν καὶ τὴν ἀκτημοσύνην
 ταῦτα ὕψωσαν τὴν καλὴν ἀγίαν τὴν Μαρίνη
 ἂν παρθενίαν ἤμπορῆ καὶ θέλῃ. ἄς τὴν κτίσῃ,
 λάδιν ἄς ἔχη μετ' αὐτὴν ὁ λύχνος μὴ ἰσβύσῃ.
 490 εἰ δ' ἴσως καὶ οὐ δύναται λέγω τὰ παρθενεύγη,
 πορνείαις μοιχείαις παρανομίαις τίοση μηδὲν γυρεύγη·
 μία γυναῖκα σώνει τον τὰ νε στεφανωμένος,
 κὶ ἀφτὸν θεὸν κὶ ἀφτούς ἀγίους τέλεια εὐλογημένος.
 κὶ αὐτὰ τὰ ρίζω ἐκκλησίᾳ, τὰ τὰ τηρῆ τὰ βλέπη,
 495 τὰ πολεμᾶ τοὺς ὀρισμοὺς τὰ κάμνη ς ὅσα πρέπει.
 κ' εἰς τὸν προεπούμενον καιρὸν ἄς λάβῃ ἀπὸ τὴν μῖξιν
 τῆς γυναικὸς τὴν ἔνωσιν καὶ σπέρματος τὴν ρίζιν.
 τὸ σάββατον ξημέρωμα καὶ κυριακῆς ἀκόμη,
 δεσποτικαῖς ταῖς ἑορταῖς, ταῖς ποίαις ρίζουν οἱ νόμοι.
 500 καὶ τῶν ἀγίων ἐκλεκτῶν μαρτύρων ὅσων ἂν θέλῃ,
 σαρακοσταῖς τρεῖς τέσσαρες ὡς ὁ νόμος ἀγγέλλει.
 μακάριος ὁποῦ μπορεῖ τὸν μήνα μία φόρα,

470 Duc. p. 1292   470. 471 Cor. p. 318; Duc. p. 160.   471 γίνεσε
 472 Duc. Add. p. 108   ἐξάφες   472, 473 Duc. p. 703   478 πάλιν
 478. 479 Duc. Add. p. 174; Cor. p. 334   480. 481 Cor. p. 309   481 Duc.
 p. 1232   487 μαρτίνη, em Bursianus   491. 492 Cor. p. 115   500 ὀσίω

- καλὸν ἔνι ς τὸν ἄνθρωπον νᾶ Ξεύρη καὶ τὴν ὥρα.
 κ' εἰς τετοιανὰν ἐρώτησιν εἰς σοφὸς ἀπεκρίθη·
- 505 „νέος ἂν ἔνι ἄνθρωπος ποῦ καὶ ποῦ εὐλογήθη.
 τοὺς γέροντας οὐδὲ ποσῶς, διατὶ πολλὰ τοὺς βλάπτει,
 ὡς ἤνυστία τὸ φρύγανον καὶ τὸ κερὶν σὰν ἄπτει.
 κι ἄλλος ἄλλον ἤρώτησεν — φιλόσοφ' ἦσαν κ' οἱ δύο
 τὸ πότε χρῆ ἢ ἔμμιζις κι ἀπεκρίθην εἰς μίον,
- 510 „ὅτ' ἂν τις ἀσθενέστερος ἕς πέση μὲ γυναῖκα,
 φλάκκος νᾶ γένη παντελῶς, νᾶ χάση ἐννέα” πὸ δέκα
 γραμμένα ταῦτα βρέθησαν εἰς βίβλους τῶν Ἑλλήνων.
 Ἀριστοτέλους Πλάτωνος τῶν δυὸ σοφῶν ἐκείνων.
 εἶδα ἐκεῖ καὶ βλαπτικὰ ἄλλα τρία γραμμένα·
- 515 ἢ ἔμμιζις τῆς γυναικὸς, τὰ λουτρὰ τὰ καμένα,
 τρίτον ἢ μέθη τοῦ ζωροῦ ἢ συχνῶς καθ' ἐκάστη
 χάνει καὶ ἀπολένει τον εἰς κρῖον κ' εἰς τὴν βράστην
 καὶ ὅποιος βρίσκεται ς αὐτὰ δουλειαῖς τέτοιαις συχνιάζει;
 τὸν ψόφον του ἐπεθυμῆ τὸν θάνατόν του κράζει.
- 520 καὶ κάπου στόρια κοσμικὴν ἤκουσα καὶ ὁμοιάζει
 εἰς τετοιανὰν ὑπόληψιν καὶ ἄκου δὲν μητριάζει.
 ἠῦρεν ἢ κάτα τὸ ρίνιν ὁποῦ τον ἀλειμμένον·
 ὄλον μὲ τὸ ἀξούγγιον, νᾶ μὴ γενῆ γιωμένον·
 καὶ στάθην μὲ τὴν γλώσσαν τῆς καὶ γλυφε τὴν λιπότην.
- 525 ἀμμ' ἐξεγδάρτην καὶ τρεχε τὸ αἷμα, καὶ διότι
 τὸ αἷμα νε πολλὰ γλυκὺ ἐρρούφα καταπίνει.
 γλυκὺν εἰς ὥρα φαίνεται· ἀμμή οὐαὶ ς ἐκείνην
 ἔτση καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ποῦ βρίσκεται σὲ τοῦτο,
 διατὶ γηρᾶ παράκαιρα καὶ ὅδε κακὸν ὁποῦ τον,
- 530 ἀπτην σπατάλην γίνεται καὶ ζάπτει τίτοιον πύρε·
 ἔμερα νύκτα νᾶ βρίσκεται ς τὸ πέσε καὶ τὸ γύρε·
 μ' ἂν ἴσως καὶ νᾶ βούλεσαι ἄνθρωπε, νᾶ γροικήσης·
 Κάτωνα τὸν φιλόσοφον καὶ τὰ σὲ πῆ νᾶ ποίσης·
 κοιλιοδουλίαν καὶ λαιμαργίαν λέγει σου νᾶ ἀφίσης
- 535 κι ἰμνέει σου καὶ μὰ τὸ ναί, καιρὸν πολὺν νᾶ Ζήσης.
 πείνα· σὲ λέγει Κάτωνα ς ὅσον δύνασαι πείνα

post 503 collocandos esse arbitror v. 384—445 507 Duc. p. 638
 ἰστία scripsi, νηστεία cod. 508 σοφοὶ ci. Coestlinus 510. 511 Duc.
 Add. p. 193 515 λουετρά 520. 521 Cor. p. 247 521 Duc. Add.
 p. 131 523 Duc. p. 251 524 λιπότην, em Bursianus 526 Duc.
 Add. p. 165

νά 'σαι ἰανὸς ἀπὸ κορμι, νά χάσης καὶ τὴν σπλήνα
 ἀλλὰ καὶ Ὀρειβάσιος ὁ ἰατρὸς ὁ φίνος
 λέγει νᾶ φᾶς μίαν φορὰν πρὸς ἐσπέραν κ' ἐκεῖνος,
 540 τρώγε νᾶ ζῆς· καὶ οὐδὲν ζῆς νᾶ σπαταλῆς σὰν χοῖρος
 πῖνε κρασί συγκεραστὸν ἀπὸ λιγοῦ σὰν μῦρος.
 ἐγὼ τὴν πείναν ἤϋρα τὴν ἰατροῖα πολλὰ μεγάλην·
 ὑγείαν δίδει ῥ τὸ κορμίν κ' εἰς τὴν ψυχίτσα πάλιν.
 καὶ μὴ μοῦ πῆς καὶ ζῆ πολλὰ ὁ σπάταλος καὶ χαύτης·
 545 χάνεται λύει καὶ φοφᾶ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης·
 ἡ γούλα καὶ τὸ πόρννευμα τὸ ἕνα σύρνει τ' ἄλλο
 ὡσὰν ἡ ῥίζα τὸ κλαδὶν σιγοῦρον δίχως ἄλλο.
 εἶπέ μοῦ ποῖος δύνεται νᾶ σβῆση ἕνα καμίνη
 νᾶ ῥίξη λάδι· ἀντίς νερὸν εἰς τὴν ἰστιαν ἐκείνην;
 550 καμίνη νε τὸ πόρννευμα; καὶ λάδι·ν ἡ σπατάλη,
 κ' ἡ σάρκα δὲ καὶ ἡ ψυχή ζημιώνει μία τὴν ἄλλην·
 τίς οἶδε κολιόδουλον σπάταλον καὶ ν' ἀγίαση,
 ἂν εἶχεν ὄλα τὰ καλὰ, ποτὲ νᾶ μηδὲ σιάση;
 θεὸν γὰρ ἔχει τὴν κοιλίαν κ' εἰς ἄλλον δὲν πιστεύει
 555 πῶς θεραπεύση τὸν θεὸν μὲ βρώματα γυρεύει·
 ἀπὸ πωρνο σηκόνεται τὰ μακελλία γυρεύει
 καὶ παίρνει κρέας ἀξουγκωτὸ καὶ πᾶ καὶ μαγειρεύει.
 μαλόνει καὶ δικάζεται; ἀπλόνει εἰς τὸ βρῶμα,
 ἀρπᾶ καὶ σύρνει στανικῶς βρίζει καὶ μὲ τὸ στόμα·
 560 καὶ τοῦτο βλέπω το καλὰ καὶ γίνεται ῥ τὴν Ῥόδον·
 κρασοπουλιᾶ, ψαροπουλιᾶ ψουνίζου·ν ῥ τέτοιον μόδον,
 καὶ τετραδοπαράσκευον ἢ νήστεια, τὰ καθάρια,
 δὲν θελεῖ ὁ κοιλιόδουλος νᾶ μείνη χωρὶς ψάρια;
 καὶ πέφτει ῥ τὸν ἀφορισμὸν τῶν ἀγίων πατέρων·
 565 πολλοὶ τινὲς μὲ εἶπασι τέτοιον μὴ τ' ἀναφέρω·
 γαστρίμαργοι καὶ λαίμαργοι, πολλοὶ νε τέτοιας πράξης,
 καὶ παραβάται γίνονται τοῦ νόμου καὶ τῆς τάξης.
 κ' ἂν ἔχη κάτις καὶ πουγκίν βαρὺν εἰς τὸ πλευρόν του,
 ἀπ' αὐτὰ τὰ γλυκύσματα γλυκαίνει τὸν λαιμόν του·

538 Duc. p. 1679   541 Cor. p. 255   544. 545 Cor. p. 384
 544 Cor. p. 163   546 Duc. p. 260   549 Duc. p. 780 λάδι—τὴν
 νηστίαν   556 Duc. p. 854   558 Duc. p. 859   558. 559 Cor. p. 57
 560. 561 Duc. Add. p. 114   561 Duc. p. 752, 1784   562 τὴν v. Bur-
 sianus   562. 563 Duc. Add. p. 184   564 πούτη   568. 569 Cor.
 p. 310

- 570 πίνει γλαρίαϊς πίνει μπουκρᾶς τουρούς τρῶ καὶ παστέλλιο
 ἀργεὶ καὶ παίζει τριπηδᾶ μὲ χάχανα καὶ γέλοια·
 καὶ παίρνει τον ἢ ὄρεξις καὶ λησμονᾶ τὰ ἴσια
 εἰς ταῖς γυναῖκες τέρπεται χαίρεται ἔ τὰ μεθύσια.
 δὲν σῶνει νᾶβγη ἀπὸ ταυτὸν καὶ θέλει νᾶ φιλήσῃ.
- 575 ταρτουνοσπαθοκόνταρον καὶ σκλίμ' ἕς ἀγαπήσῃ,
 νᾶ καμαρόνη ἔ τ' ἄρματα, ν' ἀσκήται εἰς πολέμους,
 φαρία καὶ ἱππάρια νᾶ διώκουν τοὺς ἀνέμους,
 νᾶ πολεμίζουν δυνατὰ καὶ νᾶ παντοῦν τὸν σκύλον,
 τὸν Τούρκον τὸν καταχανάν τῆς ἀνομίας τὸν φίλον.
- 580 ἔχει πολλοὺς ποῦ χαίρουνται Ῥοδίταις ἔ τ' ἄρματά τους
 καὶ πρῶτον οἱ αὐθένταις μᾶς καὶ θεὸς νᾶ 'νε μετὰ τους
 πολλοὶ φοροῦν μεταξωτὰ, βελούδα, τζαμηλότια,
 πᾶσα λογῆς κατὰκοπτα φαρδία τὰ μανικόντια,
 κάρτσες πασίλογαις, κ' αὐταῖς νᾶ 'νε κατακομμέναις,
- 585 παπούτσαις ἀχελωνόκοπαις εὐμορφοκαμωμέναις.
 ἐχάθην ἢ ὑπόληψις κι ὡς πότε νᾶ γε τοῦτο.
 οἱ Χριστιανοὶ μὲ Χριστιανούς. Χριστέ,
 Χριστιανοὶ ὁμόφιλοι θέλουν νᾶ πολεμίζουν,
 θωροῦν τους οἱ ἀλλόφυλοι γελοῦσι χαχανίζουν.
- 590 σκατὰ ἔ τὴν ψυχὴν σου διάβολε. καὶ τί δουλείαις εἶν τούταις;
 ἐσὺ ταῖς ἐκατέστησες ταῖς ἀτυχιαῖς ἐτούταις.
 διατ' ἔρσαι ἀντικείμενος μισᾶς καὶ τὴν εἰρήνην,
 ἀνθρωποκτόνος φθονερὸς δὲν θέλεις μεροσύνην,
 καὶ ἀπτὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐπῆρες τὴν ἀγάπην,
- 595 καὶ τὸν ἄσωτο ἀνθρωπον ἐποίκες τὸν ἀζάπην.
 στάζει τὸ αἷμα ἔ τὸ σπαθὴν τοῦ κόσμου ὅλου τρίγύρου,
 καὶ τὸ μαχαίριν ἔ τοὺς λαιμοὺς νᾶ κεῖται σάν τοῦ χοίρου.
 χαρὰ τὸν ὅπου πόθανε καὶ κάμμουσε τὰ δύο του·
 παρᾶ νᾶ χάσῃ τὴν ζωὴν καὶ νᾶ γε καὶ στανιό του.
- 600 θορῶντα γῶ τῶν ζωντανῶν τὴν ἀνθρωπίαν καὶ πράξιν,

570 Duc. p. 252, 972, 1126 571 Duc. p. 1741 574 „ἡ φράσις
 τοῦ ποιητοῦ μας ἐξελληνίζεται οὕτως: ΟΥ ΦΘΑΝΕΙ ἐκκολαφθεὶς τοῦ ὄμοῦ,
 ΚΑΙ σπεύδει φιλήσαι.“ Cor. p. 342 575 Duc. p. 1393, 1533 576. 577
 Cor. p. 370 576 Duc. p. 559 578. 579 Cor. p. 186 582 Duc.
 p. 918, 1561 582. 583 Duc. p. 1666 583 Duc. Add. p. 126 584. 585
 Cor. p. 282 585 Duc. p. 161, 1102 587 addit liber καὶ ὡς πότε
 νάνε τοῦτο 588. 589 Cor. p. 385 590 τὴν del Bursianus 590. 591
 Cor. p. 328 594. 595 Duc. p. 31 598 χαράστων, em Bursianus
 κάμησε 598. 599 Cor. p. 172

δίδω μακάριον τοὺς παλαιοὺς τοῦ Ζήσαν μ' ἄλλην τάξιν,
 Ἐαγορευμένοι εὖμορφα ἔτι κοινωνημένοι
 σαβανωμένοι καὶ καλὰ ψαλμοῦς ἐξοδιασμένοι,
 καὶ διάβησαν μὲ τὸ καλὸν μὲ τὰ στρωμενα χέρια
 605 καὶ δὲν ἐκατεκόπησαν ἀπὸ κακὰ μαχαίρια.
 αὐταῖς ἔνι ἡ ὑπόληψες τῶν πρωτινῶν ἀνθρώπων,
 ὅπου ἐκτίσαν ἐκκλησίαις μετὰ μεγάλων κόπων,
 ὅπου γαπούσαν τὰ ῥφανά καὶ ξπανδρεύασιν τα,
 καὶ τὰ πτωχὰ καὶ τὰ γυμνὰ ρούχα ἐνδύνασιν τα,
 610 καὶ σπήτιν καὶ ἀπαντοχὴ νὰ καλυβιστοῦν νὰ πέσουν
 ξένοι τινὲς αἰχμάλωται, καὶ ρούχα διὰ νὰ θέσουν
 τῶν πεινασμένων τὸ ψωμῖν. τῶν διψασμένων πόμα,
 πᾶσα δροσιὰν ἐρρίπτασιν εἰς τῶν πτωχῶν τὸ στόμα·
 σπουδαστικά νὰ τρέχουσιν εἰς τοὺς ἀρρωστημένους
 615 μὲ ταῖς μυρτίαις ταῖς καπνισταῖς κ' εἰς τοὺς φύλακισμένους.
 κι ἄλλα πλειότερα καλὰ. καὶ τίς νὰ τὰ δηγᾶται;
 ἂν γράψω· κι ἂν οὐδὲν γράψω ἡ ἀλήθεια μαρτυράται.
 δι' αὐτὸν καὶ τὸν παράδεισον ἔχουν μεδίχως γέλοιον,
 τέτοιαν ν' ἀκούσουσιν φωνὴν ὅπου δα ς τὸ βαγγέλιον
 620 „δεῦτε, κληρονομήσατε, ὅσοι στε ς τὴν δεξιάν μου
 τὴν πρὶν αἰῶν ἠτοίμασα τέκνα τὴν βασιλείαν μου
 τοὺς δὲ κακοὺς καὶ τοὺς δεινοὺς καὶ τοὺς κριματισμένους,
 τοὺς ἔχει μέγας ὁ κριτὴς Ζαρβὰ σταματισμένους,
 τέτοιαν ν' ἀκούσουσι φωνὴν κακὴν καὶ ἀτριωμένην·
 625 ἀπέλθατε καὶ φύγετε ἀπ' ἐμοῦ κατηραμένοι
 εἰς σκότος τὸ ἐξώτερον πῦρ τὸ ἠτοιμασμένον,
 ὁμοῦ μὲ τὸν διάβολον ὃ ἔχω ξερτωμένον,
 ἐκεῖ καὶ νὰ κολάζεσθε εἰς αἰῶνας αἰῶνων
 σκότος καὶ πῦρ καὶ τάρταρον εἰς ἀπεράντον πόνον.“
 630 Ἦλθαμεν εἰς τὰ Γάδαιρα καὶ θέλω νὰ σχολάσω
 καὶ τ' ἄρμενα καὶ τὰ κουπιὰ θέλω νὰ τὰ φουρνιάσω.
 δι' ἁμαρτίας τὰς ἐμὰς θέλω νὰ ἴπῳ καὶ ἄλλα,
 διὰ πολλὰ μου κρίματα, μικρὰ μου καὶ μεγάλα,
 εἰς τὸν αὐθέντην τὸν Χριστὸν κ' εἰς τὸν αὐτοῦ πατέρα,
 635 τὸ πνεῦμο τὸ πανάγιον· κι ἀπάρτη θάλλω χέρα.

603 Cor. p. 408, 424; Duc. p. 406, 1314 604 μὲ στρώμα vel στρω-
 μένα 610. 611 Duc. 558 619 ὀποῦδα, vide supra v. 59 621 αἰῶνας
 630. 631 Duc. p. 1698 631 Duc. p. 734

ἅγια τριάς, βοήθησον τὸν ἄσωτον ἐμένα
καὶ λύτρωσε μὲ ἀπὸ κακῶ κι ἀπὸ τὴν πικρὰν τὴν πέναν.
θεέ μου παντοκράτορα, ὁποῦ κρατεῖς τὰ πάντα,
Χριστέ μου ποῦ πουλήθηκες δι' ἀργύρια τριάντα,
640 καὶ πνεῦμα τὸ πανάγιον, ἀχώριστη τριάδα,
μύριαις μυριάδες κρίματα. με ἄλλην μιὰν χιλιάδα,
νά χη ὁ υἱὸς τοῦ Γεωργιλλὰ, συμπάθησέ τον τώρα.
ὡς τοῦ πιστοῦ σου τοῦ ληστοῦ ποῦ σώθηκεν εἰς ὥρα.
ἄμην ἄμην καὶ γένοιτο (γένειτο) γένοιτό μοι.

---

637 λύτρωσμεν 641—644 Cor. Πρόλ. γ' 644 γένοιτο bis tantum legitur.

ΜΑΝΟΛΗ ΣΚΛΑΒΟΥ
Η ΣΥΜΦΟΡΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΝ ΗΣ ΓΕΓΟΝΕΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΕΙΣΜΟΥ.

(1508).

“Υψιστε, μέγα βασιλεῦ, ἀμέτρετε θαυμάτων,
τὸ φυσικὸν καὶ τὸ κοινὸν ἄνθρωπος νὰ ἑθυμάτον!
πλάστη μου, καὶ δημιουργέ τῶν πάντων τῶν πραγμάτων,
τοῦ οὐρανοῦ γὰρ καὶ τῆς γῆς, θαλάσσου καὶ κυμάτων,
5 σὰν ἡ χειρὴ σου μ’ ἔπλασεν ἐξ ὕδωρ καὶ χωμάτου,
καὶ μετὰ ἴμενα νόησιν πέψε ἁγίου πνευμάτου,
νὰ διγηθῶ τῇ συμφορᾷ τῆς Κρήτης τὴν μεγάλη,
τοὺς χρόνους πῶ ἄβρισκόμεθεν ποτὲ δὲν εἶδαμ’ ἄλλη.
ἔτη ἐκ τῆς σαρκώσεως Χριστοῦ τοῦ εὐεργέτη
10 χίλια πεντακόσια τρέχοντας ὀκτῶ ἔτι,
μηνὸς μαῖου εἴκοσι ἔννεα καὶ τρέχοντας ἡ τράντα,
ἴμερα δευτέρα ἴτον ἀργά, νὰ ἴπῶ καὶ τ’ ἄλλα πάντα,
εἰς ὤραις δύο τῆς νυκτὸς, ὁ κύκλος τοῦ ἡλίου
ἔτρεχεν τότες δέκα ἴφτα, κ’ ἔξη τοῦ φεγγαρίου,
15 κ’ ἦτον θεμέλιον ἴκοσιοκτῶ, καὶ πρώτη μὲ τὸν δρόμο,
ὄντεν ὁ θεὸς μὲ τὸν σεισμὸν μᾶς ἔστειλε τὸν τρόμον,
μὲ κλόνον ἔσεισε τὴν γῆν, ν’ ἀλλάξουσιν οἱ τρόποι
καὶ τὰ πολλὰ ἀνομήματα, τὰ κάμνουν οἱ ἀνθρώποι.
πέμπει σεισμὸν μὲ τὴν βοή, ὁ κόσμος σκοτεινιάζει,
20 ἀπὸ τὸν φόβον ὁ λαὸς τὸ „Κύριε ἐλέησον“ κράζει.

Cod. theol. Vindob. 244 fol. 245^b—252^b. in titulo suspicatur Bur-
sianus ἢ γέγονεν ἐκ.

5 χειρὶ . 7 τῆς . 10 ἔτη

- καὶ ρίκει σπήτι' ἄρχοντικά, παλάτια τῶν κριτάδων,
 ἐκκλησιῶν καμπαναριά, κι ἄλλων πτωχῶν τινάδων·
 χωριά, καστέλλι' ἐχάλασαν, πύργοι μεστοὶ ραγῆσαν,
 πόσα κορμιὰ τιμητικὰ ποῦ κακοθανάτισαν!
- 25 φθωχολογιά ποῦ 'χάθηκε ψήφον οὐδὲν ἤξεύρω,
 πόσοι νὰ καταχύθησαν καὶ νὰ σᾶς τ' ἀναφέρω.
 εἶδα μαννάδες καὶ παιδιὰ ναῦρουσιν πλακωμένα,
 ἀνδρόγυνα πολῦτιμα κακοθανάτισμένα,
 ἄρχοντες πολυτίμητοι τοὺς παῖδας κανακεμένα,
- 30 ἀρχόντισσαις νὰ δέρνωνται κοράσι' ἀναπλεγμένα,
 καὶ μιὰ νὰ λέγη „ἀφέντη μου, καὶ ποῦ 'σαι δὰ, πατέρα!“
 κι ἄλλη νὰ λέγη „μαννίτσα μου, κερά μου καὶ μητέρα!“
 κι ἀπὸ τὸν τόσον σκοτασμὸν ἐπήραν φόβον μέγαν,
 δὲν ἐγυρεῦαν πράγματα, μὸν ὄδυρμὸν καὶ φεῦγαν.
- 35 ἄρχοντες πλούσιοι καὶ ἴπτωχοι, ὅλοι μαζὺ ἐκλαῖγαν,
 καὶ σύρναν γένεια καὶ μαλλιά καὶ διμὲ ἐλέγαν.
 'κλησιὰ 'γερὴ δὲν ἔμεινεν ὀπεῦ νὰ μὴν ραγῆση,
 ἐπήραμεν ἀπόφασιν πῶς θεὸς νὰ μᾶς βουλίση.
 ὡσὰν τὸ 'ρίφι ὄντε πιαστῆ καὶ θρηπιστῆ καὶ βάζη,
- 40 ὄντε τὸ πιάση ὁ βοσκὸς καὶ θέλη νὰ τὸ σφάζη,
 ἔτσι ὁ λαὸς ἐφώναζε, πῶς μᾶς καταποντίζει
 καὶ μ' ἀγανάκτησιν πολλὴ ὁ θεὸς μᾶς ἐβυθίζει!
 τὸν σὰν Φραντζέσκον 'χάλασεν τὸ ἅγιον μοναστήρι,
 τῶν πεινασμένων τὴν τροφὴν καὶ κατακουμπιστήρι.
- 45 ὁ ἅγιος Δημήτριος ὀποῦ μὲ πόθο ἐκτίστη,
 ἐκεῖνος ὁ περίφημος ναὸς, ἐδὰ 'γκρεμνίστη.
 οἱ περιβόητοι ναοὶ, τῆς Κρήτης τὸ καμάρι,
 ἐχάλασέ τους ὁ σεισμὸς, ποῦχαν μεγάλη χάριν·
 'ς ὅλον τὸν κόσμον εἶχασιν οἱ δυὸ ναοὶ τὴν φήμη,
- 50 καὶ τῶρ' ἐχάλαστήκασιν ἐκ τοῦ σεισμοῦ τὴν λύμη.
 κ' ἡ ἄρκλαις ἐρραγῆσασιν καὶ τὰ κιβούρι' ἀνοιξαν,
 τ' ἀποθαμένα λείψανα μὲ φόβον ἔξω ἐβρίξαν.
 ἡ ρούγα ἡ πολὺφθονος, ἡ πολυζηλεμένη,
 μὲ τὴν ῥοπήν καὶ χαλασμὸν εὐρέθη χαλασμένη,
- 55 κ' ἐπλακωθήκασιν πολλοὶ, πλούσιοι πτωχοὶ ὁμάδι,

23 καστέλια ἐρραγῆσαν 29 ἄρχοντε κανακεμένα non intellego
 30 κοράσια 32 λέγη una syllaba proferendum 42 πολὺ 43 ἐχάλασεν
 45 ἐκτίσθη 48 ὀποῦχαν 50 τῶρα 51 ἄρκαις ci Bursianus κιβούρια

καὶ τὸ ταχὺ τοὺς ἔβγαλαν διχῶς ἐγνωριμάδι,
σὰ νὰ 'θελ' ἔμπη ἀστραπῆ κι ἄρκὸ νὰ τὴν ἐκάψῃ,
καὶ τίς νὰ τὴν ἐγνώριζε καὶ νὰ μὴδὲν τὴν κλάψῃ!
ἡ Ὀβριακὴ ἐχαλάστηκε μὲ τὴν μεγάλη πράξι,
60 μὲ πᾶσα εἶδη πραγματείας καὶ τὸ πολὺ μετάξι·
μὰ τὴν ἀλήθει', ἐγίνηκε κ' ἐκεῖ μεγάλος φόνος,
ὅπῳκαπε τὴν χώρα μας καὶ τῶν Ἑβραίων ὁ πόνος!
τίς ἄνθρωπος νὰ 'χεν ἰδῆ τὸν θρηνησμὸν τὸν τόσον,
καλὰ κι ἂν ἦναι ἄλλης φυλῆς, νὰ μὴ θλιβῆ καμπόσον;
65 πόρτα δὲν ἦτονε ἀνοικτὴ, ἀμμ' ὅλαις κλειδωμέναις,
ἡ γειτονιαῖς ἀλάληταις καὶ παραπονεμέναις.
ἄρχος δὲν ἔμεινε ποθὲ 'ς ἀρχοντικὸν παλάτι,
ἀμμ' ὅζω 'ς τὰ παράτραφα καὶ ταῖς κοπριαῖς ἐκράτει.
ἡ ἀρχόντισσαις μὲ λύπησιν ἕνας τ' ἄλλου νὰ λέγῃ
70 „ἡ θλίψις σου βαραίνει μου καὶ τὴν καρδιά μου φλέγει.
εἶπέ μου, ἀφέντη, 'ς τὸ χωριὸ ἦτον Ζημιὰ μεγάλη;“
νὰ λέγῃ „δὲν ἐγροίκησα, μὸν τὴ δική μου Ζάλη,
ὅπῳ 'πλακώθη τὸ παιδὶ τὸ κανακάρικό μου,
· ποὺ βρίσκετον παρηγοριά μέσα 'ς τ' ἀρχοντικὸ μου!“
75 κ' ἕνας νὰ λέγῃ „ἀρχόντισσα εὐρέθη πλακωμένη,
ἀμάδι μὲ τὸν ἄρχον της κείτεται πληγωμένη!“
κι ἄλλος νὰ λέγῃ „σύψυχη ἐπήγ' ἡ φαμελιά μου,
καὶ δὲν ἀπόμεινε ἐμὲν κανὲν ἐκ τὰ παιδιὰ μου!“
κι ἄλλος νὰ λέγῃ „τοῦ παιδιοῦ τὸν πόδαν ἦ τὸ χέρι
80 ἡ πέτραις εἰς τὸ πλάκωμα τὰ 'κόψαν σὰν μαχαίρι!“
καὶ ἔν' ἀπὸ τ' ἀρχοντικὰ μὲ κάμνει νὰ λυποῦμαι,
εἰς ὅσο ζῶ καὶ φαίνομαι πάντοτε νὰ δηγοῦμαι·
'ς ἐκεῖνο τὸ Γρηλιονικὸ, τὸ βουλισμένο σπητί,
ποὺ δὲν ἐγίνη πλεότερον κακὸν 'ς ὅλην τὴν Κρήτη,
85 ἐννεὰ ψυχαῖς ἐπλάκωσεν, μάννα, τρεῖς θυγατέραις,
ὅπου ταῖς ἐκανάκευε νύκταις καὶ ταῖς ἡμέραις.
κι ὁ λογισμὸς μου βιάζει με πάλι ν' ἀναθιβάλλω
τὸν μέγαν καντζηλάριο, διὰ τ' ὁμορφὸ του κάλλο,
ὅπ' ἀπὸ γένος χαμηλὸ 'ς τόσην τιμὴν ἀξιώθη,
90 νὰ γινῶθῃ τὰ μυστήρια τῆς Αὐθεντείας ἐδῶθι·
ἔσοντας νὰν' 'ς τὸ στρῶμάν του μὲ τὴ ἀρχόντισσά του,

- ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ θεοῦ ἐγκρεμισθῆκαν κάτου,
 μὲ τὴν φωνὴν τοῦ Ἰησοῦ ἔς τὴν γλώσσαν τὴν ὀκίη του
 ἐδῶκαν κάτου ἐκ τὰ ὕψηλά ἐκείνος κ' ἡ γυνὴ του·
- 95 καὶ ἡ γυνὴ του ἐγλύτωσε, ποῦ πέσασιν ὁμάδι,
 καὶ κείνος ἐξεψύχησεν καὶ ἤγειρεν εἰς τὸν ἄδην.
 εἶχαμεν δούκαν ἔς τὸν καιρὸν Γερώνυμον Τονάδο.
 δάσκαλο λέγω ῥήτορα, καὶ τ' ὄνομά του ἄδω·
 κ' ἔδραμεν εἰς ταῖς φυλακαῖς εἰς τοὺς φυλακισμένους.
- 100 ὅλους τοὺς ἐλευθέρωσε χρώσταις καὶ τοὺς φταισμένους.
 Μαρτζέλον καπετάνιον ἔς αὐτήνην τὴν ὁδύνη
 καὶ δύο πρωτοσύμβουλους Σοβράντζον καὶ Κυρίνη,
 τὸν Μακαρέλα ἐβγάλασι μὲ τὴν ἀρχόντισσά του
 ἀσοῦσουμους, ἀγνώριμους ἀπὸ τὸν ἄδη κάτου,
- 105 καὶ γίνη μέγας θρηνησμός ἔς τ' ἀντρόγυνον ἐκείνον.
 Τὸν πρῶτον λόγον τοῦ σεισμοῦ ὡς ἐδεπὰ ἀφίνω·
 λοιπὸν μὲ παρακάλεσιν ὅλοι ἔς τὴν Θεοτόκον
 κ' εἰς τὸν μονογενὴν υἱὸν, τὸν ἄσπορόν της τόκον,
 ἐδράμαμεν μὲ λιτανεῖα ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
- 110 ἄνδρες, γυναῖκες, καὶ παιδιὰ τὸ „Κύριε ἐλέησον“ ἐλάλει.
 συμπάθησιν γυρεύοντας, ὅλοι μὲ ταῖς λαμπάδες,
 μὲ ταῖς εἰκόνες καὶ σταυροὺς ψάλλοντας οἱ παπάδες
 „ὦ Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ μᾶς ἐλέγξης τῷ δικῷ σου,
 οὐδὲ μὲ τὴν πολλὴ σου ὀργὴ παιδείσης τὸ λαό σου.“
- 115 καὶ ὄψασαμεν δοξολογία ὅλην τὴν ἐβδομάδα
 μὲ κλάυματα, μ' ἐπιστροφή εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα.
 ἀμμ' ἄλλο πάλι πλειότερον εἶδαμεν μέγα πρᾶμα,
 ὁπῶκαμεν ὁ Κύριος ἔς τὴν Κρήτην μέγα θαῦμα·
 ἔς ταῖς πέντε τοῦ πρωτοῖουλιού ὀκτῶ μέραις διαβάντα,
- 120 ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ σεισμοῦ ἀρχίνησε καὶ βρόντα,
 καὶ σκοτεινιάσεν ὁ οὐρανός, καὶ μαύρισεν ἡ μέρα,
 κι ὅλος ὁ κόσμος ἔλεγεν „ἡ παρουσιὰ δευτέρα.“
 κι ἀπὸ τὸν τόσον σκοτασμὸν καὶ τὴν μεγάλη ἀντάρα
 ἐμπῆκ' ὁ κόσμος ἔς ὄχλησιν καὶ φόβον καὶ τρομάρα.
- 125 εἰς ὅλα τὰ περίγυρα καὶ τὰ χῶριά χαλαζὶ
 ἔβρισκε μὲ ταῖς ἀστραπαῖς, καὶ ὁ λαὸς φωνάζει.
 δὲν εἶχαμ' ἄλλην ἵπαντοχὴν, οὐδὲ κανένα θάρρος,

- μόν με θυμόν ἢ θάλασσα νὰ μᾶς ἐδώσῃ χάρος·
διατὶ ὅλη νύκτ' ἢ θάλασσα ἐβρόντα καὶ ἔβρουχάτον,
130 ὡσὰν ἀνήμερον θηριὸν ἔς τὸ βράχος ἐμουγκάτον.
σημάδιν ἔδωκεν ὁ θεὸς τὸ τόξο ἔς τὴν νεφέλη,
καὶ μετ' αὐτὸ ἐγνωρίσαμεν πῶς ὁ θεὸς μᾶς θέλει.
σαράντα ἡμέραις ὁ λαὸς εἶχε χαμοκοιτία,
ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ θεοῦ νὰ μὴν ρίξῃ φωτία.
135 ἐπέφταν τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ, σὰν τὸ βαγγέλιο κράζει,
κ' ἐκ τὴν βοὴν ἢ θάλασσα ἐλέγασιν πῶς βράζει·
νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἢ ἴστια νὰ μᾶς κάψῃ,
καὶ μετ' τὴν καταπόντισιν ἔς τὸν ἄδην νὰ μᾶς θάψῃ.
τίς εἶδε τέτοια φοβερὰ σημεῖα ἔς τὸν καιρὸν μας,
140 ὡσὰν μᾶς τὰ ἔδειξεν ἐμᾶς ἐφέτος ὁ θεὸς μας,
νὰ πέφτουν τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ, ἢ μέραις νὰ μαυρίζουν
τὰ τίμια ξύλα τοῦ σταυροῦ κ' εἰκόνες νὰ γυρίζουν;
καὶ ταῦτα πάντα ἐγίνησαν ὀγιά νὰ μᾶς διδάξῃ,
καὶ ἃ δὲ μετανοήσωμεν, θέλει μᾶς ἐπατάξει,
145 μετ' τὸ σπαθὶ τὸ τούρκικον νὰ κόψῃ τὰ κορμιά μας,
κ' αἰχμάλωτοι νὰ γένωμεν ὀγιά τὰ κρίματά μας.
λοιπὸν ἂν θέλτε ναῦρωμεν εἰς τὰς πληγαῖς βοτάνια,
ἃς πέσωμεν πρὸς τὸν θεὸν ὅλοι μετ' τὴν μετάνοια·
ν' ἀφήσωμεν, παρακαλῶ, τὴν ἀρσενικοιτία,
150 κ' ἐκ τοῦ θεοῦ τὸ ὄνομα νὰ λείψῃ ἢ βλασφημία.
δὲν ἐσυχάθηκεν ὁ θεὸς μόνον τὴν σοδομίαν,
τῆς μάννας του καὶ τοῦ σταυροῦ τὴν τόσῃν ἀτιμίαν·
τὸ βάπτισμα, τὸ μύρωμα, καὶ τὴν ἀγίαν τριάδα
ἐβλαστημοῦμαν, Κρητικοί, ὅλη μας ἡ ὀμάδα.
155 τὴν Ζούραν ὅλοι ἃς φύγωμεν, σὰν τὸ βοᾶ ὁ προφήτης·
εἰ τάδε μὴ κατέχετε, θάνατος ἐν τῆς Κρήτης.
δὲν ἔναι δίκαιον νὰ τὸ πῶ νὰ σᾶς κατηγορίζω,
μὰ σὰν τὸ λέγει ἡ ἐκκλησιά, ἀτός μου τὸ γνωρίζω.
τὰ Σόδομ' ἔκαψεν ὁ θεὸς γι' αὐτήνην τὴν αἰτία,
160 καὶ μῆεις ἃς τὴν ἐφύγωμεν τὴν τόσῃν ἀσωτία. Ὁ
καὶ μετ' τὴν χάριν τοῦ θεοῦ εἶδα καλὸν σημάδι,
ὅτι ἔπαψεν ἡ βλασφημία ἔς καλοὺς κακοὺς ὀμάδι.
λοιπὸν πρὸς τὸν δεσπότην μας ἃς ποῦμε νὰ μᾶς δώσῃ

- συμπάθησιν ἔς τὰ κρίματα, κι ἂν λάχη νὰ μᾶς σώση·
 165 διατί τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ εἶπε γιὰ τὴν εἰρήνην,
 πτωχοὶ καὶ πλούσιοι, Χριστιανοί, νᾶχωμε καλοσύνη.
 Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον νὰ στρέψωμεν τὸ ῥῆμα,
 διατί ἡ μετανόησις μᾶς συμπαθεῖ τὸ κρίμα.
 ὦ Κρήτης! τίς νὰ τὸ ἔχεν ἔπει ἐδέτης νὰ χαλάσης.
 170 καὶ τὰ παλάτια τὰ ἕψηλά με μιὰ ῥοπή νὰ χάσης.
 ὦ Κρήτης! τρέμω νὰ τὸ πῶ ἐκεῖνο ποῦ τυχαίνει,
 τὸ κάλλος ποῦ ἔχες, ποῦ ναι το, κ' εἶς' ἔτσι χαλασμένη;
 καὶ τίς τὸν ἐξεστόλισε τὸν στόλισμόν σου, Κρήτη,
 καὶ δὲν ἀπόμεινεν ἕγερὸ ἔξω καὶ μέσα σπήτι;
 175 μὴ νὰ σοῦ ἴδωσαν πόλεμον με τὴν μπουμπάρδα Τούρκοι,
 ἢ μᾶλλον ἄρμα σ' ἔρριζαν ἔς τὴν γῆν οἱ Μαμαλοῦκοι;
 μὴ νᾶλθε Οὐγγρος με σπαθί, κι ὁ Βλάχος με κοντάρι,
 καὶ τὰ τειχιά σου ἐχάλασεν, κ' ἔχασες τὸ καμάρι;
 ὦ Κρήτης!“ .. ἀποκρίνεται με ταπεινὸν τὸ σχῆμα,
 180 λέγει „μὴ μ' ὄνειδίζετε, κ' ἔχετε μέγα κρίμα!
 δὲν μ' ἔρριζεν ἐμὲν σπαθί οὐδὲ μπουμπάρδα Τούρκου,
 οὐδὲ τοῦ Οὐγγρου τ' ἄρματα οὐδὲ τοῦ Μαμαλοῦκου!
 τὰ τέκνα μου τ' ἐχάλασαν ἀπὸ τὴν βλαστημιὰ τους,
 κ' ἐχάλασαν τὰ σπήτια μου ὅπου ἴσαν γονικά τους!“
 185 ὦ Κρήτης! ἀπὸ σ' ἔβγηκεν ἔς τὸν κόσμον ὅλη ἡ φρόνα,
 καὶ τὰ ῥηγάτ' ἐτίμησες με τὴν διπλὴ κορώνα!
 διατί βαστᾶς βασιλικὸ σημάδι ἔς τὸ κεφάλι,
 τὴν Πόλιν καὶ τὸν Γαλατᾶν ἐμόρφιζες ἔς τὰ κάλλη.
 Κρήτη, σ' ἡ Ῥόδο ἐθλίβηκε, τῆς Χίος ἐκακοφάνη
 190 τ' ἀνόλπιστόν σου τὸ κακόν, κι ἀπὸ τὸν νοῦν τους ἔβγάνει
 νὰ πέσουν τὰ παλάτια σου, ποῦ ἴσαν τιμὴ κ' ἐκεῖνα,
 κι ἀπάνου ἔς ὅλα τὰ νησιὰ εὐρίσκεσουν ῥηγίνα,
 ν' ἀκούγουν πῶς ἐχάλασες ὡς ὀφθαλμοῦ ῥιπίδα!
 ὅπως λεντάρι καὶ θηριὸ εὐρίσκεσουν κι ἀσπίδα,
 195 κι ἂν εἶχεν θέλει ἡ Ἀφεντεῖα ἄνδρες καὶ παλληκάρια,
 ὡς λέαινά με τὸν θυμὸν ἀπόλυες τὰ λεντάρια.
 Κρήτη, σὺ ὡς ἤσουν ἔπαινετὴ κι ἀπ' ὄλαις διαλεμένη,

172 καὶ τὸ κάλλος 181 τούρκων, em Bursianus 185 ὦ addidi
 ἀπὸ σὲν ἐξέβηκεν 186 ῥηγάτα 189 Κρήτης, quod recte me emen-
 classe confido 190 ἐβγάνει 193 an eis ὁ. ῥ.? 197 Κρήτης cod.;
 scr. Κρήτη σὺ

- γιατί τώρα εύρέθηκες ἀπ' ὄλαις ὠρτισμένη.
Κρήτης φωνάζουν τὰ πτωχα, γιατί δὲν ἔχουν σπήτι,
200 καὶ περπατοῦν καὶ κλαίγουσιν τὸν χαλασμόν σου, Κρήτη.
Κρήτη, τὸ τόσο σου κακὸ θλίβεται ὁ κόσμος ὅλος,
καὶ πλέον περιμένεται τῆς Βενετιᾶς ὁ στόλος.
ὅλα τὰ κάστρη κλαίγουσιν, Κρήτη, τὸν χαλασμόν σου,
ὡς τὴν φιλάντρα ἐδιάβηκεν ὁ πόνος ὁ ὀδικός σου,
205 διατὶ τὸν κόσμον ἐπότιζες ὡσὰν πηγὴ καὶ βρύσι,
καὶ τ' ὄνομά σου ἀκούγετον Ἀνατολῇ καὶ Δύσει!
καὶ τόχῳ θαύμασμα πολὺ νὰ λέγουν οἱ ἀνθρώποι,
πῶς σεῖ ὁ ἄνεμος τὴν γῆν καὶ τοῦ καιροῦ οἱ τρόποι,
καὶ μαρτυροῦν καὶ λέγουσιν μὲ τὸν Ἀριστοτέλην,
210 τὸ πῶς τῆς γῆς ὁ ἄνεμος ἔσεισ' ὅλα τὰ μέλη·
κ' ἔναι μεγάλη βλαστημιὰ νὰ λέγουν τέτοιον πράγμα,
καὶ χάνουσιν καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ κορμὶ ἀντάμα.
ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τὸν κόσμον ὅλον γέμει,
κι ὄντε στραφῆ νὰ ἴδῃ τὴν γῆν, ποιεῖ αὐτὴν καὶ τρέμει.
215 καὶ πάλιν ἔς τοὺς πενήντ' ἔννεα ψαλμοὺς βοᾷ καὶ κράζει,
ὅτι ἀπώσατο ἡμᾶς ὁ θεός· καὶ κραυγάζει,
„καθεῖλες καὶ ὑκτείρισας ἡμᾶς μὲ τὴν ὀργὴν σου,
συνέσεισας καὶ ἰτάραξας τὴν γῆν μὲ τὴν βουλήν σου.
καὶ λέγει κι ὁ Δαμασκηνὸς εἰς τὴν δικὴν του πρᾶξι,
220 ὅτι ὅπου βούλεται θεὸς νικᾶται φύσεως τάξι·
ὠρῶν καὶ χρόνων κύριος ὑπάρχει κ' ἐξουσιάζει
καὶ διατὶ ὁ ἄνεμος θέλουν τὴν γῆν νὰ βιάζῃ;
μὲ μιὰν ῥοπὴν ἠθέλησεν ὁ Κύριος, ἐθυμήθη,
τὴν Κρήτην εἰσὲ βούλισιν νὰ φέρῃ ἐβουλήθη,
225 ἀλλὰ ἡ σπλαγχνοσύνη του πάλι ἐμετεμελήθη,
νὰ μὴν χαθῆ τὸ πλάσμα του καὶ βυθιστῆ ἔς τὰ βύθη.
καὶ σὺ καρδιά μου, σειστήτη ἐβλέποντας τὸν κλόνο
καὶ τοῦ σεισμοῦ τὴν ἀπειλήν, καὶ πᾶρε μέγαν πόνο!
ἔσεισ' ὁ Κύριος τὴν γῆν καὶ πάλι ἐστερεώθη,
230 κι ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ σεισμοῦ ὁ κόσμος ἐλυτρώθη.
εὐχαριστοῦμέν σε, Χριστὲ, ποῦ δὲν ἐθανατώσες
τοὺς δούλους σου, μακρόθυμε, καὶ δὲν τοὺς ἐνεκρῶσες,
ἀλλ' εὐσπλαγχνίας ὄμματι ἔστρεψας τὸν θυμόν σου,

- καὶ μὲ τὴν σπλαγχνοσύνην σου ἔγλυσες τὸν λαόν σου.
235 εἶδαμεν κ' ἐγνωρίσαμεν τὸ πῶς δὲν ἐθελήσες,
κι ἀπὸ τὸν τρόμον τοῦ σεισμοῦ τὸ πλάσμα σου ἐγλύσες·
καὶ τῆς δικαίας σου ὀργῆς, φιλάνθρωπ', ἐπελθούσης,
ὅλοι μας ἐκινήθημεν, δοξολογία ν' ἀκούσης,
καὶ χεῖρας ἀνατείνομεν, ὄμματα κατὰ χρέος,
240 καὶ τὸν θυμόν σου ἀφ' ἡμῶν ἀπόστρεψον ταχέως.
ἰδοῦ, σωτήρ μου, ἀθανακτῶν πᾶσαν τὴν γῆν σαλεύεις,
διατί τῆν γῆν καὶ οὐρανὸν σὺ μόνος βασιλεύεις.
σεισμῶν, μαχαίρας καὶ πικρᾶς ἀλώσεως, Χριστέ μου,
καὶ ἐθνικῆς ἐπιδρομῆς ἑλευθέρωσον, θεέ μου,
245 νὰ πολυευχαριστήσωμεν τὸ ὄνομα τοῦ ὑψίστου,
ν' ἀζιωθοῦμεν καὶ ἡμεῖς τῆς μοίρας τῆς ἰδικῆς του.
νὰ φύγωμεν ἐκ τὴν πορνεία κ' ἐκ τῶν πολλῆ Ζηλεία,
καὶ νὰ βρεθοῦμεν καθαροὶ, ὄντεν ἔλθῃ ἡ συντελεία·
καὶ νὰ μᾶς δώσης καθαρά τῆς σωτηρίας τὸν δρόμον,
250 τὴν γέενναν νὰ φύγωμεν καὶ τοῦ πυρὸς τὸν τρόμον.
ὄντα κτυπήσουν ἄγγελοι καὶ νὰ ἔγερθῇ τὸ πλῆθος,
καὶ νὰ κουφοβροντᾶ ἡ γῆς κι ὁ οὐρανὸς ὡς πίθος,
ποῦ θέλουν φέρει οἱ ἄγγελοι τὸν θρόνον τοῦ Κυρίου
νὰ σύρῃ ἄγρια φωνὴ ὡς δράκοντος θηρίου
255 „εὐλογημένοι, ὅσ' εἴστενε γνώριμοι τοῦ πατρός μου,
ἄφοβα μοῦ συμώσετε κι ἀπλᾶ ἐλάτ' ὀμπρός μου!“
νὰ πῆ „κληρονομήσατε, φίλοι, τὴν βασιλεία“
τὸ στόμ' ἐκεῖνο τ' ἀψευδὲς μὲ τὴν γλυκεῖα ἰμλία·
νὰ πᾶν δίκῃ εἰς παράδεισον, οἱ ἁμαρτωλοὶ ἔς τὸν ἄδην,
260 ἐκεῖ ποῦ μένει ὁ διάβολος ὁ γέρος μὲ τὸ σκιάδι.
Λοιπὸν ἄς μακαρίσωμεν ἐντοπικοὺς καὶ ξένους
ἐκείνους, πῶ ἔπλακώθησαν τοὺς παραπονεμένους,
ὀρθόδοξους χριστιανούς, Φράγκους Ῥωμιοὺς ἀντάμα,
καὶ ναῦρουσιν συγχώρησιν ἔς τὸ κρίμαν ὀποῦ κάμαν,
265 ὅπ' ἀποθάναν Ἐαφνικὰ, διχῶς νὰ κοινωνήσουν,
οὐδὲ γιατροὶ εὐρεθήκασιν νὰ τοὺς ἐβοηθήσουν,
ὁ θεὸς τὰ ἁμαρτήματα νὰ τοὺς τὰ συγχωρήσῃ,
ἔς τὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ τόπον νὰ τοὺς χαρίσῃ,
ναῖμπουν εἰς τὴν παράδεισον, ὡσὰν ἦσαν οἱ πρῶτοι

- 270 ποῦ Ζούσασιν ἀνώδυνοι διχῶς προσώπου ἰδρῶτι.
εἰς τὸν χορὸν τῶν προφητῶν. ᾿ς τοῦ Ἀβραάμ τὸν κόλπον,
να ἴμποῦσιν ν' ἀναπαύωνται χωρὶς κανέναν κόπον,
ἔνθα ἡ ἀκατάλυτος δόξα καὶ βασιλεία,
᾿ς τὸν ὕμνον τὸν ἀγγελικὸν να κάμουσιν φιλία.
- 275 ὡς ὁ τελώνης δέομαι καὶ ὡς ἡ πόρνη κλαίω,
τὰ κρίματά μας ὡς ἐδῶ συμπάθησε. ὄχι πλέον.
πενήντα σώνουν καὶ ἑκατὸ δίστιχα πρικαμένα,
τῆς Κρήτης ἡ ἀθιβολή, τὰ παραπονεμένα.
Μανόλης Σκλάβος μὲ σπουδὴ καὶ μὲ μέγαν κόπον
- 280 τοῦτα τὰ δίστιχ' ἔβγαλλα διὰ θρήνον τῶν ἀνθρώπων.
ὡς ἐδεπᾶ τελειόονται, μισὸ καὶ κιντινάρι
τὰ βέρσα τοῦτα πῶκαμα μὲ τοῦ θεοῦ τὴν χάριν.

Δόξα τῷ Θεῷ τῷ ἐν Τριάδι ὕμνουμένῳ.

Τέλος τῆς Κρήτης ὁ χαλασμός, καὶ πάλιν τέλος.

---

270 ὅπου 277 ex hoc versu suspiceris nos non plenum habere
hoc carmen, cum trecenti non extent versus. 282 verba μισὸ καὶ κιν-
τινάρι non intellego.

ΓΡΑΦΑΙ ΚΑΙ ΣΤΙΧΟΙ
ΚΑΙ
ΕΡΜΗΝΕΙΑΙ
ΚΥΡΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΟΥ ΣΑΧΛΗΚΗ.

Πολλὰ ἐκόπιασ' εὐκαιρα πολλαῖς φοραῖς δι' ἐσένα
 νὰ σὲ διατάξω, Φρατζησκή, νὰ λείπης ἀφτὰ ξένα.
 καὶ ὅσα σὲ διάτασσα, πόλλ' ὀλίγα καταπάσες,
 κι ἀπὸ τὰ λόγια μου ποσῶς τίποτες δὲν ἐπιάσες.
 5 καὶ φαίνεται μου σπέρνω τὰ τὰ λόγια μου 'ς τὸν ἄμμον,
 καὶ δίχως ζύλον βούλομαι νὰ πάγω εἰς τὴν Σάμον,
 καὶ δωριανὰ κολάζομαι εἰς ὅσα κι ἂν σοῦ λέγω

* * *

πουλιὰ πετόμενα θωρῶ καὶ θέλω νὰ τὰ πιάσω,
 καὶ τοῦ Στρομπόλι τὰ βουνὰ σὰν κάμπον νὰ τὰ φτιάσω.

Edidi Sachleis carmina e codicibus Parisino 2909 a me ipso descripto, (P), et Montepessulano (qui servatur inter libros scholae medicae n. 409), (M) cuius mihi apographum a nescio quo confectum peramicè obtulit Legrandius. prius carmen ediderat Legrandius e solo codice Parisino, alterum ineditum erat. neutrum librum ab interpolationibus plane vacuum esse mihi quidem persuasum est: multis igitur locis iudicium lubricum de lectione recipienda.

1 ἐκοπίασα ΜΡ ἐσένα Ρ 2 αὐτὰ ΜΡ 3 ἐσὺ add Ρ πολλα
 ὀλίγα Μ, πολλα λιγά Ρ ἐκ. Ρ 4 τίποτις οὐδὲν Ρ 5 σπέρνωντα τὰ Ρ,
 σπέρνω τὰ Μ 6 deest Ρ 7 secutus sum Μ οὐ ξεύρω τίνα σου κάμω Ρ.
 post hunc versum unum excidisse spondeo, quem in φταίγω excisse suspi-
 cor 8 πετόμενα Ρ, non πετώμενα, ut Legrand edidit πουλλια πεθό-
 μενα Μ θέλω Μ, ἀπλόνω Ρ 9 τὸ στρούμπόλλοι Μ, τὰ στρομπόλλικα Ρ
 βουνία Ρ κάμπους Ρ πτιάσω Ρ

- 10 με τὴν ματσούχαν πολεμῶ τὸν ἄνεμον νὰ δείρω,
 κι ἀπὸ τὸν ἄδην τοὺς νεκροὺς κολάζομαι νὰ γύρω·
 τῆς θάλασσας τὰ κύματα θέλω νὰ δεκατίσω,
 καὶ τ' ἄστρον τὰ ἀμέτρητα βιάζομαι νὰ μετρήσω.
 τὴν νύκταν θέλω σκοτεινὰ γράμματα ν' ἀναγνώθω,
 15 κι ἀπὸ τὴν Πόλιν ὡς ἐδῶ τί κάμνουσι νὰ γνῶθω·
 καὶ μούλας λέγω „πέτασαι νὰ γύρης εἰς τὰ ὕψη“,
 καὶ τὸ φεγγάριν τούρανου χαμαὶ ἔς τὴν γῆν νὰ κύψῃ.
 τὴν θάλασσαν τὴν ἄμετρον ὀρθόνω νὰ γλυκάνῃ,
 καὶ λύκου λέγω πρόβατα ποτὲ νὰ μὴ δαγκάνῃ.
 20 δέντρον ῥοζιάριν καὶ κυρτὸν νὰ ἰσιάσω με τὰ λόγια,
 καὶ δίχως σκάλαν βούλομαι ν' ἀναίβω εἰς τ' ἀνώγρια·
 κι ὡσάν ἔτοῦτα δὲν θωρῶ ποτὲ νὰ συνοδεύσω,
 οὕτως οὐδὲν θωρῶ καὶ σὲν ποτὲ νὰ σοῦ παιδεύσω.
 λοιπὸν, παιδὶν μου, ἔπρεπε νὰ ἴδῳ νὰ σ' ἀφηγήσω,
 25 εἴ τι κακὸν καὶ ἂν σ' ἔλθῃ, νὰ μὴδὲν τὸ ψηφίσω.
 ἄμμ' ἐνθυμοῦμαι, Φρατζησκή, τὸ πῶς εἶσαι γευμένος
 κ' εἶσαι μεγάλου ἀνθρώπου υἱὸς, ἀκριβοαναθρεμμένος,
 κ' εἶχα μὲ τὸν πατέραν σου πολλὰ καλὴν φιλίαν,
 δείπνους καὶ γειώματα πολλὰ, σπλάγχχνος καὶ ὀμιλίαν,
 30 καὶ τοῦ πατρός σου ἡ φιλία φουσκώνει με νὰ κλάψω,
 καὶ σέναν πάλιν διαταγὴν καὶ παιδευσιν νὰ γράψω.
 καὶ ἂν τὰ πιάσης, Φρατζησκή, τὰ λόγια τὰ σὲ γράφω,
 ξεβάλλεις τὴν ψυχούλά σου ἀφ' τοῦ ἰνφέρνου τὸν τάφον.

10 ματζούκα P πούλεμῶ M να δύρω MP 11 ἄδην P κολάζομε P, κολάζομε M. fortasse fuerit να γείρω 13 ἀμέτρητα M, ὀποῦνε ἀμετρα P βιάζομε P, qualia posthac non adnotabo 14 νύκτα P 15 κάμνωσιν M, κάμνουσι P 16 καμύλας P, καὶ μούλας M πέτασε P, πέθασε M γύρω M καὶ γύριζε ἐπὶ ὕψει P στα ἰπει M 17 τοῦ οὐρ. P, τοῦ ὄρ. M ἔς om. M 18 γλυκάνει MP; quam ob rem non video cur Legrandius scripserit γλυκαίνῃ 19 πρόβατον P δακάνει P 20 δέντρον P ῥοζιάρη P κυρτὸ P 21 σκάλες P νανεβου εἰς τὰ νόγια M βούλομαι om P νανεβῶ ἐπάνω εἰς τ' ἀνώγρια P 22 θωρῶ P 23 οὕτως M, ἦτις P ὁ δὲν θωρῶ καὶ σὲν M, καὶ σε οὐδὲν κρατῶ P συνοδεύσω in fine versus M, aperto errore 24 οὕτως initio versus add M παιδην M, παιδί P μεδίκαιον νασ' ἀφίσω P 25 καὶ ὅτι κακὸ καὶ ἀσέλθῃ υἱέ ἐγὼ ναμὴ ψηφίσω P, εἴ τι κακὸν καὶ ἂν σὲ ἔλθῃ ἐ σὲν να μὴ δὲν τὸ ψηφίσω M 26 ἄμμε θυμοῦμαι M, ἀμ' ἂν θυμοῦμε P τὸ om. P ἦσε γεναλογημένος P, ἦσαι γευμένος M 27 ἀκριβὸς M, καὶ κριβ' P 28 πατέρα P ἐγὼ add M πολλὴν φιλ. P 29 σπλάγχχνους M 30 εἰ φήλια M 31 σένα P διαταμοὺς P παιδεύσεις (sic) P 32 τὰ ante σὲ om. M 33 αὐτὸ ἰνφέρνον P, em Legrand. pro hoc versu καὶ κάμνης τα τα νέω σου τριγύρου γυρου γράφω habet M

ὀμνῶ σ', υἱέ μου Φρατζησκή, εἰς τὴν θεοῦ τὴν χάριν,
 35 εἰς τὰ σὲ συμβουλευόμει χαρὰν θέλεις ἐπάρειν·
 εἰ δὲ καὶ ρίψῃς τα εἰς μεριὰν καὶ νὰ τὰ λησμονήσῃς,
 καὶ πάλιν εἰς τὰ πρότερα κακὰ ν' ἀποκινήσῃς,
 ἄλλον ποτ' ἐκ τὰ χέρια μου ποσῶς οὐ βρίσκεις γράμμαν,
 ἀλλ' οὐδ' ἀπὸ τὸ στόμα μου λόγον διὰ τέτοιον πρᾶγμαν.
 40 ἤξευρ', υἱέ μου Φρατζησκή, ὅτι ἂν μὲ γροικήσῃς,
 καὶ τὰ σὲ συμβουλευόμει θελήσῃς νὰ κρατήσῃς,
 θέλεις χαρὴν καὶ τιμηθῆν καὶ ζήσῃν καὶ πλουτίσειν,
 καὶ τοὺς ἐχθροὺς σου ἔς τὸν λαιμὸν θέλεις καταπατήσῃν·
 κι ὅταν σὲ ἴδουν καὶ περπατεῖς μὲ φρόνεσιν καὶ τάξιν,
 45 εἰ φίλοι σου θέλουν χαρὴν κι ὅλοι σου ἐχθροὶ πλαντάξῃν·
 εἰ δ' ἔλθῃ τὸ Ξανάστροφον, θέλουν χαρὴν οἱ ἐχθροὶ σου,
 κ' οἱ φίλοι σου Ξαφήσουν σε, καὶ σὲν τὴν μουζαν χρίσουν.
 καὶ καθ' ἡμέρα, Φρατζησκή, ἐσὺ θέλεις μανθάνειν
 τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰ κακὰ τὰ ἤθελες πανθάνειν.
 50 λοιπὸν τὰ γράφω ἔς τὸ χαρτίν, παιδίμ μου, ἀνάγνωσέ τα
 ἀνάγνωσε, στοχάσου τα, συχνομελέτησέ τα.
 γνῶριζ', υἱέ μου Φρατζησκή, ἂν θέλῃς νὰ προκόψῃς,
 περίκοψε τὰ σκοτεινὰ, παιδίμ μου, νὰ προκόψῃς·
 τῆς νύκτας τὰ γυρίσματα νὰ τ' ἀπολησμονήσῃς,
 55 καὶ τῆς ἡμέρας τὴν τιμὴν νὰ τὴν ἀποκινήσῃς·
 ἐξάφῃς' τα τὰ σκοτεινὰ κι ἀγάπα τὴν ἡμέραν,
 πᾶσα καλὸς καὶ φρόνιμος νὰ σὲ κρατῇ ἐκ τὴν χέραν.
 τὴν νύκταν ὅπου περπατεῖ ὡς διὰ κακὸν γυρίζει,

34 ὀμνέω σε P, ὀμνυο σου M ἐπάρην M, ἐπάρη P. ceterum verba
 εἰς τοῦ θεοῦ τὴν χάριν εἰς τὰ σὲ συμβ. om M, qui idem post ἐπάρην
 addit καὶ ὕστερον πολλὴν καλὸν νὰ ἔχῃς 36 ὀρίζεσε μερεᾶν νὰ τὰ ἀπο-
 λησμονήσῃς M 37 εἰς τὰ ποτίτερα M 38 ποτέ MP χείρια M ποσῶς
 οὐ καὶ εὐρίσκῃς M, οὐ μὴ νὰ ἴδῃς P γράμμα P 39 secutus sum M
 οὐ λόγον ἐκ τὸ στόμα μου ἢ νοουθεσίας πρᾶγμα P 40 γίνωσκε P τὰ
 λόγια μου ἂν τὰ πιάσῃς P 41 εἰς τὰ P συμβουλευέω σοι M ὀλίγα να-
 κοπιάσῃς P 42 χαρὴ P τιμὴν M, τιμηθῆ P ζήσῃν P, ζήσῃν M 43 εἰς P
 44 σεδοῦν P, ἴδουν M φρόνεσιν M, φρόνησιν P 45 θέλουν χαρὴν οἱ
 φίλοι σου καὶ οἱ ἐχθροὶ θέλουν πλαντάξῃν P. secutus sum M 46 Ξανά-
 στροφον P, παράξενον M, quod fortasse erat recipiendum 47 καὶ σὺ
 τ. μ. χρεῖσου P 48 κατιμεραν M 49 τὰ ποῖα θέλῃς P 50 τὰ σε
 γρ. P εἰς χαρτὴν P παιδί P 51 ἰδέτα καὶ P στοχάσου ἕτερεque co-
 dex, στοχάζου Legrand praeter necessitatem συχνο om M 52 να
 προκόψῃς ἀνθέλῃς P 53 περίσκοψε M καὶ μὴ μὲ ἀναγγέλῃς (ἀναγέλῃς
 Legrand) P in altero hemistichio μου om M 54 τὰ ἀπ. M 56 ἀρ-
 νίσουτα P ἡμέρα P 57 καὶ πᾶσα M, unde possis καὶ πᾶς καλὸς scri-
 bere ἀπὸ P χέρα P 58 πορπατῇ P

- πᾶσα καλὸς τοῦ ὀργίζεται κ' εἰς υἰάν ἀποχωρίζει.
- 60 τὴν νύκτα πόρνοι περπατοῦν καὶ κλέπται καὶ φονίσκοι,
καὶ τὴν ψυχὴν των δίδουσι τοῦ σατανᾶ κανισκι.
~~τῆν~~ νύκταν ὁποῦ περπατεῖ, καὶ τὴν ψυχὴν του βλάπτει
καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ κορμὶν ὡσάν κερὶν τὸ κάπτει.
᾿ς ταῖς πόρταις παρακάθεται, ν' ἀνοίξη δοκιμάζει.
- 65 ἀλλότες ἀτιμάζουν τον κι ἀλλότες ἀτιμάζει,
κι ἀλλότ' ἀπ' ἔξω κατακροῦ, τὴν πόρνην νὰ ἰυιλήση.
κι ἀλλότε ἔμπαίνει κλεφτικὰ καὶ θέλει νὰ φιλήση.
καὶ ἔμπαίνει καὶ πολλαῖς φοραῖς ἐκεῖ ὅπου νὰ πιστέψη
ὅτι, ἂν ἐμπῆ καὶ πιάση τὴν, θέλει τὴν δυναστέψειν.
- 70 καὶ μερικοὶ ἐπετύχασιν καὶ μερικοὶ ἀστοχῆσαν,
καὶ βάλαν τους ᾿ς τὴν ἀφεντεϊάν, καὶ σύρασιν τὴν πίσσαν.
τὴν νύκταν ὁποῦ περπατεῖ ἄσχημα ρούχα βάνει,
᾿ς ταῖς ἀρράμαδάις τῶν πορτῶν τὰ μάτια του νὰ βάνη·
τὴν νύκταν ὁποῦ περπατεῖ γυρίζει ἀρματωμένους.
- 75 ἢ πᾶ ᾿ς τοὺς παρακαθισμοὺς, σάν ἔναι μαθημένους·
ἀλλότες τὸν ζυγόνουσι, κι ἀλλότες νὰ ζυγόνη,
κι ἀλλότες τὸν πληγόνουσιν, κι ἀλλότες νὰ πληγόνη·
πολλοὶ ἐγυρίζαν σκοτεινὰ κ' ἤλθασιν πληγωμένους,
ἀμμέ πολλοὶ εὐρέθησαν τέλεια σκοτωμένους.
- 80 ὁποῦ γυρίζει σκοτεινὰ πολλὰ κακὰ εὐρίσκει,
καὶ ἀρρώστιαῖς καὶ κόλασες, κ' ὕστερα κλαῖ καὶ πρήσκει·
ταῖς ξέναις πόρταις κατακροῦ, καὶ παραθύρι' ἀνοίγει.
καὶ τὰ κελλιὰ τῶν πολιτικῶν γυρεύει νὰ διανοίγη,
πολλαῖς φοραῖς τῆς πολιτικῆς ὄνομα ξένον λέγει.

59 τὸ M μία M 60 τὴν νύκταν ὁποῦ περπατῆ ἐνὲν κλεψια εἰ
φονισκοὶ M 61 δίδουσιν M 63 ὁμοίως καὶ τὸ σῶμα του ὡσάν κερ-
ρίν τὸ κάμπτη P 64 ᾿ς om P, εἰς M να νοίξει ἂν μπορέσει M 65, 66
om M 65 ἀλλότες ser. cum P, ἀλλότες Legrand καὶ μετ' legit P
om Legr. 66 ἀλλότε P 67 κλεψια M, κλέπτικα P καὶ om P
νὰ τὴν P post 67 in M secuntur 72, 73 68 ἐμπένει M πιστεύει M
69 ἐμπῆ ser.} ἐμπει M, ἐμπη P, δυναστέψη P, δυναστεύση M 70 με-
ροικῆ M ἐπετύχασιν M, ἐπετύχαντο P (i. e. ἐπετύχαν τα, ne pro medio
accipias, ut Legrandius videtur fecisse) 71 βάλαν P αὐθεντίαν P
πῆσαν M καὶ χάσασιν τὸ κτίσαν P 73 ἀραμῶδες M νὰ om M
75 καὶ P, εἰ M εἰς MP σάν P, ὡσάν M ἔνε P, ἐνεν M 76 ἀλλότες M
78 ἐγυρίζαν P, non ut Legrandius edidit ἐγύρισαν γυρίσασιν M καὶ MP
79 ἀμμε M, ἀμέ P εὐρίσκοντεν θέλεια M 80 ποτε ἀνεῖς στὰ Γ' καλὸν
οὐδὲν εὐρίσκη P 81 εἰμῆ P κλαῖ MP, non κλαεῖ, ut Legr. edidit
πρίσκει MP 82 εἰς ταῖς ξ. M παραθύρια MP post 82 in M secuntur
88, 89, omissis qui in medio positi sunt versibus 84 ἔξωσιν τῆς P

- 85 τὸν ἔχει πλεὸν ᾿ς τὰ μάτια τῆς ἐκείνον τῆς διαλέγει·
καὶ ἂν ἦν· κι ἀνοίξη τοῦ νάμπῃ ἐγέλασέν τὴν τάχα,
καὶ τάσσει το εἰς ἀνδραγαθίαν, ᾿ς τὴν παλαιάν τοῦ τσουβάχα.
κανεῖς οὐδὲν εὐρίσκεται τὴν νύκταν νὰ γυρίζη,
νὰ μὴδὲν πάθη τίβοτας κι ἄλλον νὰ φοβερίζη·
- 90 ἢ δέρνουν ἢ σκοτόνουν τον, ἢ νὰ τὸν φυλακίσουν,
ἢ νὰ τὸν εὗρουν ἀρρώστιαῖς νὰ τὸν κατακοιτήσουν.
ὁ πελελὸς ᾿ς τὰ σκοτεινὰ ἄδηλα νὰ ᾿νθυμάται,
ἀμμ' ὅποιος ἔνε φρόνιμος ᾿ς τὸ στρῶμάν τοῦ κοιμάται.
ὅπου γυρίζει σκοτεινὰ, κρυφὰ τρώγει καὶ πίνει,
- 95 τὸν βιὸν τοῦ ἐξοδιάζει τον, ᾿ς τὰ κόπρια τὸν ἐχύνει·
τῆς νύκτας τὰ καμώματα ἢ ἡμέρα ἀναγελά τα,
τῶν πελελῶν τὰ πράγματα, τῶν νεῶν τὰ κοπελάτα.
τραγουδιστάδες περπατοῦν, παιγνιώταις κατακροῦσιν
καὶ συναντοῦνται, χαίρουνται, γελοῦν καὶ τραγουδοῦσιν,
- 100 καὶ βάνει ὁ νοῦς τοὺς ὑψηλὰ, κ' εἰς ὅσον ὑψηλόνει,
τόσα καὶ πλειὰ καὶ πλειότερα ἀκόμη χαμηλόνει.
ἀμμή καλὸς κι εὐγενικὸς ἐγέρθην ἐκ τὸν δεῖπνον,
ὑπάγει ᾿ς τὸ κρεβάτιν τοῦ νὰ πάρη ᾿λίγον ὕπνον.
κι ὅπουθεν μέγας πελελὸς ἀπομακρὰ χωρίζει,
- 105 καὶ ὅταν βρέχη καὶ βροντᾷ εἰς τὰ στενὰ γυρίζει.
ὅπου γυρίζει σκοτεινὰ λαχάνει καὶ φονεύγει,
καὶ πιάνουν καὶ φουρκίζουν τον, ἢ ἀπὸ τὴν χώραν φεύγει.
ἢ νύκτα χάνει τὴν τιμὴν κ' ἢ ἡμέρα τὴν ἐπαίρνει,
κι ὅπου γυρίζει σκοτεινὰ μεγάλα παραδέρνει.
- 110 καὶ δι' αὐτὸ τὸ εἶπεν ὁ Χριστὸς ᾿ς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον,

86 ἀνήν P καὶ ἀνοίξει P ἀγέλασέν τὴν P suspicereis τον pro τὴν
87 τάσθητο P, em Legrand ἀνδραγαθιαῖς Legr. praeter codicem εἰς P
88 νύκτα P τίποτες M καὶ ἄλλους P 90 ἢ νὰ τὸν ἐπρεδιάσουν M
91 ἢ νὰ τὸν ἐκτικιάσουν M 92 ὁ om M σὰ P, τὰ M ἐνθυμάται M,
θυμάται P 93 ἀμμε ὅπιος ἔνε M, ἀμμή ὅπουνε P 94 ποῦ M ἄσχιμα
ροῦχα βάνει M 95 κόπρια (non κοπριά) τὸν ἐχίνη P σταῖς ἀραμάδες
τῶν πορτῶν τὰ νάτιάτον ναβάνει M 96 νύκταις M ἢ om M ἀναγέ-
λατα M 97 καὶ τῆς ἡμέρας τὴν τιμὴν M 98 πεγηδιότες M 99 συν-
αντίτων M τραγουδοῦσιν M, κατακροῦσιν P post 99 addit P μεγάλα
ἀνακατόνουνται φλιαροῦν βατολογοῦσιν 100 νοῦς των ἢ ψηλλὰ P 101
τόσον καὶ ἄλλον πλεότερον ἀκόμη χ. P 102 καλὴ καὶ εὐγενικὴ M ἀλλ'
ὅμως οἱ εὐγενικοὶ ὡσάν γερθοῦν P 103 ὑπάγει εἰς M ὑπάγουν πρὸς
τὴν κλίνην P των P, τῆς M νὰ πάρει ὄλιγον M πάρχουν λίγον P
104 ὅπου ἔνε M 105 γυρίσει M 106 ποῦ M λακάνει καὶ φονεύει M
107 ἢ .. ἢ M χώρα P 108 κάμνει M θιμὴν M ἢ ἡμέρα ser., ἡμέρα

ὄπου γυρίζει σκοτεινὰ εἶν' τοῦ δαιμόνου γέλοιον,
 οὐδὲν κατέχει ποῦ περνᾶ, δὲν οἶδε ποῦ παγαίνει.
 κ' ἐκ τὸ καλὸν ὀλότελα σκοτίζεται κ' ἐβγαίνει.
 χάνει ψυχὴν καὶ τὸ κορμίν, καὶ τοῦτο δένε ψόμαν.
 115 κ' εὐρίσκομέν το 'ς τὴν γραφὴν ἐκ τοῦ Χριστοῦ τὸ στόμαν.
 λοιπὸν τὸ πρῶτον λέγω σε, νύκταγ μηδὲν γυρίζης.
 ἂν ἔν καὶ θέλεις τὰ καλὰ νὰ μὴν τ' ἀποχωρίζης.

Β'.

Δεύτερον συμβουλευώ σε τὰ Ζάρια νὰ μισήσης,
 καὶ δι' αὐτὰ τὴν χεῖρά σου ποτὲ νὰ μὴ τὴν σείσης.
 120 ὀργίσου των τῶν ἀζαριῶν, ἀπὸ τὸν νοῦν σου ἄς ἔβγουν.
 ὅτι ὄπου τ' ἀγαποῦν αὐτὰ ταῖς ἀτυχιαῖς δουλεύουν.
 δὲν ἔχει νοῦν ὁ Ζαριστῆς, γυρίζει σκοτισμένος,
 δὲν ἔχει κρίσιν ἢ τιμὴν, ἀμμ' ἔν' ἐντροπιασμένος.
 ἀλλοῦ ἐρημιὰν ἐπεθυμᾶ, ἀλλοῦ θεὸ νὰ πτωχάνη,
 125 τὰ Ξένα ρούχα ῥέγεται, καὶ τὰ δικά του χάνει.
 ὁ Ζαριστῆς ὀρέγεται πάντα νὰ Ζυγανεύγη,
 καὶ μ' ἀδικιὰν ῥηλοκοπᾶ πάντα νὰ μηχανεύγη.
 ὁ Ζαριστῆς ἀγανακτᾶ, θυμόνεται, μανίζει,
 τὴν πίστιν του καὶ τὸν Χριστὸν καὶ τοὺς ἁγίους ὑβρίζει.
 130 ὁ Ζαριστῆς οὐδὲν ψηφᾶ, ἂν ἔν καὶ ὁμῶση ψόμαν,
 ὁμνεῖ καὶ πάντ' ἀφιορκᾶ τὸ δολερὸν τοῦ στόμαν.
 καὶ πεθυμᾶ κακότυχος μὲ Ξένα νὰ πλουτήση,
 καὶ κείνος ἀπὸ τὴν πτωχειὰν πολλὰ ν' ἀγανακτήση.

111 δαιμόνου M (P), non δαίμονου, ut Legrandius edidit 112 οὐκ P
 οἶδε P, εἶδεν M 112 σκοτίζεται M 114 δὲν ἔνευ M, οὐδὲν ἐνι P
 ψέμαν M, ψόμα P 115 καὶ βρισκομέν M στόμα P 116 σου P τὰς
 νύκτας μὴ P 117 ἀνέν MP, non ut Legrandius edidit ἀν ἦν' additur
 titulus in M, Ἑρμηνεῖα τοῦ Σαχλήκη πέρη τὰ Ζαρία τοῦ πεγνηδίου
 (118 ἀζάρια P μὲν τὰ πέξης M 119 καὶ μὲ αὐτὴν τὴν χεῖρα σου ποτε
 νὰ μὲν τὴν σίσης M 120 ὀργίζω M τον ἀζαριῶν M ἀπὸ τὸν κόσμον
 ἄς εὔγοῦν M 121 διότι P τὰ ἀγαποῦν M 122 δὲν ἔχει et hic et in
 versu insequenti P in M manus eiusdem aevi ascripsit φρα ρομπη [i. e.
 fra Robin]: qua adnotatione eques aleis deditus significari videtur
 123 χρεῖσιν P, χρυσην M: em Legrand. ἀμέν M, ἀμένε P 124 πε-
 θυμᾶ M, ἐπεθυμᾶ P καὶ ἐκείνος ἐριμάστει M 125 ἀγάπα M post 125
 addit M καὶ γύνεται παντέρμος τέλεα νὰ πεθάνη 127 με ἀδικιὰν M,
 μ' ἀδικία P ῥηλοκοπᾶ P, ρηλοκοπᾶ M μὴ χαμευει M 129 εὐρίζει M
 130 ἀνέν M, ἀνήν P ὠμώσει M, ὀμώσει P ψέμαν M, ψόμα P 131 πάν-
 τα P ὠμνέ καὶ πάντοτε φιορκᾶ M στόμα P 132 ὁ κ. M 133 ἀποῦ
 τὴν πτωχία M

ὅταν δὲν ἔχη ὁ Ζαριστῆς. τὰ βούχά του μαχεύγει,
 135 καὶ παίζει τα, καὶ χρειώνεται. κι ἀπὸ τὴν χύραν φεύγει.
 ἀμμή ὅταν κάτση ἄτυχος καὶ παίξη τὸ ἴδικόν του,
 τὰ βούχά καὶ δηνέρια του κι ὄλον τὸ σπητικόν του,
 δίχως νὰ φᾶ. δίχως νὰ πιῆ, κάθεται χορτασμένος
 μὲ τὴν χολὴν τοῦ παιγνιδιοῦ ἔναι θεραπεμένος,
 140 καὶ μερονύκτιν κάθεται. νᾶπες ὅτι ἔν δεμένος,
 νᾶπες ὅτι ἐκαρφώσαν τον καὶ στέκει καρφωμένος.
 ὅταν κερδέση ὁ Ζαριστῆς ἔς τὸν ἄμμον τὰ σκορπίζει,
 κι οὐδὲν πιστεύει ὁ ἄτυχος, οὐδὲ ποτέ του ἐλπίζει,
 ὅτι τὰ κέρδεσεν γοργὸν ἐγρήγορα τὰ χάνει,
 145 καὶ γίνεται παντέρημος, τέλεια νὰ πτωχάνη.
 θέλεις νὰ ᾄῃς τὸν Ζαριστὴν ἂν ἔν καὶ ἔχει χρῆσιν,
 ἂν ἔχη πέρπυρα πολλὰ, νᾶχη λογάριν βρύσιν,
 τριὰ κομματσούλια κόκκαλα νᾶχουν κουκούδια μαύρα,
 τὸν βάνουσιν τὸν Ζαριστὴν εἰς τὴν ἰστιὰν καὶ λαύρα,
 150 κυλεῖ τα κακορρίζικος καὶ δυνατὰ τ' ἀπύθει,
 καὶ γίνεται παντέρημος καὶ κείνος δὲν τὸ γνῶθει.
 κυλεῖ τὰ Ζάρι' ὁ Ζαριστῆς καὶ ᾄρῶνει σὰν νὰ σκάφτη,
 χάνει ψυχὴν καὶ τὸ κορμὶν καὶ τὰ παιδιὰ του βλάπτει.
 ὅταν κερδαίνη ὁ Ζαριστῆς. πολλοὶ τὸν συντροφιάζουν,
 155 ἀμμή ὅταν χάνη ἀφίνουν τον, κι οὐδὲν τὸν ἀναμνειάζουν·
 κι ὅταν κερδέση μιὰν φορὰν. χάνει ἀπ' ὀπίσω δέκα.
 καὶ τῶν παιδιῶν του ᾄρρίζεται καὶ δέρνει τὴν γυναίκα.
 κ' ἐτδύνεται κακότηχος ν' ἀναπαυτῆ ἔς τὸ στρώμαν.
 νᾶτες ὅτι ἐστρώσαν τον ἀγκάθας μὲ τὸ χῶμαν.

131 ἔκει M μαχεύει M 135 τα οὐ M χριόναιτε καὶ εὐγένει [in
 casura] ἀπὸ τὴν χύραν φεύγει M post 135 hunc versum addit M τὴν
 ἐκκλησίαν ὅταν ὑπὸ ἐγρήγορα μισούγη 136 ἀμ' P κάτση MP ὁ ἄτ. M
 παίξη P, πᾶζει M τὸ ἴδικόν του P 137 βούχα του καὶ δυναίρια του P
 δόνεριά του M 138 δίχως M, δίχως P δίχως M, χωρὶς P 139 ἔνευ M
 140 μερονύκτιν MP ἔνε P, ἔνευ M 141 στέχει M 142 κερδένει M
 143 καὶ δὲν σκοπᾶ P 144 κέρδισεν M καὶ τὰ δίχα του χάνει M
 145 καὶ νερηνί P γίνεται M 146 ἀνήν P χρῆσιν P, χρυσιν M, κρίσιν
 Legrand. 147 περπεπυρα M ἂν (μὲ νὰ) M 148 τρεῖς κομματσούλ-
 λια κόκκαλα M νᾶχουν P, νᾶ ἔχουν M μάβρα M 149 βάλλουσιν M
 στὴν ἰστιάν M ἰστιάν P λάβραν M 150 γλύτα M, κοιλίγα P τὰ
 πόθη MP 151 ἐγνωθει (οὐ τὸ) M 152 κύλυτά M, κοιλὴ τὰ P
 Ζάρια MP δρόνη P, δρόμη M νασκαύτη M, νασκάπτη P 153 κορμὶν M,
 κορμὶ P βλαύτη M, βλάπτη P 155 ἀμόταν P, ἀμμή ὅταν M (ἴδαν sic)
 μὲ ἀναμν. M 156 καὶ ἂν M μία P 157 το M, του P 158 κδύ-
 νεται ὁ M στρώμα M, στρώμα P 159 ἀκάνθησ σὰν P χῶμα P

- 160 ὁ Ζαριστῆς ὀρέγεται νὰ κάτση ᾿ς τὸ παιγνίδιν,
τὰ κοκκαλάκια νὰ κυλῆ ᾿ς τὸ μαλακὸν σανίδιν.
κερδαίνω, χάνω, μοναχὰ ἔν ὄλη του ἡ ὀμιλία,
καὶ φαίνεται του νόστιμος ἡ τέτοιανα δουλεία.
καὶ καίεται κακότυχος καὶ κείνος δὲν τὸ γνῶθει.
- 165 κι ἄφου τὸν ἐρημάζουσιν ἐτότες μεταγνώθει.
πολλοὶ ἀπὸ βιὰν τοῦ παιγνιδιοῦ ἐπήγασιν κι ἐκλέψαν,
κ' εὐρήκασιν καὶ πιάσαν τους, ᾿ς τὴν φούρκαν τοὺς ἐπέψαν.
θέλεις νὰ ᾿δῆς ᾿ς τὸν Ζαριστὴν ἕναν καλὸν σημάδιν;
ὀπῶ ναι πλέα μάστορας, ἔνευ καὶ πλεὰ ᾿ρημάδιν.
- 170 κυλεῖ τὰ Ζάρι' ὁ Ζαριστῆς καὶ τάβλαις παίζει ὀμάδιν.
ἐτότες γίνεται πτωχὸς, τέλεια ἐρημάδιν.
ὁ μάστορας ὁ Ζαριστῆς θέλει νὰ προφητεύη.
καὶ μ' ἀδικιὰν ᾿ψηλοκοπᾶ πάντα νὰ μηχανεύη
ταῖς ἐσοδιαῖς καὶ πραγματειαῖς ὄσαις κι ἂν ἔχη τρῶ ταις,
- 175 καὶ τὰ παιδιὰ του πιάνουσιν τῶν Χριστιανῶν ταῖς πόρταις.
ὁ μάστορας ὁ Ζαριστῆς πιστεύει νὰ εὐγατίση,
καὶ μὲ τὸ κέρδος τὸ κακὸν ἐλπίζει νὰ πλουτήση.
καὶ κείνος μὰ τὴν μοῦζάν του, μὰ τὴν κακὴν του μοῖραν,
τὰ ροῦχά του νεν ἄτσαλα καὶ γέμουσιν τὴν ψεῖραν.
- 180 ὁ λογισμὸς τοῦ παιγνιδιοῦ ὡσὰν ἐχθρὸς τὸν βιάζει,
τὸ πρᾶγμαν καὶ τὰ ροῦχά του ἄδηλα ν' ἐξοδιάζη,
κι ἀγανακτᾶ τὴν μοῖράν του, καὶ κλαῖ τὸ ριζικὸν του,
τὸ πῶς ἐκάτσειν ἄτυχος, κι ἐχάσειν τὸ ᾿δικὸν του.

160 κάτση ΜΡ 161 νακοιλή Ρ, νακύλει Μ 162 ἔνε Ρ, ἔν Μ
οὔλη ἢ μῆλια Μ 163 secutus sum Ρ καὶ φαίνετε το μορφη δουλια Μ
164 ὁ κακ. Μ ἐκείνος δὲν ἐγνώθει Μ 165 καὶ γίνεται παντέρημος καὶ
τότε μ. Μ, quibus hi duo versus adduntur in eodem codice τὰ κοκαλάκια
τὰ μικρὰ κουρσέβουν καὶ τυρίζουν, καὶ ἀπὴν τὸν ἐρημάζουσιν τὸ τετὸν
[i. e. τότε τὸν] ἐξορίζουν. in v. 165 ego mihi quoque videbar legere
in Ρ ἐρημάζουσι, Legrandius tamen ἐρημάζουσιν edidit 166 βίας τὸ
παιγνίδιον ἐπιγὰν καὶ ἐκλέψαν Μ 167 μὲ ἐβρήκασιν Μ, καὶ ἠύρασιν Ρ
τους Μ, τον Ρ ἐπέψαν Μ, ἐπέμψαν Ρ 168 ᾿ς οἱ Μ, διὰ Ρ ἕνα Ρ
169 ὀπὸ ἔν Μ, ὀποῦνε Ρ πλέα Μ his, πλέον Ρ his ἔνε Ρ ἐρημάδιν Ρ,
᾿ρημάδην Μ 170 Ζάρια ΜΡ 171 καὶ τὸ τε Μ, ἐπῶδες Ρ (?), em
Legrand. τέλεια Μ, καὶ κείθεν Ρ 173 μὲ Μ ψηλοκοπᾶ ΜΡ 174 ἐσω-
διές Μ, ἐξοδιές quod deinde mutatum est in ἐσοδιές Ρ 176 πιστεύει Ρ
177 καὶ μ' ἀδικιαῖς ψηλοκοπᾶ Ρ πλουτήσει ΜΡ 178 ἐκείνος Μ 179
ἔνε Μ 181 secutus sum Μ: totum versum hunc substituit Ρ ὄσα-
παθεν ὄσαπράξεν ἐκεῖνα λογαριάζει, quae verba non tam apta esse ad
sensum loci facile perspicias 182 κλαῖ ΜΡ, non κλαίει, ut Legrandius
edidit 183 ἐκάτσειν ΜΡ, non ἐκατζειν, ut Legr. edidit ὁ Μ ἐχάσειν Μ,
ἔχασε Ρ ἰδικὸν Ρ

- 185 καὶ ἀναθυμᾶται ταῖς βουλαῖς, ὅπου τὸν ἐπτωχάναν,
 καὶ λέγει· ἐζυγανεύσαν με καὶ δι' αὐτὸ ἐχάνα,
 ἂν εἶχαν ἔλθειν ἔνδεκα ᾗς τὴν ἐδικὴν μου χέραν,
 ἐκέρδαινα τὰ πέρπυρα κ' εἶχα καλὴν ἡμέραν.
 ἐπτά ἤθελα καὶ δώδεκα κ' ἤλθέν μου τέρνον κι ἄσω,
 τὰ Ζάρια μου ἔλεγον κακὸν, κι ἀνάκειται νὰ χάσω·
 190 ἀπὸ δεκάξη τὸ κρατεῖ, ᾗς τὴν ὤκαν πανδαλάσω,
 ἔχασα τὰ δηνέρια μου, καὶ πάλιν ἄς γελάσω.
 καὶ κείνον ὅπου ἐκέρδεσε, ἐκείνον πάλιν ψέγουν·
 οὐδὲν κατέχει ταῖς βουλαῖς τῶν ἀζαριῶν, νὰ λέγουν,
 ἀσχημάζει τὴν χέραν του, ρίκει τὰ σὰν ὑψημένος,
 195 κι οὐδὲν κατέχει τίβοτας, δὲν ἔνεν μαθημένος.
 καὶ τότε λέγουσιν κι αὐτὸν „ἄφες νάρθῃς κ' εἰς ἄλλην“,
 καὶ κείνος ἐγλυκάνθηκε καὶ ἀποκάτω νὰ βάλῃ·
 ὅσα κι ἂν μᾶς ἐκέρδεσε διπλὰ τὰ θέλει χάσειν,
 ἔρημον νὰ τὸν κάμωμεν, καὶ ὅλα νὰ τ' ἐξεχάσῃ·
 200 καὶ ναῦρουν πρωτοζαριστὴν καὶ νὰ τὸν ἐμπρεδέσουν,
 νὰ τοὺς ἐβγάλῃ τὸ ταβλὶν κι ἐμπρός του νὰ τὸ θέσουν.
 ἐχάσαν τὰ δηνέρια των, ρούχά των ἐμαχεύσαν,
 κι ἀπὸ τὰ Ζάρι ἐγέρθησαν ἔρημοι καὶ μισεύσαν·
 κι ἂν χάσουν, δὲν παιδεύονται, θέλουν νὰ κδικαιωθοῦσιν,
 205 καὶ πάλιν νὰ διαγύρουν κι εἰς τὸ ταβλὶν νάλθοῦσιν·
 θαρρῶντα νὰ κερδήσουσιν ἐχάσαν ὅ,τι εἶχαν,
 καὶ εἶτι τοὺς ἀπόμεινεν οὐδὲν ἀξίζει τρίχαν.

185 ἐζυγανέναν M, ἐζυγανεύσαμε τὰ ἀζάρια P 186 ἔλθην MP
 ἐδικὴν MP, non ἰδικήν, ut Legrandius edidit χέραν P, μοῖρα M 187 ὑπέρ-
 πυρα P ἡμέρα P 188 ἐπτάθελε καὶ γὰρ ἔνδεκα κ' ἤλθασιν τέρνες καὶ
 ἄσω P 189 ἤθελαν ἐλέγαν M καὶ ἀνάκειτόμε P 190 δέκα ἔξη M
 ὤκα P 191 in M praecedit versum 190 νὰ γελ. M 192 ἐκείνον M
 κέρδεσε P μάλλον ἐκ. P verba inde a ψέγουν usque ad νὰ in versu
 insequenti omi M 194 ἄσκημα σὺ M χείραν M ρίκτη σὰν M, ρύπτει
 τα σὰν P 195 τίποτες M εἶναι P 196 ἐκείνοι πάλιν P καὶ αὐτὸν
 omi P νάλθῃς M, νάρθη P 197 ἐκείνος M ἐκλυκάνθηκεν M, ἐγλυκά-
 θηκεν P ἀπὸ κατὸν MP, ἀποκάτου Legrandius: ego sonum potius quam
 scripturam interpretatus sum 198 χάσῃν M, χάση P 199 τὰ P
 ναταχάσει M 200 ναῦρουν P, γὰρ βρουσιν M τὸν ζαριστὴν perverse M
 ἐμπρεδεύσουν P, ἐπρεδέσουν M 201 καὶ νὰ τοὺς δώσει P καὶ omi M
 τους M δέσουν M 202 ἐχάσαν MP, ἔχασαν praeter necessitatem Le-
 grandius δυνέρια M, δυναίρια P τους pro των bis M 203 Ζάρια MP
 ἐμισέψαν M 204 οὐδὲν P (non M) ποτὲ νὰ κατατάξουν, Ἄμμε ὅταν
 χέσουν δέρνουντεν τὰ ματιά τους νὰ στάξουν Καὶ πολέμου καὶ φλέγου-
 νται ὥσται νὰ κδικαιωθοῦσιν M 205 διαγύρουν (quod interpreteris
 διαγύρουν) M στὸν ταυλήν M 206 θαρόντα P, θαρρῶντα M ἐχάσαν M,
 ἐχάσαν P 207 ἐπόμεινεν P ἀξιάζει M τρίχα P

- ὁ Ζαριστῆς καθήμενος διὰ κέρδους ἔχει θάρρος,
 καὶ κείνος ἀπὸ τὴν πτωχείαν ἔχει μεγάλο βάρος·
- 210 τὸ κέρδος ὁποῦ ἔπεθυμᾷ οὐδὲν τὸ ἔπιτυχαίνει,
 καὶ πάντοτε εἰς τὸν χαϊμόν καθήμενος πτωχαίνει·
 πιστεύει νᾶναι φρόνιμος καὶ κείνος ἔν βουβάλι,
 τὸν νοῦν του καὶ τὸ πρᾶγμάν του ἔς τὰ Ζάρια νὰ τὸ βάλῃ.
 μὲ τ' αὔριον, μὲ τὸ σήμερον θαρρεῖ γιὰ νὰ πλουτήσῃ.
- 215 σπήτια ἀπὸ τὰ Ζάρια ποτὲ δὲν θέλει κτίσει,
 ἄμμε ἂν ἔχη τίποτες πρᾶγμα νὰ τὸ πουλήσῃ,
 τὸ σπήτιν του, τὸ ἔχειν του ὕλον νὰ τὸ ποντίσῃ.
 εἶδες τὸ ψάριν πῶς ἀρπᾷ ἔς τὸ πέλαγος τὴν ψίχα,
 ἄμμε τ' ὀπίσω ρίκτουν το τ' ἀγκίστρην μὲ τὴν τρίχα·
- 220 ἔτσι τὸ κάμνει ὁ Ζαριστῆς ὅταν κερδέσῃ ὀλίγον,
 ὕστερον παίρνει τράχουσα καὶ πόνον μὲ τὸ ρίγον.
 ὅταν πιστεύῃ ὁ Ζαριστῆς καὶ κάτσειν ἐντυμένος,
 ἐγέρθηκεν ὀλόγυμνος καὶ παραπονεμένος·
 εἰς τὸ παιγνίδιν του θαρρεῖ, ἔς τὸν ἄνεμον ἐλπίζει,
- 225 κ' εἰς ταῦκαιρα κ' εἰς τ' ἄδηλα τὸ πρᾶγμάν του σκορπιζει,
 καὶ ὥσπου χάνει ἄτυχος, πλεότερα πεισματόνει,
 κ' ἂν ἀμαχεύσῃ ρούχά του, πλέον δὲν τὰ γλυτόνει.
 ὁ Ζαριστῆς ἐσμίγεται μὲ σύντροφον, μὲ φίλον,
 καὶ νὰ κερδέσῃ ἔπεθυμᾷ καὶ δράσσει σὰν τὸν σκύλον.
- 230 εἰδωλολάτρης γίνεται τὰ Ζάρια νὰ ἐορτάζῃ,
 καὶ ν' ἀτιμάζῃ τὸν θεὸν, τὸν δαίμονα νὰ κράζῃ·
 κ' ἂν ἔχη κύριν ἢ γονεὸν, ἐχάσε τὴν εὐχὴν του,

208 μαθημένος M 209 ἐκεῖνος M τὸν καμόν M 210 ὁπὸ M
 ἐπιτυχένη P, πτυχαίνει M 211 χαμόν M 212 νὰ ἔν M ἐκεῖνος M
 βουβάλην M 213 νατοβάνει M 214 θαρόντα νὰ P, θαρήγια νὰ M
 215 σποῖτια P οὐδὲν P ἐκτήσει M 216 ἄμμε M, ἀμῆ P καὶ τίβοτας P
 γοργόν (om. πρ.) νατὸ πολλήσει M 217 σποῖτην P, σάτην (?) M τοῦ
 om M καὶ τοῦ πρᾶγμαν του M 218 ψαρήν πὸς ἀρπα στὸ πέλαγος τὴν
 πέρκαν M τρίχα P 219 ἀμέ MP ρύπτουν το P, ρίκτοσην M μετὴν
 ψυχαν M, τρῦχα P 220 ἐτζη τὸ κάμμη M, ἦτις τὸ κάμνη P κέρδνει M
 221 ὕστερα M τρέχουσαν M 222 ὅτε M πιστεύει MP ὁ om P
 κάτζειν MP ἐνδ. Legrand contra libros 223 πᾶ παρ. P (unde Legr.
 πᾶ in textu addidit metro vitiato) 224 θαρῆ MP 225 καὶ εἰς τὰ
 εὐκέρα M 226 secutus sum P σποτε (sic) χανεὶ ὁ Ζαριστῆς M 227 καὶ
 MP ἄμαχεύσει P, ἐμαχέψη M καὶ ρούχα P, καὶ om M του om M
 ποτὲ P, πλέον M (quod loco multo aptius esse apparet) 228 σμίγεται M
 μεμεφίλον M 229 ἐπεθημᾷ M δράσει P, δράση M ὅσαν τὸ M 230
 γίνεται Ζάρια (unde corruptelae perfacile apparet origo) P 231 om M,
 hunc substituitens versum καὶ ἀνέχει πρᾶγμαν τίποτες ὅλον να τὸ ἐξοδιάζει
 232 καὶ MP γοναίον M, γονεὸν P ἐχάσε MP, ἐχάσε Legrand

ἔχασε καὶ τὸ πρᾶγμάν του, χάνει καὶ τὴν ψυχὴν του.

Θωρεῖς, υἱέ μου Φρατζησκή, τὰ κάμνει τὸ παιγνίδιον.
 235 τὰ κοκκαλάκια τὰ μικρὰ ᾿ς τὸ μαλακὸν σανίδιον.
 λοιπὸν, παιδί μου, ἔπρεπεν νὰ τ' ἀπολησμονήσης,
 ἂν θέλῃς τὴν καλὴν ζωὴν νὰ τὴν ἀποκερδήσης·
 ἄφες καὶ ταῖς πολιτικάς, μίσησε καὶ τὰ Ζάρια,
 τῆς νύκτας τὰ γυρίσματα, τὴν πελελὴν ἀγγάρεια.

Γ'.

210 Τὸ τρίτον συμβουλεύω σε ταῖς πολιτικάς ν' ἀφήσης,
 κι ὡς διὰ καμμιὰν πολιτικὴν τίποτες μὴ ψηφήσης.
 ὅτι τοὺς νεοὺς ἢ πολιτικάς πολλὰ τοὺς ἐμποδίζουν,
 τὰ παλληκάρια ἐγδέρνουσι, τοὺς γέροντας μαδίζουν.
 ἢ πολιτικὴ ὅταν γροικᾷ καὶ ἔχει νὰ κερδέση,
 215 περιλαμβάνει σε σφικτὰ ὡς διὰ νὰ σ' ἐμπροδέση.
 κι ἀπήτις φᾶ καὶ γλύψη σε, τὸτ' ἀποκουντουρίζει,
 κι ἄλλον εὐρίσκει νὰ τὸν τρῶ, καὶ σέν' ἀποχωρίζει.
 κ' εὐρίσκει χίλιας ἀφορμαῖς, μὲ ψόματα καὶ σούραις,
 κι ἂν τῆς εἰπῆς διὰ ψωμῖν, λέγει σου διὰ κουλούραις.
 250 εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν πολιτικὴν πριχοῦ τὴν ἐγνωρίσουν,
 ὅλοι τὴν ἐξετρέχουσιν ὡς διὰ νὰ τὴν χαρίσουν.
 καὶ ὅποιον εὔρη πελελὸν κι ἔχει νὰ τὴν χαρίζη,
 μὲ λόγια καὶ κομπώματα σὰν μύλον τὸν γυρίζει.
 ἢ πολιτικὴ, ἂν τὴν δώσουσι, μετὰ χαρᾶς τὰ παίρνει·
 255 κι ὡς διὰ τὰ δόσι' ἢ πολιτικὴ κηλημουντρᾶ καὶ γέρνει,

235 μαγληνὸν P, μαγλινοῦν M. cum Legrandio μαλακὸν seripsit
 conl. v. 161 236 ἔπρεπεν M, ἀνάκειται P τὰ πολ. M 238 καὶ μί-
 σαισε M τὰ ἀζάρια P 239 οἱ M ἀγκάρια P Γ'. addit hunc titulum P
 Τρίτη βουλή τοῦ σαχλήκη πρὸς τὸν Φρατζησκή, hunc autem M Ἑρμηνεία
 περὶ τῆς πόλητικῆς τὰ καμώματα. 240 ν' ἀφίσης P. να φήσεις M
 241 καὶ MP ψηφεύσης M 242 οἱ MP 243 τὰ παλικάρια κδέρνου-
 σιν M, καὶ (?) παλικάρια ἐγδ. P γέροντας M 244 ὄτεγρικὰ P. ὅταν
 γρικα M καὶ ἔχεις να ἐξοδιάσης M 245 περηλαμπάνη P. σε P ὡς δια
 να βιάζεις M 246 καὶ MP. ἀρ' ὅτις M γλίψησε M, γλείψη σε P
 τότε MP ἀποκοντ. M 247 καὶ MP 248 καὶ MP χίλιας M, χίλιες
 P: ut mihi mihi subeat unde Legrandi πολλάς seripsit ψέματα M
 249 καὶ MP κουλούραις M, κουλούρες P. cur igitur Legrandius scripsit
 κουλούριν? 250 τις τῆς πολυτικῆς P πρίχα M ἐγν. P, γνωρ. M
 252 κόπελλον M καὶ MP τῆς M χαρίζη MP, non χάριση ut Legr. edii-
 cit 253 καὶ μὲ πράγματα P τὸ M. 254 ἐπέρνει (οἱ τὰ) M 255 pro
 hoc talem versum substituit M ἢ δὲ νατῆς Ζητήσουσιν τὰς χείρας τῆς
 κοντένει, quem concentus finalis spurium esse arguit καὶ — δόσια — καὶ
 κουλμουντρὰ P

- χαροκοπῆ ἢ πολιτικῆ, καὶ δίδει τὸ κορμὶν της,
 ἔξωπουλεῖ τὰ κάλλη της, καὶ χάνει τὴν τιμὴν της·
 ποτέ της ἢ πολιτικῆ εἰς ἓν' οὐδὲν ἰστέκει,
 ἐνὸς σακκούλιν τάσσεται κι ἄλλου γαιτάνιν πλέκει.
 260 τὸν ἕναν ἀποχαιρετῶ κι ἄλλον περιλαμβάνει,
 κι ὅποιος τὴν δώση πλεότερα, ἐκείνος τὴν λαμβάνει·
 τοῦ πρώτου καύχου ἢ πολιτικῆ παίρνει του ὅτι ἔμπορέση,
 καὶ τότε σὰν τὸν βαρεθῆ νὰ τὸν ταλαιπωρέση,
 ἀγανακτῶ κι ἀφίνει τον καὶ κάμνει σὰν κατέχει,
 265 ἔς τὴν αὐθεντιαν θέλει νὰ πᾶ νὰ τὸν ἐκαταλέγῃ.
 κι ὁπῶδειχνε καὶ ἄγαν τον, κ' εἶχε τὴν λιγομάραν,
 ἐμπρὸς ἔς τὸν δούκα προσκυνῶ μὲ τὴν πολλὴν τρομάραν,
 καὶ λέγει τον „Αὐθέντη μου, ἐδυναστεύσασίν με,
 νὰ μὲ δικαιώσης, διὰ τὸν θεὸν, ὅτι ἐντροπιάσασίν με.“
 270 καὶ κλαῖ πολλὰ κι ἀγανακτῶ τὸ καταφρόνεμάν της,
 τὴν εὐγενειαν της πονεῖ, πῶς νάβγῃ τ' ὄνομάν της.
 κι οὐδὲ γενεᾶς ἐντρέπεται νὰ πᾶν ἀποφουμίση,
 ὁποῦ ἔζην ἢ πολιτικῆ πάντα μὲ τὸ γαμήσει.
 καὶ τᾶλεγε πρωτῆτερα ὅλα νὰ τὰ ξεχάση,
 275 κι ἂν ἤμπορῆ τὸν καύχον της τέλεια νὰ τὸν χάση,
 ἢ πολιτικῆ ἄς ξεγδικαιωθῆ καὶ ἀπεκεῖ ἄς ἴποθάνη,
 νὰ βλάψῃ καύχον δὲν ψηφῶ ἔς ὅσα κακὰ πανθάνει,
 ῥοῦχα, δηνέρια, καὶ φελλοὺς, καὶ ψούνια εἰς τ' ἄρμάρι.
 κι ὅταν εὖρη ἀκρόνεον κάμνει τον ἀφορμάρη.

256 ἢ om P 257 ἔξαπολῆ M, ἔξωπουλῆ P: em Legrand. 258 ἕνα P
 εἰς ἕναν δὲν ὑστέκει M 259 σακούλη P καὶ ἄλλου P, καὶ ἄλλον M
 γατάνην M, γαιτάνην P 260 καὶ MP 261 ἐκείνον χαμαρόνει M post
 hunc versum addit M Ἐναν σου φαίνεται κρατῆ καὶ τὴν παντῶν προδίδη
 Καὶ ὅποιος τὴν δώση πλεότερα ἐκείνον παραδίδη, quae manifeste pro
 dittographia habenda sunt 262 ὁ προτοχαύχου M ἐπέρνει ἢ ἐμπω-
 ρέσει M 263 ὡσάν M καὶ ὡσάν τὸν ἀπορέση M, νατὸν ταταλαιπωρέση
 (sic) P 264 καὶ ἐκείνη σαν κατέχει M, unde fortasse conicias κι ἐκίνει
 σαν κατέχει. sensus est enim: currit ad praectorem quasi conscia sit
 sceleris ab amico commissi 265 θέλη πᾶν καὶ νατὸν ἐγκαλέσει M
 266 καὶ MP ὁπόδειχνε P, ὁπὸ δίχεν M ὅτι ἐγαπάντον M καὶ εἶχεν M
 267 ἔς om M 268 αὐθέντις M in exitu versus secutus sum M ἦλθεν
 ναμεδυναστῆση P 269 ἔεκδικαιώσεις M ἔξεντ. M. om Bursianus καὶ ἡ
 κρίση σου ἀστὸν παιδέση P 270 κλαῖ MP καὶ MP 272 καὶ ὁδὲ M
 ναπᾶν P, ναπᾶν M: quod non necesse habui corrigere cum Legrandio
 νὰ πᾶ ν' ναποφουμήσει M 273 ὁπόζεν M γαμίσιον M, γαμίση P
 274 τᾶλέγεν M ἔιχάση M 275 καὶ MP ἀνιμπῶρην ἢ πολιτικῆ τὸν
 καύχον της ναχάση M 276 ἀξεγδικαιωθῆ P, ἄς κδικαιώθῃ M τότε
 ἄς M 277 οὐδὲν M, οὐ P εἰς MP 278 δυνερια M, δυναίρια P
 υόνια M στὰ ἀρυ. M 279 καὶ MP ἀκρογόνεον κάμμη M ἀφορμάρη M

- 280 καὶ κείνος ὅπου ῥέγεται ὡς διὰ νὰ τὴν πηδήση,
 νικᾶται ὁ κακότυχος νὰ τὴν καλοκαρδίση.
 δίδει τὴν ρούχα καὶ φελλοὺς, δηνέρια νὰ ἔσοδιάζη,
 κλέπτει, καταμυτόνεται, καὶ τὸν ἑαυτὸν του βιάζει.
 ἢ πολιτικὴ τὸν καυχόν της καλὰ τὸν ἔξανοίγει,
- 285 κὶ ἂν τὸν εὖρη ἀπόνηρον ὡς τὴν τρυγιάν τὸν πνίγει,
 ὡσὰν ἀνέμην καὶ τροχὸν, σὰν μύλον τὸν γυρίζει,
 κὶ ὥστε νὰ νοιώση πελελὸς ὀλίγον τὸτ' ἄζειζει.
 ποτέ της ἢ πολιτικὴ οὐδὲν λέγει ἀλήθεια,
 κὶ ὁ φρόνιμος τὰ λόγια της τάσσει τα παραμύθια·
- 290 κὶ ὁ πελελὸς τοῦ φαίνεται σὰν ζάχαριν καὶ μέλι,
 καὶ κείνη σὰν μαστορευθῆ, βάνει τον ὅπου θέλει.
 τυφλόνει καὶ ἐγδέρνει τὸν, παίζει τον καὶ γελᾷ τον,
 δείχνει τον τ' ἄσπρον κίτρινον, τὸ μαῦρο σκαργελάτον.
 γελᾷ τον τὸν παντέρημον ὡσὰν μικρὸν κοπέλιν,
- 295 σὰν τὸν ἐποδιάβαζεν ἢ μάννα [του] μὲ παστέλλιν.
 ἢ πολιτικὴ τὸν καυχόν της ἂν νοιώση κὶ ἀγαπᾷ την,
 καὶ ῥέγεται καὶ θέλει την, συχνοχαροκοπᾷ την,
 εἰρίσκει την καὶ κάθεται σὰν κακοκαρδισμένη,
 καὶ κάμνει καὶ τὰ τζένια της σὰν εἶναι μαθημένη.
- 300 καὶ κείνος λέγει τὴν εἰς μίαν „ἦντὰ ἔχεις, συνοδιά μου,
 φῶς μου, ψυχὴ μου, ὀμμάτια μου, γλυκοπαρηγοριά μου;“
 καὶ κείνη τ' ἀποκρίνεται „ἄς ἔχω τὴν σκουτοῦραν,

280 ἐκεῖνος M ὁρέγεται M ὡς διὰ P, πολλὰ M πηδήσει M, ἐπι-
 δήση P 281 ἀνακείται M 282 τῆς ρούχα ναφορῆ M δυνέρια M,
 δυναίρια P ἐσοδιάζει M 283 καταμυτόνεται P δια να ἔχει τὸ πιδέσιόν
 του initio versus M 284 τις P ἢ πολιτικὴ δταν δεν ἔχει ἐτότες σε-
 βιάζει M 285 καὶ ἂν εὖρη κανέναν πελελλὸν ὅπὸ ἔχει ναεσοδιάζει M
 286 καὶ ὡς ται να ἔνεν πελελλὸς σὰν μύλον το γυρίζει M 287 τότε P
 μὲ λόγια καὶ μεκομπόματα καὶ νατὸν κανακίζει M post hunc versum hos
 duos addit M καὶ ἀνυμπωρησιν ζούντανὸν εἰς τὴν τρυγιάν τὸν πνύγη,
 Καὶ ἂν δύνετε τὸν καυχόν της συν ζώντανον τὸν τρώγη: quibuscum
 confer v. 285. conpntus finalis hos duos versus ex interpolatione esse
 arguit 288 οὐδὲν λέγει M, οὐκ εἶπεν μίαν P 289 καὶ M, ἀμὴ P
 τάσσεια παραμύθια M, τάσσητα εἰς παραμύθια P 290 καὶ MP Ζακάρην
 μετὸ μέλην M 291 ἐκεῖνη ὡσὰν μαστορευθῆ M ὅπὸ M 292 κδέρνει M
 293 δίχνει του τὸ ἄσπρον κίτρινον τὸ μάβρον σὰν σκαρλάτον M 294
 κοπέλη P 295 ὡσὰν νατὸν ἐδιβάζεν M μεπαστέλη P, μεπαστέλλην M
 του delendum censeo 296 δταν ἰδῆ τὸν καυχόν της ὅτι ἀγαπάτην M
 297 ὁρέγεται (om. καὶ) M συχνὰ χαροπάτην M 298 δταν ὑπάγη ὁ
 καυχός της κάθεται χολιασμένοι M 299 καίχει (i. e. κ' ἔχει) ταμμάτι
 κάτωθεν καὶ δίχρη ὡς ἐννιασμένη M 300 καὶ ἐκεῖνος λέγει της εὐθεῖς
 ἦν τᾶχεις ἢ ψυχὴ μου M 301 ἦν τα ἔχεις φῶς μου ὀμματία μου καὶ
 γλυκοσυνοδιά μου M 302 ἐκεῖνη τὸ M

- ἔσὺ μὲ ξεφανέρωσες καὶ κόλλησέ με σοῦρα·
καὶ μόνον ἐντροπιάσθηκα, γιὰ σὲν καλὸν οὐκ εἶχα,
305 τόσον ἐκέρδησ' ἀπὸ σὲν ὅσον ν' ἀξίζη τρίχα.
κι ἀφ' ὅτις ἐντροπιάσθηκα καὶ χάθην μετὰ σένα,
κάλλιον νᾶχα ἔορισθῆν καὶ νᾶχα πᾶν ᾿ς τὰ ξένα.“
καὶ πάντα μὲ τὴν μάνιταν νὰ κλαῖ, ν' ἀναστενάζη,
τὴν μοῖράν της ν' ἀγανακτᾶ, τὴν τύχην ν' ἀτιμάζη.
- 310 γελᾷ τον ἢ πολιτικὴ τὸν κόπελον τὸν νέον,
κι ἂν εὔρη γέρον πελελὸν, κάμνει τον κούρον νέον.
ὅταν σοῦ λέγη κούρβα „ναί“, λέγει σε πάλιν „ὄχι“
καὶ πιάνει σε ᾿ς τὰ δίκτυα της, σὰν ψάριν μὲ τ' ἀπόχι.
ἢ πολιτικὴ ᾿ψηλὰ θωρεῖ καὶ χαμηλὰ ξαμόνει,
- 315 κι ὁπῶβρη τὸ πεδέξιον της, μετὰ χαρᾶς συμόνει.
πολλοὺς γελοῦν ἢ πολιτικαῖς, ἀμμὲ πολλὰ γελοῦνται,
κι ὅσα καὶ ἂν ἦν' μαστόρισσαις, πάλιν τὸν ἄνθον λοῦνται,
ἢ πολιτικὴ τοῦ καύχου της κάμνει μου τὸν τζητζούνια,
κ' ἢ μάννα της μαλόνει του ὡς διὰ νὰ φέρνη ψούνια.
- 320 κι ὅταν ἰδῆ τὸν καῦχόν της κάθεται χολιασμένη,
ὡσὰν θλιμμένη κάθεται καὶ παραπονεμένη·
κι ὁ καῦχός της τὴν ἐρωτᾶ κ' οὐδὲν ἀπηλογᾶται,
κ' οὐδὲν τοῦ ἀποκρίνεται εἰς ὅ,τι τῆς δηγᾶται·
ἔξαπορεῖ καὶ λέγει της ὁ φίλος της „ἦντὰ ᾿χεις;
- 325 τὸ κεφαλάκιν σου πονεῖς, ἢ μετὰ μέναν τᾶχεις;“
κι ἀπηλογᾶται μάννα της μὲ τὴν πολλὴν μανίαν,
ὡσὰν μανδάτον θλιβερόν ἀπὸ τὴν Ῥωμανίαν
„ἄφες τὴν τὴν κακότυχον, μηδὲν τὴν δίδης κάψαν,
λέγω τὰ ψούνια τᾶφερές ἐκεῖνά τὴν ἐβλάψαν.

303 Ἐφαναίρωσες καὶ κούλλυσεν μου σοῦρα M κώλυσε P 304 ἐντρο-
πιάστικα M γιὰ σὲν M, καὶ ἀπὸ σέ P οἶχα P 305 in priore parte versus
secutus sum M (nisi quod is habet ἐκέρδησα) καὶ οὐκ οἶχα τίποτες καλὸν P
ἀξίζη P, ἀξιάζει M 306 καὶ ἀφ' ὅτης M, καὶ ἀπότις P ἐντροπιάστικα M
μετ' ἐσέναν M 307 κάλλιόν μου τον P πᾶν M, πᾶ P 308 κλαίει
(om. νὰ) καὶ ἀναστενάζει M ναικαὶ P, unde Legrandius perverse νὰ κλάη
309 ν' add Legrand τὴν τρυμὴν ἀτυμάζει M, quae lectio speciosior foret
quam verior 310—326 omi M 312 κούρβανέ P 313 εἰς δίκτυά
τις P 314 ψηλλὰ P 315 παιδέξιόν τις P 316 οἱ P ἀμέ P 317 καὶ P
318 τις—μοῦτον P 319 τις P τοῦ ego legi in P, τον edidit Legrand
320 καὶ ὅταν ἰδῆ P ceterum cf. supra ad v. 298 322 καὶ bis P
323 καὶ P 324 ἔξαπολὰ P 326 καὶ MP μετὰ π. M 327 haec
habet M: ἀφες τὴν τὴν κακότυχον ποτίζεις τὴν πικρίαν 328 ὡς ἐνεῖν
κακορίζικος μὴ δὲν τὴν δίδης κάψαν M 329 λαλῶ M τὰ ἔφερές πιστέ-
βις τὴν M

- 330 δυὸ μέραις ἔχει νηστική καὶ θέλει ν' ἀποθάνη,
 κι ὡς πότε τοῦτο τὸ κακὸ πάντα νὰ τὸ παθάνη;
 ἐσὺ ἔχεις ὅλα σου σωστὰ, πάντα σου τὰ 'πεδέξια,
 κι αὐτὴ [ἔχει] ἄθετα 'ς τὴν τύχην της καὶ νὰ μεγάλ' ἀδέξια·
 κι ὡσὰν μᾶς ἐκατέστησες ὁ θεὸς τὰ σὲ πλερώση,
 335 ὅσον καλὸν μᾶς ἔκαμες διπλοῦ τὰ σὲ τὰ δῶση!·
 ὁ νοῦς της τῆς πολιτικῆς εἰς τὸ κακὸ γυρίζει,
 ἀγκρίζει κύριν καὶ παιδιὰ κι ἀνδρόγυνα χωρίζει·
 καὶ φαίνεται της νόστιμον σὰν ζάχαριν καὶ μέλι,
 ὅταν τελειώση τὸ κακὸ τὸ 'ρέγεται καὶ θέλει.
- 340 μετὰ χαρᾶς ἢ πολιτικὴ θέλει κρυφὸν γαμήσει,
 ὡς ὅτε ν' ἀποδιαντραπῆ, ὥστε ν' ἀποκινήση.
 κι ὅποιος νὰ τὴν κρατῆ κρυφὴν βιάζεται νὰ τὴν παίρνη,
 ρούχα καὶ μπόταις καὶ φελλοὺς καὶ ψούνια νὰ τὴν φέρνη.
 καὶ πρὶν ν' ἀφήση, λέγω, αὐτὸν, ἄλλον γυρεύγει ναῦρη,
 345 τὸν ἓνα νᾶχη σήμερον, τὸν ἄλλον νᾶχη αὔρη.
 ἢ πολιτικὴ τὸν κόπελον τὸν ἔχει νὰ γελάση,
 τὴν ὄψιν καὶ τὴν γνώμην τῆς ὄλην της τὴν ἀλλάσσει,
 καὶ ἄλλον παίρνει σπήτιν της ὅλα της νὰ μετέχη,
 τὸν ἄλλον καὶ κομπώνει τον, ὡσὰν τὸν Μάϊ ποῦ βρέχει.
- 350 μὴδὲν πιστεύης πολιτικὴν κ' ἔξης τὴν μοναχὸς σου,
 καὶ σύ 'σαι μόνος καυχὸς της, κρατῆς 'ς τὸν ἑμαυτὸν σου,
 ἀμμ' ὅταν τὴν φιλῆς ἐσὺ, ἔχει καὶ ἄλλον φίλον·
 καὶ λέγει ἐσὲ „τριαντάφυλλον“, καὶ κείνον λέγει „μῆλον“.
 ὁποῦ φρονεῖ τῆς πολιτικῆς ὅταν τὴν μαντατέψη,
 355 δι' ἄλλον ἀγαπητικὸν ποτὲ μὴ τὴν πιστέψη,
 ὅτι ποτ' ἢ πολιτικὴ οὐκ ἔχει ἐμπιστοσύνη·
 τὸν βάλλει εἰς τὰ βρόχια της, ἄλλοι τὸ τί τοῦ 'γίνη!
 ὥστε ποῦ τρῶ τὸν ἄνθρωπον, ὥστε ποῦ τὸν ἐγλύφει,

330 ἡμέραις P, μέρας M πέθανη M 331 καὶ ὡσποτε P τὸ τουτὸν
 κακὸν πᾶν τα νατὸν πανθάνη M 332 quod edidi, est in codice P: unde
 Legrandius sua (γάπε δέξια) habeat nescio. ἐσὺ καμες ἡτη ἐθέλες καὶ
 δάρτε καμαρόνεις M 333 οπι M ἔχει delendum censuo ἄθητα, praeter
 codicem Legrand. μεγάλα P 334 καὶ εἰς ὅτι μᾶς ἐταχθήκαίς καλὰ μᾶς
 τὰ πλιρῶσες M 335 οπι M 336 hinc solius P lectiones exscribo
 alterius codicis (M) recensioem separatim daturus 337 καὶ 339 τ'
 ὀρέγεται Legrand praeter librum 342 καὶ 344 ναύρη 347 τις
 bis 350 τὴν πολιτικὴν καὶ 351 σύσε τις 352 ἀμ' καὶ κείνη ἄ. φ.
 356 ποτὲ 357 τις ἀλὺ τὸ τί τοῦ γίνη (τότε perverse edidit Legraud)
 358 τὸν ἐγλύφει

γελᾷ καὶ κολακεύει τον, ταῖς μούζαις τὸν ἀλείφει.
 360 ἄμμ' ὅταν ᾽δῆ καὶ φύρασε του ἀνθρώπου τὸ σακκούλι,
 ἡ πολιτικὴ ἂν ἠμπόρεσεν διὰ φόλαν τὸν ἐπούλει.
 ἐνὸς ἐπαίρνει πολιτικὴ κι ἄλλοῦ τὰ μεταδίδει,
 ἕνα, σοῦ φαίνεται, κρατεῖ κ' εἰς τοὺς πάντας τὸ δίδει.
 — Θωρεῖς, υἱέ μου Φρατζησκή, τὰ κάμνουν ἢ πουτάναις,
 365 τὰ κάμνουν ἢ πολιτικαῖς με ταῖς πικραῖς των μάνναις·
 πῶς δείχνουσιν καὶ ἀγαποῦν σὰν ἔνι μαθημέναις,
 καὶ πῶς ἐπιβουλεύονται, διατὶ ἔν ἐντροπιασμέναις.

Inde a versu 336 diversam prorsus sequitur recensionem codex M, quam emendatam una cum variis lectionibus infra apposui:

ἀφότις κλάψη ἡ πολιτικὴ, γελᾷ, παραδιαβάζει,
 τεχνεύεται τὸν καυχόν της νὰ τὸν ἀποδιαβάζη·
 τὰ δάκρυα τῆς πολιτικῆς ὡς βρύση καταβαίνουν,
 κι ὡσὰν πουλιά πετόμενα ἐγλήγορα διαβαίνουν.
 340 κάτεχ', υἱέ μου Φρατζησκή, ἐδῶ κ' εἰς ἄλλην χώραν
 ὡς διὰ τοὺς νεοὺς ἡ πολιτικαῖς ἔνευ μεγάλη ψύρα,
 καὶ ὅποιος σμίγεται μ' αὐταῖς, χρειὰ κάμνει νὰ ψωριάση,
 κι ἂν ἔχη πράγματι τίποτε, ὄλον νὰ τὸ ἔσοδιάση.
 καὶ μερικοὶ ἰατρούονται καὶ περπατοῦν ᾽ς τὴν χώραν,
 345 καὶ περπατοῦσιν ἄτυχα πάντα καθὴν ἡμέραν·
 καὶ μερικοὶ λεπριάζουσιν καὶ μερικοὶ λωβιάζουν,
 κι ἀφτὴν λωβάδα τὴν πολλὴν τὴν νέοτην τως διαβάζουν.
 τῆς πολιτικῆς ὁ φρόνιμος με βιάς τῆς ἐγλυτόνει·
 ἄμμ' ὅταν εὔρη πελελὸν, τελείως τὸν σκοτόνει.
 350 καὶ τὸ ἐγνώρισ', ἀπ' ἐμὲν ἔχε παρηγορίαν,
 ἐγνώρισε καὶ κράτει το, νᾶχης πληροφορίαν.
 δὲν ἔνε κάμμια ποτὲ ποῦ νᾶχη (πάντα) πίστιν.
 γύρευ', ἂν εὔρης πούποτε, καὶ ᾽δῆς καὶ θυμηθῆς την.
 κ' εἰς ἄλλην ἔγραψά σε (το), καὶ πάλιν νὰ σὲ γράψω,

360 ἄμ' ἰδῆ σακούλη 361 ἀνυμπόρεσεν ἐπούλη - 362 καὶ ἄλλοῦ
 364 οἱ 365 οἱ 367 ἔνευ

339 πολλία πεθόμενα 340 καὶ 341 ψόραν 342 με 344 πέρ-
 πατὸς 347 αὐτὴν νέουτην 349 ἄμμε τέλιος 350 τὸ το 352 πάν-
 τα addidi 353 γυρεύσε πούεται θημηθείστην 354 ἐγράψασετο

- 355 (κι ἂν ἦναι) χίλιαις φοραῖς, θαρρῶ νὰ μὴν σὲ βλάψω.
ἢ πολιτικαῖς τὸν κόπελον, παιδίν μου, ἂν τὸν φιλοῦσιν,
πτωχαίνουν κ' ἐρημάζουν τον, κ' ὕστερον τὸν γελοῦσιν.
κι ὅταν ἰδῆ καὶ φύρασεν τοῦ ἀνθρώπου τὸ σακκούλιν,
ἢ πολιτικῆ, ἂν ἐμπόρσεν, διὰ φόλαν τὸν ἐπούλειν.
- 360 ἐνὸς ἐπαίρνει ἢ πολιτικῆ, κι ἄλλου τὰ μεταδίδει,
ἕναν, σοῦ φαίνεται, κρατεῖ, καὶ τῶν παντῶν προδίδει.
Θωρεῖς, υἱέ μου Φρατζησκῆ .....
- τί κάμνουσιν ἢ πολιτικαῖς ἢ παλαιοκουρεμένας.
Σαχλήκης ἤμου Στέφανος, τῶν πολιτικῶν ὁ Χάρος,
- 365 καὶ ὅταν εἶχαν τίποτε, σὲ μέναν εἶχαν θάρρος.

---

355 κι ἂν ἦναι om. poteram etiam κι ἂν γράψω μὲν 356 το
357 ἐρισμασσούντων καὶ his 358 καὶ τὸν ἄνθρωπον σακόλην 359
φόλλαν ἐπόλην 360 καὶ ἄλλου (sine accentu) 361 τῶν παντῶν sic:
πάντων scribere nolui 362 suppleveris πῶς εἶνε μαθημένας 363 το-
τικαμνοσὺν οἱ π. οἱ 364 Σαχκλιχῆς 365 σεμέν εἶχαν θάρως. Addit
scriba Ἐτελειόθει ὁ Ζαχκλικῆς διὰ χειρὸς ἐμοῦ φρα νοὲλ δὲ λά μπρῶ ἐκ
τῆς ροδῶν καβάλλαρεῖς τέλος. Εἰ χῆρ μὲν ἢ γράψασα σὲ πτε ται τάψω
ἢ γράφῃ δὲ μένουσα εἰς χρόνους πληρσστάτους (i. e. ἢ χεῖρ μὲν ἢ γράψασα
σέπεται τάψω ἢ γραφῆ δὲ μένουσα εἰς χρόνους πληρσστάτους). Post
quae conspiciuntur numerorum fragmenta (A12) a bibliopega desecta.

ΓΡΑΦΑΙ ΚΑΙ ΣΤΙΧΟΙ
ΚΑΙ
ΕΡΜΗΝΕΙΑΙ, ΕΤΙ ΚΑΙ ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ
ΚΥΡΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΟΥ ΣΑΧΛΗΚΗ.

Ἄπο τὴν ὥραν τὴν κακὴν ὅπου μὲ φυλακίσαν,
ὁ λογισμὸς μου ἐβιάζε με, ὁ νοῦς μου ἠνάγκαζέ με
λέγοντα „γράψε γράμματα, Στέφανε, διὰ τοὺς φίλους,
πῶς τοὺς ἱγαποῦν καὶ διὰ τί οἱ φίλοι των εἶν φίλοι,
5 κ' οἱ συγγενεῖς τοὺς συγγενοὺς καὶ πῶς τοὺς ἀπαρνοῦνται“.
κ' ἐγὼ ποτὲ οὐκ ἤθελα νὰ πιάσω τὸ κονδύλιν,
καὶ ὅσα μὲ βιάζασιν ὁ λογισμὸς κι ὁ νοῦς μου,
ἐβάστων, ἐδυνάστευα, ἐπίστευα κ' ἐκράτουν,
νὰ μὴ νικήσῃ ὁ λογισμὸς, νὰ μὴ κερδήσῃ ὁ νοῦς μου,
10 θαρρῶντα καὶ κατέχοντα ὁ νοῦς μου νὰ γυρίσῃ,
καὶ νὰ διαγύρῃ ὁ λογισμὸς νὰ μὴ κερδήσῃ ὁ νοῦς μου,
καὶ νὰ μὴδὲν μὲ βιάσουσιν νὰ γράψω διὰ τοὺς φίλους.
ἄμμη θωρῶ το φανερὰ, ὁ νοῦς μου οὐδὲν μ' ἀφίνει,
κι ὁ λογισμὸς μου βιάζει με κι ἀνάκειται νὰ γράψω.
15 λοιπὸν παρακαλῶ σὰς το, τὰ σφάλματα τὰ κάμνω
νὰ μὲ τὰ συμπαθήσετε, ὅτι κατέχετέ το
καὶ μέγα ἔν τὸ κάμωμα κι ὁ νοῦς μου οὐδὲν τὸ σώνει.
Εἰς τοὺς καιροὺς τοὺς πρωτινοὺς, ὡσὰν θωρῶ γραμμένα,
ὁ φίλος διὰ τὸν φίλον τοῦ θάνατον δὲν ἐψήφαν
20 καὶ ν' ἀποθάνῃ ὀρέγετον διὰ τὴν τιμὴν τοῦ φίλου.
ἐπροτιμάτον νὰ γενῆ νεκρὸς διὰ τὸν φίλον,
παροῦ μαζὺ καὶ νὰ θωρῇ τὴν ἐντροπὴν τοῦ φίλου,

Vsque ad v. 203 solius P scripturas intellege: deest enim carminis
initium in M. 4 ἀγαποῦν εἶν scripsi: οἱ 14 με ἀφείνη 17 ἐνι
19 οὐδὲν

- κ' οὐδὲν ἐγάπα τὴν ζωὴν κάλλια παρὰ τὸν φίλον.
 ἀμμή ἴασσεν τὸν φίλον του ὡσὰν τὸν ἑμαυτὸν του.
- 25 ἐκεῖνοι οὐδὲν ἐτάσασιν πράγματα διὰ φίλους,
 ἀμμ' εἴχασιν τὰ πράγματα ὡσὰν πουλιὰ καὶ σκόνῃ,
 καὶ χρειάζονται τὰ πράγματα διὰ τὴν τιμὴν τοῦ φίλου·
 κ' οὐδὲν εἶχαν τοὺς φίλους των διὰ νὰ κερδήσουν πράγματα.
 ἐκεῖνος ὁποῦ ἔκαμεν φίλους ἡγαπημένους,
- 30 νᾶπες, οὐκ ἦτον δυνατὸς καὶ πλούσιος καὶ μεγάλος,
 καὶ τίς νὰ ἐτόλμησεν εἰπεῖν ὅτι οὐδὲν ἔνι τοιοῦτος,
 ὅτι οὐδὲν ἀπόθανεν ὁ φίλος διὰ φίλον,
 κ' οὐδὲν τὸν ἐπροτίμευεν παρὰ κανένα πρᾶγμα.
 θέλοντα σίτων ἄχαρος νὰ ἔνι ᾿ς τὸ καθόλου;
- 35 καὶ τῶν Ἑλλήνων τὴν τιμὴν τὸν μέγαν Ἀχιλλέαν.
 ὁποῦ τὸν δίδασιν πολὺν ἀσήμιν καὶ χρυσάφιν,
 ἄλογα, κάστρη, πράγματα, νᾶβγη νὰ πολεμήσῃ
 τίτοια τινὰ ταξίματα οὐκ ἤθελεν νὰ πιάσῃ·
 ἀμμή ὅταν τὸν ἐσκότῳσεν τὸν Πάτροκλον ὁ Ἔκτωρ,
- 40 τότ' ἔλυσε τὸν ὄρκον του, ἐτότε κ' ἤρματώθη,
 καὶ μόνος ἐκατέβηκε ᾿ς τὴν μέσην τοῦ φουσαίου,
 καὶ προτιμήθη θάνατον, ἔκρινε ν' ἀποθάνῃ,
 παροῦ ν' ἀφήσῃ ἀγδίκητον τὸν θάνατον τοῦ φίλου.
 αἶ, τοιοῦτοι φίλοι ἐπρέπασιν καὶ τίτοιοι νᾶν ᾿ς τὸν κόσμον,
- 45 νὰ θέλουσιν τὸν θάναταν διὰ τὴν τιμὴν τοῦ φίλου,
 καὶ νὰ μηδὲν ψηφήσουσι πράγματα διὰ φίλους.
 ἀμμή θωρῶ ὅτι ἐλλάξασι τὰ πράγματα τοῦ κόσμου,
 καὶ τὰ σημάδια τοῦρανοῦ γυρίζουν ἄλλην στρατάν.
 εἰς τὸ κακὸν ἐδώκασιν οἱ φίλοι κ' οἱ συντρόφοι·
- 50 κανεῖς οὐδὲν εὐρίσκεται καλῶς ἐμπιστεμένους.
 ὄλοι ἀγαποῦν τὰ πράγματα, γυρεύουν τὸ λογάριν
 καὶ πάσχουν νὰ κερδήσουσιν, πλούσιοι νὰ γενοῦσιν·
 οἱ ψευδοφίλοι τρέχουσιν ὅπου ἔνε τὸ λογάριν,
 ὅπου ἔνε κέρδος κ' ὄφελος, ἐκεῖ κάμνουν φιλίαν.
- 55 μὲ χίλιους τρόπους δολεροῦς, μὲ ἀτυχαῖς ἐμπαίνουν.
 μὲ δυστροπιαῖς, κακογνωμιαῖς πλήρεις νᾶνε γεμάτοι,
 κι ἄλλα λέγουν τὰ χεῖλη των καὶ ἄλλα ἢ καρδιαῖς των.

36 ἐδίδασιν πολλὴν ἀσύμιν 39 πάντρωκλον 44 τοιοῦτοι ser.: τοῦτοι
 48 τοῦ οὔρανοῦ 50 καλὸς 57 οἱ

κ' οὐδὲν στοχάζονται ποτὲ εἰς ἐπιδέξιον φίλον,
 καὶ μ' ὅποιον τρόπον ἠμποροῦν, μὲ ἄδικον καὶ δίκαιον,
 60 εἰς τὸ λογάρι μάχονται, γυρεύουν νὰ πλουτήσουν.
 κι ἂν ἦν' καὶ φαίνεται κανεὶς κ' ἔχει τάχατε φίλον,
 τὸν πλούσιον κάμνει σύντροφον, τὸν πλούσιον κάμνει φίλον,
 δουλεύει τον μετὰ χαρᾶς κ' ἔνι ἕς τὸ θέλημάν του,
 καὶ πάντ' ἐμπρὸς καὶ ἴσω του φουμίζει καὶ ἴπαινᾶ τον,
 65 καὶ λέγει καὶ δικάζεται καὶ δείχνει κι ἀγαπᾶ τον·
 καὶ ὅλα ταῦτα κάμνει τα ὡς διὰ τὸ λογάριν,
 θαρρῶντα καὶ κατέχοντα, ὅτι νὰ διαφορεύσῃ·
 κ' οἱ συγγενεῖς τοὺς συγγενεῖς τοὺς πλούσιους ἀγαποῦσιν
 καὶ θέλουν τους μετὰ χαρᾶς καὶ λέγουν τους φρονίμους,
 70 καὶ τὸν πτωχὸν ὀργίζονται, μισοῦν τον, δὲν τὸν θέλουν,
 καταφρονοῦν τον περισσὰ, καὶ πελελὸν τὸν λέγουν.
 καὶ τοῦτο ἔνι φανερόν, στοχάσου καὶ νὰ τὸ εὖρης,
 ἂν ἔχῃς ἕναν ἀδελφὸν καὶ νᾶν πτωχότερός σου,
 καὶ νᾶχῃς κ' ἄλλον συγγενὴν καὶ νᾶν πλουσιώτερός σου,
 75 δουλεύεις τὸν πλούσιον συγγενὴν μὲ πᾶσαν προθυμίαν,
 καὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ πτωχοῦ δουλειᾶν οὐδὲν τοῦ κάμνεις.
 ἂν εὖρης ἕναν ἄνθρωπον νᾶχῃ ἐξαδέλφους δύο,
 νᾶνεν ὁ εἰς πλουσιώτερος κ' ἄλλος πτωχότερός τε,
 δουλεύει τὸν πλουσιώτερον καὶ τὸν πτωχὸν ἀφίνει.
 80 καὶ τοῦτο ὅλον γίνεται διότι ἀγαποῦσιν
 τὰ πράγματα καὶ τὰ κατὰ καὶ οὐχὶ τοὺς ἀνθρώπους.
 ἠμπορεῖς πάλιν νὰ μὲ πῆς, Σαχλήκη, ὁμολογᾶς το,
 ὁ πλούσιος ἔχει συγγενὴν, ὁ πλούσιος ἔχει φίλον·
 λοιπὸν οὐδὲν ἐχάθησαν ὀλότελα οἱ φίλοι,
 85 ἀμῆ κρατοῦνται κ' ἔχονται οἱ πλούσιοι μετ' ἐκείνους.
 εἰς τοῦτο ἀποκρίνομαι καὶ πάλιν οὕτως λέγω,
 καὶ νὰ τὸ δεῖξω φανερά, ὁ πλούσιος οὐδὲν ἔχει φίλον,
 κανεὶς οὐδὲν τὸν ἀγαπᾶ ὡσὰν ἀρμόζει φίλον,
 φίλον καθάριον, ἔγκαρδιακὸν, σωστὸν, ἐμπιστεμένον,
 90 ἔγκαλον, ὅλον πρόθυμον, πολλὰ ἠγαπημένον,
 ἔγκαρδιακὸν, ἀδόλωτον, ὡσὰν τοὺς πρώτους φίλους.
 ὁ Σολομῶν ὁ θαυμαστὸς ἐκεῖνος ὁ προφήτης

71 πελελούς τούς 73 νάνε 74 νάνεν 78 καὶ ὁ ἄλλος 87 scripse-
 ris πλούσιος δὲν Post 90 repetit liber φίλον καθάριον ἔγκαρδιακὸν σω-
 στὸν ἐμπιστεμένον

- λέγει, οὐδὲν ἔχει ἀντάλλαγμα διὰ καθάριον φίλον.
καὶ τέτοιον φίλον δὲν ἔχει ὁ πλούσιος, ὡς προεῖπον,
95 καὶ τοῦτο ἐνὶ φανερόν, κὶ αὐκράσου με νὰ μάθης.
ὅποιος ἐλπίζει καὶ κρατεῖ κὶ ἐγδέχεται νὰ πάρῃ
ἢ ἀπὸ πλούσιον συγγενὴν ἢ φίλον ποῦ ἔνε πλούσιος,
ἤθελε τοῦτον ἐκ παντὸς νᾶτον ἀποθαμένος,
νὰ πάρῃ τὸ λογάριν του, νὰ πλούσιανεν ἐκεῖνος.
100 κὶ ἀκόμη ἂν τὸ στοχαστῆς καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ πλούσιου
ὡς καὶ ἐκεῖνοι θέλουσιν θάνατον τοῦ πατρὸς των,
διὰ νὰ λάβουν τὰ καλὰ, πατρὸς μητρὸς τὰ πλούτη,
νὰ ὀρίζουν, ν' ἀποφαίνονται καὶ νὰ τοὺς λέν αὐθέντας.
καὶ πάλιν βλέπομεν καλὰ καὶ τοῦτο εἰς τὸν κόσμον·
105 τινὲς καὶ ἐπλουτήνασιν κ' εἶχαν μεγάλους φίλους,
κ' ὕστερον ἐπτωχάνασιν κ' ἐχάσασιν τοὺς φίλους.
καὶ τοῦτο γίνεται συχνὰ, ὅλοι κατέχετε τὸ,
ἂν ἔνε πλούσιος ἄνθρωπος κ' ἔλθῃ του ν' ἀποθάνῃ,
ὡσὰν κυλιοῦν τὰ πράγματα τοῦ κόσμου καὶ διαβαίνουν,
110 οἱ φίλοι τοῦ μαζόνουνται ὅπου ἔνε πρῶτοι φίλοι,
μὲ λόγια τὸν παρηγοροῦν, μ' ἄνεμον τὸν χορταίνουν,
καὶ τάσσουνται εἰς τὴν γραφὴν μὲ λόγια κομπωμένα,
καὶ τότε ἐξαφίνουν τον, νᾶπες οὐδὲν τὸν εἶδαν,
νᾶπες, οὐκ ἦτον φίλος τοῦ κἀνένας ἀπ' ἐκεῖνους,
115 δίχα νὰ τὸν βοηθήσουσι βοήθειαν καμμίαν,
καταλαλοῦν, σουρεύουν τον, λέγουν κακὰ δι' ἐκεῖνον.
καὶ πάλιν ἴδητε κάμωμα τὸ κάμνουν εἰς τὸν πλούσιον.
ὁ πλούσιος ἂν ψυχομαχῇ, πολλοὶ τὸν παραστέκουν,
ὡσὰν κοράκοι κάθονται τριγύρου τοῦ κραββάτου
120 καὶ κρᾶζουσιν κ' ἐγδέχονται τὸ πότε νὰ ψοφήσῃ,
καὶ δείχνουσιν ὅτι ἀγαποῦν καὶ ταῦτα τὸν λαλοῦσιν
„αὐθέντη, κάμε διάταξιν, ὄρθωσε τὰ καλὰ σου“.
κὶ ἀπ' αὐτοὺς τρέχουν μερτικὸν νὰ φέρουν τὸν νοτάριν,
μέρος ἀπ' αὐτοὺς θέλουσιν ἢ διάταξις μὴ γένη,
125 ὅπου ἔνε πλεὸν κοντότεροι συγγενεῖς κατὰ σάρκα,
διὰ νὰ πάρουν ὅλ' αὐτοὶ καὶ ἄλλοι νὰ μὴ πάρουν.
καὶ κεῖνοι ὅπου τὴν διάταξιν παρακαλοῦσι πάλιν

97 ὅπου 99 διὰ νὰ 102 πλούτοι 103 λέγουν 107 τω 109 κηλιοῦ
112 οἶδαν 114 οἶτον 115 καὶ δίχα 116 κουρκουσουρεύουν *117 δοῖτε
126 ὄλα 127 τοὺς διάταξεν ci. Bursianus

- νὰ ἔψυχήσῃ γρήγορα, νὰ ἔβῃ ἀπὸ τὸν κόσμον.
 κι ὅταν παγαίνουν κ' ἔρχονται καὶ ῥωτοῦν πῶς ἰστέκει.
 130 λέγουν το διὰ νὰ μάθουσιν ἂν ἔνι ν' ἀποθάνῃ,
 ν' ἀρπάξουν ἀπ' τὰ πράγματα, νὰ φᾶν ἀπ' τὰ καλά του.
 καὶ μοῖρα στέκουν ἀπ' αὐτοὺς καὶ δείχνουν καὶ πονοῦσιν.
 κι ἀπ' οὐ ψοφήσῃ ἄτυχος κι ἀπ' ὧν ἔξεψυχήσῃ,
 κροῦν ἢ καμπάναις δυνατὰ, μαζόνουνται παπάδες,
 135 καὶ ψάλλουν ἕως τὸν οὐρανὸν, καὶ πᾶν καὶ θάπτουσίν τον,
 κ' οἱ συγγενεῖς του δείχνουσιν, τάχατε κλαίουσίν τον,
 καὶ κεῖνοι χαχανίζουσιν εἰς ταῖς καρδιαῖς των μέσα,
 κι ὁ νοῦς των διαλογίζεται τὸ πῶς θέλουν μοιράσειν,
 καὶ τοὺς τ' ἀφήκε πᾶσα ἐνὸς καὶ πότε νὰ τὸ πάρῃ.
 140 θεωρεῖτέ τον, τὸν πλούσιον, τὸ πῶς δὲν ἔχει φίλον,
 τὸ πῶς δὲν ἔχει συγγενὴν καλὸν ἐμπιστεμένον,
 ἀμμη ὅλοι διὰ τὸ πρᾶγμάν του δείχνουσιν κ' ἀγαποῦν τον,
 καὶ πεθυμοῦν τὸν ψόφον του νὰ φᾶν ἐκ τὰ καλά του.
 ἀκόμη τρῦτο τὸ κακὸν ἔχουσιν ὅλ' οἱ πλούσιοι.
 145 ὅσοι (γάρ) ἔνι φίλοι των, πλεότερον τὸν δουλεύουν
 παρὰ ποῦ τὸν δουλεύασιν οἱ φίλοι των οἱ φίλοι,
 καὶ δι' αὐτὸν θέλουν τὸν κακὸν, ὀργίζονται τὸν πάντες,
 καὶ φανερὰ δὲν ἔχουσι φίλον καλὸν οἱ πλούσιοι.
 ἐδᾶ ῥχομαι κ' εἰς τοὺς πτωχοὺς, κι ἄκουσον καὶ δι' ἐκείνους,
 150 ὅπου δὲν ἔχουν πράγματα ἢ ἀσήμιν ἢ χρυσάφιν.
 ὅλοι μισοῦν τοὺς τοὺς πτωχοὺς, οὐδὲν τοὺς θέλουν φίλους.
 οὐκ ἔχει φίλον ὁ πτωχὸς, διατί δὲν ἔχει πρᾶγμα,
 διατί δὲν ἐγροικᾷ κάνεις μ' αὐτοὺς νὰ διαφορεύσῃ.
 αὐτὸ τὸ σπήτιν τοῦ πτωχοῦ μισᾷ τὴν τὴν φιλιάν του.
 155 κάνεις οὐδὲν τὸν χαιρετᾷ, ὅλοι καταφρονοῦν τον,
 καὶ πολεμοῦν καὶ βλάπτουν τον, διατί τὸν ἐγροικοῦσιν,
 ὅτι οὐκ ἔχει δύναμιν νὰ ἐκδικαιωθῇ ἕς ἐκείνους.
 ὡς καὶ τὸ σπήτιν τοῦ πτωχοῦ κάνεις δὲν τὸ κατέχει,
 καὶ σκύλος ἂν διαβῇ ἀπ' ἐκεῖ, ἕς τὴν πόρτα οὐδὲν ἰστέκει.
 160 κι ἂν ἀποθάνῃ καὶ πτωχὸς, κάνεις δὲν τὸ κατέχει,
 κάνεις οὐδὲν ἀκολουθεῖ νὰ πᾶν καὶ νὰ τὸν θάψουν,

130 διαναποθάνῃ 131 αὐτὰ bis 132 μοῖραν 134 οἱ 138 μοιρά-
 σιν 141 δὲν ἔχει συγγενὴν 142 ὅλον (?) 143 φᾶσιν 145 γάρ
 om 146 non intellego ἐδουλ. 149 ἔρχομαι 154 ἀπὸ 157 εἰς
 159 πόρταν

- διατί οὐκ εἶχε πράγματα νὰ διαταχθῆ ν' ἀφήσῃ·
 ἀγάλι' ἀγάλια ψάλλουσιν, καμπάναις δὲν τὸν κρούσιν,
 θάπτουν τον καὶ διαγέρνουσιν, καὶ πλεὸν οὐδένε λόγος,
 165 νᾶρες, οὐδὲν τὸν εἶδασιν, δὲν ἦτον εἰς τὸν κόσμον.
 θεωρεῖτε πῶς δὲν ἔχουσιν φίλον καλὸν οἱ πλούσιοι,
 οὐδ' οἱ κακότυχοι πτωχοὶ διατί οὐδὲν ἔχουν πρᾶγμα·
 λοιπὸν ἐχάθην ἢ φιλιὰ τελείως ἐκ τὸν κόσμον,
 ἐχάθηκεν, ἐμίσευσεν ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.
 170 καὶ κείνοι ὅπου κουμπόνουνται καὶ λέγουν κ' ἔχουν φίλους.
 οὐδὲν κατέχουν τίποτας, ἔσφαλαν καὶ πλανῶνται.
 ἄμμ' ἤθελα νὰ εὐρέθηκεν εἰς ποταμὸς μεγάλος,
 τίτιος ὡσάν τὸ θέλει τον νᾶχεν τὴν χάρισάν του,
 ὡσάν τὰ ρίπτουσιν ἐκεῖ τὰ βρέφη ὅπου γεννῶνται.
 175 καὶ πλέουν τὰ εὐλογητικὰ καὶ τὰ μπαστάρδια σύρνει,
 νὰ ἔσυρνε καὶ τοὺς κακοὺς, ὅλους τοὺς ἐπιβούλους·
 ἢ νᾶτον πέτρα σήμερον τῆς τόκας τὸ λιθάριν,
 ὅπου χωρίζει τὸ καλὸν χρυσάφιν 'πὸ τὸ ἄλλον,
 νὰ χώριζεν καὶ τοὺς κακοὺς φίλους ἀπὸ τοὺς ἄλλους,
 180 ἢ νᾶχαν τέτοια χάρισαν, ὅσοι καθάριοι φίλοι,
 νᾶχαν ἀνάβλεμμα καλὸν, τὸν ἥλιον νὰ θεωροῦσαν,
 νὰ μηδὲν ἐθαμπόνουνταν, νὰ ξεύραμεν τὸ ποιοὶ ἔνι.
 ἄμμῃ θωρῶ καὶ λέγω το, εἰς τοῦτο δὲν ἐσφάλλω,
 ἢ φυλακὴ τοὺς φίλους δὲ δείχνει ὡς τὸ ποτάμιν,
 185 κι ὡς τὴν πέτραν τοῦ χρυσαφιοῦ ἐκείνη τρὺς χωρίζει.
 κι ἐγὼ τολμῶ καὶ λέγω το, εἰς τοῦτο οὐδὲν ἐσφάλλω,
 οὐδένε φίλοι σήμερον, ἄλλ' εἶν' πραγματευτάδες,
 τὸ ποῦ νὰ πᾶν νὰ κάμουσιν διάφορα καὶ κέρδη,
 τὸ ποῦ 'νε πράγματα πολλὰ, τὸ ποῦ 'νε τὸ λογάριν,
 190 τὸ ποῦ 'νε πλούσιος ἀνθρωπος διὰ νὰ τὸν κάμουν φίλον·
 καὶ κάμουν τὸ λογάριν του, ἄμμ' ὄχι πάλι ἐκείνον,
 κι ὡς διὰ νὰ διαφορεῦσουσιν, δείχνουσιν κ' ἀγαποῦν τον.
 λοιπὸν παρακαλῶ σάς το, καὶ συμβουλεύω σάς το,
 κἀνεῖς εἰς φίλον μὴ θαρρῆ μηδ' εἰς ἀνθρωπον ἐλπίζη,
 195 μηδ' ἀπαντέχη εἰς συγγενὴν, ὅτι ἠλλαξεν ὁ κόσμος,
 κ' ἢ συντροφιά ἐχάθηκεν, οἱ φίλοι ἐδιγνωμήσαν,

162 ναφήσει 165 ἴδασιν 169 ἄλλους 173 verba ὡσάν τὸ θέλει τον
 corrupta censeo 177 τὴν τόκαν, em Bursianus ('pietra da tocco') 178
 ἀπὸ 183 et 186 ἐσφάλω 187 ἦν 191 ἀμέ ὄχι πάλιν 196 καὶ ἐδιγνομήσαν.

ἐλλάξαν καὶ οἱ συγγενεῖς, κἀνεῖς δὲν ἔχει πίστιν,
 ὅλοι τὰ πράγματα ἄγαποῦν, τὰ ὑπέρπυρα σκοποῦσιν,
 κ' εἰς τὸ λογάριν μάχονται, σπουδάζουσι νὰ πλουτήνουν,
 200 αὐτοῦνο θέλουσι σύντροφον καὶ τὰ δουκὰτα φίλον,
 καὶ παρ' ὀλίγον μερικοὶ πιστεύουσι εἰς ἐκεῖνα.

Κι ἀπὸ τοῦ νῦν σχολάζω τε τοῦ λέγειν διὰ τοὺς φίλους
 κι ἀρχίζω ὡς διὰ τὴν φυλακὴν τὴν μυριοπονεμένην.
 πολλοῖς φοραῖς εἰς τὴν γραφὴν ἤκουσα τῶν φρονίμων
 205 νὰ λέγουσιν, τὰ πράγματα ἔνι τοῦ κόσμου πλάνη
 καὶ βάνουσι τὸν ἄνθρωπον ἀπέσω καὶ πλανοῦν τον,
 ὑψόνουσι ὡς τὸν οὐρανὸν καὶ θέτουσι τον ἔς τὰ νέφη,
 πτερὰ τὸν δίδουσι καὶ πετᾶ εἰς οὐρανοὺς ἐπάνω.
 οὕτως τὸ ἔπαθα κἀγὼ καὶ πλάνησέ με ὁ κόσμος,
 210 καὶ εἶχα δόξαισι καὶ χαραῖσι κι ἀπλόητες μεγάλαισι,
 καὶ χαίρουμου κι ἐγάλλουμου καὶ εἶχα εὐφροσύνην·
 ἐδάρτ' ἐσύραν τὸ σχοινὶν, ἐδήσασι τὰ χέρια,
 τὰ πόδια μου κλαπῶσασι, τὰ πάντα μου πετάσαν,
 εἰς φυλακὴν μ' ἐβάλασι, κ' εἶμαι φυλακισμένος.
 215 καὶ τοῦτο παραγγέλλω σας ὅλους μικροὺς μεγάλους·
 ὅποιος ἀκούσῃ φυλακὴν, τινὰς μηδὲν γελάσῃ,
 διατί τὸν βάλ' ἡ φυλακὴ, πολλὰ τὸν τσηγαρίζει,
 ἀμμη ὁποῦ ἔμπη καὶ μάθη την, ὅλος ἀνατριχιάζει,
 ἀναστενάζει ἀπὸ ψυχῆς, διατί κατέχει ἦντάνε.
 220 ἔχει καὶ ἄλλα ἡ φυλακὴ πολλὰ κακὰ καὶ θλίψεις,
 κι ἂν ἦν' κι ὀρέγετον κανεῖς νὰ γράψῃ τὰ κακὰ της,
 ποτὲ νὰ μὴ ἐσχόλαζεν, ἂν ἔζη χίλιους χρόνους.
 ἤθελα φρόνησιν πολλὴν καὶ * ποίκασιν μεγάλην,
 διατί πόλλ' εἶν' κι ἀρίθμητα καὶ πληρωμὸν οὐκ ἔχουν.

202 ἀπὸ πό τοῦ τα cod.: τε scripsi 203 hinc incipit cod. M,
 cuius alihinc referam scripturas 205 καὶ (habet item P) ἔνευ τ. κ.
 πλάνη M πλάνοι P 207 ὡς P, εἰς M τέτουσι M 208 πεθὰ στοῖς
 οὐρανὸς ἀπάνω M, post hinc versum add M: καὶ ὅσον τὸν ὑψηλώσασι
 διπλὰ τὸν ἀτιμόνουσι. καὶ ὅσον σχοινὴν τὸν ἔδοκαν καὶ ἐγύρισεν τὸν
 κόσμον καὶ χαίρετον καὶ εἶχεν παρηγοριαν, omittis v. 209, 210, 211
 209 μοι P 212 ἐδάρτῆσείραν P, ἐδάρτε πῖραν M καὶ δέσαν καὶ σφιζάν-
 τον M 213 οἱ M 214 ὅτῃν φ. με πήγασι καὶ φυλακῆσασίν με M
 215 παραγγέλω P, ὀρδιναζώ M 217 κἀλή φυλ. M (nisi forte is qui
 contulit librum uάλη sic scriptum non recte intellexit) 218 μπῆ M
 ὅλους M 219 ἀποῦ M ἦν τάνε M, ἦν τάνε P 220 ἡ οἱ M 221 καὶ
 ἀνέν καὶ ὀρίζεται τινὰς M 222 μὴν ἐσχόλασεν ἀνέζεν M 223 θελα
 (acc. oim.) φρόνησιν πολλολλήν M πήκασιν P M suspicio κ' ἀπέικασιν
 224 πολλὰ P διατί ἔνευ πολλὰ καὶ ὀρίφνιτα καὶ πληρομον οὐκ ἔχον M

- 225 ἀμμή (καί) ὡς ἐκ τὰ πολλὰ θέλω νὰ γράψω ὀλίγα.
 ἐμὲ ὡσάν μου φαίνεται, τῆς φυλακῆς ἡ πόρτα
 ὁμοιάζει πλάκα πέτρινον τὴν βάλλουν εἰς τὸ μνήμα,
 κι ὡσάν σκεπάζει τὸν νεκρὸν ἢ πλάκα τοῦ μνημάτου,
 ἔτσι κρατεῖ κ' ἡ φυλακὴ τοὺς ζωντανοὺς ἀνθρώπους.
- 230 οἱ τοίχοί της μου φαίνονται ἕψηλῳ ἐγκρεμοῦ χαράκια,
 καὶ ὅταν ἐγερθῶ νάλθῳ, χαλᾶ νὰ μὲ πλακώσῃ.
 ὁ πάτος της τῆς φυλακῆς ἀγκάνθια [ῥχει] καὶ τριβόλια,
 καὶ δὲν ἔχει καὶ πούβετις κανένα παραθύρι.
 καὶ πάλι ἂν ἤθελα νὰ ἴπῳ τῆς φυλακῆς τὴν λύπην.
- 235 μὲ δίκαιον ἔπρεπε νὰ ἴπῳ τὴν πόρταν της φαρμάκιν,
 τοὺς τοίχους δίστομον σπαθίν, τὸν πάτον της μαχαίριν,
 το σκέπασμάν της θάνατον καὶ κείνην ὄλην τάφον.
 ὁ βρῶμός της τῆς φυλακῆς τὸν μόνον καταλῦ τον,
 μαραίνει τοὺς βασιλικοὺς καὶ ψύγει τοὺς βαλσάμους,
- 240 καὶ ταῖς μυρτιαῖς ταῖς δροσεραῖς ὀλόξῃραις ταῖς κάμνει.
 ἢ ψείραις της τῆς φυλακῆς ὡσάν κορκοὶ δακάνουν,
 κ' οἱ φύλλοι της μου φαίνονται ὡσάν χοντροὶ μυρμῖγκοι.
 τὴν φυλακὴν μου φαίνεται πάλιν νὰ σουσουμοιάσω
 ὡσάν τὸ πούργατόριον ἐκεῖ ἔς τὸν κάτω κόσμον.
- 245 ὡσάν κολάζονται ψυχαῖς ἐκεῖ ἔς τὸν κάτω κόσμον,
 ἔτσι κολάζει ἡ φυλακὴ τοὺς ζωντανοὺς ἀνθρώπους.
 κι ὀλὴ τὸν βάλ' ἡ φυλακὴ καὶ τὸν σφαλίῳ ἡ πόρτα,
 ὄν καὶ οἱ φίλοι ἀρνοῦνται τον κ' οἱ συγγενεῖς του πλέον,
 κι ὁποῦ τὸν ἐγνωρίζουσιν, λέγουν, οὐδὲν τὸν εἶδαν,
- 250 ὄλοι τὸν ὄνειδίζουσιν, ὄλοι τὸν ἀποκροῦσιν,

225 καὶ ἀδελφί + θελα ναναγράψω. 226 ἐμὲν M. 227 πέτρηος P
 228 καὶ P, om M. 229 ἐδήτης P, ἔτσι scribere malui quam ex M su-
 pponere οὕτως κρατῶ M. 230 φ. ὡσάν ἐγκρεμονοῦ χαράκια M. 231 ἐγέρθῳ
 ναστάθῳ M post hunc versum add M ὁ βάθους ὡσάν μου φαίνεται. 232 ὁ
 πάτος τῆς μου φαίνεται ἀγκάνθια καὶ τριβόλια M. 233 διατὶ δὲν ἔχι πό-
 βετις κανένα παραθύρην M. 234 πάλιν P, πάλιν M τὴν λύπην P,
 τὸν πόνον M. 235 ἔπρεπεν M. 236 τοὺς τήκουσ γυμονοῦ σπαθίν M
 μαχέρην M. 238—242 hoc ordine habet M: 241. 242. 240. 238. 239.
 238 κατελείπον M. 239 ψύγει τοὺς βαρσάμους M. 240 τῆς μυρτιῆς τ.
 ὄρ. ὀλόξῃραις M. 241 ὁ ψήρες P, ἡ ψείραις M. 242 οἱ κορίοι M
 242 κ' οἱ φίλοι P, καὶ οἱ φύλλοι M. 243 χοντροὶ M. 243 σου σομιάσω M
 244 περκατόριον ἐκεῖ στὸν ἄλλον κόσμον M. 245 κολάζουσιν αἱ ψυχαὶ
 ἐκεῖ εἰστὸν κάτω κόσμον M. 246 ἐδήτης P, ἡ τῆς M ἢ om M, καὶ ἡ P
 247 ἀλῶ P, ὠλὴ M. 248 κἀλη M, βάλῃ ἢ P, σφαλίσει M. 248 ὁ
 καὶ ἡ P, ὅτι καὶ M ἀρνοῦντεν M. 249 λέγουν M. 250 εἶδαν P (quod hic
 recipere nolui quamquam fortasse servari potest: sed confer supra v. 113)
 250 ὄν. P

ὄλοι τὸν λέγουν, πρέπουν τον πλεότερα παρ' ἐκεῖνα.
 καὶ κείνοι ὁποῦ 'νε κτήματα, βούδια καὶ προβατίνας,
 ἀναγελοῦν τὸν ἄνθρωπον, ὅταν τὸν φυλακίσουν.
 [ἔχει καὶ ἄλλα ἢ φυλακὴ πολλὰ κακὰ καὶ θλίψεις,
 255 κι ἂν ἦν' κι ὀρέγετον κανεῖς νὰ γράψῃ τὰ κακὰ της,
 ποτὲ νὰ μὴν ἐσχόλαζεν ἂν ἔζη χίλιους χρόνους.]
 καὶ μὲ ποῦ νὰ μ' ἐρώτησε νὰ τοῦ 'πα τὴν ἀλήθειαν,
 ὁποῦ νὰ μέ 'πε „Στέφανε, νὰ 'δῆς ἐλευθερίαν,
 νὰ λυτρωθῆς τὴν φυλακὴν, νᾶβγῃς ἐκ τὰ θηρία,
 260 οὐδὲν εὐρίσκεις καὶ καλὸν τῆς φυλακῆς κανένα“; —
 ἤθελα 'πεῖν ἐγρήγορα „ἴστιά εἰς τὰ καλὰ της —
 ἀλλ' ὅμως ἔνα τέως καλὸν τῆς φυλακῆς εὐρίσκω,
 ὅτι τοὺς φίλους τοὺς καλοὺς ἢ φυλακὴ τοὺς δείχνει,
 καὶ τοὺς καθάριους συγγενεῖς ἐκείνη τοὺς χωρίζει.
 265 τότε γινωρίζει ὁ καθεὶς ἐγκαρδιακὸν του φίλον,
 καὶ τὸν καθάριον συγγενὴν, ὅταν τὸν φυλακίσουν.“
 Ἡμπόρουν διὰ τὴν φυλακὴν νὰ 'πῶ ἀκόμη κι ἄλλα,
 ἀμμὴ σχολάζω, ἀφίνω τα νὰ 'πῶ καὶ νὰ 'μιλήσω
 ἐπάνω εἰς τὴν διαταγὴν καὶ τῶν φυλακατόρων.
 270 τούτην τὴν τάξιν ἔχουσιν ὄλ' οἱ φυλακατόροι,
 ὅταν νὰ φέρουσιν τινὰν ἀρχὴν νὰ φυλακίσουν,
 στοχάζουν τέτοιον κάμωμα ἂν ἴσως κι ἔνε πλούσιος
 ἂν ἦν' καὶ ἔχει πράγματα, ἂν ἔχη νὰ 'ξοδιάζῃ,
 ἂν ἐγροικοῦν τὸν ἄνθρωπον νᾶχη καλὸν σακκούλι,
 275 ἀνακατόνουνται πολλὰ, φωνάζου, κατακροῦσιν,
 σφικτοκλειδόνουν τον καλὰ, δείχουσ'τ' μανισμένοι,

251 λέγων πρέπον M πλεότερα παρὰ M 252 καὶ ἐκεῖνοι ὅπου
 ἔνε κτήματα βόδια M 253 ναλεγῶν M φυλακῆσον M 254—256
 spurii hoc loco, cf. v. 220 ss. 254 ἔκει M θλίψαις M 255 καὶ ἀνέν
 καὶ ὄριζε τον M 256 σχόλαζεν (sine augmento) ἀνέζεν M 257 μὲν
 ὁποῦ ναμερωτήσεν νατονπατὴν ἀλήθειαν M 258 μεπέν M ἐλευθερίᾳ M
 259 in M scriba cum primum scripsisset λυτρωθῆς, deinde eo deleto
 substituit λυτρωθῆς τὴν κόλασιν M να εὔγης M, ναεύγης P post 259
 add M καὶ να δοεάσης τὸν χν καὶ τότε τὴν κυρίαν 260 οὐ δέν M
 κανέναν M 261 ἠθέλα εἰπεῖ ἐγλήγορα ὕστιαν. στὰ κ. τ. M ἡστεία P
 262 ἀμμέ τὸ τέ ως ἔναν καλὸν M 263 τί M 265 τότε γινωρίσει
 πᾶσα εἰς τὸν ἐγκαρδιατόν M 267 ἐμπόρου M 268 ἀφίνω τα διὰ
 νακοντοφθάσω M 269 να ἐλθω στήν ὑπόθεσιν καὶ τὸν φυλακατόρων M
 270 ὄλοι P, ὄλοι οἱ M, ὄλ' οἱ scripsi 271 ἀρχὴν τινὰν M φυλακῆσον M
 272 στοχάζονται τὸ κάμωμαν ἀνέν καὶ ἔνε πλ. M 273 ἂν ἐν M ἀ
 ἔχει νὰ ἐξοδιάζει M, ἀνέχει ναεξοδιάζει P 274 σακούλλην M 276 σφικτο
 κλυδάνον τον M μανισμένα P

μισεύουν καὶ διαβαίνουνσι κ' ὑπὸν εἰς τοὺς ἀνέμους.
 κι ἂν ἔλθουσιν οἱ φίλοι του ἢ συγγενεῖς τοῦ ἀνθρώπου,
 οὐδὲν ἀνοίγουν κανενός, ὅλους ἀπηλογιάζουν,
 280 [λέγουν]. „ἢ αὐθεντεῖα παρήγγειλε νὰ στέκη σφαλισμένος,
 καὶ νὰ μηδὲν ἀνοίξωμεν ἄνθρωπον γεννημένον.“
 καὶ πάντα μὲ τὴν μάνιταν νὰ λέγη ταῦτα κείνα·
 κι ὅταν ἰδῆ ὁ κακότυχος ὅποιος καὶ ἔνι ἐκεῖνος,
 ὅτι σφικτοκλειδόνουν τον κ' ἔχουν τον κλειδωμένον,
 285 κ' οὐδὲν ἀνοίγουν κανενός, ἀμμ' ὅλους ἄπηλογιάζουν,
 καὶ τοῦτο ὅλον γίνεται ὡς διὰ νὰ τοὺς μπροχάψουν,
 δίδουν τους καὶ μπροχάπτουν τους καὶ φράσσουν τοὺς λαι-
 μούς των.
 κ' εἰς μιὰν ὁ φυλακάτορας ὅταν τὸν ἐμπροχάψουν
 καὶ δώσουν τον ὑπέρπυρα καὶ φράξουν τὸν λαιμόν του
 290 καὶ κανισκέψουν τον πολλὰ, διαβαίν' ἢ μάνιτά του,
 καὶ τότε ἀνοίγει τάχατε, κάθονται καὶ θωροῦν τον.
 καὶ τότε ὁ φυλακάτορας τέτοια λόγια λέγει,
 λέγει „* ἀγωμέτε καλῶς, φεύγετε' ἐδᾶ καὶ πάλιν,
 κ' ἐγὼ διὰ τὴν ἀγάπην σας τ' ἔκαμα κ' ἦνοιξά σας·
 295 ἀμμη ἂν τὸ μάθ' ἢ αὐθεντεῖα ὀργῆ εἰς ἐμένα ἔχει.“
 ξεβάλλει, ἀπηλογιάζει τους, ἐβγαίνει καὶ κλειδώνει,
 καὶ φαίνεται του κ' ἔκαμε πολλὰ μεγάλην γράτζια.
 κι ὅταν τὸν φέρουσιν νὰ φᾶ τὸ γιῶμα καὶ τὸν δεῖπνον,
 ἀνασκεπάζει καὶ θωρεῖ, στοχάζεται τὴν βρῶσιν,
 300 κι ἂν ἦν' κι ἀρέση του τὸ φᾶ, ρίπτει πέτραις ἀπέσω·
 „κοντὸ καὶ μὲν' ἢ μοῖρά μου ἄς ἔνε φυλαμμένη.“

277 καὶ εἶπᾶν P κλυδόνουσι καὶ ἀφίνουν τον καὶ πᾶν εἰς ταῖς δου-
 λίας των M 278 ἢ P, οἱ M 279 ἀνοίγον M ἀπολογιάζουν M
 280 λέγει M ἐπαρέγγειλεν M 281 καὶ οἱ M ναμὴν ἀνόγω κανενός
 ἀνθρώπου γεννημένου M 282 μάνιταν να με σαλγαλου (?) φωνάζει M
 283 εἰδῆ M, ἰδῆ P ὅποιος καὶ ἀνέν M 284 κληδομένον P, σφαλισμέ-
 νον M 285 ἀνίσουν M (?) κανενός νὰ τὸν παρήγορισουν M ἀπηλ. P
 286 ἐμπροχ. P, χάψων M 287 ἀποχάπτουν M 288 φυλακάτορας N
 καταχάψουν M 289 καὶ δούσουσι τὰ πέρπυρα νὰ φ. M 290 διαβέ-
 νει M 291 τότε P, τούτε M τάχαντες κάθοντεν M 292 καὶ τότε
 λέγει τζ γοργὸν ἀμέτε ἐδᾶ καὶ πάλιν M, hoc versu in unum contracta
 cum eo qui sequitur 293 ἀγωμέτε quid sit nescio. syllaba deest
 versui. potest fuisse λέγει „ἀμέτε ἐδᾶ καλῶς“ 294 ἀγάπιας M τὸ P.
 οἱ M καὶ ἦν. P, κῆν. M 295 ἐγὼ σεμεναν ἔχει M. ὀγῶ P, unde
 ὀργῆ fecit 297 χαρίτα M 298 τὸ γιόμαν ἢ M 299 τὴν οἱ M 300
 καὶ ἀνέν καὶ ἀρέση του τὸ φᾶν ρύκται πέτραις ἀπόσω M 301 κόντων καὶ
 μὲν ἢ μυραμου ἄς ἔνε φυλαμένοι M κοντὸ = σχεδόν, v. Cor. Ἄτ. II 196

- καὶ τότε ὁ κακότυχος ὅποιος καὶ ἐνὶ ἐκεῖνος
 ὡσάν ἰδῆ τὸ κάμωμα κι ὡσάν νοήση ἐδήτης,
 κρατίζει του τὸ πλεότερον, θέλη κι ἂν οὐκ ἠθέλη,
 305 δίδει του τὸ καλῆτερον, κι ἄς τὸ στερεύεται κείνος.
 κι ὡσάν ἀφήση καὶ διαβὴν πέντ' ἔξη 'μέραις πάλιν,
 ἀναθυμᾶται τῆς ἀρχῆς, λέγει „ἄς μοῦ δώσης πάλιν.“
 ἀγριομανοῦντ' ὡς τ' ἔξαρχῆς νὰ φράξουν τοὺς λαιμούς των·
 καὶ κείνος ὁ κακότυχος ὅπου 'ν φυλακισμένος,
 310 διατί παντέχει νὰ σταθῆ 'ς τὴν φυλακὴν ὀλίγα,
 λέγει „διὰ πέντε πέρπυρα, διὰ ἔξη, διὰ δέκα,
 ἄς τοῦ τὰ δώσω κι ἄς τὰ φᾶ ταῖς ἡμεραῖς ἐτούταις,
 κι ἄς ἔχω τὸ 'πεδέξιον μου 'ς τὴν φυλακὴν ὅπου 'μαι,
 παρὰ νὰ χάσω ὁ ταπεινὸς τὸ πρᾶγμα καὶ τὸν κόσμον“.
 315 καὶ μετὰ τοῦτον τὸν σκοπὸν τὸν ἔχουν οἱ ἀνθρώποι
 κερδαίνει ὁ φυλακάτορας, θέλουν κι ἂν οὐκ ἠθέλουν.
 ἄρχοντες, τί σᾶς φαίνεται εἰς τοὺς φυλακατόρους;
 πιστεύετε νὰ δώσουσιν ἄγγελον τὴν ψυχὴν των;
 ἐμὲ ὡσάν μοῦ φαίνεται εἰς ἰδικὴν μου γυνῶσιν,
 320 ὁ διάβολος τοὺς ἔποιεν μὲ τὴν Ζερβὴν του χέραν
 κι ὁ θεὸς τοὺς ἐκατάργησε πάλιν μὲ τὴν δεξιάν του,
 καὶ μίσησέν τους ὁ θεὸς κ' ἐβγήκαν ἀπομπρός του,
 καὶ πῆρέν τους ὁ διάβολος κ' ἐμπήκεν 'ς ταῖς κοιλιαῖς των.
 κρεμνοῦν καὶ ἀνατάσσουν τοὺς νὰ τρῶσιν τοὺς ἀνθρώπους
 325 καὶ θέλω νὰ κατέχετε ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
 ὅταν ἐμπήκα ἀπαρχῆς 'ς τὴν φυλακὴν ἀπέσω]]
 κ' εἶδα τὸ πῶς ἐδιάγασιν καὶ τήντα τάξιν εἶχαν,

302 καὶ τότε ἐγνωρίζει τον ὅποιος καὶ ἀνὲν ἐκεῖνος M 303 ὡσάν
 ἀκούσει οὗτους (nihil amplius) M 304 ἀνοκαιθέλει M 305 πρίν τὸ
 οἱ M στερεύται M (quod artius ad metrum) 306 ἀφήσει πάλιν πέντε
 ἔξημέρες M 307 δώσω M 308 ἀγριομανοῦνται ὡς τὸ P, ὡς τὸ
 οἱ M ἀπαρχῆς M φράξουν τὸν λεμὸν τους M σφάξουν P 309 οἱ M
 310 διατί ἐκεῖνος δὲν ἔχει στήν φυλακὴν ὀλίγα M παντέχει ser., οὐδὲν
 ἔχει P 311 πέρπυρα P 312 τοῦτὰ δώσω M 313 πεδέξιον P
 φηλακὴν M post hunc versum add M καὶ τοῦτε ἂν ἔνεον καὶ σταθῶ
 πολλὴν καιρὸν καὶ μέγαν βάλλει εἰς τὸν νούντου ὀταπεινὸς λέγει ἄς τὸν
 κανισκέψω δὰ ἀπαρχῆς καὶ πάντοτε ναμοῦ νεν κρατιμένος καὶ ἄς χάσω ἀπὸ
 τὸ πρᾶγμα μου καλιον διὰ τὴν τιμὴν μου 314 πρᾶγμα P M 316 φυλα-
 κάτορας M ἀνουθέλουν M 317 εἰς P, διὰ M 319 ἐμὲν M εἰς τὴν
 ἐδικὴν μου γυνῶσιν M 320 ἐπλασεν M χεῖραν M 322 καὶ ἐμίσισέν
 τους ὁ χς καὶ εὐγίκαν ἀπροπός του M καὶ εὐγήκαν P add M in fine ver-
 sus ἀντου κόσμον 323 πείρεν P καὶ ἐπίρεντος M εἰς ταῖς P M 324
 κρεμμάζου καὶ ἀνατάσσουντους νατρῶγσιν τοὺς ἀνθρώπους M 325 νατὸ
 κατέχετε M 326 ἐμπήκαν M 327 εὐδιά τὸ πῶς διάγασιν M καὶ οἶδα P

ἔβαλ' εἰς νοῦν μου ὁ ταπεινὸς κ' ἔλεγα νᾶνε λύκοι,
 καὶ πάλιν ἐδιέγερνα κ' ἔλεγα κ' ἔν κοράκοι,
 330 καὶ πάλιν ἐξειδέγερνα καὶ νᾶν λυσιάριοι σκύλοι.
 κι οὐδὲν ἐξόρθονα νὰ 'πῶ κυρίως τὸ ἦντάνε.
 καὶ τότες ἐσυντήρουν τοὺς μὲ τοὺς λυσιάρους σκύλους,
 καὶ ἐλυσιάρησαν εἰς ἐμέ, δι' αὐτὸ κάμνουν ἐδήτης,
 κι ἐξύστερον ὁμοιάσα τοὺς μὲ τοὺς κυνοκεφάλους.
 335 καὶ πάλιν μέσα μου ἔλεγα „κάλλιοι ἔν οἱ κυνοκεφάλιοι,
 διατί, ὡς ἀκούω ἐγὼ διὰ τοὺς κυνοκεφάλους,
 ἂν ἦν' καὶ πιάσουν ἄνθρωπον, κόπτουσιν τὸν λαμόν' του,
 ὑψηλὸν τον καὶ τρώσιν τον, κι ἂν ἔχη τίποτε πρᾶγμα,
 'πομένει εἰς τὸ σπήτιν του κ' ἔχουν το τὰ παιδιὰ του.
 340 μὰ τοῦτοι τρῶν τὸν ἄνθρωπον, ὁμοίως καὶ τὸν βιόν του.
 Ἡκούσατε τῆς φυλακῆς τοὺς πόνους καὶ τὰς θλίψεις;
 ἐμάθατε τὰ πρᾶγματα καὶ τῶν φυλακατόρων,
 εἶδατε κ' ἐγνωρίσατε καὶ τῶν φυλακισμένων.
 ἐδᾶ λοιπὸν νὰ σᾶς εἰπῶ διὰ τὸν φυλακάτοράν μου,
 345 τὸ πῶς τὸν εἶχα αὐθέντη μου καὶ τήντα τάξιν εἶχεν.
 ὅταν ἀνοίξῃ τὸ πουρνὸ τῆς φυλακῆς ἢ πόρτα,
 ἀνάκειτό μοι νὰ τοῦ 'πῶ „χίλια καλῶς ἐφάνης“ —
 καὶ λέγαν το τὰ χεῖλη μου, ἄμμ' ἡ καρδιά μου μέσα —
 ὅλοι σας τὸ κατέχετε τὸ τί καλὸν τὸν θέλω.

328 ἔβαλα P M εἰς τὸν νοῦν μου M νάνεν λοῖκοι M 329 ἐξειδέ-
 γερνα καὶ ἐλέγα νάνεν κοράκοι M 330 ἐξειδέγερνα P, ἐλέγα M καὶ νᾶν
 P, νάνεν M 331 καὶ δὲν ἐξόρθωνα πῶτε διὰ νᾶπῶ ἦν τάνε M 332 καὶ
 τότε ἐ συντήρουν τοὺς καὶ ἔλεγα πρῶς ἐμέναν M 333 ντάχη ναλισσι-
 σασιν καὶ διὰ αὐτὸ τὸ κάμνουν ἐτζη M 334 καὶ τότε ἐσυντήρουν τοὺς
 καὶ εἶδα τὸ πρᾶγμα ἧτις διατι ἤκουσα καὶ ἔλεγασιν ἐκεῖνοι τρῶν ἀνθρῶ-
 πους καὶ εἶδα τὸ πῶς διάγασιν καὶ τήν τα τάξιν εἶχαν ἐνεθυμῆθην ὀλενός
 καὶ τοὺς κοινοκεφάλους καὶ ἐσουσουμιάσασα τοὺς καὶ τοῦτος μετ' ἐχείνους M
 335 ἐμένο ὡσαν μου φαίνεται καλλίτερον ἔνευ ἐκεῖνοι M 336 versus
 inelegans. habet autem M multo plura haec διατί τρῶσιν τὸν ἄνθρωπον
 συνζόντανον ὡς ἔφην ἐτοῦτι τρῶν τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ καλάτου ἀντάμα
 ἄμμε οἱ κοινοκεφάλιοι ὡς ἀκούω ἐγὼ (quod ita in metricam formam re-
 dīgias ut scribas ὡσπερ ἐγὼ ἀκούω) 337 ἀνέν M κούπτουσιν M 338 καὶ
 ψύνουν τ. κ. τ. τ. ὀλόγγυμον τὸν τρώσῃν M 339 ἀπομ. P καὶ ἂν ἔχι
 πρᾶγμα τίποτες στο σπήτιν του ἀπομένο M, unde versus officias multo
 elegantiores eo quem codicis P auctoritatem secuti supra dedimus 340
 om M 341 τοὺς πόνους τῆς φυλακῆς M θλιψῆς (sic) M 342 ἐμάθατε
 τήν εἶδησιν M 343 ἴδατε καὶ γρυκήσετε M τῶν φυλακισμένων P 344
 γῶ λοιπὸν νασαζῶ M 345 αὐθέντι M 346 ὡσάν M τῷ πουρνῶ P,
 τὸ πορνὸν M 347 ἀνάκειτάς μουρια τοῦ πῶ χίλια κάλος ἐφάνεις M
 348 λέγοντου M μέσα P, ἀπέσω M 349 θέλου M ὁ κατέχεται P, quod
 e M corr τὸν Bursianus, τὸ P M

- 350 εἰς γῖώμα καὶ εἰς δεῖπνόν μου ὁμοῦ ἐτρῶμεν πάντα·
 ἐμπρότερα μου ἐνήβγετον, πρωτότερα καθίζει,
 καὶ πάντα ἐμπροτίμου τον εἰς τὰ καλὰ μπουκούνια.
 καὶ τότε καὶ ἂν ἤρχετον ὁ σκύλος μοναχός του,
 ἄμμ' ἔρχετον κι ἐφέρνε μου τοὺς ἄγροικους ταμπάκους;
 355 σκουτέρους καὶ παιδόπουλα, λουμπάρδους καὶ τουδέσκους.
 καὶ τότε ἐμπροσκάλειεν τους „μάτζι ἐμπέβρε ἰμπρεγάδα“,
 360 καὶ κείνοι εἰς μίαν ἤρχιζαν νὰ τρώγουν καὶ νὰ πίνουν,
 νὰ τραγῶδουν λατινικὰ καὶ νὰ μὲ πεσκαντάρουν.
 καὶ τότε λέγουσι κ' ἐμέ „βαῖνη μπέβρε οὖν τράτον“.
 360 καὶ ἔγω θωρῶ τους πῶς τρώγουν κι ὡσὰν βουβὸς ἰστέκω,
 μόνος καὶ διαλογίζομαι, βάλλει ὁ νοὺς μου ἀπέσω
 „ἴδε τὸ πού σ' ἐπέσωσεν ἡ μοῖρά σου, Σαχλήκη,
 εἰς ποίαν κούρτην κάθεσαι κ' εἰς ποίαν λότζαν εἶσαι,
 καὶ ποιοὶ ἄρχοντες εὐγενικοὶ κάθονται μετὰ σένα,
 365 καὶ βλέπεις τους ἔς τὸ πλάγι σου καὶ χαίρεσαι μετὰ τους“.
 καὶ μὲν' ὁ νοὺς μου μεριμνᾷ εἰς ἦντα τρόπον εἶμαι.
 καὶ κείνοι τρῶν καὶ πίνουσιν, μεθυοῦν καὶ τραγῶδοῦσιν,
 κι ἀπίτης φᾶν καὶ παιξοῦσιν, τοὺς ἡῦρα νεοὺς αὐθένταις.
 καὶ τὸτ' ἀπὴν μισεύσουσιν κ' ὑπᾶν εἰς τοὺς ἀνέμους,¹
 370 συμόνει φυλακάτορας τάχατε πρὸς ἐμένα
 καὶ λέγει „ἐγὼ τοὺς ἔφερα νὰ σὲ παρηγορήσουν,“
 πιστεύοντα νὰ μ' ἔκαμε πολλὰ μεγάλην χάριν,
 καὶ πλαγονίζει νὰ τὸ πῆ σματά τάχα ἔς τὸ ἔπί μου,
 κ' ἔνι μεθούκλιν ὁ ἔρημος κουρούνα καμωμένος,

350 γίωμα M ὁμοῦ ἐτρῶγαμεν πάντα P, ἀντάμα τρῶμεν πάντα M
 351 ἐμπρὺς μου πάντα νύβεται προδίτερα καθίζεται M ἐνήβγετον P
 352 καὶ πάντα προτιμούμετον M μπουκούρια M 354 ἄμμε M, ἄμ' P
 ἤρχ. καὶ ἐφερνε M 355 πεδόπολλα M τουδέσκους M, quae lectio
 multum praeferenda visa est ei quoniam P dat γουδέσκους 356 ἐμπρος
 καλέτε τους μάτζια μπεβραι μπεγάδε M 357 ἐκεῖνοι εὐθὴς ἀρχήζουσιν
 νατρώσυν M 358 τρασοδοῦν M post hunc versum add M: καὶ τότε
 ὡσὰν σχολάσουσιν τάχατε τὸ τράγουδην (sic) ἀρχήζουν τὴν ἀρύγησιν ὅλον
 δυα μεθυσίαις ὅλον διὰ καλὰ κρασία ὅλον διὰ ταβέρναις ἰστέκω τον φω-
 νάσουσιν καὶ ἀλλήλως κατακροῦσιν 359 κ. τ. λέγωσιν καὶ μὲν βαίνει
 μπευρε μπεγάδε M 360 καὶ ἐγὼ θωρῶ τους μοναχὰ σὺν βορὸς ἰστέχο M
 361 μόνος μου δ. καὶ λέγει ὁ ν. M 362 Σαχλήκη M 363 εἰς πῖαν
 λότζαν κάτεσε (?) καὶ ἰς πῖαν θαρὴν καὶ εἰς πῖαν κούρτην ἦσε M 364
 μετ' ἔσαναν M 365 μέσα ὁ νοὺς μεριμνᾷ εἰς ἦντα τρῶπον ἔνε M
 366 καὶ ἐκεῖνοι M τραγουδοῦσιν M (sic) 367 καὶ ἀπίτης ποιοῦν καὶ
 πέξουσιν ὅλοι μου οἱ αὐθέντες M 368 καὶ εἶπᾶν PM 369 ἐμέναν M
 372 γράτζιαν M 373 καὶ ἐρχετε κόντὰ ναμενατοπή στοῦ φτήν μου M
 374 καὶ ἀνευ κουλόνοι ἔρημος κούρονα καμωμένος M

375 κι ἀναταράσσομαι καὶ ἔγω ὑπὸ τῆς μεθυσίας του.
κι ἂν ἔλειπεν κι ἐγέρνουμου καὶ πήγαινα παρέκει,
ἐξέρνουν καὶ τὰ ἔφαγα καὶ τᾶντερά μου ἀκόμη.

- τούτην τὴν θλίψιν ἔχω ἔγω, τέτοιον καιρὸν διαβάζω,
τοῦτον τὸν πόνον μ' ἔδωκεν — καὶ πῶς νὰ τὸν βαστάζω; —
- 380 τὸ ριζικόν μου τὸ κακὸ, κι ἀνάκειται νὰ βάζω,
καὶ τὸν αὐθέντην τὸν Χριστὸν εἰς βούθια μου νὰ κράζω.
πῶς ν' ἀπομένω τὸ κακὸ, τὴν τόσην τὴν πικρίαν,
πότε νὰ ἴδῃ ἐλευθερίαν νὰ ἔβῃ ἐκ τὰ θερία,
καὶ νὰ δοξάσω τὸν Χριστὸν καὶ τούτου τὴν κυρίαν;
- 385 λοιπὸν παρακαλῶ ἐσᾶς ὅπου ἔμαι κρατημένος,
διατ' εἶμαι φίλος ὀλωνῶν, μ' ὅλους ἠγαπημένος.
ὄλοι ποῦ μὲ γνωρίζετε πῶς ἤμουν μαθημένος
καὶ πῶς ἐκατεστάθηκα τώρα φυλακισμένος·
πονῶ καὶ κλαίγω κι ἀγανακτῶ καὶ λέγω το μεγάλα,
- 390 τὸ δίκαιον πῶς ἐμαύρισε πλεότερα παρὰ τᾶλλα
καὶ τ' ἄδικον ἐγίνετον ἄσπρον ὡσὰν τὸ γάλα·
δι' αὐτο μὲ κρατήσασιν, ἔς τὴν φυλακὴν μὲ βάλαν.
ἀλλὰ θαρρῶ νὰ ἔδικαιωθῶ ἔς ὅσα κακὰ πανθάνω,
ὅσα μὲ φυλακίσασιν, ὅσα δηνάρια χάνω,
- 395 κακὰ νὰ πάθῃ ἀπάνω της κι ὄλα νὰ τὰ μανθάνω.

375 καὶ ἀπὸ (om γῶ) M 376 καὶ γέρνομαι καὶ πάγω εἰς ἄλλον
τόπον M 377 ναξέβασσα καὶ τὰ φαγὰ M post hunc versum linea
distincti, cum in ea quae sequitur parte carminis concentu finali utatur
poeta, veluti fecit in carmine priore. unde Maurophrydes ornabatur
hoc quasi tertium Sachelcis carmen esse distinguendum: vide praefationem
378 ἐγῶ M 379 με φερεν ἢ τύχη ὡς διεμέναν M 380 altera pars
versus est ἐτοῦτα με προξέναν in M 381—384 om M (qui tamen eis
iam antea utitur: cf. 259 384 τότε P, τούτου scripsi ante 385 hos
duos versus ponit M καὶ ἐδὰ θωρῶ ἐπιασάν με ἐβάλαν καὶ κρατοῦν με
ἀνάκειται μοι νὰ βαστῶ ὥστε ναμὲ ἀποδιαβάσῃν 385 ὄλους παρακαλῶ
σας το ὡς ἡμε κρατημένος M 386 διατὶ με P, διατὶ ἤμαι M φήλους
ὄλον ὦν M ἀγ. M 387 ὅπου M post 388 add M λοιπὸν παρακα-
λέσετε ναδῶ παρηγορίαν ναλυτρωθῶ τὴν κόλασιν να εὔγω ἐκτα θηρηα καὶ
ναδοξάσω τὸν χν καὶ τούτες τὴν κυρίαν. Ἐστῶν τα ἐγῶ εἰς τὴν φυλα-
κὴν ἀπέσω κρατιμένος καὶ σφαλισμένος δυνατὰ καὶ ἀπέξω κλιδομένον ἐνε-
θημοῦμον τὸ λενονπὸς ἡμου μαθημένος καὶ πῶς κτλ (ita ut hic versus
his positus sit in M) 389 κλαίω M. certissimum est hoc vocabulum
monosyllabum hic pronuntiandum esse μέγαλω (sic) M 390 ὅπου
ἐμαύρησεν M 391 τὸ ἀδίκαιον (sic!) M 392 με ἐκρατήσασιν εἰς
τὴν M 393 να ἐδικαιω τῶ M σόσα P, εἰς ὡσα M 394 ὡσὰν με
φ. ὅσα δυνέρια ἐχάνω M 395 τις P.M. ceterum transitum ad mer-
tricem abruptissimum esse unus quisque intellegit, neque iniuria fortasse
de lacuna (incertum tamen ubi) cogitari potest

- κ' ὕστερον νὰ τὴν κάψουσιν καὶ τότε ν' ἀποθάνω.
 ὅταν μὲ περιλάμπανε κ' ἤλεγέ μου „ἀγαπῶ σε,
 κι ἀφ' τὴν ἀγάπην τὴν πολλὴν στέκομαι καὶ θωρῶ σε,
 βλέπω σε κ' εἶσαι μετ' ἐμὲ καὶ πάλι ἐπεθυμῶ σε.“
- 400 θωρεῖτε ταῖς ἀρχόντισσais ἐσεῖς ὅπου ἀγαπάτε,
 ποῦχετε νὰ ἔοδιάζετε, κανεῖς μηδὲν λυπάτε,
 κατὰ καιρὸν πηδάτέ ταις, συχνὰ μηδὲν ὑπάτε,
 καὶ νὰ περνάτε σιγανὰ, ὕλους νὰ τοὺς τιμάτε.
 Χριστὲ, ταῖς κάτω γειτονίαις νὰ ταῖς ἰδῶ καυμέναις,
- 405 διατὶ εἶν πολλαῖς μαστόρισσais, μαυλίστριαis μαθημέναις,
 ὕλαις ταῖς ἔχουν ἀπ' ἐδᾶ πολιτικαῖς στεμεγαῖς,
 ἔχουν κρυφαῖς καὶ φανεραῖς περισσοκαμωμέναις,
 καὶ [βλέπετ'] ὅσοι διαβαίνετε ταῖς κάτω γειτονίαις,
 νᾶχετε φρόνησιν πολλὴν, νᾶχετε μηχανίαις,
- 410 διατὶ ἔχουν ἢ πολιτικαῖς ἔτοιμαις προξενίαις
 καὶ βάνουσιν τὸν ἄνθρωπον ἀπέσω εἰς ταῖς γυνίαις.
 καὶ πᾶσα εἰς ἅς βλέπετε, κανεῖς μηδὲν πιστέψη
 ποτέ του τὴν πολιτικὴν κ' εἰς μιὰν χειροτερέψη,
 διατὶ καλοῦν τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὸτ', ὡσὰν μισέψη,
- 415 λέγουν „ὁ κακοθάνατος ἦλθε νὰ δυναστέψη·
 νὰ πάμεν εἰς τὴν αὐθεντιαν καὶ νὰ τὸν ἐπαιδέψη.“
 ἐμάθαν ἢ πολιτικαῖς ἀφότι γαμηθοῦσιν,
 γαμούνται καὶ παγαίνουσιν ὥστε νὰ τροικηθοῦσιν,

396 καὶ νατὴν ἐφουρκήσουσιν καὶ ὕστερον ναποθάνω M. 397 ἀν τα με π. καὶ ἐλέγεν με M. 398 καὶ αὐτὴν ἀ. τ. ποστὴν P, καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπην τ. πολλὴν M. ἰστέχω M. post hunc add M. alterum versum qui fortasse geminus putandus est δίκαιον τὸ ἔχεις, τῆς ἐλέγα ὅτι καὶ ἐγὼ ἀγαπῶ σε. 399 θωρῶσε καὶ ἦσε μετ' ἐμὲν καὶ πάλιν ἐπεθυμῶ σε M. πάλιν etiam P. 400 ὅπου ἔχ. P. haec praebet M. θωρεῖτε τὰ καμύματα τα ἔχουν αἱ πομπομέναις τὰ κάμνουν εἰ πολιτικαῖς οἱ παλεοκουρεμένες πῶς δίνουσιν ὅτι ἀγαποῦν ὡς ἔνεν μαθημεναῖς καὶ τὸ τε ἐπιβουλεύονται ὡς ἐν εν τροπιάσμεναις λιπον παρακαλῶ σας το κανὶς μὴ δὲν πιστεύση πότε του τὴν πολιτικὴν καὶ εἰς μιαν χειροτερίση διαυτὸ ὅπο ἐνεν φρόνιμος ἅς τὴν ἀποχορίση. 401 non habet M. 402 τὸ πᾶτε P. κατα καιρὸν ἅς τὴν πηδᾶ καὶ ἀνθέλει ἅς τὴν χαρίσει M. ceterum hic ponit M. quae secuntur διατὶ ὅποιον πιάσει ἢ πολιτικὴ πολλὰ τὸν τζηγαρίζει εἰς ὅσα θέλη ἅς σε ἀγαπᾶ χίλια καὶ ἂν τῆς ἀρέσεις ἐκεῖνοι εὐρίσκει τὸν καιρὸν τοπῶς νασεπλανέσει Ἄμετε καὶ γυρίζεται ὅς ἦσθαι μαθημένοι παιζοὶ καὶ καβαλλάριδες ὁμου συνηθησμένοι τρῶτε καὶ πίνεται καλὰ ἅς ἦσθε καὶ ἐνδύμενοι χόρευετε καὶ παίζετε καλὰ συντροφιασμένοι θωρεῖτε ταῖς ἀρχόντης σαις ἐσεῖς ὅπου ἀγαπάτε ὅπὸ ἔχετε ναεξοδιάζετε κανὶς μὴ δὲν λυπάτε καὶ νὰ μηλείτε φρόνιμα καὶ πάλιν νὰ σωπάτε. 403—416 om M. 408 βλέπετε P. 411 γονείαις P. 417 οἱ πολιτικαῖς ἀν. εὐρουν κόπελλον κρυφὰ νατὸ κρατῶσιν M. γαμηθοῦμεν P, quod corr. 418 θέλουσιν τον μετὰ χαρὰς ὥστε να τροικηθοῦσιν M

- κι ἀφ' οὗ γνωστοῦν ἢ ἄτυχαις κι ἀπὴν φανερωθεῦσιν,
 420 τότε γυρεύουν ἀφορμὴν νὰ τοὺς εὐλογηθοῦσιν.
 να ἴδῳ ταις ταῖς πολιτικαῖς καὶ νὰ ταῖς γεβεντίσουν,
 ὅλαις ὡσὰν τὴν Κουλουμποῦν, τὴν ρούγαν πηλαλήσουν,
 νὰ ἴτροπιασθοῦν, ν' ἀτιμωθοῦν καὶ νὰ ταῖς διαλαλήσουν,
 καὶ ὅποια πᾶ ἔς τὸ ἔξωπορτον νὰ τὴν λιθοβολήσουν.
 425 ὁποῦ λυπάται πολιτικὴν, ὁ θεὸς νὰ τὸν κουράσῃ,
 εἰς τὴν Τουρκιὰν νὰ ἐξοριστῆ, εἰς Τούρκους νὰ περάσῃ,
 οὐχὶ νὰ πᾶ πραγματευτῆς πράγματα ν' ἀγοράσῃ,
 ἀμμέ ἔς ταῖς μαύραις φυλακαῖς ἀπέσω νὰ γηράσῃ,
 διατὶ ἄν οὐκ ἔχῃ δύναμιν ἢ πολιτικὴ νὰ βλάψῃ,
 430 γίνεται τάχα ταπεινὴ, συσφίγγεται νὰ κλάψῃ,
 κι ἂν ἤμπορῇ συνζώντανον ἔς τὸν ἄδην νὰ σὲ θάψῃ.
 καὶ δι' αὐτ' ὁποῦ ναι φρόνιμος ἄς τὰς ἀποχωρίζῃ,
 κατὰ καιρὸν ἄς τὰς πηδῶ κι ἂν θέλῃ ἄς τὰς χαρίζῃ.
 ὁποῖον πιάσῃ ἢ πολιτικὴ, πολλὰ τὸν τσηγαρίζῃ,
 435 καὶ κάμνει τον καὶ πελελὸν, σὰν μύλον τὸν γυρίζει.
 κ' ἐμὲν ὡς τὰ με βλάψασιν, ἔχω μεγάλο θάρρος,
 νὰ ἴδῳ τὴν Κουταγιώταιναν ἔς τῆς βλάσταινας τὸ χάρος,
 καὶ νὰ τὴν δέρνῃ κι ὁ φουτρῆς διὰ νᾶχῃ μέγα βάρος,
 κ' ὕστερόν νὰ τὴν κάψουσιν καὶ νὰ τὴν πάρῃ ὁ Χάρος.
 440 ἀκοῦτε τήντα συμβουλήν ἐνόρθωσεν ἢ φίνα.
 τῆς Κουλουμποῦς ἐμήνυσεν κ' ἦλθεν ἢ Βαλσαμίνα,
 πέμπουν διὰ τὴν Φατράλενη, κι ὅλαις ἐντάμα ἐμείναν.
 ἦλθασιν μοῖρα τρέχοντα καὶ μοῖρ' ἀπ' ἄλλον τόπον,
 τὸ πῶς νὰ δώσουν τὴν βουλήν, πῶς νὰ ἔορθώσουν τρόπον,

419 καὶ ἀπὴν ταῖς ἐγρικῆσουσιν καὶ ἀπὴν φανερωτοῦσιν M 420 γυρεύ-
 ουν M εὐλογισθοῦσιν M 421 ἰδότες P, ἰδο ταῖς M (qui tamen alterum
 ταῖς om), em Bürsianus Ζεβεντήσουν M 422 κολ. M ρόγαν M 423 νόντρ. M
 424 καὶ ὅποιαν πάγῃ στὴν ἐξόπορτον νατὴν λυθοκολήσουν M 425 πολι-

τηκεῖ M 426 στοὺς τούρκους M 427 ὀχει ναπὰ πρμαδε φτ' πράγ-
 ματα ναγουράσει M 428 om M ναγυράσῃ P 429 ἀνοῦκαι ἔχι M
 430 σφίγγεται M 431 καὶ ἀνυμπωρέσει M 432 διαυτόν P, δι'αυτό
 (sic) M ἐνεν M ταῖς M 433 ταῖς M bis 434 διότι ὅποιον M πιάσει
 ἢ M, πιάσῃ P 435 om M 436 καὶ ἐμὲν ὡς τα με βλ. ἔ. μεγάλο
 θάρως M fortasse ὡσὰν legendum pro ὡς τὰ 437 γουταγιότεναν στῆς
 βλάσσενας τὸ χάρος M κάρος P 438 μεγάλον M 440 ἀκούσετε M
 φήνα P, φύνα M 441 κουλουμποῦν P ἐμήρισεν M βαρο. M 442 ἤρτέν
 καὶ ἤρθεν (sic) καὶ ἢ φατράλενα καὶ ὅλαις ἀντάμα μεμύναν M φαγρά-
 λαινα P 443 ἦλθασιν μεῖραν τρέχοντα μεῖραν νὰ ὀρθοῦσιν τρώπον M
 μοῖρα P 444 om M

- 445 νὰ πᾶν νὰ κατατάξουσιν ἔλαις εἰς ἓνα τόπον,
καὶ μὲ τὴν σάρκαν των νὰ ζοῦν δίχως κανένα κόπον.
ἀμμ' ἡ Κουκούτζια τῷμαθε καὶ πάγει νὰ πλαντάξη.
λέγει ταις „κακοῦρίζικαις, ὁ θεὸς νὰ σᾶς πατάξη·
βάλλετε μιὰν ἀπανωθειὸν νὰ σᾶς κρατήσ' εἰς τάξιν.“
- 450 καὶ μέσα εἰς τοῦτο φθάνουσιν ἢ τρεῖς Καβαροπούλαις.
ἔχουν ἀντάμα μετ' αὐταῖς καὶ ἄλλαις παιδοπούλαις,
τέτοιαις ὡσὰν κατέχετε, καὶ πολιτικοπούλαις·
ἐκάτσαν κι αὐταῖς ᾿ς τὴν βουλὴν ὡσὰν ἀρχοντοπούλαις.
ἦλθεν ἡ Κουλουμπάδαινα μὲ τ' ἄσπρα τὰ μαλλιά της,
- 455 σύρνει κοπέλαις περισσαῖς ὅπου ᾿νε τὰ πουλιά της·
ἐσύμωσε καὶ κάθισε συμὰ μὲ τὰ παιδιὰ της,
ἠγέρθη κ' εἶπε τῷθελεν κ' ἠκούσθη ἡ ὁμιλία της.
ἦλθε κι αὐτὴ εἰς τὴν βουλὴν καλὴ ἢ ἀρχοντοπούλα,
ὅπου ᾿χεν χιλιαῖς βουκεντριαῖς ἐπάνω ᾿ς τὴν καππούλα,
- 460 καὶ βάσταν κι ὀρκιδόπουλα γεμάτην μιὰν σακκοῦλαν,
κ' ἢ ἄλλαις ἐπιστεύασιν, λινάριν ἔνι ἢ σκούλα,
κ' ἢ κλέπτρα ἢ Κουταγιώταινα ᾿ς ὄλαις ἐροζωνάρειν
„εἶπέ, μωρὴ κυρὰ καλὴ, ποῦ τῷβρες τὸ λινάριν,
νὰ πάγω νὰ πραγματευτῶ κανένα κιντινάριν,
- 465 νὰ κάμνω πέτζαις νὰ πουλῶ καὶ ν' ἀγοράζω οἰνάριν,
νὰ πίνω νὰ ζεστένωμαι τὸν μῆναν τὸν γεννάρην.
Ἐλένη, ὅταν ἔφυγες, μωρὴ, ἀπαὶ τὸ χωρίον,
καὶ ᾿κεὶ πῆγες καὶ κούμπησες ᾿ς τὸ πολιτικαρεῖον,
᾿ς τῆς Ἀγγελίνας τῆς πτωχῆς συμὰ ᾿ς τὸ τσαγγαρεῖον,
- 470 καὶ δάνειζες τὴν σάρκα σου κούρβα χιλίων καὶ μυρίων.“
ἀλλ' ἦλθεν κ' ἡ Πιλάταινα ἢ χήρα ἢ κουρεμένη,
ὀποῦ ταῖς νύκταις πορπατεῖ κ' εἰς τὰ πουρδέλια μένει·
τὴν ἀνησιάν της ἔσυρνε τὴν φραρογαμημένη,

445 ἕναν M χόρια τους add P ante ὄλες 446 ζῶν M 447 ἀμμή
PM του ἔμαθεν M 449 βάλετε M ἀπάνωσας M νασὰς κρατίζει τά-
ειν P, νακρατίξει τάξει M 450 φθάνουσιν M καφουροπούλλαις M
451 εἶχαν M 452 πολιτικοπουλλαῖς M 453 καὶ ἐμπήκαν εἰς τὴν
συμβουλὴν τοῦτες οἱ ἀρχον του πουλλαῖς M 454 ἢ γραιὰ ἢ κουλουμπάδαινα
με τα ᾿σπρα τα μαλλεία της M, μετ' etiam P, με τ' seripsi 455 σείρνη
κούπελλαις M ἐνέν M 456 ἐσ. καὶ στάθηκεν M 457 καὶ ἠγέρθη καὶ
ἠπεν τὸ θέλειν καὶ ἠκούστην ἠμιλιότης M 458—490 om M, in quo
haec leguntur: ἦλθεν ἡ παραβάραινα καὶ ἀπὸ μακρὰ φωνάζει. ἀκρου-
σταθεῖτε τὰ ἀδελφιά μου καὶ τὴν τζάνουσαν κράζει. ἔχι καὶ τὴν σμινιά-
δαιναν καὶ ἀντάματης ἰσάζει ἐκεῖ ἐνέν καὶ ἢ λαμπίτενα διὰ νασαῖς ὀρδνυ-
άζει 462 εἰς P. ἐροζωνάρειν 'ragionanu' 471 ἢ ante κουρ. om P

καὶ τὴν ἡμέρα σιγανὴ διαβαίνει σὰν ῥουμένη.
 475 καὶ τότε ἡ καυκα ἔπεσσε τοῦ κύρ Γεώργου ῥώσω,
 ἀντάμα μὲ τὴν Νούφραινα ὁποῦ ἔνε διὰ γρόσσο.
 καὶ λέγει τῆς Τζαβούλενας „ἐγὼ νὰ σὲ κανώσω.“
 ἡ Γιακουμίνα ἔπεσσε μὲ τὸ Ξανθὸν τριχάριν,
 τοῦ Γγουλτζουνῆ τοῦ μεθύστη ὁποῦ ἔχει ἄλλην χάριν,
 480 καὶ πίνει καὶ μεθύζεται καὶ πνίγεται ἔς τ' οἰνάριν,
 καὶ μέτρησεν τοὺς καύχους τῆς κ' ἠυρέν τους κιντινάριν,
 κ' ἐπανθεόν τους ἑκατὸν ἦσαν, καὶ πέντε φράροι.
 ἐκάτσαν χώρια ἔς τὴν βουλήν ἢ κοπελαιῖς ἢ κλύστραις,
 κ' εἰς τὴν ἀντιπαραμεριὰν ἐκάτσαν ἢ μαυλίστραις,
 485 ὁποῦ κατέχουν τὰ πολλὰ, ἔνε καὶ συγγρουλίστραις.
 ἡ Ἀγγελίνα ἔπεσσεν ὁποῦ τὴν ἐζητοῦσαν,
 ἔπεσσεν κ' ἡ Λαμπριανῆ, σύρνει καὶ τὴν Πετοῦσσαν.
 ἔφτασεν κ' ἡ Σταυράκαινα κ' ἐρώταν ταῖς τὸ ποῦ ἔσα,
 κ' ἡ Βαρελλοπούλα τρέχοντα τὰ τζιά τῆς ἐκτυπούσα,
 490 ἔπεσσεν ἡ Λάντζαινα μὲ τὴν καλὴν τοῦ Τρέγω,
 ἦλθαν καὶ ἄλλαις περισσαῖς ταῖς δὲν θέλω νὰ λέγω.
 ἀφίνω τάχα ταῖς χοντραῖς, καὶ ταῖς ὑψηλαῖς διαλέγω
 ἀμμὲ τὴν Καρμανιούδαινα ἀπ' ὄλαις τὴν διαλέγω.
 ἔπεσσεν ἡ Ἀρετῆ, σύρνει καὶ τὴν Ἀρμέναν,
 495 κ' ἡ Πουτολένη μετ' αὐτὴν, κ' εὐρίσκουν σφαλισμένα,
 ἀπέξω κατακρούρασιν καὶ τότες ἐνεμέναν,
 ἀνοῖζάν των καὶ μῆκασιν πρὶν καὶ περκενωμένα.
 ἡ Περπυρίναις ἦλθασιν, ὄλ' ἡ ἀδελφοσύνη,
 ἐσμίζαν ἡ Κουράδαιναις μὲ πᾶσα καλοσύνη,
 500 διατ' εἶναι ὄλαις σιγαναῖς καὶ δίχα κακοσύνη.
 ἔφτασε κ' ἡ Περτζιόλενα ὁποῦ ἔν γεροντιασμένη,
 μὲ τὴν Ἐργίναν τὴν πτωχὴν ὁποῦ ἔν σημαδεμένη,
 μὲ μιὰν Ταταρομούτζουνην ἔνε συντροφιασμένη,
 καὶ μὲ τὴν Ἐγριπιώτισσαν ὁποῦ ἔνε μαθημένη.

474 ἡ ρουμένη P 475 ῥώσω sic P 476 διαγρώσω P 491 περ.
 ὁπου δὲν ἔχουν χρῆσιν M 492—497 hic om M 495 σφαλισμέναν P,
 em Bursianus 496 in margine ascriptus P 497 περκενωμένα quid sit
 nescio 498, οἱ περπυριναις ἦλθασιν ὄλοι ἢ ἀδ. M fortasse praestiterit
 legere ὄλαι 499 ἡ κουράδενες M 500 διατίνε P, διατι ἔνεν M ὄλες
 σιγανές P, ταχα συγγαναῖς M cogitatione de συγγενεῖς 501 ἔφθασεν καὶ
 ἡ περτζιόλενα ἀπὸ τὸν γερουντιασμένοι M καὶ ὑπερτζιόλενα P 502 ὁπου
 ἔνεν συμαδεμένοι M σημαδεμένη (similique modo v adiecto in exitu
 insequentis versus) P 503 ταταρωμούτζουνη ἔνεν M 504 ὁπου ἔνεν M

- 505 καὶ μετ' αὐταῖς ἐπέσωσεν ἡ ταπεινὴ Καλεπούτζια,
 ἐσύμωσε καὶ στάθηκε σὺμὰ μὲ τὴν Κουκούτζια,
 διατ' ἦτον ἀζυπόλυτη κ' οὐδὲν εἶχε παππούτζια,
 κ' ἐφόρειν παλαιογούνελλον ἀπὸ πολλὰ καππούτζια.
 ἡ Μαργαρίτα 'πέσωσε τὸ πολιτικάδακιν
- 510 ὅπου 'καμε μὲ τὸν κυρτὸν Τρίτζουλον τὸ παιδάκιν,
 καὶ ὅταν ἐμπῆκε νὰ σταθῆ, ἐπόλυκε πορδάκιν.
 καὶ μέσα εἰς τοῦτο ἔφθασεν τοῦ κύρ Πετ' ἡ κοπέλα,
 καὶ τοῦ πριῶρε μετ' αὐτὴν, βαστοῦν καὶ σκαρταμπέλα
 καὶ τῶν παπάδων ὀλωνῶν καὶ κάμνουσι τραπέλα.
- 515 καὶ μι' ἀπ' ἐκείναις ἔλεγεν „ἄς παίξωμεν τομπέλα.“
 ἐκεῖ ἡ καλὴ Χανιώτισσα φορεῖ γουνέλλα μαύρη,
 καὶ ὁ ἄνδρας τῆς ἀκόμη ζῆ καὶ ἄλλον γυρεύει ναῦρη·
 ἐχρῶσται μου δυὸ πέρπυρα, ὀρίζω τὴν νὰ ταῦρη·
 ἐκείνη μοῦ 'πεν „ἄφης τα καὶ τρῖψε τὸ συναῦρι.“
- 520 καὶ μιὰ Μαρούλα ἀλυφαντοῦ ὅπου 'ν τοῦ κοντουνάρη
 γνήσια γυναικαδελφὴ ἦλθε διχῶς ζωνάριν,
 κ' ἡ χήρα ἡ Μαρτζαμούδαινα τοῦ 'Αντώνη τοῦ γονάρη
 ἐμπῆκεν καὶ τριπήδησε σὰν ἓνα παλληκάριν.
 καὶ ἀπάνω εἰς τοῦτο ἔφθασε κ' ἡ καύχα τοῦ Βεργίτζη
- 525 καὶ φέροι ταῖς ἐμπόταις τῆς καὶ στέκα μὲ τὸ Ζίτζι.
 ἔχουν καὶ τὴν Φρελιόλενα διὰ παρηγορίαν,
 διατ' εἶναι καὶ γειτόνισσα κ' ἔχει κόρην ὠρία.

505 κελ. M 506 σηματην κούκοτζιαν M 507 διατὶ ἦτον ἐξι-
 πόλιτη καὶ δέν M 508 om M 509 ἐπέσωσεν ἡ πολιτικάδακην M
 510 ὅποῦ ἔκαμεν M 511 καὶ ὅταν ἐμπῆκεν M ἐπόλυκεν πορδακίην M
 post 511 haec habet M καὶ τοῦτε ἡ καύχα ἐπέσωσεν πάλιν τοῦ γεωργη-
 ροῦσον ἂν τὰ μαμετὴν νούφρεναν ὅπου νεν διὰ γράσον (sic) καὶ λέγει τῆς
 ἐγκαφαδοῦς ἐγὼ νὰ σὲ πληρώσω. καὶ κείνη πάλιν λέγει τῆς ἐγὼ ναετα
 δόσω: cf. supra 475 ss. 512 εὐθάσεν τοῦ κυρπετὴ ἡκοπελλα M πετὴ
 κοπ. P 513 πριῶραι P μεταῦτῆς M σκαρταμπέλαν M 514 κάμνουσιν
 τραπέλλαν M 515 μία PM τὴν πέλαν M 516 ἡ καλὴ σεῖρσι: καλὴ
 PM κανιότση M γουνέλλαν μάρην M 517 καὶ ὁ PM ἄντρης M
 καὶ PM γυρεῦει M 518 καὶ προυστή μουδύο πέρπυρα καὶ ὁρ. M
 519 μου εἶπεν M συνάβρη P του συνάυρη M 520 ἀνεφαν τοῦ (sic)
 χεῖρα ὅπουτον κοντουνάρη M 521 νίσια (i. e. γνήσια omisso γ) M
 523 om M, qui haec substituit ἐβάσαν ἀποκάτου τῆς ἓναν φασκην τὸ
 νάρην καὶ ἄλλες ἐπιστεῦασιν καὶ ἔνε σκούλλα λυνάρην καὶ μιαν κοπέλλα
 ἔμορφη ὅπου ἔν μετὴν φλορέτζαν βαστὰ ἀγκούρια περισσὰ γεμάτην μιαν
 περέτταν καὶ λέγει πουθατζουνία τῆς ράντας ἐπαρέτα 524 καὶ PM
 ἔφθασε καὶ P, ἐφθασεν ἡ M καύκα M βερτζίτζη M 525 καὶ ἀφόρη M
 καὶ στέχαν με τὸν Ζήτην M post hunc versum addit M καὶ λέγει ἴδετε
 ἀρχόντισσες τὸν παλεον φομοζήτην ἐτζη τζουρεῦτή μου καὶ αὐτὸς τὸν
 λέγουσιν βερτζίτην 526 Εἶχον M φρουάλλεαν M 527 διατὶ ἔνεεν M καὶ

- κ' ἡ χήρα ἡ Ἀστουπαλιώτισσα ἦλθεν ἀφτὰ χωρία.
 σύρνει καὶ τὴν Γλαρέντζαινα διὰ παρηγορίαν.
 530 ἡ Νικολέττα ἔπεσωσεν ὀποῦ τὴν ἐκοιμήθη
 ὁ ἄτυχος ἐπίσκοπος καὶ ἔδ᾿ αὐτὴν ἐνθυμήθη,
 καὶ τὴν Χριστίαν ἐσύρνει καὶ λέγαν παραμύθην.
 καὶ λέγαν διὰ πολιτικάς τὸ ποιὸς καὶ ποιὰ γαμήθη.
 καὶ ἔγω ἔστεκα νὰ ταις γροικῶ κι ὄντα μὲ νοστιμῆθη.
 535 ἡ Κατερίνα ἡ μαστόρισσα ἀπὸ τ' οὐδὲ μαντήλι.
 ἦλθε μὲ τὴν Προφύλαινα κι ἀγάλι' ἀγάλι' ἐμίλει,
 καὶ μιὰ Μαροῦλα ἀλυφαντοῦ χήρα βαστᾶ ὀρθομίλι.
 καὶ ἔεβη καὶ συνέδραμε καλὰ κανένα μύλι,
 κ' ἐφάνησαν οἱ κῶλοί της μεγάλοι χερομούλοι.
 540 ἐκεῖ ἔφθασε τοῦ Φρατζεσκῆ πουτάνα ἡ γυναῖκα.
 εἶχεν ἐντάμα μετ' αὐτῆς πολιτικάς καὶ δέκα.
 κ' ἡ Τζάπα κ' ἡ Ἀστιβήδαινα κ' ἡ δυὸ ἔς τὴν πόρτα στέκα.
 κ' ἡ Φρατζησκίνα ἐμίλειεν ταις παπαδικὰ ἢ βραϊκα.
 τὸ φυλακτήριον ἔφθασε. ταῖς βέργαις της ἐφόρει.
 545 κ' ἡ Μαρκεζίνα μετ' αὐταῖς, καὶ νᾶυπη δὲν ἐχώρει
 ἐκ τὴν πνημάραν τὴν πολλὴν τὴν πόρταν δὲν ἐχώρει
 καὶ λέγει ἡ Τζημαρούδαινα „στέκου ἀπέξω καὶ θιώρει.“
 ἦλθεν ἡ Καμψαμπέλενα νᾶμπῆ νὰ μεσιτέψη.
 κ' ἡ Τζηλοπεύτη ἐφώναζε „βλέπετέ την μὴ κλέψη.
 550 κι ἂν εἶχε λύπην ἢ αἰδοῦ νᾶμπῆ νὰ μεσιτέψη,
 τοῦ Τζημαδούρου ἢ ἀδελφῆ τὴν ἦθελεν παιδέψη.“

εἰς εὐμορφίαν γιτονίαν M. versus exitum in utroque codice interpolatum esse existimo: etenim ὡρίαν non dicunt, sed ὡριάν. ceterum possunt v. 527 et 529 ex interpolatione esse

528 κυρα (sine acc.) M ἄστου παλιώτισσα M τὴν λέγουσαν μαρία M ἦλθεν αὐτὰ χωρία P 529 σείρνουν M γλαρέτζενα M 530 πέσωσεν P, ἐπέσωσεν M ἐκοιμήθη M 531 ὁ ἐπίσκοπος M ἔδ᾿ αὐτὴν M 532 χρυστὸν ἔσειρναν καὶ ἐλέγαν παραμίτην M 533 διάυτο με ἐνοστημηθην M 534 οἱ M 535 τὸ εὐμαντύλη P, τὸ ξημαντίλην M 536 ἦλθεν μετην προφύλαιναν καὶ ἀγάλι γάλι μῆλην M ἀγάλλια ἀγάλλια ἐμίλι P 537 μίαν M ἀληφ. P, ἀλεφ. M ὀρθομίλην M 538 οἱ M συνέδρα μεκαλὰ P 539 καὶ ἐφ. M, καὶ διαφάνησαν P χειρωμήλοι M 540 ἐκεῖ φθασεν M Φραντζησκῆ τοῦ τὰ νὰ ἡ γύνεκα M 541 αὐτῆς M, αὐταῖς P κᾶν ἐνδέκα M 542 καὶ ἡ τζημούδενα ὄλλες εἰς τὴν πόρταν στέκαν M οἱ δύο P 543 καὶ ἡ φραγκούλλα ὀμίλεν M καὶ βρέκα M 544 φυλατήρη M 545 καὶ ἡ μαρκεδίνα M 546 πνημάραν M πνηγμάραν εἰ Bursianus 547 ἡ οἱ P 548 καὶ ἡ καμψαμπάλενα M νᾶμπῆ M, μῆ P 549 βλέπεταῖ τιν P, βλέπετην M 550 εἶχεν M 551 σοστήν P, τὴν M σοστήν M

- ἦλθαν καὶ ἄλλαις περισσαῖς ταῖς δὲν θέλω νὰ γράψω.
 διατ' εἶναι τάχα σιγαναῖς κ' οὐκ ἐμπορῶ νὰ βλάψω,
 ἀμμ' ὅταν ταῖς ἐνθυμηθῶ, ἀνατριχιῶ νὰ κλάψω.
- 555 σὰν νὰ μοῦ πέθανε τινὰς καὶ πάγω νὰ τὸν θάψω.
 ἦλθασιν ὅσαις πορπατοῦν 'ς τὴν χώρα κι ἀστοχοῦσιν
 καὶ τοὺς κοπέλους θέλουσιν καὶ κλαῖν καὶ Ξεψυχοῦσιν·
 κι ὅταν δὲν εὗρουν κόπελον καὶ σφάλλουν κι ἀστοχοῦσιν,
 λιγόνονται καὶ χάνονται, πέφτουν, λιγοθυμοῦσιν.
- 560 ἦλθασιν ἡ πολιτικαῖς ὅσαις ἐνὶ 'ς τὴν χώραν.
 ἐκάτσαν εἰς τὴν συμβουλὴν διὰ νὰ κάμουν πριῶραν.
 καὶ εἶπ' ἡ Κουταγιώταινα „ὀποῦ γαμήθην τώρα.
 ἄς ἔνε καπιτάνος μας ἀπὸ τούτην τὴν ὥραν.“
 ὅλαις ἐσυμβιβάσθησαν, ἐπαῖξαν, ἐχορέψαν.
- 565 εἶπαν τὸν καπιτάνον τους, καλὸν τὸν ἐδιαλέξαν.
 φέρνουν λαμπάδες καὶ κεριὰ κ' εἰς μὴν ἐμπρὸς ἐφέξαν,
 εἶχαν καὶ ῥοδοστάγματα καὶ τὴν κυρὰν ἐβρέξαν.
 καὶ τότε Κουταγιώταινα λέγει ταῖς „ἐγερθῆτε,
 ὅλαις ἐδᾶ σπαστρεύεσθε, ὅλαις εὐμορφωθῆτε.
- 570 κι ἀμέτ' ἐδᾶ 'ς τὰ σπήτια σας κ' αὐριον μαζωθῆτε,
 ὅλαις ἐμπρὸς μου νᾶλθετε, τριγύρου νὰ σταθῆτε,
 καὶ νὰ σᾶς δώσω καὶ βουλὴν τὸ πῶς νὰ πορευθῆτε.“
 ὅλαις τὴν ἀποκρίθησαν „ἄς καταβωδοῦμεν,
 νὰ πᾶς, κυρὰ, 'ς τὸ σπήτι σου κ' ἡμεῖς νὰ σ' ἀκλωθοῦμεν.
- 575 καὶ αὐριον εἰς τὸ σπήτιν σου πάλιν νὰ μαζωθοῦμεν.“
 ἐξέβησαν ἀφτὴν βουλὴν κι οὐδὲ καλὰ κινήσαν,
 ἐρχήσασιν νὰ τραγυδοῦν εἰς ὅσαις καὶ ἂν ἦσαν.

552 καὶ om M δένθελω P, δὲν θέλου M 553 διατ' ἦνε P, διατι
 ἔνεν M οὐκημπῶ να (sic) M 554 om M ἀνατριχιῶ P 555 ὡσαν M
 556 ἀσταχοῦσιν M 557 κοπέλος M κλαῖουν P καὶ κλὲν καὶ Ξεψυχοῦσιν M
 558 δὲν om M εὗροσιν M σφαλοῦν (om καὶ qui praecedit) M 559 πεύτουν
 λυγοθυμοῦσιν P, καὶ εἰς μιαν ἐξεψυχοῦσιν M 560 οἱ PM οἱ παλεοκου-
 ρεμέναις M 561 ἐκάτζαν PM 562 καὶ εἶπαν ὅλαις διατὴν κουτα-
 γιούτεναν ὀπὸ ἐγαμήθην θῶρα M 563 ἔνεν M ἀπὸ P, ἐδᾶ M 564
 ὅλαις ἐσυμβιβάσθησαν καὶ ἐπέξαν M 566 κεριὰ P καὶ εἰς
 μίας ἐμπρὸς M 567 ῥοδοστάματα M 568 τούτε ἡ M τῆς ἐγερ-
 τηθῆ (sic) M 569 om M 570 καὶ om M ἀμέτε δᾶ εἰς M ναμα-
 ζοδεῖτε M 571 να ἔλθετε ἐμπρος μου M 572 καὶ βουλὴν P, συμ-
 βούλην M ναπορευθεῖτε P, νατιμηθῆτε M 573 ἐπεκρίθησαν ἄς κατε-
 βωδοῦμεν (quinque ultimis litteris deletis) δοθοῦμεν M 574 καὶ ἡμεῖς
 PM σε ἀκουλοῦθοῦμεν M 575 post αὐριον add κυρὰ M σπήτι M
 576 Εὐγήκασιν M αὐτὴν PM ἐμισεσαν M 577 ἐργήσασιν νατραγου-
 δοῦν M

καὶ τότε τὸ τραγοῦδι των τὸ πῶς τὸ 'πετονίσαν.
 γαμιέται Κουταγιώταινα κι ὁ σκύλος της γαυγίζει,
 580 καὶ κλαῖσι τὰ παιδάκια της καὶ κείνη χαχανίζει.
 ἡ χήρα ἡ Καμψαμπέλενα ἔνεν ὑποῦ τὴν ἔμαυλίζει,
 καὶ τρῶ την ὡς τὸ κόκκαλον, διατί τὴν συγγρουλίζει·
 'ς τοῦ Κουταγιώτη τὴν αὐλὴν κέρατα ξεφυτρώνουν,
 κόπελος ἔν 'ς τὸ σπήτιν του, δι' αὐτοῦνον ἔξεστρώνουν.
 585 καὶ λέγουν της „πολιτικὴ, διατί δὲν σοῦ καστρώνουν;“
 καὶ τὸ πωρνὸ ξημέρωμα, τὴν αὐρινὴν ἡμέραν,
 ὄλαις ἔμαζευόντησαν ἐδῶ καὶ ἀπὸ πέρα,
 καὶ προσκυνῆσαν τὴν κεράν, φιλοῦν την κ' εἰς τὴν χέραν.
 ὀρίζει, τάβλαν στένουσιν, φαγιά, ποτὰ καὶ φέραν.
 590 καὶ τότε Κουταγιώταινα φέρνει κρασὶν ἀκράτον,
 ἦπιαν καὶ ἐγεύθησαν συνδύο τὸ σφογγάτον,
 κ' ἡ Κουταγιώταιν' ἴστεκεν ἐμπρός τους καὶ διγᾶτον.
 λέγει ταις „τρῶτε, πίνετε καὶ βλέπετ', ὅταν βῆξω,
 εἰς μιὰ μοῦ δίδετε νὰ πιῶ πριχοῦ νὰ σᾶς ζητήξω.
 595 κι ἂν ἦν καὶ θέλετε κρασὰ, βουτσιὰ 'χω νὰ σᾶς δείξω,
 καὶ δυὸ καὶ τριὰ καὶ τέσσερα κι ὄλα νὰ σᾶς τ' ἀνοίξω.“
 ἐφάγασι καὶ ἦπιασιν, τὰ χεῖλη των ἐγλύψαν,
 ἐγέρθησαν κι ἀπὸ τὸ φᾶν τὰ χέρια των ἐνύψαν.
 ἦπιασιν καὶ ἀφτὸ παλαιὸν διὰ νὰ ταῖς διάβη ἡ δίψα,
 600 καὶ προσκυνῆσαν τὴν κεράν, χαμαί, 'ς τὴν γῆν ἐκύψαν.
 καὶ τότε λέγει ταις „ἐδᾶ πρέπει νὰ τὸ κατέχουν

578 τραγοῦδην τους M 579 την M 580 κλεισιν ταπαιδία M
 ἐκείνη M 581 alterum ἢ om P ἡ κυρα ἡμπελα ἡ μπέλα (sic) μούρενα
 ἔνεν οπου την μαβλίζει M 582 δες M συντρουγλίζει M 583 εἰς
 τοῦ P, τὸ M (om εἰς) 584 κοπελλον ἔνεν M διαυτόνουν M 585 δὲν
 ἐγκαστροννου (altera v del.) M 586 το πορνῶ P totum versum om M
 cuius locutionem statim referam 587 om M qui hos substituit versus
 Ἐκείνη σεν ἡ δέσπινα με ὄσαις ἐφελοῦσαν καὶ ὄσαις τὴν ἐκουλοθοῦσαισιν
 ἀλλήλος ἐμηλοῦσαν. σφικτὰ ἐπεριλαμβάνασιν καὶ ἀλλήλως ἐφίλουσαν. καὶ
 καὶ (sic) ἀπὸ τὴν τοσην τὴν χάραν ὄλαις τὴν ἐγελοῦσαν 588 ἐσύντρο-
 φίασαν τὴν κυράν καὶ τὸ τεσ ἐμισέψαν M 589 ὄλαις τὴν ἐπροσκύνησαν
 διατι τὴν ἐψυχέψαν M ταῦλαν P 590 ἢ κ. M κράσην M 591 ὄλαις
 ἐφάγαν καὶ ἦπιασιν συνδύοκαν σφογγάτον M 592 καὶ ἡ P M ἔστεχεν M
 593 των M post πίνετε add καλὰ P βλέπετε PM σανβίξω M, ὅταν
 βῆξω P 594 μίαν ναμου δίδετε M ζητήξω P 595 κρασὰ P: fort.
 κρασὶα scr. καὶ ἀνθέλετε κρασὶα βουτζία νανίξω M, nihil amplius 596
 νασὰς τὰ δείξω M 597 ἐλύψαν PM, em Bicelas 598 καὶ ἀπὸ P, καὶ
 om M τὰ χεῖρατων M ἐνύψαν PM 599 αὐτὸ P, αὐτόν M δίψα M
 600 κυράν M χαμαί (ita enim P), om M 601 verba καὶ τότε λέγει ταις
 om M χατεχοῦν M

ὄλοι τοῦτο τὸ κάμωμα, ὡς διὰ νὰ μᾶς Ζετρήχουν,
δι' αὐτ' ἄς τὸ διαλαλήσωμεν καὶ φάλειαν νὰ μὴ ἔχουν,
κ' εἰς μῖον νὰ ᾄῃς (ς) τὰ σπήτια μας τὰ ὑπέρπυρα νὰ
βρέχουν.“

- 605 ὀρίζει εἰς μίαν τὴν Λάντζαινα νᾶβγη νὰ διαλαλήση
„κ' ὅποιος ὀρέγεται' ἀπ' ἐμᾶς καὶ θέλει νὰ φιλήση,
ἄς ἔλθῃ ἐμπρὸς εἰς τὴν κυρὰν, ἐμπρὸς κι αὐτὴν ᾠλήση,
ἀμὲ καὶ τὸ πουγκάκιν του πρωτῆτερ' ἄς τὸ λύσῃ.“
κι ἀπὴν τὸ διαλαλήσασιν, λέγει „ἀκροσταθῆτε,
610 ὄλαις ἐδᾶ σπαστρεύεσθε, ὄλαις ἀποφτιασθῆτε,
κάμμιὰ μὴ πάγῃ μοναχῇ, ὄλαις συντροφιασθῆτε.
μὴδὲν μοῦ παρακούσετε κ' εἰς μῖον ἀπολεσθῆτε.
καὶ ᾄω νὰ πῶ τὴν αὐθεντιαν νὰ μᾶς καταβοδιῶση,
ὀλίγον τόπον χῶρια μας καὶ θέλῃ μᾶς τὸ δῶση.
615 καὶ βλέπετε, καμμί' ἀπὸ σᾶς μὴ πάγῃ κι ἐμπροδιῶση,
ἢ τάξιμον ἢ στάμενα τὴν αὐθεντιαν νὰ δῶση.“
καὶ λέγει Παραβάραινα „ἐτούταις ποῦ ᾠ ἐμπρὸς σου,
κυρά μου ἂν ἔχῃς θέλημα, ἄς πιάσουν νὰ σ' ὀμόσου,
νὰ ἔνι ὄλαις εἰς θέλημα, κυρά μου, τὸ ᾄδικό σου.“
620 ὄλαις ὡσὰν τὸ ἠκούσασιν, ἐδράμαν, ἐσυμῶσαν,
τὸ εἶπεν ἡ Παραβάραινα, ὄλαις τὸ δυναμῶσαν,
νὰ στέρξουσιν τὸν ὄρκον τους, τὸ πρᾶγμα τὸ ᾄαμόσαν,
καὶ φέρασι τὸ εἰκόνισμα κ' εἰς τὴν κυρὰν ὀμόσαν,
νᾶναι ὄλαις εἰς θέλημα, νὰ ποῖσουν ὄτι ὀρίσης,
625 καὶ ᾄποιαν εὔρης ᾄβουλην, ἐκείνην νὰ ᾄορίσης,
ᾄπιστάγκωνα τὰ χέρια τῆς ὀπίσω νὰ γυρίσης,

602 τοῦτον, postea v del., M κάμωμαν M ὡς om M ἔξετρήχουν P
ἔξετρήχουν M 603 δι' αὐτὸ P, διάντο M καὶ φάλειαν ναμὴ ἔχουν P,
καὶ ὄλοι νατὸ προστρέχουν M 604 διάντο initio versus praefixit, seā
postea del. M καὶ εἰς μίαν M (ς) addidi τὰ περπῆνα βρεχουν M
605 ναῦγει P, ναυγῇ M 606 καὶ ὄποιος ὀρέγεται PM 607 εἰς om M
αὐτὴν συντύχη eum corr. μιλῆση P, ἄς τὴν μιλῆσει M 608 πρωτῆτερα P,
προδίτερα M 609 ἐδιαλ. M 610 ἐσπαστρέβεσθαι M 611 om M
612 παρακούσεται P, παρακούσαντε M μίαν M ἀπολειθεῖτε M (?) 613
ἐγὼ M καταβουδῶση M 614 χῶρια PM δῶσην M 615 πάγῃ και
om M προδιῶσει M 616 αὐμενα δη τὰ πέρπυρα καὶ εἰς μία να μαστὸν
διῶσει M 617 ἡ π. M ὄπου ἦν ἐμπρόσω M 618 θέλημαν ἄς πιαζουν
(del.) πιάσουν νασε ὀμόσουν M σε P 619 ἄλες νασε δουλεύουσιν καὶ
νὰν στὸν ὀρισμόσου post hunc add M νακάμνουσιν τὸ θέλημα κυράμου
τὸ δικὸν σοι. 620 τὸ κοῦσασιν M 621 τὸ τί M 622 om M ᾄα-
μόσαν, si recte notavī, P 623 ἐφέρασιν τὸ κόνισμαν M 624 να ἔνεν M
νακάμνον ἢ τι ὀρίσεις M 625 εὔρισκῆς ἐπίβουλην M ναῦορίσης P, να
ἔορίσης M 626 πιστάγκωνα PM χείριά τους M

κι ὀλόγυμνη τὴν ροῦγά μας νὰ τὴν ἐγεβεντίσης.
 καὶ τότε ἑδιάλεξε ταῖς νεαῖς τάχατε τοῦ φελούσα,
 κ' ἐκίνησεν ἡ δέσποινα μὲ ὅσαις τὴν ἴγαπούσαν·
 630 κι ὅσαις τὴν ἐκλουθήσασιν, ἀλλήλως ἐμιλοῦσαν,
 σφικτοπεριλαμπάναςιν ἔς ταῖς στράταις καὶ φιλοῦσαν,
 κι ἀφτὴν χαρὰν τοὺς τὴν πολλὴν ἐχαχανογελοῦσαν.
 ἐσυντροφιάσαν τὴν κερὰν, ἦλθαν εἰς τὸ παλάτιν,
 τὴν αὐθεντεῖαν ἐσύντυχαν νὰ δώσῃ γῆν κομμάτι,
 635 καὶ νὰ τὴν στέρξουν δέσποιναν εἰς πᾶσα μιὰν γκουσάτην.
 κι ὅσα κι ἂν ἐτζαμπούνιζε, τίποτε οὐ φελᾶ τὴν,
 ἡ αὐθεντεῖα ὄρισε καὶ παίζει καὶ γελᾶ τὴν.
 ἐδιέγερνεν ἡ δέσποινα μὲ πρόσωπον χεσμένον,
 κι ὅσαις τὴν ἐκλουθούσασιν, ὡς ἦτον ὀρθωμένον.
 640 καὶ τότε ἀπὴν ἐφάγασιν ὄλαις τὸ μαχαιράκιν,
 εἶπεν ἡ Κουταγιώταινα, τὸ γρήγορον γεράκιν
 „ἐπήγαμεν ἔς τὴν αὐθεντεῖαν ὡς διὰ τὸ τοπάκι,
 κι ὡς κύβαραι ἐπλάνα μας, διατ' εἶναι σὰν κοράκοι.
 ἐδάрте συμβουλεύω σας, ὄλαις καλαῖς κυράδες,
 645 ἀμέτε καὶ μαυλίζετε ὑπανδραῖς καὶ χηράδες,
 γελᾶτε ταῖς ἀνέγλυταις καὶ ταῖς νοικοκυράδες,
 καὶ βλέπετ' ὅσον ἔχετε ἀπὸ ταῖς πενθεράδες,
 ὡς διὰ νὰ κάμνετε κακὰ τὴν χώραν προξενάτε,
 τοὺς ἄνδρες μὲ τὰ λόγια σας ὅλους νὰ τοὺς πλανάτε.
 650 ἔχετε κι ἀγαπητικούς, μηδὲν ἀδημονάτε,
 κι ὁποῦ ἴγαποῦν καὶ φλέγουνται, μὲ λόγια τοὺς περνάτε.“

627 ὀλόγυμνη M ροῦγαν M, ρόνγα P νατὴν ἐγεβεντίσης P, ὀλην
 νατὴν γυρίσης M 628 τότε PM ἐδιάλ. — φελούσα P, ἡ κουταγιώταινα
 ἐπήγεν σὲ τὸ παλάτιν M, omiſſis in medio positus v. 630—635 629 ἴγα-
 πούσαν P 630 ἐκλουθήσασιν P 631 σφικτῶ περ. P 632 καὶ
 αὐτὴν P 634 τῆς αὐθεντίας M ναδόση γῆν κομάτη P, ὡς διὰ τὸν
 τοπάκην M 635 omi M 636 καὶ ὅσα καὶ MP ἂν ἐτζαμπούνισεν M,
 ἀνετζαμπούνιζε P τιποτες ὃ καὶ φελάστην M 637 μ ὄρισην M 638
 διέγειρεν M 639 καὶ MP ἐκλουθούσασιν ἦσαν κατορημέναις M post
 hunc versum add M καὶ ὡς εἶχεν ἡ μαστόρησα τὸν διπνον καμωμένον
 ἐκατζαν καὶ δεῖ πνήσασιν ὡς ἦτον ὀρθωμένον M (unde verisimile fit haec
 negligentia quadam omiſſa esse in P) 640 τὸ τε ἀφην M ὄλες omi M
 640 λέγει ἡ κ. M γλήγ. γεράκην M 642 εἰς PM τὸν M 643 καὶ
 ὡς PM καὶ κάρου (priore voc. del.) M ὡς ἐνεον σαν κουρακοι M 644
 ἐδά ἐγὼ ὀρδυνιάζω σας M 645 μαβλίζεται M οἴπανδρες P 646 ἀνέ-
 γληταις M νικοκυράδες M 647 βλέπετε PM 648 ὡς omi M κάμνε-
 ται M προξενάται P 650 καὶ PM ἀδυμονάτε P 651 καὶ PM ἀγα-
 ποῦν καὶ φλέγουν ten M

ὄλαις εὐσυμβιβάσθησαν ἕς τὴν χώρα νὰ σκορπίσουν,
 καὶ ὅσαις ἔμπορῶν εἰς τὸ κακὸν γυναῖκες νὰ τυρίσουν.
 ὄλαις τῆς χώρας σὰν αὐταῖς καὶ νὰ ταῖς γεβεντίσουν.
 655 τὴν πᾶσα μιὰν νὰ λέγουσι „λοιβὴ, κυρὰ, ἄντροπή σου.“
 καὶ λέγει Κουταγιώταινα „λοιβὴ κυρὰ Σαχλήκη,
 τὸ μ' ἔκαμεν ὁ Στέφανος τὸν λέγουσι Σαχλήκη.
 ἔπρεπε τὰ τηάρτια του νὰ μοιραστοῦν οἱ λύκοι,
 καὶ ζωντανὸν τὰ μέλη του νὰ φᾶσιν οἱ σκουλήκοι.
 660 θλίω καὶ κάποιαις ἀπὸ σᾶς νὰ πάω νὰ συντηρήσω.
 νὰ πάρω κ' ἔως ἕς τὴν φυλακὴν νὰ τὸν παρηγορήσω·
 ὅτι καὶ μένα ἡ θλίψη του δὲν ἔχω τί νὰ ποίσω.“
 ἕς τὴν φυλακὴν ἐπέσωσεν ἡ κοῦρβα ἡ ὀργισμένη.
 ἐμπῆκεν καὶ ἐκάθισε συμὰ μου σὰν ἴουμένη.
 665 ἀναντρανίζω, βλέπω τὴν κ' ἦτον τζαγκουρμισμένη,
 ἀκόμη μέ' πε „δέσποινα μ' ἔχουσιν καμωμένη.“
 καὶ ἴω — ἡξεῦρει τ' ὁ Χριστός — οὐδὲν ἀναμελεύω,
 τὸ δύναμαι καὶ τὸ ἔμπορῶ, ὅλους σας νὰ δουλεύω.
 μὲ λόγια καὶ μὲ πράγματα νὰ σᾶς διδασκαλεύω.
 670 λείπετ' ἀπ' ταῖς πολιτικαῖς, ὅλους σας συμβουλεύω.
 καὶ δι' αὐτὸ τούτην τὴν βουλήν εἰς ὅλους ἔγραψά τὴν,
 ἕς τὸ ῥέθεμος κ' εἰς τὰ Χανιά παντοῦ κουδούνισά τὴν,
 καὶ ἴω τὴν Κουταγιώταιναν παντοῦ μανδάτευσά τὴν,
 καὶ τὴν βουλήν τῶν πολιτικῶν παντοῦ διελάλησά τὴν.

652 ἄλλες P χύραν M 653 καὶ ὀπού M 651 ἄλλες P τὴν
 χύραν M συν M (?) καὶ οἱ M ἐξιτρηπήσου M 655 καὶ ὕστερα
 νατὴν λέγουσιν λιβὴν κυρὰν τροπίου M 656 λέγει M λυβὴν M πα-
 χλήκη P, παχλήκην M 657 με κάμεν M τὸ λέγουσιν Ζαχλήκην M σα-
 χλύκη P 658 ἔπρεπε τὰ τέταρτιάτου M 659 fort. ζωντανοῦ κε.
 οἱ σκουλόκοι P, ἡ μερμηγοὶ M 660 ἀπεσᾶς M ναπάρω νασυντηρήσω P,
 δια να ξεκαθαρίσω M post hunc add M να ἐρεθώσιν με τα μὲν νάλλοῦν
 νασυντηρήσω 661 καὶ ἔως τὴν P, στὴν M καὶ νὰ P 662 οἱ M
 663 ἐκεῖ φθασεν ἡ πολιτικὴ ἦλθεν οἱ πομπομένη M 664 ἐμπικεν στὴν
 φυλακὴν καὶ ἦτον τζανκουρμισμένη M 665 οἱ M 666 ἀκομη δεσπινα
 μελέγουσιν καὶ ἔχουσιν καμωμένη M 667 ἐγὼ M τὸ P, το ὁ M ἀνα-
 μελεύω M 668 τὼ δίνομαι M ὅλους P, παντα M δουλεύω M 669
 διδασκαλεύω M 670 λείπετε P, λίπετε M ἀπὸ P M σας P, τοὺς M
 συμβουλεύω M 671 βουλήν τὴν με πεν M 673 ἐγὼ M κουδούνισά
 τιν corr. in μανδάτευσά τιν P, μαντάτεψά τὴν M 674 ἐδιαλ. M post
 hunc versum habet M hos

Εἰς τὸν γάμον ἦλθεν σύντομα τούτη ἡ κουριατουπούλα
 ὀπού χεν χίλιας βουκεντρίαῖς ἀπανω στὴν καπούλλαν — 23 A Z
 καὶ βαστὰν καὶ ὀρκιδόπουλλα γεμάτην μιαν παρετα
 καὶ ἄλλαις ἐπισταύασιν καὶ λυναρην ἔνευ σακούλλα — 23 A

- 675 καβαλλικεύει Κουφαροῦ καὶ τρέχει Ῥοκοτζέλα,
καὶ ἑπιλαλεῖ Πλαγήταινα καὶ κροῦ τὴν ᾿ς τὴν ῥοδέλαν.
κι αὐτὴ ἦ Πορδομάραινα ἐστέκετον καὶ γέλα.
ἔδε φαριν ἢ φράραινα κ' ἰπάριν ἢ Μαροῦλα,
καὶ μοῦλα καλοστόλιστη ὀποῦ ᾿νεν ἢ Περούλα,
680 ἔδε τροπὴν εἰς τὴν κεράν ποῦ πήγεν κ' ἤρματώθην·
κορατζομένη ἐλάφασεν, καὶ πῶς δὲν ἐσκοτώθην;
συχνοκεντάει τὸ φαριν καὶ μῆτ' ἀπὸ διαπρόθι
᾿ς τοὺς κάμπους ἐπιλάλησε, καὶ τότε μεταγνώθει,
τὸ πῶς ἀπελησμόνησεν ἢ δόλια κ' ἐγγαστρώθην.
685 τοῦ γάτα ἢ καῦκα ἤρπαξεν λατινικὸν σκουτάριν,
κ' εἰς τὴν δεξιάν τὴν χέραν τῆς βαστᾶ καλὸν κοντάριν,
μετὰ θυμοῦ ἐμπροπήδησεν καὶ κάτσεν εἰς τὸ ᾿παριν —

Καὶ ἡ κλευτρα ἢ κουταγιότενα ἀκόμη τὴν τα λέγει
εἶπεν μωρὴ κυρα καλὴ πὸ τὸ βρες τὸ λυνάρην
ναπάγω ναπραματευθῶ κανέναν κεντηνάρην
καὶ νάκάμνω πέτζες ναπουλιῶ καὶ ναγουράσω γυρεύω νάρην
ναπίνω ναζεστένομαί τὴν μῆναν τὸν γεννάρην

Ἐλένη ὅταν ἐφυγες μύρη ἀπὸ τὸ χοριον
ἐκεῖ ἐπίγες καὶ κούμπησες στὸ πολιτικαριον
στῆς ἀγγελίνας τῆς πτωχῆς σημά στὸ τζαγκαριον
καὶ ἐδάνισες τὴν σάρκαν σου κούρβα χιλιον μυριον

Ἀλλήλθεν καὶ ἡ πιλάτενα ἢ χήρα κουρεμένοι
ὀπὸ ταῖς νύκταις πέρπατη κεῖς τὰ πουρδέλλια ἀμένει
τὴν ἀνυψίαν τῆς ἐσειρνε τὴν κρυφογαμιμένην.
καὶ τὴν ἡμέραν σιγανεῖ διαβαίνει ὡσαν γουμένη

Ἐφθασεν ἢ μαστορησσα τὸ γιάνη τὸ πιλλάτω
ὄλο παπάδες ἔχουσιν τὸ σπίτυν τῆς μυτάτω
Γαμῆ καὶ στὸ πλήρουμαν εἰς μιάς ἐμπρος Ζητατῶ
Καὶ μίαν ἡμέραν λέγει μου φελλοὺς θέλω διεμέναν
να ἦγεν τὰ φατζωλάτων χρυσῶν μαργελωμένα
καὶ ἐγὼ τὴν ἦπα ὀρεγεται ναμείνης μεταμέναν
καὶ ἐκεῖνη μου με ἀποκρίθην δὲν ἦσαι ἐσοὶ διεμέναν.

675 ρουχο τζέλλα M post 675 add M καὶ κειρ^v χ ον ἡ αἰετοῦ καὶ κκυπαν
τὴν βατζέλλαν 676 πηλαλή P, πιλαλή M ἢ πλ. M ῥοδέλαν P, πατέλ-
λαν M post 676 add M καὶ ἠροζα σκουταρῶσεν καὶ τρέχει μετὴν τζέλλαν
677 καὶ ἠπορδογομάτερα τζακίζει τὸ κοντάρην M ἢ οἱ M P' 678 ἢ φρά-
ρενα P, ἢ λάφρενα M κηπάρην M, καὶ ἰπάριν P' 679 καλοστόλιστος M
ὀποῦνεν P, ὀπου' τὸν M 680—712 om M qui hisce versibus totum
carmen concludit

καὶ ἡ χήρα ἢ ἀστουπαλιότῆσα τὴν λεγουσιν τζανούλλα
βαστοῦν καὶ ἀγκούρια περισσα γεμάτην μιαν σακοῦλλα

Καβαλλικέβη ἢ σαβαστὴ καὶ τρέχει ἢ ἀντονίνα
καὶ πιλλαλή ἢ ἐφημία καὶ ἡ βλακα σκουτορόνη
καὶ αὐτὴ ἢ πορδομίλινα τζαγκίζει τὸ κοντάρην

quae abhinc secuntur scripturae, ad solum codicem 1' spectare intellego
680 καὶ 682 ἀπὸ διαπρόθι 684 καὶ ἐγγαστρώθην 635 ἢ οἱ M
687 fort. τ' ἰπάριν

καὶ ἔμποδουκλώθη κ' ἔπεσεν ἔς τὸ κάμπον ἔς τὸ χορτάριν.
 ἡ δίλογος ἐπέσωσε τὴν λέγου Σινφουρνάραν
 690 μὲ ἄρματα καὶ κάθετον εἰς ἄλογον, μίαν φάραν,
 τοῦ Πέρου ἡ πολιτικὴ ἡ κοπελομισκάρα
 καὶ κάθετον εἰς τ' ἄλογον ὡσάν χοντρή γαδάρα.
 καὶ κείνη ὀποῦ γλύτωσεν ἐκ τὴν οὐρὰν τ' ἀγγέλου,
 κ' ἡ Γιάκουμα τοῦ Τζουριζουνᾶ ὀποῦ καλὸν τοῦ θέλου,
 695 τὸ πῶς νὰ ποίση ἀνδραγαθίαν, πολλαῖς τὴν παραγγέλλαν.
 ἦλθε καὶ ἡ Τζαβούλαινα μὲ τὸ φαριν τὸ μαῦρο
 καὶ ἔπιλαλεῖ μετὰ θυμοῦ σάν θυμωμένον ταῦρον.
 ἐφώναζεν καὶ ἔλεγεν „χαρὰς τὴν θέλω ναῦρω,
 νὰ τὴν ἐδώσω θάνατον ἢ σήμερον ἢ αὔρο.“
 700 καὶ ἡ Μανούλα ἔφτασε τοῦ Νίκολο Ἀμπράμω,
 μὲ βισταμέντα κ' ἤρχετον ἀπὸ τὸν ἄμμον ἄμμον·
 μὲ τὸ φαριν καὶ φώναζε „λαργάτε θεὸ νὰ δράμω,“
 καὶ κείνη ἐγκρεμνοβόλησε ἐκεῖ πέρα τὸν ἄμμον.
 ἐπέσωσε μὲ τὸ φαριν τ' Ἀντώνη ἡ γυναῖκα,
 705 καὶ ἔσυρνε μὲ τὸ φαριν ἀποπίσω τῆς δέκα,
 τὴν συντροφίαν τῆς κερᾶς χαμαὶ μοῦ τὴν ἐθέκαν.
 ἐγκρέμνισέν τὴν τ' ἄλογον καὶ λακτοπάτησέν τὴν,
 πεζεύει Κουταγιώταινα καὶ ἐξερμάτωσέν τὴν.
 φέρνουν νερὸν, δροσίζουν τὴν, ὄλην καὶ βρέχουσίν τὴν,
 710 ὀρίζει Κουταγιώταινα νὰ στρέψουν εἰς τὴν χώραν,
 ἢ λαβωμέναις ἢ ἑλεναῖς νὰ γιαιτρευτοῦν ἔς τὴν ὦραν,
 κ' ἡ ἄλλαις νὰ ἔψηκεύσουσι τὴν κερὰν τὴν πριώραν.

(reliqua non comparant.)

690 ἄλογον καὶ κάθετον (verbis falso repetitis) 697 πηλαλή 698
 χαρὰς τὴν θέλω ναῦρο 700 νικολω (sine acc.) 703 ἐκειπέρα uno voc.
 705 κ' ἔσυρνε 707 λοκοπατησέν τιν 711 οἱ λαβομένες οἰλενές
 712 κ' οἱ ἄλλες — Bursiano caimen ab ipso poeta v. 674 finitum esse
 videtur, ceteris ab aliena manu additis.

ΠΕΡΙ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΝΑ ΜΗΝ ΠΑΡΗΙ ΚΟΡΙΤΣΙ.

- Ἄρχοντες πλούσιοι καὶ πτωχοὶ. πατέρες καὶ μητέρες,
καὶ συγγενεῖς ὁπῶχετε ὑπανδραῖς θυγατέρες,
περιττοπλεὸν ἢ κορασιαῖς τοῦ θεοῦ νὰ ἴπανδρευτῆτε,
γροικῆσετε τὰ λόγια μου καὶ κάμε νὰ φρονῆτε,
5 ὅτι ἐσεῖς τὰ μέλλοντα τοῦ κόσμου τὰ δὲν πράξει
οὐδὲν ἤξεύρω νὰ τὸ ἴπῃ οὐδ' ἄλλην νὰ διατάξῃ·
μόνον ἐγὼ ὁ πολυπαθῆς ὁποῦ ἤκουσα καὶ ξεύρω
ἐσᾶς ὁποῦ εἴσθεν ἄμαθοι, θέλω τα νὰ τὰ φέρω,
μάλιστα ὁποῦ ἔμαθα ἀπὸ τοὺς ποιητάδες
10 ὁποῦ ἔπραξαν ἀπὸ καιρὸν τοῦ κόσμου ταῖς γλυκάδες.
λοιπὸν παρακαλῶ σᾶς το, καλογροικῆσετέ το,
κι ἂν ἔναι ἴμπορεσάμενον, ἐκ στήθου μάθετέ το,
ἐτοῦτο τὸ ἐξήγημα ὁποῦ ἔγραψα σὲ ῥῆμα,
κι ἂν ἔν καὶ λέγω ψέματα, ὅλοι μὲ ἴπέτε κτῆμα,
15 εἰπέτε με „ἀνάθεμα ἐσένα, τ' ὄνομά σου,
ἐσένα καὶ τὴν τέχνην σου καὶ μὲ τὸ μάθημά σου.“
κι ὅποια τῆς φαίνεται κακὸ, ἄς βῆξῃ νὰ γροικῆσω,
κ' ἐγὼ διὰ τὴν ἀγάπην τῆς πλέον νὰ μὴν ἴμιλῆσω.
λοιπὸν, ἄρχοντες, νὰ τὸ ἴπῶ, κι ὅποια θέλει ἄς χολιάσῃ,
20 κι ὅποια μὲ ἴβριζει μέσα τῆς, Χριστὲ, νὰ μὴν χρονιάσῃ.
ὅποια ζηλέψῃ σὲ φλουριά, σὲ ῥούχα, σὲ λογάρι,
καὶ γέρον νὰ καταδεκτῆ, ἄνδρα νὰ τὸν ἐπάρῃ,
νὰ τὴν ἴδῶ, νὰ δέρνεται μὲ δυὸ μαῦρα λιθάρια,
καὶ νὰ τὴν κάψῃ κ' ἢ φωτιά, τοῦ αἰ Ἰαντωνιοῦ ἢ λάβρα,

Editur nunc primum e cod. theol. Vindob. fol. 129^b sq., ubi titulus deest, quem e codicis indice sumpsit, quamquam me iudice melior foret inscriptio περι κορασίου νὰ μὴ πάρῃ γέροντα.

3 cf. v. 169 5 sq. scripturam turbatam esse censeo 12 ἐκ τύθου
20 ἴβριζει pro ὑβριζει: Cor. Ἄτ. II s. v. ὑβρ. 23 τὸν 24 ἀγίου

- 25 εἰ τύχη μάνα κι ἀγαπᾶ ἢ συγγενὴν καὶ κύριν,
 νὰ τοὺς ἰδῶ νὰ κολυμποῦν σὲ βουρκα σὰν οἱ χοῖροι,
 διατὶ λυμπίζονται εἰς φλουρὶν, σὲ πλοῦτος κ' εἰς ἀμπέλια,
 καὶ συμπλωοῦν τοῦ γέροντος ταῖς γλύκαις καὶ τὰ μέλια,
 τὴν νεότην καὶ ταῖς ἐμμορφιαῖς, τὰ δροσερὰ τὰ κάλλη,
- 30 ἐπούλησαν τοῦ γέροντος διὰ τὰ φλωριά του πάλι.
 διὰ τὸ πολὺν τ' ἀντίπροικο καὶ ρούχα ὅπου δίδει,
 παίρνει τὴν νεὰν ὁ γέροντας καὶ τρῶ τὴν σὰν ἀπίδι,
 ἐκείνον τὸ γλυκώτατον τ' ἄνθος τῆς παρθενίας,
 τὴν γλύκαν τῆς γλυκότητος, τῆς ἐρωτοκρατίας,
- 35 καὶ τοῦ δενδροῦ τ' ὀπωρικὸ τ' ἀνάθρεφεν ἡ κόρη
 μὲ προσοχὴ καὶ μὲ τιμῆ, κι ἀνάθρεφ' ὅσον ἔμπορει.
 ἠῦρεν ὁ γέρος ὠριμον τ' ἀπίδι καὶ δροσίστη,
 καὶ τὸ κλαδάκιν τοῦ δενδροῦ ἀπὸ τὸν τόπον σχίσθη,
 καὶ στάξασιν τὰ φύλλα του δρόσον ὅπου ἐγέμαν,
- 40 ὁμάδι μὲ τῆς παρθενιάς τὸ τιμημένον αἶμαν.
 καὶ στέκω καὶ θαυμάζομαι τὸ θαύμασμα τὸ μέγα,
 πῶς ἐδυγήθη κ' ἔκοψεν ἡ μαραμένη βέργα
 τῆς παρθενιάς τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐνοστιμάδα,
 τῆς ἐρωτιᾶς τὴν δύναμιν πῶγεμε τὴν γλυκάδα.
- 45 κι ἀπήτις ἔφα μισὴ φορὰ τὸ Ζαχαράτο μέλι,
 ἀπὸ τὸν κόπον τὸν πολὺν ἔμεινε σὰν γυψέλη,
 καὶ πλεὸν οὐδὲν δυνήθηκεν τὸ μέλι νὰ τὸ στύψη,
 ὅτι ἔπεσάν του τὰ νεφρὰ καὶ δὲν ἔμπορεῖ νὰ σκύψη,
 ἀτόνησε καὶ δὲν ἔμπορεῖ τάχα ὡσὰν νὰ σκάπτη,
- 50 ἀγκομαχεῖ συχνὰ συχνὰ, καὶ ἡ καρδιά του ἄφτει.
 ῥωχαλίζει ὡς ἀγριόχοιρος καὶ βρυχημὸν καὶ ρόχη
 ἀγκομαχεῖ ὁ κακότυχος σὰν νὰ ἔτρεχε σ' ἐγδόχη,
 ἀγριόνει καὶ τὰ μάτια του σὰν ψοφισμένου σκύλου,
 ἀφρίζει καὶ τὸ στόμα του ὡσὰν λυσσιάρη σκύλου,
- 55 ἀνατριχοῦν τὰ γένεια του καὶ τρίζουν σὰν * χηναίου.
 τὰ ἰόντια του ἐκ τὰ γερατιά δὲν ἔχουν τί σοῦ λέγουν,
 καὶ δὲν τὸ γνῶθει ὅπου γροικᾶ τοῦ γέροντα κανάκια
 πῶς εἶναι πούπετις πικρὰ πλεὸν παρὰ φαρμάκια.
 καὶ πῶς νὰ σᾶς διηγηθῶ εἰς τ' ἀγκαλιάσματά του;

25 ἢ τύχη 31 διατατοπολὴν τουντίπρικο, cf. 68 38 κλαδάμιν,
 si recte legi 40 τὴν παρθενίαν 46 ἔμειναν 50 αὐτῆ 51 καὶ ῥ.
 55 χιναίου, ἐχίνου dubitanter Bursianus 58 παρὰ τὰ

- 60 ἄνοστα καὶ κακόχνωτα εἶν' τ' ἀγκαλιάσματά του;
 καὶ τὰ παιγνίδια του φοφοῦν σὰν νύκτα μαυρισμένη.
 καὶ ποιά 'ναι κείνη ποῦ ἔμπορεῖ νὰ βλέπη, νὰ 'πομένη.
 ὀληνηκτίς ποῦ δὲν ψηφᾶ, μόνον ποῦ ῥωχαλιάζει;
 κ' ἡ κόρη σήτα τὸν γροικᾶ, πλήσκει καὶ τικτικιάζει·
- 65 καὶ τὸ ταχὺ σηκώνεται, λέγει τῆς „ἄμε, 'ντύσου,
 βάλε τὰ ρούχα τᾶμορφα, ἀγάπη μου, στολίσου.“
 καὶ τὸ λοιπὸν στολίζεται τὸ ταπεινὸ τρυγόνι
 τ' ἀντίπροικο τοῦ γέροντος καὶ δείχνει σὰν παγώνι·
 κι ὡσὰν ἰδῆ τὸν ἄνδρα τῆς, πλήσκει καὶ καλοντόνει,
- 70 κ' εἰς μὴν ταχὺ μετανογᾶ ὡσὰν τ' οὐδὲ λιμόνι.
 γροικᾶς καὶ λέγει μέσα τῆς „κακὸ ριζικὸ ὅπου 'χα!
 τί τόθελα τ' ἀντίπροικο καὶ τὰ πολλὰ τὰ ρούχα;“
 εἶτε κι ἂν ἔναι φρόνιμη, μὲ τοῦ καιροῦ τὸ θάρρος
 καὶ λέγει πάντα μέσα τῆς „μῆνα τὸν πάρη ὁ Χάρος,
- 75 καὶ τότε μὲ τὰ ρούχά του καὶ μὲ τὰ ἐδικά μου
 νὰ πάρω ἕναν νειούτσικον εἰς τὸ πλευρὸν κοντά μου.“
 παρηγορᾶται ἡ ἄτυχος μὲ τούτα καὶ μ' ἐκείνα,
 'ς τὸν Χάρον ἔχει θαρρέτα, 'ς τὸ φθιάρι, 'ς τὴν ἀξίνα,
 καὶ νύκτα ἕμερα καρτερεῖ, 'ς τὸν Χάρον ἔχει ὀλπίδα,
- 80 μῆνα τὸν κόψη 'Ξαφνικὰ ἢ λοιμικὴ ψιλίδα.
 λοιπὸν ἂν λέγω ψέματα ἢ γράφω παραμύθια,
 'ρωτᾷτέ ταις ὅπου ἔπαθᾶν νὰ 'ποῦσιν τὴν ἀλήθειαν.
 καὶ πῶς νὰ σοῦ 'ξηγοῦμαι ἄνω τοῦ γέρου τὰ μαρτύρια
 καὶ τὴν πολλὴν ἀδυναμίαν, τοῦ πόθου τὰ μυστήρια;
- 85 δὲν δύναται 'ς τὸ φυσικὸν, μόνον εἰς τὰς λουλάδες,
 φιλεῖ, τζιμπᾶ, μαλάσσει τὴν, καὶ κάμνει μελανᾶδες.
 λοιπὸν γροικήσετε καλὰ τὸ φυσικὸν τί θέλει
 κ' ἡ νεότης πῶς ὀρέγεται νὰ τρῶ συχνὰ τὸ μέλι.
 ἔκλινεν κάτου τὴν κορφήν κ' ἡ ρίζαις ἀποβγήκαν,
- 90 καὶ πλέον οὐδὲν δύναται 'ς τὴν κοσμικὴν τὴν γλύκαν.
 καὶ στέργει ὁ κακότυχος μὲ πίκρα νὰ ζηλεύη.
 γροικῶντα πῶς δὲν δύναται τὴν φύσιν νὰ δουλεύη,
 κάθε πουρνὸ σηκώνεται ἢ κόρη χολιασμένη·

60 ἄνοπα 61 ἡκταμαυρισμένη, em Biceias 70 descriperam e

codice τὸ ^χευμένη, sed vix dubitaverim quin rectam scripturam coniciendo invenerim 80 ψαλίδα ci Bursianus

- σὺν νᾶτρυγε ροδόμηλα, στέκει ἀπομουδιασμένη,
 95 ἀνάπλεκη, ἀνορδίνιαστη, κρέμονται τὰ μαλλιά της,
 καὶ στέκει μὲ τὸν σκόντουφλον, βρίζει τὴν φαμελιάν της.
 ἔβρισκεῖ ἀφορμὴ καὶ λέγει της καὶ δέρνει τὴν κοπέλαν,
 λέγει της „πῶς δὲν ἐπλενες, βρωμοῦσσα, τὰ σκουτέλα;“
 ἐβγάνει τὸ καλήγι της καὶ ἔς τὴν κορφήν κτυπᾷ τὴν,
 100 „ἄγωμε, στρώσε γλήγορα τὸ βρωμερὸν κρεββάτι.“
 πάντα μουγκρίζει μοναχὴ καὶ μὲ τὸ σκούτοφλό ἔναι,
 τὸ σπήτι ἂν ἔναι σπαστρικὸ, λέγει „ἀσύρωτό ἔναι,“
 φωνάζει „σύρε, φέρε μου, μωρὴ, γοργὸν τὴν ρόκα
 καὶ τ’ ἄλεξανδρινὸν σκουλὶν ἐκεῖνο τὸ σὲ δῶκα.“
 105 τρέχει κοπέλα, φέρνει το, κι ἄς λησμονᾷ τ’ ἀδράκτι,
 κρούει κλωτσιὰ, ἔκρεμνίζει τὴν κάτω ἔς τὸν καταβράκτην.
 μὲ τὰ κατσιὰ δικάζεται, μαλόνει μὲ τ’ ἀρνίθια,
 τοῦτο δὲν λέγω ψέματα, νὰ λέγω παραμῦθια.
 καὶ τούταις ὄλαις ταῖς χολαῖς, ὄλαις ταῖς φθαίγει ὁ γέρος.
 110 ὦ κύριε, ποῦ τ’ ἀνάγκασεν νὰ μὴ ἰδῆ τὸ θέρος,
 ὦ κύριε, δεῖξε θάμασμα εἰς τοὺς προξενητάδες,
 ὅπῳδοσαν τοῦ γέροντος τὴν νεὰν διὰ ταῖς ἰντράδες·
 ὅποιος θυμήθη πρωταρχῆς τούτην τὴν ὑπανδρείαν,
 ποῦ νὰ τὰ φᾶν τὰ κρείατα τοῦ ἀρκουῶδες καὶ θηρία.
 115 καὶ τίς τὸν ἐπροξένησε ποῦ νᾶχε φᾶ φαρμάκι,
 ὅπῳσμιζε τὸν κόρακα μετὰ τὸ τρυγονάκι;
 τίς ἦτον ἔπῳ προξένησε τὸ βρωμερὸ τὸ σκόρδο
 μὲ τ’ ἄσπρον τὸ τριαντάφυλλον καὶ μυρωδάτον ρόδον;
 τίς ἦτον ποῦ τὴν ἔσμιζε τὴν ἀγριοτζουκνίδα
 120 μ’ αὐτήνην τὴν ροδόμνοστην καὶ γλυκοκορασίδα;
 νὰ κάψη ὁ θεὸς τὰ ροῦχά του καὶ τὰ φλωριά του ὁμάδι,
 καὶ νὰ τὸν κάψη καὶ κακὸν θανάτου ἀμπελοκλάδι.
 τότε γουργᾶ νὰ τῶκουσα, ἀτός μου νὰ τὸ εἶδα
 νὰ τὸν ἐπάρῃ ὁ δαίμονας ἔς τὸν ἄδην διὰ μερίδα,
 125 διατὶ ἔπρεπ’ ὁ κακότυχος καλόγερος νὰ γένη,
 νὰ ξεδουλεύῃ τὴν ψυχὴν πολὺ μαγαρισμένη·
 ἔπρεπέ τον νὰ φόρεσε μαντὶ καὶ καμηλαῦκι
 καὶ ράσινον ποκάμισον, διὰ τὴν ψυχὴν νὰ πάσχη,
 νὰ φᾶ τὸ πρικοφάρμακον ἀντάμα μὲ τῶν πόνον,

- 130 διατί ἔφθειρε τῆς κορασιᾶς τὸν Ζαχαράτον κλῶνον,
 τοῦ πόθου ταῖς Ξεφάντωσες, τῆς νεότης ταῖς τρομάραις
 ἔφαγεν ὁ ἀχρόνιστος δίχως χαραῖς κι ἀντάραις.
 ἐτοῦ μὲ σφάζει τὸ λοιπὸν καὶ συμπονῶ καὶ κλαίγω,
 θυμούμενος συχνοτρομῶ καὶ ὄλος μέσα τρέμω.
- 135 λοιπὸν τὸ δίκαιον κάμνει με νὰ λέγω καὶ νὰ γράψω
 καὶ νὰ τὸ 'πῶ ὄλο φανερά καὶ νὰ μὴδὲν τὸ πάψω.
 τί σὲ 'φελᾶ, βεργόλυγη, νᾶχης τὸν γέρον ἄνδρα,
 νὰ τὸν θωρῆς ὀλόψαρον σὰν τράγον εἰς τὴν μάνδρα,
 νὰ στάζη ἢ μύξα του συχνὰ ὡσὰν τῆς προβατίνας,
- 140 καὶ νὰ Ἔγομπιάζη ἢ βᾶχη του σὰν τὸν λαιμὸν τῆς χήνας,
 νὰ τὸν γροικᾶς ὀληνυκτὶς νὰ βήχη σὰν τὴν αἴγαν;
 ἄδικον ποῦτον εἰς ἐσὲ, κρίμα πολὺ καὶ μέγαν·
 ἀτὴ σου κρῖνε τὸ λοιπὸν τοῦτο τὸ καταλόγιν,
 ἂν καὶ 'πρεπε ροδόμνοστης τέτοιον γεροντολόγιν,
- 145 εἰς τέτοιον ἀπάνθρωπον καὶ τέτοιαν συχασιά!
 ἄδικον ποῦτον εἰς ἐσὲν καὶ ἀδικοκρισία
 'ς τέτοια κάλλη σὰν αὐτὰ καὶ τόσαις εὐμορφάδες,
 ὀπῶχει τὸ κορμάκι σου, μὲ τόσαις ἐγλυκάδες.
 ἄφες τον τὸν συχαντερόν εἰς τὴν κακὴν του ὥραν,
- 150 ποῦ νᾶβγαλεν εἰς τὸ κορμὶ τὸ γρόσιμαν καὶ ψύραν,
 ἔπαρε ἕναν νεούτσικον ἔτσι ὡσὰν ἐσένα,
 νὰ σφικτοαγκαλιάζεσθε καὶ νᾶστ' ἀγαπημένα,
 καὶ νὰ γροικᾶ ἢ καρδίτσα σας τοῦ πόθου τὴν ἀγάπην·
 διατί οἱ νέοι ἄς χαίρωνται κι ὀποῦ γροικᾶει ἄς βλέπη,
- 155 νὰ στάζη Ζαχαρόδροσον σὰν τῶμορφον σταφύλι,
 νὰ πιπιλίζη ἕνας τάλλου τὸ στόμα καὶ τὰ χεῖλη,
 'ς τὴν κοσμικὴν ἐπιθυμίαν νᾶστεν συχνὰ δοσμένοι,
 'ς τοῦ πόθου τὴν γλυκότητα πάντοτ' ἀγκαλιασμένοι,
 τὰ μέλη σου νὰ γαργαλοῦν, νὰ δράμης καὶ νὰ πιάση,
- 160 νὰ δροσισητῆ ἢ καρδοῦλά σου, ὄλη ν' ἀγαλλιάση,
 νὰ ράθυμᾶς ἐκ τὴν χαρὰν καὶ νὰ μὴδὲν χορταίνης,
 κ' ἐκ τῆς χαρᾶς γλυκώτατην τὴν χάριν νὰ λαμβάνης.
 τοῦ νεούτσικου τὸ φίλημα καὶ τ' ἀγκαλιάσματά του
 'μοιάζουν 'ς τ' Ἀπρίλη ταῖς δροσιαῖς, τ' ἄνθη καὶ τὰ καλά του.

138 ἐτοῦ servandum esse duxi τὸ factum est in cod. ex μὲ 139 μίξα
 150 γρόσιμαν quid sit nescio 152 νᾶστεν 156 πῆ πιλήζει ἐνός, em
 Biceles et Bursianus 162 γλυκώτατην ser., τὴν γλυκότητα cod.

- 165 μυρίζουσιν τὰ χνώτά του ὡς κιτρολεμωνίτσι,
καὶ τὸ κορμὶ τὸ ἔμορφον ὡς δροσερὸ ἀγκουρίτσι,
ἐκεῖνο ὅπου ὀρέγεστέν καλά καὶ ἀγαπάτε.
τί νὰ σᾶς λέγω τὰ πολλὰ; ἂν μὲ καλά γροικάτε,
περιττοπλεὸν τοὺς ἄνδρες σας, διατὶ τοὺς ἀγαπάτε,
- 170 κάμε νὰ τοὺς διαλέγετε, νὰ μὴν μετανογᾶτε,
μόνον διὰ τὸ γλυκώτατον τοῦ πόθου τὸ βοτάνι,
ὀπῶναι πρὸς τὴν ἐρωτιὰν παρέτοιμον, καὶ πιάνει·
πρέπει λοιπὸν ἢ καθεμιὰ δια νὰ καλοδιαλέγη,
διατὶ πολλαῖς καὶ βλαστημοῦν τὴν μοῖράν ταις καὶ κλαίγουν.
- 175 τὴν ὥρα ὅπου γεννήθησαν πάντα τους ἀτιμάζουν,
ἀναστενάζουν, θλίβονται, μέσα τους πάντα βρίζουν.
ἔπρεπε νὰ τὴν κλαίγουσιν ὡσὰν ἀποθαμένη,
νὰ τὴν λυπᾶται ὁ καθεὶς τὴν κακοπανδρεμένη.
λοιπὸν παρακαλῶ σᾶς το, κάμετε νὰ φρονήτε,
- 180 μὴν πλανηθῆτε σὲ φλωριά, τὴν νειότην νὰ πουλήτε,
ὅτι ἂν ἦτον ἴμφορεσάμενον ἢ νειότης νὰ πουλιέται,
στέργω, κανένας γέροντας ἔς τὸν κόσμον νὰ μὴν ἦτον,
στέργω, τὸν βιὸν του ἔδιδεν, νὰ * μνήσῃ μὲ τὸ ἱμάτι,
μόνον νὰ ἐξανάνειονε τὸ παλαιὸν δερματάκι.
- 185 λοιπὸν καὶ σεῖς τὴν νειότην σας χαίρέστεν ὡστε ζῆτε,
καὶ βρέτε νέους σὰν ἐσεῖς, καλά συντροφευτῆτε.
καὶ κείνος ἔπου σᾶς ἔπλασεν ἔχει τὴν μέριμνά σας
νὰ σᾶς χορτάσῃ τὰγαθὰ, βλέποντας τὰ καλά σας,
ὅτι ἢ χάρις τοῦ θεοῦ σᾶς θέλει θεραπεύσει,
- 190 πᾶσα καλὸ ἔς τὸ σπῆτιν σας νὰ ἔδῃς νὰ περισσεύσῃ.
ὅσοι τ' ἀκούγωσιν καλά, θέλουσιν κάμει κάλλια
νὰ βλέπουν νὰ προσέχωνται τοῦ γέροντος τὰ σάλια;
νὰ μὴν ζυγόνουσιν πολλὰ ἔς τοῦ γέροντος τὸ βρῶμα,
ὅτι ὅλος ὁ κακότηχος ἔναι κοπριά καὶ χῶμα·
- 195 καὶ ὅταν ἔλθῃ νὰ γενῇ χρονῶν ἑβδομηντάρης,
χάνει τὸν νοῦν, τὸν λογισμὸν, γίνεται δαιμονιάρης,
ὅτι ὅσον γεροῦν οἱ γέροντες, ὅσον καιρὸς διαβαίνει,
τόσον ἐκ τὸ κεφάλιν τους ὁ μυαλὸς φυραίνει.

168 ἄμω 175 ὤραν et ἔγενν. 190 fort. ἔδῃ 197 γεροῦν πα
ronomasiae causa dictum est pro γηροῦν. 198 ἔηραίνει ci Bursianus.

ΣΥΝΑΞΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΤΙΜΗΜΕΝΟΥ ΓΑΔΑΡΟΥ.

- Ὁ γάδαρος ὁ ταπεινὸς καὶ περιφρονημένος
καὶ πάντα κακοῤῥίζικος ἔτυχεν εἰς αὐθέντη
πτωχὸν καὶ κακομάζαλον, κακὰ δυστυχισμένον·
ποτέ του δὲν ἐχόρτασεν, ποτέ του οὐκ ἀναπαύτη.
- 5 ἀλλ' ὅμως τάχα καὶ ποτέ λαμπρὰ ἡμέρα ἦτον,
ἀπέστρωσαν, ἀπόλυσαν τὸν γάδαρον ἐκείνον,
τάχα νὰ παρακοιμηθῆ, κάμπόσον ν' ἀνασάνη
ἀπὸ τὸν κόπον τὸν πολὺν καὶ τὴν ταλαιπωρίαν,
κ' ἐκεῖ παραβοσκίζετον κοντὰ πρὸς τὸ ρυάκι.
- 10 ὁ λύκος μὲ τὴν ἀλουποῦ ἤρχονταν κυνηγῶντας,
εὐρίσκουσιν τὸν γάδαρον καὶ καλοχαιρετοῦν τον·
„καλῶς σ' ἠύραμεν, γάδαρε αὐθέντη. καλῶς κάμνεις;
καλῶς ποιεῖς καὶ χαίρεσαι; καλῶς τὸ ἀμπουκόνεις;
ἐμεῖς ἀκόμη νηστικοὶ εἵμεσθεν ἕως τώρα·
- 15 τί νὰ ποιήσωμεν κ' ἡμεῖς ὡς διὰ νὰ προγευτοῦμεν;“
ὁ δὲ ἰδὼν ὁ γάδαρος αὐτοὺς, τριγύρω στέκουν,
καὶ τί λαλοῦσι πρὸς αὐτὸν καὶ πῶς τὸν παραβλέπουν,
ἐνόησεν ὡς φρόνιμος τὰ μέλλοντα γενέσθαι,
καὶ τὸ φαγὶν ἐστάθηκεν, κακὰ ἀναστενάζει,
- 20 ἀπηλογεῖται πρὸς αὐτοὺς μετὰ πολλῶν τῶν ἄλλων.
καὶ τοῦτο τὸ ἐφεύρεμαν μετὰ πολλῶν τοὺς εἶπεν·
„ἐγὼ ταλαίπωρον πτωχὸν ζῶον εἶμαι τοῦ κόσμου,
εἰς τὸ κορμί μου δὲν ἔχω κρέας ἀλλ' οὐδὲ αἷμα,
κλονίζομαι νὰ περπατῶ, τρέμω νὰ θέλω πέσει,
- 25 καὶ ὁ αὐθέντης ὁ πικρὸς ὁποῦ ἐμέναν εἶχεν

κανείς οὐδὲν τὸν ἔσφαλεν νὰ μὴν τὸν θανατώσῃ.
 κ' ἐγὼ θωρῶ τὸ κάλλος σας, τὴν ὑραιότητάν σας,
 τὴν παιδευσίν καὶ φρόνεσιν τὴν ἔχετε ᾗς τὸν κόσμον,
 καὶ θέλω ν' ἐγλυτώσετε, νᾶχετε τὴν ζωὴν σας·
 30 καὶ φύγετε πολλὰ γοργὰ, ὅτι αὐτὸς βιγλίζει·
 ἔχει καὶ σκύλους δυνατοὺς, τριάκοντα καὶ πλεόν,
 Ζαγάρια, βαρύσκυλους, Ζαγαρογυρευτάδες,
 λαγωνικοὺς χοντρόσκυλους ἀπὸ τὴν Λουμπαρδέαν·
 πάντες διασκορπίζονται ἐν μέσῳ τοῦ δρυμῶνος
 35 ὡς Ζάγανοι καὶ σταυραητοὶ, ξιφθερογυρευτάδες,
 ὅταν θελήσῃ νὰ ἐβγῆ, νὰ πᾶ νὰ κυνηγήσῃ,
 καὶ τὰ βουνὰ συντρίβονται, τὰ ὄρη συντρομάζουν·
 ἀρκούδαις, ἀγριόχοιροι, λέοντες καὶ παρδάλοι
 καὶ τᾶλλα πάντα καθ' ἐξῆς μικρά τε καὶ μεγάλα,
 40 μεγάλην θνήσιν πολεμεῖ εἰς ἅπαντα τὰ Ζῶα.
 λοιπὸν εἰ θέλετε τοῦ ζῆν, φύγετε, μὴν σταθῆτε·
 ταῦτά ᾗλεγεν ὁ γάδαρος ὅπως τοὺς δελεάσῃ
 καὶ φύγουσιν καὶ λυτρωθῆ αὐτὸς ἀπὸ κινδύνου·
 ἡ δὲ ἀλώπηξ πονηρὰ οὔσα καὶ μηχανοῦργος
 45 οὐκ ἔλαθον αὐτὴν (ψευδεῖς) καὶ τοῦ γαδάρου λόγοι,
 (ὡς) ψευδοτέχνοις ῥήμασι τούτους καταφοβεῖται,
 βουλόμενος τούτους φυγεῖν καὶ ἐλευθερωθῆναι.
 ἡ δ' ἄλουποῦ εὐθύς (σοφῶς) τὸν γάδαρον ἐλάλει·
 „μηδὲν Ξυλοσοφῆς πολλὰ ὅτι χωριάτης εἶσαι,
 50 βάνασσος καὶ ἀπαιδευτος, χοντρός καὶ ψευδολόγος,
 ὄντως πρέπει σε, γάδαρε, γάδαρον νὰ σὲ λέγουν.
 φρόνιμος ἦτον ἄνθρωπος καὶ πρὸς τὴν θεωρίαν
 τὴν ἔχεις εἰς τὰ ἄλλα σου ἐπάνω εἰς τὸ κορμί σου·
 ὅλα ᾗναι παρασουλικὰ μετὰ τῆς θεωρίας.
 55 μὰ τὴν ἀλήθειαν οὐδαμῶς θέλω τὸ ὄνομά σου·
 ἀκούω ὅτι βάρβαρος, πολλὰ χοντρός ὑπάρχεις.
 ἐγῶμαι ἀστρονόμισσα, ἐγῶμαι καὶ μαντεύτρια,
 ἐγὼ τὸν νομοκάνονον ἐξεύρω τον ἐκ στήθου·
 ἐγῶμαι διδασκάλισσα τῆς γνώσεως ἀπάσης.

29 διαναεῖγλιτόσσετε   36 θελήσιναιεύγει   45 ἔλαθον ψευδεῖς deest
 46 (ὡς) addidī   ψευδοτέχνοι εἰς   48 σοφῶς addidī   54 παρασουλικὰ
 quid sit nescio   58 τύθου

- 60 καὶ σὺ γελᾷς μας φανερὰ μέσα ἔς τὸ πρόσωπόν μας.
μὰ τὴν ἀλήθειαν, πρέπει σε μεγάλως παιδευθῆναι·
ἀλλ' ἐπειδὴ σαι ἀπαίδευτος, ὡς φαίνεται τὸ πρᾶγμα,
γράμματα οὐ μεμάθηκας καὶ παιδευσιν οὐκ οἶδας,
διὰ τοῦτο πρέπει σε λοιπὸν ὅπως ἔχης συγγνώμην.
- 65 λέγω σε οὖν ἀπὸ τοῦ νῦν, μάθε νὰ συντυχαίνης·
ψέμαν οὐδὲν εἰπῆς ποτὲ, ἀλήθειαν λέγε πάντα,
νὰ ἔχης καὶ προτίμησιν, ἀγάπην παρὰ πάντας,
νὰ ἔχωμεν κ' ἡμεῖς μισθὸν εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον·
θωροῦμεν ὅτι ριζικὸν καλὸν καὶ τύχην ἔχεις
- 70 καὶ μεθ' ἡμῶν εὐρέθηκες νὰ τιμηθῆς μεγάλως,
καὶ νὰ σὲ μαθητεύσωμεν, νᾶσαι διατιμημένος·
ἂν τό 'χη καὶ ἡ φύσις σου καὶ παιδευσιν νὰ μάθης,
χαρὰ ἔσεν, χαρὰ ἔς ἐμᾶς διὰ τὸν μαθητὴν μας·
καὶ ἂν ἰδοῦμεν προκοπὴν τὴν πρέπουσαν νὰ μάθης,
- 75 νὰ συντυχαίνης φρόνιμα καὶ καλοπαιδευμένα,
νὰ σὲ χειροτονήσωμεν, νᾶσαι ἀποκρισιάρης,
εἰς τὰς βουλὰς μας νὰ χωρῆς, εἰς ὅλας μας τὰς πράξεις.
ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ λυτρωθῆς ἐκ τὸν ὠμὸν αὐθέντην
ὁποῦ σὲ καταμάρανεν ἀπὸ πολλὸν τὸν κόπον,
- 80 νὰ γένης σύντροφος ἡμῶν, ἔς ἀξιά σου καὶ τιμὴ σου.
καὶ νὰ περάσωμεν ὁμοῦ τὴν θάλασσαν τὴν βλέπεις,
νὰ πάμεν ἔς τὴν ἀνατολὴν εἰς τὸν καλὸν τὸν τόπον,
καὶ νὰ σ' ἐλευθερώσωμεν ἐκ τὸν πικρὸν αὐθέντην
ὁποῦ σὲ κατεδίκασεν καὶ ἐτιμώρησέν σε,
- 85 νὰ λάβωμεν κ' ἡμεῖς μισθὸν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.^{ed.}
λοιπὸν ὁ γάδαρος ἰδὼν τὰς ἀποφάσεις τούτων,
ὅτι οὐ δυνατόν ἐστὶν τούτους ἀπαλλαγῆναι,
μὴ θέλων μὴ βουλόμενος ἀλλ' ὡσπερ δυναστεία
ἐγένετον ὑπήκοος ταῖς τούτων συμβουλίαις·
- 90 προβλέπων δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ τὸν καθ' ἡμέραν
καὶ διαλογιζόμενος τί μηχανὴν ποιῆσαι
— καθάπερ καὶ ἐποίησεν, ὡς ἔδειξεν τὸ τέλος.
λοιπὸν ἐν τῷ αἰγιαλῷ συντόμως καταβάντες,
ἐμβάντες εἰς πλοιάριον ἀπέπλευσαν ἐκεῖθεν·
- 95 μεσάσαντες τὸ πέλαγος μετὰ καλῆς εὐδίας

- ἢ ἀλουποῦ ἢ πονηρὰ τοιούτους λόγους λέγει
 „ἀφέντη μου, κύρ σύντεκνε, καλὰ νὰ τὸ γνωρίσης,
 ὅτι ἀποχωριζόμεθα τὴν σήμερον ἡμέραν,
 ὡς τὸ ἔδα ἐφῆς ἔς τὸν ὕπνον μου, βλέπω το καὶ ἐξ ὕπνου
 100 ἐσυννεφιάσ' ὁ οὐρανὸς, ἄνεμος θέλει ποίσει·
 καὶ πρὶν νὰ σώσῃ πρὸς ἡμᾶς νὰ μᾶς καταποντίσῃ,
 ποιήσωμεν τὰ πρέποντα ἐν ἔξομολογήσει.
 λοιπὸν ἐσύ, κύρ σύντεκνε, ὡς πρῶτος ὁποῦ εἶσαι,
 ἔξομολόγησιν ὀρθὴν ποιήσον κατὰ ἴκρωτον,
 105 καὶ μετὰ ταῦτα δὲ ἐγὼ νὰ πῶ τὰ κρίματά μου,
 καὶ ὕστερον ὁ γάδαρος, ν' ἀκούσωμεν ἀλλήλους,
 τίς ἔχει πλέον πταίσιμον, νὰ κρίνωμεν τὸ δίκαιον,
 νὰ ᾄδῃ ὁ θεὸς τὴν κρίσιν μας καὶ τὴν δικαιοσύνην
 καὶ ἐλεήσῃ καὶ ἡμᾶς ὡς πάλαι Νινευίτας,
 110 ὡς Ἰωνᾶν ἐρρύσατο ἐκ κήτους τῆς κοιλίας,
 ἐλευθερώσῃ καὶ ἡμᾶς ἐκ τοῦ πικροῦ θανάτου.“
 ὁ λύκος δὲ ὡς ἤκουσεν μάλιστα ἐφοβήθη
 καὶ τρόμος ὑπελάβετο αὐτὸν ὑπερβαλλόντως,
 ὄλον μὴ γνοῦς τὸν δόλιον τρόπον τῆς ἀλωπέκου
 115 μῆδὲ τὸ ἐπιβούλευμα ὃ ἦν κατὰ γαδάρου·
 ὅμως δὲ λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ λύκος εὐγνωμόνως
 „πρέπει τοῦτο, συντέκνισσα, ἀπάντων τῶν πραγμάτων
 πρέπει ἔξομολόγησις νὰ γένηται, ὡς ἔφης,
 ἐν συνειδότητι καθαρῶ, γνώμη ἀνυπόκριτη.“
 120 λοιπὸν συνωμοφώνησαν ἔξομολογηθῆναι,
 λέγουν „καὶ σὺ, κύρ γάδαρε, πῶς ἔναι ἡ βουλή σου;
 πρέπει τοῦτο ποιήσωμεν ἢ νὰ χαθοῦμεν ὄλοι;“
 ἐκεῖνος δὲ ἀπέγνωσεν αὐτοῦ τὴν σωτηρίαν
 καὶ τὴν βουλήν του δέδωκεν ἔξομολογηθῆναι.
 125 λοιπὸν ὁ λύκος ἤρξατο τοῦ ἔξομολογεῖσθαι,
 λέγει „ἐγὼ καὶ πρόβατα, βῶδια καὶ μοσχάρια,
 ἐλάφους καὶ γουρούνια καὶ πάντα ὅσα εὖρω
 σκοτόνω τα καὶ τρώγω τα καὶ τᾶλλα πάλε κρύβω
 εἰς τὸ βουνὶν, εἰς τὸ κλαδὶν, αὔριον πάλε νᾶχω.
 130 πλὴν ἀναιβαίνω εἰς τὸ βουνὶν ὁποῦ ἔναι τὸ τζημάδι

96 ἢ δὲ, em Bicelas   100 pro ποίσει suspicatur πιάσει Bicelas
 109 ἐλεῆσαι   111 ἐλευθερώσαι   117 post συντέκνησα adduntur verba
 καὶ νομοδιδασκάλησα

- καὶ κυλιόμην παρευθὺς καὶ ἔξομολογοῦμαι,
καὶ γίνομαι καλόγερος, τὴν ῥάχην μου μαυρίζω,
γίνομαι μεγαλόσχημος, ἡγούμενον ὁμοιάζω·
καὶ μεταγνώθω τὸ κακὸν τὸ πολεμῶ ὡς τὸν κόσμον,
135 ἄλλον οὐδὲν ἐπίσταμαι ἀμάρτημα νὰ ποίσω.“
ἀκούσας δὲ ἡ ἄλουπού τὴν ἀρετὴν τοσαύτην
ἐθαύμασεν, ἐπαίνεσεν, καὶ ἐσυγχώρησέν τον
καὶ ἐδικαίωσεν αὐτὸν πρὸς τὴν ἐπίγνωσίν του·
λέγει καὶ αὐτὴ πρὸς αὐτὸν ἐν ἔξομολογήσει
140 τὰ ταύτης πανουργεύματα καὶ τὰς διαβολίας
καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα τὰ ἔκαμνεν εἰς τὸν κόσμον
„ἐγὼ πάντα μου πολεμῶ νὰ κλέψω ἵνα ζήσω.
αὐτὸ μὲ καθοδήγησαν ἐκεῖνοι οἱ γονεῖς μου
μὰ τὴν ἀλήθειαν, ζῶ καλά, αὐθεντικά ὡς τὸν κόσμον·
145 πάντα χλωροφαγιὰν τρώγω, πάντα ἔμαι χορτασμένη.
εἰς τὰ κρυφὰ κλεψίματα καὶ τὰς ἴδιξιόσυνας,
ὁμοιάζω τὴν μητέρα μου ἐκείνην τὴν ἀγίαν·
εἰς τὰ τζιλιπουρδίσματα ὁμοιάζω τὸν πατῆρ μου.
τίποτα δὲν ἀπόμεινεν, ὅσα ἔξευραν ἐκεῖνοι,
150 νὰ μὴ μὲ μαθητεύσουσιν ὅλα γὰρ τὰ ἠξέυρω.
ἐφεύρα δὲ κ' ἐγὼ πολλὰ οἴκοθεν γνώσεώς μου·
πολλὰ μὲ ἐθαυμάζονταν καὶ συνεχαίροντό μοι,
διότι ἐγέννησαν φυτὸν πολλὰ προτερημένον·
δι' αὐτὸ καὶ μακαρίζω τοὺς ἐκεῖνους τοὺς γονεῖς μου.
155 ὁ κόσμος καταρᾶταί με ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας,
ἢ χήραις ἢ πτωχούτσικαῖς κλαίουσιν καὶ λυπῶνται·
πλὴν ἢ εὐχή τῆς μάννας μου καὶ τοῦ καλοῦ πατρός μου
πάντοτε βοηθοῦσί με καὶ τὰ κακὰ γλυτόνω·
πόσαις φοραῖς ἐγλύτωσα ἔκ τῶν ἀρχόντων τὰ σπήτια,
160 ὅτι ἔχουν σκύλους δυνατοὺς, νὰ μὴ μὲ θανατώσουν.
καὶ μία χήρα ἄπορος καλὰ οὐκ ἐθεώρειεν·
εἶχεν δὲ ὄρνιθαν χοντρήν καὶ λάλειε τὴν καβάκον.
αὐτὰ ἐγέννα δίκροκα χοντρά ὡσὰν τῆς χήνας,
καὶ μετ' ἐκείνην ἔτρωγεν κ' ἔπινεν καθ' ἡμέραν·
165 πρὸ πάντων δὲ ἐκάθετον ἐκ τῶν πολὺν τὸ πάχος.

- πολλά ἐπιβουλεύθηκα νὰ τῆς τῆ θέλω πάρῃ,
 ἀλλὰ οὐδὲν ἠμπόρεσα νὰ πάρω τὴν καβάκαν.
 λοιπὸν ἄκουσον τί ἔποικα . . . . .
- ἔβλέπω, περιεργάζομαι, ἔχει κάτον ἢ γραῖα,
 170 χοντρὸν κατάκιν κόκκινον, τὴν τρίχα μου ὁμοιάζει.
 ἔχει ἀγάπην εἰς αὐτὸ ὡσὰν κ' εἰς τὴν καβάκα,
 τὸν κάτον διὰ τοὺς ποντικούς, τὴν ὄρνιν διὰ τ' αὐτὰ τῆς
 καὶ μιὰν ἡμέραν εὔρηκα ἄδειαν, ὡσὰν μὲ πρέπει.
 ὁ κάτος κάπου ἔλειπεν κ' ἐγὼ ἀντὶς τὸν κάτον
- 175 ἔρχομαι πρὸς τὴν γραῖαν . . . . .
 καὶ μὲ ταπεινῶσιν πολλὴν, μὲ ταπεινὸν τὸ σχῆμα,
 θωρεῖ ἢ γραῖα πῶς ἔρχομαι, ἔχει το, κάτος ἔναι,
 καὶ κράζει με ἢ ἄτυχος εἰς τ' ὄνομα τοῦ κάτου
 „καὶ πῶ ἴλιπες, παρδίτζη μου, καὶ ποῦ ἔσους τόσῃν ὥραν;“
- 180 καὶ βούλετον ἢ ἄτυχος ἐκείνη ἢ λουλόγρια
 νὰ μὲ ταγίση τίποτες καὶ νὰ μὲ ὁμαλίση,
 ὡσὰν εἶχεν συνήθιον ἢ γραῖα πρὸς τὸν κάτον·
 ἐγὼ καλοζυγῶν τὴν καὶ πιάνω τὴν καβάκα.
 θωρεῖ ἢ γραῖα καὶ λέγει με „τὴν ἀδελφὴ σου παίζεις;“
- 185 ἐγὼ δὲ τζαγκαρόνω τὴν ἐκείνην τὴν καβάκα,
 καὶ κείνη ἐφτερούγισεν καὶ κάκα κάκα λέγει·
 σηκώνω τὴν καὶ σύρνω τὴν καὶ σήκωμαν οὐκ ἔχει.
 ἐφώναζεν ἢ ὄρνιθα κ' ἢ γραῖα ἀπ' ὀπίσω
 „παρδίτζη μου, παρδίτζη μου, καὶ μὴ τὴν ἀδελφὴν σου.“
- 190 ἐγὼ ὑπάγω ἔς τὸ κλαδὶν κ' ἐκράτου τὴν καβάκα,
 ἐκάθισα ν' ἀναπαυτῶ, ν' ἀκούσω καὶ τὴν γραῖαν·
 πολλὰ ἐκείνη ἔκλαυσεν, μεγάλως ἐλυπήθην·
 πολλὰς κατάρας ἤκουσα ἀπὸ τῆν γραῖαν ἐκείνην,
 πολλὰ μὲ κατηγόρησεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν·
- 195 κὶ ἂν θέλω λέγει τ' ἄκουσα καὶ ὄλα ὅσ' ἀκούγω,
 πόσο μελάνιν καὶ χαρτὶν νὰ σώσουσιν νὰ γράψω,
 ὅ,τι ἔποικα καὶ πολεμῶ ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας.
 λοιπὸν τῆς γραΐας μ' ἔκαψαν οἱ λόγοι κ' ἢ κατάραις

168 lacunam significavi, continua enim scriptura omnia cohaerent in cod. 170 κοτζάκιν, em Bicelas 172 ὄρνιθαν 175 ex versione recentiori patet huiusmodi verba supplenda esse ἔγω καὶ κάθισα κοντά της (vel κάθουμαι) 181 φαγίση, em Bicelas 186 ἐλυταράκισεν, em Bicelas 186 fortasse ἰσχύωμαν?

- καὶ ἦλθα εἰς κατάνυξιν καὶ ἐνελογισάμην
 200 τὰς ἁμαρτίας μου τὰς πολλὰς καὶ τὰ κακὰ τ' ἐποίκα.
 καὶ ἀναιβάνω ᾠς τὸ βουνὸν τάχα νὰ θέλω κλάψῃ
 πρὸς τὰ κακὰ τὰ ἐποίκα, νὰ σώσω τὴν ψυχὴν μου.
 καὶ δάκρυα οὐδὲν ἔχω καὶ σφίγγομαι ὀλίγο,
 καὶ τὴν οὐρὰν μου κατουρῶ, τὰ ὀμμάτιά μου βρέχω,
 205 καὶ εἰς τὰ ἴματοφρύδια μου κρεμάζονται οἱ κόμποι,
 καὶ ὁμοιάζουν δάκρυα καὶ ἔχω μέγα θάρρος,
 ὅτι ὁ θεὸς τὰ δάκρυα περὶ πολλοῦ τὰ ἔχει.“
 ὁ λύκος δὲ ὡς ἤκουσεν κατάνυξιν τοσαύτην
 καὶ τὴν ἔξομολόγησιν τὴν καθαρὰν ἐκείνην,
 210 ἐθαύμασεν τὴν σύνεσιν, μεταβολὴν τῆν ταύτης,
 καὶ ὑποδέξατο αὐτὴν καὶ ἐσυγχώρησέν τιν,
 λέγων καὶ ταῦτα πρὸς αὐτὴν „κυρία μου ἁγία,
 τὸν Μανασσὴν ἐνίκησας, τὴν πόρνην ἐμιμήσω,
 καὶ γέγονας σὺ ὅμοιος πάλε ὡσπερ ἐκείνουσ,
 215 ὅσια μου, ἁγία μου καὶ δεδικαιωμένη,
 καλότυχη, καλόμοιρη καὶ δεδικαιωμένη,
 . . . κλαδὶν τῆς παραδείσου
 νὰ ἔτυχα κ' ἐγὼ ἐκεῖ εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου.
 ὄντως, κυρὰ συντέκνισσα, ἡ ἀρετὴ σου αὕτη
 220 ὑπὲρ ἐμὲ ἐγένετον ἢ σεσυγχωρεμένη.“
 λοιπὸν οἱ δυὸ ἠστάθησαν, συγχώρησιν ἐποίκαν,
 λέγουσιν καὶ τὸν γάδαρον „εἰπέ καὶ σὺ, καλέ μου,
 μηδὲν τὸν κρύψῃς ἀφ' ἡμῶν, τῆς ἀληθείας λόγον.“
 ὁ γάδαρος ἐστέναξεν ἐκ μέσης τῆς καρδίας
 225 καὶ λέγει ταῦτα πρὸς αὐτοὺς ἐν ἔξομολογήσει
 „ἐκείνος ὁ ἀφέντης μου ἐβαρυφόρτονέ με
 μαρούλια καὶ λάχανα καὶ ἄλλα τὰ τοιαῦτα,
 κ' ἐγὼ ἀπὸ τὴν πεινάν μου (ὀποῦ ἔχα σὰν τὸν σκύλο)
 ἐγύριζα τὸ στόμα μου κ' ἐμπουκονόμην φύλλον,
 230 ἄλλοτε μὲν ἔσωνα κ' ἐμπουκονόμην φύλλον,
 καὶ ἄλλοτε οὐκ ἔσωνα καὶ ἐκοπάνιζέ με
 μὲ βέκλαν στραβοδίκωλον τὸ κωλοκούκουρόν μου,
 καὶ βέργιζεν ὁ κῶλός μου κ' ἐσυχνοπορδοκόπουν.

217 fortasse fuit λαμπάδα εἶσαι ἀναφτῆ, κλαδὶν τῆς παραδείσου, conl.
 versione recentiori 223 τὴν pro τὸν 228 verba ὀποῦ ἔχα σὰν τὸν
 σκύλο suppletivè e vers. rec. 232 βέργαν στραβοδίπουλον εἰ Bicelas

- τιμὴ νᾶχετ', αὐθένταις μου, αὐτὰ μὲ ἐπολέμαν
 235 ἐκεῖνος ὁ αὐθέντης μου κ' ἀπεδυνάτουν τόσον,
 ὅτι ἀπὸ τὴν πείνάν μου δύναμιν οὐδὲν εἶχα
 καὶ τὸ βαρὺν τὸ φόρτωμάν κι ἀπὸ τὸ δόσμαν κρούσμαν
 ἔτρεμαν τὰ ποδάρια μου, ἔτρεμεν τὸ κορμί μου,
 καὶ συχνοεκοντέλυσα καὶ βούλομουν νὰ πέσω.
 240 κ' ἐγὼ ἀπὸ τοῦ φόβου μου νὰ μὴ μὲ θανατώσῃ
 ἢ μύξαις νεῦρα ἐγίνονταν, ὡσάν τὸ λέγει ὁ μῦθος.
 λοιπὸν ὡς εἶδεν ὁ θεὸς τοσαύτην καταδίκην
 τὴν γενομένην εἰς ἐμὲν ἐκ τὸν πικρὸν ἀφέντην,
 ἐλήσέ με ὁ θεὸς καὶ ἔξαπόστειλέ σας,
 245 τοιοῦτους ἄρχοντας καλοὺς, πρὸς τὴν ἐλευθεριάν μου.
 εὐχαριστῶ οὖν τὸν θεὸν καὶ τὴν ἀντίληψίν σας,
 ὅτι καὶ παιδευσιν καλὴν θέλετε μὲ παιδεύσει
 καὶ γράμματα καὶ διδαχὴν, κ' ἐγὼ πάλε ὡς δοῦλος
 εἰς ὅ,τι μὲ ὀρίσετε γοργὸν νὰ τὸ-πληρώσω.“
 250 ταῦτ' ἔλεγεν ὁ γάδαρος ὡς φρόνιμος ὅπου 'τον.
 μὴ νὰ γλυτώσῃ ἀπ' αὐτοὺς, τᾶχεν ἐν ὑποκρίσει.
 ἢ δ' ἄλουποῦ ἢ πονηρὰ, ἢ δολιοπάνουργος,
 λέγει τὸν γάδαρον εὐθύς μὲ ἀπειλὴν μεγάλην
 „τί τζαμπουνίζεις, γάδαρε, καὶ τί στραβοκωλίζεις;
 255 στάσου ὀμπρὸς μας σύντομα καὶ ἔξομολογήσου,
 καὶ 'πέ μας τὴν ἀλήθειαν, ὅσας κλεψιάς ἐποίησες.
 ἄφες τὰ τζαμπουνίσματα αὐτὰ τὰ τζαμπουνίζεις.
 αὐτὰ σκατὰ ποῦ λὲς εἶναι καὶ ψεματολογία.
 οὐ στέργομεν, οὐ θέλομεν τοιαύτας διηγῆσεις.“
 260 τότε ἰδὼν ὁ γάδαρος καὶ ὄλως ἀπελπίσας
 καὶ πρὸς αὐτὰς φθεγξάμενος τοιαῦτα ἀναφέρει
 „καλὰ νὰ τ' ἐγνωρίσετε, ἀφένταις ἐδικοί μου,
 ἀπὸ τὸ μαρουλόφυλλον ἐκείνον ὅσον εἶπα,
 ἄλλον οὐδὲν ἐπίσταμαι, ὁ οὐρανὸς τὸ βλέπει.“
 265 ἀκούσας δὲ ἡ πονηρὰ ἀλώπηξ οὕτως ἔφη
 „καὶ τί ἄλλον ἀμάρτημαν χειρότερον 'ς τὸν κόσμον;“
 ὅμως ἐδώκασιν βουλὴν τοῦ ἀποκτεῖναι τοῦτον.
 ὁ γάδαρος δὲ θεωρῶν αὐτῶν τὰς πανουργίας,

287 fortasse fuit κι ἀπ' τὸ β. τ. φ. κι ἀπ' τὸ δοσμένον κ
 λὲς Bicelas, πιλὰ

258 ποῦ

- τὰς ἀδικίας τὰς αὐτῶν καὶ τὰς διαβολίας,
 270 εἰς ἑαυτὸν ἐνόησε ποιῆσαι πρᾶγμα ξένον,
 ἐπαινετὸν καὶ ἀκουστὸν, ὡς ἔδειξεν τὸ τέλος.
 καὶ τί ἐμηχανήσατο, ἄκουσον καὶ θαυμάσεις,
 καὶ πῶς ἐπιβουλεύεται καὶ τί ποιεῖ πρὸς τούτους.
 λέγει „τὸ δίκαιον θεωρῶ· κατὰ τὸ πταισίμῳ μου
 275 πρόκειται μοι ὁ θάνατος, ὡς πέφυκεν ἡ κρίσις.
 λοιπὸν πρὶν τοῦ θανάτου μου τὸ τάλαντον οὐ κρύψω,
 μήπως καὶ κολασθῆσομαι ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.
 ὄπισθεν εἰς τὸν πόδαν μου χάρισμα ἔχω μέγαν,
 παρὰ θεοῦ δεδώρημαι τοῦτο, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων.
 280 θέλω γοῦν δεῖξαι τὸ χρυσοῦν τὸ πέταλον ὃ ἔχω.
 καὶ ὅστις μόνον τὸ ἰδῆ τὸ πέταλον ὃ ἔχω,
 πρὶν τοῦ θανάτου μου ἰδὼν χάριν πολλὴν λαμβάνει·
 ἀκούει, βλέπει καὶ μακρὰ ἡμέρας τρεῖς καὶ πλέον,
 καὶ τοὺς ἐχθροὺς του βλέπει τους, ἀκούει τί λαλοῦσιν,
 285 καὶ πῶς ἐπιβουλεύονται, τί· θέλουσιν νὰ ποίσουν.“
 ἀκούσας δὲ ἡ ἀλουπού, μὴ γνοὺς τὴν πονηρίαν
 τὴν τοῦ γάδαρου, παρευθὺς τὸν σύντεκνόν της λέγει
 „ἀφέντη μου, κύρ σύντεκνε, τὸ χάρισμαν ἐτοῦτο
 γοργὰ ἐπιμελήσου το καὶ ἀπ' ἐσὲν μὴ λείψῃ,
 290 τοιαύτη χάρις θαυμαστὴ νὰ μὴν χαθῆ ἔκ τὸν κόσμον,
 ὅτι ἔχεις ἐχθροὺς πολλοὺς ὁποῦ κακὸν σοῦ θέλουν.“
 ὁ λύκος δὲ ὡς ἤκουσεν τῆς ἀλουπούς τοὺς λόγους
 καὶ πῶς καὶ τῆν συγκρότησιν ἐπίστευσε· εὐθὺς,
 καὶ λέγει πρὸς τὸν γάδαρον „γάδαρε, δεῖξέ μέ το.“
 295 καὶ λέγει ὁ γάδαρος εὐθὺς μετὰ χαρᾶς „αὐθέντη,
 ἀνέβα εἰς τὸ πόδωμαν κ' ἐκεῖ νὰ σὲ τὸ δεῖξω.
 καὶ κάτσε ἀνακούρκουδα καὶ ᾿ς τὰ ἐμπρός σου σκόπει.
 μὴδὲν πατήσ τὸ πόδωμαν ἐπάνω οὐδὲ ὄλως,
 ἄνοιξε τὰ ὀμμάτια σου, γρίλωσ' τα ὅσον ἔχεις,
 300 μὴ πάγῃ τὸ κεφάλι σου ἐδώθῃς ἢ ἐκείθῃς,
 ὁ κῶλός σου ἄς κινηθῆ ᾿ς τὸ πόδωμαν καὶ μόνον.
 καὶ λέγε κύρι' ἐλέησον, κύριε, συμπάθησέ με,
 κύριε, δός με χάρισμα ἐκείνο τὸ γυρεῦμα.“

282 ἰδεῖν 297 non potui refigere hunc versum. praesertim cum

litterae hic admodum difficiles sint lectu: καὶ τὰ ἐμπροσθανάσου ^{δὲ} πο

- ταῦτα ἐκομπολόγησε ὁ γάδαρος ἐκείνος
 305 τὸν λύκον, καὶ ἐποίησεν καθὼς τὸν ὀρδινιάσεν·
 ἀνέβην εἰς τὸ πόδωμαν ὁ λύκος καὶ ἐκάτσεν,
 κ' οὐλον τὸν ἐκατέστησεν ἕς τὸν ποῦντον ὅπου πρέπει,
 γριλόνει ὁ λύκος νὰ ἰδῆ τὸ πότε νᾶλθη χάρις,
 πότε ἰδῆ τὸ πέταλον ἀντάμα μὲ τὴν χάριν·
- 310 ὁ γάδαρος * βολύσσει τον, τζιλιπουρδᾶ καὶ κροῦ τον
 μὲ ὄλην του τὴν δύναμιν, ὅσον κι ἂν ἐδυνήθην,
 κ' ἐκτύπησέ τον μὲ θυμὸν καὶ ἐχαρβάλωσέ τον,
 ἔμπροσθεν τὸν * ἐρόντζεψεν ἕς τὴν μέσην τοῦ πελάγους.
 εὐθύς βάνει τὸν φώναρον καὶ ἐξεματζουκόνει
- 315 καὶ σφυροκατουρεῖ συχνὰ καὶ συχνοπορδαλίζει.
 σηκόνει τὴν οὐράκλαν του, ἀνοίγει καὶ τὸ στόμα,
 καὶ οὐριάζει καὶ τζηνᾶ καὶ ἔσοίκησεν τὸν κόσμον.
 γυρεύει καὶ τὴν ἄλουπού μὴ νὰ τὸν κουκουδώση·
 ἢ ἄλουπού τὸ νὰ ἰδῆ τὴν ἀπειλὴν ἐκείνην,
- 320 ἐκρήμνισεν καὶ ἔδωκεν ἕς τὴν θάλασσαν ἀπέσω·
 ἐπῆράν την τὰ κύματα, ἕς τὸν λύκον τὴν ἐπῆγαν.
 ὁ λύκος δὲ κατὰ λεπτόν τὴν ἄλουπού ἐρώτα,
 λέγει „καὶ τί μὲ ἐρωτᾶς καὶ τί μὲ συντυχαίνεις;
 ὁ θεὸς μᾶς ἐλευθέρωσεν νὰ μὴ μᾶς θανατώσῃ.
- 325 ἐκ τὴν κοιλιάν του ἐξέβαλεν ὡσάν ἀπελατίκι
 μακρὺν, χοντρὸν καὶ ἔμπροσθεν εἶχεν ὡσάν καπούσι.
 ἀλλ' εἰ τὴν δώση μιὰν φορὰν, ζωὴν ποσῶς οὐκ ἔχει.
 ἐγύρευεν καὶ μὲ πολλὰ μὴ νὰ μὲ κουκουδώση,
 πλὴν τῆς μητρός μου ἢ εὐχῆ καὶ τοῦ καλοῦ πατρός μου
- 330 ἔσωσάν με κ' ἐγκρεμνίστηκα ἕς τὴν θάλασσαν ἀπέσω
 κ' ἐγλύτωσα τὴν συμφορὰν ἐκείνην ὅσην εἶδα,
 καὶ πλεὰ μὴ ἴδουν τὰ ἴματα μου τοιαύτην καταδίκην.“
 ὁ λύκος δὲ τὴν ἄλουπού πάλιν ἐξανερῶταν
 „πέ μοι, κυρὰ συντέκνισσα, καὶ μὲ τὸ ἐξηγήσω
- 335 τὸ μπουσδουγένι ποῦ τὸ ἔχεν, κ' ἐγὼ οὐδὲν τὸ εἶδα.“
 [λέγει] „ἂν τό ἔχες ἴδριν, κύρ σύντεκνε, ἐκ τὴν κοιλιάν
 τοῦ ἐξέβην·
 ὁμοιάζει ἡ κοιλία του, ἔχει ἀρματοθήκη,
 ματζούκαις καὶ κοντάρια, χοντρὸ ἀπελατίκι,

- σκλόπαις, μπουμπάρδαις, βόλια, δισσάκια γιωμάτων,
 340 ἀνακαράδες, βούκινα, χοντρά ἀπελατίκια
 [συρλάδες καὶ τὰ μπίφαρα, ἀνακαρὰν τὸν λέγουν,]
 καὶ βούκινον ὅπῳ ἔδωκεν καὶ ἔοικησεν τὸν κόσμον,
 καὶ ἄλλα πλέα ἴδια
 τὰ ὅποια ἀλησμόνησα ἀπὸ τὴν Ζάλισίν μου.
- 345 (καὶ τοῦτο) λέγω ἐγὼ, κυρὰ συντέκνισσα, νὰ ἤξεύρης,
 ὅτι ὡσὰν μ' ἐκτύπησεν τὴν κοπανιὰν ἐκείνην
 τὴν δολερὰν καὶ τὴν πικρὰν καὶ τὴν θανατηφόρον,
 εὐθὺς ὡσὰν μ' ἐκτύπησεν μέσα εἰς τὸ τζακίτι,
 ἐφάνη με, ὁ οὐρανὸς ἐχάλασεν ἐπάνω
- 350 καὶ ἤστραψεν καὶ βρόντησεν καὶ χάλασεν ὁ κόσμος·
 τὰ ἴματιά μου ἤστραψαν ὡσὰν ταῖς τζιμπυλίδες,
 ὁ μυελὸς μου ἐτρόμαξεν καὶ τὸ κορμί μου ὄλον,
 καὶ ἐγενόμην τρομικὸς ἐκ τὸν πολὺν τὸν φόβον·
 καὶ βλέπεις με, συντέκνισσα, μὲ τό 'να ἴματιν εἶμαι,
- 355 μὲ τό 'να ἴματι σὲ θωρῶ, μὲ τᾶλλο δὲν σὲ βλέπω.
 ὅμως ἐγὼ ἐθάῤῥεσα, κυρά μου, εἰς ἐσένα,
 νὰ μὴ σὲ λάθῃ τίποτε εἰς ὄλην σου τὴν γνῶσιν,
 καὶ οὐ περιεργάστηκα τούτου τὴν πονηρίαν.“
 ὑπόλαβεν ἡ ἄλουπού, τὸν λύκον ταῦτα λέγει
- 360 „ἀφέντη μου, κύρ σύντεκνε, νὰ πῶ τὴν ἀφεντεία σου,
 ἡ γνῶσις ἔναι πανταχοῦ ἔς τὸν κόσμον ἐσπαρμένη.
 καὶ τί ἂν ἔναι γάδαρος καὶ περιφρονημένος;
 ἴδε τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιβουλίαν
 καὶ ἀδικίαν δόλιον καὶ τὴν συκοφαντίαν,
- 365 χωρὶς νὰ πταίση τίποτες ἄξιον καταδίκης,
 ἡμεῖς ἐδιεκρίναμεν αὐτὸν τοῦ θανατώσαι.
 καὶ ὁ θεὸς ἰδὼν αὐτοῦ τὴν ταπεινοφροσύνην
 ἐδώκέν τον καὶ φρόνεσιν, ἐδώκέν τον καὶ γνῶσιν,
 ἵνα γλυτώσῃ ἀφ' ἡμῶν μὲ τὴν προτίμησίν του.
- 370 οὐ μόνον δὲ ἐγλύτωσεν. ἀλλὰ χαρβάλωσέν μας,
 καὶ ἔποικέν μας ἀπρακτοὺς καὶ ἐντροπιάσέ μας.“
 οὕτως παρηγορήθησαν μετὰ αἰσχύνης πλείστης,

339 λουμπάρδαις δισσάνε, quod recte emendasse me confido 343
 deest exitus versus 345 καὶ τοῦτο deest 348 potest esse τζακούτι
 vel τζανούτι: quid sit nescio 355 μὲ τᾶλλο Buraiianus; καὶ τ. 361 ἐν
 σπ. 366 αὐτοῦ τὸν 372 ὕστερον δὲ καὶ ἐπ.

πολλά καὶ ἐσυντύχασιν λόγια πρὸς ἀλλήλους,
καὶ ὕστερον ὁμόσασιν γάδαρον μὴ συντύχουν
375 μὴδὲ καταφρονήσωσιν ὡς περιφρονημένον.
ἀλλὰ τὸ ὄνομα αὐτὸν ἔστησαν νὰ τὸν λέγουν,
ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὸ εἰς Νίκον νὰ τὸν λαλοῦσιν,
καὶ πλέον γάδαρον αὐτὸν ποσῶς μὴ τὸν εἰποῦσι,
ἀλλὰ Νίκον ἅς τὸν λαλοῦν „ὅτι ἐνίκησέν μας,
380 τὸν λύκον καὶ τὴν ἀλουπού καὶ ἐθανάτωσέ μας,
καὶ μυριοεντροπιάσεν μας
κ' ἐτύφλωσεν καὶ ποϊκέ μας μυριοκυνδουνομένους.
μὲ γνῶσιν καὶ ταπείνωσιν ἐκομπολόγησέ μας
καὶ ἔποικέν μας ἄπρακτους καὶ κατεσβόλωσέν μας.“
385 χαρὰ ᾗ ἐσὲ, κύρ γάδαρε, μὲ τὴν προτίμησίν σου,
τροπάριον ἐκέρδησες καὶ τὴν τιμὴν τοῦ κόσμου·
ὦ γάδαρε, κύρ γάδαρε, πλέον γάδαρος οὐκ εἶσαι·
Νίκος ἅς ἦσαι ἀπὸ τοῦ νῦν, Νικήτα νὰ σὲ λέσιν.
λοιπὸν ὅσοι τὸ ἀκούσασιν καὶ ὅσοι τὸ ἀκούγουν
390 διὰ τὴν τιμὴν σας, γάδαρον ποσῶς μὴ τὸν εἰπήτε,
καθὼς καὶ ἐπεκράτησεν, τινὲς καλοὶ ἀνθρώποι
ὡσαν τὸν ἀφέντην (γάδαρον) γάδαρον δὲν τὸν λέγουν,
ἀλλὰ Νικήτα καὶ Νικὸν ὅσοι τὴν γνῶσιν ἔχουν.

---

380 μας Bursianus, με 386 τὸ πάρεον, em Bicelas 392 pro
(γάδαρον) codex habet α^c, quod Bicela auctore mutavi.

ΓΑΔΑΡΟΥ, ΛΥΚΟΥ ΚΙ ΑΛΟΥΠΟΥΣ ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΩΡΑΙΑ.

- *Αρχοντες, νὰ γροικήσετε, ἂν θέλετε, δαμάκι,
ὁ λύκος μὲ τὴν ἀλουπού πῶς ἔπιαν τὸ φαρμάκι,
πῶς ἦτονε ἢ ἀφορμῇ, πῶς ἐκαταπιαστήκαν,
καὶ τί νοβέλλα πάθασι καὶ πῶς ἐντροπιαστήκαν.
- 5 Σὰν φαίνεται ὁ γάδαρος ὁ καταφρονεμένος
πάντοτε κακορρίζικος καὶ πᾶραπονεμένος,
᾿ς ἀφέντην ἔλαχε κακὸν, λωβδὸν καὶ ψωριασμένον,
πτωχὸν καὶ κακομάζαλον, πολλὰ δυστυχισμένον.
ποτέ του δὲν ἐχόρτασε, ποτέ δὲν ἀναπαύτη,
- 10 νύκτα ἡμέρα δέρνεται ᾿ς τὸν κῆπον γιὰ νὰ σκάφτη.
πᾶσα πουρνὸ ἐφόρτονε τὸν γάδαρον ἐκείνον,
κ' εἰς τὸ παζάρι πῆγαινε κι αὐτήνος μετὰ κείνον.
λάχανα τὸν ἐφόρτονε, ἀντίδια καὶ μαρούλια,
πράσα, ραπάνια, κάρδαμα, κρομμύδια καὶ γογγύλια.
- 15 ἄχυρον δὲν τοῦ βρίσκετο, κριθάρι δὲν ᾿ποτάσσει,
νὰ δώση τοῦ γαδάρου του νὰ φάγη, νὰ χορτάση.
τὰ λάχανα καθάριζε καὶ τούριχνε τὰ φύλλα,
κι ὄνταν ἐσκόλα τὸ βραδὺ, ἐφόρτονε τον εὐλα.
κι ἀπὸ τὸν κόπον τὸν πολὺν, τὴν δούλεψιν τὴν τόση,
- 20 κ' ἐκ ταῖς ἔυλιαῖς ὁποῦ ᾿παιρνε ὥστε νὰ ξεφορτώση,
ἀδύνεψεν ὁ γάδαρος καὶ πλέα δὲν ἡμπόρει,
κι ἀπὸ τὴν ψύραν τὴν πολλὴν σαμάρι δὲν ἐφόρει.
χειμῶνα δὲν ἐδύνετον οὐδὲ τὸ καλοκαίρι
οὐδὲ γιὰ εὐλα νὰ ὑπᾶ οὐδὲ νερὸ νὰ φέρη.

Recensui ad editionem Iacobi Grimmii (A) 'Sendschreiben' an Karl Lachmann' p. 75 sqq., et Venetam a. 1871 a Satha mihi commodatam (B) Tit. καὶ ΑΒ χαρίεις Β 6 κακορρίζικος Β κακορίζικος Α 10 σκαύτη ΑΒ 12 ἐπήγ. Α 15 ποτάσει ΑΒ 20 ἀπ' Β 23 ἐδύνετο Β

- 25 καὶ μιὰ Λαμπρὰ τὴν κυριακὴν τάχα λυπήθηκέ τον
καὶ πιάνει καὶ ξεστρώνει τον, ἔλυσε κι ἄφησέ τον
νὰ πᾶ νὰ περιβοσκηθῆ, καμπόσο ν' ἀνασάνη,
νὰ φᾶ κλαδί ἀπὸ δενδρὸ κι ἀπὸ τῆς γῆς βοτάνι,
νὰ πέση καὶ νὰ κοιμηθῆ, τὸ στόμα του ν' ἀφρίση,
30 νὰ φᾶ καὶ χόρτον λιβαδιοῦ, νὰ πιῆ κι ἀπὸ τὴν βρύσι.
'ς τὴν μιὰν μεριὰν τοῦ λιβαδιοῦ ἤτονε δάσος μέγα,
κι ὁ λύκος μὲ τὴν ἀλουποῦ ἐρχόντησαν καὶ λέγαν
„ἦντα βουλή νὰ κάμωμε, τί στράτα νὰ κρατοῦμε,
καλὸν κυνήγι ναῦρωμε, σήμερον νὰ γευτοῦμε;“
35 τότε οἱ δυὸ συμβάστησαν καὶ συντροφιὰν ἐκάμαν
καὶ ἄμερα νύκτ' ὠμόσασι νὰ περπατοῦν ἀντάμα.
λέσιν „ἄς δράμωμεν λοιπὸν, εἰς τὸ λιβάδι ἄς πάμε,
ἂν λάχη ναῦρωμεν ἐκεῖ κυνήγι γιὰ νὰ φᾶμε.“
καὶ παρευθὺς ἐκίνησαν 'ς τοῦ λιβαδιοῦ τὴν στράτα,
40 κ' ἡ ἀλουποῦ στοχάζετο, λέγει καλὰ μαντάτα.
„κὺρ σύντεκνέ μου. φαίνεται νᾶναι καλὸ κυνήγι
ὁ γάδαρος, κι ἄς δράμωμεν, γλίγωρα μὴ μᾶς φύγη.“
ὁ γάδαρος τὸ γροίκησε, στέκει, ἀναστενάζει,
γυρεύει λόγια νὰ τῆς 'πῆ, ἕνα τ' ἄλλοῦ νὰ μοιάζῃ.
45 στέκει, διαλογίζεται πῶς νὰ τοὺς ταπεινώσῃ,
καὶ λέγει τότε μέσα του. τώρα νὰ παίζῃ γνῶσι.
λοιπὸν αὐτοὶ ἐσύμωσαν μὲ τὴν ταπεινοσύνην
καὶ μὲ πολλὴν γλυκύτητα καὶ μὲ τὴν καλοσύνην,
καὶ χαιρετοῦν καὶ λέγουν του „κὺρ γάδαρέ μας, γειά σου,
50 χίλια καλῶς εὐρήκαμεν ἐδῶ τὴν ἀφεντειά σου.
ἔλα νὰ πάμε εἰς τὸ σκιὸς νὰ πάρῃς ἄερα,
ν' ἀναπαυθῆς, νὰ δροσιστῆς καὶ σὺ καμμιὰν ἡμέρα,
ἀντάμα νὰ μιλήσωμεν, ὁμάδι: νὰ γευθοῦμεν,
κι ἀγάλι ἄγάλι εἰς τὸ σκιὸς τὴν στράτα νὰ κρατοῦμεν,
55 κ' εἰς ἕνα σπήτιν ὁμορφον νὰ πᾶ νὰ κοιμηθοῦμεν,
καὶ τὸ ταχὺ μὲ τὴν δροσιὰ πάλιν νὰ σηκωθοῦμεν.“
πολλὰ αὐτοὶ ἐπάσχισαν γιὰ νὰ τὸν ἐξεβγάλουν,
γιὰ νὰ κλουθῆσῃ μετ' αὐτοὺς, 'ς τὸ σπήλαιον νὰ τὸν βάλουν.

27 νὰ νασάνη A   30 πῆ AB   βρύση (sic) A   31 μερὰν AB
32 ἐρχόντησαν A, ἐρχόντουσαν B   36 νύκτα AB   46 γνῶση A
51 λίγον B   52 παναπαυθῆς A, foriassse errore typographi   55 σπή-
τιν A, σπήτι B

σὰν εἶδεν ὁ κύρ γάδαρος τὸ πῶς τριγύρου στέκουν,
 60 καὶ τί λαλοῦσι πρὸς αὐτὸν καὶ πῶς τὸν παραστέκουν,
 ἐνόησεν ὡς φρόνιμος καὶ βαρυαναστενάζει,
 καὶ πῶς νὰ κάμη μετ' αὐτοὺς στέκει καὶ λογαριάζει.
 λέγει „ζῶον ταλαιπῶρον εἶμαι ἐγὼ τοῦ κόσμου,
 ὅπου μὲ ταλαιπώρησεν ἀφέντης ὁ ἴδικός μου.
 65 ἀπάνω μου οὐδὲν βαστῶ σάρκα ἄλλ' οὐδὲ αἷμα·
 ὀμνέω σας ἀλήθεια καὶ ἴδεν σας λέγω ψέμα.
 καὶ περπατῶ, κλονίζομαι, τρέμω καὶ θέλω πέσει,
 οὐδὲ γιαιτρός, ὡσὰν γροικῶ, θέλει μὲ ὠφελέσει.“
 ταῦτά ἔλεγεν ὁ ταπεινὸς τάχατες γιὰ νὰ πάγουν,
 70 διὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπ' αὐτουνοῦς, μήπως καὶ τότε φάγουν.
 καὶ πάλιν λέγει „ἄρχοντες, νὰ ἴπῳ τῆς ἀφεντειᾶς σας,
 ἐγὼ ἴγαπῶ κι ὀρέγομαι νᾶχετε τὴν ὑγειά σας.
 γιαιτὶ θωρῶ τὸ κάλλος σας, τὴν ὠραιότητά σας,
 τὴν καλοσύνην τὴν πολλὴν καὶ τὴν γλυκύτητά σας,
 75 καὶ θέλω νὰ γλυτώσετε, νᾶχετε τὴν ζωὴν σας,
 νὰ πάτε ἴς τὰ σπητάκια σας καλὰ μὲ τὴν τιμὴν σας,
 καὶ φύγετε ὀγλίγωρα, π' ἀφέντης μου βιγλίζει,
 καὶ μὲ Ζαγάρια καὶ σκυλιὰ τὸ δάσος τριγυρίζει.
 ὅταν θελήσῃ νὰ ἐβγῆ νὰ πᾶ νὰ κυνηγήσῃ,
 80 δὲν ἴρισκετ' ἄλλος κυνηγὸς ὀμπρὸς του νὰ νικήσῃ.
 γιαιτὶ εἶναι μέγας κυνηγὸς, μέγας περδικοπιᾶσσης,
 κι ἂν ἔν καὶ ἴπῃς καὶ φύγῃς τον, βλέπε ὅτι λαθάσσης.
 ὄντα τὸν πάρουν ἄρχοντες γιὰ νὰ περιδιαβάσουν,
 τὰ ὄρη ὄλα τρίβονται, τὰ δάση συντρομάσουν,
 85 γιαιτ' ἔχει σκύλους δυνατοῦς, ἔχει καὶ τὴν ἀνδρεία,
 σκύλους χοντροῦς, λαγωνικὰ ἀπὸ τὴν Λομπαρδία·
 πέτονται ὡς οἱ γέρακες, ὡς ἄετοὶ γυρίζουν,
 λειοντάρια, λύκους καὶ θεριὰ, ὀσάβρουν, τὰ ξεσκίζουν.
 καὶ ὅταν θέλῃ νὰ βαλθῆ νὰ πιάσῃ τὸ δοξάρι,
 90 οἱ λύκοι κι ὄλα τὰ θεριὰ τρέμουσι σὰν τὸ ψάρι.“
 ταῦτά ἔλεγεν ὁ γάδαρος, μὴ νὰ τοὺς φοβερῆσῃ,
 νὰ ἴβρῃ κι αὐτὸς τὴν ἄδεια του, γιὰ νὰ παραμερίσῃ.
 ἦ δ' ἄλουποῦ ἦ πονηρὰ, ἦ δολιοπανοῦργος,

66 ὀμνύω B   70 γιὰ B αὐτοὺς B   72 ἀγαπῶ AB   78 Ζαγάρια
 Ducangius, Ζαγάρι AB   80 δὲ B   82 του AB   83 πᾶρῶ A   85 γιαιτὶ A
 86 σκύλου A   88 ξεσκίζουν B   89 ὄνταν A   93 πονηρὰς A

- πάντα λογίζεται κακὰ ὡσάν ἐχθρὸς κακοῦργος.
 95 τὰ λόγια δὲν τῆς ἔλαθαν ἐκεῖνα τοῦ γαδάρου
 καὶ μὲ θυμὸν καὶ μάνητα λέγει του μονοτάρου
 „ἐδὰ θωρῶ, κύρ γάδαρε, κάνει ψυχὴ μου χέρι,
 κι ὀργίζεται σε περισσὰ σάν τὸ κακὸν μαχαίρι.
 μηδὲν ξυλοσοφᾶς πολλὰ ὅτι χωριάτης εἶσαι,
 100 στέκου αὐτοῦ καὶ σώπαινε ὡσάν χοντρὸς, ὅπου ἴσαι.
 μηδὲν θαρρήης, κύρ γάδαρε, ὅτι εἴμεστεν ἐργάταις,
 ἀπὸ κεινοὺς τοὺς ἄγροικους καὶ τοὺς κακοὺς χωριάταις.
 ἐγῶμαι ἀστρονόμισσα, ἐγῶμαι καὶ μαντεῦτρα,
 καὶ τοῦ κύρ Λέου τοῦ σοφοῦ ἐγὼ ἔμουνε μαθεῦτρα.
 105 ἐγῶμαι διδασκάλισσα τοῦ λόγου καὶ τοῦ μύθου,
 κι αὐτὸν τὸν νομοκάνονα ἤξεύρω τον ἐκ στήθου.
 καὶ σὺ γελᾶς μας φανερὰ ὀμπρὸς ἔς τὸ πρόσωπόν μας,
 ποῦ θέλομε νὰ σ' ἔχωμεν ἐδῶ γιὰ πῆτροπόν μας.
 μὰ τὴν ἀλήθεια, πρέπει σου νὰ παιδευθῆς μεγάλως,
 110 γιὰτί δὲν ἔχεις σύστασιν ἀπάνω σου οὐδὲ κάλλος.
 ἀλλ' ἐπειδ' εἶσ' ἀπαίδευτος, ὡς φαίνεται τὸ πρᾶμμα,
 τὸ πῶς δὲν ἔχεις φρόνεσιν οὐδὲ κατέχεις γράμμα,
 συμπάθιο πρέπει τὸ λοιπὸν νᾶχης διὰ τὴν ὥραν,
 γιὰτί βρισκόμεσθην ἐδῶ πολλὰ συμὰ ἔς τὴν χύραν.
 115 λέγω σου γοῦν ἀπὸ τοῦ νῦν, μάθε νὰ συντυχαίνης,
 καὶ τίμα τοὺς καλήτερους, ὅπου καὶ ἂν λαχαίνης.
 ψέμα μηδὲν εἰπῆς ποτὲ, ἀλήθεια λέγε πάντα,
 νὰ ἔχης τὴν προτίμησιν κάλλια παρὰ τὰ πάντα.
 θωροῦμε, καλοῦρίζικε, καλὴν τὴν τύχην ἔχεις,
 120 καὶ μετ' ἐμᾶς εὐρέθηκες, κάμε νὰ τὸ κατέχης,
 νὰ περπατήσης μετὰ μᾶς, ν' ἀναπαυθῆς; νὰ Ζήσης,
 τὴν συντροφιά μας τὴν καλὴ τότε νὰ τὴν γνωρίσης,
 νὰ σὲ χειροτονήσωμεν, νᾶσαι ἀποκρισιάρης,
 καὶ μετ' ἐμᾶς νὰ περπατῆς, πολλὴν τιμὴ νὰ πάρης.
 125 εἰς τὴν βουλὴν μας νὰ χωρῆς, εἰς ὅλα μᾶς νὰ πράξης,
 ἂν ἔν καὶ σφάλωμεν καὶ μείς, ἐσὺ νὰ μᾶς διδάξης.
 ἂν ἔν καὶ σὺ μαθητευθῆς, νᾶσαι διὰ τιμὴ μας,

97 βάνει Α 99 μὴ δὲ Α 100 σώπεναι ΑΒ 101 δτιμέστεν Α,
 ὅτ' ἤμεστεν Β 104 ἐγῶμουναι ΑΒ 106 ἐκτύθου Α (non Β) 110 σ' Α,
 σου Β 111 ἐπειδὴ σ' ΑΒ πρᾶγμα ΑΒ 112 φρόνησιν Β 116 καλλί-
 τερους ΑΒ λαχένη Α 119 καλοροίζικε Β, καλορίζικε Α 122 καλὴν Α
 123 ἀποκρισιάρης ΑΒ

- χαρὰ σὲ σὲ, χαρὰ σὲ μᾶς καὶ σὲ τὸν μαθητὴ μας.
καὶ νὰ περάσωμεν ὁμοῦ τὴν θάλασσαν ἀντάμα.
- 130 νὰ πᾶμε ᾿ς τὴν ἀνατολὴν, ναῦρωμε πᾶσα πρᾶμμα,
νὰνδύσωμε τὰ στάμενα ἐτοῦτα ποῦ βαστοῦμεν,
καὶ μέσα μας τὸ διάφορον νὰ τὸ διαμοιραστοῦμεν·
σὰν εἶδεν ὁ κύρ γάδαρος τὰς ἀποφάσεις τούτων,
στανεῶς του ἀκολούθησεν ὕς φρόνιμος ὁποῦ τ'ον.
- 135 προβλέπει καὶ τὸν θάνατον καὶ λέγει κάθε ὥρα,
„ὅταν ἐτοῦτοι μ' εὔρασι, ἦτον κακὴ μου ὥρα.“
κ' οἱ τρεῖς των εἰς τὴν θάλασσαν ἀντάμα κατεβήκαν,
μιὰν βάρκαν ἐγυρέψασι, πάραυτας τὴν εὐρήκαν.
μέσα ᾿ς αὐτὴν ἐμπήκασιν, ὄχι γιὰ νὰ ψαρέψουν;
- 140 μὰ πέρα ᾿ς τὴν ἀνατολὴν διὰ νὰ ταξιδέψουν.
εὐθύς ἐκάμαν ἄρμενα, ᾿ς τὸ πέλαγος ἐβγήκαν,
καὶ μαζωκτῆκαν καὶ οἱ τρεῖς, ᾿ς τὴν πρῦμνην ἀνεβήκαν,
καὶ κεῖ βουλτὰ ἐκάμασι νὰ ρίζουσι μπαλότα,
διὰ νὰ κάμουν ναύκληρον, νὰ ποίσουν καὶ ποδότα.
- 145 λοιπὸν ὁ λύκος νὰ γενῆ ναύκληρος τοῦ τυχαίνει,
ποδότας ὁ κύρ γάδαρος μπαλότα τοῦ ἐβγαίνει.
τὸν λύκον δὲ ἡ ἀλουποῦ στέκεται καὶ παῖνᾶ του,
τὸ πῶς τὰ βάνει ᾿ς ὄρδινα ὁμορφα τ' ἄρμενά του.
„χαίροις“ τοῦ λέγει „σύντεκνε, πῶς τὰ καταλαμβάνεις,
150 καὶ πῶς τὰ ᾿πιδεξεύεσαι κ' εἰς ὄρδινα τὰ βάνεις.
ἡ προσευχὴ τῆς μάννας μου, τῆς καλογράφς ἐκείνης,
ἐκείνη μᾶς βοήθησε καὶ ναύκληρος ἐγίνης.“
λέγει καὶ τὸν κύρ γάδαρον „βλέπεσαι μηδὲν σφάλης,
κ' εἰσὲ λιμιῶνα γύρεψε, σίγουρον νὰ μᾶς βάλης.
- 155 βλέπε καλὰ τὴν στράτα σου, θώρειε τὸν μπούσουλά σου,
νὰ μὴν παραστρατήσωμεν κι ἀπέκει σφάκελά σου.“
καὶ τότες ἡ κύρ' ἀλουποῦ ἔπιασε τὸ τιμῶνι,
καὶ τὸν πτωχὸν τὸν γάδαρον στέκει, ἀνατιμόνει.
„γλίγωρα, σκυλογάδαρε, πιάσε κουπὶ νὰ λάμνης,
160 γιὰτὶ θωρῶ καὶ δὲν γροικᾶς τὴν στράταν ὁποῦ κάμνεις.
ἐμᾶς εἶν' τὸ ταξίδι μας νὰ πᾶμεν εἰς τὴν Τάνα,

128 σὲ B, μέ A   130 πράγμα AB   134 στανεῶς A, στανιός B
135 κάθε A, κακὴ B   136 ὄνταν A   137 καὶ οἱ τρεῖς (των οἰμ) A
138 πάραυτα B   142 μαζοκτῆσαν A   144 ποιήσουν AB   154 κ' εἰς
σὲ AB γύρεψαι AB   159 πιάσαι AB   161 ἦν' AB

- καὶ θέλει νᾶν' ἢ πρῶρη μας μέσα ᾽ς τὴν τραμουντάνα.
καὶ σὺ τὴν στράταν ἔσφαλες καὶ πῆγες πὲρ πονέντε,
καὶ ᾽γκρεμισάν μας τὰ νερά ὡς μίλια δεκαπέντε.
- 165 ἐδώθεν ποῦ ᾽γκρεμίσασαμεν, ὁ θεὸς νὰ μᾶς βοηθήσῃ,
νὰ μὴ μᾶς ρίζουν τὰ νερά ᾽ς κανένα ᾽ρημονήσι,
ὁποῦ ψωμί δὲν βρίσκεται οὐδ' ἔναι οὐδὲ βρύσι,
νὰ μὴ μᾶς εὕρη τίποτες, καὶ κάμωμε καὶ χύσι.“
ἄνεμον εἶχασι καλὸν κ' ἦτον καλὴ εὐδία,
- 170 καὶ μὲ χαρὰν ἀρμένιζαν καὶ μὲ καλὴν καρδία.
ἢ δ' ἄλουποῦ ἢ πονηρὰ τοῦ σύντεκνοῦ της λέγει,
μὲ πονηρία καὶ κλεψιὰν ἀρχίνισε νὰ κλαίγῃ
„καλὰ νὰ ἐγνωρίζετε, συντρόφοι ἔδικοί μου,
τοῦτα, ποῦ μέλλει νὰ γενῆ, ἐπόνειε ἢ ψυχὴ μου.
- 175 ᾽ς τὸν ὕπνον μου εἶδα φανερὰ ἐτούτην τὴν ἐσπέραν,
πῶς ἀποχωριζόμεσθην ἐτούτην τὴν ἡμέραν.
ἄστραψεν ἢ ἀνατολὴ, ἐβρόντησε κ' ἢ δύσι,
ὁ οὐρανὸς ἐμαύρισε, φορτοῦνα θεὸ νὰ ποίση.
πρὸ τοῦ μᾶς πάρῃ θάλασσα νὰ μᾶς καταποντίσῃ,
- 180 ἄς κάμωμε τὰ πρέποντα ἐν ἔξομολογήσει.“
λέγει καὶ τοῦ κύρ γάδαρου „πῶς εἶναι ἢ βουλή σου:
τὸ πρᾶγμα τοῦτο βάλλε το καλὰ ᾽ς τὴν κεφαλὴ σου.“
λέγει τους „σὰν σᾶς φαίνεται, κάμετε γιὰ τὴν ὥρα,
γιατί ὄντα σᾶς ἔσμιξα, ἦτον κακὴ μου ὥρα.“
- 185 ὁ λύκος σὰν τοὺς ἤκουσε, ὅλως ἀπενεκρώθη,
ὁ νοῦς του ἐσκοτίσθηκε, τὸ φῶς του ἐθαμπώθη.
λοιπὸν ἐδώκαν τὴν βουλήν γιὰ νὰ ᾽ξαγορευθοῦσι,
ἀπὸ τὰ κρίματα νὰ βγοῦν, νὰ τὰ ξεφορτωθοῦσι.
τότες ὁ λύκος ἄρχισε γιὰ νὰ ᾽ξομολογᾶται,
- 190 ὅλα τοῦ τὰ καμώματα στέκει καὶ τὰ διγᾶται.
λέγει „ὄσα καὶ ἂν εὐρῶ πρόβατα μὲ τὰ ᾽γίδια,
ἐλάφους καὶ μοσχάρια, βψῖδια καὶ χοιρίδια,
σκοτόνω τα καὶ τρώγω τα, ὅπου καὶ ἂν τὰ λάχω,
κ' εἴ τι μοῦ μείνῃ, κρύβω το, αὔριο πάλι ν᾽ἔχω.
- 195 δὲν ἔδιδά ποτέ τινος ἀπὸ αὐτὸ μπουκούνη.
ἄμμ' ἔσωνα καὶ τ᾽οκρυβα κοντὰ ᾽ς τὸ παραβούνη.

165 ὁ θεός Α, ποιός Β   167 δὲ Β   171 δε ΑΒ   173 νὰ τὰ
γν. Β   176 ἐττουτήν Α   178 πήση ΑΒ   185 ὄλος Β, ὄλως Α
192 βόδια ΑΒ   194 μείνει ΑΒ

καὶ μεταγνώθω τὸ κακὸν ὅπῳ ἴκανα τοῦ κόσμου,
καὶ πῶς ἐκεῖνα τὰ κλεφτὰ τᾶτρωγα μοναχὸς μου.
λοιπὸν παγαίνω ἕς τὸ βουνὶ, ὅπῳ ἴναι τὸ μαυράδι,
200 κυλιοῦμ' ἀπάνω εἰς αὐτὸ ἀπὸ πουρνὸ ἕς τὸ βράδου,
καὶ γίνομαι καλόγηρος. τὰ βουῆτά μου μαυρίζω,
καὶ πάγω σὰν ἡγούμενος, σὰν ἴπισκοπος γυρίζω.
ἄλλο οὐδὲν ἐπίσταμαι παρὰ κακὰ νὰ κάνω,
κ' εἰς τὴν ἀθλίαν μου ψυχὴ ταῖς ἀρτιαῖς νὰ βάνω.
205 δὲν εἶχα ἕς τ' ἀμαρτήματα γιαιτρὸν νὰ μὲ γιαιτρέψῃ,
οὐδὲ καλὸν πνευματικὸν γιὰ νὰ μὲ ἔαγορέψῃ."
σὰν ἤκουσεν ἡ ἀλουποῦ κατάνυξιν τοιαύτην
καὶ τὴν ἐξομολόγησιν ὅπῳ ἴκαμεν εἰς αὐτήν,
ἐθαύμασεν, ἐπαίνεσε καὶ ἀπομύρωσέ τον.
210 εὐχήθηκεν. εὐλόγησε καὶ ἐσυγχώρεσέ τον.
γυρίζει καὶ ἡ ἀλουποῦ καὶ θεὸς νὰ ἴμολογήσῃ,
καὶ λέγει ταῦτα πρὸς αὐτοὺς ἐν ἐξομολογήσει
„ἐγὼ, ἀφέντη σύντεκνε, ἐμπαίνω ἕς τὸ κωμάσι.
ὅταν οἱ πάντες κάθονται ἕς τὸ δεῖπνο γιὰ νὰ φάσι,
215 κὶ ὅσαι παπίτσαις κὶ ὄρνιθες, χηνάρια κὶ ἄν βρεθοῦσι,
ὅλα σκοτόνω, πνίγω τα νὰ μὴ πολυλαλοῦσι,
καὶ παίρνω τα ἕς τὸ στόμα μου πέντ' ἔξη μαζωμένα,
καὶ μέρος εἶναι ζωντανὰ καὶ μέρος εἶν' πνιμμένα,
καὶ κουβαλῶ τα ἕς τὸ κλαδὶ καὶ κρύβτω τα ἕς τὸ δάσο,
220 καὶ δὲν ἐβγαίνω ἀπὸ ἑκεῖ ὥστε ποῦ νὰ χορτάσω·
οἱ σκύλοι σὰν γροικῆσωσι, τζιλιπουρδῶ καὶ φεύγω,
καὶ δὲν τοὺς χρῆζω τίποτες, μὰ τρέχοντας χορεύγω.
ἀνάγκη εἶναι τὸ λοιπὸν νὰ κλέψω γιὰ νὰ ζήσω,
διατί δὲν τῶχει ἡ φύσις μου νὰ πάγω νὰ ζητήσω,
225 ἄλλ' οὐδὲ καταδέχομαι νὰ πάγω νὰ δουλέψω,
μόνον περιεργάζομαι τὸ τί νὰ πᾶ νὰ κλέψω.
αὐτὰ μὲ καθωδήγησαν ἐκεῖνοι οἱ γονεῖς μου,
καὶ μετ' αὐτὰ ἐζούσανε αὐτοὶ κ' οἱ συγγενεῖς μου·
εἰς τὰ κρυφοκλεψίματα κ' εἰς τὴν τεχνολογίαν
230 ὁμοιάζω τὴν μητέρα μου ἐκείνην τὴν ἀγρίαν,

197 ὀπόκανα AB · 199 πηγένω B ὀπόναι AB · 200 κοιλοῦμ' A,
κοιλιῶμ' B · 204 ἀρτιαῖς B, ἀρτ. A. fortasse ἀμαρτιαῖς ἐπιτιμίας · 205
στά μαρτ. AB · 208 εἰς σαύτην AB · 213 κομάσι AB · 218 ἦν' AB
222 χρεῖζω AB · 228 μὲ ταῦτα AB, em Biceias · 230 ἰμῖμο ἀγίαν

- κ' εἰς τὰ τζιλιπουρδίσματα κ' εἰς τὴν ἴδιξιούνη
 ὁμοιάζω τὸν πατέρα μου κ' εἰς τὴν γλιγωροσύνη.
 τίποτες δὲν ἀπόμεινεν ὅσα Ξευραν ἐκεῖνοι,
 νὰ μὴ μοῦ τ' ἀρμηνέψουσι, κανένα νὰ μοῦ μείνη.
- 235 πόσα κ' ἐγὼ καθημερνὰ γεννᾷ ὁ λογισμός μου,
 ὡσὰν αὐτὰ καὶ πλειότερα γέμει τα ὁ λαιμός μου.
 τὸν Κύριον ἐδόξασαν τὸν περευλογημένον,
 τὸ πῶς ἐγέννησαν φυτὸν πολλὰ τετιμημένον.
 μὲ τὴν εὐχὴ τους ζῶ καλά, ἀφέντισσα τοῦ κόσμου,
- 240 ἀλλ' ἡ Ζωὴ τῶν ὀρνιθῶν εἶναι ὁ θάνατός μου.
 πολλὰ μοῦ παραγγείλασιν ἐκεῖν' οἱ συγγενεῖς μου,
 καὶ πάλιν μὲ τὸ στόμα τους μοῦ τό 'παν οἱ γονεῖς μου.
 βλέπεσαι, θυγατέρα μου, τὰ σπήτια τῶν ἀρχόντων,
 γιὰτ' ἔχουν σκύλους δυνατοὺς κι ὅτινα πιάσουν, τρῶν τον,
- 245 καὶ νὰ θυμοῦμαι, μοῦ 'πασι, τῆς γράς τὸ καταλόγι,
 κι ἀκούσετε τὸ τί 'μιλεῖ, γροικῆσετέ το ὄλοι.
 'π' ἀφίνει σπήτια πτωχικὰ κι ἀρχοντικὰ γυρεύει,
 ὁ διάβολος 'ς τὸν κῶλό του, κουκιὰ τοῦ μαγειρεύει,
 γιὰτί ταῖς χήραις ταῖς πτωχαῖς ταῖς καταδικασμέναις
- 250 καθημερνῶς πολλαῖς ζημιαῖς τοὺς ἔχω καμωμέναις.
 καὶ χήρα μιὰ κακότυχη καλά οὐδὲν ἐθώρειε,
 νὰ γνέθῃ δὲν ἐδύνετο, νὰ κάτση δὲν ἠμπόρειε,
 καὶ σπήτι δὲν ἐπόταζεν, ἀμμ' εἶχε μιὰν μπαράκα,
 εἶχε καὶ ὄρνιθα παχειὰ, τὴν ἔλεγε Καβάκα.
- 255 αὐτὰ ἐγέννα δίκροκα, χοντρά παρὰ τὴν φύσι,
 νὰ παραβγῆ τὴν πόρταν τῆς δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ.
 τὴν γράν ἐπιβουλεύουμον καὶ θώρουν τὴν σὰν Χάρο.
 'ς τὸν νοῦν μου μέσα λόγιασα τὴν ὄρνιθα νὰ πάρω.
 βλέπω, περιεργάζομαι, γάτα καὶ ἦτον γραῖα,
- 260 κ' εἶχε τὴν τρίχα κόκκινην καὶ τὴν οὐρὰ μακρέα.
 ἡ γραῖα τοῦχεν ὄνομα Περδίτζη νὰ τὸν κράζῃ,
 εἰς τὸ μαλλί, εἰς τὴν οὐρὰν, ὅλως ἐμὲν ὁμοιάζει.
 ἀγάπα καὶ τὴν ὄρνιθα, ἀγάπα τὸν Περδίτζη,
 κι ὡσὰν παιδιὰ τῆς τᾶβλεπε, ἀγῶρι καὶ κορίτσι.

241 ἐκεῖνοι συγγ. AB   244 ὅτι νὰ AB   248 κῶλόν B   253
 ἐπότασεν A   254 Κωβάκα A   255 δίκροκα AB   256 νὰ φύσῃ AB
 262 οὐρὰν B, ψυχρὰν A (quod ital. *ocra* esse dicit Grimmius; *equidem*
colorem significari putaverim)   264 ἀγόρη A, ἀγόρι B

- 265 κ' ἕνα βραδὺ στοχάζομαι πῶς ἔλειπεν ὁ γάτης,
κι ἀντὶς τὸν γάτον πῆγα ἴγῳ καὶ κάθισα κοντὰ τῆς.
καὶ βλέπει με ἡ κακογῤῆ, θαρρῆϊ, ὁ γάτος εἶναι.
„ἄς τὸν ταγίσω“, λέγει δὰ, „καὶ πεινασμένος εἶναι.“
καὶ πιάνει με ἡ ἄθλια καὶ θεὸν νὰ μὲ φιλήσῃ.
- 270 νὰ μὲ ταγίσῃ τίποτες καὶ νὰ μὲ κανακίσῃ.
σὰν εἶχε τὴν συνήθεια νὰ κάνῃ μὲ τὸν γάτον,
καὶ μένα ἡ καρδία μου ἔτρεμε καὶ κλονᾶτον,
μήπως αὐτὴ ἡ κακογῤῆ λάχῃ καὶ μὲ γνωρίσῃ.
καὶ πιάσῃ με ἴπὸ τὸν λαιμὸν καὶ σχίσῃ καὶ μὲ πνίξῃ.“
- 275 πλὴν ἡ εὐχή τῆς μάννας μου καὶ τοῦ καλοῦ πατρός μου
μοῦ βώθησε κ' ἡ κακογῤῆ ἐβγήκεν ἀπομπρός μου.
τότες ἐγὼ σηκόνομαι μὲ τὴν ἴπιδεξιούσῃν
καὶ σύμονά τῆς ὄρνιθας μὲ τὴν ταπεινοσύνην.
εὐθὺς ἀπλόνω, πιάνω τὴν κάτωθεν τῆς τραπέζης.
- 280 καὶ λέγει μου ἡ κακογῤῆ „ἄς τῆνε, καὶ μὴ παίζῃς.“
ἐγὼ τὴν ἐκωλόσυρνα ἐκείνην τὴν Καβάκα,
καὶ κείνη ἐφτερούγιασε καὶ κράζει „κάκα, κάκα.“
ἐφώναζεν ἡ ὄρνιθα, ἡ γραιῖα ἀπ' ὀπίσω
„Περδίτζη μου, καὶ γύρισε, Περδίτζη, στρέψ' ὀπίσω.“
- 285 κὶ ἀπὸ τὴν βιά μου τὴν πολλὴ ἐκόπ' ἡ δύναμί μου,
ὁ ἴδρωτάς μου ἔτρεχε ἀπ' ὄλο τὸ κορμί μου.
λοιπὸν ὡσὰν ἀπέσωσα εἰς τὸ βουνὶ ἀπάνω,
ἐκάθισα ν' ἀναπαυθῶ, καμπόσο ν' ἀνασάνω,
γὰ νὰ γροικήσω καὶ τὴν γῤῆν αὐτὴν τὴν κακομοίραν,
- 290 αὐτὴν τὴν κακομάζαλην κατακαυμένην χήραν.
πολλὰ ἐκείνη ἔκλαψε, μεγάλα ἐλυπήθη,
ὄλονυκτὶς ἐδέρνετο, ποσῶς δὲν ἐκοιμήθη.
λοιπὸν τῆς γραιῖας μ' ἐπιασαν τὰ λόγια κ' ἡ κατάραις,
καὶ τότε παραιτήθηκα τοῦ κόσμου ταῖς ἀντάραις,
- 295 καὶ μεταγνώθῃ τὰ κακὰ ὅπῳ ἔχω καμωμένα,
καὶ πῶς δὲν ἔχω παντελῶς ἀπ' αὐτὰ δουλεμένα.
καὶ ἀναβαίνω ὡς τὸ βουνὶ νὰ ἴπῳ τὴν προσευχή μου.
πρὸς τὰ κακὰ, τὰ ἔκαμα, νὰ σώσω τὴν ψυχὴ μου.

265 κάτης Α 271 σχίσει Α, χρίσει Β 277 πιδεξιούσῃν Α Β
280 ἄσῃνε Α Β 281 Καβάκα hic Α quoque 282 εἰτερούγιασε Α Β
quod recte explicavit Grimmius p. 94 284 γύρισαι Α Β 285 ἐκόπ'
ἢ scriptis: ἐκόπη Α Β 295 ὀπόχῃ Α Β

- ἐνδύνομαι τὰ ράσα μου, κουρεύου' ἀπατή μου,
 300 βασιτῶ σταυρὸν καὶ πατερμᾶ, φοριῶ καὶ τὸ μαντί μου,
 καὶ δείχνω μεγαλόσχημη καὶ 'μοιάζω σὰν 'γουμένη,
 κ' εἰς τὴν καρδιά μου πονηριά ποσῶς δὲν ἀπομένει."
 ἰδὼν ὁ λύκος ἀληθῆ καὶ καθαρὰν καρδίαν,
 τὴν πρὸς θεὸν εὐλάβειαν καὶ τὴν ἔξαγορίαν,
 305 καὶ σπλαγχνικὰ ἐδάκρυσε καὶ ἐλυπήθηκέ τὴν,
 ἄνοιξε ταῖς ἀγκάλαις του καὶ προσεδέκτηκέ τὴν.
 „ἄμε, σοῦ λέγω σήμερον, νᾶσαι εὐλογημένη,
 κι ἀπ' ὅλα σου τὰ κρίματα νᾶσαι συγχωρεμένη.“
 λέγει καὶ ταῦτα πρὸς αὐτὴν „κυρία μου μεγάλη,
 310 λαμπάδα εἶσαι ἀναφτὴ, μὲ δίχως μανουάλι.
 τὴν πόρνην καὶ τὸν Μανασσῆ ἐσὺ τοὺς ἐμιμήθης,
 τὰ κρίματά σου εἶπές τα, κατὰ τὰ ἐθυμήθης.“
 τότες ἐστάθησαν ὁμοῦ κ' οἱ δύο συβαστήσαν
 κι ἀπ' ὅλα τους τὰ κρίματα αὐτοὶ συγχωρεθῆσαν.
 315 λέγουσι καὶ τὸν γάδαρον „ἔλα καὶ σὺ, καλέ μου,
 καὶ ὅλα σου τὰ κρίματα στάσου κι ἀνάγγειλέ μου.
 ἰδὲς, θυμήσου τα καλὰ καὶ μὴν ἀλησμονήσης,
 κι ἀπ' ὅλα σου τὰ κρίματα κανένα μὴν ἀφήσης.“
 ὁ λύκος τότε παρευθὺς ἐκάθισε κοντὰ τους,
 320 φέρνει τὸν νομοκάνονα, θέτει τὸν ἔμπροστά τους,
 λέγει „κυρὰ συντέκνισσα, βλέπε νὰ μὴν κοιμᾶσαι,
 τὰ λόγια, ποῦ σοῦ θέλει 'πῆ, κάμε νὰ τὰ θυμᾶσαι.“
 εὐθὺς ὁ λύκος ἔπιασε χαρτί καὶ καλαμάρι,
 γαδάρου τ' ἁμαρτήματα ἐγγράφως γιὰ νὰ πάρη.
 325 σὰν εἶδεν ὁ κύρ γάδαρος, δὲν εἶχε τί ποιήση,
 καὶ λέγει ταῦτα πρὸς αὐτοὺς ἐν ἔξομολογήσει.
 „ἐμένα ὁ ἀφέντης μου ἔπιανε κ' ἐστρωνέ με
 καὶ μέσα τὸ μεσάνυκτον 'ς τὸν κόπον ἔβανέ με,
 καὶ φόρτονέ με λάχανα, σέλινα καὶ ἀντίδια,
 330 σπανάκια, μαρουλλόφυλλα, ράπανα καὶ κρεμμύδια'
 κ' ἐγὼ ἀπὸ τὴν πείνά μου ὁποῦ 'χα σὰν τὸ σκύλο
 ἐγύριζα τὸ στόμα μου κ' ἤρπουν κομμάτι φύλλο.
 αὐτὸς σὰν ἦτον ἄτυχος, πάντα ἐβίγλιζέ με,

- κι ὡσάν με ἤθελεν ἰδῆ, κακὰ ἐβράβδιζε με,
 335 με βέργα πάντα ἔδερνε τὰ δόλια τ' αὐτιά μου,
 καὶ ἔδερνε τὸν κῶλόν μου καὶ πόνουν τὰ πλευρά μου,
 κι ἀπὸ τὸν πόνον τῶν ραβδιῶν κ' ἐκ τοῦ περισσοῦ κόπου
 ἀχάμνισάν μου τὰ νεφρὰ καὶ συχνοπορδοκόπου —
 τιμὴν νὰ ἔχετε ἐσεῖς, ἀφένταις ἐδικοί μου —
 340 ἐμὲν ἐτοῦτα φύλαγεν ἡ μοῖρα ἡ κακὴ μου.
 ἀλλ' ὅμως ἐγροικήσατε τὰ ἀμαρτήματά μου
 καὶ συγχωρήσετέ μου τα καὶ με τὰ κρίματά μου.“
 γροικῶντας ταῦτ' ἡ ἀλουποῦ ἔσεισε τὸ κεφάλι
 καὶ λέγει πρὸς τὸν γάδαρον με μάνητα μεγάλη
 345 „τί τζαμπουνίζεις, γάδαρε, καὶ τί στραβοκλιζεις,
 καὶ τ' εἶν' αὐτὰ τὰ ψέματα καὶ τί 'ναι τὰ σαλίζεις;
 στάσου ὀμπρὸς μας ὁμορφα καὶ 'πὲς μας τὴν ἀλήθειά,
 καὶ μὴ μᾶς λὲς, κύρ γάδαρε, αὐτὰ τὰ παραμῦθια.
 αὐτὰ 'ναι λόγια τῶν κλεπτῶν καὶ ψεματολογίαις·
 350 οὐ στέρησμεν, οὐ θέλομεν τέτοιαις μυθολογίαις.“
 ὡς ἤκουσεν ὁ γάδαρος τῆς ἀλουποῦς τὰ λόγια,
 ἀρχίνισε νὰ δέρνεται, νὰ λέγη μοιρολόγια,
 καὶ λέγει τους „ἀφένταις μου, τί ἔχετε με μένα;
 καὶ ποῦρι τόσα κρίματα δὲν ἔχω καμωμένα.
 355 μόνον τὸ μαρουλλόφυλλον ὁπῶ 'χω φαγωμένον,
 καὶ ποῦρι δὲν τὸ ἔκλεψα, μὰ 'χω το δουλεμένον.“
 ὁ λύκος δὲ τῆς ἀλουποῦς ἐγύρισε καὶ λέγει
 „τί τὸν ψηφᾶς τὸν γάδαρον, ἂν δέρνεται καὶ κλαίγει;
 ἐσὺ τὸν νομοκάνονα ἄνοιξε, διάβασέ το,
 360 τὸ γράμμα; ὁποῦ θὲς ἰδῆ, ἐσὺ ζεδιάλυσέ το.“
 τότες τὸν λύκον ἔκραξε καὶ στάθηκε κοντά της, ἡ
 ὀρίζει καὶ τῆς φέρνουσι τὸν νόμον ἔμπροστά της,
 καὶ με πολλὴν εὐλάβειαν ἀνοίγει καὶ διαβάζει,
 καὶ τότες τὸν κύρ γάδαρον γυρίζει κι ἀτιμάζει
 365 „ἀφορισμένε γάδαρε καὶ τρισκαταραμένε,
 αἰρετικὲ καὶ 'πίβουλε, σκύλε μαγαρισμένε,
 νὰ φᾶς τὸ μαρουλλόφυλλον ἐκεῖνο χωρὶς 'εἶδι!

335 ἀφτιά AB   336 ἔδερνο A (ut videtur errore typographi)
 342 τὰ om B   343 ταῦτα AB   346 τειν' B, τίν' A   τειναι B, τίναι A
 351 ἤκουσαι A (fort. errore typographi)   359 ἀνοιξαι AB

- καὶ πῶς δὲν ἐπνιγήκαμεν σὲ τοῦτο τὸ ταξίδι;
 ἀλλ' ὅμως, ἀσεβέστατε, κάμε νὰ τὸ κατέχης.
- 370 ὁ νόμος κατὰ πῶς 'μιλεῖ, πλέον ζωὴ δὲν ἔχεις.
 'ς τὸ ἕβδομον κεφάλαιον τὸ ἠύρηκα γραμμένον,
 νᾶναι κομμένη ἡ χέρα σου, τὸ 'μάτι ἐβγαλμένον·
 καὶ πάλιν 'ς τὸ δωδέκατον κεφάλαιον τοῦ νόμου
 λέγει νὰ σὲ φουρκίσωμεν ἐγὼ κι ὁ σύντεκνός μου."
- 375 ὅμως ἐδώκασι βουλή νὰ τὸν σκοτώσουν τοῦτον,
 καὶ κείνος λέγει μέσα του „ὦ κακὴ ὥρα ὅπου 'τον."
 παραμερᾶ ὁ γάδαρος τὸν λύκον καὶ τοῦ λέγει,
 κ' ἀπὸ τὴν παραπόνεσιν ἀρχίνισε νὰ κλαίγῃ·
 „ἀφέντη λύκε, νὰ σοῦ 'πῶ' δυὸ λόγια νὰ τροικήσῃς.
- 380 ἐπεὶ μ' ἐγρίζει θάνατος, σὰν ἔγινεν ἡ κρίσις.
 τὸ χάρισμα ὅπῳ 'χω 'γὼ δὲν θέλω νὰ τὸ κρύψω.
 Ζῶντά μου θέλω κανενὸς νὰ τοῦ τ' ἀποκαλύψω,
 δὲν θέλω νὰ τ' ἀφήσω 'γὼ τὸ τάλαντον χωσμένον,
 μὰ θέλω κανενὸς πτωχοῦ νὰ τ' ὄχω δανεισμένον.
- 385 μήπως καὶ κολαστῶ ἐγὼ εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνο,
 διατί (δὲν) εἶν' ἀμάρτημα μεγάλο σὰν αὐτῆνο.
 ἤξευρε τὸ λοιπὸν, ἂν θές, χάρισμα ἔχω μέγαν
 ὀπίσω εἰς τὸ πόδα μου, σὰν οἱ γονεῖς μου λέγαν.
 καὶ ὅποιος μόνον τὸ ἰδῆ τὸ χάρισμα ποῦ λέγω.
- 390 ὅλοι του οἱ ἀντίδικοι φεύγουσι, σοῦ ὀμνέτω,
 ἀκούει, βλέπει καὶ μακρὰ σαράντα 'μερῶν στράτα,
 κ' εἰσὲ ῥοπήν τοῦ ὀφθαλμοῦ τροικᾶει τὰ μαντάτα."
 ὁ λύκος δὲ ὡς ἤκουσεν, ἐπίστευσε μοναῦτα
 καὶ τρέχει πρὸς τὴν ἀλουποῦ καὶ λέγει τῆς τοιαῦτα·
- 395 ἡ ἀλουποῦ σὰν ἤκουσε, μὴ γνοὺς τὴν πονηρίαν
 καὶ τοῦ γαδάρου τὴν βουλήν ἔμεινε 'ς ἀπορίαν,
 καὶ λέγει „ἀφέντη σύντεκνε, τὸ χάρισμα ἐκεῖνον
 γοργὰ ἐπιμελήσου το, 'μίλησε μετὰ κείνον,
 καὶ κάμε τρόπον κι ὀρδινιά νὰ σοῦ τ' ἀποκαλύψῃ,
- 400 νὰ σοῦ τὸ δείξῃ σήμερον, πάσχισε νὰ μὴ λείψῃ
 τοιαύτη χάρι θαυμαστή, νὰ μὴ χαθῆ 'κ τοῦ κόσμου,

373 'ς delendum censet Bursianus   375 σκοτώσιν Α   382 ταρίσω
 ΑΒ   386 γιατί Β δὲν om ΑΒ   εἶν' Α, εἶναι Β   394 τῆς τα ταῦτα Α
 398 μίλησαι μετὰ κείνον ΑΒ   399 κατοκαλύψῃ Α   401 χάριν θαυμα-
 στήν Α ἐκ ΑΒ

- νὰ τὴν ἐπάρω ἴγῳ καὶ σὺ, ὁποῦ ἴσαι σύντροφός μου,
 γιατί ἔχομεν ἐχθροὺς πολλοὺς ὁποῦ κακὸ μᾶς θέλουν,
 νὰ ξεύρωμε τὰ βούλονται καὶ κείνα ποῦ μᾶς μέλλουν.“
 405 ὁ λύκος τὸν κύρ γάδαρον ἔκραζε καὶ ἴμιλᾶ του,
 καὶ κείνος τὸν ἐγροίκησε πῶς στέκει καὶ γελᾶ του,
 καὶ μουρμουρίζει, λέγει του μὲ τὰ γλυκὰ τὰ λόγια,
 ὅλα κεινοῦ τοῦ φαίνονται καθάρια μοιρολόγια.
 λέγει „ἀφέντη γάδαρε, τίποτε μὴ φοβάσαι,
 410 νὰ σ' ἀβιζάρω τίποτες ἦρθα γυρεούντάς σε.
 ἐχθές ἐβάλαμε βουλήν μὲ τὴν συντέκνισσά μου,
 τότες ὄντα τὴν ἔκραξα, κ' ἦλθεν ἐδῶ κοντά μου,
 τὰ κρίματα νὰ λύσωμεν, ὁπῶ ἴχεις καμωμένα,
 καὶ νὰ τὰ συγχωρήσωμεν, νᾶναι συμπαθημένα.
 415 παρακαλῶ σε, δεῖξέ μου ἐκεῖνο ποῦ κατέχεις
 τὸ χάρισμα τὸ ἀκριβὸν ὁποῦ ἴς τὸν πόδα ἔχεις.“
 ἐκεῖνος τ' ἀποκρίθηκε καὶ ἔπαψε νὰ κλαίγη
 „μετὰ χαρᾶς, ἀφέντη μου, εἴ τι ὀρίσεις“ λέγει.
 „νὰ μὴν περάση σήμερον, καὶ ἴγῳ νὰ σοῦ τὸ δεῖξω,
 420 ἀλήθεια τίποτες καὶ ἴγῳ θέλω νὰ σοῦ ζητήξω.
 αὐτὴν τὴν χάριν σὰν ἰδῆς, εὐθύς νὰ μ' εὐλογήσης
 κ' εἰς τὴν ζωὴν σου κανενὸς νὰ μὴν τὸ ἴμολογήσης.“
 „νὰ σ' εὐλογήσω, γάδαρε, καὶ νὰ σὲ συγχωρέσω,
 καὶ νᾶμαι πάντα σκλάβος σου εἰς πρᾶγμα ποῦ ἴμπορέσω.“
 425 ἴς τὸν νοῦν τους εἶχαν τὸ λοιπὸν νὰ λάβουσι τὴν χάριν
 κ' εἰς αὐτηνοῦ τὸν σφόντυλα νὰ δέσουσι λιθάρι,
 καὶ τότες εἰς τὴν θάλασσαν συζώντανον νὰ ρίζουν,
 καὶ νὰ τὸν κωλοσύρουσιν ὥστε νὰ τὸν ἐπνίζουν,
 νὰ τὸν ἐβγάλουν εἰς τὴν γῆν, τότες εἰς μῖο νὰ πέψουν,
 430 νᾶρθουσιν ὅλα τὰ θηριὰ νὰ τότε μακελλέψουν,
 νὰ κόψουσι τὰ πόδια του, νὰ τότε ξelaiμίσουν,
 νὰ τότε σκίσουν ἴς τὴν κοιλιὰ, νὰ τὸν παραγεμίσουν,
 νὰ τότε κάμουσι ψητὸν καὶ τότε νὰ καθίσουν,
 νὰ φᾶν, νὰ πιούσι, νὰ χαροῦν, ὥστε ποῦ νὰ μεθύσουν.
 435 ἐκεῖνοι ἐλέγασιν αὐτὰ κι αὐτὸς ἔκαμεν ἄλλα,

404 τὰ Α, τι Β
 χεις ΑΒ 415 δεῖξαι
 νον Β 429 μιὰ Β

410 σαβιζάρω ΑΒ, em Grimmius
 421 εἰδῆς ΑΒ, recte fortasse

413 ὁπό-
 427 σωζώντα-

- κ' ἔκαμε πράγματα πολλὰ, καμώματα μεγάλα.
 τέτοια τοῖς ἐκατάστησε σὰν ἤθελεν ἀτός του,
 λέγει τοῦ λύκου νὰ σεβᾶ 'ς τὴν πρύμνην μοναχός του,
 καὶ ἔτσι τὸν ὀρδίνιασε, γονατιστὸ νὰ στέκη
- 440 τρεῖς ὥραις καὶ νὰ δέεται, νὰ μὴ σαλεύσῃ ἀπέκει,
 νὰ λέγῃ, νὰ παρακαλῇ „γάδαρε, σοῦ πιστεύω,
 καὶ δὸς ἐμένα χάρισμα ἐκεῖνο τὸ γυρεύω,
 καὶ μὲ πολλὴν εὐλάβειαν νὰ λήῃ τὸ πατερμᾶ του·
 νὰ πάγῃ καὶ ἡ ἀλουποῦ, νὰ στέκεται κοντά του,
- 445 ὅταν 'ς τὸν λύκον κατεβῆ ἡ βουλομένη χάρι,
 ἐκεῖ κι αὐτήνη νὰ βρεθῆ δαμάκι γιὰ νὰ πάρῃ.
 τότες ὁ γάδαρος εὐθὺς τζιλιπουρδᾶ καὶ κρεῖ τον,
 καὶ ὄχι μόνον μιὰ φορὰ, μὰ δεύτερον καὶ τρίτον,
 καὶ ρίχνει τον 'ς τὸ πέλαγος, νὰ τότε πνίξῃ θέλει,
- 450 κακὰ καὶ κακῶς ἔχοντα, ὡσὰν αὐτὸς δὲν θέλει.
 καὶ εἶδεν ἡ κύρ' ἀλουποῦ τὸν γάδαρον πῶς κάνει,
 ἀπὸ τὸν φόβον τὸν πολλὸν ἀρχίνισε νὰ κλάνῃ.
 καὶ τότες ὁ κύρ γάδαρος φωνάζει καὶ γκαρίζει
 καὶ συχνοκατουρεῖ πυκνὰ καὶ συχνοπορδαλίζει.
- 455 συχνὰ πηδᾶ, τζιλιπουρδᾶ καὶ τὴν οὐρὰν σηκόνει,
 πέφτει, κυλιέται, γέρνεται καὶ ἐξωματζουκόνει.
 γυρεύει καὶ τὴν ἀλουποῦ τρέχει νὰ τήνε σώσῃ,
 καὶ μὲ τὸ μπουσδουγένι του καμπόσαις νὰ τὴν δώσῃ.
 αὐτὴ σὰν εἶδε κ' ἔγινεν ὁ γάδαρος φρενίτης,
- 460 'ς τὸ πέλαγος ἐγκρέμισε κ' ἔπεσε μοναχὴ .της.
 ἀπῆράν τὴν τὰ κύματα, 'ς τὸν λύκον τὴν ἐβγάλα,
 κι ἀπὸ τὸν φόβον πῶλαβεν, ἐφύναζε μεγάλα.
 ἐκάθισαν ν' ἀναπαυθοῦν, καμπόσον ν' ἀνασάνουν,
 γαδάρου τὰ καμώματα ἐκεῖ τ' ἀναθιβάνουν.
- 465 ὁ λύκος τὴν κύρ' ἀλουποῦ ἐρώτα τὴν νὰ μάθῃ,
 καὶ λέγει πῶς ἐτρόμαξε κι ὁ νοὺς της πῶς ἐπάρθη.
 „ὄλα του τὰ καμώματα στέκομαι καὶ λογιάζω,
 καὶ δὲν θυμοῦμαι νὰ τὰ 'πῶ καὶ νὰ τὰ λογαριάζω.

436 ἔκαμε B 438 πρύμνη AB 442 χάρι. 'ς ἐκ. AB, 'ς del Bur-
 sianus 443 λέγῃ B, μὲ A 447 κρείτον A, τρίτον B κρεῖ scripsi,
 quod pro κρούει quamvis insolite dictum esse puto 456 πεύτει A
 κυλέται A 458 μουσδουγένι ci. Grimmius 459 καίγινεν AB 464 τὰ
 ναθηβάνουν AB

ἐκ τὴν κοιλιά του ἔβγαλεν ὡσάν ἀπελατίκι
 470 μακρῷ, χοντρῷ καὶ κόκκινον, κ' ἦτον δίχως μανίκι.
 λέγει μου· ἔλα γλίγωρα — τί στέκεις καὶ παντέχεις
 γιὰ νὰ σοῦ κάμω τὴν δουλειὰ ἐκείνη ὁποῦ κατέχεις;
 καὶ τρόμαξα, σάν τ' ἄκουσα, κ' ἔχεσα τὸ βρακκί μου,
 ἄφηκα καὶ τὰ ροῦχά μου, γεμάτο τὸ σακκί μου,
 475 καὶ γκρέμισα ἔς τὸ πέλαγος, μόναι γιὰ νὰ γλυτώσω
 ἐκ τὴν περίσση συμφορὰ κ' ἐκ τὸ κακὸν τὸ τόσον.“
 „ἴπές μου, κυρὰ συντέκνισσα, γάδαρος ὄντα πῆδα,
 τὸ πελατίκι, ὁποῦ λές, ἐγὼ ποσῶς δὲν εἶδα.“
 „κὺρ σύντεκνέ μου, κάτεχε, ἐκ τὴν κοιλιά του ἔβγηκε
 480 καὶ σείσθη καὶ λυγίσθηκε καὶ πάλι μέσα ἔμπηκε.
 θαρρῶν ὅτι ἡ κοιλιά του νᾶναι ἀρματοθήκη,
 κ' εἰς εἴτι πόλεμον ἐμπῆ, ἐκείνος νᾶχη νίκη,
 βουμπάρδαις νᾶχη μπρούνζιναις, τουφέκια γεμισμένα,
 νᾶχη καὶ βόλι' ἀρίθμητα, δισάκκια κρεμασμένα.
 485 ἡ τύχη μᾶς ἐβῶθησε νὰ μὴ μᾶς θανατώσῃ
 καὶ πάλιν ὡς τὸ ὕστερον ὁ θεὸς νὰ μᾶς γλυτώσῃ.“
 ἴρωτᾶ τον καὶ ἡ ἄλουπού· „σύντεκνε, πῶς ὑπάγεις,
 καὶ πῶς ἐταπεινώθηκες καὶ πῶς ἐκατατάγης;
 λέγει τὴν „μὴ μὲ ἐρωτᾶς καὶ μὴ μοῦ συντυχαίνης,
 490 κὶ ἀπὸ τὴν σήμερον ποσῶς καλὸ μὴ παντυχαίνης.
 θωρεῖς, κυρὰ συντέκνισσα, χωρὶς τὰ ἰδόντια εἶμαι,
 τῶνα μου μάτι ἔχασα, καὶ τᾶλλο μου πονεῖ με.
 ὡσάν ἐτζιλιπούρδῃσεν, ἐξάφνου ἔδωσέ με,
 καὶ μέσα εἰς τὸ κούτελο ἡ κοπανιὰ ἔσωσέ με·
 495 ἐφάνη μου, ὁ οὐρανὸς ἔχάλασε κὶ ὁ κόσμος,
 καὶ ἄστραψε καὶ βρόντησε, καὶ γίνη μέγας τρόμος.
 κὶ ὄνταν αὐτὸς μὲ κτύπησε τὴν κοπανιὰν ἐκείνη,
 ἐπρίσθη τὸ κεφάλι μου κὶ ὡσάν ἄσκι ἐγίνη,
 κὶ ἀστράψασι τὰ ἰμάτια μου καὶ τάραξ' ὁ μυαλὸς μου,
 500 καὶ τρόμαξαν τὰ σωθικὰ καὶ χάθη ὁ λογισμὸς μου,
 κὶ ὁ νοῦς μου ἐσκοτίσθηκε, δὲν εἶναι μετὰ μένα,
 καὶ πέσασι τὰ ἰδόντια μου, δὲν ἔμεινε κανένα.

469 ἐκ Α, ἀπ' Β του Β, σου Α 473 τάκουσα Β, τόκουσα Α
 καίχεσα Α 475 μόνε Α, μόνο Β 481 ὄτ' ΑΒ 482 κ' εἰς σείτι ΑΒ
 483 λουμπάρδαις Α 484 βόλια ΑΒ δυσάκκια ΑΒ 497 κίοντας Β
 499 τάραξε ΑΒ

ἐγὼ, κυρὰ συντέκνισσα, ᾽ς ἐσὲν ἐθάβρουν πάντα,
 νὰ Ξεύρης ὄλαις ταῖς δουλειαῖς κι ὄλα τὰ κοντραπάντα,
 505 καὶ θάβρουν νάχης φρόνεσιν, μυαλὸν εἰς τὸ κεφάλι,
 καὶ τὰ καμώματα αὐτὰ κανένα μὴ σοῦ σφάλῃ,
 γιατί καυχάσουν κ' ἔλεγες, πῶς ἤσουνε μαντεύτρια,
 καὶ τοῦ κύρ Λέου τοῦ σοφοῦ ἤσουνε μαθητεύτρια.
 καὶ δὲν μοῦ λέγεις κ' ἤσουνε πουτάνα καὶ μεθύστρα
 510 καὶ φραντζιασμένη καὶ λωβὴ καὶ μιὰ κακὴ μαυλίστρα,
 ὅπου μὲ ἔξεμυάλισες καὶ πῆρές μου μετὰ σου,
 καὶ νὰ χαθῶ ἐκόντεψα ἐκ τὰ καμώματά σου.
 πάντοτε σὺ μοῦ ἔλεγες, πῶς ἔχεις τόση γνῶσι,
 καὶ τώρα ὁ κύρ γάδαρος ἐμᾶς νὰ ταπεινώσῃ;
 515 δὲν ἔχω γιὰ τὴν γνῶσιν του οὐδὲ τὴν πονηρίαν,
 ἀμμ' ἔχω, πῶς ἐτέλασεν ἐμᾶς τὰ δυὸ θηρία.“
 ἐκείνη ἀποκρίθηκε „σύντεκε, νὰ κατέχῃς,
 κανένα δίκιο εἰς αὐτὸ ἠξεύρω πῶς δὲν ἔχεις.
 ἢ γνῶσις εἶναι πανταχοῦ ᾽ς τὸν κόσμον διεσπαρμένη,
 520 κ' εἰς ἅπαντας ἢ φρόνεσις εἶναι διασκορπισμένη.
 καλὰ καὶ εἶναι γάδαρος καὶ καταφρονημένος,
 ἂν ἔν καὶ κακορίζικος καὶ καταδικασμένος,
 εἶδε πολλὴν τὴν ἀδικιὰ καὶ τὴν κακοφαντιά μας,
 τὴν ἀτοπίαν τὴν πολλὴν καὶ τὴν συκοφαντιά μας,
 525 καὶ νόησιν τοῦ ἔδωκαν ἀντάμα μὲ τὴν γνῶσι,
 δίχως νὰ Ξεύρη μάθημα, καὶ γράμμα ν' ἀναγνώσῃ,
 καὶ ῥήτορας ἐγίνηκε νὰ μᾶς καταμυτώσῃ
 καὶ μέσ' ἀπὸ τὰ χέρια μας νὰ φύγῃ, νὰ γλυτώσῃ.
 καὶ ὄχι μόνον ἔφυγε, μὰ καὶ κοπάνισέ μας,
 530 ἀνόητους μᾶς ἔδειξε καὶ κατασβόλωσέ μας,
 ἐπῆρε καὶ τὰ ροῦχά μας καὶ ἔξεγύμνωσέ μας,
 ἐπῆρέ μας καὶ τὴν τιμὴν καὶ κατεντρόπιασέ μας.“
 χαρὰ ᾽ς ἐσέ, κύρ γάδαρε, καὶ μὲ τὴν φρόνησιν σου,
 γιατί μὲ γνῶσιν ἔφυγες, μὲ τὴν προτιμήσιν σου.

503 σὲ σὲν AB   505 φρόνησιν B   506 σφάλει B   508 κύρ
 Λέος non est *leo*, ut Grimmius p. 105 opinatur, sed *Leo Sapiens*,
 Byzantinus imperator   μαθητεύτρια A (errore typographi)   511 ἔξε-
 μούλισες A   518 δίκιο AB   520 φρόνησις B   522 κακορίζικος
 AB   523 πολλὴ B   533 σὲ σὲ A, σὲ semel tantum habet B   φρό-
 νησιν hic AB

535 ὦ γάδαρε, κύρ γάδαρε, γάδαρος πλειὸ δὲν εἶσαι,
πρέπει σου τοῦτο πῶ 'καμες πάντοτε νὰ 'παινῆσαι.
θαρρῶ, γιὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ γάδαρον δὲν σὲ κρᾶζουν,
ἀλλὰ ὡς τιμιώτερον Νίκο σὲ ὀνομάζουν.
τὸ ὄνομα ἐκέρδισες αὐτὸ μὲ πονηρία,
540 καὶ τὴν ζωὴν σου ἔγλυσες ἀπ' αὐτὰ τὰ θηρία.

---

536 πρέπου Α δια post σου add Β πόκαμες ΑΒ

ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΠΑΙΔΙΟΦΡΑΣΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΠΟΔΩΝ ΖΩΩΝ.

Διήγησις παιδιόφραστος περί τῶν τετραπόδων,
 ἵνα ἀναγινώσκωνται καὶ χρῶνται ταῦτα παῖδες,
 οἱ φοιτηταὶ καὶ νεαροὶ, διὰ τὴν εὐνοσίαν·
 γέγραπται γὰρ εἰς ἔνωσιν μαθήσεως καὶ πόθου.
 5 ἔχουσιν δ' ὅμως ἔννοιαν καὶ βάρος τὰ τοιαῦτα·
 νόησε μόνον ἀκριβῶς τὴν ἔννοιαν τὴν ἔχουν·
 ὅταν τὰ ἔθνη μεθ' ἡμῶν ποιούσιν ψευδοαγάπην,
 ὑπερθαρόουντες εἰς ἰσχὺν ἄρδην ἡμᾶς ὀλέσαι,
 σώζει ἡμᾶς τὸ δίκαιον καὶ ἀψευδὲς τοῦ ὄρκου.
 10 θεὸς γὰρ νέμει τὴν εὐχὴν ὡς κριτὴς τῶν ἀπάντων.
 Τῷ ἑξάκις τε χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ τε
 καὶ πρὸς τὰ ἑβδομήκοντα καὶ ἄλλα τρία ἔτη,
 μηνὸς τοῦ σεπτεμβρίου τε τῆς πεντεκαϊδεκάτης,
 ὁμοῦ πάντα συνήχθησαν τὰ τετράποδα ζῶα,
 15 τὰ καθαρὰ καὶ εὐχρηστα ὁμοῦ εἰς ἕναν τόπον,
 αἰμόβορα καὶ βδελυκτὰ εἰς ἄλλην πεδιάδα.
 ἐκάθησεν ὁ βασιλεὺς πάντων τῶν τετραπόδων

Edidi nunc primum e codice Parisino 2911 (P), cuius apographum confecit Micolcius collega suavissimus. enotavi varias lectiones codicis Vindobonensis (V) secundum Sathae apographum. Στίχοι ἀστέιοι πρὸς τὸ περιχάρον γενέσθαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ οἱ μῦθοι ἐνι περιχαρεῖς πάνυ V Παιδιόφραστος διήγησις τῶν ζῴων τῶν τετραπόδων P.

1 πεζόφραστος V 2 ἀνα pro ἵνα P χρῶντε P 3 νεαροὶ P 4 πόθον P, em 5 βάρος P, em pro duobus versibus, 4 et 5, unum praebet V πλὴν κεκρυμμένην ἔχουσιν (scr. ἔχουσιν) ἔννοιαν οὐκ ὀλίγην 6 νοῆσαι P totus versus om V 7 ὅπως V μέ θυμόν V perverse 8 βούλονται μὲν ὡς ἄθεοι ἡμᾶς κακῶσαι τέως V 9 σ. δὲ P σώζει με δὲ V τὸ ἀψ. V ἀψευδαῖς P post v. 10 ἐντεῦθεν λέξω φίλε μου τὴν διήγησιν ταύτην add V 11 prius te om P 12 τοὺς εἶδομ. P 13 σεπτεμβρίου V 16 αἰμόβορα et παιδιάδα P

- λέων ὁ ἀγριόφθαλμος καὶ γακλαδοραδάτος
 εἶχεν καὶ συγκαθήμενον ἐλέφαντα τὸν μέγαν.
 20 τὸν μηδ' ἄρμους, μὴ γόνατα, μηδ' ἀστραγάλους ἔχων.
 πλησίον δ' εἶχεν μετ' αὐτὸν δύο πρωτοσυμβούλους.
 πάρδον καὶ λεοντόπαρδον τοὺς ἀποφουμιστάδες.
 ἦσαν δὲ καὶ τὰ ἕτερα αἰμόβορα θηρία,
 ἄλκος ὁ νυκτοβαδιστῆς καὶ ὁ αἵματοπότης,
 25 κῦων ὁ ὑποτακτικός καὶ ποθεινὸς ἀνθρώποις,
 ὁ πάντα τρώγων βρώματα καὶ πάντα κατεσθίων,
 ἀλλὰ καὶ ἡ ἀλώπεκα ἡ φουνδοουραδάτη
 καὶ ἡ ὀρνιθοπνίκτηρια, ἡ παμπονηροτάτη.
 συναθροισθέντων δὲ ὁμοῦ καὶ προκαθεζομένων
 30 τοῦ λέοντος καὶ τῶν λοιπῶν, βουλήν ὁμοῦ ἐπήραν,
 καὶ πρέσβεις ἀποστέλλουσιν εἰς τὰ ἕτερα ζῶα
 τὰ καθαρὰ καὶ εὐχρηστα καὶ τετράποδα πάντα.
 πρῶτον τὸν κήτη στέλλουσιν, διότι νυκτοβλέπει,
 καὶ μετ' αὐτοῦ τὸν πονδικὸν, μεγαλομουστακάτον,
 35 μακρύμυτον, μακρύουρον, εἰς συντροφίαν τοῦ κήτη.
 εἶχασιν δὲ καὶ μετ' αὐτοὺς, ὅπου νὰ τοὺς δουλεύῃ,
 τὴν μαῖμου, τὸ μίμηστρον, τὸ παίγνιον τοῦ κόσμου.
 ἀπήλθαν, ἀπεσώθησαν κατὰ τὸ ὠρισμένον
 εἰς τὰλλα τὰ τετράποδα τὰ καθαρὰ τὰ ζῶα.
 40 ταῦτα ὡς εἶδον τὸ φρικτὸν καὶ τοὺς ἐξαίφνης πρέσβεις.
 ἐδόθη λόγος κι ὀρισμὸς καὶ ἐδιαλαλήθη
 νὰ συναχθοῦν, νὰ μαδευθοῦν πάντα εἰς ἕναν τύπον,
 εἰς πεδιάδαν ὁμαλὴν, μικρά τε καὶ μεγάλα.
 ἔβαλαν οὖν διαλαλητὴν λαγὸν τὸν μεγαλόπτην,
 45 ὡς γοργοπόδαρον, ταχὺν, ἵνα συνάξῃ πάντας,
 καὶ ν' ἴδωσιν τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἀποκρισιάρους,

18 γακλαδουράτος V. verbi etymoi nescio. 19 εἶχε δὲ καὶ συγκα-
 θεδρον V 20 μήτε V priore loco ἀστραγάλους P 21 δὲ P, omi V
 23 εἶσαν P τὰ omi V αἰμόβορα V 24 νυκτοβραδιστῆς V αἵματοπί-
 τῆς V 25 ποθητὸς V 27 φουντοουραδάτη V 29 δὲ P, τε V
 30 βουλήν τοιαύτην δίδουν V 31 τὰ ἕτερα P, ἅπαντα τὰ V. an fuit
 θάτερα τὰ ζ.? 32 καθαρὰ P 33 κήτην V 34 αὐτοῦ P, αὐτὸν V
 35 μακρύουρον μακρύμυτον μεγαλομουστακάτον aperta interpolatione V
 συντροφίαν P, quod tolerare nolui 36 εἶχασι V 37 μαίμου V
 38 ἀπήγασιν καὶ ἔσωσαν εἰς τὰ ἕτερα ζῶα V 39 ἀπέστειλαν καὶ ἔκραξαν
 τὰ καθαρὰ τὰ ζῶα V 40—55 omi V 40 ἐξαίφνης P 41 ἐδίωθη
 λ. καὶ ὀρισμὸς P 42 μανδευθοῦν P 43 μικράται P 45 γοργοπ. (?) P
 46 νὰ P

- νὰ τοὺς φιλοφρονήσουσιν, νὰ τοὺς ἀποδεχοῦσιν,
 καὶ τὰ χαρτῖα νὰ ἴδουν καὶ λόγους νὰ ἀκούσουν.
 ἤλθασιν καὶ συνάχθησαν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.
 50 καθισάντων οὖν τοῦ βοῦς ἅμα μὲ τὸ βουβάλιν,
 καὶ ἄλογον τὸ θαυμαστὸν, ὄνος ὁ πολυρῥάβδης,
 ὁ ῥιδοροῦφος ἔλαφος, ὁμοῦ σὺν τὸ ἀγρίμι,
 ἢ αἶγα καὶ τὸ πρόβατον, ὁ πολυφάγος χοῖρος.
 ἀπέστειλάν καὶ ἔκραξαν τοὺς ἀποκρισιάρους,
 55 τὸν κήτην καὶ τὸν πονδικὸν, καὶ κάθησαν ἐντάμα
 καὶ τὰ χαρτῖα εἶδασιν καὶ λόγους ἐσυνῆραν·
 „τί θέλετε; τί χρῆζετε; τί ἔναι τὸ λαλεῖτε;“
 ἀπηλογεῖται ὁ πονδικὸς ὁ γερομουστακάτος·
 „ὀρίζει λέων βασιλεὺς πάντων τῶν τετραπόδων
 60 μὲ συμβουλήν τῶν μετ' αὐτοῦ φρονίμων καὶ κριτάδων,
 ἵνα συνέλθωσιν ὁμοῦ τὰ τετράποδα ζῶα,
 τὰ καθαρὰ καὶ εὐχρηστα ὁμοῦ εἰς ἓναν τόπον,
 καὶ πάντα τὰ μὴ καθαρὰ, ἀλλὰ καὶ σαρκοφάγα,
 εἰς κάμπον ὠραιότατον, εἰς ὀμαλιὰν μεγάλην,
 65 καὶ λόγους νὰ συναίρωμέν τινας ἐκ τῶν ἀστείων,
 νὰ ἴδωμεν τοῦ καθενὸς τὸν ἔπαινον καὶ φόγον.
 τοῦτο ἐστὶν τὸ μῆνυμαν λέοντος βασιλέως,
 καὶ τοῦτο λέγει ἡ γραφή ἢ πρὸς ὑμᾶς σταλεῖσα.“
 τότε ἀπηλογήθησαν τὰ καθαρὰ τὰ ζῶα·
 70 „ἀνάρμωστοι, ἀσυντελεῖς ὑπάρχουσιν οἱ λόγοι.
 ἡμεῖς ἐκείνων βρώματα ἐσμὲν εἰς εὐωχίαν —
 καὶ πῶς γὰρ ἔνι δυνατόν ὁμοῦ νὰ συναχθούμεν;
 ἄς στείλωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς τοὺς ἡμετέρους πρέσβεις,
 νὰ ἔλθουν νὰ συντύχουσιν καὶ πάτους νὰ ποιήσουν,
 75 νὰ στερεώσουν δυνατὴν ἀγάπην καὶ φιλίαν·
 καὶ τότε νὰ συνέλθωμεν τὰ τετράποδα πάντα

50 καθήσαντων P   51 πολυραῦδεις P   55 κήτην τε καὶ τὸν π.
 καὶ ἅμα ἐκαθήσαν V   56 ἐσυνάραν V   57 θέλεται, τί χρῆζεται—λα-
 λῆται P   58 ποντικὸς ὁ γέρων μουστακάτος V   59 ὀρίζει λέων ὁ β. P
 63 καὶ τὰ μοβόρα V   65 συνήρομεν P   τινες om V   ἐκ τῶν ἡμῶν
 ἀστείων V   66 νὰ P, καὶ V   εἶδωμεν P   67 μῆνυμα V   λέων τοῦ
 βασιλέως P, fortasse recte   68 λέγουν αἱ γραφαὶ αἱ πρὸς ἡμᾶς (sic)
 σταλεῖσαι V   70 ἀσυντελεῖς V   διὰ κενεὶς P   72 συναχθούμεν P, μα-
 δευθώμεν V   73 ἄς στείλωμεν scripsi, ἢ στίλωμεν P.   στείλωμεν οὖν
 γε καὶ ἡμεῖς V   74 συντήχουσιν P, συντύχουσιν V   75 δυνατὰ V
 76—78 om V

- εἰς κάμπον μέγαν ὁμαλὸν, εἰς μίαν πεδιάδαν.
 καθὼς φησὶν ὁ βασιλεὺς λέων καὶ ἡ βουλή του.“
 τότε ἐστράφησαν ὁμοῦ ὁ πονδικὸς κ' ὁ κἀτῆς.
- 80 αὐτοὶ δὲ ἀποστέλλουσιν ἄλλους ἑτέρους πρέσβεις,
 τὸ ἄλογον τὸ φοβερὸν, τὸν θρόνον τῶν ἀνθρώπων,
 καὶ ὄνον μεγαλόψωλον καὶ μεγαλορχιδάτον·
 εἴχασιν δὲ καὶ μετ' αὐτοὺς ὁποῦ νὰ τοὺς δουλεύῃ
 καμήλαν τὴν κυμπόρραχην καὶ μακροσφονδυλάτην,
- 85 διὰ νὰ τοὺς παίζη νὰ γελοῦν, νὰ τοὺς παραμυθίζη,
 καὶ νὰ ὀρχᾶται, νὰ πηδᾷ ὡς κακογυρισμένη.
 ἀπήγαν καὶ ἀπέσωσαν οἱ ἀποκρισιάροι
 εἰς βασιλέα λέοντα καὶ τοὺς πρωτοσυμβούλους,
 ἀπέδωκαν καὶ τὰς γραφὰς καὶ λόγους ἐσυντύχαν.
- 90 ἐποίησαν στοιχήματα καὶ δυνατὴν ἀγάπην,
 καὶ συνεφιλιώθησαν ὁμοῦ τὰ δύο μέρη,
 μεθ' ὄρκου βεβαιώσαντες καθολικὴν ἀγάπην.
 καὶ εἶπαν καὶ συνέταξαν καὶ διαλάλησάν το
 νὰ μαδευθοῦν, νὰ συναχθοῦν ὁμοῦ εἰς ἓναν τόπον
- 95 τὰ ζῶα τὰ τετράποδα, μικρά τε καὶ μεγάλα,
 τὰ καθαρά καὶ εὐχρηστα ὁμοῦ μὲ τ' αἰμοβόρα,
 καὶ ἔχθραν νὰ μὴ ἔχουσιν ἡ μάχην ἢ κακίαν,
 ἀλλὰ ἀγάπην στερεὰν καὶ δυνατὴν φιλίαν,
 ἀλλήλως νὰ συντύχωσιν λόγους ἐκ τῶν ἀστείων
- 100 καὶ ὀλιγούτσικα τινὰ τῶν μετεωρισμάτων,
 ἑνὸς ἐκάστου ἔπαινον καὶ καθενὸς τὸν φόγον,
 καὶ ὅσα ἔχουσιν καλὰ, ἀλλὰ καὶ τὰ κακὰ τοὺς.
 τότε νὰ εἶδες τὰ βουνὰ, νὰ εἶδες καὶ τοὺς κάμπους,
 νὰ εἶδες καὶ τὰ δάσητα, νὰ εἶδες τὰς λαγκάδας,
- 105 τὴν ὄχλησιν, τὴν ταραχὴν, τὴν σύναξιν τῶν ζῶων,
 καὶ ἐσυνάχθησαν ὁμοῦ ὄλα εἰς ἓναν μῆναν

79 ὁμοῦ P, κενοὶ V   80 οὗτοι V   81 τὸν θρόνον P, καὶ θρ. V
 82 μεγαλόνευρον V   87 ἀπήγασιν καὶ ἔσωσαν V   89 ἐπέδωκαν V
 ἐσύντυχαν καὶ λόγους V   90 ἀγάπην P, φιλίαν V   92 καθολικὴν
 ἀγάπην P, ἀγάπην καὶ φιλίαν V   93 ἐσυνέταξαν καὶ ἐδιαλάλησαν V
 94 μανδευθοῦν P, μαζωχθοῦν V   ὁμοῦ P, πάντα V   96 ἀλλὰ καὶ αἰμο-
 βόρα V. μετὰ P   97 ἔχωσιν V   99 συντήχωσιν P   λόγους V, τινὰς P
 (quod vitium ortum est e v. 65)   100 τῶν P, ἐκ τῶν V   101 τὸν
 ἐπ. V   102 τοὺς P, των V   105 σύνταξιν A (Gidelius Étude
 p. 314) μάζωξι V. cf. infra v. 556 et 727   106 πῶς ἐσυνήχθησαν V
 πῶς praefert Bicelas

- εἰς κάμπον μέγαν ὀμαλὸν, εἰς μίαν πεδιάδα.
 ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς λέων ἐπὶ τοῦ θρόνου,
 πλησίον οἱ συγκάθεδροι καὶ πᾶσα ἡ βουλή του.
- 110 ὁμοῦ καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες
 καὶ ὄλον τὸ συνέδριον καὶ πᾶσα γερουσία.
 Λέων εὐθὺς ὁ βασιλεὺς ἐλάλησεν μεγάλως
 καὶ λόγους ἐναπέτεινεν εἰς ἐπήκοον πάντων
 πολλὰ καλοὺς καὶ θαυμαστοὺς καὶ λόγους ἀγχινοίας,
- 115 καὶ μετὰ τοῦτο ὤρισεν ἵνα μετριασθῶσιν,
 νὰ συντυχαίνει μόνος εἰς, ν' ἀπηλογῆται ἄλλος.
 καὶ πάλιν ἄλλος εἰς πρὸς εἰς, διὰ τὴν εὐταξίαν,
 ἵνα μὴ γένη σύγχυσις καὶ ταραχὴ τυχοῦσα.
 ἀλλὰ καὶ ἐδιαλάλησεν ἀπάνω εἰς ἐτούτο,
- 120 νὰ χάνη τὸ κεφάλιν του καὶ ὄλον του τὸ γένος,
 εἴ τις ποιήσει ταραχὴν μέσον τοῦ συνεδρίου.
 πρῶτον εὐθὺς ὁ πονδικὸς ἐστάθην εἰς τὸ μέσον,
 καὶ οὕτως ἀπεφθέξατο μέσον τοῦ συνεδρίου
 „εἴ τις καλὸς κι ἀπόκοτος, ἄς ἔλθῃ εἰς τὸ μέσον.“
- 125 ἄψὸς, γοργὸς ἐπήδησεν ὁ ταπεινὸς ὁ κήτης
 καὶ ἐλοιδόρησεν αὐτὸν, λέγει τοιοῦτους λόγους
 „μακρῦμτε, μακρῦουρε, μεγαλομουστακάτε,
 τί μοῦ σεῖς τὸ μουστάκιν σου ἀπάνω τε καὶ κάτω,
 ἔνθεν κάκειθεν θεωρεῖς νὰ εὔρης τρύπα νᾶμπης;
- 130 τζουκαλογλύφε, τυροφᾶ καὶ ψωμοκαταλύτη,
 μαγαρισμένε πονδικὲ ὀποῦ μαινεῖς πάντα,
 τὰ σῦκα, τὰς σταπίδας τε, τ' ὀξύγαλον, τὸ γάλα,
 κρέας, ὀψάριν καὶ τ' αὐγά, καὶ ὄσα τὰ τοιαῦτα,
 [σιτάριν καὶ τὰ ὀσπρια καὶ ὄσα τούτων εἶδη,
- 135 καὶ ἄλλα πάμπολλα πολλὰ τὰ τρώγουν οἱ ἀνθρώποι],
 τὰ μὲν ἐσθίεις, μυσερὲ, τὰ δὲ οὐρεῖς καὶ χέζεις,
 τὰ δ' ἄλλα μὲ τὰ πόδια σου σκορπᾶς καὶ καταχύνεις.

109 ἡ συγκάθεδρος P 114 λόγους P, πλήρεις V 115 νὰ μετεω-
 ριστοῦσιν V 116 ν' ἀπηλογῆται μόνος εἰς, ἄλλος νὰ συντυχαίνει V
 118 σύγχυσις P 119 ἐδιαλάλησαν V 120 ὄλλων P 121 ἢ τεις P,
 εἴ τι V 123 οὗτος PV 124 om P 125 ἄψὸς P, ἄψος prima lit-
 tera evanida V, ἄψος ei. Sathas 126 λέγων V 127 μακρίμτε μα-
 κρίρουδε P, μακρῦουρε μακρῦμτε V 128 τί μου σεῖς P 130 τσουκα-
 λογλύφθη V 132 τὰς σταπίδας τε P, τὰ σταφύλια V 133 τ' αὐγά P,
 ἀγνά V, em Sathas 134. 135 om V 136 ἐστίεις V μυσερὲ V 137 τὰ
 δὲ P τοὺς πόδας V καταχύνης P, μαγαρίζεις V fort. fuit καταισχύνεις

ἄν εὕρης δ' ἄβουλλον ῥογὶν νὰ γέμη τὸ ἐλάδι,
 χαλᾶς κάτω τὴν (σὴν) οὐρὰν καὶ σύρνεις τὸ ἐλάδι,
 140 καὶ τὴν οὐρὰν σου λείχοντα χορταίνεις τὴν κοιλιάν σου.
 ἐδᾶ κρατεῖ μ' ὁ βασιλεὺς, ἐδᾶ κρατεῖ μ' ὁ ὄρκος,
 ἀλλὰ καὶ τὰ στοιχῆματα ὅλης τῆς συντροφίας.
 ἄμμη νὰ πήδησα δαμῖν, μικρὸν πηδηματίτισιν,
 νὰ ἴδης, σκατοπονδικῆ, γυρίσματα τοῦ κάτου,
 145 πῶς νὰ σὲ ἤρπαξα γοργὸν καὶ πῶς σὲ 'θελα φάγη,
 πῶς νὰ σὲ ἐμασίσασιν τὰ ταπεινά μου ὄντια,
 καὶ νὰ σὲ δρουγανίσασιν καὶ νὰ σὲ ῥουκανίσαν,
 νὰ 'σφιξα τὸ κεφάλιν σου, ὁ κῶλός σου νὰ 'βγῆκεν,
 κ' ἦ κόραις τῶν ὀμμάτων σου, ὅλα τὰ ἔντερά σου.“
 150 τότε πάλιν ὁ πονδικὸς εὐθὺς ἀπηλογήθη,
 καὶ λόγους ἐπεχείρησε τοιούτους νὰ τῆς λέγη
 „μεγάλως ὑπεραίρεσαι, μέγਾਲως καὶ καυχᾶσαι.
 λέγεις ἐμὲν καὶ λοιδορεῖς ὅτι μιαίνω πάντα,
 τὰ βρώματα καὶ πόματα καὶ εἶδη τῶν ἀνθρώπων.
 155 κὶ ἄν τρώγω, κᾶτη κάκιστε καὶ στακτοκυλισμένε,
 δίκαιον ἔχω, μυσερῆ, καὶ εὐλογον νὰ τρώγω·
 Ζῶον γὰρ ἄγριόν εἶμαι κὶ ἀνήμερον παντάπαν,
 καὶ εἶμαι κὶ ἀκολάκευτον ἀπὸ παντὸς ἀνθρώπου.
 σὺ δὲ, αἰσχρὲ παμμίαιρε, ἀλευροκαταχέσθη,
 160 ἐκεῖ ποῦ σὲ ποτίζουσιν, ἐκεῖ ποῦ σὲ ταγίζου,
 καὶ ἀγαποῦν καὶ ἔχουν σε καὶ ὀμαλίζουσίν σε,
 διὰ τί τὰ κλέπτεις, ἄτυχε, κρυφὰ καὶ καταλὺς τα,
 καὶ ἄλλα τρώγεις, ἄτσαλε, καὶ ἄλλα μαγαρίζεις;

138 δε ἀβούλον P, δὲ ἀσκέπαστον V νὰ γέμη λάδι P, quod emen-
 diani: μέ τὸ ἐλάδι V 139 σὴν ἀδίδι, om PV, sed τὴν οὐρὴν σου V
 καὶ σύρνης τὸ ἐλάδι καὶ τὴν οὐρὰν σου λύχοντα (sic enim P) om V
 140 κοιλιαν σου χορταίνεις (artienlo om) V 141 με bis PV 142 στη-
 χήματα P 143 μικρὸν δαμῖν P, δαμῖν μικρὸν V πηδηματίτση P 144
 εἶδης P, εἶδες V ὦ σκατοπόντικε V κᾶτη V 145 γοργὸν, πῶς νὰ σὲ
 ἐμασίστην V 146 τὰ ταπεινά μου ὄντια πῶς νὰ σὲ τραγανίσαν V
 147 καὶ πῶς νὰ ἐροκάνισα σφικτὰ τὴν κεφαλὴν σου V 148 νὰ πήδησεν
 ὁ κῶλος σου, ἔξω νὰ ἐκρεμάσθη V 149 καὶ οἱ κόρακες τῶν ὀμματίων
 σου, τὰ ἔντερά σου ὅλα V καὶ οἱ P 150 τ. π. εὐθὺς ὁ πονδικὸς οὗτος
 ἀ. P ἀπηλογεῖται V 151 om P 153 καὶ τί λέγεις P 155 καὶ
 ἄν VP 156 δ. γὰρ ἔ. P μυσαρῆ V τὸ τρώγειν V 157 εἶμι, ἀνί-
 μερον τὰ πάντα V 158 ἀκμὴν καὶ ἀ. V 159 ἐχθρὲ π. P ἀλευρο-
 κατασχέσθη P 160 ἐκεῖ ὀποῦ bis VP ταγίζουσιν et ποτίζου hoc
 ordīne V 161 ἔχουσαι P 162 καταλίστα P καὶ κρυφὰ τὰ ἐπαίρ-
 νεις V 163 ἄτσαλα V

- καὶ τὰ ὀδικά σου πράγματα λέγεις τα πρὸς ἐμένα;
- 165 ἄλλοι, καὶ ἂν σὲ εὐρουσιν, ἄλλοι καὶ ἂν σὲ πιάσουν,
ὅταν σκάπτῃς τὰ ἄλευρα καὶ χέζῃς καὶ μαιίνῃς
κ' εἰς τὸ κεχρὶν κ' εἰς τὰ κουκιὰ κ' εἰς ἅπαντα τὰ εἶδη,
καὶ χέζεις δὲ καὶ τὴν γωνιὰν καὶ χώνεις τα μὲ στάκτην,
καὶ ὅταν σὲ ταυτ' εὐρωσιν ποιοῦντα οἱ ἀνθρώποι,
- 170 νὰ ἰδῆς ῥαβδιαῖς καὶ ματζουκαῖς ἀπάνω 'ς τὰ πλευρά σου,
καὶ νὰ σὲ κροῦν καὶ νὰ τσιλᾶς, νὰ κλάνῃς καρυδάτα·
πολλάκις εἰς τὴν κεφαλὴν νὰ τύχῃ νὰ σὲ δώσουν,
καὶ νὰ φοφήσῃς, ἄθλιε, καὶ νὰ σὲ ρίψουν ἔξω
εἰς τὴν κοπραιάν, κάκιστε, καὶ νὰ σὲ φᾶν οἱ χοῖροι.
- 175 εἰ δὲ καὶ Ζῆς καὶ περπατεῖς καὶ εἶσαι εἰς τὸν κόσμον,
ἔνε καὶ σκύλος κυνηγὸς καὶ νὰ σὲ κυνηγήσῃ,
τινάξῃ καὶ τὴν γούναν σου, νὰ κόψῃ τὴν ὄφρυν σου,
καὶ τὴν ἀλαζονείαν σου κι ὅλην τὴν ἔπαρσίν σου.“
πληρώσας δὲ ὁ πονδικὸς ὄλους τοὺς λόγους τούτους
- 180 ἀπῆλθεν καὶ ἐστάθηκεν εἰς τὸ στασιδίον του.
ὁ κύων δὲ, ὡς ἤκουσεν τοῦ πονδικοῦ λαλοῦντος
τὸ ὄνομα, τὸν ἔπαινον καὶ τὴν τοιαύτην φήμην,
ἄψὸς, γοργὸς ἐπήδησεν, ἐστάθηεν εἰς τὸ μέσον,
καὶ πρὸς τὸν κάτην ἔτεινεν καλοὺς τοιοῦτους λόγους
- 185 „ἐδᾶ κρατεῖ μ' ἡ ἐντροπή καὶ ἡ ὑποταγή μου —
ἄμμη ν' ἀλίσκω σε δαμῖν, νὰ ἔχασα τὴν οὐράν σου,
καὶ νὰ σὲ ἀκροτίναξα μέσον τοῦ συνεδρίου,
ἐσέναν καὶ τὴν ἀλουποῦν τὴν μακροουραδάτην,
τὴν πνίγουσαν τὰς ὄργιθας καὶ τὰ μικρὰ πουλία,
- 190 ποῦ πνίγει τὰ ἐρίφια καὶ τὰ μικρὰ ἄρνια,
καὶ τὰ μὲν τρώγει ἢ κάκιστη, τὰ δ' ἄλλα πίνει αἷμα,

164. καὶ ἐκεῖνα τὰ ποιεῖς ἐσὺ λέγεις τα πρὸς ἐμένα V 165 ἀσε
πιάσουν P 166 τὰ ἀλεύρια V 167 καὶ εἰς ter VP 168 χέζεις καὶ
τὴν παραγωνιάν V χώνῃς με τὴν στάκτην V 169 ὅταν ταῦτα σὲ εὐ-
ρουσιν π. οἱ V 170 νὰ εἰδῆς ῥαυδαῖς P νὰ εἶδες ῥαβδέας ἀποπατητὰς
μεγάλας σὲ φορτόνουν V 173 ρίξουν V 174 κοπριάν ἀτυχῆ V 176
καὶ εὐρῆ σε σκ. V 177 νὰ τινάξῃ P, εὐθὺς τινάσσει V νακόψει τὴν
ὄφρυν σου P, ὅλη τὴν ἔπαρσίν σου V 178 om V (nisi forte Sathas
dinos versus in unum contraxisse putandus est) 179 πληρόναντα ὁ
ποντικὸς V 181 ἤκουσας ἐκεῖ τὸ ὄνομάν του V 183 ἄψὸς P, ὑψὸς V
184 καὶ ὑπὲρ P ἔτειναν P τινὰς ἱκανοὺς τοιοῦτους λόγους P, λόγους
τινὰς τοὺς λέγει V 185 με VP 186 ν' ἀλίσκωσα V, ναχῆσβουσα I'
ca quam recepi scriptura non placet Biceleae οὐρῆν V 188 ἐσέννα κ. τ.
ἀλουποῦ V 190 ὁποῦ V, καὶ P 191 om V

- καὶ πολεμῆί μέγαν κακὸν καὶ πλείον τε Ζημίαν
καὶ ἀδικίαν ἄπειρον εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀνθρώπους.“
ὁ κάτης ἐφοβήθηκεν, φεύγει ἀπὸ τὸ μέσον,
195 ἐξῆλθεν καὶ ἐστάθηκεν μετὰ τοῦ συνεδρίου.
ἀκούσασα ἡ ἄλωπού τὰς ὕβριτας τοῦ σκύλου
ἐν ταπεινῷ τῷ σχήματι εἰσῆλθεν εἰς τὸ μέσον
καὶ πονηρὰ καὶ τροπικὰ ἐφθέγγετο τοιαῦτα
„τί ἔνε, σκύλε, τὸ λαλεῖς, τί ἐν τὸ τζαμπουνίζεις;
200 σκύλον σὲ λέγουν ὄνομα, ἀληθῶς σκύλος εἶσαι,
καὶ γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα ἔχεις τὴν πολιτείαν.“
καὶ ταῦτα μὲν ὡς ἤκουσεν τῆς ἄλωπούς λεγούσης,
προσμειδιάσας ὕστερον τούτους τοὺς λόγους εἶπεν
„ἐξέβης, ἡ κύρ' ἄλωπού νὰ μᾶς φιλοσοφήσης;
205 ποῦ ἔμαθες τὰ γράμματα, ποῦ ἔμαθες τὴν τέχνην,
γραμματικὴν, ῥητορικὴν, οὕτως νὰ συντυχαίνης;
κ' ἐπάνω εἰς τὴν δύναμιν καὶ φόβον βασιλέως
καὶ τῶν λοιπῶν τὴν ἐντροπὴν πολλὰ μοῦ συντυχαίνεις.
λέγω ν' ἀφήσω τὰ πολλὰ, νὰ παραβλέψω πάντας,
210 νὰ σύρω τὸ δερμάτιν σου, νὰ σύρω τὴν οὐράν σου,
καὶ νὰ τὸ δώσω τὸν γναφεᾶ, τὸν δερματογουνάρην,
νὰ σὲ δαμάσῃ ἡ ἄσβεστος καὶ νὰ σὲ κάψῃ ἡ στύψις,
καὶ νὰ ξεχάσῃς τὴν πολλὴν ὑψηλὴν φιλοσοφίαν.“
στραφεῖσα ἡ ἄλώπεκα τὸν σκύλον ταῦτα λέγει
215 „πολλὰ πολλὰ ὑπεραίρεσαι, σκύλε μαγαρισμένε.
πολλὰ καυχᾶσαι, φλύαρε, σαλιαρομυξάρη·
καυχᾶσαι ὅτι κυνηγᾷς λαγούς καὶ ἄλλα ζῶα,
πέρδικας καὶ χηνάρια καὶ ἄλλα τῶν ὀρνέων,
καὶ ἀγαποῦν σε τὰ πολλὰ καὶ ὀμαλίζουσίν σε.
220 ἄλλ' ὅταν σ' εὔρουν εἰς μικρὸν πταισίμον εἰς τὸ σπήτιν,
καὶ κλέψῃς τίποτε νὰ φᾶς ἢ τίποτε νὰ ἴγγισης,

192 πλείον τέ P, μεγάλην V 193 ἀδ. ἀπληστον V 194 μέσων P
195 μετὰ P, μέσον V 196 ἄλωπού V τοῦ κύων P 200 σκύλων P
201 κατὰ γὰρ τὸ σὸν δ. ἔ. V 202 ἄλωπούς V 203 τοὺς λόγους
τούτους λέγει V 204 ἐξέυην ἡκαιραλωπούν ἀμάς φιλοσοφίσει P 207
καὶ ἐπάνω P, ἀπάνω V 210 σύρω P, πάρω V νασίρω P, νὰ χάψω V
211 τὸν δώσω V 212 νὰ in. versus om V σὲ alterum om V 213 νὰ
ἐξεχάσῃς VP, sed καὶ om V φιλήν, si Micolcio fides, P 214 τραφεῖσα
δὲ ἡ ἄλωπού V τὸν κύων P 215 περαιρέσαι P, ὑπεραίρεσαι V 216
σαλιομυξάρη V 218 περδίκια V post 218 versum periisse suspicatur
Bursianus 219 τὰ πολλὰ V, καὶ π. P 220 ὅτε V 221 om V, si
Satlue fides

ραβδαίας, ἀποπατητὰς μεγάλας σε φορτόνουν.
 εἰ δὲ πολλάκις, μιὰρὲ, συμβῆ καὶ ψωριάσης,
 εἰς σπήτιν ἄλλο δὲν χωρεῖς οὐδ' εἰς αὐλὴν ἐμπαίνεις,
 225 οὐδὲ καλὸν λόγον ἀκοῦς οὐδὲ ἐπωνυμίαν,
 [ἄλλ' ὅπου ὑπάγεις καὶ σταθῆς, ἄλλον οὐδὲν ἀκούεις]
 εἰ μὴ τό-ἔλοι δότε τον, ἔλοι λιθάζετε τον,
 διότι μαγαρίζει μας ὁ σκύλος ὁ ψωριάρης —
 καὶ κροῦν σε ἄλλοι ἀπεδῶ καὶ ἄλλοι ἀπεκεῖθεν
 230 καὶ τυμπανίζουν σε κακὰ, ἕως οὗ νὰ φοφήσης,
 καὶ δένουν σε μὲ τὸ σκοινὶν ὡς καταδικασμένον,
 καὶ σύρνουν σ' ἐκ τὸν τράχηλον καὶ πᾶν σ' εἰς τὴν κοπραίαν,
 οἱ μὲν λιθοβολοῦσί σε, οἱ δὲ ραβδοκοποῦν σε,
 σκοτόνουν σε κι ἀφίνουν σε, καὶ τὰ ὄρνεα τρῶν σε.
 235 ταῦτα δὲ εἰσιν τ' ἀγαθὰ καὶ τὰ καλὰ τὰ ἔχεις,
 καὶ ὑπεραίρεσαι πολλὰ καὶ καυχᾶσαι μεγάλα.“
 ὁ κύων ἐντραπείς μικρὸν τῆς ἀλωποῦς τοὺς λόγους
 παραμερεῶς ἐστάθηκεν πικροχολιασμένος,
 καὶ λόγους ἀπεφθέγγετο καὶ ῥήματα τοιαῦτα
 240 „ἀλωποῦ τρυπολόγισσα, βουνοαναθρεμμένη,
 οὐποτ' ἡμέραν θεωρεῖς οὐτ' ἥλιον ἐβλέπεις
 εἰς βάθη σκοτεινότητα, εἰς χάσματα μεγάλα,
 ἐπεθυμείς καὶ τὸ νερὸν δι' ὄλης τῆς ἡμέρας,
 τότε τὴν νύκταν νὰ ἐβγῆς καμένη ἀπὸ τὴν δίψαν,
 245 νὰ εὕρης πούπετα νερὸν καὶ νὰ τὸ ἀποφρῦξης,
 καὶ νὰ πρισθῆς, νὰ ἀγκωθῆς, νὰ συχνοπυκνοκλάνης.

222 ραυδαίας P, ραβδίας V   223 καὶ ψ. P, νὰ ψ. V   224 ἄλλο
 om P δὲ P εἰς σπ. ἄλλο οὐ χωρεῖς οὐδὲ εἰς αὐλὴν ἐμπ. V   225 οὐδὲ
 ἐπωνυμίαν P, ἄλλ' οὐ πωνυμίαν V   226 om V: videtur autem pro
 dittographia versus praecedentis habendum esse   227 τὰ V ὄλλοι λι-
 θάξε τέτον P, τὸν σκύλον τὸν ψωριάρη V   228 ὁ κύων P   229 ἀπο-
 κείθε V   230 καλὰ V   231 σκηνὴν P   232 σύρνουσαι P τὸν σφόν-
 δυλον καὶ ὑπᾶν V, κοπραίαν V   233 εἰ μὲν P ραυδοκοποῦ σε P   234
 σκοτόνουν καὶ ἀφανίζου σε καὶ τὰ ὄρνεα ἀτρώσε P, σκ. σε καὶ ἄ. σε καὶ
 τρώγουν σε τὰ ὄρνεα V   235 δὲ om V τὰ ἀγ. VP   236 καὶ κ. P,
 καυχᾶσαι τὰ V   237 ὁ κύων δὲ ἐντράπηκεν τ. ἀλουποῦς τοὺς λόγους V
 238 παραμερεῶς P, παράμερα V πικροχολιασμένος P   240 ἀλωποῦ P,
 ἀλουποῦ V καὶ β. V   241 ὅπου ποτὲ ἥλιον οὐ θεωρεῖς οὐδὲ ἡμέραν
 βλέπεις V   post 241 ἀλλὰ τὴν ὄλην σου ζωὴν ἔχεις τὴν εἰς τὴν τρύπα
 uia V, cui interpolatiōni v. 240 ansam dedisse suspicor   242 χ. ὄρέων V
 243 ἐπεθυμῆς V   244 καμμίαν V   245 πούπετσι (?) V   246 πρι-
 σθῆς P, πρησθῆς V ἀγκωθῆς P, ἐγκωθῆς V συχνοπίνης κλάνης V, συ-
 χνοπικνοκλάνης P

- καὶ εἶ τι φᾶς καὶ εἶ τι πῆς καὶ ὅσα κι ἄν κοιμᾶσαι,
 οὐδὲν σὲ λείπει πώποτε ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος.
 ἐγὼ δὲ ἀνατρέφομαι μέσα εἰς τοὺς ἀνθρώπους,
 250 εἰς οἴκους τοὺς βασιλικούς καὶ εἰς αὐλὰς ῥηγάδων,
 κ' εἰς ἄρχοντες νὰ κυνηγῶ, εἰς πάντας καβαλλάρους.
 ταγίζου με χλωρὰ, πνικτὰ καὶ ὀψημένα κρέη,
 κρατοῦν καὶ ὀμαλίζου με καὶ βασιλίζουσί με·
 καὶ βάνου με τραχηλικὸν χαντρατοκουδουνάτον,
 255 καὶ κυνηγοῦσιν ἄφια λαγούδια χοιρίδια·
 ἀκόμη καὶ τὰ δυνατὰ τὰ ζῶα τὰ μεγάλα,
 ἄπερ οὐ δύναμαι κρατεῖν ἀλλ' οὐδὲ καταβάλλειν,
 μὲ τὰς φωνάς μου ἐξυπνῶ, καὶ τρέχουσιν καὶ φεύγουν,
 καὶ πάλιν τὰ περδίκια καὶ ἕτερα πουλία.“
 260 ὡς ἤκουσεν ἡ ἄλωπού τοιαῦτα φθεγγομένου
 πάλιν τοῦ σκύλου λέγοντος καὶ ὑπερφυσιῶντος,
 ἔφησεν πάλιν καὶ αὐτὴ καὶ πρὸς τὸν σκύλον λέγει
 „ἀρκεῖ σε, σκύλε φλύαρε μιὰρὲ ψηματάρη,
 αἰσχύνθητι, ἐντράπητι, ἄφες νὰ εἰπῆ καὶ ἄλλος.“
 265 τότε λοιπὸν ἐξέβηκεν ὁ σκύλος ἐκ τὴν μέσην,
 καὶ ἡ ἀλώπεκ' ἔστηκεν μέσον τοῦ συνεδρίου.
 ὁ λαγῶς ὡς ἤκουσεν ἐκεῖ τὸ ὄνομάν του,
 ἐπήδησεν κ' ἐστάθηκεν τῆς ἀλουποῦς πλησίον
 καὶ ἐπεβόα πρὸς αὐτὴν χαροποιοὺς τοὺς λόγους
 270 „χαρὰ ᾿ς τὴν τὴν κυρ' ἄλωπού, χαρὰ ᾿ς τὴν τὴν κορδόναν,
 ὑγείαν ᾿ς τὴν μαστόρισσαν καὶ τὴν συντρόφισσάν μου
 καὶ τὴν λογιωτάτην μου καὶ φιλοσοφωτάτην,
 ὀπού ἐκαταδίκασεν σκύλον τὸν μαγαρίτην

247 πείς P. est autem pro πής 248 λύπη P 250 εἰς οἴκους V,
 ἐγὼ οἴκους P 251 καὶ εἰς VP ἀρχόντων κυνηγῶν μεγάλων καβαλλά-
 ρων V 257 ταγίζουμαι P χλωρὰ πνικτὰ P. ceterum totum versum
 sic habet V τ. καὶ ποτίζου με χλωρόπτικα καὶ ὀψημένα κρέη 253 βα-
 γηλίζουσί με P, κανακίζουσί με V 254 om V βάνουμαι P 255 καὶ
 κυνηγῶ ἐλάφια λαγῶς καὶ ἄλλα ζῶα V post 255 ἀγρίμια αἰγίδια καὶ
 ἄλλα τὰ τοιαῦτα add V, aperta interpolatione 257 ἀλλοῦ δε καταλάβην P
 258 μετὰ σφωνάσμου ἐξισπῶ P, καὶ μὲ τὰς φωνάς μου τὰ ἐξυπνῶ V
 261 ὑπερφυσιῶντος P 263 φλύαρε P μιὰρὲ φλυαρέ ψ. V 264 αἰσχυνε
 κὰν ὀλιγὸν ἄφευνα ἴπη καὶ ἄλλος P 265 τὸ λοιπὸν ἐξέβην P 266 ἡ
 ἀλώπεκα ἔστηκεν P, καὶ ἡ ἀλώπηξ ἔστηκεν V 267 λαγῶς P 268 καὶ
 VP ἐστάθη τῆς ἀλουποῦς σιμὰ P 270 χαράστην P, χαρὰς μου V bis
 ἀλουπού V καρδόναν P 271 ᾿ς om P συντρόφισσαν μου P, σοφίστρια
 μου V 272 λογιωτάτην V 273 μαγαρίζην P, μαγαρίτην V

καὶ ἐκατέβαλεν αὐτὸν, κόφας τὴν ἔπαρσίν του.
 275 ἄλλ' ἔχεις καὶ ἐσὺ δαμὶν μικρὸν ὀκάτι ψέγος·
 καὶ νὰ σὲ τὸ εἰπῶ ἐδῶ μέσον τοῦ συνεδρίου.
 πολλάκις με φιλεύεσαι κοὶ παίζεις μετὰ μένα,
 ἐγὼ θαρρῶ ὡς ἄκακον μὴ ἔχων πονηρίαν,
 μέσα εἰς τὴν ἀγάπη μας κατεμπιστεύομέν σου
 280 καὶ δίδω σου ἀπλότηταν καὶ ἀνεξικακίαν·
 σὺ δὲ δράσσεις καὶ σφίγγεις με μέσον ἐκ τοῦ τραχήλου
 καὶ πνίγεις με καὶ τρώγεις με μετὰ τὴν ἐπιβουλίαν,
 καὶ οὔτε ἡ ἀγάπη σου ἔνε στερεωμένη,
 ἄλλ' οὔτε ἡ φιλία σου ἔνε ἐμπιστεμένη,
 285 ἄλλ' εἶσαι ψεματάρισσα, κλέπτρια καὶ τζιγκάνα,
 μαγγαναρέα φλύαρη κοιλιοχορδοφάσσα.
 καὶ ὅταν ἐξαπορισθῆς, ἐσθίεις τὰς ἀκρίδας
 καὶ κλέπτεις τὰ σταφύλια καὶ τρώγεις τὰς σταπίδας.
 ἐὰν δὲ στήσουν μάγγανον πολλάκις νὰ σὲ πιάσουν,
 290 ὥστε νὰ ζῆς, νὰ ἀναπνῆς, θέλουν σε κοπανίζει,
 νὰ χέζης τὰ σταφύλια καὶ νὰ τσιλᾶς τὰς ῥώγας·
 νὰ μπεινοεβγαίνει ὁ κῶλός σου, νὰ χέζης τὰς σταπίδας,
 νὰ γδάρουν τὸ δερμάτιν σου καὶ νὰ τὸ πάσσουν στάκτην,
 νὰ ρίζουσιν τὰ κρέη σου ἐπάνω εἰς τὰς πέτρας,
 295 νὰ συναχθοῦν τὰ ὄρνεα καὶ νὰ σὲ καταφάγουν.
 ἀμμὴ ἐγὼ, κακότυχη, καὶ ἂν με κυνηγήσουν,
 ἐσθίουμε με οἱ βασιλεῖς καὶ τρώγουν μ' οἱ ῥηγάδες,
 οἱ ἄρχοντες οἱ εὐγενεῖς καὶ πᾶσα ἀνθρωπότης,
 καὶ θέτουν με εἰς τὰ χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ σκουτέλια,
 300 καὶ βάνουν με εἰς ἔμορφας κούπας με πιπεράδας.
 ἀλλὰ καὶ τὸ δερμάτιν μου ἔνε τετιμημένον·
 φορεῖ το 'ς τὸ κεφάλιν του πᾶς μέγας τῶν ἀνθρώπων,
 καὶ ἅπας δὲ ὁ ἱατρὸς καὶ μέγας μαρκατάντος,

274 om V   276 ἐδῶ P: ἐγὼ V   279 κατεπ. P   280 σε V
 281 ἐκ τοῦ τραχήλου P, τοῦ συνεδρίου V   284 ἡ φιλία σου κρατεῖ στ. V
 285 ματζιγκάνα P (unde fortasse efficias μιὰ τσιγκάνα), μαντζακίνα V
 286 φλιαρὴ P, μιαρὴ V   287 ἐξαπορισθεῖς P   292 ναπεινοευγένη P,
 να ἐμπαιζοεβγαίνει V   τὰ σταπίδας P   293 στάκτη P   294 ρίζουσιν V
 ἀπάνω V   295 ναμαζωχθοῦσιν ὄρνεα V   297 ἐσθίουμε V καὶ τρώγουν
 με P, καὶ om V   299 θέτομε P   300 βάνομε V, βάλλομε V   εἰς
 τὰς χρυσὰς κ. V   301 δ. μ. ποιεῖ μεγάλην χρεῖαν V   302 θορήτω εἰς
 τὸ κεφάλιν του P, φορεῖ το εἰς τὴν κεφαλὴν V   303 ἅπας V, ἄλλος P
 δὲ ὁ om V, δὲ om P

ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρχόντισσαις ἢ μεγαλομανδούσαις,
 305 ποῦ ἔχουν τὰς μακρὰς οὐράς καὶ σὺρνουν τὰς ὀπίσω,
 ἔχουν το μέσον ἐνδύμαν διὰ τὴν πρεποσύνην·
 [πολλάκις δὲ τὰ ἔχουσιν διὰ πολλὴν ψυχρότην]
 ὁμοίως καὶ οἱ ἄρχοντες ἐνδύματα εἰς ῥοῦχα
 τὰ ἔχουσιν κατὰ καιρὸν διὰ πολλὴν ψυχρότην·
 310 ἀκμὴν καὶ τὸ ποδᾶρι μου, τὸ εὐτελές μου μέλος,
 κάκεινον χρεῖαν ἐκτελεῖ κι αὐτό 'ν' τετιμημένον·
 ἔχει το γὰρ ὁ χρυσοχός, συνάγει τὸ χρυσάφιν
 καὶ τὸ ἀσήμιν τὸ ψιλὸν τὸ ἀπὸ ῥινισμάτων.“
 ταῦτα εἰπόντος τοῦ λαγοῦ, ἐντράπη ἢ ἀλώπηξ,
 315 ἐξέβην καὶ ἐστάθηκεν μέσον τοῦ συνεδρίου·
 ἀκούσασα ἢ ἔλαφος λαγοῦ τὴν καυχησίαν,
 πηδηματίτισιν ἔποικεν ἔμορφον παρὰ πάντας,
 καὶ εἰς τὸ μέσον ἔμπηκεν, ἐστάθην παρῤῥησία,
 ἄφοβος ἀναντίρρητος, μὴ ἔχουσα δειλίαν,
 320 ἀλλὰ καὶ χοῖρος ὁ κυμπὸς ἅμα σὺν τῇ ἐλάφῳ.
 ἢ ἔλαφος ἀπήρξατο, τοιοῦτους λόγους εἶπεν
 „φλυαροκόπε λαγῶε, τί ἔν τὸ τζαμπουνίζεις;
 καυχᾶσαι εἰς τὰ κρή σου καὶ εἰς τὰ δέρματά σου;
 νὰ σὲ εἰπῶ λοιπὸν ἐγὼ ὅσα καὶ ἂν θυμοῦμαι,
 325 τὰ δ' ἄλλα ἀπομένοντα νὰ σὲ τὰ εἰπῇ ὁ χοῖρος.
 δυόδοντε, κακόδοντε, σαλὲ, σπιθαμογένη,
 καὶ μεγαλαύτη, γαμησᾶ, καὶ κλαδοτρυπολόγε,
 ταυτιά σου καὶ ὁ κῶλός σου πάντα τσιμούρια γέμουν.
 καίει σε καὶ ὁ ἥλιος δι' ὅλης τῆς ἡμέρας·
 330 τὴν νύκταν μόνον περπατεῖς, δαιμόνων τάξιν ἔχεις·
 καὶ ἂν ἀκούσης τίποτες μικρὸν κτύπον ὀμπρός σου,
 κλαδὶν ἢ χόρτον νὰ σειστήῃ ἢ μυῖγα νὰ πετάσῃ,

305 ὅπου ἔχουν P, ὀπώχουν V 306 τὸ ἔσον (unde ἔσω conicias)
 ἐνδημαν P, τὰ μέσα ἐνδύματα V 307 ἢ καὶ πολλάκις ἔχουν τα δ. π.
 ψ. V 309 om V 310 μέλος V, μέρος P 311 αὐτό 'ν' scripsi
 (= αὐτὸ ἔνε), αὐτὸν P, αὐτὸ V 312 χρυσοχός V 314 ἐντράπη V
 315 μέσον P, ἔξω V 318 τὸ om V ἔμπηκεν P, συνελθὼν V ἐστάθη
 παρρησία V, ἐστάθην παρρησίαν P 319 ὁ φόβος ἀνεπητήριος P 321
 εἶπεν P, λέγει V 323 δερμάτιά σου V 324 εἰπέ P 325 τὰ πο-
 μένοντα P, τὰ ὑπομένοντα V 327 μεγαλόπη P 328 τὰ πτία σου P,
 τ' ἀπτία σου Sathas τζημούρια γέμου P 329 καὶ εἰ σε P 331 τί-
 ποτες ου! V κτύπον μικρὸν V 332 νασυστή ἢ μίγία ναπετάση P. ἢ
 μύγαν V

- φεύγεις ὡσπερ διάβολος ἐκ τοῦ θυμιαμάτου.
 οὕτως γὰρ ἐρμηνεύεται ἡ σὴ ἐπωνυμία,
 335 πτώξ γραφικῶς ὁ λαγῶς, ὡς πτήσσω τὸ φοβούμεαι.
 σὺ ἐπαινεῖς τὰ κρέη σου καὶ σὲ ὑπερυψόνεις·
 ἡ μαρτυρία γὰρ ἡ σὴ οὐδ' ὄλως ἀληθεύει·
 καὶ γὰρ τὰ κρέατα τὰ σὰ κακόψητα ὑπάρχουν
 καὶ μᾶλλον κακοστόμαχα, ἀργὰ εἰς τὸ χωνεῦσαι.
 340 τὸ δὲ ἐμόν τοῦ ἐλαφιοῦ ἀσύγκριτον ὑπάρχει·
 ἐπάνω εἰς τὰ κρέατα τῶν τετραπόδων ζώων,
 ὕπερ ἐσθίουν ἄνθρωποι, ἔνε τὸ ἐδικόν μου.
 ἀλλὰ καὶ τὸ δερμάτιν μου ἔχουν εἰς πᾶσαν χρείαν,
 εἰς κόρδας καὶ ζωνάρια, καὶ ἄλλα τούτων ὅσα,
 345 ἀσκοπουγκίτσια μικρὰ ἅτιν' ἴσχαν βαστάζουν,
 ἦν οἱ ἄνθρωποι βαστάζουσιν νὰ ἅπτουν τὴν ἰστίαν.
 εἰ δὲ τυχὸν ὀφίδια νὰ ἔνε εἰς τὸ σπήτιν,
 καὶ ἄψουσιν μετὰ πυρὸς τὸ κέρασ μου ἀπέσω,
 ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ κέρατος φεύγουσιν παραυτίκα
 350 καὶ πλέον οὐδὲν δύνονται ἐκεῖ νὰ ἐμφωλεύσουν.“
 ὁ χοῖρος δὲ ὡς ἔστεκεν κ' ἡ ἔλαφος ἐλάλει,
 ἀγανακτήσας ἔφησεν καὶ τῇ ἐλάφῃ λέγει
 „ἀνέντροπε, κοψόουρε, ἔβγα ἀπὸ τὴν μέσῃν·
 καμμιὰν οὐκ ἔχεις ἐντροπὴν ἀλλ' οὐδὲ σωφροσύνην,
 355 τὴν κολοβὴν σου τὴν οὐρὰν ἀείποτε σηκόνεις,
 καὶ φαίνεται ὁ κῶλός σου καὶ πάντες σὲ γελοῦσιν.
 ἀρκεῖ σε λέγειν τὰ πολλὰ, ἄφες κ' ἐμὲν νὰ εἶπω
 μικρὰ καὶ ὀλιγούτσικα καὶ κοντολογημένα·
 καὶ πρὸς τὴν γινῶσιν τὴν ἐμὴν φθέγξομαι λόγους τούσδε.
 360 καυχᾶσθε κ' ὑπεραίρεσθε ἔξω ἀπὸ τὸ δέον
 ἡ ἔλαφος καὶ ὁ λαγὸς διὰ τὰ κρέατά σας,
 καὶ ψεύδεσθε, κομπόνεσθε τοὺς ἀκούοντας πάντας.
 οἱ πάντες γὰρ ἠξεύρουσιν, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,

334 σὺ P 335 πτώσω P 336 σὲ V, σὺ P 337 σὺ P 341
 ἐπάνω V 342 ἐνι V 343 ἔχουν το V 344 nisi Micoleii oculos
 Iugii, om P 345 ἃ τὴν ἴσχαν β. P. καὶ ἀσκοπούγγια μικρὰ τὰ βάνουν
 ἴσχα μέσα V 346 ἦν οἱ ἄ. β. P. οἱ ἄνθρ. βαστάζουν τα, ἅπτουσι τὴν
 εἰστίαν V. fortasse oi delendum 347 τυχῶν P, τύχη καὶ V ἐνι V
 351 καὶ ἡ ἔλ. P, καὶ om V 353 κοψόουρε εὔγα P, κοψόουρε ἔκβα V
 355 σικόνεις P, σιμόνεις V 357 ἀρκείσαι P λέγω V καὶ μὲν PV 360
 καὶ VP δέον P, πρέπον V 361 λαγῶς V 362 ψεύδεται καὶ κομ-
 πόνεται P

- τὸ κρέας τὸ ἡμέτερον τί νοστιμάδαν ἔχει.
 365 ὡς οὐδ' ὁ ἥλιος ποτὲ ἰσάζει μὲ τὰ ἄστρα,
 ὡς οὐδὲ τὸ καλὸν ψωμῖν τὸ σεμιδαλευράτον
 ἰσάζει μὲ τὸ * κιβαρὸν ἢ μετὰ τὸ κριθίνον,
 οὕτως τὸ κρέας τὸ ἐμὸν μετὰ τοῦ ἐδικοῦ σας.
 ὡσπερ τὸ ἄλας γὰρ ἀρτεῖ τὰ φαητὰ τοῦ κόσμου,
 370 οὕτως ἀρτίζει τὸ ἐμὸν εἰς πᾶσαν μαγειρίαν,
 καὶ μὲ τὰ λάχανα καλὸν καὶ μὲ τὸ κολοκύνθι,
 καὶ ἐκζεστὸν καὶ μοναχὸν, δίχα κανένα εἶδος,
 ἀκόμη καὶ ὀπτούτσικον ἔμορφον μυρωδάτον,
 θέλει χλωρὸν, θέλει παστὸν, ὅπου νὰ μαγειρεύουν.
 375 παστόνουν καὶ φυλάσσουν με δι' ὅλου γὰρ τοῦ χρόνου,
 καὶ βάνουν με εἰς τὸ σταμνὶν καὶ μέσα εἰς τὸ πιθάριν
 καὶ πολεμοῦσι μὲ * πτικὴν, μὲ ἄλλα τὰ τοιαῦτα,
 καταματούλαν, σύγλωσσην, μετὰ χοιρομερίων,
 λουκάνικα ἀπάκια, πλευρὰς παχυλαρδάτας,
 380 καὶ πασπαλάδες λιπαρὰς καὶ παραγεμισμένας.
 καὶ ὅταν ψήνουσιν ποτὲ τὸ ἐδικὸ σας κρέας,
 προσβάλλουσιν ἐκ τὸ ἐμὸν ὅπως νὰ τὸ ἀρτίσῃ·
 χωρὶς ἐμοῦ οὐδεμίαν ἔχουσι μυρωδίαν.
 ἀκόμη καὶ ἡ τρίχες μου χρεῖαν ἀποπληροῦσιν
 385 μεγάλην, ἀξιόλογον εἰς Φράγγων ἐκκλησίαν·
 καὶ γὰρ εἰς τὸ ἀγίασμαν τὰ φραγγοπαπαδουρία
 μετὰ τῆς τρίχας τῆς ἐμῆς τοὺς πάντας ἀγιάζουν,
 καὶ τὴν βορβοροκύλισιν ποσῶς οὐδὲν θυμοῦνται.
 κ' οὔτε τζαγκάρης ἢ σελλάς ἢ ραπτοδερματάρης
 390 νὰ ράψῃ δύναται ποσῶς ἄχρι κεντέαν μίαν,
 χωρὶς νὰ βάλλῃ ἀπ' ἐμοῦ τρίχαν ἐκ τὴν οὐρίαν.
 οὔτε ζωγράφος δύναται ποσῶς νὰ ἰστορήσῃ,

365 οὐδὲ VP 366 τὸ (sic) σεμηδαλαφράτον P 367 μὲ τὴν
 κριθαρίδα V 369 ἄλας P ὡσπερ γὰρ τ. ἄ. ἀρτ. V φαῖτὰ P πολὺ
 φαγητὰ scribere 370 εἰς πᾶσαν μαγειρίαν P, ... καρυκείαν V omīssis
 duobus verbis 372 om P, si Micolcio fides 373 ὁ πτούτσικον P,
 τὸ ὀπτ. V 374 ὀπουναμεγυρεύση P, ὅπου καὶ ἂν μὲ γυρέψουν V, om
 Nicetas 375 πᾶσα γὰρ καὶ φιλάσσουν δι' ὅλου γὰρ τοῦ χρ. P. διὰ ὅλου
 (om γὰρ) V 376 τὸ π. P, τὸ om V 377 με πτικὴν P, μὲ τὴν γῆν V
 379 ἀπάκια P, ἀπ' ἄκρας V 380 λιπαροὺς P 381 ψήνουν τίποτε
 ἀπὸ δικά σας κρέη V 382 ἴσως νὰ τὰ ἀρτύσουν V 384 οἱ τρίχαις P,
 αἱ τρ. V 389 καὶ VP δερματοραπτάρης P 391 τρίχας V ἐκ Nicetas,
 εἰς VP ὄργιαν P

- εάν μὴ βάλλῃ ἀπ' ἐμοῦ τρίχαν εἰς τὸ κονδύλιν·
καὶ κάμνει ἄλλα ὑψηλὰ καὶ δεύτερα καὶ τρίτα·
395 ὅσα γὰρ βούλεται, ποιεῖ ὅλα διὰ τὴν τέχνην,
καὶ ἱστορίζει θαυμαστοὺς ναοὺς ἐξαιρημένους
καὶ τὰς εἰκόνας τὰς σεπτὰς τὰς σεβοπρυσκνοῦσιν
τὰ γένη τῶν Χριστιανῶν εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον,
καὶ ἱστορογραφίζουσιν ἢ χρωματοπλουμίζου
400 σπήτια καὶ παλάτια μεγάλων βασιλέων,
καὶ ἄλλους οἴκους φοβεροὺς μεγάλων μεριστάνων.
ἀκόμη καὶ τὸ ὄντι μου ποιεῖ καὶ τοῦτο χρεῖα·
ἔχουν το οἱ γραμματικοὶ καὶ πάντες οἱ σκουφάδες,
στιλβόνουν καὶ τὰς σκουφίας (των), στιλβόνουν τὰ χαρτία·
405 πολλάκις ἔχω το κ' ἐγὼ εἰς χρεῖαν ἐδικὴν μου·
ἔχω τ' ὡς ἄρμα δυνατὸν εἰς τὸν καιρὸν τῆς μάχης,
ὅταν ἐχθρὸς μὲ πολεμῇ ἄδικα νὰ μὲ φάγῃ,
μετὰ τοῦ ὀδόντος κρούω τον καὶ σχίζω τον αὐτίκα
καὶ χύνω τὴν κοιλίαν του καὶ ὅλα τὰ ἐντὸς του.
410 σὺ δὲ, ἐλάφιν καὶ λαγὲ, τί ψῆφος ἐν δικὸς σας;
μίαν φωνὴν ἢ λαλίαν ν' ἀκούσετε πολλάκις;
ὁ ἥλιος οὐ βλέπει σας ἀλλ' οὐδὲ ἡ σελήνη,
καθὼς καὶ ἡ πλησίον σας ἡ βρωμομουσαρέα,
ἢ σκατοβορβορόκοιλη αὐτήνη ἢ προβατίνη·
415 καὶ γὰρ εἰς κοπροζάταρος χιλίας νὰ διώκῃ.“
αἰσχύνθη γοῦν ἡ ἔλαφος καὶ ὁ λαγὸς ἐντράπη
τὸ ψέγος καὶ τὰς ὕβριτας καὶ λοιδορίας χοίρου
καὶ ὑποχώρησαν μικρὸν ὅλως καταισχυμένοι.
τὸ πρόβατον, ὡς ἤκουσεν τοῦ μοχθηροῦ τὰς ὕβρεις,
420 ἐξέβη τότε καὶ αὐτὸ καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον
καὶ ἡμερα καὶ ταπεινὰ ἐφθέγγετο τοιαῦτα

393 τρίψαν P, τρίχας V 395 καὶ ὅσα βούλεται V ποιεῖν VP.
em Bursianus 396 ἐξεριμένους P, ἐξηρημένους V 399 ἱστοριζογρά-
φουσιν P 404 των praeter libros addidi 405 καὶ ἐγὼ PV εἰς ἐδι-
κὴν μου χρεῖαν V 406 το PV 407 ὁ ἐχθρὸς P ἀδίκως V 408
μέ V 410 λάφη καὶ λαγὼ P ἐν δικὸς σας Sathas et ut suspicor V,
ἐδικόσας P 411 ν' ἀκούσητε Sathas, νὰ om VP, ἀκούσεται P 412
βλέπειν V 413 καθὼς ἐνε πλησίον P 414 αὐτοῖν ἢ P, αὐτὴ ἢ V
417 τὸ ψέγος P, τὸ ψεῦδος V τοῦ χοίρου V 418 καὶ ὑπεχώρησε μ.
ὅλος κατησχυμένος V 419 τοῦ μοχθηροῦ του χοίρου P. fortasse τὰς
ὑβρεις, quamquam uterque habet codex, delendum et τοῦ χοίρου pro
versus exitu ponendum

- „πολλὰ ἐμεγαλαύχησας, φλυαροκόπε χοῖρε.
 φησὶν ὁ ἐπιχώριος λόγος καὶ παροιμία,
 Ἑβραῖον ὄζει καὶ βρωμεὶ καὶ ὅλη του ἡ θήκη.
 425 οὕτως καὶ σὺ, κακόδοντε κοπροαναθρεμμένε,
 κἄν ὅσα φῶς, κἄν ὅσα πῆς, καὶ ὅσα σπαταλήσης,
 ἐὰν μὴ φάγῃς κόπρια, οὐδὲν σοῦ νοστιμοῦνται.“
 τότε εὐθύς καὶ ὁ χοῖρος γελῶν καὶ χολιάζων
 „ἦλθεν κι ἄλλη φιλόσοφος μείζων τῆς ἀλμπούτσας,
 430 καὶ ἔχανεν τὸ στόμαν τῆς καὶ ἔχεσαν οἱ πάντες.
 ποῦ ἔμαθες τὰ γράμματα, προβατομουῦαρέα;
 ὁ λύκος σοῦ τὰ ἔμαθεν, ὁ φίλος σου ὁ γέρων;
 ὁ κύων ὁ παγκάκιστος ὁ ἀδελφόποιτός σου;
 ἡ αἵγα μὲ τὰ γένεια, ἡ ὁ τράγος μὲ τὴν κοῦτσαν;“
 435 τότε εὐθύς τὸ πρόβατον ταῦτα ἀπηλογήθη
 „ᾧ μιὰρὲ σκατόχοιρε, βορβοροκυλισμένε,
 ποῦ τρώγεις πάντα τὰ κακὰ καὶ ἄχρηστα τοῦ κόσμου,
 σκουλούκια καὶ κόπρια, κρέατα φοφισμένα,
 ὄφια τε καὶ ἐρπετὰ καὶ σαπημένα κρέη·
 440 ἀκόμη τὸ ὀλέθριον καὶ τὸ κακὸν τὸ κάμνεις,
 κανένα ζῶον ἢ πτηνὸν ἢ ὄφιν ἢ θηρίον
 οὐκ εἰσηκούσθηκέν ποτε τὸ κρέας του νὰ φάγῃ·
 καὶ σὺ ἂν εὗρης μοχθηρὸν κανένα φοφισμένον,
 πολλάκις δὲ ἀνὲ βρωμῆ καὶ ἂν ἔν σαπημένον,
 445 ἐκεῖ στέκεις καὶ τρώγεις το ὡς καθαρὸν ἀλεύριν·
 καὶ πάντοτε ἡ μύτη σου ὀσμᾶται τὴν κοπραϊαν,
 καὶ ἀνασκάπτει τὰ πηλὰ διόλου καὶ τὰ βούρκα.
 καὶ σὺ ποιεῖς τὴν ψῆφόν σου καὶ τὴν ὑπόληψίν σου
 μὲ ζῶα καθαρῶτατα, ἀμίαντα παράπαν.“
 450 ὁ χοῖρος δὲ ὡς ἤκουσεν τὰς ὕβρεις τοῦ προβάτου,
 καταισχυνθεὶς καὶ ἐντραπεὶς ἀπέφυγεν μακρόθεν·

422 πολλὰ καυχᾶσαι, φλυαρὲ καὶ κοπρολόγε χοῖρε V 423 ἐπιχώριος
 seripsi, ἐπιχείριος V, ἐπιχοῖριος P 424 Ἑβραῖος ὁ. κ. β. κ. ὄλοιτο ἡ
 θήκη V 425 καὶ σὺ P, ἐσὺ V 426 ὅσα καὶ ἂν φῶς καὶ ὅσα κατα-
 λύσης V 427 κόπριον οὐδ. σὲ νοστιμίζει V 428 τότε ὁ χοῖρος ἔφησε
 γελῶν καὶ χολιάζων V λεγῶν P 429 καὶ P, οἴη V ἄλουπ. V 430
 ἔχασκε V ἔχεζαν V 431 πρόβατα μ. V 434 κοῦτλαν P 435 ἀπη-
 λογήθη V 437 ὀπού V P poteram scribere ὀπού τρῶς 438 σκου-
 λήκια V 439—441 οἴη V 439 τε addidi σαλπιδμένα κρέει P 443
 κινάνα P 444 καὶ ἂν βρωμῆ V fortasse melius ἀνέν P, ἔνε V 445
 ἐκεῖ P, καικεῖ V το P, τα V ἄλευρον P 446 ὀσμείται τὴν κοπρίαν V

τὸ πρόβατον ἀπόμεινεν στήκοντα εἰς τὸ μέσον.
 ἡ αἶγα δὲ ὡς ἤκουσεν, ὁμοίως καὶ ὁ τράγος.
 τοῦ χοῖρου πρὸς τὸ πρόβατον τοιαῦτα φθεγγομένου,
 455 ἔξηλθον καὶ ἐστάθησαν μέσον τοῦ συνεδρίου,
 οἱ δύο ὁμοθυμαδὸν νὰ ποῦν καὶ νὰ λαλήσουν.
 ὁμως ἡ αἶγα προπετῶς ἀπέτεινε τοὺς λόγους
 „ἔπρεπέ σε τὸ πρόβατον νὰ μὴ μᾶς λοιδορήσης,
 ἐμὲν καὶ τὸν λωλότραγον, τὸν συνανάθροφόν μας,
 460 μᾶλλον δὲ καὶ ὡς σὺ ἡμᾶς νὰ ἔχης συντροφίαν.
 κ' ἐμεῖς νὰ εἴπωμεν δαμὶν χοίρου τοῦ κοπροφάγου
 καὶ τοῦ πλατυνορόρϋθου καὶ τοῦ κονιδιάρη.“
 τὸ πρόβατον δὲ παρευθὺς ἔρισεν πρὸς τὴν αἶγαν
 „ἐκεῖ ὁποῦ ἐκατέβαλα καὶ κατεσόφισά τον
 465 τὸν χοῖρον τὸν κακότυχον καὶ τὸν μαγαρισμένον,
 ἐσένα τί σὲ ἤθελα νὰ ἦσαι εἰς ἐντροπήν μου,
 διὰ νὰ σηκόνῃς τὴν οὐρὰν, νὰ δείχνῃς τὸ μουνὶν σου,
 στραβοκεραία καὶ βυζοῦ καὶ πετροφαγωμένη,
 ἀπλῶς νὰ στέκῃς ὡς λωλή καὶ νὰ ἀναχαράσῃς,
 470 καὶ νὰ κουνῆς τὸ γένιν σου ἀπάνω τε καὶ κάτω;
 ἐγὼ τὰ πλέω τὰ καλὰ χαρίσματα, τὰ ἔχω,
 ἀκμὴν οὐδ' ὄλωσ εἶπά τα οὐδὲ καυχῆσθηκά τα,
 ὁμως νὰ εἴπω καὶ ἐγὼ τὰ φυσικὰ τὰ ἔχω.
 περὶ τοῦ ἐμοῦ κρέατος οὐ λέγω οὐδὲ φάσκω·
 475 οἶδαςιν γὰρ οἱ τρώγοντες καὶ οἱ ἐσθίοντες με
 παχύτητα καὶ ἡδονὴν καὶ καλοστομαχίαν,
 εὖνοστα καὶ εὐστόμαχα ἅπαντά μου τὰ μέλη.
 ἀμμὴ νὰ εἴπω τὰ πολλὰ, ὅσα καὶ ἂν θυμοῦμαι.
 πρῶτον τὸ κέρας τρῦ κριοῦ τοῦ ἡμετέρου γένους
 480 καὶ κατὰ σάρκα ἀδελφοῦ, χρῶνται αὐτὸ τεχνίταις
 σπαθαρομαχαιράδες τε καὶ σουβλομανικάδες,

452 δὲ ἀπ. V στέκοντα V cf. Pollucis Ἑρμηνεύματα ed. Boucherie
 p. 38, 3. et videsis infra v. 911. 456 ὁμοθυμαδῶν P νὰ εἰποῦν V, νὰ
 ποιοῦν P 458 τὸ πρ. P, ὦ πρ. V 459 συνανάστροφόν μου V
 460 καὶ ὡς συμῆστα σου νὰ ἔχεις συνδροφίαν P, ὡς ἡμεῖς τα σου v. ἔ. σ. V
 461 καὶ μεῖς P, ἡμεῖς V νὰ εἰπῶμεν V 462 πλατυνορ. P 464 καὶ
 om V 469 λολεῖ P 470 κινεῖς V 471 sq. ἐγὼ τὰς πλέω καὶ πολ-
 λὰς ἀκμὴν οὐδ' ὄλωσ εἶπα τα οὐδὲ καυχῆσθηκά τα P πλέα V εἰποῦν V
 καυχῆθηκά τα V 473 νὰ ἴπων P νὰ τὰ εἰπῶ V 474 τοῦ ἐμοῦ τοῦ
 κρ. οὐδὲ θέλω νὰ εἴπω V 475 εἶδαςιν P 477 ἔνοστα καὶ εὐστοχα P,
 σῦνοχα καὶ εὐστόμαχα V 480 τεχνίται V 481 σπαθομ. P

ἔχουν το εἰς μανίκια καὶ εἰς ἑτέρας χρείας.
 καὶ περὶ τοῦ μαλλίου μου πολλὰ ἔχω νὰ λέγω,
 βυρτζίζουσι, κτενίζουσιν καὶ νήθουσι τὸ νῆμα,
 485 καὶ ἔκτοτε τὸ βάφουσιν πᾶσα λογὴν καὶ χρόαν,
 κόκκινα, μαῦρα, κίτρινα, ὀξέα, γερανάτα,
 καὶ ἄλλα τούτων πλείονα, χρειώδη πρὸς τὴν τέχνην,
 ποιοῦν κουρτίνας ἔμορφας, ὠραιοπλουμισμένας,
 καὶ σχηματίζουν καὶ ποιοῦν εἶδη καὶ θεωρίας,
 490 ἀνθρώπους, ζῶα καὶ πτηνὰ, καὶ πάντα τὰ τοῦ κόσμου,
 καὶ ἔχουν τα οἱ εὐγενεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ ῥηγάδες,
 οἱ κόντες καὶ καβαλλάριοι καὶ ἄλλοι μετ' ἐκείνων.
 ποιοῦσιν σάκτια ψιλὰ καὶ μεγαλοπλουμάτα
 ἃ ὁ σουλτάνος κάθηται κι ὄλοι οἱ ἀμηράδες·
 495 ἀπλῶς καὶ πᾶσα γενεὰ, Ῥωμαῖοί τε καὶ Φράγκοι,
 χρῶνταί τα εἰς κλινάρια καὶ εἰς τὰ στρώματά τους.
 ἀκόμη τὸ μειζότερον τὸ κάμνει τὸ μαλλὶν μου
 εἶναι τὰ ρούχα τὰ φοροῦν ὄλη ἡ ἀνθρωπότης
 εἰς ἅπαντα τὰ πέρατα, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 500 οἱ βασιλεῖς, οἱ ἄρχοντες καὶ πάντες μεριστᾶνοι
 φοροῦσιν τὰ ψαλόνια ὁμοῦ καὶ τὰ σκαρλάτα,
 οἱ δ' ἄλλοι πάλιν μετ' αὐτοὺς πᾶσαν βαφὴν καὶ χρόαν.
 ἀκόμη τὸ χοντρὸν μαλλὶν κάμνουσιν καὶ τὰ γρίζα,
 κάμνουσιν ῥάσα ὑψηλὰ, τζοχοῦφανδωμένα,
 505 καὶ γουνομεσοφόρια πατριαρχῶν μεγάλων,
 μανδύα, παραμάνδρια μητροπολιτῶν κ' ἐπισκόπων,
 καὶ ἔσωφόρια διπλᾶ μεγάλων ἡγουμένων,
 καὶ ἄσπρα ὑποκάμισα τῶν νέων καλογραίων.
 τὰ δ' ἄλλα πάντα τὰ χοντρά, τὰ ἀπομειναρέα,
 510 κάμνουν βαρέα στρώματα καὶ παραπιλωμένα,

482 ἔχουν το P, δέχονται V 483 καὶ περὶ P, περὶ δὲ V 484 κουρ-
 τσίζουσι V νέθουσι τὸ νέμα V 485 τὰ V 486 sq. verba ὀξέα γερα-
 νάτα καὶ ἄλλα τ. πλ. om V 487 τοῦτον P χριώδει P 498 εὐμορ-
 φας V 491 οἱ εὐγενεῖς P, ἡ ῥηγαιναις V 492 εἰκόντες P, κόντοί V
 καβαλάριοι τε V ἐκείνους V 493 σάκτια ψηλὰ P, πεύχια ψιλὰ V καὶ
 μεγάλα πλουμάτσα V 494 ἃ P, καὶ V κάθεται V 496 εἰς τὰ V εἰς
 στρωμνὰς ἑτέρας V 498 ἐνι V 499 εἰς πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς V
 501 τσαλούνια V (P) 503 γρίζα V, ῥάσι P 504 τσοῦφασμένα V 505
 γουνοσοφόρια P 506 ἐπισκόπων μητροπολιτῶν V 508 τὰς νέας
 καλογρέων P 509 λέγω post χοντρά add P, κάμνουσι κοινοὶ ἀνθρώπων V
 ἀπομογαρέα VP, em Biceías 510 κάμνουν V

κέντουκλά καὶ δρομάχια, φέλεθρα εἰς τὰς σέλλας.
 καππάσια, σαρπούζια, σαρκούλια καὶ τᾶλλα.
 ἀκμὴν καὶ τὸ δερμάτιν μου κάμνει μεγάλην χρείαν,
 καὶ ὁ τζαγγάρης χρᾶταί το εἰς πᾶσάν του δουλείαν,
 515 παπούτσια, ὑποδήματα, φελάρια καὶ κλώστρας·
 ἀλλὰ καὶ οἱ γραμματικοὶ ἐνδύνουν τὰ βιβλία
 ἢ μαῦρον ἢτε κόκκινον ἢτε βαφὴν ἐτέραν.
 πολλάκις δὲ καὶ ὁ σελλάς χρᾶταί το καὶ ἐκεῖνος
 εἰς σέλλας, εἰς ῥαψίματα ἐντελημπροστελίνων,
 520 εἰς χαλινοκαπίστελλα καὶ ὅσα τὰ τοιαῦτα.“
 ὡς ταῦτα πάντα ἤκουσαν λαλοῦντος τοῦ προβάτου,
 ὑπερεθαύμασαν πολλὰ ἢ αἶγα καὶ ὁ τράγος,
 καὶ ἀπεκρίθησαν ὁμοῦ οἱ δύο ἕναν στόμαν
 „ἐσὺ, πρόβατιν ταπεινὸν ποῦ βλέπεις πάντα κάτω,
 525 μωρόλαλον, κακόστομον, ποῦ εὔρες τόσους λόγους,
 ἐπαίνους καὶ καυχήματα καὶ τὴν μακρολογίαν,
 νὰ ἐπαινῆς τὰ κρή σου καὶ τὰ δερμάτιά σου,
 ἀλλὰ καὶ τὰ μαλλία σου εἰς ποικιλοβαφίαν;
 νὰ τὸ ἤξεύρης, ἄτυχη καὶ λωλοπροβατίνα,
 530 ἔνε τὸ δέρμα τὸ ἐμὸν μείζον τοῦ ἐδικοῦ σου,
 μέγαλον καὶ παχύτερον εἰς πάσας τὰς δουλείας.
 ἀλλὰ γε καὶ αἱ τρίχες μου πληροῦσιν ἄλλην χρείαν·
 πλέκουν σκοινία δυνατὰ, δεσμεύουσιν τὰ ζῶα,
 ἅπαντα τὰ τετράποδα, μικρά τε καὶ μεγάλα.
 535 ἀκμὴν τὰ ἔντερα ἡμῶν πληροῦσιν καὶ τὰς κόρδας,
 ὅπου στιβάζουν τὸ μαλλιν, μᾶλλον καὶ το βαμβάκι.
 περὶ δὲ τοῦμοῦ γάλακτος οὐκ ἔχω τί νὰ λέγω·
 καθὼς ἐσὺ εἶμαι κ' ἐγὼ, ἢ μᾶλλον δὲ καὶ πλεόν,
 καὶ ἄλλας χάριτας πολλὰς ἄς οὐκ ἔξόν μοι λέγειν,
 540 καὶ οὐ καυχοῦμαι τὰ πολλὰ ὡς ἡ λωλοπροβάτα.

511 δρομάρχια P? 512 τζαρπούζια τζαρκούλια V 513 μεγάλας
 χρείας V 514 ὁ om P 516 ἐνδύνουν V 517 ἢ om V εἶτε bis VP
 519 ἐντελημουπροστέλων V 520 χαλινοκοπίστελα P 521 πάντα ταῦ-
 τα V 523 ἕνα στόμα V. cogitabam de μ' ἕνα στ. 524 ὅπου P
 525 μωρόλογον V εὔρεις P 527 κραίει P 529 ἄτυχε καὶ λουλοπρ. V
 530 ἐδικοῦ σας V 531 μεγάλα καὶ παχύτερα V 532 ἀλλὰ γάρ· καὶ V
 533 σκινία P, σχοινία V 535 πληροῦσιν P, ποιοῦσιν V quod fortasse
 praestat 536 ἀποῦ P παμβάης in P dubitanter legit Micolcius 537
 τοῦμοῦ scripsi, τοῦ VP, γάλατος ἔχω τινὰ νὰ λέγω V 538 καθὼς ἐσεῖς
 οὕτως καγῶ V καιγῶ P 539 ἢ P, om V ἔξ ὧν P τοῦ λέγειν V

πόσα ἐβαττολόγησας ληρήματα καὶ λόγους,
καὶ ὑπὲρ φύσιν ἔποικες καὶ ὑπέρεκαυχήθης,
οὐχὶ νὰ ἔλεγεν ὁ βοῦς καὶ τὸ παχὺν βουβάλιν,
ἢ ἄλλον ζῶον φοβερὸν λέγω ἐκ τῶν μεγάλων.”
545 καὶ τότε ἀνεχώρησεν ἡ ταπεινὴ προβάτα·
ὁ βοῦς δὲ καὶ ὁ βούβαλος ὡς ἤκουσαν τοὺς λόγους
καὶ τὰ δικαιολογήματα αἰγῶς καὶ τοῦ προβάτου.
ἔξηλθον καὶ ἐστάθησαν οἱ δύο εἰς τῷ μέσῳ
καὶ ἤρξαντο προφθέγγεσθαι πρὸς τὴν κοινότητα ὅλην
550 „ἀκούεις, λέων βασιλεῦ, ἀκούτε, μεγιστάνοι,
τὰ ζῶα τὰ μικρούτσικα, τὰ οὐδετιποτένια,
πῶς ἐπολυλογήσασιν, πῶς ἐμακρολογήσαν,
καὶ ὑπέρεκαυχήσαντο ἐπάνω τοῦ μετρίου;“
εἶτα λέων ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶσα ἡ βουλή του
555 τούτους τοὺς λόγους εἶπασιν πρὸς βοῦν καὶ τὸ βουβάλιν
„ἡ σύναξις, ἡ μάδευσις ἡ ὠδε γεγονυῖα
οὕτως ἐστὶ καὶ ὁ μικρὸς καθάπερ καὶ ὁ μέγας,
οὕτως δὲ καὶ ὁ ἄτιμος ὡσπερ κι ὁ τιμημένος,
οὕτως δὲ καὶ ὁ ἄνανδρος ὡσπερ κι ὁ ἀνδρειωμένος,
560 πάντες δὲ νὰ συντύχουσιν καὶ πάντες νὰ λαλήσουν,
εἰς πρὸς τὸν ἄλλον νὰ εἰπῆ καὶ ἔπαινον καὶ ψόγον,
καθὼς ἐσυνετάξαμεν μεθ’ ὄρκου καὶ ἀγάπης
τὰ μέρη τὰ ἀμφοτέρα ἡμέρων καὶ ἁγρίων,
καὶ γὰρ ἀπὸ τὸ εὐτελὲς τὸν πονδικὸν καὶ κήτην
565 ἤρξαντο ἡ διάλεξες καὶ ἦλθον ἕως ὠδε,
καὶ ἔνε χρεῖα νὰ ἐλθοῦν μέχρι τῶν μεγιστάνων,
ἕως τῶν μεγιστάνων μου κ’ ἐμοῦ τοῦ βασιλέως.
λοιπὸν λέγετε τίποτε, ἂν ἔχετε τι λέγειν.“
τότε ὁ βοῦς καὶ βούβαλος ἤρξαντο ταῦτα λέγειν,
570 τὸ ἔλαβεν δ’ ὡς προπετῶς ὁ βοῦς τοιαῦτα λέγει
„φεύγετε, παραπτώματα, ἀποσκορακισθῆτε,

541 ῥήματά τε καὶ λ. V 542 καὶ ὑπέρεκαυχήθηθης καὶ ὑπερφυσιώ-
θης V 543 παχὺ V 544 λέγω οἱ V μεγάλων ζῶων V 545—582
om V 547 δικαιολογήματα P 550 ἀκούεται P 556 μάνδευσις P
558 καὶ ὁ P 559 ἄναδρος P καὶ ὁ P 561 ἄλλοινα P
563 ἡμερων P 565 ἤρξατο ἡ διάλεξες καὶ ἦλθεν P 566 νὰ ἐλθοῦν
scrīpsi, ναλιθοῦν P 567 πῶς P, em Bursianus καὶ P 568 λέγεται P
ἀνέχεται P 569 ἤρξατο P 570 δὲ ὡς P fort. τὸν δ² ἐφθασεν ὡς πρ.
ὁ β. τ. λέγων 571 φεύγεται P ἀπὸ σκορακισθεῖται P

ἐβγάτ' ἀπὸ τὴν μέση μας, ἐμαγαρίσετεέ μας,
 νὰ λάμψη πρῶτ' ὁ ἥλιος, εἶτα καὶ ἡ σελήνη,
 καὶ ἄστρα τὰ μικρούτσικα νὰ σκοτισθοῦν παντάπαν.
 575 ἐγὼ γὰρ εἶμαι ἥλιος, τὸ φέγγος ἢ βουβάλα,
 ἐσεῖς δὲ κακοῦρίζικα ὡς μικρούτσικα ἄστρα,
 κακότυχα καὶ καταφρονεμένα .....“
 τότε ἐκατεντράπησαν ἡ αἶγα καὶ ὁ τράγος
 καὶ τᾶλλα ζῶα τὰ μικρὰ καὶ ἡ λυλοπροβάτα,
 580 ἀπήλθαν καὶ ἐστάθησαν εἰς τοὺς ἰδίους τόπους,
 οἱ δύο δὲ ἀπέμειναν ὁ βοὺς καὶ τὸ βουβάλιν.
 καὶ πρὸς τὸν βοῦν ἐλάλησεν ὁ βούβαλος τοιαῦτα
 „πῶς ἔχανες τὸ στόμα σου αὐτὸ τὸ βρωμισμένον,
 πῶς ἤνοιξες τὰ χεῖλη σου τὰ παχυλοπετσάτα,
 585 καὶ ἔφησεν ἡ γλῶσσά σου ἡ πολυψαλιδάτη
 ληρήματα καὶ λόγια καὶ ψευματολογίαις;
 ἐσὺ μὲν εἶσαι ἥλιος, ἐγὼ δὲ ἡ σελήνη;
 οὐκ ἐνεντράπης, ἄτυχε, νὰ τὸ ἐξεχειλίσης;
 οὐκ οἶδα τί ἔνε κάλλιον τὸ ἔχεις ἀπὸ μέναν·
 590 οὕτως δὲ κάμνω καὶ ἐγὼ εἰς ἅπασαν δουλείαν,
 ὡσάν ἐσὲν, κακότυχον, μωρόλαλον βωδάκιν.
 εἰ δὲ καὶ θέλεις νὰ εἰπῶ νὰ καυχισθῶ δομαίκι
 καὶ νὰ λαλήσω ῥήματα καὶ λόγους ἀληθείας,
 κάλλιον εἶμαι παρὰ σὲν εἰς ἅπασαν δουλείαν
 595 καὶ δυνατὸν καὶ μέριστον, ὅπου κι ἂν μὲ γυρεύσουν,
 εἰς ἄμαξαν, εἰς ἄλωναν καὶ εἰς τὴν ἀροτρίαν·
 ἀκόμη καὶ τὸ γάλας μου μεῖζον τοῦ ἐδικοῦ σου,
 ἀκμὴν καὶ παρὰ τῆς αἰγὸς καὶ παρὰ τοῦ προβάτου.
 κάμνει τυρινὲν ἐξαίρετον πολλὰ λιπαρωμένον,
 600 τὸ χρῶνται οἱ ἡγούμενοι εἰς τὰ * μονόκυθρά των.

572 εὐγάται P 573 λάμπει an λάμψει in codice sit dubium videtur
 Micoleio πρῶτον PV 574 παντάπας P? 576 κακορίζικα P 577
 fuerit fortasse ὡς ἄστρα τὰ κ. κ. κ. 579 τὰ ἄλλα P λολοπρόβατον P
 580 ἀπήλθαν legit Micoleius 581 ἀνέμεναν P? 582 καὶ τότε V
 584 ἦν. τὸ στόμα σου μὲ τὰς χεῖλιάς σου τὰς παχυλοπετσάτας V πῶς
 ἔνοιξες τὰ χίλι σου τὰς παχυλοπετσάτας P 586 τί ῥήματα V ψευμα-
 τολογίας V 588 καὶ οὐκ ἐνεντράπης ἄθλιε V ἐνεντράπης P 589 τὸ κάλ-
 λιον V ἔχει P ἀπ' ἐμένα V 590 καὶ ἐγὼ om V conjectura addiderat
 Sathas 591 βουδάκιν V 592 θέλω V καυχισθῶ V λιγόν V 594 παρ'
 ἐσὲν εἰς ὄλας τὰς δουλείας V 595 καὶ ἂν P, νὰ V 596 ἄμαξας et
 ἄλωνας V 599 τυρεῖν P 600 μοκηθράτον V. μοναστήριά των Sathas,
 fort. μονόσκυνά των.

- ἔχουν το εἰς τὰ λάχανα, τὰ λέγουσιν ὄφρυγία,
 καὶ εἰς τὰς γούλας τὰς χοντράς. τὰς λέγουνε κουρούκλαις,
 καὶ εἰς τὰς σεύκλας τρώγουν το, κ' οἱ ἄρχοντες εἰς τὸ γεῦμα
 ὀλίγον καὶ δαμίτσικον ὡς διὰ τὰ χωνεύσουν.
- 605 ἀκόμη καὶ τὸ κέρασ μου μεγάλην χρείαν κάμνει
 ποιοῦν κερατοβούκινα, βαστάζουν στρατιώταις,
 βαστοῦν εἰς τὰ κυνήγια, ἀλλὰ καὶ εἰς φουσάτον,
 καὶ κροῦν τα καὶ φωνάζουσιν τὰ κρίζη εἰς τὸν ἄλλον.
 ἔχω κι ἄλλα χαρίσματα, ἂν θέλω τὰ σὰς εἶπω,
 610 ἀλλὰ ἀφίνω τα λοιπὸν, οὐκ ἔξεστί μοι λέγειν.
 τότε ὁ βοῦς ἐφθέγγετο καὶ λέγει πρὸς βουβάλιν
 „βορβοροκωλόκύλιστε, φλυαροσκατολόγε,
 ὅσα εἶπες διὰ λόγου σου καὶ ὑπερεκαυχίσθης,
 ταῦτα γὰρ ἔχω καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλα πλείω τούτων.
- 615 πρῶτον ἐμέν τὸ κέρασ μου χρῶνται καλαμαράδες,
 ποιοῦν τὰ καλαμάρια, ποιοῦν κονδυλογράφοι,
 ἀλλὰ καὶ οἱ торνάριδες εἰς ἅπασαν τὴν χρείαν,
 εἰς θρόνους, εἰς σελλίσματα, εἰς σκάκουσ, εἰς ταβλία.
 κ' εἰς ἡλακάτας торνευτὰς σφονδυλοτορνημένας,
 620 εἰς ἄκρασ σκουτελίων τε, εἰς ἄκρασ λατσουινίων,
 λέγω δ' ἑτέρας πλείονας δουλείας торνεμένας.
 καὶ δεῦρο πάλιν τὰ εἶπὼ καὶ περὶ τῶν νευρῶν μου
 ἔχουν τα· οἱ μαῖστορες τσαγγράδες, δοξαράδες,
 νευρόνουν τὰ δοξάρια, νευρόνουν καὶ τὰς τσάγγρας.
- 625 ἀκόμη καὶ ὁ σαγιττὰς νευρόνει ταῖς σαγιτταις,
 καὶ ὁ σελλάς καὶ σαμαράς χρῶνται καὶ οὗτοι ταῦτα,

601 λάχανα P φρηγία V 602 τὰς λ. ἕκκ. P, om V in quo terminant
 versum verba ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ σεῦτλα 603 ὕστερον post ἄρχοντες add P.
 τρώγουν το καὶ οἱ ἄρχοντες ὕστερον εἰς τὸ γεῦμα V 604 ὀλιγοστών
 δαμίτσικον V ὡς om P 606 τα post βαστάζουν add V 607 καὶ
 εἰς τὰ κυνηγεύματα ἀλλὰ καὶ εἰς φουσάτα V 608 φωνάζουν τα V
 609 καὶ ἄλλα πολλὰ χαρίσματα ἀθέλωνασας εἶπω P ἔχω καὶ ἄλλα πλείονα
 χαρίσματα τὰ εἶπω V post 610 πολυλογία γὰρ ἐστὶ τεκμήριον Ζαβίας
 add V 611 ἐφθ. εὐθὺς πρὸς τὴν βουβάλαν V λέγειν P 612 βορ-
 βοροπηλοκ. φλυαροκοπρολ. V 613 ὑπερεκαυχίστης V 614 πλείων V,
 πλείων P 615 καὶ τὸ κ. V 616 κονδυλοθήκας V quod praestantius
 videtur 617 τὴν P, των V 618 σελία τε V κάκουσ VP, om Sa-
 thas 619 καὶ P, om V σφονδυλοτ. usque ad σκουτελίων τε om V
 λατζινίων V 621 λέγω δὲ P, καὶ V торνεμένας P, ἀναγκαίως V
 622 καὶ δεῦρο P, δεῦτερον V 623 καὶ δοξ. P 625 τὰς σαγιτάς V
 626 καὶ P, τα V

- καὶ ὅπου δ' ἂν καὶ χρειαστοῦν, εὐρίσκουν τα εἰς δέμα·
 ἀκόμη καὶ τὸ εὐτελές, τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς μου,
 χρῶνται αὐτὸ οἱ ἄλιεις εἰς ἄγραν τῶν ἰχθύων,
 630 τὰς λέγουσιν ἄθερινὰς, τὰς μικροτάτας πάνυ.
 ἀκόμη ἔχω νὰ εἰπῶ καὶ νὰ λαλήσω ῥῆμα·
 πολλάκις δὲ καὶ ἂν βρεθοῦν καὶ γύναια ἐκεῖσε
 καὶ νὰ ἀκούσουν τὸ παρὸν ἀπόφθεγμα καὶ ῥῆμα,
 ἂν τύχη νὰ τελάσουσιν καὶ νὰ εὐνοστευθοῦσιν.
 635 ἔχω καὶ νεῦρον δυνατὸν, μακρὸν καὶ πυρωδᾶτον,
 ὀποῦ τὸ ἔχουν οἱ κριταὶ καὶ μαγκλαβοκοποῦσιν
 τοὺς κλέπτας καὶ τοὺς ὕβριστάς καὶ πάντες κακεργάτας
 καὶ περὶ τοῦ πετσίου μου οὐκ ἔχω τί νὰ εἶπω,
 ὡσπερ ὑπάρχει γὰρ τὸ σὸν, οὕτως καὶ τὸ ἴδικόν μου,
 640 καὶ εἰς ὤμὸν καὶ εἰς γναπτὸν, εἰς ἄλλας πάσας χρείας
 κάμνει λουρία ἔμορφα. γναμμένα μὲ τὴν στύψιν,
 χαλιναροκοπίστελα, ὀπισωμπροστελίνας,
 καὶ ἄλλα τούτοις ὅμοια ἃ χρῶνται οἱ σελλάδες.“
 ὡς ἤκουσεν ὁ γάδαρος βοὸς τὰς καυχησίας,
 645 πῶς ἔν τὸ νεῦρόν του μακρὸν καὶ ἔξεπυρωμένον,
 δαμῖν ἐτζιλιπούρδησεν, ἐγκάρισεν ὀλίγον,
 πορδοκοπῶν ἐπέδραμεν, ἐστάθην εἰς τὸ μέσον,
 ἐμπρὸς τ' ὠτιά του ἔστησεν καὶ πρὸς τὸν βουὸν ἐλάλει
 „ψέματα λέγεις, φλύαρε, καὶ περισσὰ καυχᾶσαι·
 650 ἐγὼ ἔχω νεῦρον τὸ παχὺν, μεγαλοματσουκάτον,
 μακρὸν, παχὺν καὶ στιβαρὸν, ρουθουνοκεφαλάτον,
 μὴ μόνον μεγαλώτερον παρὰ τὸ ἔδικόν σου,
 ἀλλ' ὑπερβαίνον ἅπαντα τῶν τετραπόδων ζῶων.
 καὶ ὅταν οἰστροκινήθῃ καὶ πυρωθῆ ὀλίγον,
 655 ὁμοιάζει τὸ κεφάλιν του φράγκικον σαρσαρόλιν.

627 τα P, με V 629 αὐτὰ P, αὐτοὶ V ἄγρας V 631 ῥῆμ
 ἄλλα V 632 π. γὰρ καὶ ἂν εὐροῦν V γύνεα P 634 ἀντίχει P,
 λάκις V ἔμνοστ. V 635 γ. τὸ παχὺν καὶ δυνατὸν καὶ μέγαν V
 μακλαβ. P 637 πάντας κακοργάτας V 638 περὶ δὲ τοῦ π. V
 πω P, λέγω V 639 γὰρ P, καὶ V οὕτως τὸ ἔδικόν μου V 640
 στὸν V πάσας ἄλλας V 641 εὐμ. V στύψη V 643 τούτοις V
 χρ. V 644 τὴν καυχησίαν V 645 μακρὸν P, παχὺν V 646 ἐ
 ριξεν V 647 τζιλοπορδοκοπῶν ἔδραμεν P 648 τὰ P τ' ἄπτια τ.
 650 μεγαλομουστακάτον P 651 μακρὸν V ρουθουνοκ. V 652 σι
 653 ὑπερβαίνω P 654 εἰς ἄστρον [pro quo Sathas οἰστρον ο.
 κινήθῃ V ἰστροκινήθῃ P. fortasse praestaret οἰστροκινήθῃ 655 φρι
 κο V, φράγκικον P

ὅμως ἐβγάτε, φύγετε, ὁ βοῦς καὶ τὸ βουβάλιν·
 ἐγὼ δὲ καὶ τὸ ἄλογον νὰ δικολογηθοῦμεν.“
 ἀπήγαν καὶ ἐστάθησαν μετὰ τοῦ συνεδρίου.
 τὸ φοβερόν τὸ ἄλογον ὡς ἤκουσεν τοὺς λόγους,
 660 πηδηματίτισιν ἔκαμεν, ἐφόβησεν τοὺς πάντας.
 ἀνέβην, ἐκατέβηκεν, ἐστάθην, ἐλυγίσθην,
 τράχηλον ἐκαμάρωσεν, ἐτίναξε τὴν χαίτην.
 μεγάλως ἐχλιμίντρισεν, ἐστάθην εἰς τὸ μέσον
 καὶ πρὸς τὸν ὄνον ἔφησεν ῥήματα τὰ τοιαῦτα
 665 „εἰπέ με, μαυροπεισματᾶ, εἰπέ, ψωρογομάριν,
 πῶς σὲ φορτόνουν, ἄτυχε, πῶς σὲ ῥαβδοκοποῦσιν.
 φορτόνουν σε τ' ἀλεύρια, κριθάριν καὶ σιτάριν,
 τὰ ὄσπρια, τὰ φάβατα, καὶ ὅσα τούτων εἶδη,
 φορτόνουν σε καὶ τὸ κρασὶν, ὀξείδιν καὶ τὸ λάδιν,
 670 καὶ κουβαλεῖς καὶ τὸ νερόν, τ' ἄχερα καὶ τὰ ξύλα,
 τὰ χόρτα καὶ τὰ φρύγανα, κρόμμουα κ' εἴ τι ἄλλον,
 τὰς πέτρας, τὰ χαλίκια, τὰ *κίσαλα, τὸ χῶμα,
 καὶ ὅσα χρῶνται οἱ ἄνθρωποι εἰς ἅπασαν δουλείαν.
 ῥαβδοκοποῦν, σκοτόνουν σε καὶ ματσουκοκοποῦν σε,
 675 σουβλοκοποῦν τὸν κῶλόν σου μὲ σίδηρα καὶ ξύλα.
 πολλάκις καὶ ἂν σὲ εὐροῦν καὶ νὰ ποιήσης πρέδαν
 ὀκάπου εἰς ἀμπέλια καὶ εἰς σπαρμένας χώρας,
 κόπτουσιν τὰ αὐτία σου, χαράσσουν τὴν οὐρὰν σου,
 καὶ βάνουν καὶ λαβόνουν σε μὲ τὴν χλωρὴν τὴν βέργαν,
 680 καὶ οὔτε πίνεις οὔτε τρῶς οὔτε σεῖς τὴν οὐρὰν σου,
 καὶ εἶσαι κάθαρμα, πομπὴ καὶ γέλοιον τῶν ζῶων.

656 εὐγάτε P, ἐκβάτε V φύγεται P, τὸ λοιπὸν V 657 ἄλογονα P
 658 in duos versus divisit V: τότε ὁ βοῦς καὶ ὁ βούβαλος ἐξέβησαν ἐκεῖ-
 θεν, Ἐπήγαν καὶ ἐστάθησαν μετὰ τοῦ συνεδρίου 659 τὸ φ. δὲ ἄλ. V
 ὡς ἤκουσεν V rebene, εἰκόσεν P 660 ἔποικε V 661 om V 662
 καμάρωσεν P χίτην P: de V incertum est. nolui χίτην scribere cum
 Satha 663 ἐχλιμίντρισεν P, ἐχρημάτισεν V, ἐχρεμέτισεν falso ci. Sa-
 thas 665 εἰπέ μοι μ. εἰπέ μοι ψωρογομάρη V ψωλογομάρη P, em
 Sathas 666 ἄτυχε P, τὸ ταχὺ V ῥαυδοκ. P 667 τὰ λεύρια P, ἀλεύ-
 ρια V σιτάρι καὶ κριθάρι V 668 ὄσπρια P 669 κρασί ὀξείδι καὶ ἐλά-
 διν V 670 τὰ ἄχερα καὶ ξύλα V 671 κρόμια P, κορμούς V καὶ VP
 672 κίσηρα ci. Bursianus 673 οἱ om V post 673 τὰ γνησερά καὶ βρώ-
 ματα ἅπάνω σου τὰ θέτουν add V 674 ῥαυδοκ. P ματσοκοκ. P 675
 σίδηρα V 676 π. ἂν σὲ εὐροῦσιν κ. ν. π. πταῖσμα V 677 παρμένας P
 678 ἀπτία V 679 χαβόνουν P, χακόνουν V βέργα V 680 σῆς P
 καὶ οὔτε τρῶς οὔτε πίνεις οὔτε τὴν οὐρὰν σου σεῖς V 681 καθάρια P

κι ἂν τύχη νᾶναι καὶ κακὸν σαμάριν τὸ σὲ στρώνουν,
 ἐγδέρνει καὶ τὴν ράχιν σου, πληγώνει τὰς πλευράς σου,
 καὶ τρώγουν σε συζώντανον κόρακες καὶ κουρούναις.
 685 κι ἂν ἔν και εὐρύης και νερόν και νᾶσαι φορτωμένός,
 γυρίζεις και τὸν κῶλόν σου και βρέχεσαι και στέκεις,
 και κάμνεις νοικοκύριν σου και σκᾶ 'πὸ τὸ κακόν του,
 και δίδει σου και ραβδακαῖς και σέν' ἀποδαγκάνει.
 ἀκόμη, πομπογάδαρε, νὰ σὲ εἰπῶ και ἄλλον,
 690 τὸ ἤκουσ' ἀπ' τοὺς γέροντας και τοὺς προπάτοράς μου.
 ἐσεῖς ἐβάλατε βουλήν τοιαύτην οἱ γαδάροι,
 και ἕναν ἐξελέξατε τὸν ἔχετε φρονέα,
 νὰ ἀποστείλετε αὐτὸν ἕως τὸν βασιλέα,
 νὰ δεηθῆ και νὰ εἰπῆ και νὰ παρακαλέσῃ,
 695 διὰ τ' ἀπανωγόμεια ποῦ βάνουν εἰς τὴν μέσην
 και βαρεφορτόνουν σας ἕως νὰ ἀναπνήτε,
 μὲ ὀρισμὸν προστάγματος νὰ 'ρίσῃ νὰ τὸ κόψουν.
 ὁ βασιλεὺς δὲ ἤκουσεν τὴν δέησιν τοῦ ὄνου·
 κατὰ τὴν ὥραν ὤρισεν και πρόσταγμαν ἐποίκεν,
 700 και ἔγραφεν και ὠρίζεν πάντας γαδουρολάτας.
 τοὺς ἔχοντας τὰ ὄνικα εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον,
 μηδὲν τολμήσειεν κανεῖς ἢ μικρὸς ἢ μεγάλος·
 νὰ βάλλῃ εἰς τὸν γάδαρον ἄλλον ἀπανωγόμειν.
 ἐστράφη δὲ ὁ γάδαρος μετὰ χαρᾶς μεγάλης,
 705 βαστάζων εἰς τὸ στόμα του και εἰς τὰ ὄντια του
 τὸ πρόσταγμαν και ὀρισμὸν τοῦ βασιλεῶς ἐκείνου.
 ὡς ἦλθεν δὲ, ὡς ἔσωσεν ὁ ὄνος ἐκ μακρόθεν,
 κοπιασμένος τὰ πολλὰ, κοντὰ εἰς ἕνα μίλιν,
 και εἶδεν ὁμοθυμαδὸν ὁμοῦ τοὺς ὄνους ὄλους,

682 νάνε P, ἐνι V σαμάρι νὰ σὲ στρώσουν V 684 τρώγουσιν σε
 ζωντανόν V 685—689 omi V, neque dissimulandum est interpolatorem
 redolere hos versus 686 και omi P post σου add P εἰς τὸ νερόν βρέχεσε P
 687 τὸν νικοκίριν σου και σηά (σεῖ V) ἀπὸ P, em Biceias 688 δούδη-
 στον P ραυδακές P και σέν' scripsi, και νε και P 689 ἀκόμα V
 690 ἤκουσ' ἀπ' scripsi: ἤκουσα PV 691 εὐάλεται P οἱ βουγδάνοι V
 692 εἶχατε V 693 νὰ ἀποστείλεται P, και ἀπεστείλατε V ἕως P, ὡς
 πρὸς V 695 ἀπανομίγομα P. cf. 703. ὀποῦ P, τὰ V 696 ἕως P,
 ὡστε V ἀνυπνείται P 697 ναρίσει P, ὠρισε V 698 δ' ἐπήκουσε V,
 fort. recte 699 πρόσταγμα ποιούσιν V ἐπήκεν P 700 γαιδουρολ. V
 702 τολμίσειν P quod arbitror me recte interpretatum esse. μὴ ἐντολ-
 μήσετε V 705 βαστάζων εἰς τὰ ὄντια του και μέσα εἰς τὸ στόμαν V
 707 ἦλθεν ὡς ἀπέσωσεν V 708 μίλιν Sathas, μήλιν P 709 εἶδον V
 πάντας τοὺς ὄνους V

- ἠγάριζεν ἐκ τὴν χαρὰν τὴν ἄπληστον τὴν εἶχεν,
 φωνάζοντα καὶ τρέχοντα, τζιλιπορδοκοπῶντα·
 ἄκαλὴν καρδίαν ἔχετε, τὸ γένος τῶν γαδάρων,
 ἔφερα γὰρ τὸν ὄρισμὸν ἀπὸ τὸν βασιλέαν,
 νὰ μᾶς φορτόνουν ἐλαφρὰ εἰς τὴν ἀνάπαυσίν μας,
 νὰ κόψουσιν παντάπασιν καὶ τὸ ἀπανωγόμεν·
 ἐπάνω δ' εἰς τὸ ἄγαρισμα καὶ εἰς τοὺς λόγους τούτους
 καὶ εἰς τὸ τζιλιπόρδημαν κ' εἰς τὴν χαρὰν ἐκείνην
 καὶ εἰς τὸ ἀναβρούφισμαν τῆς ἐγκαρισματέας,
 ὁ ὄνος ἐκατέπιεν γραφὴν τοῦ βασιλέως,
 καὶ ἦλθεν εὐκαιρος κενὸς εἰς τοὺς ἐτέρους ὄνους·
 καὶ ἠρωτήσασιν αὐτόν· τί γὰρ καλὰ μαντάτα·
 καὶ εἶπε· νὰ ἤξεύρετε, τὸ γένος τῶν γαδάρων,
 ὅτι ἐβάστουν πρόσταγμα ἀπὸ τὸν βασιλέαν,
 καὶ ἔγραφεν καὶ ὤριζεν εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον,
 ἵνα κοπῆ παντάπασιν καὶ τὸ ἀπανωγόμεν·
 ἐγὼ δὲ ἀπὸ τὴν χαρὰν τὴν εἶχα τὴν μεγάλην,
 ὡς εἶδα καὶ τὴν σύναξιν ὁμοῦ τὴν ὑμετέραν,
 ἐγκάρισα, ἐφώνασα, τζιλιπορδοκοπῶντα,
 κατέδραμα δαμίσιμον νὰ δώσω συχαρίκιν,
 καὶ εἰς τὸ ἀναβρούφισμαν τῆς ἐγκαρισματέας
 τὸ πρόσταγμα ἐσέβηκεν εἰς τὰ ἐντός μου μέσα.
 λοιπὸν βαστάξετε δαμίν ὡς οὐ νὰ κατουρήσω,
 καὶ θέλει ἔβην τὸ χαρτίν καὶ θέλω σᾶς τὸ δώσει·
 καὶ ἀπ' ἐκείνου τοῦ καιροῦ κἀκείνης τῆς ἡμέρας
 ἕως ἐδᾶ καὶ πάντοτε γυρεύετε, γαδάροι,
 καὶ ὅταν κατουρήσετε, κύπτεσθε καὶ ὀσμᾶσθε
 καὶ τίποτε οὐχ εὔρετε, ἀλλ' οὐδὲ νὰ εὔρητε,
 καὶ τὸ ἀπανωγόμεον πάντοτ' οὐδὲν σᾶς λείπει,

711 στρέχ. P   712 ἔχετε P   713 ἤφερα V   τῶν βασιλέων P
 ἄπανωγ. V   716 ἐπάνωδός P, ἀπάνω εἰς V   717 τζιλιπούρδισμαν V
 P, om V   718 ἐγκαρεμ. V   720 ἦνθεν P, quem dorismum nolui
 iservare   721 τί γὰρ P, καὶ τί V   723 ἔτι P   725 ἀπανωγόμεν V
 ; δέ om P   727 εἶδον V   σύνταξιν P eodem errore quem supra v.
 ; corrigimus   τῶν ἡμετέρων V   728 ἐγκάριξα ἐκ τὴν χαρὰν ἐφώνασα
 γον V   729 δόσωσι χαρίκην P   730 ἀναρούφημα V   ἐγκαριμ.-V
 ; ὡς οὐ P, ἕως V   733 εὔγην P, ἔβγει Sathas   736 σκύπτεσθαι P
 ; ἰάστε V   737 οὐχ εὔριται P, οὐδ' εὔρετε V   εὔριται P   738 ἀπανω-
 μιον V, ἀπανωγόμεν P   πάντοτε θέτουν σᾶς το V, πάντοτε ποτέ οὐδέ-
 ; λύπη P

- νά σᾶς βαρυφορτόνουσι. νά σᾶς ῥαβδοκοπούσιν.”
- 710 τότε δὲ καὶ ὁ γάδαρος μικρὸν ἀπηλογείται
 „πολλὰ μὲ ἐλοιδόρησας, πολλὰ μὲ ἐκατείπας,
 ἄλογον ἀλαζονικὸν, ἀλλὰ καὶ ἐπλημένον.
 οὕτως δὲ ἔχουν καὶ ἐμὲν ὡσπερ γὰρ καὶ ἐσέναι,
 ταρίζουν με, ποτίζουν με, βάνουν με εἰς τὸν σταῦλον.”
- 745 τὸ ἄλογον ὡς ἤκουσεν μεγάλως ἐθυμώθη
 καὶ πρὸς τὸν ὄνον ἐφήσεν ὑβριστικούς τούς λόγους
 „φορτὸν, ὁ σκατογάδαρος, φύγε ἀπ’ ὀμπροστά μου,
 μὴ ἀπλώσω τὸ ποδᾶρι μου καὶ δώσω σου κλωτσέα
 καὶ σχίσω τὸ κεφάλιν σου. κατακίσω τὰς πλευράς σου.
- 750 ὥστε νά ζῆς, νά ἀναπνῆς, νά σὲ λακτοκοπίζω,
 διότι βάνεις καὶ ἐσὺ τὴν ψῆφόν σου, γαδούριν,
 μὲ ἄλογον τὸ θαυμαστὸν, τὸ φοβερὸν καὶ μέγαν.
 ἐμὲ σταυλίζουν πάντοτε ἀεὶ τὸν χρόνον ὅλον,
 ταρίζουν με, ποτίζουν με καὶ κανακίζουσί με,
- 755 καὶ ἀγαπούσί με πολλὰ παρὰ τὰ ζῶα ὅλα.
 κοινῶ τῷ λόγῳ ἅπαντες καβαλλικεύουσί με,
 οἱ βασιλεῖς, οἱ ἄρχοντες, ῥηγάδες καὶ σουλτάνοι,
 καὶ ἅπας ἄνθρωπος καλὸς καὶ ἅπας στρατιώτης
 μὲ σέλλας χρυσοκόλλητας καὶ ἀργυροδεμένας,
- 760 χαλιναροκαπίστελα [ἀργυροχρυσωμένας,
 μὲ ἐντελιπροστέλινα] μὲ τὸ χρυσοπετάλιν,
 βαμμένα μὲ τὸ κρημιζι, ὅλα μὲ τὸ μετάξιν,
 μὲ βροντοκούδουνα πολλὰ καὶ ἄλλας εὐμορφίας
 καὶ εἶμαι εἰς τὸν πόλεμον ὅλον κουβερτιασμένον
- 765 καὶ εἰς τὰ πανηγύρια καὶ εἰς τὰ κυνηγέσια.
 κτενίζουσιν, παστρεύουσιν καὶ ὀμαλίζουσί με,
 καὶ ὡσπερ τὰς γυναῖκάς τους οὕτως μὲ ἀγαπούσιν.
 ἄγομαι μὲ τὴν κάμηλον τὴν μακροσφονδυλάτην,

739 βαρυφορτόνουσι P, φορτόνουσι κατὰ V νά σᾶς P, καὶ νά V
 740 δὲ οἱ V P γάδαρος Sathas 741 ἐλοιδόρησας et ἐκατείπας V
 742 ἐπλημένον P 743 δὲ P, γὰρ V ὡσπερ γὰρ P, ὡς ἔχουν V 744
 ταρίζουν καὶ ποτίζουν με V 748 ποδᾶριν V κλωτσάτον V 570 οε-
 λοκτοπατίζω P 751 βάλλεις V 752 τὸ φοβερὸν P, καὶ φουμιστὸν V
 753 ἐμὲν ταρίζουν V 754 ταρίζουν καὶ π. με V 755 κατὰ ὑπὲρ V
 756 κοινῶ τὸ λέγω V καβαλλικεύουσί με V ἀργ. μὲ ἐντ. οἱ V neque
 dubito quin haec verba ab interpolatore profecta sint 762 καμένα V,
 ῥαμένα P, em BiceLas 764 κουβερτωμένον V 767 τους seripsi, τος P
 (unde τως nolui elicere), των V 768 ἄγομε VI fort. coniciens ἀλλ’ ἄμε

- ὄποι φορτόνουν καὶ αὐτὴν, ὡσπερ ἐσὲν τὸν ὄνον,
 770 τομάρια ἀβάστακτα, φορτώματα μεγάλα·
 ὄποι ἐπαρακάλεσεν καὶ αὐτὴ τὸν θεόν μας
 διὰ νὰ τὴν ποιῆση κέρατα ὡς ζῶον εὐμεγέθη,
 κάκεινος ὤρισεν εὐθύς νὰ ἔνε κουτσουαυτία,
 κ' ἔκοψεν τὰ αὐτία της, ἐποίκέν τὴν καὶ κύμπον,
 775 κ' ἔνε πομπὴ καὶ γέλοιον καὶ κάθαρμα τῶν ζῴων·
 ὡς ἤκουσεν ἡ κάμηλος ἐκεῖ τὸ ὄνομάν της,
 κι (ὡς) κατ' αὐτῆς ἀπέτεινεν ὕβρεις καὶ λοιδορίας,
 εἰσηλθεν καὶ ἐστάθηκεν καὶ αὐτὴ εἰς τὸ μέσον·
 ὁ ὄνος δὲ παταισχυθεὶς ἐστάθηκεν μακρόθεν.
 780 τότε φησὶν ἡ κάμηλος τοιαῦτα πρὸς τὸν ἵππον
 „τί ὠφελεῖ ἡ ἔπαρσις καὶ ἡ ἀλαζονεία
 καὶ τὰ πολλὰ καυχήματα τὰ ἔχεις, ἀλογάκι;
 ἄκουσε καὶ νὰ σὲ εἰπῶ πολλὰ κακὰ τὰ ἔχεις.
 ὅταν γηράσης καὶ ἐσὺ, βάνουν σε εἰς τὸν μύλον,
 785 τυφλόνουν σε, κακότυχον, δέρνουν σε μὲ τὴν βίτσαν,
 γυρίζεις καὶ σκοτίζεσαι ἡμέραν τε καὶ νύκταν,
 ἐγδέρνουντ' αἱ κουτάλαις σου, ὄλος ὁ σφόνδυλός σου,
 κι ἀπὸ τὸν κόπον τὸν πολὺν καὶ ἀπὸ τὴν σκοτίαν
 οὔτε νὰ φάγῃς ἡμπορεῖς οὔτε νερὸν νὰ πῆς·
 790 καὶ ὅταν ἐξαπορισθῆς καὶ ἀποδυνατῆσης,
 ἐκβάλλουν καὶ ὑπάγουν σε ἔξω εἰς τὸ λιβάδι·
 ἐκεῖ ψοφᾷς; κακότυχον, καὶ τρώγουν σ' οἱ κοράκοι,
 ἐγδέρνουν τὸ δερμάτιν σου καὶ πολεμοῦν τὰς τσάπας,
 καὶ τὴν οὐράν σου κόπτουσιν καὶ κάμνουσιν τριχέας·“
 795 τότε πάλιν τὸ ἄλογον εὐθύς ἀπηλογεῖται
 „μωρὴ καμήλα, μυσερὴ καὶ καταβρωμισμένη,
 κυμπόρραχη, πλατύποδε καὶ κοντοουραδάτη,
 νὰ γύρευες, κακότυχη, τὸ πῶς σὲ θέτουν κάτω,

769 ὄποι τὴν V 771 ἐπ. αὐτὴ θεὸν τὸν Δία V 772 νὰ τὴν
 ποιῆση V 773 ἐνὶ κουτσοπτία V 774 ἔκοψε καὶ τάπτια της V καὶ
 κόψαν P ἐποίκαν PV 775 καὶ ἐν V 776 φθεγγόμενον τὸν ἵππον V
 777 καὶ κατ' VP, ὡς aiddidi 778 αὐτὴ V 779 μακρότερον P 783
 ἄκουσον V 787 ἐκδέρνονται V, ἐγδέρνονται P ἢ V 789 πίνης V
 790 ἐξαπορηθῆς V 791 ἐκβάνουν καὶ ὑπαγαίνουν σε V 792 ἀμὴ
 ψοφῆσης, ἀτυχο, τρ. V σε VP 793 ἐκδέρνουν V το τζάπα V
 794 τριχέας V 795 si Sathae fides, omi V 797 πλατύποδη V 798
 ταλαίπωρη V

- καὶ βάνουν καὶ φορτόνουν σε γομάρια μεγάλα,
 800 ἐπάνω δὲ καθέζεται αὐτὸς ὁ καμηλάρης,
 καὶ εἶσαι ἀργοκίνητη, ἀργὴ ὡσπερ χελώνα
 φύγε ἀπὸ τὴν μέση μας, παράσημον τῶν Ζῶων,
 καθὼς καὶ ὁ γαῖδαρος ὁ λυκοφατωμένος·
 ὅπου γὰρ ἂν εὕρῃ αὐτὸν τὸν γάδαρον ὁ λύκος,
 805 ἀσμένως ἀποδέχεται καὶ χαίρεται μεγάλως·
 „ἰδοῦ, εὐρήκαμεν· φησὶν ‘τὸ ὀψημένον κρέας.’
 ἐντράπη μὲν ἢ κάμηλος, φεύγει ἀπὸ τὴν μέσην,
 τὸ δ’ ἄλογον ἀπόμεινεν μόνον καὶ μοναχόν του·
 ὁ λύκος δὲ, ὡς ἤκουσεν ἐκεῖ τὸ ὄνομάν του,
 810 ἐξέβην καὶ ἐστάθηκεν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν μέσην
 καὶ λέγει πρὸς τὸ ἄλογον ῥήματα τὰ τοιαῦτα
 „πολλὰ ἐβαττολόγησας λόγους πολυλογίας
 καὶ ὕβρισας τὴν κάμηλον ὁμοίως καὶ τὸν ὄνον,
 ὕνειδισας δὲ καὶ ἐμὲν πῶς ἐσθίω τοὺς ὄνους.
 815 λοιπὸν ἀρκεῖ σε τὰ πολλὰ, φεύγε ἀπὸ τὴν μέσην.
 ἐγὼ εἶμαι αἰμόβορον, ἐσθίω γὰρ τὰ Ζῶα,
 οὐ μόνον γὰρ τὸν γάδαρον, καθὼς ἐσὺ ληρίζεις,
 ἀλλὰ καὶ σένα, ἄλογον, καὶ ὄλον σου τὸ γένος,
 καὶ τὰ μικρὰ πουλάρια τὰ κάμνουν ἢ φοράδες·
 820 ἐσθίω γὰρ τὰ πρόβατα ὁμοίως καὶ τὰς αἴγας,
 καὶ τὰ μικρὰ ἐρίφια καὶ τὰ μικρὰ ἀρνία,
 καὶ τ’ ἀπαλὰ δαμάλια ὁμοίως καὶ τοὺς χοίρους,
 καὶ ἄλλα Ζῶα πάμπολλα, μικρὰ τε καὶ μεγάλα—
 ὅμως νὰ δικολογηθῶ μὲ ὁμοιὸν μου Ζῶον·
 825 ἐσὺ δὲ φύγε ἀπ’ ἐδῶ, ἄλογον ψωριασμένον,
 μὴ μᾶς κολλήσῃ ὁ βρῶμός σου κ’ ἢ ψῶρα τῶν πληγῶν σου.

799 καὶ ἐὰν οὐκ ἐφορτόνουν γ. μ. V, quem versum addito σε post
 ἐφορτ. expleas 800 ἀπάνω V καθέζεται P 801 ἀργοκίνητη P, ἀργο-
 κίνητος V χελώνη V 802 παρασημία V 803 καὶ ὁ γαῖδαρος a Satha
 sumpsi, ὁ καὶ ὁ γάδαρος P. suspirior καὶ ὁ κύρ γάδαρος 804 ἐὰν εὕρει P,
 γὰρ εὕρη γὰρ V τὸ γάδ. V 805 ἀσμένως P 806 ἐψημ. V 807 ἐν-
 τράπηκεν V τὸ μέσον V 808 ἐπόμ. P 810 ἐξέβην καὶ στάθηκεν V
 τὸ μέσον V 812 λόγους V, ῥήματα P. fortasse πολλοὺς scripseris
 813 ὁμοίως καὶ P, καὶ ὕβρισας V 815 ἀρκεῖσαι P 816 αἰμόβορον V
 γὰρ P, καὶ V 817 λυρίζεις P, ὀρίζεις V 818 καὶ ἐσένα PV ὄλο V
 819 κάμνουν P, γεννοῦν V 820 nihil V praebet praeter ἐσθίω καὶ τὰς
 αἴγας 821 μικρὰ ἐρίφια P, δαμάλια V versu imperfecto 822 τὰ
 πᾶλλὰ δαμάλια P (quod recte me emendasse confido), τὰ μικρὰ ἐρίφια V
 826 κούση P ὁ ὑρὸμος σου καὶ ἡ ψῶρα P, ἡ ψῶρά σου, ὁ βρῶμος V

- καιρός τῶν ἦλθεν ἀπ' ἐδῶ νὰ φύγῃς ἐκ τοῦ μέσου·
 ἐξέβηκεν τὸ ἄλογον, παραμερεὰ ἐστάθη.
 ὁ λύκος δὲ ἀπέμεινε μέσον τοῦ συνεδρίου.
- 830 ἢ ἄρκος δὲ, ὡς ἤκουσεν καὶ ἔβλεπεν τὸν λύκον
 μέμονωμένον μοναχόν, ἐστάθην εἰς τὸ μέσον,
 καὶ λόγους ἐναπέτεινε τοιούτους πρὸς τὸν λύκον
 „πνιγάρη λύκε, θρασιοφᾶ, ἀλλὰ καὶ νυκτοκλέπτη,
 καὶ τρυπολόγε μυσερὲ καὶ νυκτοπερπατάρη,
- 835 εἰπὲ, καὶ σὺ καυχίστησαι ὡσπερ τὰ ἄλλα ζῶα;
 ἂν ἔχῃς μέλος τίποτες νὰ ὠφελῇ εἰς χρεῖαν.
 εἰ μὴ τὸ ὄλον σου κορμὶν ἐν ἄχρηστον παντάπαν.
 ὄνειδίσεις τὸ ἄλογον τὸ πῶς ποτὲ ψωριάζει,
 καὶ μᾶλλον ἐσὺ, κάκιστε, ψωριάσεις πᾶσα χρόνον,
- 840 καὶ κάθε καλοκαίριον ἥλιον οὐδὲν βλέπεις,
 ἀλλ' εἰς τὰ δάση καὶ λογγοὺς εἶσαι κατακρυμμένος,
 καὶ τρώγουν σε οἱ κύνωπες, καὶ σφῆκες σὲ δαγκάνουν·
 τότε ὁ λύκος ἔφησεν τοιαῦτα πρὸς τὴν ἄρκον
 „μελισσοφάγε, μυσερὴ καὶ κοντοποδαρέα,
- 845 καὶ ἀλλοιθῶρα καὶ στραβὴ καὶ χαμηλοβλεποῦσσα,
 κορμοφηκᾶρα, παίγνιον τῶν μωροατζιγᾶνων,
 ἀχλαδοβαλανότροφε, μυρτοκουμαροφάγα,
 οὐδὲ ἐσὺ ἔχεις καλὸν ἀπάνω σου τί μέλος,
 καθὼς σὺ λέγεις καὶ ἐμὲν, καθὼς μὲ ὄνειδίσεις.“
- 850 πάλιν ἀπηλογήθηκεν ἡ ἄρκος πρὸς τὸν λύκον
 „ἐγὼ ἔχω ὠφέλιμον εἰς ἰατροὺς μεγάλους·
 ἀξούγγιν τὸ ἡμέτερον διὰ παντός τὸ χρῶνται
 εἰς ρεύματα, εἰς ἀλοιφάς, μὲ εἶδη μεμιγμένα,
 ποιοῦν σκευὴν πανεύχρηστον εἰς τὰς πληγὰς καὶ πάθη.
- 855 ὅμως ἄς φύγῃμεν μικρὸν ἔξω ἀπὸ τὸ μέσον,
 νὰ ἔλθουν τὰ αἰμόβορα καὶ τὰ ἀνδρειωμένα,
 καὶ δυνατὰ καὶ ἄγρια θηρία τὰ μεγάλα,

828 παράμερα καὶ στάθην V 829 ἀπόμ. V 830 ὡς ἔβλεπεν
 ἰστέκοντα τὸν λύκον V 833 πνιγάρη P, νιγάρη V λύκε θρασιοφᾶ P,
 καὶ θρασιοφᾶ V νυκτοκλέπτη P 834 ἐντρυπολόγε μυσερὲ V 835 καυ-
 χήθησαι V 836 τίποτέν P ὠφελῆς V 837 om V σου addidi, om P
 ἔνε P 838—842 om P 841 μελισσοφάγου μυσερὴ κοντοποδαρομῦτα V
 845 ἀλλοιθῶρα a Satha sunpsi, ἀληθῶρα V 846 κορμοφηκᾶρα P, βρω-
 μοφικᾶρα V 847 ἀχλαδοβαλανότροφη μυρτοκουμαροφάσα V 850 ο
 ἄρχος P 851 ὠφέλιμόν τινα V 852 ἀξούγγην P, ἀξούγγιν V 853
 μεμιγμένας V 856 αἰμόβορα V

- πάρδος καὶ λεοντόπαρδος. νὰ δικολογηθοῦσι.”
 Λοιπὸν ἀπέφυγον μικρὸν ὁ λύκος καὶ ἡ ἄρκος.
 860 πάρδος καὶ λεοντόπαρδος ἤλθασιν εἰς τὸ μέσον
 καὶ εἰς τὸν ἄλλον ἔλεγεν „ἐρῶμαι ὁ καλλίων.”
 τὰ ὄντια ἐφάγγριζαν καὶ ἐνεγγριμασοῦσαν.
 ὅμως ὁ πάρδος προπετῶς ἐφθέγγετο τοιαῦτα
 καὶ πρὸς τὸν λεοντόπαρδον τοιούτους λόγους λέγει
 865 „ἐσὺ οὐκ εἶσαι φυσικόν, ἀλλὰ ἐξ ἡμισείας
 ἔχεις ἀπὸ τὸν λέοντα, ἔχεις καὶ ἀπὸ μένα.
 καὶ εἶσαι ζῶον πονηρὸν κοπελοαναθρεμμένον,
 καθὼς δηλοῖ τὸ ὄνομα τὸ τοῦ λεοντοπάρδου.
 ἐγὼ δὲ πρὸς τὸ ὄνομα ἔχω καὶ τὴν ἀνδρείαν.”
 870 πάρδος γὰρ εἶμαι δυνατὸς, ὅλως ἀνδρειωμένος,
 καὶ ὅλα τὰ τετράποδα ὅλα καταπονῶ τα.
 εἰς δύο μου πηδήματα ἢ καὶ πολλάκις τρία
 τὸ ζῶον, ὅποιον ἐστίν, φθάνω το καὶ κρατῶ το,
 σφίγγω το μὲ τοὺς ὄνυχας, κι οὐ δύναται νὰ φύγη,
 875 τρώγω το καὶ εὐφραίνομαι ἕως τὴν ὄρεξίν μου,
 τὸ δ’ ἄλλον τὸ περίλοιπον ἀφίνω το καὶ φεύγω,
 καὶ οἷον ἄλλον εὐρεθῆ θηρίον, τρώγει τοῦτο.
 ἀκμὴν καὶ τὸ δερμάτι μου ἔχουν το οἱ σουλτάνοι·
 οἱ ἄρχοντες οἱ εὐγενεῖς, μεγάλοι ἀμηράδες,
 880 ἔχουν αὐτὸ καθίσματα ἀλλὰ κι ἀγκουμπιστήρια,
 καὶ εἰς τὰ προσκεφάλαια καὶ εἰς στρωμνὰς τῆς κλίνης·
 ἐκεῖ γὰρ ὅπου εὐρεθῆ, ψύλλος οὐκ ἔστιν ὄλως.“
 τότε ὁ λεοντόπαρδος ἐφθέγγετο τοιαῦτα
 „μὴδὲν καυχᾶσαι, πάρδαλε, καὶ κοντουραδάτε,
 885 εἰς δύναμιν κ’ εἰς πῆδημα καὶ εἰς τοὺς ὄνυχάς σου,
 ὅσα γὰρ κέκτησαι καὶ σὺ χαρίσματα καὶ πράξεις,
 οὕτως τὰ ἔχω καὶ ἐγὼ ὡσπερ ἐσὲν τὸν πάρδον,
 ἀκμὴν καὶ ὁ κατόπαρδος καὶ βασιλεὺς ὁ λέων.“

858 om V 859 om V ὁ ἄρκος P 861 ἐγὼ οἶμαι ὁ καλίων P.
 ἐγὼ εἶμαι καλίων V 862 ἐγκρεομανοῦσαν P 865 οἶσαι P in V nihil
 legi potest praeter οὐκ ὅς, unde Sathas οὐκ εἰ σωστός effiebat 866
 ἀπὸ ἐμένα V 867 ζῶον πορνικόν V 870 οἶμαι P ὄλος V 871 ὅλα V,
 πάντα P priore loco; ὅλα P, πάντα V secundo loco 874 καὶ οὐ δ. I,
 καὶ om V 876 ἄλλο V 878 σολτάνοι P 880 καὶ ἀγκουμπιστήρια V,
 καὶ ἀκουμπίζουν P 882 εὐρεθεῖ ψίλος P γὰρ om V ψ. οὐδὲν κα-
 θίζει V 885 καὶ εἰς π. P, καὶ om V τὰς δ. P 886 ὅσα γὰρ ἔχεις
 καὶ ἐσὺ χ. V 887 ὡσάν V 888 καὶ β. P, ὁ β. V

ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς μεγάλως ἐθυμώθη
 890 καὶ πρὸς τὸν λεοντόπαρδον ἐφθέγγετο τοιαῦτα
 „κρατεῖ με τὸ βασίλειον καὶ ἡ μεγαλειότης,
 ἡ ὄχλησις, ἡ ταραχὴ ἡ μέλλουσα γενέσθαι,
 ἀμμὴ νὰ ἤπλωσα δαμὶν τὸ παλαμόχειρόν μου,
 καὶ νὰ σέ ἔγγισα δαμὶν εἰς τὴν κατασατοῦναν,
 895 καὶ νὰ σέ ἐξεστόμωσα ἕως τὸν μέλιγγά σου·
 τότε νὰ σ' ἔμαθα καλὰ τὸ πῶς νὰ συντυχαίνης,
 τὸν βασιλέα δὲ ποτὲ νὰ μὴν τὸν ἀναφέρης.
 ἀλλ' ὅμως γοῦν πρὸς τὸ παρὸν ἐβγάτ' ἀπὸ τὸ μέσον,
 νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ ἔλεφας ὁ καὶ συγκάθεδρός μου,
 900 νὰ εἶπῃ καὶ αὐτὸς λοιπὸν χαρίσματα τὰ ἔχει.
 καὶ ὅταν ἐκπληρώσουσιν καὶ ἀποποῦν οἱ πάντες,
 τότε νὰ εἶπω καὶ ἐγὼ καὶ τότε νὰ ὀρίσω,
 ὡσεὶ τι ἔχων θέλημαν ὡς βασιλεὺς καὶ λέων.“
 τότε ἔλθῶν ὁ ἔλεφας ἐστάθη εἰς τὸ μέσον
 905 καὶ ταῦτα προσεφθέγγετο πρὸς τὴν κοινότητα ὅλην
 „ὡσπερ τις πύργος ἀσφαλῆς καὶ κατωχυρωμένος,
 φρούριον ἀπολέμητον καὶ δυνατὸν εἰς ἄκρον,
 οὕτως ὑπάρχω καὶ ἐγὼ, σφόδρα στερευμένος·
 ἐπάνω μου γὰρ κτίζουσιν κάστρη μὲ τὰ σανίδια,
 910 καὶ Ξυλοπύργους δυνατοὺς πολλὰ ὠχυρωμένους,
 καὶ στήκουσιν οἱ ἄνθρωποι μέσα ἀρματωμένοι
 καὶ πολεμοῦσιν ἰσχυρῶς πάντας τοὺς ἐναντίους,
 καὶ πάντας καταβάλλουν τοὺς, πάντας καταπονοῦν τοὺς.
 ἀκόμη τὰ ὀστέα μου ποιοῦν μεγάλας χρείας,
 915 βασιλικά κλινάρια, πατριαρχῶν σελλία,
 καὶ δοκανίκια γλυπτὰ, τορνοεμφωλευμένα,

889 βασιλεὺς ὁ λέοντας τοιαῦτα V 890 τοιοῦτους λόγους εἶπεν V
 891 κρατεῖμαι P 892 ὄχλησις legerat Micolcius 894 οἱ V 895
 μέλιγγά σου V, ἀκουπάσου P (quod quid sit nescio) 896 καὶ γὰρ
 ἐγὼ νὰ σέ ἔμαθα τὸ π. ν. σ. V 897 οἱ V 898 γοῦν P, νῦν V εὐ-
 γάτε VP τὴν μέσην V 899 καὶ ὁ ἔλεφας P, ὁ ἐλέφαντας V 900 νὰ
 εἶπῃ ὅσα καὶ αὐτὸς χ. V 901 ἐκπληρώσουσιν P, νὰ πληρ. V ποιῶ ἀπει-
 ποῦν corrigere 902 ἐγὼ νὰ ὀρίσω εἴ τι θέλω V 903 ὅς εἴ τις ἔχω
 θέλῃ μανῶς P, καὶ ὅτι πρᾶγμα βούλομαι ὡς V 904 ἐστάθη P, καὶ στάθη V
 905 προεφθ. P 906 ὡσπερ γὰρ τοῖχος ἀσφ. V 907 ἄκρος V 908
 σφοδρῶς V 909 ποιοῦσιν γὰρ ἀπάνω μου κ. με τὰς σανίδας V 911
 στέκουσιν V στερευμένοι V 912 δυνατὰ ὄλους V 913 κ. π. κατα-
 βάνουσιν, π. καταπονοῦσιν V 916 τορνεσφολεμένα P

- καθίσματα βασιλικά, θρονία δεσποτάτα·
 κρατοῦν τα οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ μητροπολίται
 καὶ οἱ μεγαλοηγούμενοι μὲ τὰς μακρὰς γενειάδας,
 920 ἀκόμη καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πραγματευτάδες
 ἔχουσιν τα παιγνίδια καὶ αὐτοὶ· τερνεμένα,
 ταβλία καὶ ζατρίκια καὶ ὅσα τὰ τοιαῦτα.
 ποιοῦν μαχαιρομάνικα μεγάλων μαχαιρίων,
 ὁμοίως καὶ εἰς τὰ μικρὰ ὠραιωμένα σφόδρα·
 925 κτένια ἔμορφα πολλὰ, τὰ δένουν μὲ χρυσάφιν,
 ἀκόμη μὲ ἀσήμιον σμαραγδοπλουμισμένα,
 καὶ ἔχουν τα ἢ ἀρχόντισσais καὶ γραιίais καὶ μεσόγραιis·
 ἀλλ' ἔχουσιν καὶ κάτοπτρα ἃ λέγονται καθρέπται,
 καὶ βλέπουσιν τὸν ἴσκιον ταις αἰ νέαις κοπελούδαις.“
 930 ὡς ἤκουσεν ἡ μαῖμου ἑλέφαντος τοὺς λόγους —
 ὅλοι γὰρ ἐσυντύχασιν καὶ ὅλοι γὰρ ἀπέειπον,
 οὐδένας δὲ ἀπόμεινεν, μόνον αὐτὴ καὶ μόνη·
 ἐκρύπτετο δ' ὡς πονηρὰ μέσον τῶν τετραπόδων —
 ἐπήδησεν δὲ καὶ αὐτὴ κ' ἐστάθην εἰς τὸ μέσον,
 935 καὶ ταῦτα ἀπεφθέγγετο καὶ τὸν ἑλέφαν λέγει
 „ἦλθες καὶ σὺ, μακρύμυτε, μετὰ τῆς προμυτίδος,
 νὰ καυχισθῆς, νὰ ἐπαρθῆς, παράσημον τῶν ζῶων;
 ἔξω ἀπὸ τῆς φύσεως τῆς ἡμετέρας εἶσαι,
 καβούρου τάξιν κέκτησαι μεγαλοχαχανάτου,
 940 ἔχεις ἄλλου τὸ στόμα σου κι ἄλλου τὴν προμυτίδαν,
 ἄλλου συνάγεις βρώματα καὶ ἀλλαχοῦ τὰ τρώγεις.
 λοξόποδε, παράσημε καὶ κάθαρμα τῶν ζῶων,
 δίχα γονάτων γέγονας καὶ δίχα ἀρμονίας,
 καὶ στέκεις μονοστέλεχος νύκταν τε καὶ ἡμέραν,

917 δεσποτάδων V 919 οἱ om P 921 π. τερτορευμένους σκά-
 κους V 922 ὅσα P, ἄλλα V 924 om V 925 εὔμορφα V 926
 καὶ μὲ ἀσήμιον ἀκόμη V σμιγδαροπλ. P 927 ἄρχοντες οἱ γέροντες καὶ
 νέοι V οἱ ἄρχοντες etiam P 928 ἔχουσιν P τὰ κοπτά V λέγοντα P
 quod emendavi, λέγουσιν V 929 καὶ κλέπτουσιν τ. ἰ. τοὺς αἰ νέαι παι-
 δοπούλαις V τὸ σκίοντος ἐνέες κ. P 931 ἅπαντες ἀπέειπον V 932
 οὐ γὰρ δὲ ἐναπέμεινεν P 933 δὲ P, om V πονηρὸν P μέσον τοῦ
 συνεδρίου V 934 καὶ ἐστάθην V, καὶ ἔφη P 935 τῷ ἐλέφα Sa-
 thae apographum 936 ἦλθεν P (?) μακρόμυτε V 937 νὰ καυχισθῆς
 καὶ νὰ εἰπῆς παρασημία τ. ζ. V 938 ἀπὸ P, λοιπὸν V 939 τοῦ
 καβούρου τάξιν ἔχεις τοῦ μεγάλου χαχανάτου V, μεγαλοχαχαλάτου P
 940 καὶ PV 942 δξύποδε VP, em Bursianus 944 μονοστέλικος P
 τε om P

- 945 καὶ οὐ πίπτεις ν' ἀναπαυθῆς καθὼς τὰ ἄλλα ζῶα,
οὔτε ἀνάπαυσιν μικρὰν ἔχεις ὡσάν οἱ πάντες·
ἄλλ' ὅταν θέλῃς νὰ ὑπνῆς, ἰστέκεσαι ὀλόρθος
καὶ ἀκουμπίζεις εἰς δένδρον ἢ εἰς μεγάλην πέτραν,
καὶ μετὰ φόβου στέκεσαι καὶ τρέμεις καὶ κοιμᾶσαι·
950 καὶ ἂν νυστάξης πάμπολλα καὶ κοιμηθῆς βαρέα,
ἄλλοι (ς) ἐσὲν κακότυχον, πῶς θέλεις ἐξεστρέψει,
νὰ γείρης ἐξανάσκελα, νὰ πέσης ἄνω κάτω,
οἱ πόδες σου νὰ στέκονται ἀπάνω ὡσπερ ξύλα,
ποσῶς δὲ νὰ μὴ δύνασαι διὰ νὰ ἔγερθῆς ὀλόρθος.
955 καὶ ἔρχονται οἱ ἄνθρωποι ὀποῦ σὲ κυνηγοῦσιν,
εὐρίσκουν καὶ σκοτόνουν σε καὶ καταλύουσίν σε,
ὡς ἄνανδρον, ὡς ἀσθενὴν, μὴ ἔχοντα τί δράσαι.
καὶ σὺ ληρεῖς μὲ τὰς πολλὰς τὰς ψευματολογίας,
πῶς εἶσαι ζῶον μέγιστον, πάνυ ἀνδρειωμένον.
960 πολλάκις δὲ οἱ ἄνθρωποι ποιοῦν καὶ ἄλλας πράξεις
καὶ τέχνας ἄλλας, ἄτυχε, πῶς νὰ σὲ καταλύσουν,
καὶ οὔτε ὕπνον θεωρεῖς νύκταν τε καὶ ἡμέραν·
ἄξινογλύφουν τὰ δένδρα ἢ πριονοκοποῦν τα,
καὶ ἀποκόπτουν τα λοιπὸν εἰς ἄκρον νὰ κοποῦσιν,
965 καὶ πᾶς ἐκεῖ νὰ κοιμηθῆς, ἐκεῖ καὶ νὰ ἰκουμπήσης·
τὸ δένδρον πίπτει, κρούει σε καὶ εἰς τὴν γῆν σὲ βάνει,
σκοτόνουν σε, ὡς εἶπομεν, καὶ παίρνουν τὰ ὀστά σου.
αὐτὰ γὰρ εἶναι τὰ καλὰ καὶ τ' ἀγαθὰ τὰ ἔχεις.“ —
τότε ὁ μέγας ἔλεφας εἰς ἄκρον ἐθυμώθη,
970 μετὰ σφοδρᾶς τῆς ἀπειλῆς τὴν μαῖμουν ἐλάλει
„φεῦγε, φαγκρὶν, παράπτωμα ἀκάθαρτον παράπαν,
μυσεροκακομούτζουνον, ψειροκονιδοφάγον,

945 νὰ PV καθὼς P, ὡσπερ V 946 ἔχεις ὡς οἱ ἀνθρώποι V
947 ὅτε V 949 καὶ στέκεσαι φοβούμενος μὲ τρόπον κ. κ. V τρώεις
legit Micolcius in P 950 ἀνιστάξεις P, ἂν νυστάξης V ἢ κοιμ. V
951 εἰς σὲν κακότυχε V ἐξεστράψει P 952 νὰ ἐγερθῆς κακότυχε V
953 στέκωνται V 954 π. νὰ μηδὲν δύνασαι νὰ ἐγ. ὀλ. V 955 ἔρχον-
ται V 956 εὐρ. σε σκοτ. σε V 957 ἀσθενεῖν P, ἀσθενῆ V 958 καὶ
σὺ ληρίσματα πολλὰ τὰ ψέματα τὰ λέγεις V 959 ζῶων et πάνη P
962 ἡμέραν τε καὶ νύκταν V 965 ὑπάγεις V, καὶ πᾶς P καὶ να κ. P,
νὰ ἀκ. V 966 καὶ δένδρον κρούει καὶ ρίπτει σε, κάτω εἰς γῆν σὲ θέτει V
967 om V, si Sathae fides 970 τῆς P, καὶ V 971 φῦγε ἀπὸ τὴν
μέσην μας ἀκάθαρμα διόλου μισμένον V 972 μυσεροκακομούστακον
φαροκ. V ψυροκ. P

ἐσθίεις τὰ ζωόφια, τὰς μίγλας καὶ τοὺς ψύλλους.
 καὶ ἄλλὰ τὰ μικρότατα τῶν ἀκαθάρτων πάντων.
 975 φεύγει λοιπὸν ἀπ' εὐπροσίην, μὴ μεταμίσης πάντας.
 δρομαία δὲ ἡ μαίμου φεύγει ἀπὸ τὴν μέσσην.
 ἀπὸ τὸν φόβον τὸν πολὺν τὸν εἶχε τοῦ ἐλέφα.
 καὶ μέσα ἀπεκρόβηκεν πάντων τῶν τετραπόδων.
 ὁ βασιλεὺς δ' ἀπέμεινε λέων μεμονωμένος
 980 καὶ πρὸς τὸ πλῆθος ἐφήσεν λόγους καὶ οὐιλίας
 „ἀρκοῦσιν τὰ λεγόμενα τὰ εἴπασιν αἱ πάντες,
 αἱ ὕβρεις, οἱ ὄνειδισμοὶ, οἱ ἐπαῖνοι καὶ φόγοι,
 αἱ καυχῆσαι αἱ πολλαὶ καὶ αἱ ἀντιλογία.
 ὀρίζω δὲ ἀπὸ τοῦ νυν, λέγω καὶ ἀποφαινῶ.
 985 ἡ καθαρὰ καὶ ἀδηλος ἀγάπη καὶ φιλία,
 ὅπου ἐσυνεστήσαμεν μεθ' ὄρκου καὶ ἀγάπης.
 ὀρίζω δὲ ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ ἐν καταλυμένη,
 νὰ ἔνε μάχη δυνατὴ, καθάπερ καὶ τὸ πρῶτον,
 καὶ πάντα τὰ τετράποδα, τὰ αἰμοβόρα ζῶα,
 990 νὰ τρώγουσιν τὰ καθαρὰ, καθάπερ καὶ τὸ πρῶτον,
 ὅποιον καὶ καταπονεῖ καὶ ἔνε εἰθισμένον.“
 τότε νὰ εἶδες ὄδυρμούς καὶ δάκρυα μεγάλα
 καὶ ὄχλησιν καὶ ταραχὴν, τὴν ἔποικαν τὰ ζῶα,
 νὰ εἶδες καὶ πηδήματα καὶ δρόμια ἐκεῖσε.
 995 ὅπου ἐκαταπόνεσεν, ἐδίωκεν τὸν ἄλλον,
 ἔφθαναν καὶ ἐδάγκαναν καὶ ἐτινάσσασιν τα,
 οἱ μὲν ἀπὸ τὸν σφόνδυλον, οἱ δ' ἄλλοι ἀπὸ τὴν ῥάχη,
 ἄλλοι δ' ἀπὸ τὰ μίκωλα καὶ ἀπὸ τὴν κοιλίαν,
 ἕτεροι δὲ ὡς ἔφτασαν καὶ ὅποθεν ὀρθῶσαν.
 1000 καὶ ἤκουσες καὶ τοὺς κλαυθμούς καὶ τὴν μεγάλην θλίψιν,

973 ἐσθίεις ψύλλους ψείρας τε καὶ πάντοτε δακόνεις V: pro ultima
 voce δακάνεις legendum esse arbitror 974 μικρότερα V 975 ὄμπρ. V
 977 ἴδεν τὸν ἐλέφαν P 978 μέσον V πάντων V, μέσον P 979 ἀπόμ. V
 980 ἐφήσεν τοιοῦτους λόγους εἶπεν V 981 ἀρκοῦνε V 982 καὶ ὕβρεις
 καὶ ὄνειδισμούς, ἐπαῖνους τε καὶ φόγον V 983 hic nominativus habet
 ipse V 984 ορίζω V, pro quo Satias coniecerat ὀρίζω, quod in P le-
 gitur 985 ἀδολος V 987 ἐναὶ κατελυμένη V 988 ναστέκη μ. V
 989 αἰμοβόρα V 990 τρώγουν καὶ τὰ κ. ὡσπερ ἦτον καὶ πάντα V 991
 οἱ V 992 καὶ δ. P, μέ δ. V 993 καὶ ante ταρ. οἱ V 994 δρᾶμα
 sibi legere visus est Micolcius in P 995 τὸ ἄλλον V 996 ἔ. ἐδαγκάνον-
 ταν V 997 οἱ δὲ ἄλλοι P, ἄλλοι οἱ V, fortasse recte 998 καὶ ἀπὸ
 τὰ ἐμίκωλα ἀλλὰ καὶ τὴν κ. V fort. δίκωλα conicias 999 εὔτασαν P. ἔτε-
 ροι ὡς ἐφθάνασιν καὶ ὅποθεν ἐπιάναν V 1000 καὶ ἄκοντες ἀπὸ κλ. P

- καὶ τοῦ πολέμου ταραχὴν καὶ τὴν πολλὴν τὴν βίαν,
τὴν εἶχαν τὰ τετράποδα νὰ τρώγῃ ἕναν ἄλλο.
ὁμως νὰ διηγῆσωμαι τὸν πόλεμον ἐκεῖνον
καὶ κατὰ μέρος λέξομαι λεπτομερῶς εἰς ἄκρον
1005 τὴν βίαν καὶ τὴν ταραχὴν τὴν τότε γενομένην.
πρῶτον εὐθὺς ὁ βασιλεὺς ἐπήδησεν ὁ λέων
καὶ τὴν βουβάλαν ἔδωκεν, ἐπήρέ τὴν καὶ κάτσε.
ιδῶν ὁ βῶς ἐλάλησεν ἐπάνω εἰς τὸν λέον,
καὶ σφόδρα ἐμουγκήθηκεν, ἐβόησεν μεγάλως
1010 „βλέπετε τὸν πανάπιστον, τὸν ὄρκοκαταλύτην,
ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπίορκον καὶ ἀρχηγὸν τῆς μάχης.
οὗτος οὐκ ἔνε βασιλεὺς οὐδὲ αὐθέντης ἔνε,
ἐπεὶ τὴν μάχην συνιστᾶ καὶ καταλύ ἀγάπην.
καὶ γὰρ ἂν ἦτον βασιλεὺς, καθὼς καὶ τζαμπουνίζει,
1015 νὰ ὤρισεν καὶ νᾶστεκεν πάντοτε ἡ ἀγάπη.
ἐπεὶ οὖν ἔνε κακοποιὸς καὶ ὄρκοπαραβάτης,
οἱ πάντες ἄς τὸν δώσωμεν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
καὶ ἄς τὸν ἀποκτείνωμεν ὡς ὄρκοπαραβάτην.“
καὶ ἀποφάσισεν ὁ βῶς πρῶτον καὶ ἐκατέβη,
1020 καὶ σείει τὸ κεφάλιν του, κρούει τὸν κερατέα,
καὶ ὄλον του τὸ κέρατον εὐθὺς ἐκάτσεν μέσα
εἰς τὴν κοιλίαν λέοντος καὶ ἐξεντέρισέν τον.
ιδῶν δὲ πάρδος τὸ παρὸν θέαμα τὸ τοῦ λέου,
μεγάλως ἐλυπήθηκεν καὶ πρὸς τὸν βῶν ἀντεῖπεν
1025 „πόθεν νὰ ζῆ ὁ βασιλεὺς, πόθεν οἱ ἄρχοντές του,
ἐὰν οὐ φάγῃ ἀπὸ σὲν καὶ ἀπὸ τοὺς ἐτέρους;“
καὶ ἤπλωσεν τὸν πόδαν του ἐπάνω εἰς τὸ βῦδιν
καὶ τὸ ιδῶν ὁ βούβαλος ἐσέβην εἰς τὴν μέσσην,

1001 om P 1002 ἐν τὸ ἄλλο V 1003 ἀμὴ νὰ δ. V 1004 μέρος
νὰ εἰπῶ ὅποιον ἔσχε τέλος V 1005 ἡ βία καὶ ἡ ταραχὴ ἡ τότε γενομένη V
1006 εὐθὺς V, ἀρχῆς P 1007 ἔδωκεν P, ἔπιασε V 1008 ἀπάνω εἰς
τὸν κλέπτην V 1009 ἐμουγκάνισεν V 1010 βλέπεται P 1012 ἔνι
et ἔναι V 1013 μάχην συνηστὰ καὶ τὴν ἀγάπην καταλή P, μ. κατελεῖ
καὶ συνιστᾶ ἀγάπην V 1014 καὶ ἂν ἦτον οὗτος βασιλεὺς καθὼς καὶ
τζαμπουνίζει V 1015 ὤρ. νὰ ἐστέκετον V 1016 μαχοποιὸς καὶ ὄρ-
κοκαταλύτης V 1017 ἄπαντες V 1018 ὄρκοκαταλύτη V 1019 καὶ
ἀπέφησεν ὁ βῶς πρῶτον καὶ ἐκατέβην V καὶ ἀπόφύσισεν P. fort. ἀπε-
φύσησεν conicias 1020 κερατέα Sathas 1022 sq. verba καὶ ἔξ. usque
ad παρὸν. om V, si Sathae fides unum tantum versum praebenti εἰς τὴν
κοιλίαν λέοντος τὸν θάνατον αὐτίκα 1023 παρῶν P 1024 ἐλάλει V
1027 ἰδεῖν P

- κλῶτσον τὸν κλῶτσον ἔκρουεν τὸν πάρδον μὲ τοὺς πόδας,
 1030 ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ κέρατα ἐσώσπαστον τὸν κάμνει·
 καὶ μὲ τὴν βίαν τὴν πολλὴν καὶ τὴν ἀνάγκη ἐκείνην
 μικρὴν φωνὴν ἐλάλησεν ὁ πάρδος ἀπὸ χάμαι
 „ποῦ ἴστε, συντρόφοι ἀδελφοί, ὠμόβορα θηρία,
 καὶ στέκετε καὶ βλέπετε καὶ δὲν μᾶς βοηθεῖτε;“
 1035 εὐθύς ὁ λεοντόπαρδος, εὐθύς καὶ ἡ ἄρκουδα,
 ὁ λύκος, ἡ ἀλύπεκα, ὁ σκύλος καὶ ὁ κᾶτης,
 ὅλοι ἐκεῖ εἰσέδραμον εἰς βοηθειᾶν τοῦ πάρδου·
 τὰ ἕτερα ὠμόβορα καὶ τετράποδα ζῶα
 εἰς μίαν ὤραν καὶ φωνὴν ἐσυνάχθησαν ἅμα
 1040 εἰς μάχην καὶ εἰς πόλεμον τῶν καθαρῶν τῶν ζῴων.
 ὡς ταῦτα πάντα εἶδασιν τὰ καθαρὰ τὰ ζῶα.
 ὠρίσασι τὸν γάδαρον νὰ δώσῃ τὸ σαλπίγγι,
 ἡ κάμηλος δὲ νὰ βαστᾷ λέγω [τὰς] ἀνακαράδας,
 καὶ νὰ τοὺς παίζῃ ὁ πονδικὸς νὰ συναχθοῦσιν ὅλοι.
 1045 ὁ χοῖρος καὶ ἡ ἔλαφος, ἡ αἶγα, τὸ ἀγρίμιν,
 τὸ πρόβατον καὶ ὁ λαγὸς καὶ τὰ ὅμοια τούτων,
 τὸ ἄλογον δὲ ὡς γοργὸν ν’ ἀναιβοκαταιβαίνῃ,
 νὰ ἀνδρειόνη δυνατὰ ὄλην του τὴν μερέαν.
 ἐδράμασι δὲ καὶ αὐτὰ ἀπάνω εἰς ἐκείνους
 1050 καὶ συγκροτοῦσιν πόλεμον καὶ θαυμαστὸν καὶ μέγαν.
 ἐσέβῃ λεοντόπαρδος τὴν ἔλαφον νὰ δώσῃ,
 καὶ παλαμαία κρούει τὴν, διχοτομεῖ τὴν μέσον.
 καὶ χύνει χοῖρος ἀπεκεῖ γοργῶς καὶ καταβαίνει,
 καὶ κροῦ τὸν λεοντόπαρδον καὶ ἐξεκοιλιάσέ τον.
 1055 εὐθύς δὲ ἐχαμόδραμεν ἡ ἄρκος πρὸς τὸν χοῖρον,
 αὐτὸς γυρίζει δὲ γοργὸν καὶ κρούει καὶ τὴν ἄρκον,
 ἐσκότῳσεν δὲ καὶ αὐτὴν μετὰ λεοντοπάρδου.

1030 ἐσώσπατον V, καὶ σόσπαστον P 1031 καὶ ἀγάπην ἐκείνην V
 sine sensu 1032 μικρὰν φωνὴν ἐφώνησεν ὁ πάρδος ἀπὸ χάμω V 1033
 ποῦστε P, ποῦ εἴστε V ὠμόβορα hic P 1034 στέκεται — βλέπεται —
 βοηθεῖται P οὐδὲν μὲ V 1035 εὐ. δὲ λ. εὐ. δὲ καὶ ἡ ἄρκος V 1036
 ἀλύπηε τε V 1037 ἐδράμασιν V τοῦ om V 1038 αἰμόβορα P
 ζῶα P, πάντα V 1039 ὤραν ἐσυνάχθησαν ἅπαντα εἰς τὴν μάχην V
 1040 καὶ εἰς πόλεμον δε τῶν ἀκαθάρτων ζῴων V 1043 ἡ κ. γιὰ νὰ β.
 ζυγὴν ἀνακαράδες V 1044 μαθευθοῦσιν V 1046 πρ. ὁ λαγῶς V
 1048 καὶ νάνδριώνῃ V 1049 αὐτοὶ et ἐκείνην V 1051 τὸν ἔλεφαν V
 1052 κροῦτον δὲ P τὴν bis scripsi contra PV 1053 γοργὸς P, ἀψὺς V
 1054 καὶ κρούει P, κρούει V 1056 οὔτος γυρίζεται γοργὸν καὶ σφάζει V
 1057 ἐσκοτώθη δὲ καὶ αὐτὴ V

- ὁ σκύλος δὲ, ὡς ἔστεκεν βλέπων τὰ γεγονότα,
 ἐβάβυσεν ἀπὸ μακρὰ, ἐξέσπασε τὸν χοῖρον,
 1060 ἀναιβοεκατέβαινε „βλέπετε καὶ σκοπεῖτε
 τὴν κακομήχανον αὐτὴν τὴν μεταλομαστόραν,
 τὴν ἄλωπού τὴν ἄπιστον τὸ πῶς καταμυτόνει
 καὶ δείχνει ἀγάπην δολερὰ καὶ εἰς τὰ δύο μέρη.
 τί στέκετε; τί βλέπετε; μὴδὲν γὰρ φοβηθῆτε.
 1065 μὴ δειλιάσετε ποσῶς, ἀλλὰ ἀνδρειωθῆτε.“
 εὐθύς ὁ χοῖρος ἔδραμεν, ἐπήδησεν ἡ αἶγα,
 τὸ πρόβατον, ὁ λαγῶς, ὁ κριὸς καὶ ὁ τράγος.
 ἐσάλπιγξεν ὁ γάδαρος, ἡ κάμηλος ὀρχᾶται,
 κρούει τὰ ταβλαμπάσια ὁ πονδικὸς ἐπάνω,
 1070 ὁ ἵππος δὲ χηλιμιντῶ, ἀναιβοκαταιβαίνει,
 ποιοῦσιν ταραχὴν πολλὴν καὶ ὄχλησιν μεγάλην.
 κόπτει ὁ λύκος τὸ βουνὶν, ἡ ἄλωπού τὸ δάσος,
 ὁ κάτης δὲ ἀνέβηκεν εἰς τὸ δενδρὸν ἀπάνω,
 ἡ μαῖμου ἀπέμεινεν ἀπέσω εἰς τὴν τρύπαν.
 1075 ἡλίου βασιλεύοντος ὁ πόλεμος ἐπαύθη,
 καὶ ἡ σκοτία τῆς νυκτὸς διέσωσεν καὶ τούτους.
 τότε ἔπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ ὑμογράφου
 „ὁ βασιλεὺς οὐ σῶζεται ἐν τῇ πολλῇ δυνάμει,
 καὶ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει τῆς ἰσχύος.“
 1080 ἔκτοτε γοῦν καὶ μέχρι νῦν ἡ γενομένη μάχη
 εἰς πάντα τὰ τετράποδα μικρά τε καὶ μεγάλα
 ἔμεινεν καὶ διέμεινεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

1058 ὁ οἰμ P ὁ σκ. δὲ ὡς ἔβλεπεν πάντα τὰ γεγονότα V . 1059
 ἐξίπασε V 1060 sq. in unum contraxit versus P: βλέπετε καὶ σκο-
 πίσετε τὴν μεγάλην μαστορίαν 1062 ἄλωπούν V 1063 δολερὰν V
 1064 βλ. ἀμὴ ἀγωνιστήτε V 1065 ἀνδρειωθείται P 1066 ἡ αἶγα P,
 τὸ βῶδιον V 1067 κριὸς τε V 1068 ἐσάλπισεν V 1069 καὶ κρούεται
 λαμπάζια P 1070 τὸ ἄλογον δὲ ὡς γοργὸν ἀνεβοκατηβαίνει V 1071
 τάραξιν V 1072 τὸ βουνό V ἄλουπού V 1073 δενδρὸν P, βοῦνιν
 (sic) V 1074 ἀνέμεινεν ἐσέβηκεν στήν τρ. V post 1075 add P ἐπέ-
 τυχε τότε δυνατὸς ἐσπέρας τοῦ ἡλίου 1076 ἔσωσε τούτους ἔσω V
 1077 καὶ ἐπλ. V 1078 ἐν πολλῇ τῇ δ. V 1080 ἔκτοτε μέχρι καὶ τοῦ
 νῦν ἡ γενομένη μ. P 1082 διάμεινεν V.

ΠΟΥΛΟΛΟΓΟΣ.

- Ἄετος ὁ μέγας βασιλεὺς ἀπάντων τῶν ὀρνέων
 κλητούριν εἶχεν καὶ χαρὰν καὶ γάμον τοῦ υἱοῦ του.
 τὸ πλῆθος ὅλον τῶν ὀρνεῶν εἶχέν το καλεσμένον.
 ἐφάρασιν καὶ ἔπιασιν εἰς τὴν χαρὰν ἐκείνην,
 5 ἤφεραν καὶ δικάσιμον ἀπάνω εἰς τὸ τραπέζιν.
 ὅλων ἐμπρὸς ὁ πελαργὸς περιγελαῖ τὸν κύκνον.
 „εἰπέ με, κύκνε ἀσούσουμε καὶ μακροσφονδυλάτε,
 μελανοπόδα, ἀγριόφωνε καὶ λιμνοαναθρεμμένε,
 καὶ παντελῶς κακότυχε, τ' ἤθελες εἰς τὸν γάμον;
 10 νὰ κηλαδῆς δὲν ἠμπορεῖς, νὰ παίζης οὐκ ἤξεύρεις,
 καὶ μόνον ἦλθες, ἄτυχε, φοβέριστρον ὁμοιάζεις.“
 καὶ ταῦτα ὁ κύκνος στρέφεται (ς) τὸν πελαργὸν καὶ λέγ
 „ἐμὲν τὰ λέγεις, ἐλεινὲ, χαλκέα, κωπηλάτα,
 ὅπου ἔφας τὴν ἐνθήκην σου, τὸ στάμενον τὸ Ξένον;
 15 καὶ τώρα ἠύρισκεις, ἄτυχε, ὀκάπου παλαιοκάρφια,
 κι ἀπ' ὄρμησιὰν εἰς ὄρμησιὰν ὑπάγεις καὶ καθίζεις,
 τάχα νὰ στήσης, ἄτυχε, τὸ στάμενον τὸ Ξένον;
 ἐγὼ, κι ἂν ἦσουν ἔμορφον ὡς τὰ πουλιὰ τοῦ κόσμου,
 τὴν μέμψιν, τὴν μὲ ἔκαμες, οὐ μὴ τὴν ἐβαρέθην.
 20 ἀμμή εἶσαι καὶ πανάσχημον ὡς τὰ πουλιὰ τοῦ κόσμου,
 κι ὀρέγεσαι νὰ μέφουσαι κ' ἐγὼ νὰ σ' ἐγκωμιάζω.

Carmen edidi e codice Vindobonensi fol. 84^a sqq.: codicis Paris a Ducangio commemorati apographon obtinere non potui. quibus Σ teram apposui, a Constantino Satha emendata esse scito. ceterum p multa in hoc carmine admodum difficilia sunt intellectu, cum nu vocabula in lexicis non inveniuntur.

3 ὅλων conji Σ 6 ὅλον, em Σ 9 τίθελες, em Σ 12 'ς add 13 πολάτα, em Σ 16 καὶ ἀπὸ 20 ἀμὶ pro ὡς proponit Σ ἀπ' 21 καὶ bis

- τσαφαροσκέλη πελαργέ, καμηλοπερπατάρη,
 γριζόθωρε, γριζόφορε, πουλιν δρεπανομύτιν,
 ὄλως τολμᾶς, περιγελάς τὸν λευκοφόρον κύκνον,
 25 τὸν στέργουσιν οἱ βασιλεῖς καὶ τ' ἄρχοντόπουλά τους;
 ἐσὺ τζαγγάρης ἄχρηστος ὁμοιάζεις βρωμιάρης,
 χαλκωματᾶ, πάλιν εἰπεῖν, τὸν μυριομουτζωμένον
 καὶ σὺ τολμᾶς, κατηγορεῖς χρυσότερον τὸν κύκνον;“
 Ἐκεῖνα οὐκ ἐσίγησαν τὴν ὄχλησιν τὴν εἶχαν,
 30 καὶ ὁ πουκάνος ἤρξατο ὑβρίζειν τὴν ὠτίδα.
 „ἦλθες, κύρ' οἰκοδέσποινα, καὶ σὺ ἐδῶ 'ς τὸν γάμον.
 κ' ἔκατσεσ ὡς κουβουκλαρεᾶ μετὰ παντὸς ὀρνέου,
 μωρὴ κοπελορρίκτουσα [καὶ] λειβαδοαναθρεμμένη,
 τζαμπουνομύτρια, τζαμπεροῦ καὶ φουστανοφοροῦσα,
 35 σπασμένη καὶ πανάτσαλη, μὲ τὸν πηλὸν χρισμένη;
 ἂν οὐκ ἠγέρθης τὸ γουργὸν νὰ ἐπάρης τὰς ποδεάς σου,
 αὐτὰς τὰς κακομάζωχτας, κ' ἐπάρης νὰ ὑπαγαίνης,
 τώρα νὰ ἰδῆς καὶ πλεότερον τὸ τί σὲ θέλω κάμει.
 ἦλθες, βρωμοῦσα τζαμπεροῦ, εἰς ἀτιμίαν τοῦ γάμου.“
 40 στρέφεται, βλέπει ἢ ὡτὶς πάλιν τὸν καπουκάνον
 καὶ λέγει τον „φουρνόστομε, τίναν τὰ συντυχαίνεις;
 βρωμόστομε, βρωμόχνωτε, τί ἔν τὸ λαλεῖς καὶ λέγεις;
 ἐσὺ ὁποῦ τρῶψ ἐκ τὸ πουρνὸν ὀλώματος ἰχθύας,
 ὡς τὸ δισάκκιν τὰ χαλᾶς κι ὡς τὸ ταρπὶν τὰ ρίπτεις.
 45 ὁμοιάζουσιν ἢ σάρκες σου τρέμουλα τῆς θαλάσσης,
 ὁμοιάζεις καὶ τὸν σφόνδυλον τοῦ φούρνου, φουρνοκόπην.
 πάντως κακομουζάκωτε, τὰ κρή σου οὐ τρώγουν,
 ἔξω μόνον οἱ μέρμιγκοι κ' ἡ σκύλα τοῦ τζαγγάρη
 καὶ σὺ τολμᾶς, κατηγορᾶς τὴν ὠτίδαν τὴν γραῖαν,
 50 ὁποῦ μὲ τρώγουν βασιλεῖς καὶ τ' ἄρχοντόπουλά τους;
 πάλιν τ' αὐτὰ μου θέλουσιν ἢ εὐγενίδες ὄλαις.
 σὺπάσε, κακοτύχερε, γεράκιν ξερασμένον,

23 γρηζο — bis, em Σ πάλιν, em Bicelas 24 λευτοφόρον, em Σ
 25 στέργουσιν scripsi, τρώγουσιν cod. 26 τζαγκάρης, em Σ 30 ὑβρίζειν,
 em Σ fortasse scribi potest κι ὁ καπουκάνος, conl. v. 40 31 κυρὰ εἰς
 τὸν γάμον τοῦτον, em Σ 32 καίκατζες, em Σ 34 τζαμπουνομήτρια
 38 τὸ πλεότερον κάμη 40 ὠτίδα 42 καὶ πρὸς τίναν τὰ λέγεις: Σ
 verba τί ἔν τὸ λαλεῖς eicienda esse censet 43 de ὀλώματος cf. v. 339.
 fortasse conicias ὀλώματος τοὺς ἰχθ. 44 δισάκιν, em Σ καὶ ὡς τὸ ταρ-
 πείν 45 οἱ 47 παντὸς 48 καὶ ἡ σκύλλα 49 κατηγορᾶς rlane
 cod., κατηγορεῖς Σ elegantius foret τὴν γραῖαν τὴν ὠτίδαν 51 οἱ

ἀνάζηβε τοῦ παρναβᾶ, μὲ τ' ἄχρηστον δερμάτιν,
 κι ἀποθηκάριν τοῦ Μωσὲ γιομάτον κιλινέας,
 55 κι ἀπλῶς ἀσκὶν βρωμιάρικον, τίποτε μὴ λαλήσης.“
 Ἐκεῖνα οὐκ ἐσίγησαν τὴν ὄχλησιν τὴν εἶχαν,
 καὶ ὁ τζικνεάς ἤρξατο τὸν γέρανον ὑβρίζειν
 „χαρὰ ᾿ς τὸν τὸν καλόγερον ποῦ ἦλθεν εἰς τὸν γάμον
 μὲ τὸν μακρὸν τὸν σφόνδυλον καὶ τὸ πολὺν καμάριν,
 60 κουνουλοπόδης, ἄβραστος, μὲ τὰς μαύρας τὰς κάλτσας.
 εἶπέ με, καλογέρανε, τ' ἤθελες εἰς τὸν γάμον
 μὲ τὸν μακρὺν τὸν σφόνδυλον, μὲ τὸ πολὺν καμάρι;
 ὡς καπιτρούλιον σκοπᾶς, θέλεις ἰδοῦ νὰ ἔχης,
 καὶ εἶσαι καμηλόρραχος, καμηλοπερπατάρης.
 65 ὅταν σὲ φθάσῃ ὁ αὐθέντης σου, ἀνάσκελα μοῦ πέφτεις,
 καὶ τάχα μὲ τοὺς πόδας σου θέλεις νὰ βοηθᾶσαι.
 λοιπὸν ἀνάστα, ταπεινὲ, καὶ φύγε ἐκ τὸν γάμον,
 μελανομακροθύρετε, Σαρακηνὲ κουτρούλη.“
 εὐθύς γυρίζει ὁ γέρανος καὶ λέγει τὸν τζικνεά
 70 „ἐμὲν τὰ λέγεις, ἔλεινὲ χαλκέα, κωπηλάτα,
 ποῦφαγες τὴν ἐνθήκην σου, τὸ στάμενον τὸ Ξένον,
 κι ἀπ' ὀρμησιὰν εἰς ὀρμησιὰν ὑπάγεις καὶ καθίζεις,
 πάλιν εἰς τ' ἄκρουτήρια καὶ εἰς τὸ παραγαλίαν,
 τάχα νὰ στήσης, ἄτυχε, τὸ στάμενον τὸ Ξένον;
 75 ψέμα οὐ λέγω, ἄρχοντες, καὶ σεῖς νὰ τὸ θωρήτε,
 πῶς ἀνατρέχει τὸν γιαλὸν καὶ τὰ καρφιά γυρεύει,
 κι ὅταν πετάσῃ, βλέπετε, ᾿ς τὸν κῶλον τὸ βαστάζει,
 τὸ εἶχεν εἰς τ' ἐργαστήριν του ἐκεῖνον τὸ Ξυλάβιν.
 κι ἐμένα πῶς ἐτόλμησας καὶ συκοφάντησές με,
 80 τὸν τρώγουσιν οἱ βασιλεῖς μετὰ πολλοῦ τοῦ πόθου,
 καὶ τρώγουσιν τὰ ἄκρα μου οἱ ἄρχοντες κρασάτα.
 μὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν πολλὴν θέλω νὰ σὲ ὑβρίσω,
 καὶ πάλιν, κακορρίζικε, θέλω νὰ σ' ὄνειδίσω.
 ἐκ τὴν ἀγούζαν ῥαγουζοῦ ὁμοιάζεις καὶ δισάκκιν.

53 ἀνάζηβε an ἀνάζηκε in cod. sit, incertum   54 καὶ   55 καὶ
 βρωμιάρικον   57 τζικνεάς ἠύριζεν, em Σ   58 ὅπου   59 μὲ τὸ
 πολὺν   60 αἰκραστος, em Σ   61 τίθελες, em Σ   ὡδε εἰς, corr. Σ
 62 μακρὴν   πολὺν   65 πεύτεις   70 κοπολάτα, em Σ   71 ὅπου
 ἔφαγες   72 καὶ ἀπὸ   73 τὰ κρουτήρια   74 στύσης   77 καὶ βλέ-
 πεται εἰς τ. κ. του τὸ πῶς γάρ τὸ β.   82 ἠύρισω, em Σ   83 σὲ ὄν.
 84 δισάκκιν

- 35 κι ἀπ' τὴν πικριάν τὴν εἶχες τὴν καὶ πείναν, ταπεινέ μου,
 πάντ' εἰς ἰκρωτήριν περπατεῖς, τὰ ξενόρια βλέπεις,
 κι ἂν τύχη ὀκάπου, ἄτυχε, νὰ πιάσης βελονίδα,
 ἐκείνην ἔχεις, ἄτυχε, καὶ πρόγεμαν καὶ δεῖπνον.
 εἰ δὲ χιονίσει δυνατὰ καὶ τὰ νερὰ παγώσουν,
- 90 ἀπέκαμες, κακότυχε, καὶ γίνεις κατευχίτης,
 κι ἀπ' ἐκκλησιάν εἰς ἐκκλησιάν ὑπάγεις καὶ καθίζεις.
 κ' ἡ νύκτ' ἐκείνη οὐκ ἔχει σε, φοφᾶς, πτωχέ, καὶ πίπτεις,
 εὐρίσκουν σε τὰ κοπελιά, δένουν σε μὲ τὸ ράμμα,
 καὶ τὸ χωριὸν γυρίζουν σε, κι ἄλλοι εἰς τὴν θανὴν σου.
- 95 καὶ σὺ τολμᾶς, ὑβρίζεις με, παλαιοξερασμένε;“
 Καὶ ταῦτα οὐκ ἐσίγησαν τὴν ταραχὴν τὴν εἶχαν,
 κι ὁ γλᾶρος ἐπεχείρησεν ὑβρίζειν τὸ χηνάρι.
 „χαρὰ ᾗς τὴν χῆνα τὴν καλὴν, τὴν χηνά τὴν μουσοῦρα,
 ὅπου φορεῖ τὴν τζαπεροῦ τὴν ἀνασκουμπωμένην,
- 100 κι ὀπίσω εἰς τὸν κῶλόν της πουγγὶ καὶ νὰ βαστάζη
 νὰ γέμη νέματα ψιλὰ τᾶκλεψεν τὴν κερά της,
 ποῦ ἦλθεν κ' ἐπεγύρισεν κ' ἔκατσεν εἰς τὸ μέσον
 εἰς τὴν χαρὰν κ' εἰς τὸν παστὸν κ' εἰς τὸν ἐξαίσιον γάμον.
 ἐγείρου, φύγε τὸ γουρτὸν, φύγε ἀπαι τὸν γάμον,
- 105 ἐγείρου, κακομούσουρε καὶ παρεξίππασμένη,
 χορδομουτσούνα, τζαπεροῦ, φύγε ἀπὸ τὴν μέσην.“
 γυρίζει ἡ χῆνα μὲ θυμὸν καὶ λέγει πρὸς τὸν γλᾶρον
 „τζεφρὲ, τζεφρίτα, μυσταργέ δελφίνου θαλασσίου,
 καὶ θαλασσοκοπάνιστε, πάλιν βραχοδαρμένε,
- 110 ὡς ψωμοζήτητὸν τὸν ἰγιαλὸν διαβαίνεις καὶ γυρίζεις
 πτώμα νὰ παρηγορηθῆς τὴν πείνά σου τὴν τόσην.
 εἰ δὲ πολλάκις οὐκ εὐρῆς πτώμα νὰ φᾶς εἰς κόρον,
 ἐφέρνεσαι, σηκόνεσαι κ' εἰς τὸ βουνὶν ὑπάγεις
 καὶ σκούληκας προγεύεσαι, σκανθάρους γεματίζεις,
- 115 πολλάκις ὡς σ' ἐγνώρισα καὶ χρόνους τοὺς σ' ἐξεύρω.
οἱ πάντες ὡς σὲ οἶδασιν, λέγουν γαλιότης εἶσαι,
 ἔπαιξας καὶ τὰ ροῦχά σου καὶ ἄσες τα ᾗς τ' ἀζάριν,

85 καὶ ἀπὸ 86 πάντα περιπατεῖς, em Σ 87 καὶ 89 ἢ 90 καὶ
 γύνεις, pro quo κ' ἐγένης Σ 91 καὶ ἀπὸ 92 καὶ ἡ νύκτα 94 καὶ
 ἡλὴ 95 ἡβρίζης 97 καὶ ἡβρίζειν τόχι νάρη 98 εἰς μουσοῦδα
 100 καὶ 101 τὰ ἔκλεψεν 102 ὅπου pro ἐπεγύρισεν con Σ ἐπεχείρησεν
 103 καὶ bis 104 ἀπέ 106 χονδρομουτσούνα Σ con 110 γυρίζεις scriptis,
 καθίζεις cod. 115 σε 116 ἦδασιν 117 ταζάρην

- καὶ μόνον τὸ 'ποκάμισο αὐτ' ἔχεις καὶ φορένεις.
καὶ τῶρα, κακοτύχере, ἐμέναν καθυβρίζεις;
- 120 ἐμέναν ἐγνωρίζουνε κ' ἐσὲν κατέχουσί σε·
κι ἂν οὐ σιγήσης τὸ λοιπὸν, θέλω σὲ καθυβρίσει.
τζαχαρατὰ μὲ τὴν φωνὴν, μεσημβρινὲ μὲ τ' ἄσπρα,
ἀτζίγγανε μαυρότεχνε, ἐμέν τὰ συντυχαίνεις;
ὄλως τολμᾶς καὶ πρὸς ἐμέν λόγους επαναγεῖρεις,
125 τὴν λιγερὴν, τὴν χυμευτὴν καὶ πάντερπνον τὴν χῆνα;“
Ἐκεῖνα οὐκ ἐσίγησαν τὴν ὄχλησιν τὴν εἶχαν,
κ' ἡ ἔφια ἀπήρξατο ὑβρίζειν τὸ παῦνιν.
„παῦνιν λεπροπόδαρον, Φράτκε μὲ τὸ καπούτζιν,
καὶ χήρα πάλιν θλιβερά μετὰ μυρολογίου,
130 ἐγεῖρου, φύγε ἀπ' ἐδῶ ἀπὸ τὸν γάμον τούτον.
ποσῶς οὐκ ἔχεις ἡδονὴν τὸν γάμον νὰ τιμήσης.“
γυρίζει, πάλιν ὁ παῦν καὶ πρὸς τὴν ἔφιαν λέγει
„μωρὴ βρωμοσθενήτισσα καὶ μυριοκαπνισμένη,
νομίζεις ὡς ἐκάπνισες κ' ἔκαυσες τὰ σκουμπρία,
135 ἐκ τῆν πολλὴν σου μεθυσιὰν ὄλως καταβρωμοῦσιν.
οὐδὲν τὸ ἡξεύρομεν κ' ἡμεῖς τὸ τίς καὶ πόθεν εἶσαι;
καὶ τῶρα τρέχεις τὸν ἴγαλὸν ὀποῦ δελφίνοι τρέχουν
νὰ πιάσης τὰ σκουμπρία σου, τάχα νὰ τα καπνίσῃς,
νὰ δώσης τὸν πραματευθὴν, νὰ πάρῃ νὰ παγαίνῃ;
140 κι οὐ μὴ τὸ λέγω ψέματα, οἱ πάντες τὸ θωροῦσιν,
τοὺς τόσους χρόνους πάντοτε τὴν θάλασσαν νὰ τρέχῃς,
νὰ γέρνεσαι. νὰ πλένεσαι, καὶ πάντα καὶ νὰ λῶσαι.
καὶ τὸ φουστάνιν τὸ φορεῖς, εἰς τὸν καπνὸν ἐκείνον
ἀκόμη οὐκ ἐκαθέρισε· τὸ τί νὰ ἴπῃς οὐκ ἔχεις.
145 ἀκόμη τὸ ὑπέρπυρον, τὸ ἐκράτειες ἀρρεβῶνα,
κρατεῖς το εἰς τὴν κόξαν σου, ποσῶς οὐκ ἀπολείς το,
καὶ βλέπει ὁ πραγματευθὴς, ἔχει παρηγορία,
ὅτι, ἂν οὐκ ἤθελες ἐλθεῖ τὸ ὑπέρπυρον νὰ στάσης,
τὸ ἔκοψες καὶ ἔπιες καὶ ἐχαροκοπήθης.
150 καὶ τῶρα, παλαιοξέραςμα, κυρὰ καπνοσπατάλη,
ἐμένα καταμέφεσαι τὸ τί ἤθελα ἔς τὸν γάμον,

118 αὐτόνο 119 καθυβρίζεις 124 ὄλος ἐπαναγῆρης 127 καὶ
ἡβρίζειν 130 ἐγύρου 135 fort. ὄλα 137 παρατοῦχεις, em Σ
144 ἐκαθέρισαι 151 εἰς

ὅτι εἶμαι λεπροπόδαρον, εἶμαι μυρολογίστρια,
 ὁμοιάζω καὶ βενέτικον Φράγκον μὲ τὸ καππούτζιν.
 ἐμέναν ἔχουν βασιλεῖς ἀπέσω εἰς τὰ παλάτια,
 155 πάλιν τ' αὐγά μου τρώγουν τα γυναῖκες εὐγενίδες,
 κ' ὑπομυρίζονται λαμπρῶς τὸ στόμαν τους ὡς μόσχος,
 καὶ τὰ πτερά μου πολεμοῦν πάλιν χρυσὰ ῥιπίδια.
 καὶ σὺ τολμᾶς, περιγελᾶς ὅλως ἐμοῦ καθόλου;“

Καὶ ταῦτα οὐκ ἐσίγησαν τὴν ὄχλησιν τὴν εἶχαν,
 160 καὶ τὸ πουτίκιν ἤρξατο ὑβρίζειν τὸ περδίκιν.
 „εἰπέ με, κυρὰ πέρδικα, τ' ἤθελες εἰς τὸν γάμον,
 κ' ἔκατρες ὡς κουβουκλαρεὰ ἀπάνωθεν τῶν ὄλων;
 ἤξεύρομέν σε, ταπεινὴ, παντὸς ὑπάρχεις πόρνη,
 κι ἀπ' τοὺς πόδας σου φαίνεσαι ὅτι εἶσ' αἱματωμένη,
 165 καὶ τὸ μαντί σου εἶν' κοντὸ καὶ φαίνεσαι ἐξοπῖσω.
 κι ὅπου καθήσης νὰ λαλῆς πάντοτε νὰ στριγγίζης,
 οἱ καῦχοί σου νὰ ἔρχονται καὶ νὰ παραδιαβάζουν.
 ἐγείρου, φύγε τὸ λοιπὸν, μὴ κάθεσαι 'ς τὸν γάμον·
 ἡμεῖς γυναῖκαν ἄχρηστον οὐ θέλομεν ἐνθάδε.“
 170 εὐθὺς γυρίζει ἡ πέρδικα καὶ λέγει τὸ πουτίκιν
 „μωρὸν νὰ 'πῆς κακότυχον, ποσῶς οὐδὲν σὲ ξεύρω.
 ἤξεύρεις, ὅταν ἔστεκες εἰς τὰ μηχανί' ἀπάνω,
 καὶ μαύρισεν ἡ βράχη σου ἐκ τοῦ καπνοῦ τὴν βίαν,
 κ' ἔφαγεν τὴν ἐμπροστινὴν τὴν ζούπαν τὴν ἐφόρεις,
 175 καὶ πρὸς τὸ μέγαν σάββατον οὐκ εἶχες ἄλλον ροῦχον,
 κ' ἐμπάλωσες τὸ ροῦχόν σου μετὰ λινὸν πανίσιιν,
 φορεῖς το καὶ κατάσαρκα κ' οὐκ εἶχες τί ν' ἀλλάξης.
 κι οὐ μὴ τὸ λέγω ψέματα, οἱ πάντες τὸ ἐβλέπουν,
 πῶς ἐνι μαύρη ἡ βράχη σου κ' εἰς τὴν κοιλιάν σου κείται
 180 τὸ ἄσπρον τὸ ἐμπάλωμαν ἀπὸ λινὸν πανίσιιν.
 ἐμένα πῶς ἐτόλμησες καὶ συκοφάντησές με,
 ὅτι εἶμαι πόρνη ἄχρηστος καὶ χειροτέρα πάντων;
 ἐγὼ τὰς κάλτσας τὰς φορῶ ἐνε ἀπὸ σκαρλάτο,
 ἔχω καὶ χεῖλη κόκκινα, μαῦρα μάτια ὠραῖα,

156 καὶ λαμπρὸς 157 ῥιπίδια 158 ὁμοῦ pro quo et Σ et ego
 conī. ἐμοῦ 160 ἠυρίζειν 161 τίθελες 162 καὶ κάτζες 164 καὶ
 ἀπὸ εἶσαι 165 ἦν 168 ἐγύρου εἰς 169 ἄχριστον cod., πορνικὴν Σ.
 cf. v. 182 172 μηχανία 174 καὶ 177 καὶ 179 καὶ

- 185 καὶ πρέπουν με ἢ κάλτσαις μου, μᾶλλον καὶ τὸ μανδί μου,
 κι αὐτὸ φορῶ κατάσαρκα ἔνθα γοῦν καὶ ἂν ἦμαι.
 πρέπουν με καὶ τὰ ροῦχά μου ὡς εὐγενὴν γυναῖκα,
 τὸ νὰ φωνάζω πάντοτε εἰς ὅλα τ' ἀκρωτήρια·
 εἰς τὴν γλυκέαν τὴν αὐγὴν τὴν γλυκοδροσισμένην
- 190 ἀνθοβολοῦν τὰ ἄνθη τῆς καὶ κηλαδῶ, ὡς οἶδας,
 οὐδὲν λαλῶ τοὺς καύκους μου, οὐδὲ κακοὺς ἀνθρώπους.
 πουλίτσια ἐποίησα μονόκοιλα εἰκοσάδα,
 καὶ περπατάρης ἀσεβῆς ὀλίγον κατ' ὀλίγον
 ἐπῆρέν μου τὰ δώδεκα, ἔκαψεν τὴν καρδιάν μου,
- 195 ἐκάην ἢ καρδίτσα μου, ἐπόνεσα ὡς μάννα.
 φοβοῦμαι γοῦν ἢ ἄθλια καὶ τρέμω καὶ δειλίω,
 ὄποθεν στέκω, κάθομαι πολλάκις μετ' ἐκεῖνα,
 πάντα διδάσκω, παραινῶ τὰ ἄλλα μου πουλία
 νὰ κάθονται εἰς πλάγι μου, μὴ ταῦρη περπατάρης,
- 200 κι ἀλλοίμονον, ἐπάρη τα καὶ κάψη τὴν καρδιά μου.
 ἐμένα πάλ' οἱ βασιλεῖς εἰς γεῦμάν τους μὲ τρώουν,
 κ' οἱ ἄρχοντες οἱ εὐγενεῖς εἰς πρόγεμαν καὶ δεῖπνον,
 καὶ πλούσιοι ἠθέλασιν, πτωχοὶ καὶ νὰ μὲ εἶχαν.
 καὶ μὲ ζωὴν καὶ θάνατον οἱ πάντες ἀγαποῦν με.
- 205 ἐσὺ δὲ πῶς ἐτόλμησας καὶ συκοφάντησές με;
 νὰ σ' ἐγκαλέσω εἰς τὸν ἀετὸν τὸν μέγαν βασιλέα
 (πολλὰ μὲ χρῆζει καὶ αὐτὸς, ἂν ἤμπορῆ νὰ μ' ἔχη),
 πουτίκιν κακορρίζικον ἀπὸ τὴν κακοτύχην,
 καὶ νὰ ὀρίση νὰ γενῆς ἀόρατος ἔκ τὸν κόσμον
- 210 ἐτοῦτον τὸν γλυκύτατον, νὰ πᾶς εἰς ἄλλον βράχος,
 καὶ νὰ ποιῆς τὰς γέννας σου δυσκόλως καὶ βαρέως.“
 καὶ πρὶν νὰ παύσουν ὄχλητα καὶ γενεαλογίαν,
 καθὼς τὸ καταλόγιν του γροικᾶς ὅτι ὄχλοῦνται,
 ὁ καρκαντσᾶς ἀπῆρξατο νὰ ὑβρίζη τὸ ὀρνίθιν
- 215 „ὀρνίθιν κουρουνομουαλον καὶ μυξοσκατοφατον,
 πολιτικὴ ἀδιάντροπε μετὰ πολὺν φουκάριν,
 ὅπου πορνεύεις πάντοτε μᾶλλον μὲ τοὺς υἱοὺς σου,
 μωρὴ κοπελορβρίκτουσα, πόρνη, θυγάτηρ πόρνης,

185 οἱ κάλτζες   186 καὶ ἀντὸ   187 εὐγενὴν cod., non εὐγενὴν
 188 ἀκρωτήρια   199 τάβροι, em Σ   200 καὶ   201 πάλαι   202 καὶ
 206 σὲ   209 ὀρίσης νὰ γενῆ, em Σ   214 ἠυρίζη   216 μὲ τὸ conl. Σ
 πολὴν

- κύριν κ' υἴον νὰ πολεμῆς νὰ σπαθοκαταλυοῦνται,
 220 τὰ αἵματα νὰ τρέχουσιν, τ' ὀμμάτια τους νὰ βραίνουν,
 ἀπλῶς εἰπεῖν, πανάχρηστε, τ' ἤθελες εἰς τὸν γάμον;
 νὰ κάθεσ' ὡς κουβουκλαρεὺ καὶ σὺ μετὰ τῶν ἄλλων,
 νᾶσαι εἰς ἀτιμίαν τους, εἰς ἀτιμίαν τοῦ γάμου;
 ἐγείρου, φύγε, μίσειψε, πρὶν σὲ καταμεφθοῦσιν.
 225 ἐγὼ δι' ἐσὲν ἐντρέπομαι εἰς τὴν χαρὰν ἐτούτην.
 εὐθὺς λοιπὸν ἢ ὄρνιθα ἐντράπη καὶ σηκώθη,
 ἐστάθην καταπρόσωπα, τὸν καρκατσάνον λέγει
 „καὶ πῶς ἐτόλμησες ἐσὺ, εἰπέ μοι, κακαρῖνε.
 κὶ ἀτίμωσάς με τὰ πολλὰ κ' ὑπόμεινά σε τόσα;
 230 μωρὲ, καὶ σὲν ἤξεύρουν σε κ' ἐμὲν κατέχουσίν με,
 ἄτυχ', ἀπιδοσφόνδυλε καὶ γριζοφορεμένε,
 ὅπου ποτὲ τὴν ράχην σου ἔποκάμισον οὐ βάνεις,
 ἀλλ' οὐ ἔβαλες, οὐκ οἶδές το, ἀλλ' οὐδὲ βάλει θέλεις,
 ἀλλ' οὐδὲ βρώματα πολλὰ ποτέ σου νὰ χορτάσης,
 235 ἐξῶν τὴν ἄμμον καὶ τὰ βρυὰ καὶ σκούληκας καὶ βούρκα.
 μωρὲ, πάντες σὲ ξεύρουσιν, ἀπὸ τὴν Ῥώμην ἤσουν,
 καὶ (ς) τὸ σπιτάλιν ἐποικες φρέρης κἂν ἔξη χρόνους,
 καὶ ἔβρηκάν σε μὲ φράγκισσαν καβαλλαριοῦ τυναῖκαν,
 καὶ δεῖρασίν σε τὰ πολλὰ, κ' ἐκ-τοῦ δαρμοῦ τὴν βίαν
 240 ἐγέμισαν τὰ μάτια σου αἷμαν τῆς κεφαλῆς σου —
 οἱ πάντες τὸ γινώσκουσιν, ψέμαν οὐδὲν τὸ λέγω —
 ἔκτοτε γὰρ καὶ μέχρι νῦν οὐκ ἐποικες μαλλία.
 ἐπῆραν τὸ καππούτισιν σου, μωρὲ, ὅκ τὴν κεφαλὴν σου.
 ἐδέσαν τὰ ποδάρια σου καὶ ἐστραγγουλίσαν τα.
 245 ἄλλην ποτέ σου οὐκ ἠμπορεῖς στράταν νὰ περπατήσης.
 κ' ἐγίνου, κακορρίζικε, ἀλλεῶς μονοκουμπάρως,
 κοὶ τὴν κοιλίαν σου ψωμῖν οὐκ ἠμπορεῖς χορτάσει,
 ἐξῶν τὴν ἄμμον καὶ τὰ βρυὰ πάντα σου ἀνατρέχεις·
 ἐκ τὴν κατάραν, ἄτυχε, ἐκείνου φρᾶ Λιβέρη,
 250 ὅπου σὲ κούρσειπεν ποτὲ σὲ κείνον τὸ σπιτάλιν,
 ἐκέρδιδες καὶ τοὺς δαρμούς καὶ τὴν κακοτυχίαν.

219 καὶ 220 τὰ ἐβραίνουν 221 εἶπην τίθελες 222 κάθεσαι
 223 νὰ ἦσαι 224 ἐγύρου καταμευθοῦσιν, em Σ 226 fort. ἐτρόπη
 228 καὶ bis 230 καὶ μὲν 231 ἄτυχε 233 βάλη 235 κρία, em Σ,
 conl. v. 248 237 ἔ add 239 καὶ ἐκ 243 ὅκ conl., pro quo nolui
 substituere ἐκ 246 καὶ γίνου ἄλιος conl., ἄλλοι, ὡς conl Σ

- καὶ τῶρα ὑβρίζεις, μέφεςαι ἐμέναν, ἀτυχήτη;
 ἄκουσε, κακοτύχερε, φράρη βραχοδαρμένε,
 ἐγὼ πουλία τὰ γεννῶ ἢ πάλε τ' ἀναθρέφω,
 255 ἐξέβησαν ἐπίσκοποι, ἔξαρχοι καὶ παπάδες,
 καὶ παρβαριώταις κόπελοι, κούρκοι ἀπεσταλμένοι,
 καὶ περπατοῦν εὐγενικὰ, παλατοαναθρεμμένα.
 καὶ μέναν πάλιν, καρκατσᾶ, ἰδὲς τὸ τίς με τρώγει,
 καὶ βασιλεῖς καὶ δέσποιναις καὶ πάντες τῆς συγκλήτου,
 260 καὶ ἡδονή μου ἐξαίρετος ἀπ' ὅλων τῶν ὀρνέων.
 καὶ σὺ τολμᾶς, ἀκτένιστε, καὶ μέναν κατακρίνεις;“
 Καὶ ταῦτα οὐκ ἐσίγησαν τὴν ὄχλησιν τὴν εἶχαν,
 καθὼς τὸ καταλόγιν τους ἐκράτειεν ἀκόμη,
 παραγιαλίτης ἤρξατο ἀφασιανὸν ὑβρίζειν,
 265 καὶ λόγους ἐπεχείρησε τοιούτους νὰ τοῦ λέγη
 „ὁποῦ σὲ βλέπει, ἀφασιανὲ, ὅτι φορεῖς τὸ ρούχον
 αὐτὸ τὸ λέγουν αὐτουπίν, νᾶχη τὰς χρὰς κομμάτια,
 παρέξω νᾶχη κόκκινον καὶ πράσινον κομμάτι,
 καὶ γερανὸν καὶ κίτρινον ὄξυν καὶ τὸ γαλάζιον,
 270 νὰ ποῦν [ὅτι] εἶς' ἀρχοντόπουλον ἀπὸ τοῦς σεβαστάδες,
 ἢ εἶς' ἐκ τὴν Μισοθυιανὴν κάποιας λουλής κοπέλιν,
 κι ἀπόθανεν ἢ μάννα σου κι ἀφήκέν σε λογάριν,
 καὶ ἴγόρασες τ' αὐτούπιν σου αὐτὸν τὸ καμαρόνεις,
 καὶ λέγεις, σεβαστοῦ παιδὶν ὑπάρχεις ἔκ τὴν Νικαίαν.
 275 ἐγείρου γοῦν με τὸ καλὸν καὶ φύγ' ἀπὸ τὴν μέσην,
 μὴ ρίψουν τὸ καπάσιν σου καὶ βρέξουν τ' αὐτουπίν σου,
 ὅτι κοπέλιν ἄχρηστον καπήλισσας ὀκάποιας
 ποσῶς οὐδὲν τὸ θέλομεν νὰ κάθεται κοντά μας.“
 ἀφασιανὸς ἐγύρισεν καὶ λέγει πρὸς ἐκεῖνον
 280 „ἐμὲν τὰ λέγεις, ἐλεεινὲ, ταῦτα, παραγιαλίτη;
 οὐκ εἶσαι σὺ τζαγγάρη υἱὸς τοῦ Πετσοκαταλύτη,
 ὁποῦ καθέζουν κ' ἔρραπτες με χοιρινὴν τὴν τρίχαν,
 κ' ὑπήγες καὶ δανείστηκες ὀκάποθεν λογάριν,
 κ' ἠγόρασες τὴν θάλασσαν κ' ἐγίνης χρειωμένος;
 285 οἱ χρεωφειλέταις σύρνου σε τὰ πέρπυρα νὰ δώσης,

252 ὑβρίζεις   254 πάλαι   258 καρκατσᾶ hic cod.   266 ποῦ,
 em Σ   268 παράξενάχη, em Σ   270 ὅτισαι, em Σ fort. ὅτι eiciendum
 271 εἶσαι   272 καὶ bis   274 ἐκ   275 ἐγύρου φύγε   276 ἀτουπίν
 282 κείραπτες με τὴν χ.   283 καὶ   284 καὶ bis   μυριοχρ.

καὶ συ κομπόνοις, λέγεις τους, ὅτι κρυμμένα τάχεις.
 κι ὅπου καθήσης εἰς ἀκτὴν, παλιν εἰς ἀκρωτήρι,
 σηκόνεις τὸ κεφάλιν σου καὶ πάλιν δείχνεις κάτω,
 καὶ λέγεις ὅτι ἠστόχησα, οὐκ ἔνε ὁ τόπος οὗτος.
 290 κ' ἐγὼ οὐ λέγω ψέματα, ρί πάντες τὸ θεωροῦσιν,
 ὅτι εἶσαι τζαγγάρη υἱὸς τοῦ Πετσοκαταλύτου,
 καὶ γὰρ κρατεῖς το τὸ σουβλιν 'ς τὸ στόμαν σου καὶ τρέχεις
 καὶ τὸ κεφάλι σου νὰ σῆς ὅπουθεν καὶ ἂν ἦσαι,
 τοὺς χρεωφειλέτας νὰ γελᾷς, οὐκ ἔνε ὁ τόπος οὗτος,
 295 καὶ πάντα τρέχεις καὶ γελᾷς, περπατεῖς καὶ διαβαίνεις.
 καὶ μέναν ἐκατέκρινες, εἶμαι Μεσοθυιάτης,
 ὀκάποιας κακορρίζικης καπήλισσας κοπέλι,
 κι ἀπόθανεν ἡ μάννα μου καὶ πῆρα τὸ λογάριν,
 καὶ πῆρα τὸ αὐτούπιν μου καὶ σεβαστὸν ὁμοιάζω;
 300 πάντες καὶ σένα ξεύρουν σε καὶ μέναν ἐγνωρίζουν.
 κι ἅπαντα τὰ 'ποδήματα, τὰ 'φόρεις κάθ' ἡμέραν,
 καὶ τὸ φουστάνιν τῶβαλες καὶ ἦσουν τοπικάρης,
 ἄλλον ποτὲ τὴν ράχην σου οὐκ οἶδά το ν' ἀλλάξης.
 καὶ σὺ γελᾷς τὸ αὐτουπιν καὶ σκιαδιν, τὸ μὲ δῶκεν
 305 ὁ βασιλεὺς ὁ αὐθέντης μου καὶ πάντων τῶν ὀρνέων;
 πάντως γὰρ ἔν καὶ Ἐάδελφος δεύτερος τοῦ πατρός μου,
 κι ἂν ἐΞειπῶ τῃ, ταπεινὲ, καὶ κόψουν τὴν οὐράν σου,
 νὰ ποίσω τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἀπαιδευσιάν σου.“
 κ' ἐντράπηκεν ὁ ταπεινὸς ὁ παραγιαλίτης,
 310 νὰ κρυβηθῆ ἐγύρευσεν, μήπως τὸν ἀτιμώσουν.
 καὶ ὤρισεν ὁ ἀετὸς ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας
 καὶ τὴν οὐράν του ἀνάσπασαν, τὴν μύτην του τσακίζου,
 ὀρίζει κι ἀπολύουν τὸν νᾶνη συμπαθημένος,
 καὶ νὰ τὸν βλέπουν ἅπαντες καὶ νὰ τὸν κατακραίνου.
 315 Ἐκεῖνα οὐκ ἐσίγησαν τὴν ὄχλησιν τὴν εἶχαν,
 κ' ἡ πασιδόνα ἤρξατο, περιγελᾷ τὴν κίσσαν.
 „εἰπέ, τραυλὴ, τραυλόγλωσση καὶ τραυλοκελαδοῦσα,
 μελανομύτρια τζαμπεροῦ, ἀσχημοποδαροῦσσα,

287 καὶ 290 καὶ 292 εἰς 298 καὶ 299 ἀποθπιν 301 καὶ
 304 ἀτουπίν 306 παντός 307 καὶ ἂν οὐκ ὑπῶ cod. Sathae οὐκ
 ἐξοβελιστέον videbatur τῃ Σ: το 308 ποίσω corruptum videtur:
 quavisquam cf. v. 403 σου Σ: του 309 καὶ 313 καὶ 316 καὶ
 318 μελανομήτρια, em Σ

δούλη καὶ σκλάβα τῶν Φραγκῶν, τ' ἤθελες εἰς τὸν γάμον;
 320 ἢ κίσσα εὐθύς ἀπήρξατο, τὴν πασιδόνα λέγει
 „ἀτζούπτωτε, ἀδιάντροπε, ἐμέναν καταλέγεις;
 ἐσὺ ἥσουν καρτσανᾶ παιδὶ πολλὰ μυριοχρειωμένου,
 καὶ ἔφας τὴν ἐνθήκην σου, τὰ δώδεκα δουκάτα,
 καὶ τὸ σουβλίν σου ἐπούλησες ἀλλὰ καὶ τὸ κοπίδιν,
 325 κ' ἀγόρασέν σε, τζαπεροῦ, ὡς πρῶτόν του κορίτσιν.
 αὐτήνην τὴν ἐμπαλωτοῦν τάχα τὴν καμαρόνεις,
 ὀπῶχει κόκκινον ὀμπρὸς καὶ μαῦρον ἔξοπίσω,
 καὶ τὴν ποδεάν σου βένετον, 'ς τὴν ῥάχην σου γαλάζην;
 ἐκ τὴν πτωχίαν τὴν εἶχετε φορεῖς καὶ μαύρην σκέπην
 330 καὶ ψυχικὸν 'ποδήματα μαῦρα τινὸς Χατζάρας.
 κι ὡς ἔτυχεν, οὐκ εἶχετε ψωμῖν διὰ νὰ φάτε,
 ἔμαθετε καὶ τρώγετε ὄλους μας τοὺς ἰχθύας.
 πάντως οὐ λέγω ψέματα, οἱ πάντες θεωροῦν το,
 τὸ πῶς καθίζεις, ἄτυχε, κάτω εἰς περιγιάλιν,
 335 ὑπάγεις καὶ καθέζεσαι εἰς πέτραν στεφανέαν,
 καὶ βλέπεις τὸ ψαρόπουλον αὐτὴν τὴν ἀθερίναν,
 κι ἂν ἔχη δρόμον, οὐ λαλεῖς, ἀφίνεις τὴν καὶ πάγει,
 εἰ δὲ πολλάκις ἂν σταθῇ μικρὸν νὰ ἀνασάνῃ,
 εὐθύς βουτᾶς καὶ παίρνεις τὴν καὶ τρώγεις τὴν ὀλώμην,
 340 ὡς ἔμαθες 'ς τὸ σπήτιν σας, πτωχῆ, 'ς τὸ πατρικόν σας.
 εἰ δὲ πολλάκις καὶ συμβῆ κανεῖς νὰ σὲ πιάσῃ,
 κανεῖς πτωχὸςπραγματευτῆς, ἄνθρωπος τῆς κατζάνης,
 σφάζει σε μὲ τὸ ὑπέρπυρον, βάνει σ' εἰς τὸ πουγγίν του,
 ὡς θυγατέρα τάχατε τοῦ καρτζανᾶ ὠφελέσειν.
 345 καὶ σὺ τολμᾶς ὑβρίζειν με τὴν ταπεινὴν τὴν κίσσαν;
 ἐγὼ Ῥωμειοῦ παιδὶν εἶμαι καὶ κλέψασίν μ' οἱ Φράγκοι,
 (νὰ 'πῶ ὡς ἤμουν εὐμορφον, καὶ τί νὰ τὸ καυχουμαι);
 καὶ τὰ ῥωμέϊκα ἔμαθα, μωρῆ, καὶ συντυχαίνω.
 μᾶλλον τοὺς κλέπτας μέμφομαι καὶ λέγω κλέπτης, κλέπτης,
 350 μισέρη, κλέπτης, πιάσε τον, ὅτι παίρνει τὰ καλίγια.
 οἱ πάντες τὸ γνωρίζουσιν, οἱ πάντες τὸ κατέχουν.

319 τίθελες 320 ἢ add Σ 325 καὶ 328 εἰς 331 καὶ φᾶται
 332 fort. ὀλώμους 335 πέτζαν, em Σ, conl. v. 448 337 καὶ 340
 'ς prius add Σ pro 'ς altero cod. εἰς 344 βαρτζανᾶ legerat Σ, sed
 conf. v. 322 ὠφελέσειν cod.: ὀφειλέτιν conl. Σ 345 ἠβρίζειν 346 με
 349 νέμομαι

καὶ σὺ, πουλὶν κακότυχον καὶ ψοφοζαρωμένον,
 ὄλως ἐμὲν περιγελάς; εἶπέ καὶ πῶς τὸ ποῖκες.
 ὅμως οὐ μὴ σὲ βαρεθῶ, ὄψαροπούλη τέκνον,
 355 ὅτι ἀκόμη οὐκ ἔμαθες τὸ τίς καὶ πόθεν εἶμαι.“
 Ἐκὼς οὐκ ἐπλήρωσαν τὴν ταραχὴν τὴν εἶχαν,
 κὶ ὁ λούπος ἐπεχείρησεν ὑβρίζειν τὸ γεράκιν.
 „ἦλθες, φονέα καὶ ληστή, αἱματοπότα λύκε,
 καὶ συγγενοσαρκόφαγε ἰέραξ, εἰς τὸν γάμον,
 360 νὰ ποίσης καὶ τὴν πέρδικαν, περιστερὰν νὰ φύγη,
 ἀφασιανὸν καὶ φάσσαν τε, τὴν κίσσαν καὶ τρυγόνιν,
 καὶ τὰ μικρὰ στρουθόπουλα τὰ ὅλα νὰ μισεύσουν.
 φύγε, διῶκτα τύραννε, αἱματοπότα σκύλε,
 μήπως τ' ἀκούσῃ ὁ βασιλεὺς κ' ἐβγάλη σου τὰς κόσας,
 365 κὶ ἀντὶ χαρᾶς τὴν ἀτιμίαν ἐπάρῃς καὶ μισεύσης.“
 καὶ ὁ ἰέραξ στρέφεται καὶ λέγει πρὸς τὸν λούπον
 „εἶπέ με, κακομούσουρε, τί εἶν τὰ λέγεις, λούπη;
 μόνον πτερόν ἔχεις καλὸν καὶ διχαλὴν οὐρίτσαν,
 ἄμμ' εἶσαι σκλαβοθύρε.ος, σκυλὶν μαγαρισμένον.
 370 ὀφίδια τρώς καὶ ποντικούς, μᾶλλον καὶ κωλοσαύρας,
 ἀλλὰ καὶ κείνα πούπετε ἄν ταῦρης ψοφισμένα,
 καὶ γὰρ οὐ δύνασαι ποτὲ ἀκρίδαν νὰ πιάσης.
 ἄθλιε, κοσμοκατάρατε, ἐμὲν τὰ συντυχαίνεις,
 καὶ διδαχὰς πνευματικὰς ἤρξασο νὰ μὲ λέγῃς;
 375 πάντες καὶ σὲν ἤξεύρουσιν σε καὶ τὴν ὑπόληψίν σου.
 ἄν εὔρης γρηῶν τινὰν πτωχὴν πουλίτσια νὰ ἔχῃ,
 κ' ἰδῆς ὅτι ἐβγάλη τα καὶ θέσῃ τα ἔς τὸν ἥλιον,
 κ' ἢ κλωσαρέα τύχη καὶ οὐδὲν τὰ ἔπιμελῆται,
 ἔς ἐκεῖνα, κακοῦβρίζικε, δείχνεις καὶ τὴν ἀνδρεία σου,
 380 καὶ χύνεις καὶ ἀρπάζεις τα καὶ κακοθανατεῖς τα.
 κ' ἐκείνη καταρᾶταί σε ἔς τὴν ἐκκλησιὰν ἀπέσω
 ἑθεέ, τὸν λούπην ψόφα τον ὀπῶφα τὰ πουλιά μου.”
 καὶ σὺ οὐδὲ κἄν ἐξέφεξεν ὁ ἥλιος τὴν ἡμέραν,
 καὶ πάλ' ἀπομοιράζεις τα ἐκεῖνα τὰ ἀφῆκες.
 385 καὶ πάλ' ἢ γραῖα ἢ πτωχὴ κλαίει καὶ καταρᾶται,

358 καὶ σὺ φονέα 364 καὶ 365 καὶ 366 πάλιν στρέφ. 367
 ἦν 369 ἀμίσε 374 ἤρξατο, em Σ 377 καὶ ἐβγάλλει 378 τύχει
 ἐπιμελεῖται 379 εἰς 381 καὶ εἰς 384 πάλαι τα αὐτὰ ἐκεῖνα
 385 πάλιν

- τὸν ἄγιον Γεώργην τάσσειται πουλίτιν νὰ τὸν πάγη,
 ἂν τὰ φυλάξη (τὰ πουλιά) μόνον ἀπὸ ἐσένα.
 κ' οὐκ ἐφοβήθης, ἄτυχε, ποσῶς τὴν ἀδικίαν,
 οὐδὲ τὸν ἄγιον ποσῶς, κὰν νὰ μὴδὲν σὲ σφάξῃ.
 390 καὶ μένα τὸν ἱέρακα θέλεις νὰ μὲ διδάσκης,
 τζανόπουλε, κακότηχε, μυριοκαταγνωσμένε,
 ποῦ μὲ κρατοῦσιν βασιλεῖς, ῥηγάδες καὶ δεσπότης,
 αὐθένταις γοῦν καὶ θαυμαστοὶ ἔς τὰ χερίά τους ἄνω,
 καὶ βλέπουν με καὶ χαίρουνται ἐμὲν καὶ τὴν ἀνδρείάν μου;
 395 μὴ τρώγω ὡσὰν ἐσὲν, μωρὲ, πτώμα καὶ κωλοσαύρας.
 εὔχου τὸν γάμον τούτονε ὅπου ἔτυχεν καὶ στέκω,
 κ' ἐντρέπομαι τὴν ὄχλησιν, μὴ μὲ κατηγορήσουν,
 ἀμμὴ, κύρ λούπη, νᾶμαθες τὸ μετὰ τίνα τάχεις,
 τζανόπουλε, κακότηχε, μυριοκαταραμένε,
 400 ἂν οὐκ ἐπήλωσα πολλὰ κι ἀνήβην εἰς τὰ νέφη
 καὶ χάλασα καὶ δώκά σε καὶ φάνη σ' ὅτι ἀστράπτει,
 καὶ χάλασα τὸν νῶμόν σου, κατεχαρβάλωσά τον,
 νὰ ποῖκα τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν θωριάν σου, λούπη.“
 Ἐκὼς οὐκ ἐπλήρωσαν ταῦτα τὴν ὄχλησίν τους,
 405 καὶ ἡ κορώνη ἤρξατο ὑβρίζειν τὸ τρυγόνιν.
 „ἦλθες, τρυπανορβρούθουνη, τρυγόνα ξερασμένη,
 μυρολογίστρια θλιβερὴ καὶ μυριοπικραμένη,
 τὸ γοῦι πάντοτε λαλεῖς, τὸ γοῦι μουρμουρίζεις,
 ἔς τὰ μοναξὰ νὰ κάθῃσαι καὶ πάντα νὰ στριγγίζης,
 410 ὅπου ἴφας καὶ τὸ ταίριν σου καὶ τὰ πουλιά σου ὅλα,
 ἐκ τὴν κακὴν σου τὴν καρδιάν γὰ θλίψεως καὶ τὸν γάμον;
 ἐγείρου, φύγε, μίσειψε, ὕπαγ' εἰς τὸ καθόλου,
 μὴ ποίσης θλίψεις τὴν χαρὰν, τὸν γάμον τούτον θρήνος.
 καὶ τὸ τρυγόνιν θλιβερὰ λέγει πρὸς τὴν κορώνην
 415 „εἶπέ μοι, κακομούσουρε, κουρώνη, τ' εἶν τὰ λέγεις;
 πικρόφωνε, κακόθωρε, μυριοατυχισμένη,
 Αἰγύπτισσα μὲ τὸ μανδὶν, γυλοῦ μὲ τὸ καρκάλιν.
 πάντως οὐ λέγω ψέματα, ἤξευρ' οὖν πόθεν εἶσαι,
 γυναικα καρβουνάρισσα ἀπὸ τὸ Μαῦρον Ὅρος.
 420 ἡμέραν νύκτα τὴν ρίχεαν ἀνάσπας κ' ἑκαυτὲς τὴν,

387 τὰ πουλιά de meo add ἐσὲν cod. 388 καὶ ἐσὺ οὐκ 392 ὅπου
 397 καὶ 400 καὶ 405 ἤβριζεν 412 ἐγύρου ὕπαγε 415 κουρώ-
 νην ἦντα 418 παντὸς ἤξεύρου 420 καὶ καυτὲς τὴν

- κι αὐτὸ τὸ παλαιοφούστανο, τὸ φόρεις καπνισμένον,
 κ' ἐχαρβαλώθη ἀπάνω σου κ' ἐσάπην ἐκ τὴν λέραν.
 ἐκ τὴν ριχεὰν ἐξέβηκεν καπνὸς ἐκ τὴν κοιλιάν σου.
 ὅταν ἀπάρξειςαι τὸ κρά, πάλιν τὸ κρά κραυγάζεις.
- 425 εἶχετε τάχα καὶ ἴνικόν, ἐκουβάλειε τὰ καρβούνια
 εἰς τ' ἐργαστήριν τοῦ χαλκεᾶ, καὶ σὺ ἐπαρηκολούθεις.
 οὐ μὴ τὸ λέγω ψέματα, οἱ πάντες τὸ θωροῦσιν·
 ὅτι ὅπου εὔρης τὸν ἴνικόν, ἐκείνον τὸ πουλάριν,
 καθίζεις εἰς τὴν ῥάχην του καὶ τρῶς τὰ τραύματά του.
- 430 τὴν δ' ἄλλην σου ἀνατροφὴν, κουρούνα ξερασμένη,
 καὶ κλέπτρια μεσημερινοῦ, ἀδιάντροπη, βρωμοῦσα;
 εἰ δὲν ἀφήκαν καὶ λαρδὶν εἰς προβολὴν ἀπάνου,
 νὰ μὴν χυθῆς καὶ κατεβῆς καὶ δάκης το καὶ φύγης·
 εἰ δὲ νὰ ἴπουμεν, ἀδικεῖς μόνον τὸν τζαμαρδάρην,
- 435 ἀδικεῖς καὶ τὸν γεωργὸν ὅταν τὸ φάβα σπέρνη·
 ἐκείνος σπέρνει ὁ ταπεινὸς κ' ὑπᾶ νὰ γεματίση,
 καὶ σὺ σωρεύεις φάβατα. κρύβεις εἰς ἄλλον τόπον,
 καὶ παίρνεις καὶ τὸν σπόρον του, ἀλλότε τὸ ψωμίν του.
 πῶς νὰ τὸ ἴπῳ καταλεπτῶς τὰ πολεμεῖς, κουρούνα,
- 440 ἀτζύπτωτε, ἀδιάντροπε, ἕς τὸ ἔτοιμα καλεσμένη;
 ἂν ἤσουνε ξενούτσικη, τοῦτο γὰρ καὶ συνέχει.
 καὶ πῶς νὰ ἴπῳ τὰς πράξεις σου, κλέπτρια μεσημεροῦσα;
 ἔμὲν ὑβρίζεις τὸ πτωχὸν θλιμμένον τὸ τρυγόνιν;
 θλιμμένον εἶμαι πάντοτε, παντὸς ὁμολογῶ το.
- 445 ὁπότεν ἔλθῃ κυνηγὸς κατ' ἐπίση μου τὸ ἵταίρι,
 εἰς δένδρον κάλλιστον χλωρὸν οὐ θέλω νὰ καθίσω,
 οὐδ' εἰς λιβάδαν καθαρὰν οὐδ' εἰς δροσῶδεις τόπους,
 ἀμμή καθίζω πετρωτὰ, εἰς πέτραν στεφανέαν,
 εἰς βουρκολέαν κάθομαι νερὸν θολὸν νὰ γέμη.
- 450 πίνω ἂν θέλω τὸ λοιπὸν καὶ πέτομαι καὶ κλαίω,
 καὶ πάντοτε μυρολογῶ τὸ πάγγλυκὸ μου ἵταίρι.
 καὶ σὺ, βρωμοχνωτόμορφε, κουρούνα ξερασμένη,
 περιγελάς καὶ μέφεις, ἐμένα καταλέγεις,
 τὸ ταπεινὸν καὶ θλιβερὸν ἀνόχλητον τρυγόνιν;“

421 καὶ 422 καὶ ἐχαρβαλώθην 426 εἰς τὸ: possis etiam ἕς τὸ
 436 καὶ 438 καὶ ἐπέρνει 440 sq. scripturam vix putaverim sanam
 esse 445 τέρει 447 οὐδέ 448 πετρωτὰ coni Σ 451 τέρη

- 455 Ἐκεῖνα οὐκ ἐσίγησαν τὴν ὄχλησιν τὴν εἶχαν,
καὶ κουκουβάς ἐστράφηκεν, ἐστάθην εἰς τὸ μέσον,
ἀνοιγοκλεῖ τὰ μάτια του — Χριστέ, καὶ πόθεν ἦλθεν;
καλὲ, καὶ ἐπεχείρησεν ὀρτύκιν νὰ ὑβρίζῃ.
τὰ μάτια του ἐκοκκίνισαν, „τάχα καλὰ σὲ βλέπω“,
- 460 τὴν κεφαλὴν του ἔσεισε, ἄρχισε νὰ τοῦ λέγῃ.
„ὅταν στραφῶ καὶ ἴδω σε, ὀρτύκιν, εἰς τὸν γάμον,
νὰ ἦσαι μικροκέφαλον, ἄσκημον καὶ κωλάτον,
καὶ παρδαλοχρωμάτιστον καὶ μελανοποδάτον,
ὡς τὸ χαλάζι νὰ πετᾶς κι ὡς κούκουλον νὰ πέφτῃς,
- 465 καὶ τὰ κοπέλι' ἀμπελικῶν νὰ σὲ καταπατοῦσιν,
καὶ νᾶσαι πάντα δυνατὸν μυριοκαπνισμένον, =
καὶ τὰ (πολλὰ) ταξίδια σου εἰς χαζαριὰ νὰ τᾶχῃς,
ὕπάγῃ τοῦ ν' ἀνασφαγῶ, ὑπάγῃ ν' ἀποθάνω.“
καὶ τὸ ὀρτύκιν ἤρξατο, λέγει τὴν κουκουβαΐαν
- 470 „ἐμὲν τὰ λέγεις, κουκουβά, ἐμὲν τὰ λέγεις ταῦτα;
οἶδά σε καὶ ἤξεύρω σε πάλιν μὲ τὰ πολλὰ σου.“
„καὶ τί τὸ ξεύρεις, ὄρτυκε;“ ὁ κουκουβάς τοῦ λέγει.
„ἤξεύρω σε, κακότυχη, ἕκ τὴν Ζαγορὰν ὑπάρχεις,
* προτέρας σκλάβας κάποιας ἐκ τὸ χωριὸν τῆς Ῥώμης,
- 475 καὶ τζουρουχεύουν τὸν παπᾶν, ἄτυχε, φεῦ τὸ κρίμα,
ἐποῖκεν σχῆμαν ὁ παπᾶς, ὑπάγει πρὸς τὸν ὄρθρον,
ἀπὸ τὸ χέριν σὲ κρατεῖ, ἕς τὸν νάρθηκα σ' ἐμπάζει,
καὶ παπαδιὰν ἀληθινήν ἐχειροτόνησέν σε.
ὡς τῶμαθεν ἡ παπαδιὰ ἐκείνη ἡ κυρά σου,
- 480 παραγκαθίζει, πιάνει σε, δαγκάνει σ' εἰς τὴν μύτην,
καὶ κόπτει τὴν καὶ ρίπτει τὴν, ἔμεινες κουτσομούτρα.
καὶ πάλιν ἕς τὸν ἐπίσκοπον ἐπαίρνει σε καὶ πάγει,
εἰς τὰ χωριὰ τῆς Ζαγορᾶς εἰς ὅλα σὲ πομπεύει,
καὶ μετὰ ταῦτα βάνει σε εἰς φυλακὴν ἀπέσω.
- 485 ἐποῖκεν σχῆμαν ὁ παπᾶς ταχὺ νὰ πᾶ νὰ ψάλλῃ,
καὶ ἔηλωσε τὴν φυλακὴν κι ἀφήκέ σε καὶ ἔξῃς.
ἡ παπαδιὰ γυρεύει σε καὶ σὺ πάντα κρυβᾶσαι,
καὶ τὴν ἡμέραν κρύβεσαι, τὴν νύκτα πάντα τρέχεις.

456 καὶ om 457 ἀνοιγοκλή της 458 ἡμ. ἴζην 462 ἄσημον
scripserat Σ 464 πεύτης 465 κοπέλια τῶν 466 δυνατὰ com Σ
467 πολλά addidi 468 νὰ νὰ σφαγῶ 471 εἶδα ἡ 473 ἐκ 474
προτέρας corruptum esse indicio: παπαδιὰς σκλάβας εἰ Basiliand 480 σε

εἰ δὲ πολλάκις σὲ εὐροῦν πούπετα τὴν ἡμέραν,
 490 ὄψαροι, σπῖνοι, κότσυφοι καὶ γραῖα καλογραῖα,
 ὡς πόρνην εἰς τὰ μάτια σου χαίρουν νὰ σὲ τυφλόνουν.
 κι ἂν τύχουν ἐκ τὴν Ζαγορὰν Βουργάροι εἶτε Βλάχοι
 τὸ νὰ σ' ἰδοῦν ἢ ἀκούσουν σε πολλάκις τὴν φωνὴν σου,
 ἐκ τὴν πικριὰν τους σφάζονται, ὑπάγουν ν' ἀποθάνουν.
 495 καὶ σὺ τολμᾶς κατηγορεῖν ἐμένα, κουκουβαῖα;
 ἐγὼ μικρὸν εἰμ' ἀληθῶς, ἀσούσουμον πουλάκιν,
 καὶ σιγανὸν καὶ ταπεινὸν, πολλὰ πολλὰ οὐκ οἶδα,
 ἔς τὰ ἀμπελίτσια βόσκομαι, ποτὲ Ζημιὰν οὐ κάμνω,
 νὰ ποίσω τῶν ἀμπελικῶν εἰς κλῆμα ἢ εἰς σταφύλιν,
 500 κι ἀποθέτην με πολεμοῦν καὶ τρῶν με, ὅταν θέλουν.
 καὶ σὺ, γαδάρου χαρμονή, περιγελᾶς ὀρτύκιν;“
 Καὶ ταῦτα ὡς ἐλέγασιν εἰς τὸ δικάσιμόν τους,
 ὁ κόραξ ἐπεχείρησεν, τὸ περιστέρην λέγει
 „ἐδῶ ποῦ ἦλθες καὶ ἐσὺ ἔς τὸν γάμον τῶν ὀρνέων,
 505 κἀγὼ παραστεκάμενος ὑπάρχω τῆς τραπέζης;
 ἀλλ' ὅταν κλωθογυριστῶ καὶ ἴδω σε, περιστέρην,
 νὰ κάθῃσαι εἰς ὀρδινιὰν μετὰ πάντος ὀρνέου,
 νᾶπες, καθόλου σφάζομαι μὲ φράγγικον μαχαίριν.
 εἰπέ με γοῦν, περιστερὰ, τὸν ὅλον χρόνον τί ἔχεις,
 510 καὶ πάντα ἀγωνίζῃσαι καὶ πάντα μουρμουρίζεις,
 καὶ πάντα εἰς τὰς ἐκκλησιάς σεβαίνεις καὶ πορνεύεις;
 ὅπου σταθῆς νὰ σηκωθῆς, ψύλλους πάντα συνάγεις.
 λέγω σε γοῦν, περιστερὰ, τὸν ὅλον χρόνον τί ἔχεις;
 λέγω σε γοῦν κατὰ λεπτόν νὰ σηκωθῆς νὰ φύγῃς,
 515 μὴ πῶ καὶ τ' ἄλλα τὰ πολλὰ καὶ τὰ πουλιὰ σὲ πτύσουν.,
 ταῦτα ὁ κόραξ ἔφησεν κατὰ τῆς περιστέρας·
 ἢ περιστέρα ἐγύρισε καὶ τὸν κόρακα λέγει
 „κόραξ, καὶ τίνα ἔν τὰ λαλεῖς καὶ πρὸς τίναν τὰ λέγεις;
 νὰ πῆς καὶ σὺ, κύρ κόρακα, ὅτι εἶσαι τιμημένος,
 520 ἐκ τοῦς καλοῦπόληπτους καὶ τοῦς ἐμπιστευμένους;
 ἡξεύρεις, ὅταν ἤμεθεν εἰς ἓναν σπήτι οἱ δύο,

490 κότσηφοι   491 χαίρουνται   492 καὶ   493 σὲ   496 εἰμαι
 498 εἰς τὰ   499 τὸν ἀμπελικόν, εἰμ Σ σταφύλιν Σ: ταφίλην   500 καὶ
 καὶ ποθητὴν εἰ Bicelas   501 χαρμονήν   504 ὀποῦ   511 πάντα Σ:
 ταῦτα   513 ἀθετεῖ, Bursianus   518 τίναν (quod scripsi, est pro τίνα
 εἶναι)   519 ὅτισε   521 σπῖτιν

- έναν ἀφέντην εἶχαμεν, ἤμεθεν μετ' ἐκείνον,
καὶ τὸ ψωμί του ἐτρώγαμεν, ἔπρεπεν πιστοσύνη,
ἀλήθεια καὶ ὑπακοὴν νὰ κάμωμε τ' ὀρίσει·
- 525 ᾿ς τὴν θάλασσαν ἐπλέαμεν μετὰ πολλοῦ κλυδόνος,
καὶ ναύκληρον οὐκ εἶχαμεν νὰ κυβερνᾷ τὸ πλοῖον.
οὐδὲ πενέζην εἶχαμεν νὰ βλέπη τὸ τιμώνιν,
οὐδὲ καὶ ὁ ποδότας μας μαγνήτην νὰ βασταίνη,
οὔτε τρανὸς οὔτε μικρὸς ναύτης κανεῖς οὐκ ἦτον,
- 530 νὰ Ξεῦρη ἄστρα νὰ κρατῆ αὐτὴν τὴν τρεμουντάνα,
οὐδὲ τὸν πούσουλα νὰ ᾿δῃ, τὴν θέσιν τοῦ ἀνέμου,
νὰ Ξεύρωμεν τὸ ποῦ ᾿μεθεν, ποίαν στράταν ὑπᾶμεν,
παγαίνομεν ἢ στέκομεν ὀμπρός τε ἢ ὀπίσω,
ὀμπρός τε ἔχομεν Ξηρὰν καὶ ποῦ ἢ γῆς καὶ τόπος.
- 535 αὐθέντης ἠγανάκτησεν ἐκείνος ὁ ἐδικὸς μας,
ὅτι εἶχεν πρᾶγμαν ἄπειρον ἀπέσω εἰς τὸ καράβι,
εἶχεν καὶ τὴν γυναϊκάν του, υἱοὺς ἅμα καὶ νύμφας,
ἄλλα ψυχάρια μετ' ἐμᾶς χιλιάδας οὐκ ὀλίγας.
καὶ μὲ τὸν γνόφον τὸν πολὺν, τὴν ταραχὴν ἐκείνην,
- 540 ὡσὰν ἐπέρασεν λοιπὸν ὁ μονασμὸς ἐκείνος
καὶ ἡ σκληριά ἢ πολλή, ἐπέρασαν ἡμέραις,
ἔσεν ἀφέντης ἔπεψεν νὰ πᾶς νὰ Ξεβιγλίσης,
ποῦ ᾿μεθεν καὶ βρισκόμεθεν, καὶ ποῦ ᾿νε γῆς καὶ τόπος.
καὶ σὺ ἀπελθῶν εἰς τὴν Ξηρὰν ἔτρως γαδάρου ράχην,
- 545 καὶ σκόρφας ἀπογαλάκτισμα, στηθόπλευρον προβάτου,
ἔμεινες καὶ ἐξῶ ᾿μεινες, ὑπόληψιν οὐκ εἶχες,
οὐδὲ μαντάτο ἤφερες, ὡς κάμνουσιν οἱ δοῦλοι.
ὡς ἐβαρέθην τὰ πολλὰ, ἀνάμενέ σε λίαν,
ὡς εἶδεν ὅτι ἀπόμεινες, πολλὰ σοῦ ἐκατηράσθη,
- 550 ἐκατηράσθη σου πολλὰ ὁ αὐθέντης μας ἐκείνος,
ἔταξεν, εἶπεν νὰ σ' εὐρῆ, πούπετα νὰ σὲ πιάση,
νὰ σκίση τὰ ρουθούνια σου καὶ νὰ σὲ Ξεγυμνώση,
μαγλάβια νὰ σὲ δώσουσιν, σίδερα νὰ σὲ βάλουν,
κ' εἰς φυλακὴν, κακότυχε, νὰ Ζήσης, ν' ἀποθάνης.

523 ἐπιστοσύνη in cod. corr. fort. ser. ἐπρεπ' ἐμπ. 524 τὸ ὄρ.
525 ᾿ς add. corr. cod. 527 πενέζην puid sit nescio 533 τε add.
539 πολλήν 540 μονασμὸς cod. habere videtur, em Σ 542 Ξεβηγλή-
σης 543 τὸ ποῦ 545 σκόρφας non mutandum censeo in σκρόφας,
quae est Sathae sententia. 549 ἦδεν

- 555 ὡς τ' ἄκουσες, ὡς τῶμαθες, μᾶλλον ὡς εἶχες φόβον.
 ἐπήγες καὶ δανείστηκες, ἔβαλες μαῦρα ῥάσα.
 ἀλλὰ τὴν γνῶμην ἔχεις τὴν, κόραξ κατηραμένε.
 σκύλους νὰ τρῶς καὶ ποντικούς, γαδάρους ψοφισμένους.
 οὐδὲ τὰ ῥάσα ἐντρέπεσαι, κατηραμένε κόραξ.
- 560 καὶ μέναν πάλιν ἔστειλεν ὁ αὐθέντης μας ἐκεῖνος.
 καὶ μετὰ φόβου καὶ στοργῆς καὶ μετὰ δουλοσύνης
 ἐλαίας κάρφος ἤφερα, μαντάτο νὰ τοῦ δώσω.
 μαντάτον γὰρ τὸν ἤφερα οἶον τὸ ἐπεθύμα,
 ὅτι τὴν γῆν ἐφθάσαμεν, τὸν τόπον τὸν ἠγάπα.
- 565 καὶ τότε μὲ εὐχήθηκεν, εὐλόγησέ με ὄλωσ.
 ὡσαύτως τὰ πουλία μου δουλοσύνη ἐδείξαν.
 καὶ τώρα, κακοτύχερε, ἐμέναν καταλέγεις,
 ἐμένα καταμέφεςαι καὶ πόρνην ὀνομάζεις;
 ἐσὺ μαθῶν γινώσκεις τὸν τὸν παλαιὸν τὸν νόμον,
- 570 πολλάκις ἂν ἐγέννησεν μία ἐκ τῶν Ὀβραίων.
 εἰς τὸν ναὸν ἀνέβαινεν τάχα νὰ σαραντίση.
 πουλιά ἐκ τὰ πουλία μου ἔδιδεν τὸν πρεσβύτην.
 καὶ σὺ, πουλὶν ἀκάθαρτον, μέφεςαι τὰ ὀδικά μου,
 χαλκεᾶ μὲ τὰ καθημερινὰ, χαλκωματᾶ βρωμάρη.
- 575 καταργουμένε κόρακα, διάβολε ἔς τὸ χρῶμα,
 στέκεις καὶ καταλέγεις με καὶ πόρνην ὀνομάζεις;
 λοιπὸν ἄλλον μηδὲν εἰπῆς ὕβριν τινὰ ἀδίκως.
 νὰ πῶ καὶ τ' ἄλλα τ' ἄχρηστα καὶ τὰ πουλιὰ σὲ πτύσσου.
- Καὶ ταῦτα οὐκ ἐσίγησαν, ἢ ὄχλητα ἐκράτειεν,
- 580 καθὼς τὸ καταλόγιν τους εἶπεν πολλὰ ὁ κόραξ.
 ἀμμή ὁ μπουῦφος πήδησεν βαρύκωλος ἔς τὸ μέσον
 καὶ τὴν πτωχὴν τὴν κίχλαν τὴν ἤρξατο καθυβρίζειν,
 ὡς μπάους ἀνεφάνηκεν μὲ τὸν μέγαλον μάτιν,
 καὶ λόγους ἐπεχείρησεν τοιούτους νὰ τῆς λέγη
- 585 „κίχλα, καὶ τίς σ' ἐκάλεσεν καὶ ἦλθες εἰς τὸν γάμον.
 μετ' αὐτὸν τὸν κουκουδιτῶν ἐμπαλωτόν σου ρούχον;
 οὐ κάθεσαι ὡς κάθονται τοῦ κόσμου τὰ πουλία,
 ἀμμή γυρίζεις, περπατεῖς, ὄλα καταλαλεῖς τα,
 καὶ θλίβεις καὶ πικραίνεις τα, εἰς πειρασμοὺς τὰ βάνεις.

557 ἔχει, em Σ · 570 μίαν τὸν ὀβρέον, em Σ · 575 εἰς · 580
 εἶχεν, em Σ · 581 ἐπήδησεν ὡς · 582 τὴν post κίχλαν om καθυβρίζειν
 583 μπάους suspectum: μπουῦφος ci Biceles · 585 ἦλθεν, em Σ

590 λέγεις τα, θέλω ἐξύκουκα καὶ τοῦ κισσοῦ τὰ ἄνθη,
 θέλω καὶ τόπον ἔνδροσον, μυριοχαριτωμένον,
 ὡς εἶμαι ἐκ τῶν εὐγενῶν μάλλον καὶ τῶν ἐνδόξων,
 καὶ βλέπε καὶ τὸ στέμμα μου ἀπὸ τῶν κόρων ἐνι,
 μᾶλλον ἀπὸ τὰς σπέτσας τὰς εἶχα μέσα μου ...
 595 εἶχα κ' εἰς τὸ φαγίν μου * ἦτους μεμαθημένη
 κ' οὐ κάθεσαι κορτέσικα, κορβάτα νὰ γυρεύης.
 πολὺ 'ν' σου καὶ τὸ κάθισμα 'ς τοῦ γάμου τὸ τραπέζι.
 ἔξ ὅτου γὰρ εὐρέθηκεν, ἔβαλαν ἔμπροσθέν σου,
 αὐτὸ καὶ μόνον ἔβλεπε· ἄφες τὴν ὄρεξίν σου,
 600 μὴ τύχη καὶ νοήσουν σε κι ωσὰν ἀκρογυρίζουν.
 τὸ πάθημα τοῦ φάρυγγος πάθος ἐνι μεγάλον.
 λοιπὸν ἐγείρου, ὕπαγε, σύρε ἀπὸ τὸν γάμον,
 μηδὲν εἰπῶ καὶ τ' ἄλλα σου, καὶ θέλεις γαργαρίσει.“
 γυρίζει ἢ κίχλα, λέγει τον „μποῦφε, τ' εἶναι τὰ λέγεις,
 605 . . . . καὶ τί τὰ συντυχαίνεις;
 διδάσκειν θέλεις καὶ πολλοὺς, ἢ ὅλα μὲν τὰ λέγεις;
 ἐγὼ γὰρ, Ταρταρόκοπε, Βουργαροαναθρεμμένε,
 ἀνακαρᾶ Ταρτάρικε, * σκουληκόασβε μὲ τὴν κάπαν,
 οἰδὰ σε καὶ γινώσκω σε τὸ τίς καὶ πόθεν εἶσαι.
 610 'κ τὴν Ταρταρίαν ἤσουε ὀκάτινος ψυχάριν,
 καὶ πρόβατα σ' ἐδώκασιν εἰς τὸ βουνὶν νὰ βόσκης,
 κι ἀπὸ τὸν ὕπνον τὸν πολὺν, τὸν εἶχες καθ' ἡμέραν,
 οἱ πιστικοὶ σὲ τάκλεψαν οἱ ἄλλοι ἀπὸ μακρόθεν,
 ὀλίγον τὸ κατ' ὀλίγον ἐπῆράν σε τὰ ὄλα,
 615 κ' ἔφυγες, κακορρίζικε, 'ς τὴν Ῥωμανιὰν ἐσέβης.
 οἱ Τάταροι γυρεύουν σε τάχα νὰ σὲ πιάσουν.
 ὅμως ἐσὲν ἐπίασαν καὶ τὸ πετσίν σου ἐπῆραν,
 αὐθέντης τὸ καππούτσιν σου ἔβγαλεν καὶ φορεῖς το,
 νὰ φοβερίζη τοὺς βοσκούς, τάχα νὰ μὴν κοιμῶνται.
 620 πάντως οὐ λέγω ψέματα, οἱ πάντες τὸ θωροῦσιν,

590 λέγει, em Σ 593 στόμα coní Σ τὸν κόρον ser. censet Σ versum
 non intellego 594 versum supplere non potui 595 καὶ ἦτους, 'μαι
 μαθ. ei Σ, sed ne sic quidem versus emendatus erit 596 καὶ 597 πολὺν,
 em Biceles 598 fort. ἐβρώθηκεν serib. 599 ἔβλεπε, coní Σ 600 καὶ
 602 καὶ σὺ ἐγύρου ὕπ. φύγε ἀπὸ 'δῶ 604 τίνε, em Σ 605 haec verba
 quamquam dittographia esse possunt, pro frustulo versus habenda censui
 606 διδάσκεις 607 dittographiam add. cod. καὶ βουργαρομουσουδάτε
 609 εἶδα σε 610 καταρίαν, in ipso cod. em. tataríαν 612 καὶ πολὺν
 615 καὶ 618 στό, em Bursianus

οί Τάταροι ἀγοράζουν σας, βάνουν εἰς τὴν κορφήν τους,
 τὸ νὰ φοβοῦνται οἱ βοσκοὶ, τάχα νὰ μὴν κοιμῶνται.
 καὶ σὺ τὸ εἶχες, ἔχεις το, τὸν ὕπνον οὐκ ἀφήκες,
 καὶ τὴν ἡμέραν πάντοτε κοιμᾶσαι εἰς ρηχάδας,
 625 καὶ τὴν αὐγὴν ἐγέρνεσαι καὶ τὰ μανδριά γυρεύεις,
 μήνα γνωρίσης, ἄτυχε, τάχα τὰ πρόβατά σου,
 κ' ὑπᾶς τα τὸν ἀφέντη σου, μήνα σὲ συμπαθήση.
 καὶ σὺ τολμᾶς, ἀγριόμπουφε, ὑβρίζεις με τὴν κίχλαν;
 ἐγὼ ἀκόμη ἤμουν παιδὶν ἀπέσω ἐκ τὴν Γλαρέντσα,
 630 καὶ φόρουν τὰ κατάκοπα καὶ βάσταζα σφυρίστρια,
 καὶ βλέπεις, ἐσυνείθισα καὶ πάντοτε σφυρίζω.
 κι ἄφες με, μποῦφ', ἀπὸ τοῦ νῦν μηδὲν μὲ ἀναγκάσης
 καὶ ἴπῳ καὶ τὴν ὑπόληψιν, τὴν εἶχεν ὁ πατὴρ σου.“

Πάντων τούτων τῶν ὄρνεων ἀλλήλων μαχομένων,
 635 ὁ βασιλεὺς ἐλάλησεν σταυραετὸς ὁ μέγας
 „ὄρνεα καὶ πουλία μου μικρά τε καὶ μεγάλα,
 οὐδὲν σᾶς ἤφερα ἐδῶ διὰ νὰ λογογενᾶσθε,
 διὰ τιμὴν σᾶς ὤρισα, ἤλθετε ἔς τὴν χαράν μου,
 νὰ φάγετε, νὰ πῖετε καὶ νὰ χαρῆτε ἅμα,
 640 οὐχὶ δὲ νὰ δικάζεσθε καὶ νὰ γενολογᾶσθεν.
 ἀφήτε γοῦν τὴν ὄχλησιν, κάθεστε σιωπῶντα,
 μὴ ὀρίσω τὰν ἱέρακα, εἶτα καὶ τὸν πετρίτην,
 τὸν Ζάγανον τὸν φοβερὸν, εἶτα τὸν γέρον φάλκον,
 σεβουσίην εἰς τὴν μέσην σας, ἄρξωνται νὰ σᾶς τρώσιν,
 645 καὶ γένη ὁ γάμος μακελλεῖον κ' ἢ χαρμονὴ σφαγεῖον.“

*Ἦκουσαν ταῦτα ὄλα τους, ἐσίγησαν αὐτίκα,
 ἀφήκασιν τὴν ταραχὴν, ἀφήκασιν τὰς ὕβρεις,
 εἰρηνικὰ ἀνόχλητα ἐπλήρωσαν τὸν γάμον,
 περιπατοῦσιν ἄλαλα μὲ ἴδιαν τους σοφίαν.
 650 ὑπιπετῆ γὰρ χαίρουνται, ἀμέριμνα διάγουν.

621 κορυφήν 627 καὶ 629 ἐγὼ ἀκόμη παιδὶν ἤμουν 632 καὶ
 μποῦφε 634 ὄρνέων 637 λογογενᾶσθαι. fort. scr. γενολογᾶσθε,
 conl. v. 640 636 ἤλθεται εἰς 639 φάγεται ναπίεται καὶ ναχαρήται
 640 δικάζεσθαι 641 ἀφήται κάθεσται 643 τὸν Ζ. τ. φ. εἶτα scripsi, τζα-
 γανουντὸν cod. 644 ἄρξονται 645 μακελίον καὶ 650 χαίρουν, em Σ

ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΩΡΙΚΟΛΟΓΟΥ.

Βασιλεύοντος τοῦ πανενδοξοτάτου Κυδωνίου καὶ ἡγεμονεύοντος τοῦ περιβλέπτου Κίτρου, συνεδριάζοντος δὲ Ῥωδίου τοῦ ἐπικέρνη, Ἀπιδίου τοῦ πρωτονοταρίου, Μήλου τοῦ λογοθέτου, Νεραντίου τοῦ πρωτοβεστιαρίου, Ῥοδακίνου τοῦ πρωτοστάτορος, Δαμασκῆνου τοῦ πρωτοβελλισίμου, Πιστακίου τοῦ καίσαρος, Λεμονίου τοῦ μεγάλου δρογγαρίου, Κουκουναρίου τοῦ ἐπικέρνη, Μοσχοκαρυδίου τοῦ μεγάλου ἄρχοντος, Μουσπούλου, Σούρβου, Σύκου, Βατσίνου, Τζιντζίφου, καὶ Κερασίου, τῶν γραμματικῶν·

αὐτῶν δὲ παρισταμένων παρέστη καὶ ἡ Στάφυλος ἀναγγέλλουσα ταῦτα

„ὦ δέσποτα βασιλεῦ Κυδώνιε, γνωστὸν ἔστω τῆς ἀγίας σου βασιλείας, ὅτι ὁ πρωτοσέβαστος Πιπέριος μετὰ Κυμίνου τοῦ κόμητος καὶ Θρίμπου τοῦ πρωτοσπαθαρίου, Καναβουρίου τοῦ μεγάλου ἄρχοντος, Κανῆου πρατοῦκτορος, Δισικαμίνου, Προύνου τε καὶ Βατσίνου, [καὶ τῶν σῶν πραγμάτων καταφρονοῦσι], Τζιντζιφορεβίθου τε καὶ Ἀνακακάβου, Βραβούλου τε καὶ Κουμάρου, Κρανίου τε καὶ Βαλανίου τῶν ἀνυμνητέων, Ἀνήθου τε καὶ Μαράθου, Κολιάνδρου καὶ Δενδρολιβάνου, καὶ τῶν σῶν προσταγμάτων καταφρονοῦσιν καὶ κατὰ τῆς βασιλείας σου ἄτοπα ἐπιτηδεύουσιν, ὦ δέσποτα βασιλεῦ Κυδώνιε.“

Primum e codice Vindobonensi edidit Constantinus Sathas in ephemeride „Κλειώ“ quae Tergestae prodit, n. 516 anni 1871, p. 2; his praemissis „ἀντέγραψα καὶ τὴν ἐξῆς σάτυραν ἢ μᾶλλον παρῳδίαν τῆς βυζαντινῆς ἐθιμοταξίας, ἣτις θεωρητέα ὡς ἐν τῶν ἀρχαιοτέρων μνημείων τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης.“

7 ἐπικέρνην iam habuimus v. 3 13 κυμίνου Sathas 16 verba uncinis inclusit Bursianus e v. 19 huc falso inlata

ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς(ς) Κυδώνιος καὶ θυμοῦ πλη-
σθεὶς ἔφη πρὸς αὐτὴν

„ἔχεις μάρτυράς τινας;“

25 ἡ δὲ ἔφη

„ναί, δέσποτα βασιλεῦ Κυδώνιε, ἔχω Ἐλαιάν τὴν κυρὰ
ἡγουμένην, Φακὴν τὴν κυρὰ οἰκονόμισσα, Σταφίδα τὴν κυρὰ
καλογραῖαν· ἔχω Ῥεβιθὸν τὸν κουκουβαϊομύτην, Φασούλον τὸν
κοιλιοπρήστην καὶ μαυρόματον, Κρόκον τὸν αἵματηδόχον καὶ
30 πνευματόμαχον, καὶ Λάθυρον τὸν ἀκέφαλον.“

Εὐθὺς δὲ ἐξεπήδησε καὶ ὁ κύρις Κρομμύδιος μετὰ κόκκινης
στολῆς δισέντυτος, τρισέντυτος, τὸ γένειον αὐτοῦ χάμαι συρό-
μενον, καὶ μετὰ δριμείας χολῆς τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν
βασιλέα ἀπεκρίνατο

35 „ὦ δέσποτα βασιλεῦ Κυδώνιε, ὁμνῶ σε οὕτως· μὰ τὸν
ἀδελφόν μου Σκόρδον καὶ τὸν ἐξάδελφόν μου τὸν Σινάπη, καὶ
ἀνεψιόν μου τὸν Ῥεπάνην, καὶ συμπέθερόν μου Πράσον τὸν
μακρυγένην, καὶ θεῖόν μου τὸν Κάδαμον τὸν δριμύτατον πάνυ,
καὶ υἱόν μου τὸν Ταρκόν, καὶ Γογγύλην τὸν δεύτερόν μου υἱόν,
40 καὶ μὰ τὰ Ἀνηθομαλαθρόκουκα τοὺς συγγενεῖς μου, εἰς τούτους
ὄλους σὲ ὁμνῶ, δέσποτα βασιλεῦ Κυδώνιε, ὅτι ψεῦδος ἀνήγ-
γειλε ἡ Σταφύλος πρὸς τὴν βασιλείαν σου, δέσποτα βασιλεῦ
Κυδώνιε.“

ὁ δὲ βασιλεὺς Κυδώνιος ἔφη πρὸς τοὺς παρεστῶτας

45 „Σεβαστὲ Μαρούλιε, Φρύγιε πρωτοσπαθάριε καὶ Ἀντίδιε
πρωτοκαθήμενε τοῦ βισταρίου, καὶ ἔπαρχον Χρυσολάχανον,
Σπάνιε κουροπαλάτη, καὶ Σεῦκλε κοντόσταυλε, Γλιστρίδα τε καὶ
Κουδούμεντε, καὶ Δαῦκο καὶ Σέλινε, οἱ καὶ τὰς βίβλους κρα-
τεῖτε, κρίνατε πρὸς ἑαυτοὺς καθὼς ὁ κύριος Κρομμύδιος ἀπε-
50 φθέγγετο τὸ κάτινος ψευδῆ.“

οἱ δὲ εἶπον

„ὦ δέσποτα βασιλεῦ Κυδώνιε, τὴν δικαίαν κρίσιν θέλομεν,
ἰκετευόμεν σε τοῦ προστάξει ἐλθεῖν τοὺς ἄρχοντας καὶ ἡγε-
μόνας.“

55 προστάξαντος οὖν τοῦ βασιλέως καὶ εἰσελθόντων τῶν ἀρ-
χόντων, παρίστανται καὶ οἱ μετ' αὐτῶν βάραγγοι, ὁ Καρύδιος
τε καὶ ὁ Κάστανος καὶ ὁ Λεπτοκάρυος, ὁ Φοινικός τε καὶ ὁ

Πιστάκιος, ὁ Βερίκοκκός τε καὶ ὁ Λουπινάριος καὶ ὁ Κολοκύν-
θιος καὶ ὁ Σμιλάκιος, Λαρινιδιός τε καὶ ὁ Μανιτάριος, ὡς περ
60 καὶ ἀληθεῖς μάρτυρες, ὁ δὲ τοῦ φουσαίου κριτῆς ἰλαρώτατος ὁ
γέρων Πέπων. Τετράγγουρος ὁ σακελλάριος. Ἄγκινάρα καὶ Με-
λιτσάνα ἢ ἀκανθόρραχος καὶ κακοθεώρητος, καὶ κρίναντες τὸ
ἀληθές. ἐκάθισαν γοῦν τοῦτοι οἱ ἄρχοντες ἐπὶ θρόνου καὶ
ἐξέταξαν ἀκριβῶς τούτους, ὡς καθὼς τοὺς ὤρισεν αὐτοὺς καὶ
65 ἀπέστειλεν αὐτοὺς νὰ ἐξετάξουν ὁ αὐθέντης ὁ βασιλεὺς Κυ-
δώνιος. λοιπὸν οὐδὲν ἐπαρήκουσαν τὸν ὀρισμὸν του, ἀμὴν
ἐδιάβησαν καὶ ἔκριναν αὐτοὺς καὶ ἐγύρευσαν τὸ τίνος ἐν τῷ
δίκαιον, ὡς φρόνιμοι. λοιπὸν ὡς καθὼς λόγους ἐξέταξαν ἀκρι-
βῶς καὶ εἶδαν τίς ἔναι ψεύστης, ἢ ὁ Κρομμύδιος ὁ κοκκινο-
70 φόρος ἢ ἡ Στάφυλος ἢ μαυροφόρος. καὶ ὡς εἶδαν ἀκριβῶς οἱ
κριταί, εἶδασιν καὶ εὐρήκασιν καὶ ἔκριναν τὴν Στάφυλον ὡς ψευ-
δὴν, [ὡ βασιλεῦ Κυδώνιε].

ἡ δὲ Στάφυλος ἀναγγέλλουσα πάλιν δεύτερον ψεύδος ὡς
ἀδιάντροπος πρὸς τὸν βασιλέα ἔφη

75 „ὦ δέσποτα βασιλεῦ Κυδώνιε, ὁ Ῥοδάκιος ὁ περσικιώ-
τατος ἔχει τὸ βέλος αὐτοῦ ἠκονημένον ἵνα θέσῃ ἐπὶ τὸν τράχη-
λόν σου. ὁ δὲ θεῖος Πέπων ἐχλεμπονίασε καὶ ἐπρήστη καὶ
αὐτὸς ἐπαρελύθη καὶ ὑπὸ φλεγμονῆς ἔχασκεν, καὶ τρέχει ἡ
γαστέρα αὐτοῦ ἔσω.“

80 τότε ὁ βασιλεὺς Κυδώνιος ἀπεκρίνατο μὲ μανίαν μεγάλην
καὶ μὲ θυμὸν ἐκατηράθη μεγάλως τὴν Στάφυλον, ταῦτα λέγειν
ὁ βασιλεὺς Κυδώνιος

„ἐάν ψεύδος ἐλάλησας πρὸς τὴν βασιλείαν μου, ταῦτα
σοῦ καταρῶμεν, Στάφυλος ψεύτρια, καὶ καταρῶ σε νὰ πάθῃς
85 καὶ δίδω ἀπόφασιν νὰ τῶχῃς πάντοτε ὑπὸ στραβοῦ ζύλου
κρεμασθῆς, ὑπὸ μαχαιρῶν κοπῆς, ὑπὸ ἀνδρῶν πατηθῆς, καὶ τὸ
αἷμά σου νὰ πίνουν οἱ ἄνδρες νὰ μεθοῦσιν, νὰ μηδὲν ἤξεύρουν
τί ποιῶσιν, καὶ νὰ λέγουν λόγια κλιθογύριστα, σάταλα πά-
ταλα, ὡς δαιμονιζόμενοι ἀπὸ τὸ αἷμά σου, Στάφυλε, καὶ ἀπὸ
90 τοῖχον εἰς τοῖχον νὰ μηδὲν ἀποβγαίνουν, καὶ ἀπὸ φάτνην εἰς
φάτνην νὰ παραδέρνουν, ὡς ὄνος εἰς τὸ λιβάδι νὰ κυλίωνται,
καὶ κωλοθέας νὰ κροῦσιν εἰς τὰ πάλματα, καὶ νὰ κοιμῶνται εἰς

59 ὅπερ cod. 62 fort. κρινούντες? 72 verba ὡ βασιλεῦ Κυδώνιε
hoc loco videntur spuria esse 79 ἔξω εἰ Bursianus 87 μεθύουσιν
nolui corrigere

τὰς ρύμνας καὶ νὰ ἐμπηλόνωνται, χοιρίδια νὰ τοὺς ἀναμυτίζουν καὶ κάταις νὰ τοὺς γλύφουν, καὶ τὰ γένειά των νὰ ξεράσουν, καὶ ἢ ὄρνιθες νὰ τοὺς τσιμπούσιν, καὶ τοῦτοί νὰ μηδὲν γνῶθουν ἐκ τὸ αἷμά σου, Στάφυλε ψεύτρια.“

ἐτοῦτα γοῦν ἐκατηράθην ὁ βασιλεὺς Κυδώνιος τοῦ Στάφυλος διατὶ ἐλάλησε ψεῦδος ἔμπροσθεν τῆς βασιλείας του. εὐθὺς οὖν εἶπον οἱ ἄρχοντες

99 „εἰς ἅ πολλα ἔτη, δέσποτα βασιλεῦ Κυδιώνιε, εἰς πολλα ἔτη, ὅτι ἐσὶ πρέπει τὸ βασιλείον, ὡς εὐγενικὸς ὄντως ὄλων. ἀμήν.“

---

97 Στάφυλου *polui corrigere non necessarium*

101 εὐγενικὸν *corrigere facile, sed*

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΞΕΝΙΤΕΙΑΣ.

Θέλω νὰ κάτσω ταπεινῶς ὁ παραπονεμένος
 διὰ ν' ἀρχίσω τίποτες ἐκ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου,
 νὰ γράψω ὁ πολύθλιβος ὀλίγον κατ' ὀλίγον,
 νὰ βάλω λόγια θλιβερὰ, πικρὰ, φαρμακωμένα
 5 περὶ τῶν ξένων ταῖς πικριαῖς, πῶς περπατοῦν 'ς τὰ ξένα,
 καὶ πῶς διαβάζουν τὴν ζωὴν μυριοτυραννισμένα·
 νὰ γράψω τὰ παθάνουσιν μυριοτυραννισμένοι,
 ταῖς θλίψεις καὶ τὰ βάσανα καὶ ταῖς ἀναισχυντίας,
 τὰ δάκρυα καὶ ταῖς χολαῖς, ὅπου οὐδὲν τοὺς λείπουν·
 10 αὐτὰ νὰ γράψω ταπεινῶς ὁπῶχουν κάθ' ἡμέραν.
 ἄκουσον δὲ καὶ τῆς νυκτὸς τὸν ὕπνον πῶς διαβάζουν
 οἱ ξένοι οἱ κακόμοιροι καὶ οἱ κακογραμμένοι.
 ὅταν γὰρ ἔλθῃ ἡ νυκτὶ ν' ἀναπαυθῇ ὁ κόσμος,
 ὑπᾶ νὰ πέσῃ ὁ ἄλεινός νὰ κοιμηθῇ ὁ ξένος,
 15 ἀναθυμᾶται καὶ θρηνεῖ καὶ βαρυαναστενάζει,
 τὸ πῶς τὸν ἐκατέφερεν ἡ τύχη τοῦ 'ς τὰ ξένα
 καὶ μυριοτυραννίζει τὸν νύκταν καὶ τὴν ἡμέραν·
 κι ἀπὸ τὴν κάψιν τὴν πολλήν, τὴν ἔχει ἡ καρδιά του,
 νὰ πιῇ ὀλιγούτσικον νερὸν δαμὶν νὰ τὸν δροσίση,
 20 τὸ φᾶ του γίνεται πικρὸν σὰν ἄδολον φαρμάκι,
 καὶ τὸ νερὸν, ποῦ καταπιῇ δαμὶν νὰ τὸν δροσίση,
 χολὴ καὶ ἄλας γίνεται, κεντᾶ τὸν εἰς τὰ σπλάγχχνα.

Edidit e codice Vindobonensi fol. 223* sqq. primus vero edidit hoc
 carmen Constantinus Sathas in Pandora, ephemeride Atheniensi, vol. XXII
 p. 472—478: cuius textum iterum contuli cum codice, unde intellexi
 festinantius Satham carmen descripsisse. Satham littera Σ significavi,
 quam uncinis inclusi ut consensum codicis et Sathae declararem.

4 βάλλω Σ 7 παθαίνουσιν Σ οἱ add cod. contra versum 8 θλί-
 ψεις Σ 10 ταπεινός, em Σ 12 κακόμοιροι, em Σ 13 νυκτὴ. se-
 cutus sum Σ 18 καὶ κάψιν Σ 19 πιῇ δαμὶν (Σ) 21 δαμὶν (Σ)

- ἄν ἦτον καὶ νὰ ἴμφορει τὸν ὕπνον νὰ κοιμάτον,
 ἀλῆμονῆσειν ἤθελεν ὀλίγον ἐκ τὴν λύπην.
- 25 τάχατε κλεῖ τὰ μάτια του, μήνα τὸν ἔλθῃ ὕπνος,
 καὶ κόπτουν καὶ πλανοῦσίν τον, δὲν ἠμπορεῖ νὰ κλείσῃ
 ἀπὸ τὸ δάκρυον τὸ πολὺ τὸ χύνει καθ' ἡμέραν.
 στρίφει ποτὲ ἔς τὴν μίαν μεριάν καὶ ποτε εἰς τὴν ἄλλην,
 κι ὄλην τὴν νύκτα ὁ ἄλεινὸς τυρίζει ὡσάν ἀνέμη·
- 30 κι ὅταν πρὸς τὴν βαθειάν αὐγὴν, κοντὰ νὰ Ξημερώσῃ,
 ἐκ τὸν πολὺν του τὸν δαρμόν κι ἀπὸ τὸν λογισμόν του
 ὀλίγον ἀγαλλιάζεται, καὶ παίρνει τον ὁ ὕπνος,
 καὶ ὄνειρεύετ' ὁ ἄλεινὸς, ἄκουσον τί ἐβλέπει.
 φαίνεται τον, ἔς τὸ σπῆτιν του εὐρίσκεται ἀπέσω,
- 35 τάχατες ἡ μανίτσα του λόγια τὸν συντυχαίνει.
 „ἐγείρου, υἱὲ Ἀλέξιε, ἐντύσου καὶ ποδέσου”
 οἱ φίλοι σου σὲ κρᾶζουσιν, οἱ ἀδελφοποιτοὶ σου,
 νὰ πᾶς νὰ εὐθυμήσετε εἰς ὄριον περιβόλι,
 καὶ νὰ χαρῆς, αὐθέντη μου, σάν ἦσουν μαθημίνας.
- 40 Ἐσφινίζεται ὁ ἄλεινὸς, σηκώνεται, καθίζει
 καὶ γίνεται χαιράμενος -- θεωρεῖ ὀλόγυρά του,
 καὶ βρίσκεται ὁ ἄλεινὸς μόνος, μεμονωμένος.
 καὶ παρευθὺς ὁ δυστυχῆς ραγίζεται ἡ καρδιά του,
 ἀναστενάζει, θλίβεται, πάλιν γογγύζει, πέφτει.
- 45 ὦ συμφορὰ, τὴν ἔχουσιν οἱ ἄλεινοὶ οἱ Ξένοι.
 ἔδε, καὶ τί μὲ μάρανεν τῆς Ξενιτειᾶς ἡ στράτα.
 ἔπαθα καὶ παράδειρα καὶ πάντα παραδέρνω,
 εἶδα καὶ ἐγνωρίζω τα τὰ ἔχουσιν οἱ Ξένοι,
 καὶ πῶς τὴν ἐδιαβάζουσιν ἔς τὰ Ξένα τὴν ζωὴν τους·
- 50 πολλὰ ἐτυραννήθηκα ἀφόντις ἐτεννήθην.
 ἀκούσετε νὰ σᾶς εἰπῶ πῶς περπατοῦν οἱ Ξένοι.
 ὕπᾶν νὰ περπατήσουσι, δὲν ἠμποροῦν νὰ πᾶσιν,
 ὁ νοῦς των περιορίζεται, οὐ ξεύρουσιν νὰ μιλήσουν,
 κι ὅπου θεωροῦν καὶ περπατοῦν, θαυμάζονται καὶ λέγουν,

24 ἤθελε Σ 26 ἠμπορεῖ νὰ κλήσῃ ceterum aut versus perit ante
 26 aut pro κόπτουν καὶ sane audacter οἱ καῦμοι legendum est 27 χάνει
 (Σ), em Bursianus 28 στρίφει Σ μεράν, em Σ 29 καὶ σάν Σ
 30 καὶ 31 πολλὺν καὶ τὸ Σ (fort. errore typographi) 33 ὄνειρεύ-
 εται (Σ) 34 σπῆτι Σ 35 μανήτσα 38 εὐθυμήσεται, em Σ 42
 εὐρίσκεται Σ 34 πύτει, em Σ 46 τί μ' ἐμάρανεν Σ 47 παράδωρε,
 em Σ 51 ἀκούσεται liber, ἀκούσατε Σ 54 καὶ

55 ἵ παραμιλοῦν καὶ περπατοῦν; αὐτοὶ ἔνε βρουλισμένοι.
καὶ παλαβοῦς τοὺς λέγουνε τοὺς ξένους εἰς τὰ ξένα.
βρίζουν καὶ ὄνειδίζουν τοὺς, καὶ πάντα ὑπομένουν.
γίνεται ὁ ξένος τοῦ μωροῦ σαμάριν, καὶ καθίζει.
φίλον δὲν ἔχει νὰ τῷ πῆ τὸ πρᾶγμα νὰ θαρρέσῃ,
60 μῆνα εὐρῆ παρηγοριὰν ἐκ τὴν ἀδημονίαν.
ὄνειδισμούς προσδέχεται καὶ ὕβρεις ὑπομένει,
καὶ μόνος του ὁ ἄθλιος ἠξεύρει τί βαστάζει.
καὶ πάντας τοὺς ελεεινοὺς ὅλους τρελοὺς τοὺς λέσιν.
ὅμως παρακαλῶ σὰς το, φίλοι καὶ ἀδελφοί μου,
65 εἴ τις οὐκ εἶδε ξενιτειὰν κ' εἰς ξένα οὐκ ἐδάρην,
ἄς βλέπη κι ἄς προσέχεται ξένον μὴν ὄνειδίσῃ.
ἡ ξενιτειὰ κι ὁ θάνατος ἀδέλφια λογοῦνται.
ὁ θάνατος ὡσὰν ἐλθῆ ἔς τὸν ταπεινὸν τὸν ξένον,
εὐθὺς τὸν κάμνει ταπεινὸν, τὴν φρόνησίν του χάνει.
70 ὄλοι τὸν λέουν „συνέφερε, ἔλα ἔς τὸν λογισμόν σου.
συνέφερε καὶ σύντυχε· τί ἔχεις, ξένε, ἴπέ το.“
κ' ἐκείνον τὸν ἐπέτρωσαν τῆς ξενιτειᾶς αἱ λύπαις.
γλώσσα δὲν ἔχει νὰ τὸ πῆ, χεῖλη νὰ ἴμολογήσῃ,
μόνον γογγᾶ ὁ ἰλεεινὸς καὶ συχνοαναστενάζει.
75 ἔχουσι κρίμαν περισσὸν καὶ ἁμαρτιαῖς μεγάλαις
ὁποῦ καταδικάζουσι τοὺς ξένους εἰς τὰ ξένα,
τοὺς μοναχοὺς, τοὺς ὄρφανούς, τοὺς πολυτικραμένους.
ἡ τύχη τοὺς τὰ ἔγραψεν ὄντως νὰ τὰ παθαίνουν,
τοὺς πόνους νάχουν σύντροφον, τὰ δάκρυα γειτόνους,
80 καὶ τὰ ἀναστενάγματα ὡς πρῶτα ἐξαδέλφια,
αὐτὰ νὰ ἔχουν πάντοτε, ποσῶς νὰ μὴν τοὺς λείπουν,
νὰ γέμουςιν τὰ χεῖλη τοὺς τὸ ἄδολον φαρμάκι,
καὶ νὰ τὸ καταπίνουσιν οἱ κακομοιρασμένοι,
καὶ νὰ τοὺς σφάζῃ πάντοτε εἰς ὅλα τοὺς τὰ μέλη.
85 χεῖλη δὲν ἔχουν νὰ τὸ ποῦν τὸ πρᾶγμα νὰ θαρρέσουν,
καὶ κλίνουν τὰ κεφάλια τοὺς, στέκουν πάντα θλιμμένοι.
ξένος οὐκ ἔχει γνῶριμον, ξένος οὐκ ἔχει φίλον,

55 αὐτοῖνε liber, αὐτ' εἶναι Σ βουρλισμένοι Σ 58 γίνεται (Σ) 59
νὰ τὸ πῆ Σ cum libro, emendavi 60 μῆ Σ μὴν νὰ liber 65 καὶ (Σ)
ἐθάρην, em Σ 69 φρόνησίν Σ 70 λέγουν (Σ) 72 καὶ κύνον, em Σ
73 γλώσσαν Σ 74 συχν' ἀναστ., em Σ 79 copias σύντροφους 83
κακομοιρασμένοι liber, κακομοιριασμένοι Σ 86 στέκονται τεθλιμμένοι Σ

οὐκ ἔχει παρηγόρησιν ὁ Ξένος εἰς τὰ Ξένα·
 μόνος του πίνει τὸ πικρὸν, μόνος του τὸ φαρυάκι,
 90 καὶ μοναχὸς ψυχομαχεῖ ὁ κακομοιρασμένος.
 Ὡς τὴν γῆν τὴν κρύαν κείτεται χωρὶς κανέναν στρώμα,
 καὶ τὸ κεφάλιν του γυμνὸν χωρὶς προσκεφαλάδι.
 οἱ ἄγγελοι διατρέχουσιν νὰ πάρουν τὴν ψυχὴν του,
 καὶ τὴν ψυχὴν του ἐπαίρνουσιν, κι ὁ Ξένος ἀπομένει
 95 χωρὶς κανέναν ἐδικὸν διὰ νὰ τὸν κερδέσῃ.
 στέκουν πολλοὶ καὶ βλέπουν τον, κανεὶς δὲν ἐσυμόνει·
 μόνον ἂν τύχῃ ἄνθρωπος ὡς τὰ Ξένα παιδευμένος,
 ἐπαίρνει, ὑπάγει, θάφτει τον με τοῦ θεοῦ τὸν φόβον.
 εἰ δὲ μὴ, οὕτως κείτεται δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.
 100 καὶ ἂν λάχῃ καὶ εὐρεθῇ ἐκεῖ πλησίον τράφος,
 συρνάμενον τὸν παίρνουσιν καὶ μέσα τὸν γκρεμνίζου,
 κι ἀφίνου τὸν ἐλεεινὸν καὶ πάγου τὴν ὁδὸν τους.
 εἴ τις γὰρ ἔχει τοῦ θεοῦ τὸν φόβον ὡς τὴν ψυχὴν του,
 ὡς βλέπῃ κι ὡς προσέχεται, Ξένον μὴν ὄνειδίσῃ,
 105 ἐπεὶ ὡς τὸν κόσμον ὁ θεὸς ἐπλασεν καὶ τοὺς Ξένους.
 καὶ πῶ κατὰ ἀλήθειαν τὸ ἀψευδὲς ἐτοῦτο·
 ἀτός του ὁ παντοκράτορας, ὁ ποιητὴς τῶν πάντων,
 ἀτός του Ξένος ἔγινεν καὶ φάνηκε ὡς τὸν κόσμον,
 κι αὐτός του πρῶτος ἔδειξεν τῶν Ξένων ταῖς πικρίας,
 110 ταῖς θλίψεις καὶ τὰ βάσανα καὶ ταῖς ἀναισχυντίας.
 αὐτός του ἐτυραννήθηκεν διὰ παρακοὴν μας,
 ὑβρίστην, ἐρράπισθηκεν, εἰς τὸν σταυρὸν ἀνέβη,
 καὶ ἄνω εἰς τὴν σταύρωσιν ὄξος τὸν ἐποτίσαν,
 ἅμα δὲ ὄξος καὶ χολὴν, τὸν σπόγγον τὸν ἐδώκαν,
 115 τὸν σπόγγον καὶ τὸν κάλαμον, τὸν τίτλον τοῦ Πιλάτου.
 ἔδε, μεγάλη συμφορὰ τοῦ βασιλεῶς τῶν ὅλων,
 ἔδε, μεγάλη ὑπομονὴ σὺν τῇ μακροθυμίᾳ,
 αὐτός του νὰ καταδεχθῇ καὶ πάντα νὰ παμείνῃ.
 οὕτως τὸ παρεχώρησεν. αὐτός ὁ παντοκράτωρ.

88 incuria typographi excidit ἀμυδ Σ 89 πόνος m. 1 παύει, em Σ
 90 cf. ad 83 91 κήτεται 92 κεφάλι Σ 93 τους, facite em Σ
 94 καὶ ὁ Ἔ. κερδέση m. 1, unde postea κυρδήση factum. κρατήση εἰ Σ,
 expectes motius τότε θάψῃ. fort. fuit κηδεύση. 89 θαύτη liber, θάβει Σ
 99 cf. ad 91 100 τόπος in fine versus add. eod. (Σ), del Bursianus
 102 καὶ 105 ἐπλασε Σ 109 καὶ ἀτός Σ 110 θλίψαις liber, θλίψεις Σ
 112 ἀτός Σ 116 τῶν βασιλέων, em Σ 118 ἀτός Σ

- 120 οὕτως γὰρ τὰ πανθάνουσιν οἱ Ξένοι εἰς τὰ Ξένα·
τὰ φέρει ὁ χρόνος εἰς τὴν γῆν, οἱ Ξένοι νὰ τὰ ἔχουν
ὡς φόρεμαν, ὡς ἴδιον ἱμάτιον ἴδικόν τους.
ἤκουγα, Ξενιτεύθησαν πολλοὶ ἕκ τὰ γονικά τους,
ἐπαραδείρασιν πολλὰ, τὰ βάσανα χορτάσαν·
- 125 οὐδὲν μὲ φαίνεται ποτε ἀλήθεια τὸ λέγουν,
εἶχά το εἰς μετεωρισμὸν ν' ἀκούγῳ νὰ τὸ λέγουν·
τώρα θωρῶ τὰ ἔλεγαν' ὡσάν νᾶσαν προφήταις.
βλέπω ἕς τὸν κόσμον βάσανα οἱ Ξένοι τὰ ἐπαίρνουν,
παίρνουν τα, διαμοιράζουν τὰ, κι αὐτὰ πάντα πληθαίνουν.
- 130 τώρα νὰ σᾶς εἰπῶ * * ἔτουτονὰ τὸν λόγον.
ἂν ἐμπορέση ἄνθρωπος ἕς τὰ σύννεφα ν' ἀνέβη,
τὴν θάλασσαν νὰ ἔπιεν μὲ ὄλον τῆς τὸν ἄμμον,
καὶ πάλιν νὰ ἐπήγαιεν, νᾶφαγεν καὶ τὰ βροῦλα,
καὶ τὰ ἀνεμοκάραβα, τοῦ κόσμου ταῖς ἀρμάδαις,
- 135 ἕς τὰ ὄρη νὰ ἀρμένισαν, εἰς τὰ βουνὰ καὶ κάμπους —
αὐτὰ γὰρ ἂν εὐρέθηκεν ἄνθρωπος νὰ τὰ κάμνη,
καὶ νὰ τὰ ἰδοῦσιν ἄνθρωποι ἀπὸ τὸν κόσμον ὄλον,
τότε νὰ ἴπῳ ὁ ἔλεεινὸς, τότε νὰ τὰ πιστεύσω,
νὰ λείψουσιν τὰ βάσανα καὶ ὄλαις ἢ πικρίαῖς,
- 140 τὰ συχνοαναστενάσματα, νᾶχουν καλὸν οἱ Ξένοι.
οὐ λέγω τοὺς καλόμοιρους καὶ τοὺς καλογραμμένους·
ὁπότεν γὰρ Ξενιτευθοῦν, εἰς αὖξῃσιν ὑπᾶσιν,
εἰς αὖξῃσιν καὶ εἰς τιμὴν, πολλὰ κ' εἰς αὐθεντεῖαν·
ὡσάν τὸ ἠξιώθηκεν ὀκάποτες ὁ μέγας
- 145 ὁ Ἰωσήφ ὁ πάγκαλος, τοῦ Ἰακώβ τὸ τέκνον·
εἰς κίνδυνον τὸν ἔφεραν διὰ νὰ τὸν φονεύσουν
οἱ ἀδελφοὶ τοῦ ἐγκαρδιακοὶ οἱ ἀπὸ μιᾶς μητέρας —
ἀλλὰ, ἰδὲς τὴν τύχην του καὶ τὴν καλὴν του μοῖρα,
καὶ ὁ θεὸς ὁ εὖσπλαγχνος ὁ πάντα ἐλεήμων.
- 150 εἰς Ξένα τὸν ἐπούλησαν, καὶ βασιλεὺς ἐγένη,
ἔγινεν μέγας βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς Αἰγύπτου.

120 γὰρ ν' ἀποθαίνουσιν Σ τὰ Bursianus, νὰ cod. 121 τὰ Σ, νὰ liber φέρνει Σ 123 ἐκ (Σ) 124 ἐπαραδύρασιν, em Σ 129 καὶ 130 lacunae signum posuit Σ 131 ἠμπορέση Σ νὰ συνέβη, em Σ 132 ἔπινεν Σ 136 εὐρεθῆ liber (Σ): de emendatione mea dubitari posse nego κάμη Σ 138 νὰ τὰ liber, καὶ νὰ Σ 139 ἢ Σ, οἱ liber 141 καλόμοιρους 144 ἀξιώθηκεν Σ 147 μήτρας liber (Σ) 148 μύρα 151 πάπης, em Σ

- καὶ ἄλλοι πλείστοι ἄπειροι ἀπὸ τὸν κόσμον ὄλον
 ἔχουν καλὸν ἔς τὴν Ξενιτεῖαν παροῦ ἔς τὰ γονικά τους,
 ἐπὴν τὰ θέλη ἢ μοῖρά τους καὶ ἢ καλή τους τύχη.
- 155 πάλιν νὰ σᾶς εἰπῶ ἐγὼ διὰ τοὺς κακογραμμένους.
 ὁποῦ τοὺς ἔκαψεν πολλὰ ἢ μοῖρα ὄνταν ἐγεννηθῆκαν,
 καὶ δέρνει τους ἢ Ξενιτεῖα καὶ μυριοτυραννεῖ τους,
 ὡσὰν καὶ μέναν ἔγραψεν διὰ νὰ παραδέρνω·
 τὰ Ξένα μὲ μαραίνουσιν νύκταις καὶ ταῖς ἡμέραις,
- 160 τῆς Ξενιτεῖας τὴν δούλεψιν πικροφαρμακωμένα.
 πολλὰ δὲ τὰ ἐγέμισεν μέσα ὁ λογισμὸς μου,
 εἶδα καὶ ἐπαράδειρα καὶ πάντα παραδέρνω·
 πολλὰ δὲ κατερώτησα τοὺς Ξένους εἰς τὰ Ξένα,
 νὰ μὲ εἰποῦν, τίς Ξενιτεῖας ἔχει καλάϊς ἡμέραις;
- 165 καὶ δὲν εὐρέθηκεν κανεὶς τινὰς ἀπὸ τὰ Ξένα,
 νὰ εἶπεν, νὰ μὲ σύντυχεν καλὸν διὰ τὰ Ξένα,
 καὶ νὰ ἐπαίνεσεν ποτὲ ἡμέραν ἢ κἄν ὥραν.
 ὄλοι τους κλαίγουν, λέγουσιν „τὰ Ξένα μᾶς ἐφάγαν,
 τὰ Ξένα μᾶς ἐφάγασιν, καὶ λυῶσεν τὸ κορμί μας,
- 170 τὰ μέλη μας ἐχάλασαν ἐδῶ ἔς τὴν Ξενιτεῖαν.“
 λοιπὸν ὅσοι τ' ἀκούγετε, μηδὲν τὸ ἀπιστεῖτε·
 τίς ἔπιεν τὴν θάλασσαν, λαιμὸς του καὶ ἔγλυκάνθη;
 ἢ ποιὸς νὰ ἔφαγεν ποτὲ πέτραν γιὰ νὰ χορτάσῃ,
 καὶ ταῦτα πάντα καὶ νὰ ζῆ, νὰ ἔναι εἰς τὸν κόσμον;
- 175 ἢ τίς εἶδεν καράβια κὶ ἀρμάδαις αὐθεντάδων
 ἔς τὰ ὄρη ν' ἀρμενίσουσιν κ' εἰς τὰ βουνὰ καὶ κάμπους;
 ἂν εὐρεθῆ ἄνθρωπὸς τινὰς νὰ μὲ τὸ μαρτυρήσῃ,
 ὅτι εἶδεν ὀφθαλμοφανῶς ἐκεῖνα τὰ σημεῖα,
 νὰ ἔπῳ κ' ἐγὼ ἀλήθειαν, ἔχουν καλὸν οἱ Ξένοι,
- 180 οἱ Ξένοι καὶ οἱ ὄρφανοὶ κ' οἱ παραπονεμένοι.
 πολλαῖς φοραῖς ἐκάθισα μὲ τοὺς Ξενιτευμένους.
 ἔχουσιν γιῶμα θλιβερόν, δεῖπνον ὠνειδισμένον,

153 παρ' οὖν, em Σ 154 ἐπεὶν τὰ θέλ' Σ (θέλει liber) 155 ἐγὼ
 om liber (Σ) poteram ineleganter κακογέγραμμένους (om ἐγὼ) scribere
 156 μόρα ὄνταν Σ versus syllabis abundat: ἢ μοῖρα ὁποῦ τοὺς ἔγραψεν
 ὄνταν ἐγ. Bursianus admodum probabiliter 157 του ἢ (Σ) 158 ποῦ
 ἔγραψα Σ 160 ἔς τῆς Σ, τὴν liber πικροφαρμακωμένος, Σ. fortasse
 v. 161 et 160' transponendi 162 ἐπαράδουρα 164 τῆς, em Σ 166
 εἰπῆ νὰ μὲ ἐσύντυχεν Σ 169 γιῶσεν, em Σ 171 ἀπιστεῖται, em Σ
 172 διότ' Σ, dicit liber, omisi 173 ποιὸς νάφαγέ Σ 175 καὶ 176 ἔς
 add Σ 178 ὄτ' (Σ) 179 καὶ ἐγὼ, em Σ 180 κ' οἱ, em Σ

- μέ πόνους καὶ μέ δάκρυα πέφτουν, ἀποκοιμοῦνται.
 ὦ συμφορά· τὴν ἔχουσιν ἔλεεινοὶ οἱ Ξένοι.
- 185 λέγω τὴν παραπόνεσιν ἐκ τῆς πολλῆς μου θλίψης·
 νάχεν ἀστράφη ὁ ουρανὸς, νάχεν κατῆν ἡ ὕψα,
 ὅταν ἐμὲ ἐγέννησεν ἡ ταπεινὴ μου μάνα.
 ἀφότις μὲ ἐγέννησε, ποτὲ καλὸν δὲν εἶδα,
 οὐδὲ τὰ χεῖλη μου ὄροσιά οὐδὲ γλύκ' (ἢ) καρδιά μου.
- 190 ἀλήθεια πάλιν νὰ σας ἴπῳ, νὰ σας τὸ μαρτυρήσω,
 οὐδεὶς ἄνθρωπος ἴπέθανε χωρὶς πικριὰν τοῦ κόσμου,
 χωρὶς τοῦ κόσμου βάσανα, χωρὶς κάμμιαν ἔννοιαν.
 ὅπου ἴποιεν τὸν οὐρανὸν, τὴν γῆν ἐθεμελιώσεν,
 ἐκεῖνος ἐφοβήθηκεν τοὺς πειρασμοὺς τοῦ κόσμου·
- 195 σὺ δ' ἔλεεινὲ ... ὅπου τὰ Ξένα δέρνεις,
 καὶ παραδέρνεις, ἄθλιε, νύκταις καὶ ταῖς ἡμέραις,
 καὶ βασανίζεσαι πολλὰ ἴς τοῦ κόσμου ταῖς πικρίας,
 τί ἀναμένεις, ἔλεεινὲ, νὰ πάρῃς ἐκ τὸν κόσμον;
 ἐγῆμαι, κακομοίραγε, ἀπάνω εἰς τὸν κόσμον.
- 200 καὶ νὰ ἀνέβῃς εἰς βουνὶν, ἀπάνω εἰς τὰ ὄρη,
 καὶ παρακάλειες τὸν θεὸν, ἢ πέτραις νὰ ῥαγίσουν,
 καὶ σένα μέσα νὰ δεχθοῦν. καὶ θάνατον νὰ δώσῃς,
 διατ' ἦσυνε κακόμοιρος, ἦσυν κακογράμμενός.
 καὶ πῶς, ὦ γενναιότατοι φίλοι καὶ ἀδελφοί μου,
- 205 ὅπου ἴμουν εἰς τὸ σπῆτιν μου, ἴμουν εἰς τοὺς γονεῖς μου
 εἶχα καλὰ ὄσα ἴθελα, ποσῶς καμὸν οὐκ εἶχα,
 ἀλλὰ τὸ πῶς μ' ἐγέλασεν ὁ μάταιος ὁ κόσμος;
 ὦ κόσμε πικρὲ, πάμπικρε, ὦ δημηγέρτη κόσμε,
 καλὰ, κόσμε, μ' ἐγέλασες μὲ τὴν ἐπιβουλιάν.
- 210 ἐδέτης μὲ ἐγλύκανες ἀπ' ὅσα ὠρεγόμενον.
 γλυκὺς μ' ἐφάνῃς ἴς τὴν ἀρχὴν, λέγω το, οὐκ ἀρνοῦμαι,
 οἱ πάντες νὰ πιστεύουσιν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 ἀλήθεια τὸ ὁμολογῶ, ὡς ὁ θεὸς τὸ Ξεῦρει.

183 πύτουν, em Σ   186 καὶ νάχε Σ   187 ἐμὲ scripsi, μέ (Σ)
 188 ἀφῆτις Σ   189 γλυκά Σ (ἢ) add Bursianus   191 ἀπέθανεν (Σ)
 195 δὲ (Σ). lacunam fortasse ita explens ut Ἀλέξιε αἰδῶς   197 πικρίας
 in πικρίας in codice sit enotare neglexi. unde Satnam secutus sum   199
 κακομοίριγε ἐπάνω Σ   200 βουνὴν   201 παρακάλειε (Σ)   οἱ, em Σ
 ῥαγίσουν, em Σ   203 ἦσυνα   207 μὲ ἐγέλασεν (Σ)   208 καὶ πᾶν
 πικρὲ (Σ)   δημηγέρτη Σ, δημηγέρτη liber   209 μὲ ἐγέλασες, em Σ
 211 μὲ φάνῃς, em Σ

- ἔτρωγα, ἔπινα καλὰ, ἀνέγνοιαστ' ἐκοιμούμουν,
 215 ἐπαρδιάβαζα καλὰ, σὺν ἤθελα ἀτός μου.
 ἐγὼ ἴεγα κακόμοιρος „ἔτσι ἐν ὁ κόσμος πάντα.“
 ἀπεμερίμνησα κ' ἐγὼ, καὶ διάβαιναν οἱ χρόνοι.
 τότες ὁ χρόνος ὁ κακὸς ἐπιβουλεύτηκέ με,
 ὅσα καλὰ μὲ ἔδειξεν, ἔδωκέν μου πικρίαίς,
 220 δάκρυα, χολαίς καὶ ξενιτειαίς καὶ μέρινυαις μεγάλαις.
 καὶ ἀπὸ τὸ παράπονόν κ' ἐκ ταῖς πολλαῖς μου θλίψες
 ἠθέλησα πολλαῖς φοραῖς μαχαίριν νὰ πιάσω,
 νὰ τ' ἀκονίσω δυνατὰ, καὶ νὰ σφαγῶ ἀτός μου,
 καὶ νὰ σφαγῶ τὸν θάνατον ἄδικον εἰς τὸν κόσμον,
 225 νὰ συναχθοῦν τὰ ὄρνεα νὰ μὲ διαμοιράσουν,
 διατὶ ἔμεινα κακόμοιρος κι ἀναποδογραμμένος.
 καὶ τὸν θεὸν παρακαλῶ νύκταις καὶ ταῖς ἡμέραις.
 νὰ ἤθελεν ἡ χάρις του τὴν δόξαν νὰ μοῦ ποίκεν,
 τὸν ἥλιον νὰ ὤρισεν νὰ ἴκαφεν τὸ κορμί μου,
 230 ἢ νὰ ἐσχίσθηκεν ἡ γῆ καὶ νὰ μὲ ἐκατάπιεν,
 καὶ νὰ κατέβησαν πουλιὰ τὰ πρῶτα, τὰ μεγάλα,
 καὶ νὰ μὲ πῆραν ἐκ τὴν γῆν, ὅς τὰ ὕψη μ' ἀνεβάσαν,
 ὅς τὰ ὕψη κ' εἰς τὸν οὐρανόν, ὅς τὰ κρῦα νὰ μ' ἐδώκαν,
 καὶ ταῦτα νὰ μ' ἐχάμνισαν, κάτω ὅς τὴν γῆν νὰ δώσω,
 235 κονιορτὸς νὰ γένουμουν, οἱ ἄνεμοι μ' ἐπῆραν,
 μ' ἐμάζοναν πολύθλιβοι διὰ παρηγορίαν.
 νὰ μοῦ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐτουτηνὰ τὴν χάριν,
 νὰ ἔβρεξεν πύρινον ποταμὸν καὶ νὰ ἴκαφεν τὸν πόνον.
 πρῶτόν νὰ ἔκαφεν ἐμὲν νὰ λυτρωθῶ τὰ ξένα,
 240 ὅτι θωρῶ ἐσυνάχθησαν τοῦ κόσμου ἢ πικρίαίς,
 καὶ ἐζυμώθησαν καλὰ μὲ τὴν χολὴν ἐντάμα,
 κ' εἰς τὸν λαιμόν μου στέκονται καὶ δαπανίζουσί με.
 καὶ τὸ νερόν ποῦ πᾶ νὰ πιῶ δὲν ἤμπορῶ διαβάσειν,
 νὰ καταιβῆ ὅς τὰ σπλάγχνα μου, νὰ ἴμπῃ νὰ μὲ δροσίση.

215 ἀνέγνοιαστα 216 κακόμοιρος ἔτζη 217 καίγῳ 219 καλὰν
 (Σ): fort. κάλ' ἄν? ἐδώκεν Σ 221 θλίψαις (Σ) 225 διαμοιράσουν.
 em Σ 226 διατ' Σ ἔμεινα κακόμοιρος, em Σ 228 χάρις Σ ποίκη Σ,
 πίκεν liber 229 νὰ κάψη Σ κορμὴ 230 ἢ νὰ ταεῖτε Σ: ἴνα 232 μ'
 ἐπῆραν Σ νὰ μ' ἀνεβάσαν (Σ) 234 fort. κἀνταῦθα ἐχάμνισα, em Σ
 236 νὰ μ' ἐμαζῶνασιν οἱ (Σ), quod restitui ut potui 238 νὰ βρέξη Σ
 νὰ ἴκαφε Σ fort. τὸν πόλον? 240 θωρῶ (Σ) ἐσυνάχθησαν Σ αἱ.
 em Σ 241 ἐζημιώθησαν liber. ἐζυμώθησαν Σ 243 πᾶν. em Σ δια-
 βάσειν, em Σ 244 κατεβῆ (Σ)

- 245 ἀλλὰ νιστίω γίνεταί, καίει με σάν καμίνι,
 ἐβγαίνει φλόγα, καίει με, τὰ μέλη μου χωνεύουσιν,
 χωνεύουσιν τὰ χεῖλη μου νύκταις καὶ ταῖς ἡμέραις.
 καὶ χωνεμὸν οὐκ ἔχουσιν, τέλος ποσῶς δὲν ἔχουν.
 ἔδε φαρμάκια καὶ πυρὰ τὰ ἔχουσιν οἱ ξένοι.
- 250 ὅστις οὐκ οἶδε ξενιτεῖαν κ' οὐδὲν γνωρίζει ξένα.
 ὡς ἔλθῃ ἔς τὸν πολύθλιβον νὰ τοῖς τὰ μολογήσω,
 ν' ἀκούσῃ τοὺς τυραννισμοὺς τοὺς ἔχουσιν οἱ ξένοι.
 ἀκουσες τοὺς τυραννισμοὺς τοὺς ἔχουσιν οἱ ξένοι;
 ἤκουσες, φίλε [μου], τάπισθεν ποῦ σοῦ ἐδιηγήθην;
- 255 ἀκουσον πάλιν, φίλε μου, νὰ μάθῃς καὶ τὸ τέλος.
 ἂν τῶξευρα ὁ ἄλεινός, ἢ ξενιτεῖα μὲ θεὸν κερδέσῃ,
 καὶ ν' ἀποθάνω ἄτυχος ἔς τὰ ξένα πικραμένος,
 χωρὶς μητέρα κι ἀδελφοὺς καὶ νὰ μὲ τριφυρίσουν,
 ἢ μήτηρ σάν μ' ἐβάσταζεν ἀπέσω ἔς τὴν κοιλιάν της,
- 260 ἴφιδιν νὰ ἤθελα γενῆ, τὰ σπλάγχνα της νὰ φάγω,
 ἀντάμα ν' ἀποθάνωμεν, ἔς τὸν κόσμον μὴ φανοῦμεν,
 νὰ μὴ μὲ τρώγ' ἢ ξενιτεῖα καὶ νὰ μὲ τυραννίζῃ,
 καὶ οἱ γονεῖς μου οἱ πτωχοὶ νὰ καίγονται διὰ μένα.
 κ' ἤλπιζαν καὶ ἀπαντεχαν, ἀφοῦ μὲ ἀναθρέψουν,
- 265 νὰ μ' ἔχουν, νὰ μὲ χαίρουνται καὶ νὰ χαροῦν μὲ μέναν,
 νὰ μ' εὗρουν ἀποκούμπημαν, νὰ τοὺς γηροτροφήσω.
 καὶ μὲν', ἀφοῦ μ' ἀνέθρεψαν καὶ ἐγεννήσασί με,
 ἢ χωρισιὰ τῆς ξενιτεῖας μ' ἐχώρισεν ἀπ' αὐτοὺς,
 ἐχώρισέ με ἀπ' αὐτοὺς ὡσάν ἀποθαμένον,
- 270 νὰ μὴ μὲ ἴδουν τὰ μάτια τους καὶ παρηγορηθοῦσιν.
 καὶ μένα πάλιν νὰ κρατῆ ὡς ἴδιον ἐδικόν της,
 καὶ νὰ μὲ φέρνῃ πάντοτε τὸ ἄδολον φαρμάκι,
 τὰ συχνοαναστενάγματα καὶ τοὺς μεγάλους πόνους,
 αὐτὰ νὰ ἔχω πρόγεμαν καὶ γεῦμά μου καὶ δεῖπνον,
- 275 καὶ νὰ καρδιοφλογίζωμαι νύκταις καὶ ταῖς ἡμέραις.

245 νηστεία (Σ) 247 χωνύουσιν Σ (errore typographi, ut videtur;
 246 οὐκ ἔχουσιν Σ, χωνεύουσιν liber 250 καὶ cave scribas καὶ δὲν
 251 εἰς ἐμέταν τὸν π. (Σ) τῆς, em Σ 254 μου fort. delendum καὶ
 τάπ. Σ contra librum ὅπου Σ ἐδιηγήθην Σ, ἐδιηγήθην liber 256 syl-
 labis abundat. κερδαίσει Σ 257 ἀτυχος 258 καὶ 259 ὡσάν (Σ)
 σὴν liber, εἰς τὴν Σ 260 φεῖδι Σ 264 ἤλπιζα καὶ ἀπάντεχα, tacite
 em Σ 266 ἀποκούμπημα Σ 267 μένα (Σ) 268 χωρησιὰ (Σ) 269
 ἐχώρισέν Σ 270 τοὺς Biceles, σας eod. 273 συχνοαναστενάγματα Σ

- ν' ἀναστενάξω ἐκ καρδιάς, πολλὰ καὶ νὰ θρηνήσω,
 νὰ χύσω δάκρυα πικρὰ, ἕς τὰ σωθικά [μου] νὰ πέσουν,
 ἴφθια μαῦρα νὰ γενοῦν, νὰ φάσι τὴν καρδιά μου,
 ὅτι πλέον οὐ δύναμαι τὰς θλίψεις νὰ ἴπομένω·
 280 ν' ἀρχίσω ὁ κακότυχος νὰ γράψω τὰ παθάνω,
 τὰ ἔπαθ' ὁ κακόμοιρος καὶ τὰ μὲ περιμένουν,
 τὰ ὄρη νὰ χαλάσουσιν, ἡ γῆς ν' ἀναστενάξῃ,
 ἡ πέτραι· νὰ ραγίσουσιν, ὁ ἥλιος νὰ μαυρίσῃ,
 δένδρη νὰ ἐξερρίζωθούν, καὶ ποταμοὶ νὰ φρίζουν,
 285 ἡ θάλασσα νὰ ξηραθῇ, τὰ ψάρια νὰ ψοφήσουν,
 καὶ μυρολόγι νὰ εἰποῦν ὅλοι διὰ τὸν ξένον.
 „Ξένε, ποῦ ν' ὁ πατέρας σου καὶ ποῦ ν' ἡ μητέρα,
 ποῦ ν' αἱ τὰ πολυπόθητα γλυκέα σου ἀδέλφια,
 οἱ θεῖοι καὶ ἡ θεῖαις σου, τὰ ἐξαδέλφιά σου,
 290 οἱ φίλοι, οἱ γειτόνοι σου, οἱ ἀδελφοποιοί σου,
 να κάτσουν, νὰ σὲ κλαύσουσιν καὶ νὰ σὲ λυπηθοῦσιν,
 νὰ χύσουν δάκρυα θλιβερά, νὰ σὲ μυρολογήσουν,
 ὅτι θεριὰ ἔδω ἐρρίζωσαν καὶ θέλουν νὰ σὲ φάγουν,“
 κ' ἤθελα ὁ κακότυχος νὰ σ' ἀποχαιρετήσω,
 295 καὶ· νὰ μισέψω ὁ ἄλεινός νὰ πάγω ἕς τὰ ἴδικά μου·
 ἡ πέτραις ἐσυνάχθησαν καὶ βρυχισμὸν ἐποῖκαν,
 τὰ δένδρη ἐξεκλίνασιν, περιλαμβάνουσίν με,
 χύνουν τὰ φύλλα δάκρυα εἰς τὸ κορμί μ' ἀπάνω·
 καὶ τὰ πουλιὰ ἐσυνάχθησαν, ἤρχισαν νὰ λαλοῦσιν.
 300 σκύπτουν, περιλαμβάνουν με νὰ μ' ἀποχαιρετήσουν.
 τοῦτον τὸν λόγον ἤλεγαν καὶ κηλαδοῦν καὶ λέγουν·
 „Ξένε, μισεύεις ἀπ' ἐδῶ; καλὲ, καὶ ποῦ ὑπάγεις;
 εἰπέ μας το, ξενούτσικε, καὶ νὰ μὴδὲν τὸ κρύψῃς,
 τὸ τί σὲ παραπόνεσεν καὶ θέλεις νὰ μισέψῃς.
 305 καὶ εἰ μὲν θέλεις, ξένε μου, ἄγωμε ἕς τὰ ἴδικά σου,
 νὰ σὲ ἴδουν οἱ φίλοι σου, μᾶλλον οἱ συγγενεῖς σου.
 καὶ νὰ χαροῦν, νὰ εὐφρανθοῦν, νὰ παρηγορηθοῦσιν,

276 θέλω ν' ἀναστ. (Σ) · 278 φείδια (Σ) · 280 παθαίνω Σ · 281
 ἔπαθα (Σ) · κακόμοιρος, em Σ · 283 ραγίσουσιν, em Σ · 284 δένδρη,
 em Σ · φρίζουν Σ · 285 ψοφήσουν · 287 τὸ ποῦνε liber. ποῦ ν' αἱ Σ
 289 ἡ Σ, οἱ · 293 ἐδῶ (Σ) · 295 μισέψω, em Σ · 296 ἡ Σ, οἱ ἐσυν-
 ἀχθησαν Σ · 297 δένδρη, em Σ · 301 ἤλεγαν, em Σ · 302 ποῦ τιποδ Σ
 unicinis incluserat in ipso libro legitur · 303 νὰ add: καὶ μὴδὲν τὸ
 ἀποκρύψῃς Σ · 306 fort. μᾶλλον Σ οἱ

- ναύρουν καμπόσην ἄνεσιν εἰς ταῖς πολλαῖς των θλίψεις
 κ' εἰς τὸν καμὸν καὶ στέρησιν τὴν ἔχουν διὰ σέναν,
 310 νὰ δροσισθῆ ἢ καρδίτσα τους ἐκ τὴν πολλὴν τὴν φλόγα·
 διότι ἐπὲς διαβαίναμεν ἀπὸ τὴν γειτονιά σου,
 ἠκούσαμεν τὸ ἔκλαιγαν καὶ σέναν ἐνθυμοῦνταν,
 τὰ στήθη τους ἐδέρνασιν καὶ διὰ σέν' ἐλέγαν·
 „Ξένε μου, ποῦ εὐρίσκεισαι, ξένε, ποῦ παραδέρνεις;
 315 τὴν μάνα σου ἀλησμόνησες καὶ τὰ γλυκιά σου ἀδέλφια,
 καὶ δὲν θυμάσαι κἂν ποσῶς ὀπίσω νὰ γυρίσης,
 νὰ ἔλθης, ξένε, νὰ μᾶς ὄῃς καὶ πάλιν νὰ μισέψης;
 ἔλα, ξένε, 'ς τὸ σπήτι σου καὶ στάσου μιὰν ἡμέραν,
 μιὰν ἡμέραν στάθησε, μῆναν καὶ ἕναν χρόνον·
 320 εἰ δὲ σπouiδάζεις, ξένε μου, στάθησε ὅσον θέλεις.
 κι ἂν εὐρῆς παραπόνεσιν ἀπὸ τοὺς ἐδικούς σου,
 ξένε μου, πάλιν μίσηψε καὶ σύρε εἰς τὰ ξένα,
 τὰ ξένα νὰ σὲ χαίρουνται ὡς ὅταν ἀποθάνης,
 τότε νὰ ἐλευθερωθῆς τὴν λύπην καὶ τοὺς πόνους,
 325 νὰ λυτρωθῆς τὴν ξενιτειὰν, νὰ βῆῃς ἀπὸ τὸν κόσμον.“
 κι ἀφότου τὰ ἐπλήρωσαν τὰ λόγια ἐτοῦτα,
 ἐπήρασίν με παρευθὺς, 'ς τὰ ὄρη μ' ἀνεβάσαν,
 κρύον νερὸν μ' ἐφέρασιν καὶ δῶκάν μου νὰ πῖω.
 ἔπια το ὁ κακόμοιρος τάχα νὰ με δροσίση,
 830 καὶ ἠλθέ μου λακταρισμὸς νὰ πέσω, νὰ ποθάνω,
 καὶ ν' ἀπόθάνω ὁ ἄλεινός αἰφνίδιος θανάτου.
 τὰ ὄρη ὡσὰν εἶδασιν τὴν συμφορὰν ἐμένα,
 ὅλα συνετρομάξασιν καὶ ταραχὴν ἐποῖκαν·
 ἢ πλάκες ἔδωκαν βουλήν, θέλουν νὰ με πλακίωσουν,
 335 γοργὰ νὰ μ' ἀφανίσουσιν, 'ς τὸν ἄδη νὰ μεβάλουν.
 ἔλεγα ὁ κακόμοιρος νὰ με παρηγορήσουν,
 καὶ αὐταῖς ἔγιναν θεριά, καὶ θέλουν νὰ με πνίξουν.
 τὰ χέρια [μου] δένω δυνατὰ, ταῖς πέτραις ἐπροσκύνουν,
 καὶ πρὸς ἐκείναις ἤλεγα μετὰ πολλῶν δακρῶν
 340 „παρακαλῶ σας, πέτραις μου, καὶ ποδοπροσκυνῶ σας,

308 θλίψεις Σ 311 ἐδιαβαίν. (Σ) 312 ἐνθυμοῦντα, em Σ 313
 στήθια Σ 315 γλυκά Σ 316 δὲ Σ 317 ἰδῆς (Σ) 320 σποσδάζεις
 errore typographi Σ 321 καὶ ἂν (Σ) 326 ἐπλήρωσα (Σ) 329 κα-
 κόμοιρος, em Σ 330 ν' ἀποθάνω Σ 332 ἐμένα cod., ἐκείνην οἱ Bar-
 sianus 334 οἱ, em Σ 335, βόλλουν Σ 336 cf. ad 329 337 πνήξουν,
 em Σ 338 μου delendum omnino 339 ἐκείνους, em Bicele

- ἐδώ μὴ μὲ σκοτώσετε ἕς τὰ ὄρη νὰ ἴποθάνω,
 ἕς τὴν ξενιτειᾶν τὴν μοναχὴν, ὅπου τινὰν, δὲν ἔχω,
 οὔτε μητέρα ἢ πατὴρ οὔτε γλυκὸν ἀδελφίν,
 νὰ μὲ ψυχοπονέσουσιν καὶ νὰ μὲ λυπηθοῦσιν,
 345 νὰ σκάφουν νὰ μὲ χώσουσιν. νὰ μὴ μὲ φάν θηρία
 παρακαλῶ σας τὸ λοιπὸν, ἀφήτέ με δαμάκι
 νὰ κάτσω ὁ ἐλεεινὸς νὰ γράψω ἕνα πιττάκιν,
 ἕνα πιττάκιν θλιβερόν καὶ παραπονεμένον,
 νὰ γράψω ὅλα τὰ βάσανα καὶ ταῖς πολλαῖς πικρίας.
 350 νὰ γράψω τοὺς τυραννισμοὺς καὶ τοὺς πολλοὺς βασάνους.
 ἔχω φαρμάκια περισσά, ἔχω χολαῖς μεγάλας,
 ἔχω καὶ παραπόνεσες ὅπ' ἀριθμὸν οὐκ ἔχουν.
 ἐπὴν πρὸ πάντων ἔφθασεν ὁ θάνατος σὲ μέναν,
 τὰ μέλη μου ἐτρόμαξαν, ὁ νοῦς μου ἐπεριωρίσθην,
 355 ἢ γλῶσσά μου ἐκόντηεν, ὁ νοῦς μου ἐβαθύθην,
 τὰ χέρια μου ἐτρόμαξαν, δὲν ἐμπορῶ τοῦ γράφειν.
 κι ὡσάν τὸν νοῦν μου ἔφερα, ἐκάθισα τοῦ γράφειν,
 κι ἀφότου τὸ ἀπέγραψα καὶ ἐτελείωσά το,
 θέλω ναῦρῶ ἕνα πουλίν, πονετικὸν πουλάκιν,
 360 νὰ πάγῃ ἕς τὸ σπητάκι μου, ἕς τῆς μάνας μου τὰ χέρια.
 θεέ μου, τὸ [ποιόν] γληγορώτερον πονετικὸν πουλάκιν,
 νὰ δώσῃ τὸ πιττάκιν μου ἕς τῆς μάνας μου τὰ χέρια,
 κι ἀφοῦ τὸ πιάσῃ νὰ χαρῇ καὶ νὰ καλοκαρδίσῃ,
 πολλὰ φιλόδωρήματα νὰ δώσῃ ἕς τὸ πουλάκιν.
 365 κι ἀφοῦ τῆς ἀναγνώσουσιν καὶ μάθῃ τί τὴν γράφει,
 νὰ ποίσῃ μάνας νὰ θλιβοῦν καὶ χήραις να θρηνήσουν,
 οἱ ξένοι ὅσοι εὔρεθοῦν ὅλοι ν' ἀναστενάξουν,
 νὰ κλάψουσιν καὶ θλιβερά διὰ τοὺς ἐδικούς των,
 ἢ ἀδελφὴ τὸν ἀδελφὸν καὶ κύρις τὸν υἱὸν του,
 370 καλὴ γυνὴ τὸν ἄνδραν τῆς διὰ τὸ καλὸν τῆς ταίρι.
 καὶ τὸ χαρτί γὰρ ἔγραψα καὶ ἐπεπλήρωσά το,
 πουλιὰ ἐπεριέσκυψαν καὶ τὸ χαρτί μου ἐπαίρνουν,

341 σκοτώσεται, em Σ ν' ἀποθάνω Σ 344 λυπηθοῦσιν tyrographi
 errore Σ 343 ἐπεὶν Σ 355 ἐκόντηεν (Σ) ἐβαθύθην, em Σ 356
 ἐμποροῦν Σ 357 καὶ 358 καὶ 359 ἴνα tyrographi errore Σ
 361 θε initio versus deest: fortasse θε potius scribendum aut certe pro-
 ferendum ποιόν uncinis inclusit Bivelas γληγορώτερον Σ 362 δώσω Σ,
 qui δώσῃ conit. proponit, quod ipsum in libro legitur 363 καὶ τῆς
 Bursianus, τὸ cod. 364 ἕς add Σ 365 καὶ 370 καὶ ἢ ci Bursianus
 ἄνδρα Σ διὰ cod., ἢ ci Bursianus τέρη, em Σ

κι ἀπὸ μακρόθεν τὸ θεωρῶ τὸ τί θέλουν νὰ ποίσουν.
 βλέπω τα καὶ συνάχθησαν ἐντάμα τὰ πουλία,
 375 κάθονται, συμβουλευόνται καὶ συχνοψιθυρίζουν.
 φαίνεται μ' ἀπ' τὸ σχῆμάν τους τοῦτον τὸν λόγον λέγουν.
 „ποιὸν μας ἔν γληγορώτερον, πονετικὸν ἀπ' ὅλα,
 νὰ πάρῃ τοῦ Ξενοῦτσικου ἐτοῦτον τὸ πιττάκιν,
 νὰ τὸ ὑπᾶ τῆς μάνας του, νὰ τῆς τὸ παραδώσῃ,
 380 νὰ ἔχῃ φιλοδώρημαν, ὅποιον τὸ ὑπάγει;“
 καὶ τὸ τριγόνι τὸ πουλὶν λέγουσιν νὰ τὸ πάρῃ,
 γιὰτ' εἶναι γληγορώτερον πονετικὸν πουλάκιν,
 καὶ πάλιν ἄλλὰ εἶπασιν νὰ πᾶ τὸ χελιδόνι.
 καὶ δῶκασιν του τὸ χαρτὶ καὶ παίρνει το καὶ πάγει,
 385 κ' ἐκεῖ ἔπεσεν καὶ ἔφθασεν ἔς τοῦ Ξένου τὴν μανίτσα.
 τῆς μάνας του τῆς ταπεινῆς τῆς πολυπικραμένης,
 κ' ἐκάθισεν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ κηλαδεῖ θλιμμένα.
 κι ὡς τὸ εἶδ' ἡ μανίτσα του ἡ πολυπικραμένη,
 κι ὡς εἶχεν πάντα προθυμίᾳ νὰ μάθῃ γιὰ τὸν Ξένον,
 390 πρὸς τὸ πουλάκιν ἔδραμεν μὲ τὴν καρδίαν θλιμμένην,
 καὶ μὲ τὰ δάκρυα τὰ πολλὰ στέκει κι ἀναρωτᾷ το·
 „πουλάκιν, πόθεν ἔρχεσαι, τίνος χαρτὶ βαστάζεις,
 μὴ νᾶναι τοῦ Ξενοῦτσικου υἱοῦ μου τὸ πιττάκιν;
 πολλὰ φιλοδώρηματα, πουλάκιν, νὰ σὲ δώσω,
 395 νὰ κτίσω τὴν φωλίτσα σου ἔς τοῦ υἱοῦ μου τὸ κλινάμι,
 νὰ σὲ θεωρῶ, καλὸν πουλὶν, καὶ νὰ παρηγοροῦμαι.“
 καὶ τὸ πουλὶν ὡς ἤκουσεν τὴν παραπόνεσίν της,
 ἔς τὰ στήθη της ἐκάθισεν καὶ τὸ χαρτὶ τῆς δίδει.
 καὶ παρευθὺς τὸ ἤρπαξεν, γλυκεῖᾳ καταφιλεῖ το,
 400 καὶ ἀπὸ τὸ παράπονον κ' ἐκ τὴν ἀδημονίαν
 ὀλιγοψύχησεν πολλὰ κ' ἔπεσεν τοῦ θανάτου,
 καὶ μὲ τὰ ὁδοστάματα μὲ ὄλης ἐσυνῆλθεν·
 τὰ μάτια τῆς ἐτρέχασιν καὶ δτάσιμον οὐκ εἶχαν.
 τὸ στήθος δέρνει δυνατὰ, βρυχᾶται ἀπὸ καρδίας,

373 καὶ (Σ) 375 κάθονται Σ συχνοψιθυρίζουν Σ 376 με ἀπὸ (Σ)
 377 ἐναι (Σ) γληγορώτερον (Σ) 378 Ξενοῦτσικον, em Σ 379 ὑπᾶ Σ
 εἶπᾶν liber 380 φιλοδώρημαν, em Σ 381 λέγουσιν εἰσὶν εἶπε τυρ. Σ
 382 γιὰτίνε γληγορώτερον 385 καὶ κεί, em Σ πῶς Σ 388 τὸ ἔδεν Σ,
 το ἴδεν liber 389 καὶ (Σ) 395 εἰς (Σ) 396 θεωρῶ Σ, θεωρῶ liber
 398 ἐκάθησε 401 ὀλιγοψ. Σ καὶ (Σ) 403 εἶχα, em Σ 404 βρυχάτε

- 105 καὶ μὲ τὰ χεῖλη τὰ πικρὰ τοῦτον τὸν λόγον λέγει·
 „φέρετέ με γραμματικὸν νὰ ἴδῃ τὸ πιττάκιν.“
 γραμματικὸν ἐφέρασιν, καὶ τὸ χαρτὶ τοῦ δίδει·
 ἀνοίγει, ἀναγνώθει το, ἀκούει τί τῆς γράφει,
 μὲ πόνους πῶς τὸ ἔγραψε πικροφαρμακωμένους.
- 110 „μανίτσα μου πονετική, μὴ μὲ παντέχης πλέον,
 καὶ σεῖς, ἀδέλφια μου γλυκιὰ, ἀλησμονήσατέ με,
 ὅτι ὄφιν μ' ἐτριγύρισεν, βούλεται νὰ μὲ φάγῃ,
 ἕξ τὰ γόνατά μου γεύεται, ἕξ τὰ στήθη μου δειπνάει,
 κ' εἰς τὰ ξαθὰ μου τὰ μαλλιά ἔποικε τὴν φωλιάν του.
- 415 καὶ πλέον μὴ παντέχετε μὴδὲ μ' ἀκαρτερεῖτε.
 σήμερον ἀποχαιρετῶ πατέρα καὶ μητέρα,
 σήμερον ἀποχαιρετῶ ἀδέλφια κ' ἑξαδέλφια.
 τῶρα γοῦν ἀποχαιρετῶ τοὺς ἐδικούς μου ὅλους.
 τοὺς φίλους καὶ γειτόνους μου καὶ ἀδελφοποιτοὺς μου.
- 420 σήμερον μαῦρος οὐρανὸς, σήμερον μαύρη ἡμέρα,
 σήμερον μαῦρον μήνυμα πού σ' ἔφεραν, μανίτσα.
 σήμερον ἡ καρδίτσα σοι ῥαγίζεται διὰ μένα,
 καὶ ἡ ὀδική μου ὁμοίως τε ῥαγίζεται διὰ σένα.
 σήμερον μαῦρα φόρεσε, σήμερον μαῦρα βάλε;
- 425 ὅτι, μανίτσα σπλαγχνική, ἀποχωρίζομαί σε.
 νῦν, ἀδελφάκια μου γλυκιὰ, ὑπάγω εἰς ἄλλον κόσμον,
 ὑπάγω ναῦρω θάνατον, νὰ λυτρωθῶ τὰ ξένα,
 ὅτι ἐκατακάηκα ἐδῶ ἕξ τὴν Ξενιτείαν·
 ὁ κόσμος γὰρ ὁ δολερὸς ἀδόλως μετὰ δόλων
- 430 πολλὰ μὲ κατεμάρανεν μὲ τὴν ἐπιβουλίαν.
 [θωρῶ τον τὸν παμψεύτικον, τροχὸς ἐν καὶ γυρίζει,
 τοὺς μὲν ἀνάγει σήμερον, τοὺς δ' ἄλλους καταιβάζει,
 καὶ τοὺς ἀνάγει σήμερον, πάλιν κλωθογυρίζει.]
 θωρεῖτε, φίλοι κι ἀδελφοί, τὸν δημηγέρτην κόσμον,
- 435 τὸ πῶς πλανᾷ τὸν ἄνθρωπον μὲ τὴν ἐπιβουλίαν,
 καὶ στέκει καὶ κομπώνει τὸν ἡμέραν τὴν ἡμέραν,

106 φέρετέ μοι Σ, φαίρεταί με liber 407 ἐφέρασι Σ 411 γλυκὰ Σ
 ἐλεημονήσεται liber, ἀλησμονήσατέ Σ εἰ. 412 ὅτ' (Σ) 413 δειπνάει Σ,
 δειπνήει liber 415 μ' ἀκαρτερεῖται liber, καὶ καρτερεῖτε Σ 418 καὶ
 (Σ) 421 μήνυμα Σ 423 ἐδική (Σ). poteram κ' ἡ ἐδ. 424 φόρεσαι.
 em Σ βάλλε Σ 426 γλυκὰ Σ 429 δόλος (Σ) 430 ἐμάρανεν (Σ)
 431—433: huc non pertinent: vide infra p. 242, v. 6—8 431 θωρῶ
 παμψεύτικον errore tyogr. Σ 434 δημηγέρτην Σ, δημηγέρτην liber

ὥστε νὰ χάσῃ τὴν ψυχὴν ὁμοῦ μὲ τὸ κορμὶν του.
 φυλάγεσθε [καὶ σεῖς], ὦ ἀδελφοί, μήπως καὶ σὰς πλανήσῃ,
 καὶ ρίξῃ σας εἰς Ξενιτειὰν κακὰ κυβερνημένους,
 440 καὶ μυριοτυραννίση σας εἰς ὅλην τὴν ζωὴν σας.
 ἀλλὰ πάντα τοὺς ταπεινοὺς τοὺς Ξένους εἰς τὰ Ξένα
 πάντοτε συνοδεύετε, παραμυθίζετε τους,
 μήπως καὶ σεῖς ἂν πέσετε, ναῦρετε συνοδίαν,
 νὰ ἔχετε καὶ τὸν θεὸν βοήθειαν ᾗς τὸν κόσμον.“
 445 λοιπὸν, ἄνθρωπε, σκόπησον καὶ στάθῃσε καὶ βάλε,
 ἐκεῖ ποῦ μέλλει νὰ θαφῆς, τὸ τέλος σου νὰ δώσης,
 κακοπαθεῖς καὶ μάχεσαι, βούλεσαι νὰ πλουτήσης,
 κι ὁ θάνατος ἀρπάζει σε, καὶ ταῦτα τί κερδαίνεις;
 χαίρου τὸν κόσμον, ἄνθρωπε, ὅτι ἀποθάνεις θέλεις,
 450 ἀλήθεια καὶ τὴν ψυχὴν ποτὲ μὴ λησμονήσης,
 τοὺς Ξένους πάντα σύντρεχε καὶ τοὺς πτωχοὺς ἐλέα,
 τοὺς ἀδυνάτους ἀσθενεῖς συνόδευε καὶ δίδε.
 ἂν δώσουσιν τὰ χέρια σου, ἔχει το ἡ ψυχὴ σου,
 ᾗς τὸνα σου ἔλθουν χίλια, [καὶ] διὰ χίλια μυριάδες,
 455 νὰ εὔρης ἔλεος θεοῦ εἰς ὅλην τὴν ζωὴν σου,
 κ' ἐκεῖ πάλιν ᾗς τὴν μέλλουσαν, ᾗς τὴν φοβερὰν τὴν κρίσιν,
 ὅταν σ' ὑπάγουν καὶ σταθῆς μὲ φόβον καὶ μὲ τρόμον,
 ν' ἀναντρανίσῃς, νὰ ἰδῆς τὸν φοβερὸν αὐθέντην,
 νὰ σὲ ἰδῆ καὶ νὰ χαρῆ, νὰ σὲ γλυκοσυντύχῃ,
 460 καὶ νὰ ἀκούσῃς τὴν φωνὴν γλυκοεκλαμπροτάτην,
 ἥγουν τὴν τότε λέγουσαν αὐτός του ὁ παντοκράτωρ
 μετὰ πάσης δυνάμεως, ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας,
 „δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσα-
 τε τὴν ἡτοιμασμένην ἡμῖν βασιλείαν, ἀπὸ καταβολῆς
 465 κόσμου.“
 ἔδε ὕμνος καὶ σάλπιγγες, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη,
 ὅπου ποιοῦν οἱ ἄγγελοι ὁμοῦ μὲ τοὺς δικαίους,

437 κορμὴν 438 καὶ σεῖς delenda censeo πλανήσει (Σ) 439
 ρίξει Σ κυβερν. errore typogr. Σ 440 μυριοτυραννίσει Σ 442 συνο-
 δεύεται, παραμυθίζεται, em Σ 443 πέσεται ναῦρεται, em Σ 445 βάλ-
 λε Σ 445 sq. permulta interpolator addidit ex eo carmine quod edam
 p. 242—247. sed de hac re dicam alibi 446 ὅπου (Σ) 448 καὶ (Σ)
 449 ὅτ' (Σ) nolui ἀποθάνει corrigere 450 λυσμ. 454 σὸ ἔνα σου
 ἔλθούν liber, ᾗς τὸ ἔνα ἔλθουν Σ 457 σὲ (Σ) 460 γλυκεκλαμπροτάτη Σ
 463—465 prosa oratione interposuit poeta

ὅταν ἀπολαμβάνουσιν τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα.

- ὅμως καὶ σὺ δὲ, φίλε μου, ταῦτα νὰ τὰ κερδίσης,
 170 νὰ μὴ σ' ἀρπάξουν ἄνθρωποι μὲ μαχαιρῶν καὶ ξύλων
 οἱ μαῦροι καὶ οἱ σκότεινοί, τὸ πλῆθος τῶν δαιμόνων,
 νὰ πᾶν νὰ σ' ἐγκρεμίσουσιν ἕς τὸ σκότος τοῦ βορβόρου,
 ἕς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον καὶ εἰς τὸ πῦρ, ἕς τὴν φλόγα,
 ὅπου ποσῶς δὲν σβύνεται ποτέ εἰς τὸν αἰῶνα.
 475 λοιπὸν ὅπου ἔχει φρόνησιν καὶ περπατεῖ ἕς τὸν κόσμον,
 ἄς ἐνθυμῆται θάνατον, πάντα καλὰ ἄς πράττη,
 νὰ ἀπολαύῃ τὰγαθὰ εἰς τὸν ἐκεῖθεν κόσμον.
 λοιπὸν πάλιν νὰ σᾶς εἰπῶ τὸν λόγον τοῦ προφήτου,
 τοῦτον τὸν λόγον εἶπεν τὸν Ἀδὰμ γὰρ ὁ προφήτης·
 180 „ὅποταν Ζῆ ὁ ἄνθρωπος, παράδεισον ὁμοιάζει.“
 κι ὁ χρόνος ἐν ἐπίβουλος, κι ὁ χάρος ἐναι κλέπτῃς,
 κι οὐδὲ ποσῶς ὁ θάνατος οὐκ ἐλεεῖ τοὺς πάντας,
 οὐ πλούσιους οὐδὲ πτωχοὺς, οὐ νέους οὐδὲ γέρους,
 οὐδ' ἔμορφ' ἀφεντόπουλα, οὐ βασιλέων παῖδες,
 185 ἀλλὰ πάντας ὁ θάνατος ἐπαίρνει τοὺς ἕς τὸν ἄδην,
 κ' ἐκεῖ κάτω ποτίζει τοὺς τῆς πλάκας τὸ φαρμάκιν,
 καὶ μυριοτυραννίζει τοὺς νύκταις καὶ ταῖς ἡμέραις.
 οὐ λέγω πάντα τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς κακοὺς ἐντάμα,
 ἀλλὰ καθὼς ἐπράξασιν ἐδῶ ἕς τοῦτον τὸν κόσμον,
 490 ἐκεῖ διαμοιράζει τοὺς καθ' ἕναν εἰς τὴν τάξιν,
 καθὼς τὰ ἔργα ἔπρεπεν, οὕτως τὸν κυβερνοῦσιν·
 ὅπου ἔπραξεν δὲ τὰ καλὰ μὲ λόγον καὶ μὲ ἔργον,
 ἑκατονταπλασίονα γὰρ φέρουσιν ἐμπρός του,
 μὲ μόσχους καὶ μὲ ἔπαρσες στέκουν ὀλόγουρά του
 495 στέκονται, κολακεύουν τὸν ὡσὰν καλὸν αὐθέντη,
 παρακαλοῦν καὶ λέγουν τὸν ὡσὰν καλὸν αὐθέντη·
 „τί ἔναι τὸ ὀρέγεσαι; τί ἔναι ὀρισμός σου;“
 καὶ χαίρεται κ' εὐφραίνεται εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας,
 ἔδε ποῦ ἔπραξεν κακὰ ὁ ἰλεινὸς ἐκεῖνος,

472 ἐγκρεμίσουσιν 473 ἕς τὸ φλογίζον Σ prorsus contra librum
 475 φρόνησιν Σ 476 ἐνθυμείται—πράττει (Σ) 477 ἀπολαύση Σ τὸ
 ἀγ. (Σ) 479 του, em Σ 481 καὶ bis (Σ) ἐνε πίβ., em Σ - 482 καὶ (Σ)
 484 ἔμορφα Σ nolui paides corrigere cum Biecla 486 καὶ (Σ) 488
 πάντας Σ, fort. recte 490 διαμοιράζει, em Σ 491 ἔπραξεν ei Biecla.
 493 τοῦ φέρουσιν (Σ) 494 του Bursianus, τους col. 496 αὐθέντην Σ
 497 ἐν' ὁ ὀρ. Σ, fort. recte 498 καὶ (Σ)

500 ἐπαίρουν, ἐγκρεμνίζουν τον ἕς τὸ σκότος τοῦ βορβόρου,
 ἕς τὴν κάμινον τὴν ἄσβεστον, εἰς τὸν βρυγμὸν ὀδόντων.
 βρυχᾶται ὁ ταλαίπωρος νύκταις καὶ ταῖς ἡμέραις,
 ποσῶς οὐκ ἔχει ἄνεσιν, οὐδὲ ἕς τὴν γῆν μὲ δῶρα.
 αὐτὰ μᾶς ἀναμένουσιν, φίλοι καὶ ἀδελφοί μου,
 505 καὶ βάλετέ τα κατὰ νοῦν, μὴν τὰ καταφρονεῖτε,
 καὶ μὴ καταφρονούμεθα, ἀτοί μας νὰ χαθοῦμεν,
 ὅτι ἕς τὸν κόσμον τὸν ἐκεῖ, ὅπου μᾶς ἀναμένει,
 οὐκ ἔστιν ἄλλος βοηθὸς οὔτε πατὴρ, οὐ μήτηρ,
 οὐδ' ἀδελφὸς οὐδ' ἀδελφῆ, νὰ σὲ διαφεντέψουν,
 510 εἰ μὴ τὰ ἔργα τᾶπραξεν (ὁ ἄνθρωπος) αὐτὸς του.
 αὐτὸς ὁ παντοδύναμος ὁ βασιλεὺς τῶν ὄλων,
 νὰ μᾶς γυρίσῃ, ἀδελφοί, εἰς τὴν καλὴν τὴν στράταν.
 λοιπὸν πάλιν ἄς ἔλθωμεν ἕς τὸ ὑποκείμενόν μας,
 πρὸ πάντων γὰρ νὰ σᾶς εἰπῶ περὶ τῆς ξενιτείας.
 515 τῆς ξενιτειᾶς ὁ θάνατος πολλὰ ἔν φαρμακωμένος,
 χίλια καλὰ κι ἂν κάμνουσι κι ἂν τὸν παρηγορήσουν,
 ἀλλὰ φαρμάκια καὶ χολὴ τὸν φαίνονται, τὸν ξένον.
 γυρίζει τὰ ματάκια του νὰ ἴδῃ τοὺς ἐδικούς του,
 καὶ νὰ ζητήσῃ τίποτας ὅπου τὸν κάμνει χρεῖα,
 520 καὶ πάλιν λυέται, μέλλεται διατί δὲν τοὺς γνωρίζει·
 δακρῦζουν τὰ ὀμμάτια του, ῥαγίζεται ἡ καρδιά του.
 τὴν μάνα κράζει πάντοτε „ποῦ ἔσαι, γλυκεῖα μανίτσα;
 μανίτσα, τὸ κεφάλι μου νᾶσσωσα σοῦ ἕς τὰ χέρια,
 νὰ στάλαξες τὰ δάκρυα σου ἕς τὸ πρόσωπόν μου ἀπάνω,
 525 νὰ πιάσες τὰ χέρια μου, καὶ νὰ τὰ μαλακιάσες,
 νᾶσκυψες, νὰ μ' ἐφίλησες καὶ νὰ παρηγορήθης.“
 καὶ ταῦτα νὰ ἀπήρασιν ἄγγελοι τὴν ψυχὴν μου.
 λοιπὸν, φίλοι καὶ ἀδελφοί, ἀπ' ὅσον γὰρ ἐβλέπω
 τοῦ ξένου τοῦ ἐλεεινοῦ ὅταν πέσῃ ἕς ἀσθένεια,

500 ἐπαίρουν Σ 502 βρυχᾶτε 503 οὐδὲ στιγμὴν καθ' ὥρα εἰ
 Bursianus 505 βάλλετε Σ καταφρονεῖται, em Σ 507 τὸν ἐκεῖ scripsi:
 τε ἐκεῖ (Σ) ἀναμένουν (Σ) 510 εἰ μὴ liber, εἰ μὲν Σ τᾶπραξεν liber,
 τὰ ἔπραξεν Σ ὁ ἄνθρωπος om. liber (Σ) 513 εἰς (Σ) 515 ναι Σ,
 νε liber 516 ἂν τὸν κάμν. cod., em Biceles et αὐτὸν scribendum. ὅν
 τὸν Σ, αὐτὸν nihil legere visus sum in ipso libro 517 τὸν scripsi,
 τοῦ (Σ) 520 λυέται Σ, λέται liber μέλλεται liber, καίγεται Σ διατί
 liber, γιατί Σ τοὺς add Σ 522 σαι Σ, σε liber 523 σοῦ ἕς τὰ χέρια
 scripsi: ἕς τὰ γλυκεῖα σου χέρια (Σ) 524 ἕς τὸ Σ, σου εἰ liber σου liber
 μου Σ 529 ἕς om Σ

- 530 ὅταν ἀσθενῆ ὁ ἄλεινός, πικρὸς, φαρμακωμένος,
οὐδὲν τοῦ βρῖσκουν ἄνεσιν οὐδὲ παρηγορίαν,
οὔτε μὲ Ζαχαρόμελι ποσῶς νὰ τὸν γλυκάνουν,
εἰ μὴ νᾶχεν τὴν μάναν του καὶ τὰ γλυκιά του ἀδέλφια,
τὸ τρίτον τὸν πατέρα του βαρεὰ νὰ τὸν λυπᾶται,
535 καὶ δρόσου (νᾶχεν) ἄνεσιν, νᾶχεν παρηγορίαν.
λοιπὸν πλέον οὐ δύναμαι τῶρα διὰ νὰ γράψω,
ἐκ τὰ φαρμάκια τὰ πολλὰ ὁ νοῦς μου ἐσκοτίσθην.
παρακαλῶ σας τὸ λοιπὸν, πάντα νὰ μὲ θυμᾶσθε,
καὶ νὰ μὲ ἀναγνώθετε, ὅσοι ἴστε πειρασμένοι,
540 καὶ ὅσοι οὐδὲν ἤξεύρετε τῶν ξένων ταῖς πικρίας.
παρακαλῶ καὶ λέγω σας, μὴ μὲ κατηγορεῖτε,
ὅτι πολλὰ ἐπαράδειρα καὶ εἶδα τόσαις θλίψεις,
εἶδα δὲ καὶ τὰ βάσανα καὶ ἐπαράδειρά τα,
ἔπαθα καὶ παθάνω τὰ, καὶ πάντα τυραννοῦμαι
545 αὐτὰ γὰρ ἔχω φόρεμαν καὶ νύκτα καὶ ἡμέρα.
διὰ τοῦτο γὰρ ἐπέγραψα, καὶ συμπαθήσετε με,
νὰ ἔχετε βοήθειαν Χριστὸν τὸν βασιλέαν,
τὸν παντοκράτορα θεὸν, τὸν πάντων ποιητὴν τι.

530 fort. ἂν pro ὅταν ser. ceterum praefero πικροφάρμ. 534 παρ-
ειὰ Σ λυπᾶτε 535 prius νᾶχεν de meo aildidi 539 ἀναγνώθεται.
em Σ ὁσίοις liber, ὅσοι εἶστε Σ pro πειρασμένοι coniecit Σ πικραμένοι.
praeter necessitatem, ut mihi quidem videtur 540 οὐδὲν liber. δὲν Σ
ἤξεύρεται, em Σ ταῖς liber, τοῖς errore tyrogr. Σ 542 ἐπαράδειρα.
em Σ, idem vitium proximo versu correxit Ε49 θλίψις Σ 544 πα-
θαίνω Σ τυραννοῦμε 546 συμπαθήσεται, em Σ

ΕΙΣ ΒΕΝΕΤΙΑΝ.

- Ἐδᾶ, συνάξου, λογισμὲ καὶ λεπτινὴ μου γνῶσι,
καὶ μίλειε, γλῶσσα, φρόνιμα, κὶ ὁ νοῦς μου ἄς θεμελιώσῃ·
ἐδᾶ, ἄς σμίξωμεν οἱ τρεῖς, ἀληθὶν' ἄς λαλοῦμεν,
εὐγενίκ' ἄς τὸ γράψωμεν, φρόνιμα ἄς τὸ ποῦμεν.
- 5 βλέπετε μὴ ἀσκοντέψωμεν καὶ καταδικαστοῦμεν!
ἀφῆτε, πόνοι τοῦ κορμιοῦ, τὰ χεῖλη νὰ λαλοῦσιν,
τὴν Βενετιὰν τὴν φουμιστὴν ὡς εἶδα νὰ παινέσω,
τὴν ἱστοροζωγραφιστὴν, παράξενα κτισμένην.
νερά 'νε τὰ θεμέλια τῆς κ' αὐτὴ σιδερωμένη.
- 10 πεικάζω, οὐδὲν εὐρίσκεται χώρα νὰ τὴν ὁμοιάζῃ,
εἴ τις πολλὰ παράξενη πλούσια νὰ τὴν ταιριάζῃ·
ἵατι ἔναι βρύση ἀφύρατος, πλατὺν ἀναδενδράρι,
καὶ μάνα μὲ τοὺς ἄρχοντας καὶ δροσερὸν λιβάδι.
ἢ πλάτζα τῆς μ' ἐσκότισεν ἄρτι ὄντα τὴν εἶδα.
- 15 πολλά 'τον μέγας καὶ ὑψηλὸς καὶ πεικασμένός ἄρχων,
ὅπου ὄωσεν καὶ τὴν βουλὴν καὶ ἔκτιστ' ὁ ἅγιος Μάρκος!
τὰ τέσσερ' ἄλογ' ἔφριξα τῆς πόλης καμωμένα,
πῶς στέκονται ἀπάνωθεν τῆς πόρτας φορτωμένα,
καὶ φαίνεται σε πηλαλοῦν τὰ παρδοφουμισμένα.
- 20 ἀπανωθεός των ἐκείνων στέκονται οἱ προφήται·
ἀνεντρανίζω καὶ θωρῶ τὸ φοῦμος τῶν προφήτων,
τὸν ἅγιον Μάρκον, τὸν χρυσὸν, τὸ φοῦμος τῶν λεόντων.
ἀπανωθεός των ἐκείνων οἱ τρεῖς οἱ ἀδελφοί του,

Carminis fragmentum edidi e codice Vindobonensi. suspicor autem ipsum poetam carmen numquam ad finem perduxisse: etenim balbutientem homunculum verba revera defecisse videntur.

12 ἀναδενδράδι εἰ Biceias   13 καμάρα εἰ Barsianus   15 φιλόσ
16 κτίστην   20 ἀπανωθεός non est corrigendum   22 τὸν φοῦμος, quod ad exuperium versus praecedentis correxi   23 ἐκείνων στέκονται οἱ τρ.

- οἱ ἄλλοι οἱ βαγγελίται δὲ συνομήλικοί του·
 25 ἔς τὸ πρῶτον τὸ καντούνιον πρώτη χαρὰ τοῦ κόσμου,
 ὁ πρῶτος εὐαγγελισμός, ἡ ἐλευθερία τοῦ κόσμου,
 πῶς γονατίζει ἡ δέσποινα, τοῦ Ἀδάμ ἡ κυρία,
 καὶ λέγει τὴν ὁ ἄγγελος τὸ „χαῖρε, ἡ Μαρία.“
 καὶ πρὸς τὰ πλάγια καὶ παντοῦ στέκοντ' οἱ ἀποστόλοι,
 30 μαρμαροκουβουκλοσκέπαστοι καὶ μαρμαροκτισμένοι·
 χαρτιά κρατοῦν ἔς τὰ χέρια τους οἱ θαυμάσιοι ἀποστόλοι.
 καὶ κάτωθεν των ἐκείνων ἄνθρωποι ἐγυμνωμένοι
 βαστοῦν τὴν στράταν τοῦ νεροῦ ἔς τὸν νῶμον φορτωμένοι.
 ἀπήτης τ' ἔξω εἶδά τα, ἐμπήκα κ' εἰς τὰ μέσα·
 35 τὸν πάτον εἶδα κ' ἔφριξα, τὰ πλάγια ποῦ τὰ στέσαν,
 καὶ τὸ κουβουκλοσκέπαστον, τὸ πῶς τὸ κουβουκλώσαν.
 τότε δεξιὰ μου ἐγύρισα, τὴν ὄκαλαν ἀναιβαίνω
 εἰς τὸ παλάτι τὸ χρυσὸν τ' ὁμοφοκαμωμένον,
 ὅπου ἔκτισεν ἡ φρόνεςις κ' ἔναι γαριτωμένον.
 40 ἀνετρανίζω καὶ θωρῶ θρονὶν τὸ πλουμισμένον,
 (ἔς) τὸ ποιὸν θρονὶν καθέζεται τούτης τῆς Βενετίας.
 ἀπανωθεὸς του στέκεται κυρὰ ζωγραφισμένη,
 σπαθὶν κρατεῖ ἔς τὸ χέριν της, ἔς τὴν ἄλλη της τὸ ζύγιν,
 νὰ φοβερὶζῃ τὸ σπαθὶν, ἄδολα νὰ ἡμεράζῃ.
 45 ἀνετρανίζω καὶ θωρῶ (ἐκεῖνα) τὰ παγκάλια,
 ποῦ (οἱ ἄρχοντες) καθέζονται, τὰ φρόνιμα κεφάλια.
 νὰ δώσουν λόγον καὶ βουλήν καὶ φρόνεςιν καὶ τάξιν,
 τὸν λόγον νὰ ἡμεράζουσιν, νὰ λέγουν τον μὲ τάξιν.
 ἀνετρανίζω καὶ θωρῶ τὸν πόλεμον τὸν μέγαν
 50 τὸν ἔδωσεν, ὡς βλέπομεν, ὁ ῥήγας ὁ Μπαροῦσος,
 κ' ἐμπήκε τότε, λέγουσιν, αὐτίκα εἰς τὴν Ῥώμην.
 τότε κάτου ἐκατέβηκα, τὴν λότζαν ἐσυντήρουν,
 τὴν μαρμαροθεμέλιωτην, τὸ πῶς ἦτον τριγύρου.
 ἔς τὸ πρῶτον (τὸ) καντούνιον στέκω καὶ θαῦμα βλέπω·
 55 ἀνετρανίζω καὶ θωρῶ τὸν Νῶε βυθισμένον,

24 εὐαγγ. οἱ συμμήλικοί του . 25 versum refinxit ut potuit. εἰς τὸ
 πρ. καντ. στέκεται ἢ πρ. χ. τ. κ. cod. 26 ὁ εὐαγγ. 29 στέκονται
 33 νόμον 34 τὰ 38 τὸ μορφοκ. 41 (ἔς) addidi 43 ζήγην
 44 ἄδολα suspectum, fort. τὸ δ' ἄλλο 45 (ἐκεῖνα) addidi: poteram
 etiam (τὰ τίμια) 46 ὅπου κ. οἱ ἄρχοντες (sic) οἱ ἐγυμνωμένοι (sic) τὰ φρό-
 νημα κεφάλια 48 μετάξιν νατὸν λέγουν 54 πρ. κατοῦνιν στέκομαι
 κ. θ. μέγα βλ.

ὁποῦ τὸν εἶχεν τὸ κρασί πολλά σφικτὰ δεμένον·
 ὁ εἰς του υἱὸς τὸν ἴσκέπαζεν ὡς εἶδεν καὶ λυπᾶτον,
 ὁ ἄλλος τὸν ἐμάλονε καὶ δείχνει καὶ τὸ „νά τον!“
 τὸ δεύτερον τὸ ρούκανον τὸ εἶδα, ἐθλίβηκά το·
 60 Ἄδὰμ καὶ Εὐὰ στέκονται ἔξω γεγυμνωμένοι,
 ὁποῦ ἔχαν τὸν παράδεισον κ' ἐβγήκασιν θλιμμένοι·
 ἔς τὴν μέσσην ἔχουν τὸ δένδρον, τὸ ἴφιδι ἔναι ζωσμένον,
 ποῦ τοὺς ἀναθεμάτισεν τ' ἀναθεματισμένον.
 ἀπάνωθέν τους στέκεται ἄγγελος στρατιώτης,
 65 ῥομφαίαν κρατεῖ ἔς τὴν χέραν του καὶ ἔς τὴν ἄλλην κοντάρι,
 καὶ γράφει τὴν ἐξόρισιν τοῦ πρωτοπλάστου ἀνθρώπου.
 ἀπάνωθέν των ἐκεινῶν στέκει ἄνθρωπος ἄλλος,
 τὰ „κάλ' ἡμέρα“ λέγει γὰρ, τὸ „κάλ' ἡμέρα“ λάλει·
 τὸ „κάλ' ἡμέρα“ μῶλεγεν καὶ σύρνει μ' ἐκ τὴν χέρα,
 70 ἐκεῖ πάγει καὶ σταίνει με ἔς τὸ ρούκανον τὸ τρίτον.
 ἀνετρανίζω καὶ θωρῶ τὸ φοῦμος τῶν προφήτων,
 τὸν Σολομῶνα τὸν σοφὸν καὶ κάθεται ἔς τὸν θρόνον,
 μὲ στέμμαν τὸ βασιλικὸν, ὡς ἦτον εἰς τὸν κόσμον,
 ὀμπρὸς ὃ καπετάνης του, καὶ κρίσιν ἐπολέμα
 75 βρέφος κρατεῖ ἔς τὰς χέρας του, θέλει νὰ τ' ἀφανίση,
 ἀνασηκόνει τὸ σπαθὶν, δείχνει διὰ νὰ τὸ χάση·
 γυναῖκες ἔξω στέκονται, τὴν κρίσιν ἀναμένουν
 καὶ τὸ παιδὶν τους βλέπουσιν, ζητοῦν ἐλεημοσύνην.
 ἀντίκρυτά τους στέκονται τέσσαρες ἴματωμένοι,
 80 καὶ τότε δίδουν τὴν βουλήν τὸ ποῦ νὰ κλέψουν ...
 καὶ κείνοι ἀπολιθώθησαν κ' ἐγίνησαν ὡς λίθοι.
 ἀνετρανίζω καὶ θωρῶ τοὺς ἄρχοντας ἐκείνους,
 τὰ φρόνιμα καὶ φουμιστὰ, ἐξάκουστα κεφάλια.
 ταῖς βάρκαις ἔχουν ἄλογα καὶ τὰ κανάλια στράταις.

58 τὸν ἄτον. possis με τὸ „νά τον“. 59 τοῦ ρούκουνα 61 for-
 tasse ποῦ χάσαν 63 ὁποῦ 65 fortasse κονδύλι 70 τὸν ρούκανα
 τὸν 74 καπετάνηστον 79 ἀντίκρυτά τους ἐκεινῶν στ. τ. ἀνοὶ ἴματω-
 μένοι 80 incertum quid in fine versus exciderit: in ipso libro nulla
 conspicitur lacuna. 81 ἀπολυθώθησαν.

ΠΙΜΑ ΘΡΗΝΗΤΙΚΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΙΚΡΟΝ ΚΑΙ
 ΑΚΟΡΕΣΤΟΝ ΑΙΔΗΝ,
 ΠΟΙΗΜΑ ΚΥΡ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΙΚΑΤΟΡΟΥ ΕΚ ΠΟΛΕΩΣ
 ΡΗΘΥΜΝΗΣ.

Ὡς πικραμένος με χολήν, διατί πολλά ἐγρύπνου,
 ἔθηκα ν' ἀποκοιμηθῶ, νὰ πάρω ἀέραν ὕπνου.
 ἐφάνισθη μου κείοντα εἰς ὕπνοφαντασιά μου,
 ἐπόνειν τὸ κεφάλι μου κ' ἔκλαιγεν ἡ καρδιά μου.
 5 ἐφάνιστη μου νὰ περνῶ ᾽ς ἓνα λεπτὸ λαγκάδι,
 καὶ μέσα γέμασιν θεριὰ, ἀμέτρητον κουράδι.
 μέσα ᾽ς τὸ μέσον τῶν θεριῶν δράκον μέγαν εἶδα,
 καὶ μέσ' ἀπὸ τὸ στόμαν του φαρμάκιν ἐξεπήδα,
 καὶ μέσ' ἀπὸ τὸ κουφὸς του λούχαις φωτιάς ἐβγαῖναν,
 10 σπίθαις ὁμάδι με καπνὸν, κ' ἔρχοντον πρὸς ἐμένα.
 κι ὁ δράκος τοῦτος ἔστεκεν, ὡς λέοντας ἐμουγκάτον,
 καὶ φαίνεται μου, τάχατες καὶ μὲν' ἀναπονᾶτον
 κ' ἐγὼ πολλὰ ἐφοβήθηκα κι ἀρχίζω νὰ τρομάσω,
 μήπως ἀπὸ τὸ στόμαν του με θάνατον περάσω.
 15 καὶ πάραυτα μετὰ σπουδῆς ὁμπρὸς ὀπίσω ἐστράφη,
 μέσα ᾽ς τὸ λεφτολάγκαδον ἐπήδα σὰν τὸ ἴλαφι.
 κ' ἐγὼ σὰν μπόρουν ἔφευγα ἐκ τὸ θεριὸ ἐκείνο,
 διὰ νὰ φύγω νὰ κρυφθῶ ἐκ τὸ κακὸν ἐκείνον.

Edidi carmen nunc primum ex codice Vindobonensi.

3 ὕπνον φ., em Biceles   4 καὶκλαιγεν   5 λευτὸ   6 legernam
 θωριὰ in codice, sed nunc ipse non dubito quin θεριὰ fuerit   7 θωρι-
 ῶν (?)   10 nolui corrigere ἔρχονταν   11 καὶ ὁ   12 μένα   13 καιγῶ
 16 λευτολ.   17 καιγῶ σομπόρου

κι ἀπ' αὐτο ν' ἀπολυτρωθῶ νὰ φύγω δὲν ἠμπόρουν,
 20 καὶ κείνον τὸ κακὸν θεριὸν φάγει μὲ θέλει, ἐθώρουν
 ἦτον τὸ μάτιν του 'ς ἐμὲν, ἀρχίζει νὰ τὸ στένη,
 καὶ κίνησεν, ἀπηλαλεῖ, ἀπάνω μου νὰ βγαίνει.
 καὶ σκόπησά το πάραυτα τὸ πῶς ἐχθρὸν τὸν ἔχω,
 καὶ πριχοῦ ἔρθη ἀπάνου μου ἄς πηλαλῶ νὰ τρέχω.
 25 λοιπὸν ὁ νοῦς μου ἐγέμισε 'ς τὸ φύγειν νὰ κινήσω
 καὶ τὸ κινήσειν πάραυτα κι ὁ δράκος παροπίσω
 καὶ μὲ θυμὸν με ζύγνονε καὶ 'δῶ καὶ 'κεῖ μὲ πάγει,
 κι ὡσὰν ἐχθρὸς ἐβούλετον νὰ σώτη νὰ μὲ φάγη.
 κ' ἐγὼ φοβῶντας δυνατὰ νὰ μὴ μὲ καταφθάση,
 30 ὅσον ἠμπόρουν ἔφευγα κ' ἔτρεχα μὴ μὲ πιάσῃ,
 καὶ πηαίνοντάς μου ἐφάνηκεν νὰ 'δῶ νεροῦ λιμιῶνα,
 καὶ ποταμὸν ἀπέρατον καὶ δάσος καλαμιῶνα,
 κ' ἔτρεχεν αἶμα καὶ νερὸν θολὸν καὶ βουρκωμένον,
 καὶ μέσα τρέχουσιν θεριά, κεφάλια 'ποθαμένα.
 35 καὶ ἐκ τὸν φόβον τοῦ θεριοῦ 'ς τὸν ποταμὸν ἐμπήκα,
 καὶ μὲ μεγάλον κίνδυνον ἀντίπερά του 'βγήκα.
 καὶ τὸ περάσει καὶ σταθῆν 'ς τὸν ποταμὸν ἐκείθιν
 φωνῆ μῶ 'φάνη κ' ἤκουσα „ἄθλιε, πόθεν ἦλθες;
 ὅπῳ 'ν τὸ σπήτι τοῦ θεριοῦ, ἢ κατοικίᾳ τοῦ δράκου,
 40 καὶ τόμπα κ' ἔβγα τῆς αὐλῆς τοῦ Χάρου τοῦ κοράκου.“
 0 καὶ στένομαι ν' ἀφηκραστῶ τίς ἦτον ὅπῳ 'μίλειε,
 κ' εἶδα τὸν δράκον κ' ἔστεκεν 'ς τοῦ ποταμοῦ τὰ χεῖλη,
 καὶ 'μπαίνει μέσα 'ς τὸ νερὸν κ' ἔρχετον ὅθεν ἤμουν,
 κ' ἔπασχεν, ὡς μοῦ φαίνεται, νὰ πάρῃ τὴν δοχὴν του.
 45 λοιπὸν τὸ 'δεῖν το, πάραυτα τὸν δρόμον πάλι ἐτήρουν

* * * *

καὶ τόσα ὅπου κουράσθηκα, ὄψια τῆς τῆς καθίζω,
 τὰ γονατά μου ἐτρέμασιν, καὶ τὴν στράταν. τὴν 'βρίζω.
 καὶ ἰδρωτάς μου ἐκίνησεν, τὰ γονατά μου ἐτρέμα,
 κι ὀμπρὸς ὀπίσω ἐγύρισα τὸ ποῦ νὰ κάμω γνέμα,
 50 καὶ ναῦρω τόπον 'ναβολὴν νὰ πᾶ ν' ἀποκουμπίσω.

21 μάτην τοῦ σεμὲν 25 ἐγέμισε, см Виссариус, еопл. v. 54 29
 καιγῶ 30 καίτρεχα 31 πιένοντας ναδώνερ' λιμένα 32 καί-
 τρεχεν 36 κύντινον ἐβγήκα 40 fort. με τόμπα 44 καίπασχεν
 45 δὴν το pro ἐτήρουν expectaverim ἐπήρα. cet. eum versum exebisse
 contentus finalis defectus arguit. 47 verba τὰ γ. μ. εἰρ propter in
 sequentem versum suspecta

κι ἀπὸ τὸ στόμαν τοῦ θεριοῦ νὰ φύγω νὰ γλυτώσω.
 καὶ ᾠάνιστή μου τάχατες νὰ ᾠῶ ᾠα μέγα σπήληον,
 εἰς ἕνα σκῆμα φαραγγιοῦ, μαῦρον καὶ δίχως ἥλιον·
 κι ὁ νοῦς μου τὸ ἐγέμωσέ νὰ φύγω ἀπὸ τὸν κάμπο,
 55 νὰ πηλαλήσω δυνατὰ, ᾠ τὸ σπήληον μέσα νᾠμπω.
 λοιπὸν ᾠ τὸ σπήληον ἔδραμα, ᾠ τὸν σκοτεινὸν τὸν τόπον,
 ᾠδρωμαχισμένος δυνατὰ καὶ μὲ μεγάλον κόπον.
 καὶ τῶμπη μέσα καὶ σταθῆ εἶδ' ἕνα μαυροφόρο,
 καὶ θε νὰ στρέψω πάραυτα — κι ὁ δράκος ἔν ᾠ τὸν πόρο
 60 κι εὐθύς τὸ στόμαν του ᾠνοιξε, μαῦρον καπνὸν ἐβᾠάνει,
 κι ὁ μαυροφόρος μ' ᾠρπαξε, ᾠ τὸ στόμαν του μὲ βάνει.
 καὶ ᾠφή μου, ἐγκρεμνίστηκα ᾠ τῆς μαύρης γῆς τὸν πάτο
 καὶ βούλησα καὶ διάβηκα ᾠ τὸν ᾠδην ἀποκάτω,
 κ' ᾠῦρα ταῖς πόρταις σφαλισταῖς καὶ τὰ κλειδιὰ παρμένα,
 65 καὶ μετὰ μαῦρα φλάμπουρα ἀπ' ἔξω τεντωμένα,
 κ' εἶδα τὸν Χάρον κ' ἔμπαινε κ' ἔββαινε θυμωμένος,
 σὰν μακελλάρης καὶ φονιάς τὰ χέρια ᾠατωμένος.
 μαῦρον ἕκαβαλλίκευεν, ἐβάσταν καὶ γεράκιν,
 καὶ κράτειεν εἰς τὴν χέραν του σαγίτταν καὶ τοξάκιν,
 70 κ' εἶχεν θωριάν ἀγριόθωρην, μαύρην κ' ᾠλοτριωμένη,
 κ' ἠ φορεσιά του χάλκινη καὶ καταματωμένη.
 τὸ δεῖν τον ἐφοβῆθηκα κ' εἶπ' „ᾠς διατύρω ᾠπίσω,
 κι ᾠς κάμω τρόπον κι ὀρδινιὰ τὴν στράταν νὰ γυρίσω.
 τίς ξεύρει πῶς νὰ τοῦ φανῆ, μήπως διὰ μὲν μανῆση
 75 καὶ μὲ θυμὸν καὶ χόλητα ἀπάνω μου κινήση
 καὶ ᾠπῆ μου 'τί θελες ἐδῶ'; τί ἀπόκρισιν νὰ δῶσω
 καὶ ᾠντα πρόφασιν νὰ βρῶ τὸν ᾠδην νὰ μερώσω;“
 λοιπὸν δι' αὐτὴν τὴν ἀφορμὴν ἐσπούδασα νὰ στρέψω
 κι ὀμπρὸς ὀπίσω νὰ στραφῶ, νὰ πάτω νὰ μισέψω.
 80 εἰς μὶὸν τὴν πόρταν ἔβᾠαζα κ' ᾠῦρά τὴν σφαλισμένη,
 περατωμένην δυνατὰ καὶ κατακλειδωμένη.
 κι ὀμπρὸς ᾠ τὴν πόρταν ᾠτونه εἰς τὸ ᾠμπασεβγασίδιν
 ὀφίς τρικεφαλόστομος, δεμένος μ' ᾠλυσίδι,
 κι ὠσὰν πορτάρης ἔβλεπε πόρταις κι αὐλαῖς ὀμάδι,

56 ᾠς prius addidi, om codex   58 εἶδα   59 καὶ ὁ   60 καὶ
 61 καὶ ὁ   66 καίμπαινε   72 εἶπα   80 ἔδραζα ei Biceias   82 de
 verbo τὸ ᾠμπασεβγασίδιν, quamvis mire fieto, ne dubites: est enim πόρτα
 is locus ubi ἔμβαινοβγαίνουον homines

- 85 μήπως καὶ λάθη τον τινὰς κ' ἔβγη ἔξω ἀπὸ τὸν ἄδην.
καὶ τὸ στραφῆν καὶ τὸ νὰ ἰδῆ, ἐταύρισε τὸ 'φίδι,
καὶ σὰν τὸν σκύλον ἔσυρε νὰ κόψη τ' ἄλυσίδι,
κ' ἔδρασε νάρθη ἀπάνω μου, νὰ φθάσῃ νὰ μὲ πνίξῃ,
ὡσὰν θεριὸ ὀποῦ 'τονε ὡς γιὰ νὰ μὲ ξεσκίση·
- 90 τῶναν του στόμαν ἔβγανε φωτιάν, καπνὸν κι ἀπύριν,
τᾶλλον φαρμάκιν ἔγεμε τῆς πόρτας τὸ προθύριν,
καὶ τᾶλλον αἷμαν ἔρρέγεν κι ἀκνίδα μὲ τὸν βρῶμο·
ἔποικεν ὄχληταν πολλὴν καὶ σίγησιν καὶ τρόμο,
κι ὁ ἄδης ἐταράχθηκεν κ' ἡ πόρταις ἐσαβάζαν,
- 95 κι ἀπὸ τὸν φόβον τὸν πολὺν τὰ μέλη μου ἐτρομάξαν.
κι ἀκούει ὁ Χάρος τὴν ὄχλησιν ὀποῦ 'χεν ὁ πορτάρης
κ' ἦρθε 'ς τὴν πόρταν τρέχοντας 'ς τὸν μαῦρον καβαλλάρης,
κι ἀπὸ μακρείας ἐφώναξεν „ποιὸς ἐκ τὸν ἄδην ἐβγαίνει
καὶ ποιὸς τοῦ Χάρου τὴν αὐλὴν ἀποτρομᾷ κ' ἐμπαίνει;“
- 100 καὶ τάχα τότε ἔσωσεν καὶ συναπάντησέ μου,
λέγει μου „τί 'θελες ἐδῶ 'ς τὸν ἄδην, ἀδελφέ μου;
καὶ ποιὸς ἐδῶ σὲ κάλεσεν. γούμενον καὶ κελλάριν,
κ' ἦντα δουλειὰ 'ς τὸ σπήτι (μου) ἤθελες, παλληκάρι;
ἔχεις ἐγνώραν ἐδεπᾶ, φίλον σου συντοπίτην,
- 105 ἢ συγγενὴν καὶ γείτονα, 'ς τοῦ Χάροντος τὸ σπήτι;
ποιὸς δρόμος σ' ἔφερεν ἐδῶ, ποῖα στράτα, παλληκάρι,
κ' ἦρθες 'ς τὸν ἄδην ἄβουλα, δίχιστα τοῦ πορτάρη;
ποῖα ἡ ὁδός σου, πόθεν πᾶς, τί θέλεις, τί γυρεύεις;
βλέπω, τὸν δρόμον ἔσφαλες, καὶ πόθεν ταξιδεύεις;
- 110 'ς τὸν ἄδην ἐταξίδεψες, κι ὁ Χάρος ἔπιασέ σε,
κι ὁ δράκος ποῦ σὲ Ζύγονε, βλέπω, κυνήγησέ σε·
εἰς ἄβυσσον ἐξέπεσες, 'ς τὸν ἄδην ἐκατέβης.
ἔχεις ἐλπίδα — λέγει μου — 'ς τὸν κόσμον πλεὸν ν'
ἀναίβης;“
- καὶ τάχα τότε στράφηκα κι ὀμπρός του γονατίζω
- 115 καὶ μὲ τὸν φόβον τὸν πολὺν νὰ τὸν συντύχω ἀρχίζω,
καὶ σύντυχά του ἀφεντικά, λέγω του „ἂν ἔν κι ὀρίζης,

81 καίδρασεν 90 καὶ ἀπήρην 91 ἔμαν ἔρεγεν 94 sqq. καὶ
ter in initio versuum 97 καβελάρης 98 ἄδην 99 in exitu versus
καὶ λέγει cod., quod et sensus et concentus finalis falsum esse arguit
103 καὶ ἦντα μου praeter codicem addidi 111 καὶ ὁ δρ. π. σὲ Ζήγονε
113 fortasse λέγε μου

- τ' ἦτον ὁ δρόμος μου ἔδεπᾶ, ἄκουσε, ...
- ἦλθα νὰ δῶ τὸν τόπον σου, νὰ δῶ τὴν ἔπαρσίν σου,
 νὰ δῶ ποῦ στέκει τὸ θρονί, Χάρο, τῆς βασιλείας σου,
 120 νὰ δῶ τὰ κάστρα τὰ κρατεῖς, ταῖς χώραις ταῖς κουρσεύεις,
 τὴν ἀφεντειά, τὴν ἔλαβες, πῶς τὴν καθοδηγευεις,
 κι αὐτοὺς τοὺς παίρνεις ἐκ τὴν γῆν καὶ ρίκνεις καὶ σκοτόνεις,
 τοὺς βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες πῶς τοὺς περιμαζόνεις,
 εἰς ἦντα τόπον καταντοῦν, ἕς ποιὰν φυλακὴν τοὺς βάνεις,
 125 καὶ δὲν θυμῶνται νὰ στραφοῦν καὶ ἕς τὴν ὁδὸν νὰ πᾶσιν.
 καὶ φίλους ἕς τὴν ἐγνώραν τοὺς πάλιν νάρθοῦν νὰ δούσιν.
 φιλοτιμᾶς τοὺς τάχατες, σὲ κούρταις τοὺς ἐβάνεις.
 κ' εἰς γάμους καὶ ξεφάντωσης κ' εἰς λυγεραῖς τοὺς βάνεις;
 ἄλλαις στολαῖς καὶ φορεσιαῖς εὐρήκασιν κ' ἐβάλαν,
 130 κι ἀπὸ τὸν νοῦν τοὺς πάντοτε τοὺς φίλους τοὺς ἐβγάλαν;
 ἀλησμονήσαν τάχατες, θυμοῦνται νὰ διαγύρουν,
 ἢ φλακισμένους τοὺς κρατεῖς καὶ βλέπεις τοὺς τριγύρου;
 λέγει μου „ἂν ἦλθες γιὰ νὰ δῆς τοῦ Χάροντος τὰ κάστρη.
 δεῖ θέλεις χώραις σκοτειναῖς; ποῦ δὲν τοὺς φέγγουν τ' ἄστρη,
 135 καὶ τόπους ἀνεγνώριστους χωρὶς αἰλαῖς καὶ στράταις.
 καὶ μονοπάτι' ἀπέρατα, ποῦ δὲν περνοῦν διαβάταις.
 καὶ πόρταις πάντα σφαλισταῖς καὶ σφικτοκλειδωμένας;
 καὶ ξεῦρ', ὅσοι ἔρθουν ἔδεπᾶ. τοῦ κόσμου δὲν θυμοῦνται,
 εἰς ἕναν τόπον κείτονται κι ἀγνώριστα κοιμοῦνται.
 140 χαραῖς ἐδῶ δὲν γίνονται, στολαῖς οὐδὲν θυμοῦνται,
 μᾶλλον τὰ ρούχα ποῦ φοροῦν, λύουν καὶ καταλυοῦνται.
 καὶ ταπεινὰ πορεύονται κι ἀλάλητα διγούνται,
 κι ἀλλήλως των οἱ ταπεινοὶ δείχνουν καὶ δὲν λυποῦνται.
 γνώριμοι δὲν γνωρίζονται καὶ φίλοι οὐδὲν θυμοῦνται
 145 οὐδὲ γειτόνοι καὶ δικοὶ φίλοι ν' ἀναρωτοῦνται,
 οὐδὲ κοράσια μὲ τοὺς νεοὺς ἀφίνουν ν' ἀγαποῦνται
 καὶ νὰ περιλαμβάνονται, ἀλλήλως νὰ φιλοῦνται.
 καὶ χρόνοι ἐδῶ δὲν περπατοῦν, μῆνες οὐδὲν θυμοῦνται,
 οὐδὲ ἕς τοῦ Χάρου τὴν αὐλὴν ὥραις οὐδὲν μετροῦνται.

117 in lacuna quam statui cod. verba ἂν ἔν καὶ ὀρίξης reperit; puta-
 verim fuisse μὴ μὲ βρίζης 118 post δῶ scriba τὰ κάστρα a se primo
 scripta delavit 119 fuerit fortasse Χάρο, μὲ τὴν τιμὴν σου 122 ρή-
 κταις 129 καὶ βάλαν 132 φυλακισμένους 133 κάστρα 136 χωρεῖς
 136 μοναπάτια πέρατα 138 καίξευρε 141 καταλυοῦνται, em Biechis
 142 δικούνται 146 ἀγαπῶνται

- 150 τὸν οὐρανὸν δὲν βλέπουσιν μὲ τ' ἄστροι νὰ φωτίσῃ,
οὐδὲ τὸν ἥλιον ὅταν πᾶ, λέγω, νὰ βασιλεύσῃ·
ἀμμ' ἔναι πάντα σκοτεινὰ, μαῦρα κι ἄλλοτριωμένα,
καὶ μὲ τὴν θλίψι κάθονται ὅλοι πολλὰ θλιμμένοι.
ταξίδι' ἐδῶ δὲν γίνονται νὰ δέχονται τινάδες,
- 155 οὐδὲ καράβια ἔμπαινουσιν μὲ τοὺς πραγματευτάδες.
καὶ τάχα κάτεργ' ἔδεπᾶ πιστεύεις νὰ γυρίζουν
κ' οἱ ναῦταις των νὰ τραγουδοῦν καὶ νὰ χαροκοπίζουν,
ἢ ναύρης χώρας νᾶχουσιν ἀφεντικὰ παλάτια,
ἢ κάστρα πυργογύριστα μ' αυλιᾶς καὶ μονοπάτια,
- 60 ἢ φόρους μὲ ταῖς ἔπαρσες καὶ μὲ πραγματευτάδες,
νὰ πραγματεύωντ' ἄρχοντες, νὰ βαίνουν πολιτάδες·
ἐδῶ θροναῖά δὲν κάθονται νὰ κρίνουσιν κριτάδες,
οὐδὲ ῥαβδιὰ βασιλικὰ κρατοῦσιν οἱ ῥηγάδες·
ἀφένταις δὲν γνωρίζονται ἀπὸ τοὺς δουλευτάδες,
- 165 ἢ σκλάβαις καὶ ὑποχωριαῖς μέσ' ἀπὸ ταῖς κυνάδες.
πολέμοι ἐδῶ δὲν γίνονται, στραταῖς οὐδὲν στρατεύουν,
οὐδὲ φουσάτα κάμνουσιν οὐδ' ἄρματα γυρεύουν.
κι ἂν ἔν καὶ θέλῃς καὶ ποθῆς, φίλε, νὰ ἴδῃς τὸν ἄδην,
θέλω σὲ πάρει, ἅμα θές, τῶρα μ' ἔμην ὁμάδι,
- 170 νὰ ἴδῃς νὰ μάθῃς τὰ κρατῶ καὶ τᾶχῳ μετὰ μένα,
καὶ τὰ κορμιὰ τὰ τίμια ποῦ ἔχῳ πονεμένα.“
λέγω του „ἂν θέλῃς τὸ λοιπὸν ἅμαν ὀρίζῃς νᾶλθῳ,
ἔς τὸν ὀρισμὸν σου νᾶλθῳ δᾶ, νὰ ἴδῳ καὶ ἴγῳ νὰ μάθῳ·
μὰ τοῦτο σὲ παρακαλῶ νὰ μὴν ἀναχωρήσῃς
- 175 καὶ ἔς τόπον ἀγριογνώριμον μόνον μηδὲν μ' ἀφήσῃς.“
λοιπὸν καθὼς μοῦ φάνηκεν, εἶπέν μου, τόπον ναῦρω
νὰ καβαλλικεύσω ἔπισῳ του ξεκάπουλα ἔς τὸν μαῦρο,
καὶ νὰ μηδὲν τὸν φοβηθῶ, ἔχωνεν τ' ἄρματά του.
λοιπὸν μὲ θάρρος ἄφοβα ἐσύμωσα κοντά του,
- 180 κι ὀμπρὸς κι ὀπίσω ἐγύρισεν κ' ἔκλινεν τὸ κοντάρι,
κι ἀπόσκυπεν καὶ ἔπῃρέ με ἔς τὸν μαῦρον καβαλλάρην.
ἀπήτις ἐκαβαλλικεύσαμεν, λέγει μου „σφικτὰ μὲ κράτει“,
καὶ κέντησεν τὸν μαῦρόν του κ' ἄρχισεν νὰ περπάτη.

511 ὑπᾶ 154 ταξίδια 156 κάτεργα 161 πραγματεύονται βά-
νουν 163 βαυδιά 172 ne seribis ἅμα ν', cf. v. 347 174 μὴ μὲ
ἀναχωρήσῃς 177 μαῦρω 178 καὶ διὰ νὰ 180 καίκλινεν 181 κα-
βελάρην

- λοιπὸν ἐτότες πάραυτα ἐπίασαμεν τὸν δρόμον.
 185 καὶ περπατοῦμαν σκοτεινὰ ᾿ς τὸν φόβον καὶ ᾿ς τὸν τρόμο,
 κι ὀμπρὸς ὀπίσω ἐγύριζα καὶ πάντα σκότος θύρου,
 καὶ τίποτες ὄγιά νὰ ἰδῶ ἄλλο οὐδὲν ἠμπόρου.
 κι ἀπήτις ὤρα διάβηκεν, ἀκούω, νερὰ βροντοῦσαν
 καὶ τάχα κάτω ἐτρέχασιν καὶ ᾿ς τ' ἄβυσσ' ἐκτυποῦσαν·
 190 λέγω του „Χάρο, τί ἔν αὐτὸ ὀποῦ βροντοκτυπάει;
 καὶ τί ἔν τ' ἀκούγω κ' ἔρχεται καὶ πόθεν κατηβαίνει;“
 ἀπηλογήθηην κ' εἶπέ μου „ποτάμι ἔν καὶ τρέχει,
 τὸ ποῖο ποτάμι οὐδὲ εἰς ἀζιώθη νὰ κατέχη·
 τὸ βάθος του ἔναι ἀμέτρητον, τὸ βάθος του ἔναι μέγα,
 195 κι ὄλαις αἰ βρούσες τρέχουσιν ᾿ς τὴν ἐδικὴν του φλόγα.
 καὶ τὰ θηριὰ τριγύρου του φόβος καὶ μιὰ τρομάρα,
 καὶ δράκοντες κ' ἐβγαίνουσιν ᾿ς τὸ χεῖλος μιὰ τρομάρα.
 καὶ βλέπε, ἀπὴν συμώσωμεν, μὴ φοβηθῆς τὸ πάθος
 καὶ τοῦ νεροῦ τὸν βροντισμὸν καὶ τῶν θηριῶν τὸ πλῆθος.“
 200 καὶ τάχα τότες σώσαμεν εἰς τοῦ νεροῦ τὸν τόπον,
 κι ὄλα τὰ μου ᾿πεν εἶδά τα κ' ἦσαν εἰς μίον τρόπον,
 κι ἀνάμεσα τοῦ ποταμοῦ ἦτον μία καμάρα
 ᾿ψηλὴ, στενὴ κι ἀπέρατη, φοβερὴ μιὰ τρομάρα.
 λέγει μου „αὐτὴν τὴν γέφυραν μέλλεται νὰ διαβοῦμε
 205 καὶ μὲ μεγάλον κίνδυνον κάτεχε νὰ περνοῦμε.“
 καὶ τάχα ἀπάνω ἀνέβημαν κι ἀγάλια περπατοῦμαν
 κι ἀτήρητ' ἐδιαβαίναμεν κι ἀκόπιαστα περνοῦμαν·
 κι ἀπήτις ἐκατήβημαν ἐκ τὴν καμάραν κάτω,
 ἤρχισεν πάλιν πρὸς ἐμὲν ὁ Χάρος καὶ δηγᾶτον.
 210 λέγει μου „τίς ἀζιώθηκεν νὰ μ᾿πῆ ᾿ς τὸν ἄδην μέσα,
 νὰ μὴν εἰποῦν κι ἀπόθανεν καὶ τὰ μαλλιά του ἐπέσαν;
 καὶ τίς αὐτὴν τὴν γέφυραν ἀπέρασεν κ' ἐβγήκεν,
 καὶ πάλιν τὴν ἐστράφηκεν καὶ γύρισεν κ' ἐβγήκεν;“
 λέγει μου „ἤξευρε κι αὐτοῦ περνοῦν οἱ μισεμένοι,
 215 λοιπὸν ᾿κ τὸν κόσμον λείπουσιν κ' εἶν' ἐδῶ πλακωσμένοι,
 κι αὐτὴν τὴν στρατὰν δέχονται νὰ κάμουν ὀποῦ ζοῦσιν,
 κι ὀμάδι μὲ τὸν Χάροντα ὄλοι ἀπ' ἐδῶ περνοῦσιν.

189 ἄβυσσα 197 verba μιὰ τρομάρα hoc versu suspecta habeo:
 μιὰ τριαντάρα εἰ Bursianus 203 dubitari potest utrum ᾿ψηλὴ (pro
 ὀψηλῇ) an ψηλὴ sit scribendum 205 κίντυνον 207 ἀτήρητα 215
 ἐκ εἶναι

- λοιπὸν νὰ φύγη πῶς ἔμπορῇ τὸν ποταμὸν ὀποῦ ἴδες,
 διὰ ταῦτα φρόνιμα σκοπεῖ ὁ ἄνθρωπος ἐτοῦτος,
 220 διὰ ταῦτα κόσμου τ' ἀγαθὰ κ' ἢ ἔπαρσες λιγαίνουν,
 κι ὡσὰν λουλούδι ψύγονται κι ὡς ἄθος διαβαίνουν.
 κι ἂν ἔζησεν ὁ ἄνθρωπος χίλιων χρόνων νὰ γένη,
 ὡσὰν ἐψῆς, τοῦ φάνησαν, ἦσαν οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι,
 καὶ λέγει μέσα τοῦ ὁ ἔλεινός 'τὸν βιόν μου ποῦ ν' ἀφήσω ;
 225 κι ὡστε νὰ νοιώσῃ ἐδιάβηκεν, κι ὅλα τ' ἀφίνει ὀπίσω·
 ὡσὰν κερὶν ἐφάνηκεν κι ὡς χόρτος ἐμαράνθη,
 κι ὡσὰν ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐπαραπάρθη·
 κι ὁμοιάζει τοῦ πραγματευθῆ ὀποῦ δικᾶ τὸν φόρον,
 ὀποῦ ἔγοράζει καὶ πουλεῖ τῆς πραγματείας τὸ δῶρον,
 230 διατὶ κι ὁ κόσμος φόρος ἔν κ' ἡμεῖς πραγματευτάδες,
 κι ὀποῦ ἔγοράσῃ, ἀγόρασε τοῦ κόσμου πραγματείας·
 λοιπὸν ὀποῦ πραγματευθῆ ταῖς πραγματείας ἐκεῖναις,
 χαρὰ ἔς τὸν ὀποῦ ἀγόρασε μισθοὺς κ' ἐλεημοσύναις.
 χαρὰ λοιπὸν ἔς τὸν ἄνθρωπον ὀποῦ ἔς τὸ σπῆτι τοῦ ἴσαν
 235 ξένα πτωχὰ κ' αἰχμάλωτα κι ἀπὸ τὸν βιόν του ἐζούσαν,
 διατὶ ὁ ἔλεινός ὁ ἄνθρωπος μόνον αὐτὸ εὐρίσκει
 κι αὐτὸ κερδαίνει καὶ βαστᾷ δι' ἀκριβὸν κανίσκι,
 κι αὐτὸν ὁ Χάρος δὲν ἀρπᾷ, ὁ Χάροντας τιμᾷ τον,
 καὶ μὲ φωτιὰν τὴν γέφυραν αὐτὴ παραπερνᾷ τον.
 240 λοιπὸν εἰς τέτοιαις πραγματείας τὸν βιωτικόν του ἄς βάνῃ,
 καὶ μὴ φοβᾶται θάνατον καλὰ κι ἂν ἀποθάνῃ.“
 λέγει μου πάλιν δεῦτερον „τὰ σοῦ ἴπα, ἐγροίκησές μου,
 καὶ τάχατες τὰ λόγια μου, φίλ', ἀφηκράστηκές μου;“
 λέγω του „τᾶρες ἤκουσα καὶ λόγον δὲν χωρίζει,
 245 καὶ λάθος δὲν ἠύρισκεται, ἀμμ' ἔναι σὰν τ' ὀρίζεις.
 μὰ τῶρα χάρι σοῦ ζητῶ, Χάρο, καὶ κάμε μού την·
 δεῖξέ μου αὐτοὺς ὀποῦ περνοῦν τὴν γέφυραν ἐτούτην.“
 λέγει μου „ἔλα τὸ λοιπὸν, μετὰ χαρᾶς νὰ πᾶμεν.“
 κι ἀπὸ τὴν βιὰν ὁ μαῦρός του οὐδὲν ἐπήδα χῶμα,
 250 καὶ τάχα, ὡς μ' ἐφάνηκεν, λέγω σου, ὄσον εἶδα,
 ἀπὸ τὸν δρόμον τὸν πολὺν μαῦρα λαγκάδι' ἐπήδα.

219 διαταυτος 220 διαταυτο κόσμος λυγένουν 221 διαμένουν,
 ita ut facile (sed falso) διαμένουν legas 225 νιώσῃ 227 τὸ φόρος,
 em Biceias 229 ἀγοράζει 231 ἀγοράσῃ ταῖς πρ. 223 χαράστον
 234 ἦσαν 235 ἀμάλωτα 238 Χάροντας Biceias, Χάρος cod. 249
 χῶμα Bursianus: χομε cod. 250 τάχατες

κι ἀπότις ἐπεράσαμεν ἀμέτρητόν κομμάτι,
 τότες τὸν δρόμον ἔπαυσεν καὶ σιγανὰ ἔπερπάτει.
 καὶ τάχα ἐκεῖ ἐστάθημαν κι ἀκούγω κλάυμαν μέγαν
 255 μὲ βρούχος καὶ μὲ θρηνησιμόν, κ' ἐγὼ σ' ἐμὲν ἐλέγα,
 σὰν νᾶχεν εἴσται τάχατες ἔσθιν βαρῦν, ἐλέγα.
 λέγω του „τί ἐναι, Χάροντα, ὁ ἀλαλαγμὸς ἐκεῖνος,
 καὶ ποίους ἔσφαζαν ἐδῶ, καὶ ἔβγαινει τέτοιον θρήνος;“
 λέγει μου „αὐτὸς ὁ θρηνησιμὸς ἐβγαίνει ἐκ τὸ φουσσάτον
 260 ἀρίφνητον κ' ἐξάκουστον ἀπῶ ἔδῶ ἀποκάτω,
 καὶ πάσχουν τάχα ἔς ταῖς φλακαῖς ἔπῶ ἔν τῶν νεκρῶν
 τὸ πλήθος,
 ὅπου σκεπάζει ἡ πόρτα της μὲ μαυρισμένον λίθος.
 λοιπὸν καταίβα, πέζευσε, νὰ μῶ νὰ ἔδῶ τὸ θρήνος.“
 καὶ νὰ πεζεύσω πάραυτα, ἐπέζευσεν καὶ κείνος,
 265 κι ὀμπρὸς ἐκεῖ ἐστάθημαν, κ' ἦτον δενδρὸν μεγάλον,
 καὶ ἔδεσε τὸν μαῦρόν του νὰ μὴν Ζαλεύση Ζάλον.
 κι ὡσὰν παρέκει τοῦ δενδρῶ εἶδα θεριὸν ἀσπίδα,
 κ' ἦτον εἰς πλάκαν κέρκελον δεμένος μ' ἀλυσίδα.
 καὶ τάχα ἐκεῖ ἐσυμῶσαμεν καὶ μῆγαι τὸ κοντάρι,
 270 καὶ τὸ κικέλιν ἔπιασεν, σηκόνει τὸ λιθάριν,
 καὶ λέγει „σύμωσε κοντὰ νὰ ἔδῃς τὴν ἄγριαν κοίτην,
 τὴν φυλακὴν τὴν σκοτεινὴν καὶ τῶν νεκρῶν τὸ σπήτιν;“
 κι ἀπὸ τὴν χέραν μ' ἔπιασεν κ' εἶπά του „ὀμπρὸς ἐσὺ ἔμπα;“
 καὶ ἔγῳ ἔσοπίσω ἐκλούθουν του ἔς τὴν μαυρισμένη τρύπα.
 275 σκάλαν ἐκατεβαίναμεν, εἶχεν στενὰ σκαλέρια,
 ἀγάλι ἔγάλι ἐπαιναίναμεν κρατῶντα ἀπὸ τὰ χέρια·
 κι ἀπὴν ἐκατεβήκαμεν ἀπὸ τὴν σκάλαν κάτω
 καὶ στήσαμεν τὰ πόδια μας ἔς τῆς φυλακῆς τὸν πάτο,
 ἀπὸ τὴν χέραν μ' ἄφηκεν καὶ τὴν ζωσιάν του πιάνει
 280 κι ἀπὸ τὸ πλάγι του ἔβγαλε κλειδιά, ὡσὰν μοῦ ἐφάνη,
 καὶ τάχα πόρταν ἦνοιγε κ' εἶπέ μου νὰ συμῶσω,
 κι ἄμαν τ' ἀνοίξῃ πάραυτα, ἐμπήκαμεν ἀπέσω.
 κ' εἶδα ἀφένταις ἄρχοντες, στρατιώταις καὶ ῥηγάδες
 καὶ βασιλεῖδες φοβεροὺς κι ὀμορφους ἀμηράδες

252 ἀπὸ τῆς 254 κλαίμαν 255 καὶ ὄγω ἐλέγαν hic et versu
 insequenti 256 ἦσεν ἐξόδιν 260 νε 261 πάσκον, em Bursianus
 ἔς om cod., add Bursianus ὀπῶν. possis ὀπῶ ἔν νεκρῶν τὸ πλ. 264
 πεζεύση 276 ἐπαιναίναμεν 278 στήσαμεν, em Bicalas 279 καὶ ἀπὸ
 284 βασιλεῖδες ci Bicalas

285 καὶ παλληκάρια καὶ παιδιὰ, κοράσι' ἀναπλεγμένα,
 κ' εἶχον εἰς τοὺς σφονδύλους τοὺς σκουλήκια φωλεμένα.
 καὶ κείτονται τὰ ταπεινὰ σὰν πρόβατα σφαμμένα
 κ' ἔχουν τὰ χέρια σταυρωτὰ, τὰ μάτια καλυμμένα.
 καὶ ἔγω πολλὰ λυπήθηκα κι ἀρχίζω νὰ φωνάζω
 290 καὶ μὲ τὴν γλῶσσαν δυνατὰ τὸν Χάρον ἀτιμάζω.
 λέγω του „Χάρε δολερὲ καὶ μυριολυπημένε,
 ἐχθρὲ τ' ἀνθρώπου τοῦ ἰσχυροῦ, πάντοτες βουλισμένε,
 καὶ δὲν λυπάσαι τοὺς καλοὺς ἄνδρες τοὺς ἀνδρειωμένους,
 τοὺς ἄρχοντας. ταῖς λυγεραῖς καὶ νεοὺς κατακομμένους,
 295 νὰ τοὺς ἀρπάξης μὲ σφαγὴν ἢ τὰ χέρια τῶν τινάδων
 διὰ ταῖς θλίμες καὶ πικριαῖς καὶ πόνους τῶν μανάδων.
 ἄσιτους, μαῦρε Χάροντα, νὰ πολειοῦν τὰ κάστρη,
 ταῖς νύκταις νὰ στρατεύουσιν, νὰ φέγγουσιν μὲ τ' ἄστροι;
 κι ἄς τοὺς νὰ βλέπουν εἰς τὴν γῆν, τὸν ἥλιον καὶ φεγγάσι,
 300 καὶ μὴ ρουφῆς τὸ αἷμά τοὺς ὡσὰν ξερὸν σφογγάριν!
 καὶ παῖρνε καὶ τοὺς ἄτυχους καὶ γέροντας ἐκτάφια,¹
 κουτσούς, τυφλοὺς, παράλυτους, ρίκτέ τοὺς μαῦρα θάφια,
 καὶ τοὺς στρατιώταις τοὺς καλοὺς μηδὲν τοὺς κονταρεύης,
 τοὺς ἀνδρειωμένους. Χάροντα, μηδὲν τοὺς ἐδοξεύης.“
 305 κι ὁ Χάρος τάχα, ὡς ἔδειξε, ἄρχισε καὶ λυπάτον
 καὶ κούνιεν τὸ κεφάλιν του κι αὐτὸν ἀπηλογάτον
 „ἂν ἦτονε νὰ ᾔπηγαινε ἔς τὸν ἄδην ἄλλος γι' ἄλλον,
 πολλοὶ νὰ μοῦ ᾔπαν ἑξοχόντα, ἄς τον αὐτὸν καὶ ν' ἄλλον”.
 μὰ ζευρε τοῦτο ἀπὸ μὲν κ' ἔχε το πάντα θάρρος,
 310 πῶς δὲν χαρίζει προτιμὴν ἔς τὸν θάνατον ὁ Χάρος.
 βλέπεις ἐτούτον τὸ βαστῶ τὸ σιδερὸ δοξάρι
 καὶ τὴν σαῖτταν τὴν βαστῶ καὶ τὸ μαῦρο κοντάρι,
 τοῦτα δοξεύουν βασιλεῖς, ἀφένταις καὶ ρηγάδες,
 τοὺς δυνατοὺς πληγόνουσιν, τοὺς ἄπιαστους σκοτόνουν,
 315 καὶ τοὺς ὑψηλοπερίφανους δοξεύουσιν τοῦ τόνου,
 καὶ ξεχωρίζει ἀδελφοὺς, πατέρας ἢ τὰ παιδιὰ των,
 πεπλουτισμένους ἄρχοντες ἀπὸ τὰ γονικά των,
 καὶ ταῖς μανάδες θλίβει ταις, ταῖς ὑπανδραῖς χηρεῦει,

286 σκουλήκι ἀφολεμένα 295 ἐκ 299 ἄσους, il est ἄφες τους.
 poteram scribere ἄφς τους, sed conf. v. 308 300 μηῦρούφας 301
 ἐκτάφια corrigendum esse suspicor 306 fortasse αὐτὸς 308 verte:
 omite hunc, ecce alium. νὰ hic idem valet atque ἡνί 315 τοῦ τόνου
 suspectum habeo 316 ἐκ

- βάνει τους μαύραις φορεσιαῖς κι ὄλαις ταις κουτρολεύει.
- 320 ἐγὼ τὰ κάστρη πολεμῶ καὶ μόνος τὰ κουρσεύω,
 κι ὡς πρόβατα τοὺς ἄνδρες τους σφάζω τους καὶ μισεύω,
 καὶ λέοντες ἀμέρωτους δίχως σπαθὶ τοὺς παίρνω,
 καὶ δίχως ὄχλον σίγησιν μέσα ἄεπᾶ τοὺς φέρνω
 κι ὅποτες σώσω, πολεμῶ, γεμίζω τὸ δοξάρι,
- 325 νὰ καβαλλικεύω τὸ φαρὶν καὶ παίρνω τὸ κοντάρι,
 κι ἀπάνωθέν τους στένομαι, δοξεύω ταῖς καρδιαῖς τους,
 καὶ μὲ τὴν φλογινὴν πικριὰν ἐβγάνω ταῖς ψυχαῖς τους,
 ἐδῶ ἔς τὸν ἄδην τὸν πικρὸν κι ἀπολησμονημένον
 κ' εἰς τὸ φουσάτο τ' ἄμετρον καὶ πολυπληγωμένον
- 330 δένω τους μὲ τὴν ἄλυσσον, καλοὺς κακοὺς ὁμάδι,
 καὶ καταλῦ τους τὸ πλακὶν καθημερνὸ ἔς τὸν ἄδην,
 καὶ μένουσιν εἰς τὸν βυθὸν, ἔς τοῦ δράκοντος τὸ στόμα,
 ἔς τὴν στράτα τὴν ἀνάγερτον, ἔς τὸ μαυρισμένον στριῦμα,
 ἐκεῖ ὅπου θέκασιν πολλοὶ καὶ δὲν ἔμπορουν νὰ γέρθουν,
- 335 ἔς τὸν κόσμον τὸν ἀχόρταγον, ἔς τὴν γῆν ἀπάνω νάρθουν.“
 καὶ τάχα τότε ἐκίνησα, τὸν Χάρον ἠγενίζω,
 κι ἀνάταξά τον ἄχρηστα καὶ τῶνομάν του βρίζω,
 λέγω του „λάβρα καὶ φωτιά, Χάροντα, νὰ σὲ κάψη,
 κι ὁ βασιλεὺς τοῦ οὐρανοῦ λιθάρι νὰ σὲ πάψη.“
- 340 καὶ τάχατες ἀποκρίθηκεν „διὰτὶ μὲ ἠγενίζεις,
 καὶ τί σοῦ φθαίγω, ἄνθρωπε, κι ἀνεύχηντα μὲ βρίζεις;“
 κ' εἶπά τον „τάχα δὲν ἔμπορεῖς νὰ κάμης ὀγιά φίλους,
 νὰ μάχεσαι μὲ τοὺς κακοὺς ποῦ διάγουν σάν τοὺς σκύλους.“
 λέγει μου „ἤξευρε, φίλε μου, κι ὁ κόσμος μύλος ἔνε
- 345 καὶ νοικοκύρης δὲν κρατεῖ κι ἀργὸς ποτὲ δὲν ἔνε.
 κι ἄνωθεν ἔν ὁ μυλωνᾶς, ὁ θεὸς αὐτὸς γροικᾶται.
 κι ἄμαν τ' ὀρίση πάραυτα, ὁ μύλος εἰς μῖον κινάται,
 κι ἄλλους ἀλέθει καὶ μασεῖ .....
- κι ἄλλους σηκόνει ἐκ τὸν βυθὸν ἔς τοῦ κόσμου τὸ λαγκάδι.“
- 350 λέγω του „πάλε, Χάροντα, ῥωτῶ σ' εἰς ἄξιον θάρρος,
 παρακαλῶ σε τὸ λοιπὸν, μηδὲν τὸ πάρης βᾶρος.

323 σίγησις 329 τὸ ἄμ. 331 καταλύτους 332 fortasse βαίνουσιν
 (i. e. μένουσιν) 336 τότε ναγενίζω m. 1, νευγενίζω m. 2 337 εὐρίζω
 340 possis τάχα vel ἴοκρ. εὐγενίζεις, em Bicelas 342 τάχατες 343
 ὅπου 344 λέγει una syllaba proferendum μύλος scripsi: μέλας 347
 ὀράση profer σμιόν 348 versus exitus in ipso libro om sine ulla la-
 cupnae nota: ingeniose Bicelas supplet κι ἄλλους βουλᾶ ἔς τὸν ἄδη.

- τούτους τούς παίρνεις ἐκ τὴν γῆν καὶ βάνεις εἰς τὸν ἄδην
καὶ τοὺς λαλεῖς ὡς πρόβατα καὶ μακελλεῖα κουράδιν,
τάχα αὐτὸς ὁ μυλωνᾶς, ὁποῦ ἴπες, ἐνθυμᾶσαι,
355 αὐτὸς σὲ πέμπει πρὸς ἐμᾶς καὶ ὀριστὰ κινᾶσαι,
ἢ ἐσύ ἀτός σου ἐχθρεύεσαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων,
ἢ ὁ δεσπότης στέλλει σε δίχως αἰτιᾶν καὶ τρόπον;“
λέγει μου „τί ἔναι τὸ ῥωτᾶς, τί ἔναι αὐτὸ τὸ λέγεις;
δὲν τὸ κατέχεις, ἄνθρωπε, μὰ πρὸς ἐμένα κλαίγεις.
360 καὶ ἄβουλα τοῦ αὐθεντὸς τίποτα δὲν κινᾶται,
οὐδ’ ἄνθρωπος οὐδὲ θεριὸν οὐδὲ πουλὶν γεννᾶται,
δὲν πέφτει φύλλον εἰς τὴν γῆν ἐκ τὸ δενδρὸν ἀπάνω
ἀνόριστα τοῦ ἀφεντὸς, καθὼς καταλαμβάνω·
μᾶλλον αὐτὸς μ’ ἀνῶρθωσε ποτὲ νὰ μὴν καθίσω,
365 νὰ καλικεύω τὸ φαριν, τὸν κόσμον νὰ γυρίσω,
καὶ κατ’ ἀξιάς μου τ’ ἄφηκεν τ’ ἀνθρώπινον κουράδιν,
καὶ δίδω τους τὸν θάνατον καὶ βάνω τους ἔς τὸν ἄδην;
[μὰ] δίχως αὐτῆνον τίποτες δὲν δύνομαι νὰ κάμω
οὐδὲ ἔσουσιάζω τίποτας ἕνα κουκάκιν ἄμμον.“
370 κι ἀκούγοντα τὰ μοῦ ἔλεγε πίκρ’ ἀρχίζω νὰ κλαίγω,
καὶ πάλιν τότε ἐκίνησα τοῦ Χάροντα νὰ λέγω
„νὰ μὴν ἠπόρεσε τινὰς νὰ ρυάξῃ σὰν τὸ σκύλο
καὶ μέσ’ ἀπὸ τὰ χέρια σου νὰ ξεγλυτώσῃ φίλος
ἢ μὲ χρυσάφιν ἄμετρον νὰ στρέψῃ εἰς υἰὸν του
375 γῆ συγγενὴν ἢ κύριν του ἢ μάνα ἢ ἀδελφόν του,
ἢ νὰ κάμῃ παράταξιν καὶ γάμον νὰ σ’ ἐπήρῃ,
κ’ εἰς τὸν χορὸν νὰ σ’ ἔμπασε, νὰ σοῦ ἴπε, Χάρο, σύρε,
τάχα μὲ παραδιάβασες λέγω νὰ ὀμιλήσῃ,
τοὺς συγγενούς καὶ φίλους του ἴμπορεῖς ν’ ἀλησμονήσῃ.“
380 „δὲν τὸ ἤξεύρεις, ἄνθρωπε, θεὸς καρδιογνώστης ἔναι,
κι ἄνω ἔς τὰ ὕψη τ’ οὐρανοῦ λάθος αὐτὸ δὲν ἔναι,
κι ἄμαν ὀρίση νὰ μοῦ ἴπῃ Ἐχάρο, ἔς τὸν κόσμον ἄμε,
κι ὅποιον σοῦ δείξω, σκότωσε καὶ ῥίξε τόνε χάμαι’,

353 fort. καὶ om τοὺς λεηλατεῖς scr. 354 τάχατες αὐτοὺς 356
ἐκθρέβεσαι, em Bicelas et Bursianus 357 καὶ σὺ δεσπότην στείλῃσαι,
em Bicelas 362 φίλον 364 μὲ 365 nolui corrigendo delere me-
morabile hoc exemplum pronuntiationis contractae verbi καβαλλικεύω
366 fort. ἀξιάς 368 μὰ delendum censeo 370 πικρὰ 372 ὑπόρεσαι
374 στρέφῃς 375 nolui corrigere ἢ 380 ὁ θεός, 382 de ἄμαν
conf. quae ascripsimus ad v. 172

- πῶς ἤμπορῶ νὰ παραβγῶ νὰ σφάλω τς ἐντολαῖς του,
 385 ἂν ἔν και ἴμεναν ὄρθωσε νὰ κάμνω ταῖς δουλειαῖς του;“
 λέγω του πάλιν δεύτερον „ἔδε ἴπιτίμιον τοῦτο
 κ' ἔδε μυστήριον φοβερόν (καί) θαύμασμα ὀποῦ ἴτον.
 λοιπὸν ῥωτῶ σε, ἴπές μού το, Χάρο, ἂν ἔν κι ὀρίσης,
 κι ἄμαν τὸ ξεύρης, ἄρχισε νὰ τὸ διαχωρίσης,
 390 τίς ἢ αἰτία ἴητονε κι ὀ ἄνθρωπος ἔγίνη,
 ἄμαν βαστᾶ τὸν θάνατον κι ἄμαν ἴς τὸν ἄδην ἴπαίνει;
 παρακαλῶ σε, ἴπέ μού το, διατί ἔχω σᾶν τὸν κόπον.
 διατί ἄφορμη τυρεύετε τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων;“
 καὶ τάχ' αὐτὸν τὸ ῥώτημα ἔστάθη κ' ἴηκουσέ μου
 395 κι ὡς θεόλογος διδάσκαλος ἀρχίνα κ' ἔλεγέ μου
 „ἀρχὴν ὄντεν ἐκτίσθησαν οἱ δὴ ἄδελφοὶ φωστῆρες.
 ἴηλιος, φεγγάρι, οὐρανὸς, ὀ κόσμος κ' οἱ ἄστερες,
 οἱ οὐρανοὶ ἔδοξάστησαν, ὀ θεὸς τῆς γῆς ἐκτίστη,
 τὸ πνεῦμα ἔκατέβηκεν κάτω ἴς τὴν γῆν (ποῦ) κτίστη;
 400 κ' ἔκαμεν και διαχώρισεν ἴμέραν λαμπρὴν και φῶτα,
 κι ἄψεν ἴμέρα με τὸ φῶς και τ' ἄστρον με τὸ σκότος,
 κ' ἔκαμεν κάμπους και βουνὰ και δροσερὰ λαγκάδια,
 θάλασσα με τοὺς ποταμοὺς και ὄρεινὰ λιβάδια,
 και δένδρη δροσοφύτευτα, κλωνάρια νὰ βαστοῦσι,
 405 ν' ἄθουν και νὰ μυρίζουσιν και πάντα νὰ καρποῦσιν,
 και καρποβλάστησε (ἴς) τὴν γῆν πᾶσα λογῆς χορτᾶρι,
 και πᾶσα ἔνὸς ἔχᾶρισε τὴν ἔδικὴν του χᾶρι·
 κ' ἔκαμεν ὄρνεα και πουλιὰ ἴς τὰ νέφη νὰ πετοῦσιν,
 νὰ τρῶν ἔκ τὸν καρπὸν τῆς γῆς και νὰ παιδοκαμοῦσιν.
 410 κ' ἔκαμε τὰ θεριὰ τῆς γῆς, τὰ ψάρια τῆς ἄβύσσου,
 τὰ νέφη ἔδῶκεν τ' οὐρανοῦ με τὸν βορεᾶν νὰ τρέχουν,
 [τὰ] νέφη νὰ ρίκτουν τὰ νερὰ, ὄψια τῆς γῆς νὰ βρέχουν.
 εἶδεν ὀ θεὸς ὄ,τι ἔκαμεν κ' ἴσαν καλοκτισμενα,
 ἄνορθωμένα δυνατὰ και τέλεια ὄρθωμένα·
 415 πάραυτ' ἔδιάβην ἴ βουλή τῆς ὑψίστου τριάδος,
 πατρὸς, υἱοῦ κ' ἄγιου πνεύματος, ἀχώριστος ὀμάδος,

384 τῆς ἐντολῆς 387 (καί) addidi ὀποῦ ἴητον 392 conicio
 ἔχασαν 393 conicio τυρεύεται 394 τάχα 396 δύο 398 puo
 roetastrum dicere voluisse τὸν θεὸν τῆς γῆς τὸν κτίστην 399 (ποῦ)
 addidi 400 καίκαμεν (402) 403 ὠρινὰ 406 (ἴς) addidi 408 και·
 καμεν 409 παιδοκομοῦσιν 410 καίκαμε 412 τὰ seclisit Bieela·
 415 πάραυτα fort. ὑψίστης 416 fort. ἀχώριστης, sed cf. v. 555

νὰ ποιῆ ψυχὴ τοῦ οὐρανοῦ καὶ σὰρκ' ἀπαὶ τὸ χῶμα,
 κ' εἶπε νὰ κάμουν ἄνθρωπον νᾶχι ψυχὴν καὶ σῶμα,
 καὶ νᾶν' αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος γέννημα ἐδικόν του
 420 εἰς κατοικίαν ἴδιαν κ' εἰς ὁμοιότητάν του,
 νὰ γένη αὐθέντης οὐρανοῦ μὲ κράτος ἐδικό του,
 καὶ τῶν ἀγγέλων βασιλεὺς καὶ δόξα τοῦ πατρός του.
 κι ὁ πλάστης τὸτ' ἐκέλευσε κ' ἦρθε ἔς τὸν κόσμον κάτω
 καὶ ἴπιασε χῶμα καὶ νερόν ἀπὸ τῆς γῆς τὸν πάτο,
 425 κ' ἐκ τὸν πηλὸν τὸν ἔκαμεν τὸν πρῶτον τῶν ἀνθρώπων,
 ἀτός του τὸν ἐποίησε κ' εὐλόγησε κ' ἐγίνετον.
 λοιπὸν ἀπὴν τὸν ἄνθρωπον ἔπλασε κ' ἔκαμέ τον,
 θέτει ὄψια τῆς γῆς ἐκεῖ καὶ ἀπεκοίμησέ τον,
 κ' ἐκ τὴν δεξιάν του τὴν πλευράν ἓνα πλευρόν ἐβγάνει
 430 καὶ τὴν γυναῖκάν ἔπλασεν κ' ἐκ τῶν ὀστέων του βάνει.
 κ' εἶπεν „ἐγείρεσθ' ἐκ τῆς γῆς“ κ' ἐγέρθησαν κ' ἐστέκαν
 κ' εἶπεν τὸν ἄνθρωπον Ἀδὰμ καὶ Εὐὰ τὴν γυναῖκα·
 κι Ἀδὰμ πάραυτ' ἐλάλησεν κ' εἶπεν „ἐδῶ ἔκ τ' ὀστά μου
 καὶ σάρκα ἐκ τὴν σάρκα μου καὶ αἷμα ἔκ τὴν καρδιά μου,“
 435 καὶ πάραυτα ἐσμίξασιν μὲ παρῶρησιὰ μεγάλη
 κ' ἔλαμπαν εἰς τὴν ὁμορφιά ὡς τοῦ ἡλιοῦ τὰ κάλλη.
 καὶ ἔβλόγησέ τους εἰς τὴν γῆν τὸ σπέρμα τους νὰ μένη,
 ἔς τὴν οἰκουμένην πάντοτες ν' αὐξαινῆ, νὰ πληθαίνῃ.
 καὶ μέσα ἔς τὴν παράδεισον ἀτός του ἔβαλέ τους
 440 καὶ ὄλην τοὺς τὴν χάρισεν κι ἀφένταις, ἔκαμέ τους,
 κ' εἶπέν τους „ὄλα τὰ δενδρά κι αὐλὴ τῆς παραδείσου
 ἐσὲν τῆς Εὐᾶς σήμερον κ' ἐσὲν, Ἀδὰμ, δική σου“
 ἓναν δενδρόν τὸν ἔδειξεν κ' εἶπέ τον „τοῦτο θέλω,
 ἔς τοῦτο νὰ μὴν ἀπλώσετε, γιατί ἐγὼ τὸ θέλω.
 445 κι ἂν ἔν καὶ σεῖς θελήσετε εἰς τὸ δενδρόν νὰ πάτε,
 ἀπάνω του νὰγγίσετε κ' ἐκ τὸν καρπὸν νὰ φάτε,
 θάνατον θέλετε ἔντυθῆ καὶ πέσειν εἰς τὸν ἄδην,
 καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν θέλετε ἔδειν ὁμάδιν.“
 ἀφ' ὧν τοὺς ἐπαράγγειλεν, ἐφῆκέν τους καὶ διέβη

* * * *

417 πῆ 418 fort. κάμω 419 νάνε τοσ 420 τοσ 421 ἐδι-
 κόστου 422 δόξαν 426 fort. κ' ἤνεσέ τον 427 καίκαμε 428 κοί-
 μησε, quod addito ἀπε supplevi 431 ἐγείρεσθε 433 πάραυτα cer-
 tissime puto scribendum esse ὀστοῦν ἔκ τ' ὀστά μου ἐκ τὰ cod. 436
 καίλαμπαν 449 λοιπὸν ἀφῶν post hunc unum versum excidisse censeo

- 450 καὶ πάραυτ' ἐσηκώθηκεν ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας,
 ὁ πρωτοφθαίστης δαίμονας κ' υἱὸς τῆς ἀπωλείας,
 καὶ πήγην κ' ἠϋρεν πονηρὸν ζῶον φαρμακευμένον,
 τὸν ὄφιν, τὸ κακὸν θεριὸν καὶ τὸ φαρμακευμένον,
 καὶ ἔμψην εἰς τὸ κούφος του καὶ πονηριὰν τοῦ βάνει,
 455 κ' ἀπέξω ἐκ τὴν παράδεισον ἐστάθηκεν κ' ἐφάνη,
 εἶδεν τὴν Εὐαν κ' εἶπέν της ῥώτησεν „ἀποκρίσου
 καὶ πέ μου, τίς σᾶς ἔβαλεν μέσα τῆς παραδείσου;“
 κ' ἡ Εὐα τ' ἀποκρίθηκεν „ὁ κύριος καὶ θεὸς μας
 καὶ βασιλεὺς τοῦ οὐρανοῦ καὶ πλάστης ἐδικὸς μας,
 460 κὶ ὄλην μᾶς τὴν ἐχάρισεν νᾶνε ᾿ς τὸ θέλημάν μας,
 κ' ἕνα δενδρὸν ἐκράτηξεν νᾶνε ᾿δικό του ἀπ' ὄλα,
 ᾿ς αὐτὸ νὰ μὴν ἀπλώσωμεν κ' ὑπάμε ᾿ς ἀπωλεία.
 κὶ ἀφήκέ μας παραγγελιὰ ᾿ς αὐτὸ νὰ μὴν ὑπάμεν,
 ν' ἀπλώσωμεν ἀπάνω του κ' ἐκ τὸν καρπὸν νὰ φᾶμεν,
 465 κὶ ἂν ἔν κὶ ἀλησμονήσωμεν νὰ φᾶμεν ἐκ τὸν σπὸρον,
 ᾿ς τὴν ἀπωλείαν πέσωμεν εἰς μῖον αὐτὴν τὴν ὥρα,
 καὶ νάντυθοῦμεν θάνατον νὰ πηαίνωμεν ᾿ς τὸν ἄδην.
 καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν νὰ γνῶσωμεν ὁμάδιν.“
 κὶ ὁ δόλιος ὄφιν πάραυτα κοντὰ τῆς Εὐας πηαίνει
 470 μὲ πλάνος καὶ μ' ἐπιβουλή κ' ἔτσι τῆς συντυχαίνει
 „διατί πιστεύεις κ' εἶπέν σας, Εὐα, νὰ μὴν ὑπάτε
 ὁ θεὸς σὲ κείνον τὸ δενδρὸν κ' ἐκ τὸν καρπὸν νὰ φᾶτε;
 διατί ἔχει χάρισμαν πολὺν, καὶ κάτεχέ το τώρα·
 ὅποιος φάγη ἐκ τὸν καρπὸν, γίνεται θεὸς τὴν ὥραν.
 475 λοιπὸν ἂν φᾶτ' ἐκ τὸν καρπὸν . . . . .
 γίνεσθε πάραυτα θεοὶ, τῆς μοίρας τῆς δικῆς του,
 καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν εἰς μῖον νὰ τὸ γροικᾶτε
 καὶ νᾶστε πάντ' ἀθάνατοι κὶ ὄλα νὰ τὰ νικᾶτε.“
 κὶ ἀκούει ἡ Εὐα ἡ δολερὴ τὸ πλάνος τῆς βουλῆς του
 480 κὶ ὠρέχθη ἵνα γενῆ θεὸς καὶ ὁμοιος τοῦ ὑψίστου,
 κ' ἔδραμεν τότε πάραυτα κ' εἰς τὸ δενδρὸν ἀνέβη

450 πάραυτα 452 πονηρὸν καὶ ζῶ φ. 456 της scripsi: του
 καὶ ἀπ. potest fuisse ῥωτᾶ την „ἀπ., vel „λάλησε κὶ ἀπ., conl. v. 494
 460 sq. hic aliquid turbatum esse contentus finalis defectus arguere vi-
 detur 475 φᾶτε pro exitu versus deperdito (qui fort. fuit ἀνευ τῆς
 ἐντολῆς του) in codice leguntur verba τῆς μοίρας τῆς δικῆς του quae ver-
 sum insequentem terminant 478 νᾶστεν πάντα ἀθ. κὶ ὄλοι νατὸ γροϊ-
 κάτε, quod m. 2 mutavit in νικᾶτε 481 καίδραμεν

κ' ἔκοψεν μῆλον κ' ἔφαγεν καὶ σύντομα κατέβη,
καὶ βᾶστα κ' εἰς τὴν χέρα της ἀπὸ τὸ δόλιον μῆλον,
καὶ τάγισε καὶ τὸν Ἀδὰμ ἐκ τοῦ καρποῦ τὸ μῆλον,
485 κ' ἐβγήκαν ἐκ τὸν ὀρισμὸν καὶ μείναν παραβάταις
καὶ γίνονταν παράνομοι, κατὰ θεοῦ ἀντιστάταις,
καὶ ἠτύθησαν τὴν ἁμαρτιὰν καὶ χάσασιν τὰ κάλλη,
καὶ πάραυτ' ἀπομείνασιν εἰσὲ Ζημιὰ μεγάλη.
καὶ σύντομα γροικήσασιν πῶς ἐγυμνοὶ ἐγυρίζαν
490 καὶ ἠτρέποντα ἐκρυβήθησαν ἐκ τοῦ δενδρού τὴν ῥίζαν,
κι ἀπὸ τὰ φύλλα τοῦ δενδρού ἐπλώσασιν καὶ πιάσαν,
τὰ μέλη τους τὰ ταπεινὰ μ' ἐκεῖνα ἐσκεπάσαν.
καὶ τότε ὁ θεὸς ἐβόησε μέσα τῆς παραδείσου
καὶ εἶπέ του „ἐσύ, Ἀδὰμ, λάλησε κι ἀποκρίσου.“
495 καὶ δεύτερον ἐβόησεν κ' εἶπεν „Ἀδὰμ, ποῦ εἶσαι;
λάλησε τώρα πρὸς ἐμὲν κι ἀπόκρισιν μοῦ δώσε.“
καὶ τρίτον πάλι ἐλάλησε κ' εἶπε „Ἀδὰμ, ποῦ εἶσαι;
χώνεσ', Ἀδὰμ, εἰς τὸ δενδρόν· ἤξευρ', ὁ θεὸς ἠυρεῖ σε.“
καὶ πάραυτ' ἀπεκρίθηκεν „κύριε, τῆς φωνῆς σου
500 ἤκουσα καὶ φοβήθηκα μέσα τῆς παραδείσου“
καὶ ἔβγη αὐτὸς .....
..... παρέβηκεν Ἀδὰμ τὸν ὀρισμὸν μου.“
κι Ἀδὰμ τοῦ ἀπεκρίθηκε „ἡ Εὐα μοῦ τὸ ποῖκεν
καὶ τάγισέ μ' ἐκ τὸν καρπὸν, αὐτήνη ἐπαραβήκε·
γυναῖκα ἦτον ἡ αἰτιὰ νὰ ἴκπέσω τῆς τιμῆς σου
505 καὶ νᾶβρω ἀπὸ τὸν λογον σου κι ἀπὸ τὴν ἐντολήν σου.“
λοιπὸν ὁ θεὸς ἐστράφηκεν, τῆς Εὐας συντυχαίνει
καὶ λέγει „εἶπέ, τί τ' ἔποικες τοῦτο, κατηραμένη;
Εὐα τοῦ ἀπεκρίθηκεν „ὄφεις ἐπάτησέν με,
ὁ ὄφεις τὸ κακὸ θεριὸν ἦλθεν καὶ πλάνεσέν με,
510 ἴπέν μου νὰ φάγω ἐκ τὸν καρπὸν ὀποῦ ἴπεν ἡ ἐντολή σου,
θέλω ἴσται πάντ' ἀθάνατη κι ὁμοίως τῆς τιμῆς σου.“
καὶ ὁ θεὸς τότε τὸ λοιπὸν τὸν ὄφιν κατηράθη
κ' εἶπεν „ἐπικατάρατος νᾶσαι ἀπὸ ἴμὲν τὸν κτίστην

482 καίκοψεν 488 πάραυτα 491 nolui corrigere ἠπλώσασιν
493 τότες μετὰ (pro μέσα) 494 κ' εἶπε 498 χώνεσαι 499 πάραυτα
501 hic non nulla excidisse patet, cum in altera parte versus ipse deus
loquatur 503 με ἐπάραϊ γῆκε 504 ναντέσω 507 διατί τὸ 508 no-
lui corrigere ἀπ. vel ἠπάτησεν 510 εἶπεν 511 θέλωσε πάντα ἀθάνατοι
512 ἐκατηράθη 513 expectes ἀπὸ ἐμὲν τὸν πλάστην

- κι ἀπ' ὅλα τὰ θεριά τῆς γῆς καὶ τάρπετὰ πού Ζοῦσιν,
 515 ἐπικατάρατον ἐσὲν τὸν ὄφιν νὰ λαλοῦσιν,
 (ς) τὸ στήθός σου νὰ πορπατῆς, νὰ τρίβῃς τὴν κοιλιάν σου,
 κι ἀπὸ τὴν πτέρναν . . . . .
 . . . . . καὶ ἄνωθεν τὸν ἄνθρωπον μὴ ἐβλέπῃς
 . . . . .
 καὶ χῶμα νᾶγε τὸ φαγὶν καὶ βρῶμαν ἐδικό σου,
 κ' ἡ φθέρνα λέγω γυναικὸς νὰ τρίψῃ καυκάλό σου.“
 520 τότες 'ς τὴν Εὐαν ἔστρεψεν κ' εἶπε 'ς τὴν Εὐαν „θέλω,
 τοῦτο ὀρίζω νὰ γενῆ, καὶ τοῦτο παραγγέλλω,
 καὶ γιὰ νὰ κάμνῃς μὲ πικριαῖς, μὲ λύπησιν καὶ πάθη,
 καὶ μὲ τοὺς πόνους νὰ γεννᾷς τὰ θέτουνται 'ς τὰ βάθη.“
 κ' εἰς τὸν Ἀδὰμ ἐστράφηκεν κ' εἶπεν „'ς τὰ σπέρματά σου
 525 θέλω νὰ τρῶς τὸν ἄρτον σου μετὰ τὸν ἴδρωτά σου·
 κι ἀγκάθι νᾶν τὸ σπέρμα σου, τριβόλι ἡ ὁδός σου,
 κόπος καὶ πόνος πάντοτε ταῖς πλάταις τῶν ποδῶν σου.“
 λοιπὸν ἐτότες πάραυτα ἐπήρῃεν τοὺς τὴν χάριν
 κ' ἐντύθη τοὺς κατάσαρκα μ' ἕναν λινὸν τομάριν,
 530 καὶ μέσ' ἐκ τῆν παράδεισον ἔβγαλε κ' ἔδιωξέν τοὺς
 κ' ἔξω 'ς τὸν κόσμον τὸν πικρὸν ἐτότες ἔστειλέν τοὺς.
 (καὶ) εἶπέν τοὺς „ἀπὸ τὴν γῆν ἂν τίθεται τὸ σῶμα,
 πάλιν νὰ στρέψετε 'ς τὴν γῆν καὶ νὰ γενῆτε χῶμα.“
 λοιπὸν ἐτότ' ἐντύθησαν σάβανον τοῦ θανάτου
 535 καὶ χάσαν τὴν ἀθανασιάν καὶ πῆσαν τοῦ θανάτου.
 λοιπὸν ἐτότες ἄνθρωπος ἐγένετον ἀτός του,
 καὶ 'στάθην τότες ὁ Ἀδὰμ ἔξω τῆς παραδείσου
 κ' ἔκλαψεν κ' εἶπεν „ἄνθρωπε, τώρα μοιρολογήσου,“
 καὶ μέγα βροῦχος ἔκαμεν, ὡς λέοντας ἐμουγκᾶτον,
 540 κ' ἔδερνε τὸ κεφάλιν του, τὰ γόνατά του κάτω,
 κ' ἔσυρνε γένεια καὶ μαλλιά καὶ „οἰμέ“ ἐλάλει,
 καὶ δυνατὰ ναστέναζεν μὲ λύπησιν μεγάλη,
 κι ὡσὰν ποτάμι ἔτρεχεν τῶν ὀμματιῶν τὸ νᾶμα,

516 (ς) addidi 517 lacera fragmenta duorum versuum uniusque
 defectum significavi. in codice ipso lacuna nulla. 523 νὰ θέτ. an νὰ
 θέτουν σε? 526 καὶ ἀγγάθηνάν 527 πλάται 529 μέναν λινὸν
 530 μέσα καίδιωξεν 532 (καὶ) addidi possis conicere ἀπ' τὴν Ζωὴν
 νεὶ ἀπὸ τὸ Ζῆν possis etiam ἀπὸ τὴν γῆν ἐντύθητε 534 ἐτότες post
 536 fortasse versus excidit 540 καίδερνε 541 καίσυρνε ὄχω μὲν cod.:
 οἰμέ scripsi 542 ἀναστ. 543 νᾶμα scripsi: στόμα

κι ἀπὸ τὰ δάκρυα τὰ πολλὰ τὴν γῆν πηλὸν ἐκάμαν,
 545 καὶ ᾿γόγγυσεν τὴν τύχην του κ' εἶπεν τὴν μαύρην χώρα
 νὰ στερευθῆ ἀπὸ τ' ἀγαθὰ, νὰ γένη κακομοῖρα.
 κ' ἔχασαν τὴν παράδεισον ποῦ ᾿τονε γονικό τους

.....
 κι ἄρχισε νὰ μοιρολογᾶ, νὰ λέγῃ τῆς παραδείσου
 „παράδεισε γλυκύτατε, κλάψε με και λυπήσου!

550 παράδεισε γλυκύτατε, στρέψε με πάλι ὀπίσω,
 κ' εἰς τῆς αὐλῆς σου τὸν ἰσχιὸν πάλι νάρθῶ νὰ θέτω
 .....

λοιπὸν ἀπὴν θρηνίστηκεν μὲ λύπησιν μεγάλην,
 τότες τὸ κλάῦμαν ἔπαυσεν, εἶπεν ἀτός του πάλιν
 „ἔδᾶ ᾿χασες, βαρυμόμοιρε ᾿Αδάμ, ἀποκλειστήρι,
 555 τὸν τόπον τῆς παράδεισος καὶ τ' ἄγιον μοναστήρι.“
 καὶ γιὰ νὰ μάθῃς τ' ἀγαθὰ, τὴν ἔπαρσιν τοῦ τόπου,
 τὴν κοίτη ὁποῦ ἐδέκτηκεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀνθρώπου,
 νᾶτον αὐτὴ ἢ παράδεισος ποῦ θεὸς νὰ ᾿ξαναρχίσω
 διὰ τ' ἀγαθὰ καὶ δροσερὰ ταχὺ νὰ σοῦ λαλήσω.

560 ἔχει λιβάδια πράσινα μὲ ταῖς κατάκρυσ βρύσες
 καὶ πόρταις ἀλεφάντιναις .....
 οἱ τράφοι τῆς περίπλεκτοι μὲ τὸ μαργαριτάρι,
 κ' ἔλαμπον ὡς τ' ἀτίμητον τὸ ξέλαμπρον λιθάρι.

Desunt cetera.

544 possis κι αὐτὰ τὰ δ. post 547 versus defectum significavi:
 in ἐδικό τους exiisse suspicor 551 ἰσχυὸν: nolui ἰσχιον scribere. cete-
 rum post hunc versum periisse et contentus finalis defectus et vipse
 arguit sensus 558 Ἐξαναρχίσου mihi in libro legere visus sum 561
 repetiit scriba pro genuino versus exitu verba μὲ ταῖς κατάκρυσ βρύσες
 563 ἔλαμπεν. ad finem non perduxit scriba hoc carmen.

ΑΛΦΑΒΗΤΟΣ ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΨΥΧΩΦΕΛΗΣ ΠΕΡΙ
ΤΟΥ ΜΑΤΑΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΟΥΤΟΥ.

Ἄνθρωπε, πάσχεις καὶ θαρρῆεις τὸ κάμνεις νὰ κερδήσῃς.
κακοπαθεῖς καὶ μάχεσαι, θέλεις ἵνα πλουτήσῃς,
πλατύνεσαι κι αὐξάνεσαι εἰς πλοῦτον καὶ εἰς τέκνα.
ὅταν οὖν λάβῃς τὰ ποθεῖς, χαρῆς καὶ εὐθυμῆσης,
5 ὁ θάνατος ἀρπάζει σε, τὸ τέλος οὐ κερδίζεις.

Βλέπεις τὸν κόσμον, ἄνθρωπε, τροχὸς ἔν καὶ γυρίζει
τοὺς μὲν ἀνάγει σήμερον, τοὺς δ' ἄλλους καταιβάζει,
καὶ τοὺς ἀνάγει σήμερον, πάλε κλωθογυρίζει.
ἄστατος ἔνι. πίστευσον, ἐπὶ πολλοὺς γυρίζει.
10 καὶ ἔχ' ἐλπίδα εἰς θεὸν καὶ νὰ σὲ βοηθήσῃ.

Γίνεσαι μέγας, ἄνθρωπε, βλέπεις τοὺς ἄνω κάτω
τοὺς ἔβλεπες ἀπάνω σου, τώρα τοὺς βλέπεις κάτω.
θὲς τὸν σκοπὸν σου, πρόσεξε, τοὺς εἶδες ἄνω κάτω,
πῶς τοὺς γυρίζει ὁ τροχὸς τοὺς κάτω πάλιν ἄνω.
15 φέρνει τὸν πλούσιον εἰς πτωχειᾶν καὶ τὸν πτωχὸν εἰς
πλοῦτον.

Edidi e codice scholae medicae Montepessulanae (nr. 405, fol. 116 — 120) quae littera M insigniunt, et V (indobonensi). ἀλφ. παρενεκτικός Μ ματαιῶν οπι Μ ἔστιν δὲ καὶ πεντάστοιχος καθὼς καὶ αἱ πέντε ἐσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου add Μ ἀρχὴ τοῦ πρώτου στοιχείου Μ

1 κάμεις Μ κερδέσης Μ 2 θ. διὰ νὰ πλ. Μ 3 sequitur ver- sum quartum in Μ -πλατένεσαι V αὐξήν. V πλοῦτος Μ 4 γοῦν Μ καὶ τὸ ποθῆς Μ εὐθυμῆσας Μ 5 τέλος V, κέρδος Μ add Μ ἄστατος ἔνη πίστευσον ἐπὶ πολλοῦ γυρίζει καὶ ἔχε γοῦν ἐλπίδα πρὸς θεὸν καὶ νασέ βοηθήσῃ. ἀρχὴ τοῦ δευτέρου στοιχείου 6 τροχὸς ἐνεγυρίζει Μ 7 σή- μερον V, πρόσχερα Μ δὲ VM 8 πάλαι Μ, ἐπι — V 9 ἐνι Μ ἐπι- πολοῦς Μ 10 ἔχε Μ, ἔχει V ἐλπίδαν Μ ἀρχὴ τοῦ τρίτου στοιχείου Μ 12 τοὺς βλέπεις ἄνω τοῦ τροχοῦ Μ 13 πρόσεξε Μ εἶδες Μ, ἦσαν V fort. ἀποκάτω 15 πτωχὸν V, πτωχίαν V ἀρχὴ τοῦ τετάρτου στοιχείου Μ

Δύνεσαι πάλιν σήμερον νὰ χάσης, νὰ σκοτώσης,
νὰ καύσης χώρας φοβερὰς, νὰ τὰς αἰχμαλωτεύσης,
ἢ δυναστεύσης ὄρφανούς καὶ πένητες καὶ χήραις,
καὶ εἰ ποιήσης πραγματεῖαν ἢ τὴν πλεονεξίαν,
20 παρακαλῶ σε νὰ μ' εἰπῆς τὸ τέλος τί κερδίζεις.

Ἐλαβες δόξαν, ἄνθρωπε, ἐπλούτησες κ' ἐχάρης,
εἰς τὰ ἐπλούτησες καλῶς, ἐκέρδησες κ' ἐχάρης,
εἰπὲ καὶ πληροφόρησον τί θέλεις νὰ ἐπάρῃς.
μόνον γὰρ καὶ τὸ σάβανον μόλις νὰ τὸ ἐπάρῃς,
25 μάτην πλουτεῖς, ὦ ἄνθρωπε, καὶ μάτην κοπιάζεις.

Ζώνεσαι ζώνην ἰσχυράν, μοχθεῖς πολλὰ καὶ τρέχεις,
κακοπαθεῖς καὶ μάχεσαι τὸν κόσμον νὰ τὸν ἔχῃς,
καὶ φαίνεται σε πάντοτε, οὐδὲν τὸν θέλεις χάσει.
ὄρα, στιγμῇ ἐχάσες τὸν καὶ τίποτα οὐκ ἔχεις.
30 καὶ πάντα πράττε τὸ καλὸν, διὰ νὰ σωθῇ ἡ ψυχὴ σου.

Ἦλθες εἰς κόσμον, περπατεῖς, παρέχεις νὰ φροντίζῃς·
τὸν κόσμον γὰρ αὐτὸν ποθεῖς κ' οὐ χρήζεις τῶν μελλόντων.
τὰ πρόσκαιρα καὶ γήινα ποθεῖς τα ἐκ καρδίας,
κ' ἔχεις ἀγάπην εἰς αὐτὰ πλέον ἐκ τῆς ψυχῆς σου.
35 πρὸς τὴν ψυχὴν κρειττότερον τί ἄλλον νὰ γυρίσῃς.

Θέλεις νὰ ἰδῆς τὸ κέρδος σου, πάντως καὶ νὰ πιστεύσῃς;
εὔρε μνημεῖον ἀνοικτὸν καὶ ἀνατράνισέ το·
τοὺς βασιλεῖς, τοὺς ἄρχοντας πρόσεξε νὰ τοὺς ἴδῃς·
οὐκ ἔνε ἄλλον τίποτε εἰ μὴ σκωλήκων βρῶμα.

40 καὶ ἐνθυμήσου, ἄνθρωπε, πῶς μέλλεις ν' ἀποθάνῃς.

Ἴδου τὸ τέλος ἤγγικεν· ἄνθρωπε, γνῶρισέ το.

pro 16—20 hos habet versus M δόξαν ἐλπίζεις, ἄνθρωπε, νὰ πάρῃς
ἐκ τὸν κόσμον, τὴν ἡδονὴν τὴν ἄπειρον τοῦ κόσμου τοῦ ματαίου. ὁ θά-
νατος εὐρίσκει σε, τὴν δόξαν ὅλην χάνεις. ἐάν οὖν σέ εὔρη εἰς τὸ καλόν,
χαρὲς ἐσέναν ἔχει· ἐάν οὖν σέ εὔρη εἰς τὸ κακόν, ἄλλοι ἐσέναν ἔχει. ἀρχὴ
τοῦ πέμπτου στοιχείου 21 καὶ M V 22 καὶ ἀφότις γοῦν ἐπλούτεσες
ἐκ. καὶ ἐχ. M 23 ἠπέ καὶ V, ἰδὲς καὶ M πεπληροφώρηθησε M ἀρχὴ
τοῦ ἔκτου στοιχείου M 26 Ζώνησε M 27 κακ. πολλὰ κ. τρ. M τὸν
ἐχῃς V, κερδέσης M 28 πάντοτε V, ποῦ ποτὲ M 29 ὦρα στιγμὴν M
ὠρα Biceias τίποτε M 30 ἢ οἷν V ἀρχὴ τοῦ ἐβδόμου στοιχείου M
31 περιπατεῖς V 32 αὐτοῦ νοτὸν M καὶ τῶν μελλόντων χρήζεις M
33 πρόσκερα V γίηναποθήστα M 34 καὶ V πλεω (sine acc.) ἐκ τὴν
ψυχὴν σου M 35 κριτότερον σύντομα ναγυρίσῃς M ἀρχὴ τοῦ ὀγδόου
στοιχείου M 36 παντὸς V, πάντα M 37 μνημεῖον μεῖον ἀνοικτὸν M,
μνημούρων ἀνοικτῶ V καὶ πρόσκυψε εἰς αὐτὸν M 39 ἐνη V οὐκείν
ἰ ἐ ἄλλον τίβοτες οἴμοι σκωλύκων βρ. M 40 ὦ ἀνέ V, ἄθλιε M ἀπο-
θνήσκειν M 41 ἀνέ ἤγγικεν M γνωρησέ τω M

καὶ σκέψαι, λάβε κατὰ νοῦν, καὶ μάθε σου τὴν φύσιν.
καὶ ἐνθυμησοῦ τὸν κριτὴν κ' ἔχε τον εἰς τὸν νοῦν σου,
καὶ ἰστέναξον, ὦ ἄθλιε, καὶ κλαῦσον ἐκ καρδίας.

45 κ' ἐπιμελήσου τὴν ψυχὴν πρὶν νὰ σὲ λάβῃ ἡ ὥρα.

Καλὸν ἂν ποιήσῃς, ἄνθρωπε, ἐκείνον νὰ κερδήσῃς,
τὰ πράγματά σου τῶν πτωχῶν χαίραμενος τὰ δίδε,
πλοῦτον πολὺν καὶ θησαυρὸν εἰς τοὺς πτωχοὺς νὰ τ' εὕρῃς,
καὶ τὸν κριτὴν τὸν φοβερόν καθαρῶς ν' ἀντρανίσῃς.

50 τότε νὰ λάβῃς ἔλεον, μεγάλην παρρησίαν.

Λέγεις νὰ ποιήσῃς παρομπρὸς νὰ κλαύσῃς, νὰ θρηνήσῃς,
νὰ παραβλέψῃς τὸ κακὸν, καὶ τὸ καλὸν νὰ ποιήσῃς,
καὶ ἔχῃς τὸ καθ' ἑαυτοῦ, βούλεσαι νὰ τὸ ποιήσῃς.
ἂν ἔλθῃ ὁ θάνατος γοργὰ, τί ἀπλόγον νὰ δώσῃς;

55 διὰ ταῦτα πρᾶττε τὸ καλόν, πρὶν νὰ σὲ λάβῃ ἡ ὥρα.

Μῆνα σὲ φαίνειτ', ἄνθρωπε, ὁ θάνατος οὐ τρέχει;
πίστευσον τὴν ἀλήθειαν, ἐκείνος πάντα τρέχει.

κ' ἐκείνος ὥραν, ἄνθρωπε, οὐκ ἔχει οὐδὲ δόξα·

κ' εἴ τιναν εὕρῃ ἔς τὸ καλόν, ἀφίνει κι ἀναμένει,

60 τὸν δὲ εἰς τὸ κακὸν εὕρῃ, αἰφνίδιον ἀρπάζει.

Νύκταν ἡμέραν, ἄνθρωπε, περιπατεῖς καὶ τρέχεις,

καὶ καβαλλάρης καὶ πεζὸς τὸν κόσμον τριγυρίζεις·

τὰς ἡδονὰς τὰς ἄτακτας ποθεῖς καὶ χαίρεσαί τας,

κι ἀλησμονεῖς τὸ δίκαιον καὶ τ' ἄδικον γυρεύεις.

65 καὶ ἐνθυμήσου, ἄνθρωπε, τὴν ὥραν τοῦ θανάτου.

pro 42 - 45 hos substituit versus V γρηκὰς νὰ δώσῃς χρήματα, ἐλ-
πίζης νὰ γλιτόσῃς θαρρῆς τὸ καὶ δοξάζεσαι ἔχεις μεγάλος θάρος τοῦτο
πληρωφορήθησε διὰ πλοῦτον οὐγλιτόνης 41 et 45 prima utriusque ver-
sus littera om M ἀρχὴ τοῦ δεκάτου στοιχείου M 46 ἐὰν M ποιήσεις V,
ποιήσῃς M κερδέσης M 47 τοῖς πτωχοῖς μετὰ χαρᾶς ἂν δώσεισῃς M
48 ἐκεῖθεν νὰ κερδέσῃς M in fine versus 49 καθαρὸς ἀναντρανήσῃς V.
ἐκεῖ νὰ ἐξιλείωσῃς M 50 om V ἔλαιον M ἀρχὴ τοῦ ἑνδεκάτου στοι-
χείου M 51 ποιήσῃς V παρὰ μπρὸς M 52 πῆσεις M 53 πῆσῃς V
λέγοντα μεταγνώθοντα ἡμέρες παρατρέχουν M 54 ἡ δὲ συμβῆσι M,
utriculo om. τί λόγον νὰ λαλήσῃς M 55 om V καὶ διὰ M ἀρχὴ τοῦ
δωδεκάτου στοιχείου M 46 φαίνεται MV 57 π. ἀληθὲ βωσε M
58 om V ὥρὸν M 59 ἦτην ἀνέυρηστοκαλὸν M εἰς V χαρὰν ἐκείνον
ἔχει in fine versus M 60 καὶ εἴτιναν εὕρῃ σὸ κακόν, ἀλὴ ἐκείνον ἔχει M
ἀρχὴ τοῦ τρισκαιδεκάτου στοιχείου M 61 νύκτες ἡμέρες ἂ. ἂν περιπα-
τῆς M 62 καβλάρης V πεζῶς M κ. νὰ τρέχῃς M 63 τὴν ἡδονὴν
τὴν ἄπειρον τοῦ κόσμου ἐὰν ἔχῃς M 64 ὥρα στιγμὴν ἐχάσας τὴν καὶ
τίποτε οὐκ ἔχεις M 65 om V ἀρχὴ τοῦ τεσσαρακαιδεκάτου στοι-
χείου M

Ξενίζομαι ἔς τὸν ἄνθρωπον ὁποῦ οὐδὲν πιστεύει
κρίσιν καὶ ἀνταπόδοσιν εἰς τὸν παρόντα κόσμον,
ποῦ παραβλέπει τὸν κριτὴν, τὴν φοβερὰν ἡμέραν,
ἣν μέλλει γὰρ παρίστασθαι τρόμῳ πολλῷ καὶ φόβῳ·
70 ὅταν οὖν μέλλῃ νὰ κριθῇ, τί λόγον ν' ἀποδύσῃ;

“Ὅταν ὑπᾶς εἰς τὸν κριτὴν, σταθῆς κ' ἀναντρανίσῃς,
καὶ τὸν κριτὴν τὸν φοβερὸν καὶ τὸν βρυγμὸν τὸν μέγαν,
τὸ πῶς ὑπᾶν οἱ δίκαιοι εἰς τὰ ὠραῖα κάλλη,
οἱ δ' ἄδικοι κ' ἐπίορκοι εἰς μεγάλην ὀδύνην,
75 πολλὰ νὰ κλαύσῃς, νὰ δαρῆς, τὴν κεφαλὴν σου διίρεις.

Πῶς σὲ νικᾷ ἢ ὄρεξις, καὶ χάνεις τὴν ψυχὴν σου!
ιδὲ, μεταμελήθητι, ψύξον τὴν ὄρεξίν σου.
νήστευσον, κακοπάθησον, φεῦγ' ἀπὸ πάσαν γύνῃ,
ἀπὸ καλῆς, ἀπὸ κακῆς, ἔπο πάσης ἰπιθυμίας,
80 νὰ λάβῃς δόξαν ἐκ θεοῦ, τιμὴν παρὰ ἀνθρώπων.

Ῥήγας ἂν γένῃς, ἄνθρωπε, χώρας καὶ ἂν κατάρξῃς,
καὶ χρήματα καὶ πλουτισμὸν πολὺν ἂν ὑποτάξῃς,
καὶ τὴν ψυχὴν σου ὑστερηθῆς, νόησε τὴν Ζημίαν.
οἱ ἄνθρωποι τὰ χρήματα διανέμουν νὰ σωθοῦσιν,
85 καὶ τὸν Χριστὸν τὸν ἀγαθὸν αὐτὰ νὰ τὸν δανείσουν.

Συναγείς χρήματα πολλὰ, φαντάσματα καὶ δόξαν,
καὶ δείχνεις τόλμαν φοβερὰν, ὀγκόνεσαι μέγਾਲως.

66 Ξενίζομε εἰς M 67 σοὺς μέλλοντας αἰῶνας M in fine versus
68 πού V, καὶ M κρίσιν οὐδὲν προσέχει M in fine versus 69 παρίστα-
ται V ἐκείνος ἔνε ἐπικατάρτα τὸν κολάζεται εἰς αἰῶνας M 70 ναπο-
δύσεις V καὶ ἔχει γοῦν τὸ μέρος στου μετὰ τῶν σαδδουκαίων M ἀρχὴ
τοῦ πεντεκαιδεκάτου στοιχείου M 71 ὑπάγῃς σὸν M θεωρεῖς τον M
72 τὴν κρίσιν του τὴν φοβερὰν καὶ τοὺς ἐκεῖ τηρήσεις M 73 ὑπάγουν M
εἰς τὰς χρηστὰς τὰς βρύσας (ita tamen ut Christo fortasse legendum
sit) M 74 καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀσεβεῖς πάλιν εἰς τὰς κολάσεις M 75
δαρρῆς M διίρεις M totum versum omi V ἀρχὴ τοῦ ἑκκαιδεκάτου στοι-
χείου M 76 πόσενικᾶ M 77 ἠδὲ V, εἶδες M μεταμελήθησε σκόψε V
προ 78—80 hoc versus substituit M ἢ ὄρεξις εἰς τὸν ἄνθρωπον Ζημίαν
ψυχῆς προσφέρνει καὶ ἄστατος ἔνη πιστεύσον πωσσῶς οὐκώφελῆσαι καὶ
ἀντὶς γοῦν τὴν ὄρεξιν παράδεισον ὑστερησαι ἀρχὴ τοῦ ἑπτακαιδεκάτου
στοιχείου M 81 καὶ ἂν M καὶ χ. ἐὰν ὑποτάξῃς M 82 καὶ ὅσα ἔχει
ὁ κόσμος V, πολλὴν ἂν ὑποτάξῃς M 83 κ in initio versus deest M
ννώησε M, ut videtur 85 εἰς τοὺς πτωχοὺς ἢ ἄνθρωπε καὶ τὸν χρι-
στὸν τὸν ἀγαθὸν αὐτὴν ὄντων δανίζουν M pro 83. 84. 85 unum tantum
exhibet V huic: τὴν δὲ ψυχὴν τὴν ταπεινὴν ὄνηρου δίκην εἶδες ἀρχὴ
τοῦ ὀκτωκαιδεκάτου στοιχείου M 86 φαντάζεσαι εἰς αὐτὰ M 87 δει-
κνύεις τόλμαν φ. ἐλπίζεις εἰς τὴν δόξαν M post 87 ὅταν οὖν λάβῃς τὸ
ποθεῖς καὶ παραλάβῃς δόξαν M V

θυμῆσου γὰρ τοὺς πρὸ ἐσοῦ, τί ἐκέρδησαν ἐκείνοι,
καὶ λείπ' ἀπαὶ τὸ ἄδικον, βλέπε δικαιοσύνη.

90 ὁ θάνατος ἀρπάζει σε, τὴν δόξαν ὅλην χάνεις.

Τυφλόνουν σε τὰ πρόσκαιρα καὶ οὐ θυμᾶσαι κρίσιν,
καὶ οὐ θυμᾶσαι τὸν κριτὴν, τὴν φοβερὰν ἡμέραν,
βούλεσαι δώσης χρήματα, ἐλπίζεις διὰ τὴν ζήτησιν·
τοῦτο (δὲ) πληροφορέσαι καὶ βάλλε κατὰ νοῦν σου·

95 ὡς ὄνειρον γὰρ φαίνεται ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἵπερ νικᾷ σ' ἡ ὄρεξις καὶ χάνεις τὴν ψυχὴν σου.

ἰδὲ, μεταμελήθητι, κόψε κακὰς ὄρεξεις·

πολλοὶ ἐκ τῆς ὄρεξεως ἐχάσαν τὴν ψυχὴν τους.

φοβήθητι, ὦ ἄνθρωπε, ποῦ θέλεις καταντήσει

100 εἰς τὸν κριτὴν τὸν φοβερὸν καὶ τὸν καρδιογνώστην.

Φέρε τὸν νοῦν σου ἀπὸ τοῦ νῦν πῶς ἦσουν εἰς τὸν κόσμον,

πῶς ἐγεννήθης, ἐλεεινὲ, πῶς θέλεις ἀποθάνει.

ἂν ἔχῃς γινῶσιν, ἄφες τὰ ἐκείνα τὰ ἐκράτεις·

ἀπὸ ψυχῆς τὰ μίσησε, ποσῶς οὐκ ὠφελοῦν σε.

105 καὶ ἐνθυμῆσου τοὺς πτωχοὺς καὶ ποῖσ' ἐλεημοσύνην.

Χῶμαν ὑπάρχεις, ἄνθρωπε, κἂν οἶος καὶ ἂν ἦσαι,

κἂν βασιλεὺς κἂν πένητας, πατριαρχῶν τὸ κλέος,

ἢ ἀρχῶν ἢ ἀρχόμενος — ὁ χοῦς σὲ ἀναμένει.

σπουδαζε, πρᾶττε τὸ καλὸν, καὶ τὸ καλὸν νὰ λάβῃς,

110 καὶ μὴ ἐλπίζῃς νὰ σωθῆς, χωρὶς καλὰ νὰ κάμῃς.

Ψώραν ἂν ἔχῃς, ἄνθρωπε, γυρεύεις θεραπείαν

88 om M τοῦ V 89 λύπε ἀπετὸ V. totum versum om M 90 om V
post 90 καὶ διὰ τοῦτο πρόσχε, εἰς τὸν κριτὴν ὑπάγεις ad M ἀρχὴ τοῦ
ἐνεακαϊδεκάτου στοιχείου M 91 πρόσκερα V καὶ οὐ παραβλέπεις δόξαν
in altera parte versus M 92 οὐκ ἔχεις λογισμὸν πῶς θέλεις ἀποθάνει M
93 πῶς θέλεις ἀπληρογῆθῃ σὴν φοβερὰν τὴν κρίσιν M 94 δὲ ad M, om V
εἰδὲς μεταμελήθητι καὶ τήρησε τὴν κρίσιν M 95 πρὶν νὰ σὲ λάβῃ ὁ
θάνατος ἀναίτιμον ἐκ τούτου M ἀρχὴ τοῦ εἰκοστοῦ στοιχείου M 96 ὑπερ-
νικᾶσαι V, ὑπερνικήσε M καὶ οὐκ ἐθυμῆσε κρίσιν M 97 εἰ δὲ μεταμελ-
λήθη σε V οὐκ ἔχεις λογισμὸν ποσῶς διὰ μέριμναν θανάτου M 98 ὅτι
π. ἐκ τῆ V πῶς νὰ ἀπληρογῆθῃς σὴν φοβερὰν τὴν κρίσιν M 99 om M
100 om V post 100 τὸν ἐξετάζει τοὺς νεφροὺς ἀνθρώπων τὰς καρδίας
ad M ἀρχὴ τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου στοιχείου M 101 ἦγουν M 102
πῶς ἐπαρῆλθες τὸν καιρὸν καὶ τί ἦσαν τὰ ἐθάρρεις M 103—105 om V
qui hoc substituit versus τοῦ σώματος τὸ τέλειον, μᾶλλον καὶ τῆς ψυχῆς
σου πιστεύσον ἀληθέβω σε, κάμε καλλὰ καὶ σώζου 104 ποσῶς οὐκ
ὄφελουνταί M 105 πισε (sine accentu) M ἀρχὴ τοῦ εἰκοστοῦ δευ-
τέρου στοιχείου M 106 εἶσε V 107 βασιλεὺς V 109 καὶ πάντα
pr. V διὰ νὰ σωθῇ ἡ ψυχὴ σου in altera parte versus V 110 om V

καὶ τριφυρίζεις ἰατρὸν νὰ λάβῃς θεραπείαν,
καὶ δίδεις ἐκ τὰ πλοῦτη σου κὶ ἀπὸ τὰ ἔχοντά σου.
ἂν εἰς τὴν σάρκα τὴν φθαρτὴν γυρεύῃς θεραπείαν,
115 τὴν τῆς ψυχῆς ἀσθένειαν οὐ μέλλεις θεραπεύσαι:
Ὡ παραδόξου συμφορᾶς, ὦ μυστηρίου ξένου.
ὁ κτίστης γὰρ καὶ κύριος θεὸς τε καὶ δεσπότης
εἰς γῆν κατῆλθεν σαρκωθεὶς ἐκ κόρης ἀπειράνδρου·
ἴδωμεν οὖν γε καὶ ἡμεῖς τὴν αὐτοῦ εὐσπλαγχνίαν,
120 αὐτὸν ἄς προσκυνήσωμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

112 ἰατρῶν M   113 τὸ ἔχον τὰ σου M   114 ἔαν V, καὶ M
115 καὶ τὴν ψ. ἄ. M   ἀρχὴ τοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου στοιχείου M   116 ὦ
οκοτισμὸς ἀνθρώπων in altera parte versus M   117 ὁ κτίστης πάντων
δὴ μῶν ἀνθρώπος ἐγεγώνη M   118 καὶ ἐφόρεσαι τανθρώπινα, ὡς ποιη-
τῆς τῶν πάντων M   post 118 εἰς λύτρωσιν ἁμαρτιῶν παντὸς ἀνθρώπου
γένος add V   119 καὶ ἡμεῖς ἐκατεσκοτίσθημεν καὶ οὐ βλέπομεν τὸν τρό-
πον M   120 καὶ ἡμεστέν ἀμέτοχοι ζωῆς τῆς αἰωνίου M

ΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΜΑ ΑΠΟ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ ΕΙΣ ΡΩΜΑΙΚΟΝ.
ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΠΟΛΥΠΑΘΟΥΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΤΥΡΟΥ.

- Ἄφ' οὗ ἀνελήθη ὁ Χριστὸς εἰς οὐρανοὺς ἐν δόξῃ,
(κ') οἱ ἄγιοι ἀπόστολοι ἐδίδαξαν τὸν κόσμον,
ἀνέστη ἐν Ἀντιοχείᾳ ψευδώνυμός τις ἀναξ
χριστιανὸς, Ἀντίοχος τὸ ὄνομα γὰρ ἔχει.
5 εἶχεν γυναῖκα ἑμορφὴν, ὄνομα Παροχίαν,
καὶ μετ' αὐτῆς ἐποίησεν μονογενῆ θυγάτηρ·
τὸ ὄνομα ἐκέκλητο Ἀναστασία αὕτη.
ἐγένετο ἀπὸ θανῆ τῆς ἑαυτῆς μητέρας.
αὕτη δὲ ὡς ἐγένετο (εἰς) νόμον ἡλικίας,
10 ἔσχεν τὸ εἶδος ἑμορφον, τὸ κάλλος τοῦ προσώπου,
τῆς ἡλικίας εὐτακτον, καὶ τὸ κορμὴν τῆς κάλλος,
ὥστε πολλοὶ τῶν εὐγενῶν ἀρχόντων καὶ ῥηγάδων

Carmen pulcherrimum de Apollonio rege Tyri edidi primum in priore sylloge p. 63—90, ex apographo a Gidelio, professore Parisino, confecto. eius iterum edendi auctor mihi extitit Legrandius, qui diligentissime totum carmen iterum ad codicem contulit, innumerabilesque Gidelii errores feliciter retexit. iam vero prisco nitore adeo restitutum esse confido hoc carmen, ut dubitari possit num multa in eo corrigenda relicta sint. coniecturis autem optime meruere de hac narratione Biceles, Coestlinus, Bursianus. legitur in codice Par. n. 390, pessime scripto; cuius quamquam nunc habeo conlationem omnibus numeris absolutam, tamen non omnes scribae errores in annotatione critica ut recoquere a me impetrare potui: immo sat habui eas scripturas apponere quae ad recte iudicandum verborum contextum facere viderentur. ubi vero ab editione priore tacite recessi, id nunquam non codicis auctoritate factum esse scito.

Μετὰ γλώττημα 2 πολληπαθούς ἀπολωνίου.

2 κ' οἱ 5 ἑμορφον 6 μονογενῆ 8 ἀπὸ θανῆ ἡτ ἐγὼ con-
ieceram nunc certior fio ipsi libri legere τὴν ἑαυτῆς μητέρα 9 (εἰς)
οἱ νόμου ἡλικίαν 11 καὶ τὸ κορμὴν τῆς κάλλος 12 ῥηγάδων

- ἐζήτουν νὰ τὴν πάρουσιν εἰς νόμιμον γυναῖκαν.
 ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς καὶ βάσκανος τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων
 15 εἰς ἔρωτα σατανικὸν καὶ οἴστρον θηλυμάνιας
 ἐζέκλινε τὸν κύριν τῆς ἀγάπῃ εἰς ἐκείνην,
 ὥστε μίαν τῶν ἡμερῶν ἐξαίφνης καὶ ἀθρόως,
 ἄκου, καὶ βούλεται κακῶς φθείρει(ν) τὴν παρθενίαν τῆς.
 αὐτὴ εὐθύς ὠδύρετο, παραμυθιὰν οὐκ εἶχεν
 20 τῆς συμφορᾶς ὅπου ἴπαθε καὶ τοῦ κακοῦ ποῦ εἶδεν.
 καὶ ταῦτα δὲ ἀνήγγειλεν τὴν ἑαυτῆς βυζάστριαν.
 ἐκείνη δὲ ὡς ἔβλεπεν τὴν συμφορὰν τῆς κόρης,
 τὰ δάκρυα, τοὺς στεναγμοὺς καὶ τὸ κακὸν τὸ τόσον,
 μὴ εἶχεν ἀντιφάρμακον τὸ τί αὐτὴν ποιῆσαι,
 25 λόγους γλυκεῖς, ἀνωφελεῖς, ταύτην παραμυθεῖται·
 „ἐπεὶ ὁ πατὴρ σου βασιλεὺς Ἀντιοχειᾶς ὑπάρχει,
 ὅλοι μικροὶ μεγάλοι τε, ἄρχοντες, μεγιστᾶνοι,
 καὶ βασιλεῖς ῥηγάδες τε ἐσέναν ἐπεθύμουν,
 τὸ μὲν διὰ τὸ κάλλος σου καὶ διὰ τὴν εὐμορφίαν σου·
 30 λοιπὸν αὐτὸς σου ὁ πατὴρ πάλε νὰ σὲ ἑπαντρέψῃ,
 τὸ πρᾶγμα θέλει κρυβηθῆν καὶ ὅλα θέλει παύσειν.“
 ἀλλ' ὁ πατὴρ ὁ ἄθλιος οὐκ ἦτον εἰς ἐκείνον,
 νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκ τοῦ κακοῦ καὶ (νὰ) μετανοήσῃ,
 ἀλλ' ὡς γυναῖκαν νόμιμον οὗτος αὐτὴν ἐκράτει.
 35 ἐπεὶ τὸ φθάρμα ἦν κρυφὸν, ἄγνωστον τοῖς ἀνθρώποις,
 ἐκ γένους τε βασιλικοῦ καὶ ἐκ τῶν μεγιστάνων
 ἦλθον εἰς ἀναζήτησιν, τὴν κόρην νὰ τὴν πάρουν.
 ἐκεῖνος δὲ ὁ δεῖλαιος, ὁ δύστυχος ἀνθρώπων
 ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἠβούλετο ταύτην νὰ ὑπανδρέψῃ,
 40 εἰς νύγματα καὶ δῆγματα καὶ γὰρ παραμυθίαν
 ἀμφίβαλλεν τὴν ὑπανδρείαν, νὰ κρύψῃ τὴν αἰσχύνην.
 κελεύει, διὰ μέσον τε τῆς ἀγορᾶς σαλπίζου·

15 σαν τανικόν 16 ἀγάπῃ εἰς ἐκείνην 17 ἀθρόως liber Legrandio
 teste (ἐχθρὸς legerat Gidel); in proecidiosi dederam βιαίως, nunc recepi
 codicis lectionem, quamquam ne hanc quidem sanam esse arbitror: λα-
 θραῖως Bursianus 18 ἄκου liber, pro quo Gidelius ἄκου legerat. iam
 apparet φθείρει esse pro infinitivo φθείρειν βούλετε φθῆρει. 19 ὠδύρετο
 20 τὴν συμφορὰν ἔπαθε τὸ κακὸν ὅπου fort. εἶχεν 22 ἐβλέπει 23
 τόσον, ut conieceram, cod. πόσον Gidel 25 ἀνωφελεῖς 28 ρυγάδες
 ἐπέθυμουν 30 πᾶ^λ 31 παύσειν cod., corr. Coestlinus 35 φθάγμα,
 corr. Legrand. Gideli culpa in proecidiosi legitur πρᾶγμα ἠκρύφθη 42
 μέσονται

- „ὅστις μικρὸς μέγας τε, πλούσιός τε καὶ πένης
δηλώσει τὰ αἰνίγματα καὶ τὰ ῥωτήματά μου,
45 νὰ παίρνη νόμιμον εὐθύς τὴν κόρην μου γυναῖκα·
εἰ δ' ἀπαιτύη τ' αἶνιγμα καὶ τὰ ῥωτήματά μου,
νὰ μῆψουν τὸ κεφάλι του ἀπάνω ἔς τὰ προχοῖνα.“
ὥστε πολλοὶ ἀπέθανον πικρῶς τε καὶ ἀδίκως.
Ἦν δὲ πόλις ὀνόματι Τύρος ἐν τῇ Συρίᾳ,
50 ἐν ταύτῃ ἐβασίλευεν Ἀπολλώνιος ὁ πρίγκηψ·
ἦν δ' εὐγενὴς ἕξ εὐγενῶν καὶ γνῶσι κεκτημένος.
ἀκούσας τοίνυν καὶ αὐτὸς τὰ ῥήματα τοῦ ἄναξ,
τὸ κάλλος καὶ τὴν ἑμορφίαν, τὴν σύνεσιν τῆς κόρης,
ὑπάγ' εἰς Ἀντιόχειαν, Ἀντίοχον ἐλάλει·
55 ὁ δὲ ἀσμένως δέχεται καὶ μὲ περιχαρείας,
τὸ αἶνιγμα τοῦ ἔλεγεν τὸ εἶχεν κατ' αὐτοῦ του.
ἄκου τὸ τί ἔν τὸ αἶνιγμα καὶ τὴν φράσιν τὴν ἔχει.
„ἐγὼ ἔχω τὴν ἐντροπὴν“ φησιν „τῆς ἀμαρτίας·
ἐγὼ συνεθισά“ φησιν „τῆς σαρκὸς τῆς μητρός μου,
60 ὅστις δ' ἀνὴρ τῆς γυναικὸς, τὸν ποῖον οὐχ εὐρίσκω.“
ἀκούσας Ἀπολλώνιος εὐθύς ἀπολογεῖται
„ἐπεὶ ἔντροπὴν ἀσχύνεσαι, λέγεις, τῆς ἀμαρτίας,
ἀλήθειαν γὰρ εἶρηκας· τὴν θυγατέραν σου ἔχεις
ὄχι ὡς γυναῖκα νόμιμον, ἀν μὴ ὡς παλλακίδα.“
65 ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος τοῦ λόγου
ἀπολογήσατο γοργόν „ἀλήθειαν οὐ λέγεις,
ἀλλ' ἐπειδὴ ἔσαι πρίγκιπας καὶ νέος ὠραιωμένος,
δίδω σ' ἡμέρας μετρητὰς εἴκοσιν νὰ τὸ εὐρῆς,
νὰ πάρῃς καὶ τὴν κόρην μου ὡς νόμιμον γυναῖκα.
70 εἰ δὲ καὶ οὐδὲν δύνασαι νὰ εἴπῃς τὴν ἀλήθειαν.
νὰ μῆψω τὸ κεφάλιν σου ἀπάνω εἰς τὸ κάστρον.“
ὁ δ' Ἀπολλώνιος εὐθύς γοργόν ἀπολογεῖται
„νὰ δῶ“ φησι, „τὸ αἶνιγμα καὶ νὰ τὸ (καὶ) σκοπήσω,

43 ὡς τίς 44 δειλώσει 46 ἡ δὲ ἀπετύχη τὸ αἶνιγμα 47 ναμπί-
γουν εἰς τὰ προχοῖνα ἄνω ἔς τὸν προμαχῶνα coni Biceles 51 ἦν
δὲ γνώσει 54 ὑπάγει 55 δὲ ἀσμένος cod. qui idem praebet quod
conieceram μετὰ περιχαρείας (legerat enim περί χρείας (fidel) 57 ἀκου
τὸ τι εἶναι 60 ὡςτις δὲ cod. (ὅστις γὰρ fidel) 61 ὁ πρίγκηψ ad
post ἀπολλώνιος 62 ἐντροπὴν ἀσχύνεσε 63 σου ἔχεις 64 ἂν με
67 ἐπειδὴσε πρίγκυπας καὶ νέος ὠραιωμένος. 68 σὶ μετρητὰς ἡκοσιν
70 οἰδὲ 71 ναμπίξω 72 ὁ δὲ 73 ναδῶ (καὶ) omi ἐσκοτίσω
conī Biceles

καὶ μέσα εἰς τὸ τέρμενον ἀπόκρισιν νὰ δώσω.“

75 ἐκεῖνος ἐκ τὸν φόβον του ἔς τὸν τόπον του ἐστράφην.

εἶδεν ὅτι ὠργίσθην του καὶ θέλει κινδυνεύσει,
κ' αὐτὸς οὐκ εἶχεν δύναμιν διὰ νὰ τὸν πολεμήσῃ·
καὶ βάλλει σίτων πλέθριον εἰς τρεῖς καρεῖς μεγάλας,
καὶ παίρνει στάμενα πολλὰ καὶ ἤβγεν κατὰ κόσμου.

80 ὁ δὲ Ἀντίοχος εὐθύς τὸν σινεσκάρκον κράζει·

ἦν δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ταλνάρκος σινεσκάλκος.
δίδει τὸν ἴδιον θέλημα καὶ συντροφίαν μεγάλην,
ὅπου εὔρη Ἀπολλώνιον νὰ παίρνη τὴν ζωὴν του.
κι ὀρίζει μὲ τὰ βούκινα, διαλάλημα ἐποίκεν,

85 ὅπου εὔρη Ἀπολλώνιον καὶ ζωντανὸν τὸν παίρνη,

νὰ ἔχη πεντήντα χρύσινα κ' ἀγάπην Ἀντιόχου.

εὐθύς δὲ ὁ Ἀντίοχος κάτερρα ἀρματόνει,
κ' εἰς ζήτησιν Ἀπόλλωνος ἐξῆλθεν τοῦ γυρεύειν.

ὁ δ' Ἀπολλώνιος (μακρὰν) εἰς πέλαγος ἐξέβη,

90 στέκεται, διαλογίζεται, τὸ ποῦ θέλει ν' ὑπάγῃ·

τὸν ναύκληρον ἀνερωτᾷ εἰς ποῖαν χώραν νὰ πάσι,
νᾶναι τὸ κάστρον δυνατὸν καὶ φόβον μηδὲ ἔχη.

ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εὐθύς τοῦτον τὸν λόγον εἶπεν

„ἐδῶ σὺ μὰ εἶν' ὁ Ταρσὸς, χώρα ἀφιερωμένη,

95 ἐκεῖ ἄς πᾶμεν τὸ λοιπὸν καὶ φόβον νὰ μηδ' ἔχῃς.“

ὡς γοῦν ἐπήγαν ἔς τὴν Ταρσὸν καὶ ἤμπαν εἰς τὴν χώραν,

ἐκεῖ ἀπαντᾷ ὁ Ἀπολλώνιος ἄνθρωπον ἀπ' τὴν χώραν,

γέροντα εὐγενέστατον, ὀνόματι Ἀλαβήγων.

ἀλλήλως ἐχαιρέτησαν, ὀνομαστῶς ἐκάλει.

100 „καλῶς τὸν Ἀπολλώνιον“ Ἀλαβήγων ἐβόα.

ὁ δ' Ἀπολλώνιος πολλὰ τὸ (πρᾶγμα) ἐθαυμάστη,

καὶ „πῶς ἐπίστασαι“ φησὶν „τὸ ὄνομά μου, πάτερ;“

74 εἰς τὸ τέρμαινον 75 εἰς 76 ἴδεν ὠργίσθην 78 versum
difficillimum nunc codicis et amicorum ope persanavi. καὶ versus initio,
ut in prooediosi conieceram, ipse dat codex; ipse σίτον emendavi, et
Coestlinus pro πληθερόν, quae est codicis lectio, πλέθριον commendavit.
καρεῖς cod., non ἀκαρεῖς 80 σινεσκάρκον 81 σινεσκάλκος 84 ἐπή-
κεν 86 νὰ ἔχει nolui corrigere πενήντα 87 ὁ οἶμ 88 ζήτησιν
ἀπόλωνος cod., quod servandum esse duxi 89 ὁ δὲ ἀπ. om (μακρὰν)
ἐξένει cod., corr. Biceias ἐβγαίνει Coestlinus 90 νὰ ὑπάγῃ 91 νὰ
πάσῃ, corr. Legrand 92 νὰ ἔναι 94 de ἀφιερωμένη dubito 95 ἐκεῖ
ἄς ὑπᾶμεν 96 εἰς 97 ἀπὸ τὴν χ. 99 ὀνομαστός cod., corr. Le-
grand 100 pro ut emendaveram, nunc ipsum codicem legere certior fio
101 ὁ δὲ (πρᾶγμα) om

- ὁ δὲ „γραφὰς ἐδέχθημεν Ἀντιόχου βασιλέως·
γράφει καὶ λέγει, σφαιερῶς παρακαλεῖ τοιοῦτο·
- 105 ὅστις τὸν Ἀπολλώνιον ζωντανὸν νὰ τὸν πάτη,
νὰ ᾄχη πενήντα χρυσίνα κι ἀγάπην Ἀντιόχου.
εἰ δ' ἀποκεφαλίσῃ τον κ' ὑπᾶ του τὸ κεφάλιν,
νὰ ᾄχη χρυσίνους ἑκατὸν κι ἀγάπην ἐδικὴν του.
διὰ τοῦτο παραγγέλλω σοι νὰ βλέπῃς τὴν ζωὴν σου.“
- 110 ὁ δ' Ἀπολλώνιος χαρὰς μεγάλας δίδει ἐκείνον,
καὶ βάλλει εἰς τὰς χεῖράς του κἂν ἑκατὸν δουκάτα.
εἶχεν δὲ φίλον γνῶριμον, ὄνομα Στραγκαλείον.
κεῖνος εἶχ' ἀναγυιωτὴν ὄνομα Διονυσίαν·
ἐκεῖ ἀπεστράφη τὸ λοιπὸν Ἀπολλώνιος ὁ πρίγκηψ,
115 ἀνήγγειλεν τὴν συμφορὰν, τὸν φίλον του τὸ λέγει
„ἂν ἔναι ὁ τόπος δυνατὸς, ἄς νὰ μ' (ἐκεῖ) φυλάξουν.“
ὁ δὲ „οὐκ ἔναι δυνατὸς“ „διὰ τὸν λιμὸν τὸν ἔχουν,
ὅτι ἀπ' τῆς πείνας τῆς πολλῆς ὅλοι ἐν ν' ἀποθάνουν.“
εὐθὺς ὁ Ἀπολλώνιος γοργὸν ἀπολογάται
- 120 „ὅλοι ἄς χαροῦσι σήμερον μικροὶ τε καὶ μεγάλοι
καὶ ἄς δοξάσουν τὸν θεὸν τὸν ἀποστείλαντά με.
δοτε μοι ὄρκον ἅπαντες καὶ σίτον νὰ σᾶς δώσω.“
εὐθὺς ὅλοι συνάγονται μικροὶ τε καὶ μεγάλοι
καὶ δίδουν ὄρκον εἰς θεὸν ὅτι νὰ ἀποθάνουν
- 125 ὁμοῦ μὲ Ἀπολλώνιον εἰς πειρασμοὺς ὅπου ᾄχει,
καὶ λέγει εὐθὺς διὰ γοργὸν „ἐβγάλετε τὸν σίτον“
καὶ δίδει τὸν καθέκαστον ὅσον τοῦ χορτασθῆναι·
ἄνευ ἀργύριου καὶ τιμῆς διένειμεν τὸν σίτον.
ἐκείνοι ἐδοξάσασιν θεὸν τὸν παντεπόπτην
- 130 καὶ Ἀπολλώνιον ὁμοῦ εἰς τὸ καλὸν τὸ ποῖκε.
καὶ μετὰ ἑμέρας γάρ τινας πάλιν εὐθὺς μανθάνουν,

104 σφαιερὸς τί οὗτο 105 ὕπα 106 νάχει 107 ἠδὲ ἀπο-
κεφαλίσῃ τον καὶ ὑπάσι του τὸ κεφάλην. 108 ἔχω χρυσίνους ρ' καὶ
110 ὁ δὲ τὸν ἀνθρωπον ἐκείνον fortasse χάριτας conieceris 111 βάλλει
στας χεῖρας του κἂν ἐρ' 113 ἐκεῖνος ἤχεν ἀναγιότιην ὄνομα διονηροῖαν
cogitavi de ἀναγυιωῶν cuius verbi infra mentio fiet. Bicelas σύζυγον
proposuit, Coestlinus ἐγγυητήν. 116 ἄς νὰ με φυλάξουν. - ἐκεῖ οὐ
117 εἰ δὲ, praeclare emend. Coestlin 118 ἀπὸ ὄλην ἐνναπηθά-
νουν, em ego et Bicelas 120 ὄλης χεροῦσι 121 ἄς δοξάσουν cod.,
εὐδοξάσι legerat Gidel 125 ὅπου ἔχει 126 ἐυγά^{λλ} 131 meam emen-
dationem firmavit codex; dixerat enim Gidel γάρ abesse et μας θάνουν
legi

- ὅπως ἀρμάδα ἔποικεν Ἀντίοχος ὁ ἄναξ
 (ὡς) εἰς (τὴν) ἀναζήτησιν πρίγκιψ Ἀπολλωνίου.
 ἐκεῖνοι συμβουλευόνται νὰ φύγη ἀπὸ τὸν τόπον.
 135 εὐθὺς εἰς πλοῖον ἔμπηκεν, τὸ πέλαγος ἐπιάσεν.
 χειμάζει εἰς τὸ πέλαγος μέσα εἰς δύο ἡμέρας,
 τὸ πλοῖον διεσκόρπισεν, ἐπνίγησαν οἱ πάντες,
 μόνον ὁ Ἀπολλώνιος μέσ' εἰς μικρὸν σανίδιν
 τὸ κῦμα τὸν ἐπέρασεν ἔς τῆς Τρίπολης τὰ μέρη,
 140 ἐκεῖ ἔβρεν ἄνθρωπον πτωχὸν, πένητα κ' ἔν φαράρης.
 εἶχεν μικρὸν καλύβι καὶ ἐδέχετο τοὺς ξένους.
 δίδει αὐτὸς καὶ ῥάκιον καὶ κάτσει ἀποκάτω.
 ὁ δ' Ἀπολλώνιος (αὐτῷ) τὰ κατ' αὐτοῦ ἀγγέλλει,
 λέγει αὐτὸν ὁ ἀλιεύς „ἡ Τρίπολις κοντὰ ἔναι,
 145 ἔχει δὲ δύο μίλια· κοπίασε καὶ ἄμε,
 ὑπάγε δὲ καὶ στόχασε ἀνάπαυσιν νὰ εὕρης.
 κὶ ἂν στρέψῃς εἰς τὸν τόπον σου κ' ἰδῆς τὰ γονικά σου,
 ἰδοὺ καὶ μνήσθητι ἐμοῦ εἰς τὸ ψωμὶν κ' εἰς τάβλαν·
 εἰ δὲ καὶ λησμονήσῃς μου, ὁ θεὸς νὰ σοῦ πληρώσῃ,
 150 καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ἂν ἔμπῃς, πάλιν νὰ ναυαγήσῃς.
 εἰ δὲ οὐχ εὕρης ἐν ὁδῷ ὅσο νὰ φᾶς νὰ ζήσῃς,
 ἔλα καὶ στρέψαι μετ' ἐμὲ, καὶ ὁ θεὸς νὰ μᾶς θρέψῃ.“
 ὁ δ' Ἀπολλώνιος εὐθὺς ἔς τὴν Τρίπολιν ὑπάγει,
 εὐρίσκει ἐν τῇ ἀγορᾷ κήρυκα ἀνακράζων
 155 „ὅστις βρεθῆ τὴν σήμερον τὴν ἄρπαν διὰ νὰ παίξῃ
 καὶ νὰ νικήσῃ ἅπαντας, εὐθὺς γοργὸν νὰ ἔλθῃ,
 νὰ λούσῃ καὶ τὸν βασιλεᾶ, ἀντάμα διὰ νὰ φάγῃ.“
 ἀκούει Ἀπολλώνιος, ἔς τὸ θέατρον ἐστάθην
 γυμνὸς καὶ ἄξυπόλυτος μὲ τὸ παλαιὸν τὸ ῥάσον.
 160 παίζουσι τὴν ἄρπαν, παίζει τὴν, ὅλους ἐνίκησέν τοὺς.
 ὑπάγει εἰς τὸ βαλανεῖον, τὸν βασιλεᾶ λούει,
 ἦν δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀρχίστρατος ὁ μέγας.

133 (ὡς) et (εἰς) om 135 ἔμπηκεν 136 δύο ἡμέραν 138 μέσα
 139 ἔς om 140 ἐκεῖ ἔβρεν καὶ ἔναι φαράρης 141 praestaret καλύ-
 βιον κ' 143 ὁ δὲ (αὐτῷ) om ἀναγγέλλει 144 et 145 habet Duncan-
 gius, p. 705, s. v. κοντὰ τὸν om 145 μίλια 148 εἰς τάβλαν 149 οἰδὲ
 150 νὰ μπιῆς cum cod. proecd., quod nunc emendavi 151 οἰδὲ οὐ χάρις
 ἐν ὁδῷ ὅ· νὰ φᾶς νὰ ζήσῃς 152 νὰ μᾶς θρέψῃ 153 εἰς τὴν 155
 ἤυρεθη 158 ἔς om 159 ἀξυπόλυτος, om Coestlinus, Bursianus, G.
 Wyndham 160 μάπαν

- ἐθαύμασεν ὁ βασιλεὺς τὴν ὕνεσιν τοῦ νέου
καὶ τὴν ἰδεξοσύνην του καὶ τὴν γλυκύτητά του.
- 165 ὡς γοῦν εἰς τὰ βασίλεια ὁ βασιλεὺς ἀπήει,
ἔμεινεν Ἀπολλώνιος ἕξω διὰ τοῦ φόρου.
εὐθὺς δὲ ὁ Ἀρχίστρατος Ἀπόλλωνα ἐζήτει.
ἦλθον εἰς ἀναζήτησιν, ἠῦράν τον ἐν τῇ μέσῃ,
λέγουν τον „ἔλα, κράζει σε ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας,
170 νὰ φᾶς, νὰ πῆς μετ' αὐτοῦ καὶ νὰ παραδιαβάσῃς.“
ἐκεῖνος ἔφη „αἰσχύνομαι διὰ τὸ παλαιὸν τὸ ράσι.“
στρέφονται, ἀναγγέλλουσι ταῦτα τὸν βασιλέα·
κεῖνος ἀπὸ τὰ ροῦχά του στέλλει καὶ δίδωσίν του.
ἦλθεν κ' ἐκάθισεν ὁμοῦ μετὰ τὸν βασιλέα,
175 ἄντικρυς κατὰ πρόσωπον ἀπάνωθεν τῶν ὄλων
ἀρχόντων τῶν εὐγενικῶν ὅπου ἴσαν καλεσμένοι.
ὡς γοῦν τὴν τάβλαν ἔβλεπεν, τὰ πλήθη τῶν βρωμάτων,
τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χρυσὸν καὶ τὴν παράταξίν του,
ἐμνήσθη ἃ ἀπώλεσεν καὶ τὴν αὐτοῦ αὐθέντειαν,
180 κὶ οὐκ ἤθελεν (εἰς τὸ) λοιπὸν καθόλου ν' ἀριστήσῃ.
πολλὰ τὸν ἔλεγεν ὁ ρῆξ ὁ μέγας διὰ νὰ φάγῃ·
ἐκεῖνος κάτω ἔβλεπεν καὶ στέναζεν μεγάλως.
εἶχεν δὲ ὁ Ἀρχίστρατος κοράσιον ὠραῖον·
ἦν δὲ ἡ κόρη εὐγενῆς, ἕμορφη παρὰ πάντας,
185 νεάνιδα καὶ καυχοδιὰ ἕς τὰ μέρη τῆς Συρίας,
οὐδέν ἦτον ὡσαν αὐτῇ· μᾶλλον κ' εἰς τὰ ἄσμάτια
κ' εἰς τὴν κινύραν : . . . . .
καὶ συγκυρίζει γλυκερὰ παρὰ πάντας ἀνθρώπους.
εὐθὺς δὲ ὁ Ἀρχίστρατος διὰ νὰ παρηγορήσῃ
190 τὸν δύστυχον Ἀπολλώνιον ἐκ τὴν πικριὰν τὴν εἶχεν,
εὐθὺς πέμπει καὶ φέρνει τὴν αὐτὴν τὴν θυγατέραν·
ἦν δὲ τὸ ὄνομα αὐτῆς κυρὰ Ἀρχιστρατοῦσα·
παρακαλεῖ καὶ λέγει τὴν „κόρη, νὰ μὲ κερδέσῃς

165 ἃ ποιεῖ 166 ἕσω. fortasse suspiceris διὰ τὸν φόβον: veritas enim est Apollonius in aulam regiam intrare. cf. v. 171 170 πείξ
173 ἐκεῖνος 176 ὅπου ἦσαν 180 εἰς τὸ om Legrand proponit καὶ τὸ
λοιπὸν οὐκ ἤθελεν ναριστήσῃ 181 ὁ ἀρχίστρατος ὁ μέγας δῖαναφά
182 ἔνεκεν: possis ἐνευεν 184 suspiceris παρὰ πάσας 185 v. Du-
cangium p. 626 καυχοδιὰν εἰς 186 ἄσματα 187 κινύραν (versus
exitu deperdito) καὶ συγκυρίζῃ γλυκερὰ πάρα πάντας ἀνθρώπους 188
διαναπαγορήσει 189 ἀπολλώνιον 190 πικράν: om Coestlinus 191 θυ-
γατέραν του

- καὶ νὰ ἴχης τὴν εὐχοῦλάν σου, νὰ τὴν γλυκοκερδέσης,
 195 εἰπέ τραγούδιον ἔμορφον καὶ παίξε τὴν κιθάραν,
 διὰ νὰ παρηγορήσωμεν τοῦτον τὸν νεὸν τὸν Ξένον,
 ὁποῦ ναυάγησεν πολλὰ μέσον διὰ πελάγου.“
 ἐκείνη εὐθὺς ἐκέλευσεν, φέρνουσι τὴν κιθάραν,
 ὥστε οἱ πάντες ἔχαναν, ἐξέστησαν, νὰ βλέπουν
 200 καὶ νὰ γροικούν τὴν μελωδιὰν τῆς κόρης τῆς ὠραίας.
 ὁ δ' Ἀπολλώνιος οὐ κινεῖ εἰς ἀνάβλεψιν ἄνω,
 ἀλλ' ἦτον κάτωθεν κ' ἐντὸς ὀλοκατεστιγμένως.
 εὐθὺς δὲ ἐθυμώθηκεν ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας
 καὶ λέγει Ἀπολλώνιον ῥήματα τὰ τοιαῦτα
 205 „θωρῶ σε, λιγοκάρδιον ὁμοιάζει ἡ καρδιά σου.
 ἐγὼ διὰ τὴν ἀγάπην σου καὶ διὰ τὴν δούλευσίν σου
 τὴν ἔποικες εἰς τὸ λουτρὸν . . . . .
 ἐκάθισά σ' ἀπάνωθεν ὄλων τῶν μεγιστάνων,
 καὶ ἄλλο μεγαλύτερον, τὴν ἔχω φῶς καὶ μάτια
 210 ἐξέβαλά τὴν ἔμπροσθεν νὰ τραγουδῇ, νὰ παίξῃ,
 ν' ἀνοίξῃ τὴν καρδίτσαν σου ἐκ τὴν πολλὴν τὴν λύπην.
 καὶ σὺ ἐγένου λυπηρὸς καὶ ἄμετρος τῆς λύπης.“
 τότε ὁ Ἀπολλώνιος γοργὸν ἀπολογεῖται
 „εὐχαριστῶ σ', ἀφέντη μου, εἰς τὸ καλὸν τὸ ποῖκες
 215 ἕς ἐμὲ τὸν Ξένον τὸν πτωχὸν καὶ δύστυχον τοῦ κόσμου·
 πλὴν νὰ τὸ Ξεύρης, βασιλεὺς, καὶ νὰ τὸ ἐγνωρίζῃς·
 ἢ εὐγενῆς ἀρχόντισσα, τῆς βασιλείας σου κόρη,
 οὔτε τὸ πληκτρον τὸ καλῶς ἐπίσταται καὶ κρούει,
 οὐδ' ἐτραγούδα τεχνικὰ ἀπέσω εἰς τὴν τέχνην.
 220 εἰ μὲν καὶ βούλη, βασιλεὺς, καὶ ἔναι ὄρισμός σου.
 ὄρισε νὰ μοῦ δώσουσι ἐμέναν τὴν κιθάραν,
 τότε ν' ἀκούσης ἐμνοστιὰν μὲ μελωδιάς καὶ τέχνης,
 νὰ ᾄδῃς τὴν τέχνην ἔμορφην, τὴν μελωδιὰν σὰν πρέπει.“
 καὶ λέγει, εὐθὺς καὶ δίδωσι ἐκείνον τὴν κιθάραν,

194 νάχης 197 πελαγίου, em Bicelas 198 fortasse ἐπένευσεν
 201 οὐκ ἦν: emendavi. possis οὐκὶ ἀνάβλεψεν εἰς ἄνω 202 κατωθέν-
 κλιτος conī Coestlinus 205 θωρῶ, σὰν λίθον Πάριον ὁμοιάζει ἡ κ. σου
 Coestlinus, qui olim de μονάζει cogitaverat. (λικοκάρδιον cod.) 207
 perit exitus versus 208 σε 209 ἄλλον, em Bicelas et Bursianus
 211 νανήξῃ 214 εὐχαρεῖστωσαι πήκες 215 εἰς ἐμὲ 216 ἐξεύρης
 218 ἐπίσταται καλῶς καὶ τὸ κρούει 219 οὐδὲ τραγουδι ἀτεχνικὰ 222
 ὀμψιδιὰν Bicelas 223 ὡσάν 224 fort. δίδουσι

- 225 καὶ ἤρξατο νὰ τραγωδῆ, νὰ παίξῃ τὴν κιθάραν,
καὶ ὅσοι τῶν ἠκούσασιν τὴν ὕμνωδιάν τὴν εἶχεν,
τὴν τέχνην καὶ τὰ λέγματα καὶ τὴν γλυκύτητά του,
ἔλεγαν νᾶναι ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦς ἀπάνω,
καὶ παίζει τὴν παράδεισον τὴν ἐν Ἑδὲμ πλασθεῖσα.
- 230 τότε σπαράττεται ἰδεῖν ἢ Ἀρχιστρατηγοῦσα
τὴν τέχνην καὶ τὴν μελωδίαν καὶ τὴν γλυκύτητά του·
καὶ βλέπει καὶ τὸ κάλλος του, βλέπει τὴν ἑμορφίαν του,
κ' ἐξέστηκε νὰ τὸν θωρῆ, νὰ τὸν καταστοχάζῃ.
ὡς γοῦν ἢ νύξ κατέλαβεν, ἐβρῶθηκεν ὁ δεῖπνος.
- 235 ὅλοι ἀναχωρήσασιν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
ὕψα καὶ Ἀπολλώνιος ἔξω μετὰ τοὺς ἄλλους·
τότε δρομαίως τρέξασα ἢ Ἀρχιστρατηγοῦσα
λέγει πρὸς τὸν πατέρα τῆς ῥήματα τὰ τοιαῦτα
„παρακαλῶ σ', ἀφέντη μου, θέλω νὰ μὲ γροικήσῃς.
- 240 αὐτὸν τὸν νεὸν τὸν ξενικὸν ποῦ ἴναι πολλὰ θλιμμένος,
ὡς ξένος κι ἀναγνώριστος μὴ ἔχει ποῦ νὰ μείνῃ,
ὄρισε νὰ τὸν δώσουσιν κραββάτιν διὰ νὰ μείνῃ.“
τότε εὐθύς ἐπαίνεσεν τὸ ζήτημαν τῆς κόρης
καὶ λέγει, καὶ κρατήσάν τον καὶ ποϊκάν του κραββάτιν.
- 245 ὁ ἔρωτας ἐσέβηκεν εἰς τὴν καρδίαν τῆς κόρης,
κι ὄλην τὴν νύκταν ἔμεινεν ἄπνη διὰ τὸν νεόν,
καὶ σύντομα πρὸς τὴν αὐτὴν ἐγέρθηκεν ἢ κόρη,
ὕψα ἐκεῖ ποῦ ἔμεινεν ἀφέντης ὁ πατὴρ τῆς,
εἶδε τὴν καὶ ἐζήτησεν τὸ πῶς ταχὺ ἠγέρθη.
- 250 σκύπτει, φιλᾷ τοὺς πόδας του καὶ τὰ γλυκεῖά του χέργια,
ἀναστενάζει ἀπὸ καρδιάς, ἀπὸ ψυχῆς δακρύει,
καὶ λέγει τὸν πατέρα τῆς ῥήματα τὰ τοιαῦτα
„ἐγὼ πάντα ἐπίστευα καὶ πάντα εἶχα θάρρος
εἰς ὕμνωδιάν τραγουδιοῦ καὶ τέχνην τῆς κιθάρας
- 255 νᾶμαι τεχνίτρια σωστὴ παρὰ πάντας ἀνθρώπους·

226 ὡσι τὸν ἐκούσασι 227 ῥήματα Gidel in codice legi nuntia-
verat, λέγματα Legrand. fuit fortasse παίγματα 229 τὸν bis, corr.
Bicelas 230 σπαρασται ἰδει δὲ liber, unde veram lectionem mihi
offinxisse videor 231 καὶ εἰς τὴν γλυκύτιτάν του 234 ἐβρῶθηκεν,
corr. Legrand. ἐσώθηκεν ὁ ὕπνος Coestlinus 235 μικρῆτε καὶ μεγάλη
239 παρακαλῶσαι γροικίσης 240 ὅπου ἔναι 242 κραβάτη 243
ἐπένευσεν cod.; in proeodosi dederam ἐπένευσεν 245 ἔρωτος 247 σὺν
αὐγὰς cod., σύνταχα Coestlinus 248 ὅπου 249 ἐζήτηκεν 251 δα-
κρύει ἀπὸ ψυχῆς 255 νὰ ἡμε τεχνίτρια σωστὴν

καὶ χθὲς εἶδα καὶ γινώρισα, μαθήτρια οὐ σὺζω.
 κι ἂν ἔναι θέλημα τὸ σὸν κι (ἂν ἔναι) ὀρισμός σου,
 ἄς μὲνη Ἀπολλώνιος ἡμέρας πρὸς τὸ σπήτι,
 ἔδε νὰ μάθω ἄσματα, νὰ κρούω τὴν κινύραν,
 260 νὰ παιδευθῶ τὴν μουσικὴν καλῶς ὡσάν ἐκεῖνος.“
 ὑπέκλινε ἔς τὸ θέλημα τῆς κόρης ὁ πατέρας
 καὶ Ἀπολλώνιον εὐθὺς κράζει, κ' ἦλθεν ὀμπρὸς του,
 καὶ λόγους παρακλητικούς ἔλεγεν πρὸς ἐκεῖνον
 „ἰδοῦ, ὦ Ἀπολλώνιε, ἡ Ἀρχιστρατηγοῦσα
 265 τὴν μουσικὴν ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ ἄχρι τέλους,
 τὸ πλήκτρον, τὸ δεκάχορδον, ὄλον νὰ τῆς τὸ μάθῃς.
 καὶ μείνε ἔς τὸ παλάτιν μου νὰ χαίρεσαι μ' ἐμένα,
 νὰ τρῶς, νὰ πίνῃς μετ' ἐμοῦ καὶ νὰ καβαλλικεύῃς,
 νᾶχῃς κραββάτιν ἔμορπον, δοῦλον νὰ σοῦ δουλεύῃ.“
 270 εὐθὺς ὁ Ἀπολλώνιος κλίνει τὴν κεφαλὴν του
 „ἔς τοὺς ὀρισμούς σου“ ἔλεγεν „ἀφέντη, ὡς κελεύεις.“
 ὡς γοῦν ἐποίησεν καιρὸν καὶ ἔκαμεν ἡμέρας,
 καὶ τὴν κιθάραν ἔδειχνε τὴν κόρην καθ' ἡμέρας,
 ἦμπεν εἰς τὴν ἀγάπην του, κ' ἐσέβη εἰς τὸν πόθον·
 275 ἀπ' τὴν πολλὴν τῆς φρόνησιν κάνεις οὐκ ἔξευρέν το.
 τριά ἄρχοντόπουλ' εὐγενῆ καὶ βασιλεῶν παιδιὰ
 ἐκάθουνταν κ' ἐκδέχονται τὸ ποιὸς θέλει τὴν πάρη,
 εἶναι κ' οἱ τρεῖς ἔρωτικοὶ, εἶναι καὶ ἀντρειωμένοι,
 καὶ κατὰ σάρκα εὐγενεῖς, νὰ ᾤῃς ἔς ἓν ἔτος εἶναι.
 280 καθίζουν, συμβουλεύονται, γράφουν ἕναν πιττάκιν,
 στέλλουσιν τὸν πατέρα τῆς οἱ τρεῖς ὁμοῦ ἀντάμα.
 ἔτυχεν ὁ Ἀρχίστρατος, ἦτον εἰς τὸ κυνήγι, =
 ἦν δὲ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ πρίγκιψ μετ' ἐκεῖνον.
 ὡς γοῦν ἐς χεῖρας ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τὸ γράμμα,
 285 εἶχεν ἡ φράσις οὕτως δὲ τῶν τριῶν παδιῶν ἐκείνων
 „αὐθέντη μέγα, βασιλεὺς Ἀρχίστρατε, συγχαίρου,
 μετὰ παντὸς τοῦ οἴκου σου, καὶ μὲ τὴν βασιλείαν σου·

257 (ἂν ἔναι) add. praeter codicis auctoritatem 259 ἔδε liber, uno
 quo (sidel ἐς legerat κυνήραν 266 πλήκτρον 267 μείναι εἰσὶ τὸ μετ'
 ἐμοῦ 269 κρ την: emend. 271 εἰς 274 εἴμπεν 275 ἀπὸ πὸ τὴν
 276 ἀρχοντόπουλα εὐγενικὰ βασιλέων 277 possis ἐκδέχονταν 278 ἦναι
 ὀρωτική ἔναι 279 νὰ πείς εἰς ἕνα ἔτος ἦναι cod., ο πῶσα εἰς τοὺς
 εἶναι εἰ Biceias 283 πρίγκιψ 285 ἦχεν

- ἡμεῖς, γινώσκεις, βασιλεῦ, διὰ σέναν καρτεροῦμεν
 ποῖον θελήσεις ἐκ τούς τρεῖς γαβρόν διὰ νὰ πάρης.“
 290 κείνος μηνᾶ τους κ' ἔρχονται, μετ' αὐτοὺς συντυχαίνει.
 ἐκείνοι λέγουν πρὸς αὐτὸν κ' οἱ τρεῖς εἰς ἓνα στόμα
 „οὐκ ἔνι ἄλλος ἄξιος ποτὲ τῆς βασιλειᾶς σου.
 ἔκλεξε ἓν' ἀπὸ τούς τρεῖς γαβρόν τῆς βασιλειᾶς σου,
 ὅτι καιρὸς ἔδε πολὺς, πλέον οὐ καρτεροῦμεν.“
 295 τότε φησὶν ὁ βασιλεὺς καὶ λέγει πρὸς ἐκείνους
 „καλῶς ἦλθαν οἱ ἄρχοντες, χίλια καλῶς μὲν ἦλθαν.
 ἀλήθειαν ὀρίζετε, γαβρόν θέλω νὰ πάρω.
 καὶ γράψτε γράμμαν ὁ καθεὶς, ὄνομα καὶ τὴν τύχην,
 κ' ἡ κόρη ἔναι φρόνιμη, νὰ στείλω τὰ πιττάκια, =
 300 καὶ ποῖον θελήσει ἐκ τούς τρεῖς, ἐκείνος νὰ τὴν πάρῃ.“
 καὶ εὐθὺς γράφει ὁ καθεὶς τὸ καθὼς ἐδιδάχθην,
 τὸ ὄνομα, τὴν εὐγενειάν, τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν.
 λαμβάνει τοῖνυν τὴν γραφὴν ὁ βασιλεὺς εἰς χεῖρας,
 βουλόνοι, στέλλει τὴν γραφὴν τῆς ἑαυτοῦ θυγάτηρ.
 305 ἡ δὲ λαβούσα τὴν γραφὴν καὶ γνοὺς τὸ τ' εἶχε μέσα
 ἐγέλασεν καὶ τὸν . . . διδάσκαλόν της λέγει
 „ἐσέναν θέλω, κύρις μου, ἐσέναν θέλω ἄνδρα,
 ἐσὲν θέλ' ἡ καρδία μου καὶ σύ 'σαι ὁ ποθητός μου.
 οὐκ ἔχει μέρος μετ' ἐμοῦ ἄλλος τινὰς 'ς τὸν κόσμον.“
 310 τότε ὁ Ἀπολλώνιος γοργὸν ἀποκριθῆκεν
 „εὐχαριστῶ σε, κύριε, υἱὲ θεοῦ τοῦ ζῶντος,
 τὸ θέλεις, θέλω το κ' ἐγὼ, 'ς τούς ὀρισμούς σου εἶμαι.“
 στέλλει λοιπὸν ἀντίγραμμα τὸν βασιλεῖ ἡ κόρη
 ἡ φράσις ἦταν νόστιμη, κοντολογιογραμμῆν
 315 ἡ συγγνώμην θέλω, δέσποτα, συμπάθιον ἀπὸ σέναν,
 'γὼ ἄλλον ἄνδρ' οὐδὲν θέλω οὐδὲ ἄλλος μὲ παίρνει,
 εἰ μὴ ὁποῦ ναυάγησε (εἰς) μέσον τοῦ πελάγου.“

288 καρτεροῦμεν Bicelas, κρατοῦμεν cod. cf. 294 289 οἶον cod.,
 emend. γαυρόν cod., pro quo non γαμβρόν scribendum esse me docuit
 G. Wyndham 293 γαυρόν 294 πολλήν 297 ὀρίζεται γαυρόν 298
 γράψε cod., em Bicelas 300 καὶ οἶον: cf. v. 289 306 posui lacunae
 signum, in ceteris codicem secutus. ἐγέλασεν εὐθὺς Bursianus, τὸν καλὸν
 δ. Bicelas 308 θέλῃ ἡ σοῦ ἔσε, quam tamen vocem Legrandius legere
 non potuit, pagina hic foede corrupta 311 σαι. cetera quae Gidelio
 admodum obscura visa sunt, Legrandius perspicue ita legi narrat ut supra
 dedimus 314 νόστιμικον το λόγια 316 ἐγὼ ἄλλον ἄνδρα οὐδὲ ἄλλος
 [lacuna] πάρει vel παίρνει cod., unde cunctanter feci quae dedi supra
 317 (εἰς) οἶον μέσου

- κράζει τοὺς τρεῖς, ἀναρωτᾷ τίς εἶναι ὁ τσακισμένος.
 ὁ δὲ εἰς ἀπεκρίνατο, ναυάγησεν εἰς πλοῖον.
- 320 οἱ ἄλλοι λέγουν „δέσποτα, ἀλήθειαν οὐ λέγει,
 διὰ θαλάσσου οὐδὲ εἰς ποτ' ἀφ' ἡμῶν ἐσέβη.“
 τότε πρὸς Ἀπολλώνιον τὴν Ζήτησιν ἐποίει
 „Ξεῦρεις ποιὸς ἔναι τὸν ζητεῖ; ποιὸς ἔναι ὁ τσακισμένος;“
 ὁ δὲ γελάσας ἔλεγεν „πολλὰ καλὰ τὸν Ξεῦρω.“
- 325 καὶ γνοὺς τοίνυν ὁ βασιλεὺς ἄλλος τινὰς οὐδ' ἔναι
 εἰ μὴ ὁ Ἀπολλώνιος ὅπου τὸν τσακισμένος,
 στρέφεται, λέγει πρὸς τοὺς τρεῖς μὲ ἰλαρὸν τὸν λόγον
 „ἀμέτε, ἄρχοντες, καλῶς, κ' ἐγὼ θέλω ζητήσῃ,
 νὰ μάθω ποιὸς ἔν' τὸν ζητᾷ καὶ θέλω σᾶς μηνύσει.“
- 330 στρέφεται (δὲ) ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ παλάτιν (μέσα),
 (μετὰ) τὸν Ἀπολλώνιον κοντὰ εἰς τὸ πλευρόν του·
 ἐμπαίνουν εἰς τὸν θάλαμον, εὐρίσκουσιν τὴν κόρην.
 ἡ κόρη γέρνεται γοργῶς μετὰ σπουδῆς μεγάλης,
 πίπτει εἰς τὸν πατέρα της, παρακαλεῖ καὶ λέγει
- 335 „συγγνώμην θέλω, ἀφέντη μου, συμπάθειον ἀπὸ σένα.
 ἴω ἄλλον ἄνδρ' οὐδὲν θέλω εἰ μὴ τὸν δάσκαλόν μου,
 (αὐτὸν ποθῶ,) αὐτὸν ζητῶ, αὐτὸν θέλω νὰ πάρω.“
 ἐπένευσεν ὁ βασιλεὺς μετὰ χαρᾶς μεγάλης,
 σύρνει τὴν κόρην ἀπ' τὴν γῆν, πιάνει, καταφιλεῖ την,
- 340 μετὰ χαρᾶς τὴν ἔλεγεν „τὸ θέλεις, θέλω κάμει·
 αὐτὸς ἔνι ὁ ἄνδρας σου, ἄλλον τινὰ οὐ θέλω.“
 πέμπει γοργὸν καὶ φέρνουσιν ἐπίσκοπον τῆς χώρας,
 καλοῦσιν καὶ τοὺς ἄρχοντας μικροὺς τε καὶ μεγάλους,
 καὶ στεφανοβλογήσαν τους μετὰ χαρᾶς μεγάλης.
- 345 καὶ κάμνει τον καὶ κύριον τῆς βασιλείας του ὄλης.
 καὶ μετὰ ἑμέρας (ἱκανὰς ἢ) κόρη ἐγγαστρώθη.
 καὶ παίρνει την κ' ἐξέβησαν ἔξω νὰ εὐθυμίσουν,
 εἰς περιβόλια ἔμορφα διὰ νὰ παραδιαβάσουν.

319 οὐδὲ εἰς ἀπεκρίνατο ὅτι, em. ego et Coestlinus 320 egregia
 lectio·δέσποτα nunc primum prodit e codice Legrandii virtute. somnia-
 verat Gidelius δὲ ἀπὸ tradens 323 ἠξεύρης 324 ἠξεῦρω 326 ἦτον
 329 ποῖος ἔναι 330 (δὲ) om (μέσα) om, add. Bursianus 331 (μετὰ)
 om, addidi. etenim μετὰ huic poetae aptius esse videbatur quam ἔχων.
 333 γοργός 336 ἐγὼ ἄλλον ἄνδρα μὴ δάσκαλόν μου 337 αὐτὸν ποθῶ
 addidi cum Bursiano praeter codicis auctoritatem 339 ἀπὸ 340 κάμει,
 em Bieclas 344 στεφανοβλόγησαν cod. 346 (ἱκανὰς ἢ) locus sublatus
 vetustate

ὁ δ' Ἀπολλώνιος κρατεῖ τὰς ὄχθας τῆς θαλάσσης,
 350 στρέφεται, βλέπει, (καθορᾶ) ζύλον ἄρματωμένον·
 πλησιάζει καὶ ἀναρωτᾷ πόθεν (οἱ ναῦται) εἶναι·
 οἱ δὲ φωνὴν ἐβάλασιν, Ἀντιοχείας εἶναι,
 καὶ θέλουν καὶ γυρεύουσιν Ἀπόλλωνα τὸν πρίγκηψ.
 ὁ δὲ „καὶ τί τὸν θέλετε;“ στέκετ', ἀναρωτᾷ τους.
 355 λέγουσιν „ὁ Ἀντίοχος, ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος,
 ὁ τύραννος ὁ ἄθλιος, ὁ βεβορβορωμένος,
 τὴν νύκταν ὡς εὐφραίνεται μετὰ τῆς θυγατρὸς του,
 ἑξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πῦρ πίπτει παραχρῆμα,
 καὶ ἦψατο ὁ οἶκός του κάκεινος καὶ ἡ κόρη,
 360 καὶ δίκην (δίκηαν) ἔλαβεν πυρὸς τοῦ αἰωνίου.
 οἱ ἄρχοντες καὶ ὁ λαὸς, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 ἔστειλάν μας εἰς ἔρευναν κυροῦ Ἀπολλωνίου,
 διὰ νὰ τὸν στέψουν βασιλεῖα καὶ νὰ τὸν προσκυνήσουν.“
 ὁ δ' Ἀπολλώνιος εὐθὺς γοργὸν ἀπολογεῖται
 365 „ἐγῶμαι τὸν γυρεύετε· μετὰ χαρᾶς νὰ ἔλθω.“
 ὀρίζει, δίδουν τους ψωμῖν (τε) καὶ κρασὶν καὶ κρέας.
 ἀφήκάν τους καὶ πήγασιν νὰ δώσουσιν μαντάτον.
 καὶ κείνος ἀπεκίνησεν κ' ἦλθεν εἰς τὸ παλάτιν.
 ὁ βασιλεὺς, ὡς τ' ἤκουσεν, χαρὰν μεγάλην εἶχεν
 370 καὶ τὸν θεὸν ἐδόξαζεν μετὰ περιχαρείας
 εἰς τὸν γαβρὸν τὸν ἔλαβεν ἄξιον τῆς βασιλείας.
 ἀλλ' ἄκουε τί συνέβηκεν δυστύχημα τῆς τύχης.
 ἐκεῖνος εὐτρεπίζετο νὰ ὑπᾶ ᾿ς τὴν Ἀντιοχείαν,
 κ' ἡ κόρη δὲν τὸν ἄφινεν ἐκ τῆν πολλὴν ἀγάπην,
 375 τὸν ἄνδρα τῆς ἐδέετο, τὸν κύριν τῆς προσκύνα,
 μετὰ κλαυθμὸν ἀνέκραζεν, μετὰ πικρᾶς καρδίας
 „ἄφες μ', ἀφέντη μ', ἄφες με, νὰ ὑπάγω μετ' ἐκεῖνον,
 νὰ ὑπάγω μὲ τ' ὀμμάτια μου, (νὰ ὑπάγω) μὲ τὸ φῶς μου.“
 ἐπαίνεσεν ὁ βασιλεὺς, δίδει τὸ θέλημάν τῆς.

350 (καθορᾶ) addidit Coestlinus 351 (οἱ ναῦται) add 353 ἀπό-
 λωνα τὸν πρίγκηψ 354 θέλεται στέκεται 357 ἐφαίνετο 360 πυρὸς
 πυρὸς (quod Coestlino placebat) omisso δίκηαν, quod in priorē parte
 versus supplevi 361 μικρὴ τε καὶ μεγάλη 362 ἔστηλαν 365 ἐγῶ
 ἤμε τὸν γυρεύεται 366 ψωμῶν 368 ἐκνήγησεν 369 τὸ 371 γαυρὸν
 375 ἐπροσκύνα 376 possis κλαυθμῶν, sed cf. v. 563 377 ἄφες με
 378 μὲ τὰ (νὰ ὑπάγω) add Bieblas, Bursianus: καὶ eod. 379 ἐπένευσε:
 vide supra v. 243. possis ἐπένευσε τὴν κόρην δίδη τὸ θέλημάστο

- 380 ἤμπασιν ἔς τὸ πλοιάριον καὶ ἀποχαιρετήσαν.
 ἐπτὰ ἡμέρας κάμασιν, τὴν θάλασσαν περνοῦσιν·
 καὶ μετὰ ταῦτ' ἐγείρεται ὁ νότος ὁ βιαίος
 καὶ κάμνει κλύδωνα βαρὺν καὶ ταραχὴν καὶ σκότος·
 καὶ πῆρέν τους καὶ βρέθησαν ἔς τὸν κόλπον τῆς Ἀττάλειας.
- 385 ἐκεῖ ἔκ τὸν φόβον τὸν πολὺν ἐπιάσαν τὴν οἱ πόνου,
 γεννᾶ κοράσιον, παρευθὺς κι ἀπόθανεν ἐκείνη,
 τὸ αἷμάν της γὰρ ἔπηξεν ἐκ τὴν πολλὴν ψυχρότην.
 καὶ τίς νὰ γράψῃ τὸν κλαυθμὸν, τὸν ὄδυρμὸν τὸν τόσον,
 καὶ τὴν πικριὰν τῆς συμφορᾶς τὴν τότε γεναμένην;
- 390 φέρνουν κιβούριν, πιάνουν τὴν, πισσόνουν ἔσω κ' ἔξω,
 ἀλλάσσουν τὴν βασιλίσσαν ὅλα τὰ νυμφικά της,
 βάλλουν χρυσάφι περισσὸν, βάλλουν μαργαριτάρι,
 λιθάρια πολύτιμα καὶ κόσμια τῆς κόρης,
 καὶ γράμμα εἰς τὸ στήθός της, πιττάκιν γεγραμμῆνον,
- 395 τὴν γένναν, τὴν ἀναθοροφὴν, τὴν δυστυχιὰν τοῦ πλοίου,
 κ' εἴτις τὴν θάψῃ, τὰ ἥμισα νὰ ἦναι ἐδικά του·
 καὶ τ' ἄλλα πάλιν ἔγραφε νὰ ἦναι διὰ ἐξόδους,
 (νὰ ἦναι καὶ) εἰς ψυχικὰ καὶ εἰς μνημόσυνόν της.
- Ἄκούσατε, θαυμάσατε θεοῦ μεγάλην δόξαν.
- 400 μιὰν ὥραν ἦτον τῆς αὐγῆς ἕως νὰ ἔξημερώσῃ,
 εὐρέθηκεν ἔς τὴν Ἔφεσον εἰς χάραγμαν ἡλίου.
 καὶ εἰς σοφὸς διδάσκαλος μετὰ τῶν μαθητῶν του
 εὐρέθηκεν εἰς τὸν γυαλὸν, θωροῦσιν τὰ κιβώτιον,
 σηκόνουν το οἱ μαθηταί, εἰς τὸ σκολεῖον τὸ παίρνουν·
- 405 ἀνοίγουν το καὶ βρίσκουσιν τὴν κόρην τεθνεῶσαν,
 τὰ κόσμια καὶ τὰ χρήματα καὶ τὴν γραφὴν ἀντάμα.
 στήνουν θερμὸν κ' ἐκδύνουν τὴν διὰ νὰ τὴν ἀποπλύνουν·
 εὐθὺς τὸ αἷμαν ἔβρασεν, κάμνει μεγάλην χύσιν,
 τὸν νοῦν της ἐσυνέφερεν, ὄλον τὸν λογισμὸν της,
- 410 καὶ τὴν γραφὴν τὴν δίδουσιν, πιάνει (καὶ) θεωρεῖ τὴν,

380 εἴμπασιν	381 πτα ἡμέρας ἐκάμασιν	382 ἐγήρεται	383
βαρῆ	384 ἀτάλις	385 ἐκ πολλὴν οἴπο ποί (sic)	386 ἐκὴν
ἀπόθανεν, transposui	388 τὸν ὠδύροντο τόσον cod., quod certissima		
conjectura refinxī	389 πικράν	390 πιάνου καταφατίζου πησώνουν	
ἀπέσω καὶ τὰ ἔξω	393 λιθάρια ἄτιμα	394 πιτάκην	396 καὶ ἦτις
νὰ ἦν ἐδ.	397 διὰ ἔξωδον	398 codex praebet nihil praeter εἰς	
ψυχικὴ καὶ εἰς μνημόσυνον	401 εὐρέθηκαν, em Bursianus	404 εἰς τὸ	
κολίον	405 τεθνεῶσαν	407 στήνουν	408 αἷμαν ἔβρασεν
			410 δι-
δωσιν cod., em Coestlinus	(καὶ) add Legrand		

- καὶ κράζει τὸν διδάσκαλον καὶ ἡμισα τὸν δίδει,
καὶ κείνη τάλλα ἡμισα ὑπᾶ ᾿ς τὸ μοναστήριον·
κ' ἐκ τὴν πολλήν της ἀρετὴν ἴουμένισσαν τὴν κάμνουν,
ἀγίαν τὴν ἐκράζασιν καὶ κοσμικὰ ἐφόρει.
- 415 Ἄλλ' ὡς τροχὸν ἄς στρέψωμεν τὸν λόγον ᾿ς τὰ ὀπίσω.
βυζάστριαν εἶχεν παρευθὺς μέσα εἰς τὸ καράβι
καὶ τὸ παιδὶν ἐβύζανεν καὶ κόρην τὴν ἐποίκεν
καὶ παραμὰνα γίνεται αὐτῇ Ἰλεωκαρδία,
αὐτὸν ἦτο τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς ἐκείνης.
- 420 τὸν ναύκληρον ἐκέλευσεν, εἰς τὸν Ταρσὸν ἐπήγεγν,
ἴκει φίλον εἶχεν, ὄνομαν κύριν Στραγκαλιῶνα·
εἶχεν γυναῖκα καὶ αὐτὸς κυρὰν Διονυσίαν·
εἶχασιν κόρην καὶ αὐτοὶ, βρέφος εἰς τὸ βαβάλι,
Ζαμπέλαν τὴν ἐκράζασιν τὴν κόρην ὀποῦ εἶχαν.
- 425 ἴκει φέρνει Ἀπολλώνιος τὴν κόρην του, τοὺς δίδει,
καὶ τὴν βυζάστριαν μετ' αὐτῆς, καὶ ἄπειρον λογάριν,
βαπτίζει τὴν ᾿ς τὸ ὄνομαν τῆς πόλεως Ταρσίαν.
εὐθὺς παραλαμβάνουσιν τὴν κόρην μετὰ ὄρκους,
καλῶς νὰ τὴν φυλάξουσιν καὶ νὰ τὴν ἀναγιώσωσιν.
- 430 ἄλλ' οὐκ ἐφύλαξαν, ἰδοῦ, τοὺς ὄρκους ἄχρι τέλους.
ὁ μὲν ὁ Ἀπολλώνιος ὑπάγει κατὰ κόσμου
καὶ βασιλείαν καὶ τιμὴν ὄλα ἠρνήθηκέν τα,
ὡς ἔμπορος πρᾶματευτῆς ἔπλεεν ᾿ς τὸ καράβιν.
ἡ κόραις ἐνεθρέφοντο εἰς μίαν ἡλικίαν·
- 435 ἄλλ' ὡσπερ λάμπ' ὁ ἥλιος πλέον παρὰ τὰ ἄστρον,
καὶ ὅσον ἔχει χωρισμὸν τὸ φῶς ἀπὸ τὸ σκοτὸς,
οὕτως ἐλάμπεν ἡ Ταρσία ἀπὸ τὴν ἄλλην κόρην.
ἐκεῖνοι ἐφθονούσαν τὴν διὰ τὸ κάλλος τὸ ᾿χεν,
καὶ ῥᾶστα φθόνος ἔπεσέν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν δύο.
- 440 ἰδοῦ, χρόνοι περάσασιν τεσσάρης τε καὶ δέκα,
ἡ παραμὰνα τῶν παιδιῶν ᾿ς τὰ ἔσχατα ἐνέπνει.

412 ὑπᾶ scripsi: καὶ πᾶ cod. 413 τὴν ἀρίστην 414 ἀγίαν cod.,
αἴαν Gidel, ὄσιαν Bicelas 415 coniecturam a me in prooediosi proposi-
tam firmavit codex iterum conlatus 417 iterum idem praedicare licet;
ἀήζανεν legerat Gidel 419 αὐτὸν ἦτο (quod coniectura assecuti erant
Bursianus et Bicelas) ipse codex habere videtur 421 ἐκεῖ 425 ἐκεῖ
428 ὄκουσ: em Gidel 429 ἀναγιώσωσιν 433 ὡς dubie legi adnotat
Legrandius 437 οὕτος ἐλάμπεν ἡ Ταρσία 438 τῇ 439 de ῥᾶστα
dubitat Bicelas φθόνο 440 τεσσάρης τε καὶ δέκα

κράζει τὴν κόρη, λέγει τὴν τὸ τίνοσ κόρη ἔναι.

„ἤξευρε, κόρη, θύγατῃρ ὑπάρχεις Ἀπολλώνιου
τοῦ πρίγκιπος . . . . .

- 445 τῶν βασιλέων ἔγγονη, τῆς Τρίπολης αὐθέντης·
ὁ δὲ πατήρ σου πρίγκιπας Τύρου ἀφέντης ἦτο.
καὶ μῆνυμαν τοῦ μήνυσαν ἔς Ἀντιοχειάν νὰ πάγη,
διὰ νὰ τὸν ποίσουν βασιλεῖά ἔς τὸν τόπον τοῦ τυράννου,
καὶ τὴν κυράν σου ἔλαβεν μέσα εἰς τὸ καράβιν·
- 450 τὸ ὄνομάν της ἔλεγον κυρὰ Ἀρχιστρατοῦσα·
πόνιοι τὴν πιάνουν δυνατοί, ἔς τὴν σέλλαν τὴν ἐκάτσαν,
καὶ σὲν ἐγέννησεν, εὐθύς κάκεινῃ ἀποθαίνει·
ἔς κιβούριν τὴν ἐβάλασιν μετὰ πολλῶν χρημάτων,
καλαφατίζουσι καὶ πισσοῦν, ἔς τὸ πέλαγος τὸ ρίπτουσι.
- 455 καὶ σέναν ὁ πατέρας σου ἔβγαλέ σ' ἀπ' τὸ πλοῖον,
φέρει καὶ παραδίδει σε τὸν κύριον Στραγκαλιῶνα
καὶ τὴν γυναῖκάν του ὁμοῦ μετὰ πολλῶν χρημάτων,
καὶ κεινος ὄρκον ἔλαβεν, ἄχρι νὰ σὲ παντρέψῃ,
εἰς γῆν ποτὲ μὴδὲν ἐβγῆ, τὰ γένεια του νὰ σώσῃ,
- 460 ἀλλ' οὐδὲ τὰ μαλλία του μὴδὲν τὰ παρπαρεύσῃ.
ἀκόμι ἐνθυμίζω σε καὶ ἔχεις τα ἔς τὸν νοῦν σου,
ἀνέν ποτὲ θελήσουσιν τοῦτοι νὰ σ' ἀδικήσουσι,
ἔβγα ἔς τὸν δῆμον, φώναξε τὸ τίνοσ κόρη εἶσαι,
ὄλοι νὰ δράμουσι γοργὸν ἐσέναν νὰ βουθήσουσι,
- 465 διότι ὁ πατέρας σου ἔς καιρὸν διαβασμένον
πολὺν καλὸν ἐποίηκεν . . . . . *εἰ*
λιμὸς ὑπῆρχεν ἰσχυρὸς καὶ ὁ πατήρ σου φέρνει
σίτον (πολὺν) καὶ δίδει τοὺς, καὶ ζῶσιν ἄνευ ἀργύριου.“
Ἰλεωκάρδια λέγουσα αὐτὰ καὶ ἄλλα λόγια
- 470 εὐθύς ἐψυχοβράγησε ἔς τὰ γόνατα τῆς κόρης.
κλαῖ τὴν ἢ κόρη θλιβερὰ καὶ πίκρ' ἀναστενάζει
ἔς τὴν μοναξιάν ποῦ ἔμεινεν καὶ τί θέλ' ἀπογένῃ.
Ἄλλ' ἄκουε τί συνέβηκεν πικρὸν μέγαν τῆς κόρης.

443 ἤξευρε κόρη ὅτι θυγάτῃρ ὑπάρχεις ἀπολωνίου τοῦ πρίγκυπο
445 ἐγγώνη 447 καὶ μῆνυμαν τοῦ μῆνυσιαν (em Legrand) ἀντίτοχος
νὰ πάγη 448 παποθσου pro τυράννου 450 ἔλεγεν 452 ἀποθένη
454 καὶ πισώνουν το 455 πατήρ cod., corr. σε ἀπὸ 458 ὄρον
459 σάση 461 ἐνθυμίζω σοι 465 ὅτι cod., quod emendavi κορὸν
466 πολλῆν 468 (πολὺν) add. 471 κλέτην 472 στὴν μοναξιάν ὅπου
ἔμνηεν

ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν, κυριακὴν ἡμέραν,
 475 Διονυσία ἔβηκεν μετὰ καὶ τὴν Ζαμπέλαν
 καὶ ἡ Ταρσία μετ' αὐταῖς κι ἄλλαις πολλαῖς γυναῖκες,
 ἅκ τὴν μέσσην ἐδιάβησαν τὴν ἀγορὰν τοῦ φόρου,
 στέκονται ἄνδρες, βλέπουν ταις, τοῦτον τὸν λόγον εἶπον
 „εὐλογημέν' ἡ μάνα σου κι ὁ κύρις σου, Ταρσία,
 480 ὅπου ἐποίκαν ἥλιον ἔκλαμπρον σὰν ἡμέρα
 καὶ φέγγος ἐξ ἀνατολῶν ὀλόγομον, σελήνη.
 αὐτὴν ὅπου τὴν ἔσπειρεν, κατάρας ὦρα ἦτο,
 χαλκοῦ, σιδήρου μούζωμα, κακόπλαστον τσουκάλιν.“
 καὶ ταῦτα γὰρ ὡς ἤκουσεν ἡ μάνα τῆς Ζαμπέλας,
 485 βουλὴν βουλεύεται πικρὰν, θάνατον τῆς Ταρσίας.
 ἐστράφην εἰς τὸν οἶκόν της, τὸν ἄνδρα της ἐλάλει
 „ἐὰν οὐ σφάξης τὴν Ταρσιὰν, κατέσφαξε ἐμένα·
 οὐ δύναμαι νὰ τὴν θωρῶ ἕς τὸ σπήτιν μου νὰ στέκη.
 ἡ παραμάν' ἀπόθανεν, ὁ κύρις της ἐπνίγη·
 490 αὐτὴ νὰ στέκη ζωντανὴ εἰς ὕβριν τῆς Ζαμπέλας;“
 τοσοῦτον τὸν ἐνάγκασεν ἡμέρα τὴν ἡμέρα,
 ἐπένευσεν τὸν θάνατον τῆς ὀρφανῆς νὰ γένη.
 κρᾶζουσιν δούλον ἐξ αὐτῶν ἔξω ἅκ τὸ χωρίον,
 ὀνόματι Θεόφιλον, καὶ δίδωσίν τους ὄρκον
 495 νὰ κρύψη τὸ μυστήριον καὶ νὰ ἔχει ἐλευθερίαν
 καὶ χίλια τάλαντα χρυσὰ ὅπου θέλει νὰ πάγη,
 ἐπὶ μνημεῖον τὸ λοιπὸν ἔξω ἕς τὸ ἀκρωτήρι,
 ὅπου ἔναι παραμὰνα της, ἡ Ἰλεωκαρδία.
 εἶχεν συνθήθειαν ἡ Ταρσιὰ καὶ πήγαινε ἕς τὸν τάφον
 500 κ' ἔκλαιεν τὴν παραμὰναν της καὶ στρέφετο ὀπίσω.
 ἔκειτο ὁ Θεόφιλος κρυμμένος εἰς τὸν τάφον·
 ἐξαίφνης ἐξεπήδησεν καὶ δράσσει τὴν τὴν κόρην,
 καὶ τὸ σπαθὶν τοῦ ἔβαλεν διὰ νὰ τὴν ἀποκτείνῃ.
 ἐκείνη κλαῖ καὶ λέγει τον „καὶ τί ἁμαρτιὰν ἐποίησα;“
 505 ἐκεῖνος ἀπεκρίθηκεν „σὺ ἁμαρτιὰν οὐκ ἔχεις·

475 Ζαπέταν · 477 ἅκ (pro ἐκ) Legrandio teste · 478 βλέποντες
 τοῦτ' εἶπουν · 479 εὐλογημένη · 480 ὡσάν · 483 τσουκάλιν coniectura
 a Coestlino inventum ipse cod. praebet · 484 Ζαπέτας · 487 κατέσφαξαι
 490 Ζαπέτας · 491 ἐνάγκασεν · 493 δουλῶν · ἅκ dedi codicis auctoritate
 motus · 495 ναχελευθερίαν · 494 τοῦ · 497 ἐκεῖ cod., em Coestlinus
 498 της ἡ Ἰλεωκαρδία · 500 καὶ κλεν · 501 κρυμμένος · 505 ἐσὺ

ὁ κύρις σου τὴν ἔποικεν τὴν ἀμαρτίαν ταύτην.
εἰς χεῖρας σέ παρέδωκεν ποῦ δὲν ἔχεις συμπάθειον.“
λοιπὸν ζητεῖ, παρακαλεῖ, ἕως ὡς μίαν ὥραν,
να δεηθῆ καὶ τὸν Χριστὸν καὶ τὴν κυρὰν τοῦ κόσμου,
510 να πέψη ἄγγελον καλὸν να πάρῃ τὴν ψυχὴν της.
ἐπένευσε, ἐφῆκέν την, κλίνει τὰ γόνατά της
καὶ τὸν θεὸν ἐδέετον ἀπ' ὄλης τῆς ψυχῆς της.
ἰδοῦ, ἔξαίφνης εἶδασιν ζύλον ἀρματωμένον,
τῆς Μιτυλήνης ἄνθρωποι, ἀράπιδες κουρσάροι·
515 τρέχουν, ἐβταίνουν εἰς τὴν γῆν καὶ δράσσουσι τὴν κόρην.
καὶ ὁ Θεόφιλος εὐθὺς τρέχει καὶ πᾶ ᾽ς τὸν οἶκον,
λαλεῖ πῶς τὴν ἐσκότῳσεν, ζητᾶ ἐλευθερίαν,
να πάρῃ καὶ τὰ ξένια του, να πᾶ ᾽ς τὰ γονικά του.
οἱ δὲ φωνὴν τὸν ἔβαλαν, καὶ φρίσσει ᾽πὸ τὸν φόβον.
520 „ὄλως ἐτόλμησας ἐσὺ καὶ σκότῳσας τὴν κόρην;
εἶχες καὶ χέριν κ' ἔβαλες εἰς βασιλέως κόρην;
γοργὰ ἄμε καὶ δούλευε σὰν ἦσουν μαθημένος,
μηδὲν τ' ἀκούσουν ἄρχοντες καὶ θανατώσουσίν σε.“
στρέφεται πάλιν ὁ πτωχὸς εἰς τὴν σκλαβίαν, δουλεύει.
525 ἐκείνοι κάμνουσιν εὐθὺς κιβούριον τὴν κόρην
καὶ ζύλον κλώνου ἔβαλαν μέσα ἐς τὸ κιβούριν,
διὰ νᾶχη βάρος ὡς νεκρὸν να πᾶσιν να τὸ θάψουν.
ἀργὰ πρὸς τὸ μεσάνυκτον τρανὴν φωνὴν ἐσύραν,
τρέχουσιν ἄρχοντες πολλοὶ κι ἀρχόντισσαις ἀντάμα
530 καὶ βλέπουν τὸ ἀντρόγυνον καὶ κλαίουσιν τὴν Ταρσίαν,
πῶς ἄφνου γὰρ ἀπέθανεν ἡ παῖς χωρὶς ἀσθένειας,
καὶ ἦν ὁ θρήνος φοβερὸς καὶ ὁ κλαυθμὸς μεγάλος.
κάμουν ἀψίκιν φοβερὸν καὶ θάπτουσι τὸ ζύλον·
κι ὄλοι μαυροφορήσασιν διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην
535 τὴν εἶχαν εἰς τὸν κύριν της ἄκ τὴν καλὴν του γνώμην.
Ἄλλ' ἄκουε τί συνέβηκεν, λέγω, πάλιν ᾽ς τὴν κόρην.
τὸν θάνατον ἀπόφευγεν τοῦ σώματος ἐκείνη,
καὶ τῆς ψυχῆς ὁ ὄλεθρος πίπτει τὴν παραχρῆμα,

514 ἀζάπιδες, em Legrand ἀζάπλεον cum in codice esse nuntiavisset
Gidelius, in proecdosi dederam ἐνέπλεον 515 Gidelii negligentia factum
est ut in proecdosi legeretur τρέχουσιν ἐγγὺς ἐς 518 του scripsi, τοσ
519 ὁ δὲ φωνὴν τὴν 521 μαχαίριν εἰ Coestlinus 522 γοργὰ γομαι
526 κλώνου 528 φωνὴν (ut conieceram) cod., φῳτιν legerat Gidel-
533 ἀψίκην 535 ἄκ codex Legrandio teste

- ἀλλ' ὁ θεὸς ἦν βοηθὸς καὶ πάλιν μετ' ἐκείνην.
 540 οἱ ναῦται τὴν ἐπήρασιν ἔσω 'ς τὴν Μιτυλήνην,
 ἐβγάλλουν τὴν 'ς τὴν ἀγορὰν μὲ ἄλλους αἰχμαλώτους,
 κ' ἐξέστησαν τὸ κάλλος τῆς πάντες νὰ τὴν θωροῦσιν.
 ἰδοῦ, λοιπὸν ἀνέβηκεν εἰς ἑκατὸν δουκάτα,
 Μαρκιόνης τὴν ἐγόρασεν σκυλομαγαρισμένους.
 545 εἶχεν κ' εἴδουλον ἔμορφον μὲ λίθους τιμημένους.
 παίρνει τὴν ἐς τὸ σπήτιν του, λέγει „προσκύνησέ τον.“
 ἐκείνη ἀπεκρίνατο „χριστιανῆ ὑπάρχω.“
 ὀρίζ' εὐθὺς τὸν δούλον του, ὄνομα Πωκαρώπα,
 καὶ λέγει „λάβε τὴν αὐτὴν, ἔπαρ' τὴν 'ς τὸ πορνεῖον,
 550 καὶ γράψε 'ς τὸ ἀνώφλιον διὰ τὴν τιμὴν τῆς κόρης·
 ὁ πρῶτος δὸς τῆς ἡμισὴν λίτραν χρυσὴν χρυσοῦ,
 ὁ δεύτερος τὸ τέταρτον, ὁ τρίτος ἄλλον τόσον,
 καὶ οἱ ἐξῆς ἄς δίδουσιν ἀπ' ἐνὸς δηναρίου.“
 ἐκείνη ὡς τὸ ἤκουσεν, ἡ λάβρα τὴν ἐπήρην
 555 καὶ τρόμος ἀπὸ τὴν κορφήν ἄχρι καὶ τῶν ποδῶν τῆς,
 καὶ ἤρξατο παρακαλεῖν καὶ κόπτεσθαι μεγάλως.
 ὁ δὲ Μαρκίωνός φησιν „τοὺς λόγους μόνον χάνεις·
 ἄμε καὶ σὺ καὶ κάθισε ἀντάμα μὲ ταῖς ἄλλαις·
 ἄκων καὶ μὴ βουλόμενη πᾶ τὴν ὁ Πωκαρώπας,
 560 γράφει καὶ τίτλον παρευθὺς ἀπάνω εἰς τ' ἀνώφλιον.
 ὅμως εἰς ἄρχοντας καλὸς πάγει τὴν πρώτην νύκταν,
 ἐκείνη πίπτει παρευθὺς, τοὺς πόδας του ἐφίλει,
 μετὰ κλαυθμὸν πικρὸν (αὐτῷ) τὴν τύχην τῆς ἐλάλει,
 τὴν εὐγενεῖαν τῆς μάνας τῆς, ὅλων τῆς τῶν γονεῶν,
 565 τὸν θάνατον τῆς μάνας τῆς καὶ τὴν σκλαβίαν τὴν εἶχεν.
 ὡς δὲ ἐκείνος ἤκουσεν τὴν εὐγενεῖαν τῆς κόρης,
 δίδει τῆς τὸ χρυσάφιον κ' ἐστράφην μετὰ λύπης,
 καὶ τὸν θεὸν ἐδέετον νὰ ἔναι βοηθὸς τῆς.
 λίτραν χρυσάφιν ἔλαβεν ὡς διὰ τὴν ψυχὴν του.
 570 ἄλλος εὐθὺς ὑπάντησεν τὸν ἄρχονταν ἐτοῦτον

543 ἐρ" 544 cf. Ducange, p. 839 545 καὶ δούλον: em Gidel
 550 γράψαι 551 ἡμῖσιν λήτραν χρυσὸν 553 ἀπὸ 554 ἐκείνος
 555 τὸν ποδὸν τῆς 556 παρακαλεῖ 559—562 Gidelii negligentia
 foedissime lacerati apparent in proecedosi. lacunae signa posueram, recto
 sensu ductus, attamen Gidelium talia omisisse qualia codex rectissime
 praebebet suspicari non poteram 563 αὐτῷ addidi 565 σκλαβίαν τὴν
 ἦχεν 566 ὁδὲ κα κείνος 567 καὶ στράφην 570 ἐτοῦτο

- καὶ ῥώτησέ τον „πῶς ἔχει ἡ κόρη ἡ Ταρσία;“
 ὁ δὲ „καλῶς ἔχει“ φησὶν, κάκεινος πάγει μέσα.
 ἐκείνη πάλιν ἐφερθεὶς πίπτει ἔς αὐτοῦ τοὺς πόδας,
 παρακαλεῖ καὶ τὸν αὐτὸν, τοὺς πρώτους λόγους λέγει,
 575 δεικνύει καὶ τὸ ψυχικὸν τῆς ἔδωκεν ὁ ἄρχος.
 ὡς εἶδεν καὶ ὡς ἤκουσεν τὴν παρθενίαν τὴν εἶχεν,
 λυπᾶται, κλαίει καὶ αὐτὸς διπλὸν χρυσὸν τῆς δίδει,
 καὶ φεύγει καὶ ἀφίνει τὴν μετὰ λύπης μεγάλης.
 ὁ ἄλλος ἄρχων ἔστεκεν ἔξω κι ἀνάμενέν τον·
 580 ἔστράφην ἔξω κ' ἔστεκεν, λέγειν αὐτὸν τὸν λόγον
 „μακάρι νᾶχες μου τὸ ἔπειν παροῦ τὴν λύπην ποῦχῳ;“
 ἦλθεν κι ὁ τρίτος· ὡς αὐτοὺς ἀπέπεψεν κ' ἐκείνον·
 καὶ τῇ πρώτῃ γὰρ ἔλαβεν τὰ χρήματα τὰ ἔχει
 καὶ τὸν Μαρκίον τὰ ἔδωκεν, τὸν ἀσεβῆ ἐκείνον.
 585 „λάβε“ φησὶν „τὰ χρήματα, κἀγὼ παρθένος μένω.“
 ἐκείνος δὲ ὁ ἀσεβῆς εἰς τὸ πορνεῖον τὴν στέλλει·
 ἐκείνη πάλιν συνηθῶς τὴν παρθενίαν τῆς εἶχεν,
 καὶ χρήματα τὴν ἔδιδαν πολλὰ διὰ τὴν ψυχὴν τους.
 ὁ δὲ σκληρὸς Μαρκίωνας οὐκ ἤθελεν γὰρ οὕτως,
 590 τὸν Πωκαρώπαν ὤρισεν νὰ πάγη νὰ τὴν φθείρη.
 ἐκείνος δὲ ἀντίλεγε „οὐ δύναμαι ποιῆσαι.“
 ὡς γοῦν τὸν ἐφοβέρισεν, ἐγέρνεται καὶ πάγει.
 κάκεινη εἰς τοὺς πόδας του πίπτει, παρακαλεῖ τον·
 ὁ δὲ φησιν „οὐκ ἤμπορῶ τοῦτο νὰ τὸ ποιήσω.“
 595 ἡ δὲ „καὶ τ' εἶναι τόση βιὰ τὴν ἔχει ὁ Μαρκίων;“
 διὰ αὐτὰ τὰ στάμενα νὰ ἔχη καὶ τὸ κέρδος.“
 κ' ἡ κόρη παρεκάλει τον, τοῦτον τὸν λόγον λέγει
 „ἂν θέλῃ στάμενα πολλὰ, νὰ ἔχη καὶ τὸ κέρδος,
 ἐγὼ ἐπίσταμαι καλῶς κιθάραν νὰ τὴν παίζω,
 600 νὰ τραγουδῶ πανέμνοστα, αἰνίγματα νὰ λέγω·

575 δεικνύει 576 οἴκουσεν 579 ἀνάμενέν τους 580 καὶ στεκεν
 581 νάχες μου τὸ π' μακάρη παροῦ τὴν λύπην ὅπου ἔχω 582 καὶ
 κείνον 583 τὰ ἔπη, em Legrand 585 κἀγῳ cod., quod coniectura
 invenerat Gidel, quamquam ipse sibi πάγω vel τὰ ἐγὼ in codice legere
 visus erat 587 συνεχῶς ci Coestlinus 589 ὁ δὲ . . νός (prima adiectivi
 syllaba hausta est lacuna): unde exempli causa σκληρὸς posui, cum ad-
 iectivum in νός terminatum mihi non suppeteret 594 τοῦτον 595
 ὁ δὲ, emendavi secutus v. 749 597 παρακάλεν 598 καὶ τὸ, supra
 scr. ἀπὸ μέ, cod. 599 κιθάραν να του πέζω

- εἰς γάμους καὶ εἰς ἑορτὰς πάντοθεν νὰ πηγαίνω,
 νὰ τοῦ συνάγω στάμενα εἰς ὅσα νὰ χορτάνη.
 λοιπὸν τὸν παρακάλεσε, εἶπε τούτους τοὺς λόγους,
 ἐλπίζω εἰς τὸν κύριον καὶ νὰ μὲ συμπαθήσῃ.“
- 605 ὁ δὲ ἐπένευσεν εὐθύς καὶ πᾶ καὶ λέγει τοῦτο,
 καὶ τὴν κιθάραν ἔποικεν καὶ τὴν Ταρσιὰν τὴν δίδει,
 καὶ κάμνει διαλαλημὸν ᾠδὴν ἀγορὰν ἀπέσω
 „τίς θεὸς ν' ἀκούῃ ᾠσματα, αἰνίγματα καὶ λόγους
 καὶ ὑμνωδιὰν (καὶ) τραγωδιὰν, εἰς τὴν Ταρσιὰν ἅς πάγη.“
- 610 καὶ οὕτως γὰρ ἀπέφυγεν τὸν ὄλεθρον τοῦ πλάνου
 καὶ ἔσωσεν ἀπὸ θεοῦ τὴν παρθενίαν τὴν εἶχεν.
 Ἄλλὰ εἰς Ἀπολλώνιον τὸν λόγον διὰ νὰ στρέψω.
 ὡς γοῦν ἐκατελάβασιν κἄν δεκαπέντε χρόνοι,
 ὑπάγει Ἀπολλώνιος εἰς τὴν Ταρσὸν ἀπέσω,
- 615 ἀναζητῶντα τὴν Ταρσιὰν, θέλει νὰ τὴν παντρέψῃ.
 ἤρην τὸν Στραγκαλίωνα μετὰ τῆς γυναικὸς του,
 τὰ μαῦρα ἐφορούσασιν τάχα διὰ τὴν κόρην.
 ὡς ἔμαθεν τὸν θάνατον, ᾠδὴν τὸ μνημῆν τῆς ὑπάγει,
 τὰς τρίχας του ἐνέσπαζεν, τὸ πρόσωπόν του δέρνει,
- 620 καὶ τὴν Ταρσιὰν ἔκραζεν καὶ τὴν Ἀρχιστρατοῦσαν.
 ὅλον ὁ ἥλιος ἔκλαυσεν, ἢ πέτραις ἐβράγησαν,
 ἐκ τῶν πολλῶν τὸν κοπετὸν ἀνδρῶν (τε) καὶ γυναικῶν
 ἢ γῆ ἐπήγεν κ' ἔρχετον, τὰ νέφη σκοτεινιάσαν.
 ἐβγαίνει, φεύγει ἀπὸ τὴν γῆν, εἰς τὸ καράβι ἐσέβη·
- 625 εἰς τὴν κοιλιὰν τοῦ καραβιοῦ, ᾠδὴν τὸν βρώμον ἐκατέβην,
 τὸν ναύκληρον παρακαλεῖ καὶ τὸν γραμματικόν του
 νὰ ᾠδὴν φροντίδαν, μέριμναν ὅλην τοῦ καραβίου,
 κ' ἐκείνου δὲ τὸ σύνολον μὴδὲν τὸν ὀμιλήσουν.
 κάμνουσιν μῆνας τρεῖς καὶ δυὸ ἀπὸ πόλιν εἰς πόλιν,
- 630 ἀπὸ νησὶν ἕως νησίων, ὡς τὴν μεγάλην Πέπτην,

602 εἰς ὅσα νὰ χορτάνει 603 Legrandii diligentia nunc recte legitur. παρακάλεσε τὸν, quod transposui. pro εἶπε Gidel ἀπαί legerat: εἶπε em Bursianus 608 τῆς θεῖν νακούη 609 (καὶ) omi 611 καὶ σώσαν παρθενίαν τῆς 613 πέντε δέκα, em Biceias 614 suspiceris ὀπίσω 616 τὰ στραγκαλιώματα αὐτῆς τῆς γυναικὸς του 621 ἠπεστρ' ἐβράγησαν. αἱ πέτραι omi Gidel 622 (τε) om τῶν πολλῶν, em Biceias 623 ἢ γῆ cod., ut videtur: αὐτῆς ingeniose Coestlinus 624 nunc demum sensum praebebat codicis lectione genuina recuperata; legerat enim Gidel αὐτῆς νὰ φεύγῃ ἀπὸ τῆς γῆς. ceterum cod. στὸ καράβιον habet. possis igitur ἐσέβη ᾠδὴν τὸν καράβιον. 625 στὴν 627 νάχουν 630 πέπτην quod servandum esse duxi

καὶ τὸ πρῶτῃ εὐρέθησαν ἔσω ᾗς τὴν Μιτυλήνην.
 ἔκει ὄρισμὸν τοῦ Ζήτησαν νὰ ἔμποῦν εἰς τὸν λιμιῶνα,
 κὶ ὀρίζει νὰ ἔμποῦν χωρὶς φλάμπουρον καὶ σημάδιον.
 ὄλοι μαυροφοροῦσαν . . . . . :

- 635 ἦνταν οἱ ναύταις εἰς τὴν γῆν, ἦνταν κ' οἱ ὀφιτζιάλλοι.
 ὁ ἄρχων τοὺς ἐρώτησεν „τίνες καὶ πόθεν εἴστε;“
 καὶ κείνοι ἀπεκρίθησαν „ἀφέντης εἶν τῆς Τύρου.“
 λοιπὸν αὐθέντης τοῦ τόπου στέλλει τοὺς ἄρχοντάς του,
 νὰ τὸν παρακαλέσῃ, νὰ ἔβγῃ διὰ τὴν ἑμέραν,
 640 νὰ φᾶν ἀντάμ' οἱ δυὸ ἄφενταῖς καὶ πάλιν ἄς μισέψῃ.
 πολλὰ τὸν ἐσυντάχασιν, αὐτὸς δ' οὐκ εἶπεν λόγους·
 ὑπόδειγμα τοῦ ἔφεραν ἰὼβ τοῦ πολυάθλου,
 καὶ μετὰ ταῦτα τὸν θεὸν καὶ ὄλους τοὺς ἁγίους.
 ὁ δὲ φωνὴν οὐκ ἔδωκεν, ἀκρόασις οὐκ ἦτον.
 645 καὶ στρέφονται καὶ λέγουν το αὐθέντη Ἀντιναγώραν.
 ἐκεῖνος ὡς τὸ ἤκουσεν πολλὰ τὸ εἶχεν μέγαν,
 καὶ τὴν μεγάλην κυριακὴν, φώσκοντος τοῦ ἡλίου,
 τοὺς ἄρχοντάς του ἔπηρεν καὶ ἦμπεν εἰς τὸ πλοῖον.
 ἔλεγεν μὴ καὶ ἔλαθεν καὶ ἔβημεν μετ' ἐκείνου.
 650 ᾗς τὸ πλοῖον ἔσω ἔβησαν κ' Ἀντιναγώρας λέγει
 „χαῖρε, κύρι ἑπολλώνιε, καὶ πάλιν λέγω χαῖρε,
 οὐκ ἔνι θλίψις σήμερον, ἀλλὰ χαρὰ μεγάλη,
 παγκόσμιος ἀνάστασις Χριστοῦ τοῦ ζωοδότου,
 καὶ τῶν πιστῶν ὁμήγυρις, ἀνάστασις τῶν πάντων.
 655 λοιπὸν ἀνάστα, ἔξελθε, θεὸν μὴ παροργίσης·
 αὐτὸς γὰρ μέλλει καὶ νεκροὺς καὶ ζωντανοὺς νὰ κρίνῃ
 ἐν τῇ δευτέρᾳ τῇ φρικτῇ, οἱ καθαροὶ ἀλλήλους
 νὰ ἴδωσι καὶ νὰ χαροῦν εἰς τὰς μονὰς κυρίου.
 λοιπὸν ἀνάστα, ἔξελθε, θεὸν μὴ παροξύνῃς.“
 660 (ὁ δ') οὐδὲ λόγον ἔδωκεν οὐδ' ἀπεκρίθη ὄλω.

632 ἐκεῖ 633 χωρὶς σίμάδην φλάμπουρον ὄλη μαυροφοροῦσαν. cf. Ducange, p. 1682 635 καὶ οἱφιτζιάλλοι (officiali) 636 ἦσαι 637 ἦν
 638 τὸ λοιπὸν στήλλει 639 παρακαλέσῃ να εἴγει διὰ τὴν ἁ^γ ἡ^μ [i. e. τὴν ἁγίαν ἡμέραν] τῆς ἀναστάσεως 640 ἀντάμα ἀφέντες μισέψει
 641 ἀλλ' αὐτὸς οὐκ 644 οὐδὲ 645 τον, em Biceias ἀντιναγώρας
 646 πολλὰ τὸ ἤχεν μέγαν: quod emendatione vix egerit me docuit Legrand
 647 φασκούσης τοῦ ἡλίου: em Biceias 650 ἀντιναγώρας 651 κύρι πο-
 λώνιε 655 θεῷ 658 μονὰς 'mansiones' 659 θεῷ 660 οὐδὲ λόγον
 cod., ὁ δ' addidit eum Coestlino οὐδὲ ἀπεκρίθη

καὶ τὴν Ταρσίαν ἔπειπεν, καὶ φέραν τὴν ὀμπρός του,
 κράζει καὶ παραγγέλλει τὴν νὰ πάρῃ τὴν κιθάραν,
 νὰ πᾶ πρὸς Ἀπολλώνιον νὰ τὸν παρηγορήσῃ,
 „ἂν ἔν ὅτι ἐβγάλης τὸν ἄκ τὸ καράβιν μέσα,
 665 ἄπελθε νᾶσ' ἐλεύθερη, κ' ἐγὼ ν' ἀπολογοῦμαι
 τὰ στάμενα ποῦ ἔδωκεν ὁ κύρις Μαρκιόνης,
 ἐγὼ νὰ τὰ πλερόνω . . . . .“
 εὐθὺς γὰρ πάλιν ἡ Ταρσιά τὴν μουσικὴν λαμβάνει,
 εἰς τὴν κοιλιὰν τοῦ караβιοῦ ἐνέβηκεν ἡ κόρη,
 670 τὸν πρίτζην ἐπροσκύνησεν, στέκει καὶ χαιρετᾶ τον.
 παρηγοριάς καὶ ῥήματα ἤρξατο νὰ τὸν λέγῃ
 „ἐτοῦτα εἶν' τὰ λυπηρὰ τὰ ἔχει, ἀφέντη, ὁ κόσμος.“
 καὶ τὴν κιθάραν ἔκρουεν, μὲ μέλος τὰ κηλάδει
 „οὐκ ἔχει ὁ κόσμος διάφορος οὐδὲ τὰ πλούτη κέρδος·
 675 ὅλοι γυμνοὶ ἔγεννήθημεν, γυμνοὶ πάλιν ὑπάμεν.
 χίλια ἔτη ἂν ζήσωμεν, ὡς μία ὥρα εἶναι.
 ποῦ κεῖται καὶ ψυχοῦραγεί κ' ἐβγαίνει ἡ ψυχὴ του,
 καὶ τίς ἔγνω μυστήριον ἢ τὴν βουλήν κυρίου,
 τὸ πῶς νὰ παύῃ ὁ θάνατος, πῶς ν' ἀκατασχολάζῃ
 680 πόσαις πικριαῖς, πόσαις χολαῖς καὶ συμφοραῖς τοῦ βίου;
 ναὶ, ναὶ, κάτῳ ἢ ἄλεεινῇ ἄς εἶχα ἀποθάνει,
 παροῦ κ' ἔχω πολλαῖς πικριαῖς καὶ δάκρυα καὶ πόνους.“
 τότε ὁ Ἀπολλώνιος στρέφεται πρὸς ἐκείνην
 καὶ λέγει τὴν „πόθεν εἶσαι καὶ πόθεν ἡ γενεά σου;
 685 κ' ἐτόλμησας καὶ συντυχεῖν καὶ ἐλθεῖν πρὸς ἐμέναν;
 δίδεις μου ὄχλησιν πολλὴν καὶ ταραχὴν μεγάλην.“
 καὶ ἤρξατο, νιγματωδῶς πλαγιά τοῦ συντυχαίνει.
 ὡς δὲ διέλυσεν εὐθὺς αἰνίγματα ἡ κόρη,
 ἐκατανίγησαν λαλεῖν ἀλλήλους ἄχρι κόρου·
 690 καὶ τότε πάλιν ἡ Ταρσιά παρακαλεῖ τον νᾶβγη
 „καὶ ἄκουσον, ὦ δέσποτα, τῆς ταπεινῆς σοῦ δούλης,

662 παραγκέλη 664 εὐγάληστη quod nunc emendavi ἀκ codex
 665 νάσελεύτερη [i. e. νὰ ἦσαι ἐλεύθερη] κατῳ νὰπὸ λογοῦμε 669 ἀνέ-
 βηκαν 670 χαιρε τούτον legerat Gidelius, unde χαιρετᾶ τον in proe-
 dosi feceram. idem vero nunc codex habere dicitur a Legrandio 672
 ἦν 673 τὰ κηλάδην 675 ἐγενήθημεν 679 ἀπάτη cod., unde veram
 scripturam mihi videor nunc demum reflexisse ἀκατασχολάζει 680 su-
 spiceris τόσαις 681 ἡλεεινή, em Legrand 685 καὶ τόλμησας 687
 νιγματωδὸς πλατιά μου συντυχάνης: ex parte secutus sum Coestlini emen-
 dationem 689 ἐκατανίγησαν cī Bicelas

καὶ ἔλα ἔξω μεθ' ἡμῶν τὴν σήμερον ἡμέραν.
 ἂν ἔβγησ ἔξω σήμερον ἀπέσω ἀπ' τὸ καράβιν,
 ἴβγαίνω κ' ἐγὼ ἀπ' τὴν σκλαβιὰν κι ἀπὸ τὴν δουλοσύνην.“
 695 καὶ κείνος ἀπεκρίθη την, τοῦτον τὸν λόγον εἶπεν
 „ἐγὼ ἴπεδῶ οὐ ξεβαίνω ἕως τῆς τελευτῆς μου
 οὐχ ὄψομαι τὸν ἥλιον· ἄμε καλῶς, ἡ κόρη.“
 ἦ δὲ ἀπόρει τὰ πολλὰ, οὐκ εἶχεν τί ποιήσει.
 τὸ κράσπεδόν του ἔλαβεν, πάλιν παρακαλεῖ τον·
 700 ἐκεῖνος τὴν ἐβράπισεν ἔς τὴν δεξιὰν σιαγῶνα.
 τοῦτο δ' ἐθλίβην το πολλὰ, ἀπὸ ψυχῆς στενάζει,
 ἀνέκραζεν καὶ στέναζεν τὸ τ' ἔπαθεν ἡ κόρη
 „ἂν ἤξευρες τὸ γένος μου καὶ τίνος κόρη εἶμαι,
 νὰ ἔπασχας καὶ νὰ ἴκλαιες ἀντάμα μετὰ ἴμένα.
 705 ἐγῶμαι κόρη πρίγκιπος, ἐγγόνη βασιλέως
 τῆς Τύρου καὶ τῆς Τρίπολης καὶ τῆς Ἀντιοχείας.
 καὶ δέσποινα ἡ μάνα μου μέσα εἰς τὸ καράβιν
 ἐγέννησέ μ' ἡ δύστιχος κ' ἀπέθανεν ἐκείνη·
 καὶ μέναν ὁ πατέρας μου εἰς τὴν Ταρσὸν με πῆρεν
 710 καὶ παραδίδει με ἐκεῖ τὸν κύρι Στραγγαλιῶνα.
 εἶχα τὴν παραμάναν μου ἀντὶς μάναν καὶ κύριν,
 Ἰλεωκαρδιὰν τὴν ἔκραζαν, παρηγοριὰν ψυχῆς μου,
 κάκείνη ἀφ' ἣν ἀπόθανεν, πολλὰ κακὰ με ἠῦραν.
 εἶχεν ἡ Διονύσια, κυρὰ τοῦ ὀσπητίου,
 715 κόρην μαύρην καὶ ἄσκημην, Ζαμπέλαν τὴν ἔκράζαν.
 καὶ διατ' ἤμουν ὁμορφῆ, πάντα ἐζήλευσάν μου.
 καὶ μιᾶ οὖν τῶν ἡμερῶν πῆγα ἔς τὸ ἀκρωτήριν,
 νὰ κλάψω παραμάναν μου ἔς τὸ μνημάν της ἀπάνω.
 ἐκεῖ ἴπεσαν τὸν δούλόν τους διὰ νὰ με σκοτώσῃ·
 720 γυμνὸν βαστάνει τὸ σπαθὶν νὰ μ' ἀποκεφαλίσῃ,
 καὶ ζήτημαν τοῦ Ζήτησα ἄχρισ ὡς μίαν ὦραν·
 καὶ στάθηκα νὰ προσευχῶ ὡς διὰ τὴν ψυχὴν μου·

693 σήμερον ἔξω cod., transposui metri gratia 694 εὐγένω καὶ
 ἐγὼ ἀπὸ 696 ἀπεδῶ οὐ ξεβαίνω ἕως 698 ἀπόρειν 700 ἐράπησεν
 ἄγῶνα em Bichelas, Legrand 701 τοῦτον ἐθλίβην το πολλὰ 705
 ἐγγόνη 708 μ' ἡ scr. με cod. καὶ κείνη ἀποθάνειν 711 σὺν τῆς
 cod., quod certatim emendavimus Bichelas, Bursianus, ego 712 λεωκαρ-
 διαν 713 ἀφόν, em Legrand 715 ἄσκημιν Ζαπέταν 716 διατί-
 μουν, em Bursianus, Bichelas ἐζήλευσαν cod. 718 τὴν παραμάναν
 720 γυμνῶν διὰ νὰ 722 προσευχῶ

ἰδοῦ, ἐξαίφνης ἦλθασιν ἀράπιδες κουρσάροι
 καὶ παίρνουν με καὶ φέρνουν με ἐδῶ ἔς τὴν Μιτυλήνην.
 725 καὶ εἰς αἰσχρὸς καὶ βδελυρὸς γέρων ἀπαὶ τὴν χῶραν
 χρυσίνους δίδει ἑκατὸν καὶ παίρνει με διὰ σκλάβα.
 εἰς τὸ πορνεῖον μ' ἔστειλεν μὲ ἄλλαις ὁποῦ εἶχεν,
 γράφει καὶ τίτλον ἄνωθεν ἔς τ' ἀνώφλιον τῆς πόρτας,
 ὅστις τὴν πρώτην νύκταν (νὰ) κοιμηθῆ μετὰ μέναν,
 730 χρυσάφι λίτρα ἡμισὴ νὰ ἔναι ἡ τιμὴ μου,
 ὁ δεύτερος τὸ τέταρτον, κι ὁ τρίτος ἄλλον τόσον,
 καὶ μετὰ ταῦτα οἱ ἐξῆς ἀπ' ἐνὸς δηναρίου.
 ἦλθεν ὁ πρῶτος τῆ νυκτὶ, ἀφέντης ἦν τοῦ τόπου,
 καὶ σκύπτω εἰς τοὺς πόδας του, κλαίω τὴν συμφορὰν μου,
 735 καὶ δέομαι, ἀντιβολῶ, διὰ τὴν παρθενιά μου,
 Ἰηγοῦμαι καὶ τὴν τύχην μου, τὴν γενεάν τὴν εἶχα,
 καὶ κείνος ἐλυπήθη με κ' ἔκλαυσε μετὰ μέναν,
 καὶ δίδει με τὸ ψυχικὸν, χρυσάφιν λίτραν μίαν.
 ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, ὁμοίως καὶ ὁ τρίτος,
 740 κ' ἐγὼ πάλιν τὰ χρήματα δίδω τα τ' αὐθεντός μου.
 ἀλλ' ἄτυχος ἀκόρεστος οὐκ ἦτον χορτασμένος
 ὡς εἶδεν ὅτι ἐκ θεοῦ τηρεῖτ' ἡ παρθενιά μου,
 καὶ δὲν εὐρέθηκέν τινὰς ὡς διὰ νὰ με βιάσῃ,
 εἶχεν γὰρ δούλον ἀσεβὴν ἄνομα Πτωκαρώπα,
 745 ὀρίζει, διαφεντεύγει τον νὰ ἔλθῃ νὰ με φθειρή.
 ἐκεῖνος ἦλθεν τὸ λοιπὸν μετὰ μεγάλης βίας,
 καὶ πίπτω εἰς τοὺς πόδας του, κλαίω, παρακαλῶ τον,
 „οὐδὲν τολμῶ“ μὲ ἔλεγεν „καὶ ὀρισμένος εἶμαι.“
 ἐγὼ δὲ λέγω πρὸς αὐτόν „καὶ τί ἔναι βία τούτου;“
 750 „ὁ ἀφέντης μας (τὰ) στάμενα ἵγαπᾷ νὰ (τὰ) κερδαίνῃ,
 καὶ διὰ τοῦτο τὸ ποιεῖ ἤτις . . . . .“
 τότε παρακαλῶ αὐτόν, τοῦτον τὸν λόγον λέγω
 „εἰπέ τον τὸν ἀφέντην μας καὶ ἄς μοῦ συμπαθήσῃ,
 καὶ μίαν κιθάραν ἔμορφην θέλω διὰ νὰ μοῦ ποίσῃ,
 755 καὶ νὰ τὴν κρούω εἰς χαρὰς, λογάριν νὰ σωρεύσω

723 ἀζάπιδες   725 ἐσχρὸς καὶ βδελυρὸς γὰρ [em Gidel] ἀπεστὴν
 726 ἐρ: καὶ πέρνημαι   729 (νὰ) om. ceterum puto fuisse τῆ πρώτῃ
 τῆ νυκτὶ   732 ἡ ἐξῆς ἀπένοσ   736 τὴν γεναιάν   738 δίδημαὶ λύτραν α
 740 καιγῶ   742 τηρεῖ   750 (τὰ) om bis   751 καὶ διὰ τοῦτον ποιεῖ ἤτις
 752 τον τοῦτον.   754 πίσῃ   755 σωρεύσω eufi scripserim in proecodsi,
 Legrandius σωρεύσω in codice esse nuntiavit. Gidel σωρεύσω legerat

διπλοῦν παρὰ τὸ πόρνειον . . . . .
 ἐπένευσεν ὁ ἀσεβῆς κι ἀφήκέν με εἰς τοῦτο,
 καὶ τῶρα ὁ Ἀντίγορος ὁ ἄρχοντας τοῦ τόπου,
 ὁποῦ μὲ ποῖκεν τὸ καλὸν (εἰσέ) τὴν πρώτην νύκταν,
 760 ἐτάχθην πάλιν εἰς τὸν θεὸν, ἂν ἔβγω ἀπὸ μέσα,
 τὰ στάμενά μου τῆς σκλαβιάς ἐκείνος νὰ τὰ δώσῃ,
 καὶ νᾶμαι καὶ ἐλεύθερη ὅπου θέλω νὰ πάγω.“
 ἐκείνος ὅσον ἤκουσεν τὰ λόγια τῆς κόρης,
 θωρεῖ καὶ παραμοιάζεν τῆς μάνας τῆς τὰ κάλλη·
 765 τόση ἦτον ἡ μήτηρ τῆς ὅταν τὴν εὐλογήθη.
 εἶδεν καὶ τὰ σημάδια τῆς, εὐθύς ἀγνώρισέν τὴν·
 τρέχει καὶ ἀγκαλιάζει τὴν, σκύπτει, καταφιλεῖ τὴν.
 „ἔγψμαι ὁ πατέρας σου, ὁ πρίγκιπας τὸν λέγεις·
 ἐγὼ γιὰ σέναν κάθομαι εἰς τὴν κοιλιὰν τοῦ πλοίου.
 770 ὡς ἔμαθα εἰς τὸν Ταρσὸν ὅτι εἶς' ἀποθαμένη,
 καὶ εἶδα καὶ τὸν τάφον σου τριγύρου γεγραμμένον
 'μνημεῖον κόρης παντερπνῆς Ταρσίας τῆς παρθένου,'
 εὐθύς (ς) τὸ πλοῖον ἔμπηκα, ἀπέσω εἰς τὴν κοιλιὰν τοῦ,
 καὶ ὤμοσα νὰ μὴδ' ἐβγῶ ὡς ὅπου ν' ἀποθάνω.
 775 ἔχω σ', (ἔχω σ',) ὀμμάτια μου, ἔχω σε, φῶς καὶ δόξαν.
 ἔλα καὶ ἄς υπάγωμεν ἔξω ἀπ' τὸ καράβιν.“
 ἐξέρχονται ὁμοῦ οἱ δυὸ καὶ εἰς τὴν γῆν ὑπάσιν·
 τὰ βούκινα ἐπαίξασιν μέσα εἰς τὸ καράβιν,
 τὰ φλάμπουρα ἐστήσασιν κ' εἶχαν χαρὰν μεγάλην.
 780 ἄρχοντες καὶ ἀρχόντισσais ἐτρέχασιν νὰ ἴδουσιν,
 κ' ἦτον διπλὴ ἡ ἑορτὴ ἀνάστασης κυρίου.
 εἰς τὰ παλάτια πήγασιν τοῦ ἄρχοντος τοῦ τόπου,
 καὶ χαίρονται κ' εὐφραίνονται μικροὶ τε καὶ μεγάλοι.
 ἐζήτησεν ὁ ἄρχοντας, ἀφέντης γοῦν τῆς χώρας,
 785 Ζητᾶ γυναῖκαν νόμιμον τὴν Ταρσίαν νὰ πάρῃ.
 ἐπένευσεν ὁ κύρις τῆς, καὶ γίνετον ὁ γάμος.
 ἡ δὲ Ταρσία ζήτησεν τὸν δυστυχὴν τὸν γέρον,
 πέμπει καὶ κωλοσύρνουν τον, κόπτουν τὴν κεφαλὴν του,

758 τόρα 759 πῖκεν (εἰσέ) om 760 ἔναγῃ ἀπὸ μὲν legerat Gidel
 quod emendare ne Oedipus quidem potest 765 post εὐλογήθη liber
 habet ὁ πρίγκηψ 766 nolui corrigere ἐγνώρισεν 769 στήν 770 ὅτι
 σ' ἀποθ. 771 οἶδα 772 παντρεπνῆς 773 (ς) de meo addidi 774 μὴ
 δέν εὐγῶ 775 ἔχω σε semel tantum praebet cod. possis δόξα 776 ἀπετε
 782 εἰ τὰ 783 καὶ φαίνονται 787 et 788 habet Ducangius, p. 1493

ὁ οἶκός του ἐγίνετον ἄρπαγμα δημοσίου.

- 790 καὶ μετὰ ταῦτα πέρασαν τριάκοντα ἡμέραις,
βλέπει ὁ Ἀπολλώνιος ἐν ὄνειρον τὴν νύκταν,
ὅτι ἦλθεν ἄγγελος θεοῦ, λέγει αὐτὸν τοιαῦτα
„τοργὸν ἄμε ᾿ς τὴν Ἔφεσον, θεοῦ κελεύοντά σε,
νὰ προσκυνήσης τοὺς ἁγίους, ὅλα τὰ μοναστήρια·
795 εἰς γυναικεῖα ἄμε δὲ καὶ ὅλα νὰ γυρεύσης,
καὶ νὰ δοξάσης τὸν θεὸν καὶ ὅλους τοὺς ἁγίους.“
ἐξύπνησεν, ἐτέρθηκεν, λέγει τὸ ὄνειρόν του,
καὶ τὸν γαβρόν του παίρνει τὸν ὁμοῦ μὲ τὴν Ταρσίαν·
᾿ς τὴν Ἔφεσον ἀπέπλευσεν μὲ κάτεργα μεγάλα.
800 εἰς τὸν ναὸν ἐπήγασιν τοῦ ἀποστόλου Ἰωάννου,
ἐπιστηθίου φίλου τοῦ Χριστοῦ, (τοῦ) θεολόγου.
ἤμπαν καὶ προσκυνήσασιν ἀνδρεῖα καὶ γυναῖκεια,
καὶ εἰς τῆς πρωτομάρτυρος Θέκλας ἐκεῖ (ποῦ) ἦσαν
πολλαῖς ἁγίαις καλογραῖς καὶ κυρὰ Ἀρχιστρατοῦσα,
805 ἡ σύμβιος τοῦ πρίγκιπος Τύρου Ἀπολλωνίου.
ὡς γοῦν (ἐκεῖ) ἐχείρισεν νὰ λέγη τὰ συμβάντα,
(ὡς) ἦλθεν διὰ τῆς θάλασσου, λέγει διὰ τὴν γένναν,
ἐκείνη ἀναγνωρίζει τον, καὶ βράζει ἡ καρδιά της,
ἀπὸ τοῦ θρόνου ἔγερνεται καὶ πᾶ. καταφιλεῖ τον
810 „ἐγῶμαι, ἀφέντη, ἐγὼ εἶμαι, ἐγῶμαι τὴν γυρεύεις,
ἐγῶμαι ποῦ μ' ἐβάλετε μέσα εἰς τὸ κιβώτιν·
ἂν δὲν πιστεύης κ' εἴμ' ἐγὼ, ἰδὲ καὶ τὴν γραφὴν σου,
ἰδὲ καὶ τὸ πιττάκιν σου τὸ εἶχα ᾿ς τὸ κιβώτιν.“
καὶ τότε γίνεται χαρὰ ὡσὰν καὶ εἰς τὸ πρῶτον
815 νεκρῶν γὰρ ἐξανάστασις, νεκρῶν ἀπολωλότων.
καὶ τίς ἰδὼν νὰ μὴ χαρῆ καὶ τὸν θεὸν δοξάση;
κάθονται, συμβουλευόνται εἰς τὴν Ταρσὸν νὰ πᾶσιν

* * * * *

..... Διονυσίαν καὶ τὸν Στραγαλιῶνα.

789 ἐγίνετον 791 ἐνονήρω: em Gidel 793 κελεύοντά σοι 794
τοὺς . . . οὺς eod., unde in procedosi feci ναοὺς, nunc ἁγίους dedi, cf.
v. 796 800 ἐπήγασιν τοῦ ἁγ. [i. e. ἁγίου] ἀποστόλου ἰω'. 801 (τοῦ)
om 802 προσκυνήσασι 803 (ποῦ) addidi 804 καὶ ἡγουμένησα
κυρὰ Ἀρχιστρατοῦσα 806 (ἐκεῖ) om addit liber post hunc versum
ὁ ἀπολλώνιος τὰ τοῦ ἐσυνέβησαν 807 (ὡς) om 811 που με βάλεται
814 χαρὰ μεγάλη γίνεται post 818 non nullos excoisisse versus perspi-
cium est

- „τόν τάφον δεῖξέ μου νὰ ἴδῳ νὰ κλαύσω τὴν Ταρσίαν!“
- 820 ὁ δὲ ἐπένευσεν εὐθύς καὶ πᾶσιν εἰς τὸν τάφον,
ἀνοίγουσιν καὶ ἄβρισκουν εὐλον εἰς τὸ κιβούριον,
καὶ τότε ἄβγάλλουν τὴν Ταρσίαν καὶ πᾶν τὴν εἰς τὸ μῖσον.
τοὺς ἄρχοντας ἐκράξασιν, ἐκδίκησιν ζητοῦσιν.
καὶ παίρνουν τὸ ἀντρόγυνον ὁμοῦ μὲ τὴν Ζαμπέλαν
- 825 εἰς τὸ μνημεῖον τῆς Ταρσιᾶς, ἐκεῖ λιθοβολοῦν τοὺς.
καὶ ἐπληρώθη τοῦ Δαβὶδ τὸ ψαλμῶδου ἐκείνου
„τόν λάκκον ὠρυξαν ἄκρον, βόθρον μέγαν ἐποίησαν,
καὶ εἰς αὐτὸν ἐνέπεσον αὐτοὶ (οἱ) ἐργάσαντό τον.“
τὸν βίον των ἐσπάραξαν οἱ ἄρχοντες τῆς πόλης.
- 830 ἐκεῖ πάλιν ἐξέβησαν, (᾿ς) Ἄντιοχείαν πᾶσιν
εὐθύς τὸν ἐπροσδέκτησαν μετὰ χαρᾶς μεγάλης
καὶ στέφασιν τὸν βασιλεᾶ, ἀφέντην εἰς τὸν τόπον.
καὶ τὸν γαβρὸν καὶ τὴν Ταρσίαν ᾿ς τὸν τόπον τοὺς βάλλει
καὶ βάνει τοὺς ἀντίτοπους ὡσάν παιδιὰ του ποῦ ἦσαν.
- 835 κάκεινος κ' ἡ βασίλισσα, ἡ Ἀρχιστρατιοῦσα,
ἐπῆραν καὶ ἐξέβησαν, εἰς Τύρον ἀπαισώνουν.
ἐξαίφνης ὡς τὸν εἶδασιν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
ἐχάρησαν, ἐσκίρτησαν, εἶχαν χαρὰν μεγάλην.
ὀρίζει καὶ ἀφίνει τοὺς τὸ τέλος καὶ τὸ χρεὸς τοὺς
- 840 (εἰς) ὅσους χρόνους ἔλειπεν καὶ κεφαλὴν ἀφήκεν.
κάκεινος ἀποδιάβηκεν, ᾿ς τὴν Τρίπολιν ἐπῆγεν,
κ' ἡ δέσποινα βασίλισσα ἀντάμα μετὰ κείνον.
ἐκεῖ ἄβρασιν τὸν βασιλεᾶ, τὸν γέρον των πατέρα,
πλέκουν, καταφιλοῦσιν τὸν, κείνος πάλιν ἐκείνους.
- 845 καὶ ἦν ἰδεῖν, πάλιν ν' εἰπῶ, τοῦ ψαλμῶδου τὸ ῥῆμα
„πατέρας εὐφραινόμενος τὴν ἑαυτοῦ θυγάτηρ
γίνεται ἐκλαμπρος χαρὰ, μεγάλη εὐφροσύνη.“
ὅλοι (γοργὸν) ἐδράμασιν διὰ νὰ τοὺς ἰδοῦσιν,

819 δεῖξαι μου 822 πάντιν 824 Ζαπέταν 826 δαυ': em Gidel
ψαλμοδὸς ἐκείνου 827 ἄκρον: em Gidel μακρὸν εἰ Bicelas 828 ἀνά-
πεσον, em Coestlinus (οἱ) om ἐργάσαντο σε 829 τον ἔπραξαν, pro
quo in proeodōsi dederam τούτων ἔπραξαν, quod cum displiceret Bicelae,
aliam emendandā viam inii 830 (᾿ς) add Bicelas 834 φάνη em Bi-
celas ἀντιτύπους em Coestlinus ὡς σάν παιδιὰ τους ὅπου ἦσαν 835
fortasse Ἀρχιστρατηγοῦσα 840 (εἰς) om 843 τὸν πατέρα τους 844
ἐκείνος 845 ἰδῶν ψαλμῶδός 846 πατέρα εὐφραινόμενῃ τὸν 848
γοργὸν scripsi, codex μικροί. potest fuisse ὅλοι μικροὶ μεγάλοι τε ἔδραμαν
νὰ τοὺς ἴδουν

ἐκεῖ γὰρ ἀπεμείνασιν ἀντάμα μὲ τὸν γέρον.
850 καὶ μετὰ ταῦτα πέθανεν ὁ βασιλεὺς ὁ γέρων,
ἐγένοντο διάδοχοι ὁμοῦ οἱ κληρονόμοι,
καὶ τὸν γαβρόν του ἔστειλεν καὶ στέψαν βασιλέαν.

Καὶ ταῦτα ἐξηγήθημεν διὰ τὰ μεγαλεῖα
τὰ ἄπειρα τὰ γίνονται καθ' ἐκάστην ἡμέραν
855 παρὰ τοῦ παντοκράτορος καὶ ποιητῆ τῶν πάντων,
εἰς δόξαν καὶ (εἰς ἔπ)αινον τριάδος ἀδιαιρέτου,
νῦν καὶ αἰεὶ (τε) καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

ἀμήν.

851 expectes ὁμοῦ καὶ κλ. 852 γαυρόν 855 τοῦ παντ. scripsi:
κυρίου παντ. cod. Coestlino παρὰ κυριοῦ παγκράτορος placebat ποιήτ
τῶν ἀπάντων 856 καὶ αἶνον καὶ χαρὰν τρίας ἀδιαιρέτου 857 (τε) om.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΙΝΟΣ ΔΟΚΙΜΩΤΑΤΟΥ ΚΑΙ
ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΟΣ.

Ἔλεγον οὐμὴ νὰ γράψω
οὐδὲ χεῖρα νὰ κινήσω
εἰς διήγησιν τοῦ λόγου
τοῦ ἀνδρὸς τοῦ σοφωτάτου
5 καὶ τοῦ γέροντος ἐκείνου
τοῦ πολλὰ φρονιμωτάτου·
ἢ δὲ σὴ φιλικωτάτη,
καθαρὰ φιλία λέγω,
εἴλκυσε καμὲ πρὸς τοῦτον
10 ἐν ἀδολεσχίᾳ γράψαι,
καὶ διήγησιν προσφέρω
τοῦ πτωχοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου·
οἶδα γὰρ, καλῶς γινώσκω,
ἢ ὑπακοὴ τοῦ φίλου
15 ἐκ Ζεούσης τῆς καρδίας
οὐ γενέσθαι μᾶλλον θέλει.
διὰ τοῦτο δέχου ταῦτα,
ὦ Ἀργυρομύτη φίλε,
τὰ ῥησίδα τοῦ λόγου,
20 εἰ καὶ ἀμαθῆ ὑπάρχουν·
περισσότερον εἰς τοῦτο
ἢ ἀγάπη σου, καὶ φίλε,
ἔφερε με τοῦ νὰ γράψω·

Edidi carmen e codice Vindobonensi: vide praefationem.

9 εἴλησαι, em Sathas 20 ἀμαθὲς 22 fort. κύρ φ. 23 με Sa-
thas: μοι

25   ξένον μονάχοις ὑπάρχει
                      τοῦ νὰ γράφουσιν τοιαῦτα
                      μυθικά καὶ βίου λόγον·
                      πλὴν ὑπήκουσά σοι, φίλε,
                      καὶ τὴν χεῖρά μου προτείνω,
                      καὶ διήγησιν ἠρξάμην,
30   καὶ τὸ οὖς εὐήκοον ἔχε.
                      Ἦτον ἄνθρωπος ἐν τόπῳ
                      φρόνιμος πολλὰ καὶ μέγας,
                      ἐνδοξός τε καὶ ἀγχίνους,
                      πλούσιος ἐν βίοις πᾶσι
35   κινητοῖς τε (κ') ἀκινήτοις,
                      εἰς τὴν γνῶσιν λέγω μέγας·
                      εἶχεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας
                      καὶ γαμβροὺς μὲ τὸν ἑμαυτὸν του,
                      ἐκγονάς τε σμικροτάτας
40   ἄρσενάς τε καὶ θηλείας.
                      καὶ κατήντησεν εἰς τόπον
                      ἐκ τῆς πόλεως μακρόθεν
                      τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου·
                      καὶ συνέφερον ὁ χρόνος
45   μὲ τοῦ νοῦ τὴν δεξιότην,
                      καὶ ἐπλούτησεν ἐκεῖσε
                      καὶ αὐτὸς καὶ τὰ παιδιὰ του.
                      ὡς γοῦν ἔφερον ὁ χρόνος,
                      ὁ ἀσύστατος ὁ βίος,
50   καὶ τὸ κύλισμα τῆς τύχης,
                      τὸ ἀσύστατον τοῦ κόσμου,
                      ἦλθεν κούρσος εἰς τὸν τόπον,
                      οὐ εὐρίσκετον ὁ γέρων·
                      εἶτα ἐπτώχευσεν ἐκεῖσε
55   ἅμα τε καὶ τὰ παιδιὰ του
                      εἰς πενίαν τὴν ἐσχάτην,
                      δυστυχίαν βαρυτάτην·
                      οὐ γὰρ ἄρτου βαρυτάτου

ἐκατήντησεν ὁ γέρων.
60 ἀπορήσας τοίνυν οὕτως,
καὶ ὅπως ζήσειν οὐκ εἶχεν,
ἀλλ' οὐδ' ὑπομείναι πλέον
τοῦ λιμοῦ τε τὴν πυράγραν
καὶ τὴν συμφορὰν ἦν εἶχεν,
65 τὸν υἱὸν τοῦ ἐπαίρνει μόνον
τὸν κρειττότερον τῶν πάντων
καὶ τὸν φρονιμώτερόν του
εἰς κρυφόν τινά τε τόπον
καὶ ἀπόδημον ἀνθρώποις
70 τὸν ἐπαίρνει καὶ παγαίνει·
καὶ καθίσαντες ἐκεῖσε
καὶ μικρὸν ἀναπαυθέντες,
μυστικῶς τὸν συντυχαίνει,
παραβολικῶς ἀρχίζει
75 „ἄκουσον, υἱέ μου, πρῶτον
λόγους ταπεινοῦ πατρός σου,
δέξου τούτους μετὰ πάσης
τῆς καλῆς σου προθυμίας·
οὐ γὰρ ἔμελλον, υἱέ μου,
80 φέρειν σε τοιούτους λόγους,
ὁ δ' ἀσύστατος ὁ χρόνος
καὶ ἡ βία τῶν παιδιῶν μου,
ταῦτα λέγω σοι ἐκ βίας
καὶ πολλῆς μου δυστυχίας.
85 ὅταν ἄπτη πῦρ εἰς πλήθος
καὶ καθέζωνται οἱ πάντες
πανταχόθεν τοῦ πυρός τε
καὶ θερμαίνωνται ἐκ ταύτης,
ἂν πηδήσῃ φῶς ἐκ ταύτης,
90 οἶον ν' εὖρη πλέον τῶν ἄλλων
πλησιέστερον τῶν πάντων,
ἐκείνου τὰ γένηι ἀνάπτει
καὶ τὸ πρόσωπον τσιφλίζει.
ἀτιμόνεται παρ' ὅλους

61 ἔχων εἰ Bicelas 67 expectes των pro του
ἰστιᾶς? 90 οἶον ν' scripsi: οἶον

87 fuitne τῆς

95   τοὺς ἐκεῖσε καθημένους,
                       καὶ κατ' ἐκεινοῦ λαλοῦσιν·
                       ἔχει μὲν τὴν ζέσιν πλέον,
                       τὴν θερμότητα εἰς πλῆθος,
 100   τῶρα δ' ἔχει καὶ τὸν μῶμον
                       καὶ τὴν ἐντροπὴν τῶν πάντων.
                       οὕτως ἔναι, τὸ παιδίον μου,
                       καὶ τῶν αὐθεντῶν ἡ ἀγάπη·
                       τοὺς κοντότερα θερμαίνουν,
 105   ἐπὶ πλεῖον μεγαλόνου
                       καὶ δοξάζουσιν εἰς πλοῦτος
                       καὶ τιμὴν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους·
                       ὅταν θυμωθοῦν πολλάκις,
                       πάλι αὐτοὺς κατατσουφλίζουν
                       καὶ πομπεύου καὶ δημείουν,
 110   ζημιόνου, ἐξορίζου,
                       καὶ κακοῖς πολλοῖς ἐκδίδου
                       ἀπαὶ τῶν μακρὰν ἐστῶτων.
                       διὰ τοῦτον οὖν τὸν φόβον
                       οὐ κατεπιάστην ὄλωσ,
 115   ἀλλ' οὐκ ἐδεξάμην τοῦτο,
                       νὰ ἡμ' εἰς βασιλεῶσ παλάτιν,
                       καὶ τὴν δόξαν γὰρ νὰ ἔχω·
                       τῶρα δ' ὁ καιρὸς τὸ φέρνει
                       νὰ ἡμ' εἰς βασιλεῶσ παλάτιν,
 120   διὰ νὰ θρέψω τὰ παιδιὰ μου,
                       καὶ τὸν ἑμαυτὸν μου πάντως,
                       κ' εἴ τι θέλει θεὸς ἅσ πάθω,
                       καὶ ἅσ πειραστῶ μεγάλωσ!
                       ἄκουσον βουλήν, υἱέ μου,
 125   τὴν βουλευῶ (νῦν) ποιῆσαι,
                       καὶ τὴν ἔχω εἰς τὴν καρδιάν μου.
                       ἂν σέ φαίνεται καὶ σέ γὰρ,
                       τῷ θεῷ δὲ μᾶλλον πρῶτον
                       τῷ εἰδότι καὶ τὰ πάντα,

- 130 ἄγωμε εἰς τὸν χαλκέα
τὸν κρείττοτερον τῶν πάντων,
ἄλυσόν με ποῖσον πρῶτον,
στιβαρὰ χειρόψια δύο.
ταύτην γάρ με περιθέντες
135 σύ τε κ' οἱ υἱοί μου πάντες,
καὶ καλῶς δέσετε ταύτην
χειράς ἅμα καὶ ποσί τε·
ἔπαρον τοὺς ἀδελφούς σου,
μᾶλλον δὲ καὶ τοὺς γαμβρούς σου,
140 εἰς μεγάλην Βυζαντίδα
ἄρατέ με ὡς κακοῦργον
καὶ κακόβουλον στρατιώτην,
ὄπου ἔχασε τὴν γενεάν σας
παρ' οὐδὲν ἀπαὶ τὸν κόσμον
145 μὲ τὰ συμβουλευμάτα του
τὰ παμπόνηρα, τὰ Ξεύρω,
καὶ τὰς δυστροπίας, ποῦ ἔχω.
πέισθητι ἐμοῖς τοῖς λόγοις,
ὦ παμφίλτατόν μοι τέκνον,
150 δράμε παρευθὺς εἰς Πόλιν
μὲ τοὺς ἀδελφούς σου πάντας,
πώλησόν με ὡς κακοῦργον,
ἔπαρον χιλιάδας πέντε,
ἅμε, θρέψον τὰ παιδιά μου,
155 καὶ τὸν ἑμαυτόν μου πάντως
ἀπὸ τοῦ κινδύνου τούτου
- * * *
- μὰ τὸν ἅγιον Δημήτριον
ἔξομολογοῦμαί σέ την
τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τώρα.
160 ἂν οὐδὲν ποιήσης τούτου
ἐν σπουδῇ καὶ πάσῃ γνῶσει,
πάντες ἅμα ἐκτριβήτε,
καὶ θανάτῳ * προσεγγίσει,

130 ἄγωμαι, em Sathas 132 ποῖσον πρῶτην 135 κ' οἱ scripsi.
καὶ eod. 143 ἔχασαν 147 ὄπου 157 suppleveris θέλω λῦσαι ὅσον
τάχος 162 ἐκτριβείται, em Sathas

καὶ κακοῦ πολλοῦ πλησθῆτε!“
165 τηνικαῦτα ὁ υἱός του
σὺν τῷ λόγῳ τοῦ πατρός του,
τοῦ ἀνδρὸς τοῦ σοφωτάτου,
καὶ κατὰ τὸν ὄρισμόν του,
ὡς φιλόστοργον παιδίον
170 καὶ θεῷ δεδουλωμένον,
καὶ βουλόμενος τοῦ ζῆσαι,
ἔποικεν τὸν ὄρισμόν του.
ἀλυσόνει, χεροψίζει,
καὶ τοὺς πάντας συναθροίζει
175 ἀδελφοὺς, γαμβροὺς, ἐγγόνους,
καὶ ἀντάμα τὸν ἐπαίρνουν
ἀλυσοχειροδεμένον,
ὡς κακοῦργον τὸν ὑπάρχον
εἰς μεγάλην Βυζαντίδα,
180 τάχα ὡς ξένον νὰ πουλήσουν
τὸν καλόν τους τὸν πατέρα,
διὰ βίαν καὶ ἀνάγκην
καὶ λιμὸν καὶ δυστυχίαν,
ὅπερ ἐσυνέβη τούτοις
185 ἐκ τοῦ πλοῦτου τοῦ μεγάλου
καὶ τῆς δόξης, ὅπερ εἶχον.
ἅμα γοῦν τὸν ἀπεσῶσαν
εἰς τὴν Πόλι τὴν μεγάλην,
ἔνδοξον καὶ τρισολβίαν
190 τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου,
ἤρξαντο νὰ τὸν πιπράσκουν
ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ κάστρου,
ἐν τοῖς λεωφόροις πᾶσιν,
λόγους περισσοὺς νὰ λέγουν
195 εἰς συνάθροισιν τῶν πάντων
διὰ τὴν πραγματεῖαν τοῦ γέρου.
ἔμαθέν τως ὁ τοπάρχης
ὑπὸ γὰρ τοῦ λογοθέτου
τοῦ μεσάζοντος τῆς χώρας
200 τηνικαῦτα τὸν ὀρίζει
„δράμε, ἰδὲς τὸν στρατιώτην

πόθεν ἔνι, τί ἔν τὸ ἠξεύρει,
καὶ τὴν τέχνην τὴν γινώσκει,
καὶ τὴν γνῶσιν ὅπερ ἔχει·
205 ἅμα γοῦν ἰδῆς τὸν γέρον
καὶ διακρίνης, ὅ,τι πρέπει,
νὰ γυρίζετε εἰς μέσον
τοῦ ἐμοῦ τοῦ παλατίου,
καὶ διὰ τὴν τιμὴν μας ἔνι·
210 εἴ τι λέγουν, πλήρωσέ το,
ἔπαρον καὶ φέρε μάς τον!“
εἶτα γοῦν ὁ λογοθέτης,
σὺν τὸν λόγον τοῦ τοπάρχου
ἀπελθὼν ἐκ παλατίου,
215 καὶ κατὰ τὸν ὄρισμόν του
εὔρεν τοῦτον ἐν τῇ μέσῃ
πιπρασκόμενον ὡς δοῦλον·
καὶ ἠρώτησε τοὺς παῖδας
„πόσον ἔναι ἡ τιμὴ του,
220 τί ἔν ἡ τέχνη τὴν γινώσκει,
διὰ τὸν βασιλεῆ τὸν θέλω!“
ἀπεκρίθησαν ἐκεῖνοι
τὴν τιμὴν ὅπου τοὺς εἶπεν,
καὶ τὴν τέχνην τὴν γινώσκει
225 ὁ σοφώτατος ὁ γέρων.
πρὸ μὲν πάντων τούτων ὄλων
λέγει γὰρ ὁ λογοθέτης
„εἰς πολλὴν τιμὴν τὸν δίδεις,
ὀλιγώτερον ἀξιάζει,
230 διὰ τοῦτο οὐδὲν τὸν θέλω!“
ἅμα δ' ἤκουσεν ὁ γέρων
τὴν λαλιὰν τοῦ λογοθέτου,
πλαγινίζει καὶ κοντεύει
πρὸς τοῦ βασιλεῶς τὸν δοῦλον,
235 μυστικῶς τὸν συντυχαίνει.
„πλεὸν ἀξίζω παρ' ὃ λέγουν.
τὴν τιμὴν μου τίς τὴν οἶδεν,

καὶ τὴν τέχνην τὴν ἡξεύρω;
μόνον δὸς τα κ' ἔπαρόν με,
240 τί πωλοῦν οὐδέν ἡξεύρουσι!“
καὶ ἀκούσας ὁ μεσάζων,
ὁ καλὸς ὁ λογοθέτης,
τὴν φωνὴν τοῦ γεροντίου,
καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ νοήσας,
245 εἴ τι εἶπαν ἔδωκέν τα,
χιλιάδας ὄλας πέντε
ὑπερπύρων τοῦ χρυσίου.
καὶ τὸν γέροντα ἐπαίρει,
εἰς τὸν βασιλεῖά ὑπάγει,
250 ἔμπροσθέν τοῦ τὸν δεικνύει.
τότε πάλιν ὁ τοπάρχης
πρὸς τὸν γέροντα ἐλάλει
„λέγε, γέρον, τί γινώσκεις,
τί ἔν ἡ τέχνη τὴν ἡξεύρεις;“
255 „ἀκουσον, αὐθέντη, τέχνας
τὰς γινώσκει ὁ σὸς δοῦλος.
τέσσαρας τὰς τέχνας ἔχω
ἄνδρας ἅμα καὶ γυναῖκας,
λίθους ἀτιμήτους πάλιν,
260 ἀλλὰ καὶ τῶν ἵππων φύσιν,
καὶ ἡξεύρω καὶ γνωρίζω,
καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν γνώμην,
καὶ τὸ τί γενεᾶς ὑπάρχουν
καὶ τιμῆς κατὰ τὴν φύσιν.“
265 τότε οὖν ὁ βασιλεὺς δὲ
πρὸς τοὺς μεγιστάνους εἶπε
καὶ μεγάλους τοὺς πλησίον,
τοὺς ἐγγὺς παρισταμένους
„μὰ τὴν κεφαλὴν μου λέγω,
270 τὸν συμβασιλεύοντά με
τοιούτον ἄνθρωπον ἀκόμη
ἄλλον σπήτι μὴ τὸν ἔχη,
ἄλλ' οὐδ' ἄλλη βασιλεία“

240 τί πολὺν — *magis probabiliter mihi videor emendasse*
259 ἀκινήτους. em. Sathas. 270 τὸν συμ— *corruptum*

254 ἔναι

275 καὶ δοξάζω τὸν Χριστόν μου,
 ὅτι ἦλθεν εἰς ἐμένα
 ἄνθρωπος σοφὸς καὶ μέγας·
 ὤρισεν, ὁσπῆτιν εὖρον,
 ἔβαλάν τον εἰς ἐκείνον,
 ἐνεπαύετον ὁ γέρων
 280 ὁ Ξενιτευμένος οὗτος.
 πρὸ μὲν πάντων τούτων ὄλων
 διοίκησιν οὐδὲν τὸν δίδει.
 ἦτον οὗτος ὁ πτωχὸς μου
 ἐν λιμῷ καὶ δίψει λέγω
 285 τριάκοντα ποσὸν ἡμέρας
 τυραννόμενος ὁ γέρων.
 εἶτα γοῦν εὐρέθην ἄλλος
 ἔμπορος μακρόθεν Ξένος,
 πλούσιος πραγματευτῆς γάρ,
 290 λίθον εἶχε μέγα πρῶτον
 ἴσα μὲ ὠὸν στρουθίου,
 καὶ τὸν βασιλεῆ τὸ φέρνει,
 λέγει νὰ τὸ ἀγοράσῃ.
 πραγματεύεται τὸν λίθον
 295 ὁ τοπάρχης τοῦ ἐμπορίου,
 εἰς τὸ στέμμα νὰ τὸ θέσῃ
 τὸ βασιλικὸν τ' ἐφόρει·
 ὄσῃν γὰρ τιμὴν ἐζήτει,
 τόσῃν τότε τὸν ἐδῶκεν,
 300 καὶ τὸν λίθον ἀγοράζει.
 εἰς ἑξήκοντα χιλιάδας
 ἐπουλήθηκεν ὁ λίθος
 ὁ πανθαύμαστος ἐκείνος.
 πρὸ μὲν πάντων τούτων ὄλων
 305 ἔλαθε τὸν βασιλεῆ
 νὰ ῥωτήσῃ τὸν στρατιώτην,
 τὸν ἀγοραστὸν τὸν εἶχεν,
 διὰ τὴν τιμὴν τοῦ λίθου·
 κ' ἅμα ἐμίσεισεν ἐκείνος,

279 ἦοι corrigere ἀνεπ. ἀγοραστήν, em Bicelas

282 δίδειν, em Sathas

297 τὸ 307

- 310 ὅπου ἐπώλησε τὸν λίθον,
 ὤρισε κ' ἐφέρασιν τον
 τὸν σοφώτατον τὸν γέρο
 ἔμπροσθέν του εἰς τὸ παλάτι,
 λιμοκτονισμένον ὄλον,
 315 καὶ τὸν λίθον τοῦ δεικνύει.
 „Ἴδε, γέρον, τί ἀξιάζει,
 τί ἔναι ἡ τιμὴ τοῦ λίθου,
 τί ἔν ἡ τέχνη τὴν ἤξεύρεις!
 πῶς τὸ λέγουν τὸ λιθάρι;
 320 τί ν' ἀξιάζη ἡ τιμὴ του,
 πληροφόρησέ με τώρα!“
 ἀποκρίνεται ὁ γέρων
 μετὰ φόβου τε καὶ τρόμου
 πρὸς τὸν βασιλεῖαν ὡς ξένος.
 325 „ἄκουσόν μου, δέσποτά μου,
 περὶ τὴν τιμὴν τοῦ λίθου
 καὶ ποσὸν ὅπερ ἀξιάζει.
 δὴ γὰρ χρήζει πλέον, κύρη,
 παρὰ ἓν κωφὸν καρῦδι.“
 330 καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτίκα
 θυμωθείς πολλὰ μεγάλως,
 καὶ τὸ γένος του γνωρίσας,
 ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν τιμὴν του,
 τὰς τοσαύτας χιλιάδας,
 335 ἔφη πρὸς τὸν γέρον οὕτως
 „δείξε τοίνυν πῶς ἤξεῦρεις
 τὴν τιμὴν τοῦ λίθου τούτου!
 μὰ τὴν κεφαλὴν μου, τώρα
 εἰ οὐ δείξεις τὴν τιμὴν του,
 340 ἔβαλά σε εἰς τιμωρίαν,
 εἰς πικρὴν καὶ δουλοτάτην,
 οἷα οὐκ ἔπαθες ποτέ σου·
 γέρον πεπαλαιωμένε,
 τὴν πραγματεῖαν, τὴν ἐποίκα,
 345 ἤρξες οὖν ἐσὺ νὰ ψέγῃς!“

317 ἴδε Sathas: εἶδεν cod.
 345 ἤρξουσιν, em Biceles

318 ἔναι

332 γέλως, em Biceles

ἀποκρίνεται ὁ γέρων
πρὸς τὸν βασιλεῖαν αὐτίκα
„τί; κολάκια σέ πρέπουν,
δέσποτά μου, παρ' ἄξιαν!
350 εἰς τοιοῦτον βασιλέα,
μᾶλλον δὲ καὶ παρακάτω,
ὡς ἔσεν, καλέ μου αὐθέντα,
τὰ κολάκια οὐχ ἀρμόζουν·
μέθοδο διαβόλου εἶναι.
355 πάντως, δέσποτά μου, μίσα,
ταῦτα (καὶ) καταδιώκων
ἀπὸ τῆς αὐλῆς σου πάντα.
οὐδὲ πρέπουν κολακεῖαι
εἰς τοιοῦτον βασιλέα,
360 μᾶλλον δὲ καὶ παρακάτω·
ἄλλος γὰρ σοφός τις ἔφη,
φρόνιμος εὐδοκιμήσας
ἴκορακες ἐσθίουν πάντως
σάρκας τε τῶν θνησιμαίων,
365 οἱ δὲ κόλακες ἐσθίουν
τῶν ἀφρόνων τὰς καρδίας.²
διὰ τοῦτο σ' ἐνθυμίζω,
ὅσοι οὐδὲν σέ κολακεύουν
οὐδὲ ψέματα γινώσκουν,
370 ἀλλὰ τὴν ἀλήθεια πάσαν
λέγουσι τὴν βασιλεία σου,
τούτους ἔχε πάντα φίλους,
εἰς βουλήν καὶ πράξιν πάσαν·
κράτει, τίμα καὶ ἀγάπα,
375 καθὼς πρέπει, δέσποτά μου.
τοῦ δὲ λίθου ἢ τιμῆ του
ἄκουσον αὐτὴν προθύμως·
σκώληξ ἔναι φυτευμένος
μέσον γὰρ τοῦ λιθαρίου·
380 ἅμα γοῦν ἔλθῃ τὸ θέρος
μέλλει θρέψαι τὸ λιθάρι,

καὶ ὁ σκώληξ ἔβγει θέλει,
καὶ ὁ λίθος τεφρωθῆναι.
εἰ δ' οὐδὲν μὲ τὸ πιστεύεις,
385 ἄλλὰ ῥαθυμεῖς μεγάλως,
καὶ καιρὸν οὐ περιμένεις
εἰς τὸν λόγον ὄνπερ λέγω,
ὄρισε καβάτοράν σου
νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ παλάτι,
390 νὰ τὸ σχίσῃ τὸ λιθάριον,
καὶ νὰ εὕρῃς τὸ σκωλήκι.
εἰ δὲ καὶ μακροθυμήσεις,
ἄφες τὸν καιρὸν νὰ ἔλθῃ
τοῦ καλοκαιριοῦ λέγω,
395 καὶ νὰ ἴδῃς καὶ τὴν τέχνην
καὶ τὴν γνῶσιν, ὅπερ ἔχω
ὁ πτωχὸς ὁ λιμάσμενος.“
εἴτ' ὁ βασιλεὺς αὐτίκα
ῥαθυμῶν ἐν τῇ μανίᾳ,
400 ὤρισεν, καβάτωρ ἦλθεν
ἔμπροσθέν τοῦ εἰς τὸ παλάτι,
ἔσχισεν τὸν λίθον μέσον,
εὗρεν τὸ σκωλήκιν μέσα,
καὶ ἐτέφρονεν τὸν λίθον
405 καὶ κατέτρωγέν τον ὄλον.
θαῦμα τοίνυν ἔσχε πάντας
τοὺς μικροὺς τε καὶ μεγάλους
εἰς τὴν γνῶσιν, ὅπερ εἶχεν
ὁ σοφώτατος ὁ γέρων.
410 εἶπαμέν το καὶ πρὸ τούτου,
ὅτι διοίκησιν οὐκ εἶχε,
τώρα δ' εἰς τὴν πράξιν ταύτην
ἔβγαλε τὴν διοίκησίν του
ὁ ξενούτσικος ὁ γέρων,
415 ὁ ἀδίκως πωλημένος.
μετὰ μέρας ἄλλας πάλιν,
καὶ καιροῦ παραδραμόντος,

403 μέγαν: quod quamquam intellegi potest, tamen probabiliter mihi
videor correxisse 416 ἡμέρας

ἤλθεν τις πραγματευτῆς γάρ,
πλούσιος πολλά καὶ μέγας,
420 εἶχεν ἄλογον, οὐκ εἶδα,
ἀλλ' οὐδ' ἤκουσα τοιοῦτον
χοντρομούρην, χοντροκόττην
καὶ βουβαλοσυνθεμένον·
οἱ κοκκάλοι του μεγάλοι,
425 ἀργοκίνητον εἰς δρόμον,
στερεὸν πολλὰ παρ' ὄλα.
ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας
περὶ τοῦ τοιοῦτου ἵππου,
ἀγοράσαι τοῦτον θέλων,
430 καὶ μὴ πλανηθῆ ὡς πρῶην
τῆς τιμῆς τοῦ λιθαρίου,
ᾠρίσει κ' ἠφέρασιν τον
ἔμπροσθέν του εἰς τὸ παλάτι
τὸν σοφώτατον τὸν γέρον,
435 καὶ περὶ τοῦ ἵππου ἔφη
„λάλει, γέρον, πῶς ἐγίνη
ἔξω φύσει αλόγων
καὶ βουβαλοσυνθεμένον,
δειξέ σου τὴν τέχνην τώρα
440 καὶ τὴν γνῶσιν, ὅπερ ἔχεις.“
ὁ δὲ γέρων ἀποκρίθη
πρὸς τὸν βασιλεῆ ὡς ξένος.
„ἄκουσον, αὐθέντη, τοῦτο.
ἢ σπορὰ τοῦ ἵππου ἔναι,
445 ἢ δὲ τροφή τοῦτου λέγω
ἀπὸ γάλα βουβαλίνας,
καὶ διὰ τοῦτο μετετράπη
οἶον βλέπει ἢ βασιλεῖά σου.“
καὶ ἀκούσας ὁ τοπάρχης
450 τὸν σοφώτατον τὸν γέρον,
ἔβαλε κ' ἐγύρευσέν το
ναῦρην τὴν ἀλήθειαν τοῦτου·
εἶπε γὰρ ὅπου τ' ἐπούλει,

420 οἶδα 430 πλανηθῆς 443 fort. τοῦτου (omisso puncto) 445
τοῦτου scripsi: του 453 τὸ

ὁ πραγματευτῆς ἐκεῖνος
455 πρὸς τὸν βασιλεῖα ὡς ξένος
μετὰ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν
„ψοφισμένη γὰρ εὐρέθη
ἢ ἀγοῦ μετὸ πουλάριν,
ἔσχισάν τιν ψοφισμένην,
460 ἔβγαλάν το ζωντανὸν γὰρ,
ἐμεσόζην τὸ πουλάριν,
ἔδωκάν το βουκολάριν,
ἔτρεφέν το μετὸ γάλα.
ἄλλην μάναν οὐκ ἤξεύρει,
465 μόνον γὰρ καὶ τὰς βουβάλας.
ἠκολούθει γὰρ βουβάλαν,
καὶ κατ' ἔξοχὴν ἀπ' ὄλας
ἔτρωγεν τὸ γάλας ὄλον,
εἶχεν μίαν ἀπὸ ταύτας
470 ὡς μητέρα ἐδικὴν του.“
καὶ ἀκούσας ὁ τοπάρχης
τὴν διασάφησιν τοῦ ἵππου,
ὑπερεθαυμάστην ὄλως
μετὰ καὶ τῶν μεγιστάνων,
475 ἀλλὰ καὶ τοῦ παλατίου,
εἰς τὴν γνῶσιν τὴν τοσαύτην
τοῦ σοφοῦ τῷ γεροντίου.
ὤρισεν ἀφράτον ἄλλον
νὰ τὸν δίδουν τὴν ἡμέραν.
480 ἐνθυμίζω ὁποῦ τ' ἀκούουν,
νᾶχη τὴν ἡμέραν δύο
ἀφρατούτσικα ψωμία.
μετὰ ἡμέρας πάλιν ἄλλας,
καὶ καιροῦ παραδραμόντος,
485 ἔμαθεν ὁ βασιλεὺς γὰρ
παρὰ τοῦ πλησίον τούτου,
ὅτι κορασίδα εὐρέθη
μεγιστάνου καὶ πλουσίου,
παρὰ φύσιν γὰρ τῶν ἄλλων

- 490 εὐμορφότατη ὑπῆρχε,
καὶ ὡραῖά τῃ εἶδει πάνυ
παρὰ τὰς γυναῖκας πάσας
εἰς τὸν τόπον τούτον ὄλον,
τὸν αὐθέντευεν ἐκεῖνος·
- 495 [κ' ὤρισεν ὁ βασιλεὺς γὰρ,
ἔφερον τὸν γέροντά του,
τὸν σοφώτατον καὶ μέγα.]
ἔμπροσθεν εἰς τὸ παλάτι
τὴν ἡμέρασιν ἐκείνη,
- 500 λέγει νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ,
νὰ τὴν στεφανοκρατήσῃ,
νὰ τὴν ὀῆ καὶ ὡς ἔλεγαν
εἰς τὸ κάλλος τὸ τοσοῦτον
ὅπερ εἶχεν τὸ κοράσιον·
- 505 κ' ἅμα ἔμπροσθέν του ἦλθεν,
ὑπερεθαυμάστην ὄλωσ,
ἀλλὰ δὴ κ' οἱ μεγιστάνες
οἱ μικροὶ τε καὶ μεγάλοι
εἰς τὸ κάλλος καὶ τὴν ὄψιν,
- 510 ὅπερ εἶχε τὸ κοράσιον
καὶ παρὰ τὴν φύσιν πᾶσαν.
ὤρισεν ὁ βασιλεὺς γὰρ,
ἔφερον τὸν γέροντά του
τὸν σοφώτατον καὶ μέγα
- 515 ἔμπροσθεν εἰς τὸ παλάτι,
κολακεύει τοῦτον τάχα
ὁ τοπάρχης νὰ τὸν λέγῃ.
„ἄγωμε, καλὲ πατέρα,
καλοῖδές τὴν τὴν γυναῖκα
- 520 εἰς τὴν φύσιν καὶ τὴν γνώμην
καὶ τελεσιουργίαν τὴν ἔχει,
καὶ τὸ τί γενεᾶς ὑπάρχει.
καὶ μετὰ τὸ γνῶσαι ταύτην
εἰς τὴν ὄρασιν τὴν ἔχει,
- 525 καὶ ὅπου τὴν θέλει φέρει

ὁ ἀσύστατος ὁ χρόνος
εἰς τὸ κάλλος τὸ τοσοῦτο,
ἔλα εἰς μοναξίαν, εἰπέ την
τὴν ἀλήθειάν σου πάσαν,
530 καὶ πεπληροφόρησαι με,
πῶς ἐνόησες, γέροντά μου!“
εἶτα οὖν ὁ γέρων πάλιν
τῆς χειρὸς αὐτὴν πιάσας,
εἰς ὀσπῆτιν ὑπαγαίνει
535 μετὰ δυὸ καὶ τρεῖς γυναῖκας.
ῥύρισεν, ἐγδύσασίν την,
ὡσπερ γὰρ καὶ ἐγεννήθην,
ἔμπροσθέν του τὴν ἠφέραν,
οὕτως ἔφη πρὸς ἐκείνην
540 „γύρισον τὰ νώτια μέρη!
γύρισόν μοι καὶ τὸ ἄλλον!
ἄμε ἐκείθεν πρὸς ἐκείνας!
ἔλα πάλιν πρὸς ἐμένα!“
καὶ κατὰ τὸν ὀρισμόν του
545 ἔποικέν το τὸ κορίτιν,
οὐ γὰρ ἐνετράπην ὄλως,
ἢ αἰσχύνην νὰ προσφέρῃ,
ὡς παρθένος τάχα οὔσα,
ἀλλὰ πάντα ἀδιαντρόπως
550 ἔπραττεν μετ’ εὐκολίας.
ῥύρισεν, ἐνδύθην πάλιν,
ὁ σοφώτατος ὁ γέρων
εἰς ὀσπῆτιν τὴν ἐφήκεν
μετὰ δυὸ καὶ τρεῖς γυναῖκας,
555 κ’ εἰς τὸν βασιλεῆ ὑπάγει
ἔσωθεν εἰς τὸν κοιτῶνα
μέσον τοῦ μεσονυκτίου,
εἰς ψδὰς ἀλεκτροόνων,
ν’ ἀναφέρῃ τὸν τοπάρχην
560 ὅσα εἶδεν ἐν τῇ γνώσει
ὁ σοφώτατος ἐκεῖνος

- εἰς τὸ κάλλος τὸ τῆς κόρης.
ἀνεπήδησεν αὐτίκα
ὁ τοπάρχης πρὸς ἐκεῖνον.
565 „λάλει, γέρον, τὴν ἀλήθειαν,
τί δοκεῖ (σοι) πρὸς τὴν κόρην.“
„ἄκω τοίνυν, δέσποτα μου·
εἶδαμέν το τὸ κορίτιν.
ἔν κακοῦ τσουλούκου σπάρμα,
570 ἀκρατίστου καὶ χυδαίου,
καὶ κακῆς κουρβέλας γένος
καὶ πολιτικῆς μαινάδος.
καὶ τῷ συγγενέσθαι ἄνδρα,
καὶ γνωρίσαι καὶ τὴν φύσιν
575 τῆς γλυκύτητος ἐκείνης
μίξεως καὶ συνουσίας,
θέλει γένει ἐλευθέρα
παρὰ τὰς γυναῖκας ὄλας,
ὅσας οἶδας ἐν τῇ γῇ σου,
580 ἀλλὰ δὴ κ' εἰς ἄλλον κόσμον.“
ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτίκα
ἀκριβῶς τὸ ἐρευνίζει,
τοὺς γονεῖς αὐτῆς ἐτάζει,
τὴν ἀλήθειαν μαυθάνει
585 καὶ παρὰ τοὺς γείτονάς της
ἀλλὰ δὴ καὶ συγγενεῖς της,
εὖρεν τοιοῦτον οἶον τ' εἶπεν
ἀπαράλλακτον εἰς πάντα
ὁ σοφώτατος ὁ γέρων.
590 καὶ θαυμάσας ὁ τοπάρχης
σὺν τοῖς μεγιστάσι πᾶσι
τὴν σοφίαν καὶ τὴν γνῶσιν
τοῦ καλοῦ πατρὸς ἐκείνου,
ὤρισεν καὶ ἠῤῥησάν τον
595 ἄλλῃον ἐν' ἀφράτον πάλιν
κατ' ἐπέκεινα τῶν δύο,
νᾶχη τὴν ἡμέραν τρία

566 (σοι) add Sathas
597 νᾶ ἔχη

569 ἐνι

587 τ' scriptū, τὸν

595 ἔνα

ἀκεραῖα καὶ μεγάλα.
ἐρωτᾷ τον τοῖνον πάλιν
600 ὁ τοπάρχης μετ' ἀγάπης
τὸν σοφώτατον τὸν γέρον
„νὰ μ' ἐπιχαρῆς, πατέρα,
τὴν ἀγάπην μου νὰ ἔχης,
πῶς ἐνόησες αὐτίκα,
605 ὅτι καταστρηνιάσει θέλει
τὸ κορίτισιν, τὸ σὲ εἶπα,
κ' ἔναι φύσι τσουλουκόνου
καὶ κακῆς κουρβέλας γένος,
θέλει κ' ἐξεδώσει μᾶλλον,
610 καθὼς εἶπας πρὸς ἐμέναν;“
εἶτα γοῦν ὁ γέρων πάλιν
„ἄκω τοῖνον, δέσποτά μου,
τὸ σὲ θέλω ἀναφέρει·
ὅταν τὴν ἀπήρα λέγω
615 ἐκ τὸ χέριν, ὅπερ οἶδας,
κ' εἰς ὄσπητί τὴν ἐπήγα,
ῶρισα κ' ἐγδύσασίν την,
ὥσπερ γὰρ καὶ ἐγεννήθην,
ἔμπροσθέν μου τὴν ἠφέραν.
620 πάντως ἔναι καὶ κοράσιον
κατὰ φύσιν εὐγενείας
δοκιμώτατον εἰς κάλλος,
καθὼς βλέπει ἡ βασιλεία σου·
ὅ,τι εἶπον πρὸς ἐκείνην
625 ὄλ' ἀδιάντροπος, ὡς κούρβα,
ἐπολέμειν τα ἡ μαινάδα,
ὥσπερ γραῦς παλαιωμένα.
ὅταν εἶδα γοῦν τὸ κάλλος,
ὅπερ εἶχεν παρ' ἀξίαν,
630 τὸ γοργόγλωσσον ἐκείνο
καὶ τὸ τολμηρὸν, τὸ εἶχεν,
τὸν σοφὸν γὰρ λόγον εἶπον,
ὄν καὶ σὲ νὰ θεραπεύσῃ.

635 ὅσα πάθη ἂν τὴν ἔλθουν
τὴν γυναῖκα κατὰ φύσιν,
μὸν τὴν γλῶττα νὰ τὴν λείπη·
νὰ δημηγορῆ πολλάκις
καὶ φιλονεικίας λέγη
καὶ δικάζεται μὲ πάσας,
640 νὰ στριγγίζη μετὰ θάρρους,
ἀλλὰ ἤρεμον νὰ φέρη.
πᾶσα λόγον δν ἐκχέει
ἐκ τοῦ στόματος ὡς πρᾶον,
μετ' αὐτὴν τὴν ἡρεμίαν
645 καταπαύει τας ἐκείνας,
ἀλλὰ δὴ νὰ συντυχαίνη,
νὰ δημηγορῆ πολλάκις,
νὰ δικάζεται μὲ πάσας
καὶ πολυκουρατορεύη·
650 ὅσας ἀρετὰς ἂν ἔχη
ἐκατέλυσεν κ' ἐκείνας,
καὶ εἰς ἀφανισμόν πάντως
ἤφερον τὸν ἑαυτὸν της.
ὅταν εἶδα ἐγὼ τὸ κάλλος
655 τὸ ἀμύθητον ἐκεῖνο,
τὸ ἀσύστατον, τὸ εἶχεν
τὸ κοράσιον παρὰ φύσιν,
τοῦ σοφοῦ τὴν ἱστορίαν
ἔφερον τὴν παροιμίαν,
660 καὶ διέκρινα εἰς αὐτὴν
ὅσα λέγω σοι, αὐθέντη.
χωριατόσπαρτον ὑπάρχει
καὶ ἀνόμοιον εἰς φύσιν,
καὶ διὰ τ' οἴστρον; ὅπερ εἶχεν,
665 τὴν ἀκόλαστον ἐκείνην
τῆς θηλείας τῆς αἰσχυρῶδους,
ἢ μητέρα, ὅπου τὴν εἶχεν
ἐν τῇ μήτρᾳ τοὺς ἐννέα
μηνάς τε τοὺς πληρεστάτους,

- 670 ἐμετάστρεψέν το ἠ φύσις,
ἔποικέν το ῥωμανάτον
ὑραιότατον εἰς ὄψιν
νοθευμένην τῆς αἰσχύνης.
ἔχει κράσιν τσουλουκόνου
675 καὶ πολιτικῆς μαινάδος,
ἔχει τριά κακὰ δεμένα,
μετὰ τοῦ μοιχοῦ ἐκείνου
θέλει δράμει ἠ τοιαύτη
παιδοπούλα παρὰ φύσιν
680 περισσότερον ἐκείνης
τῆς κακῶς γεννησαμένης
τὴν τοιαύτην παρὰ φύσιν.
καὶ διὰ τοῦτο, δέσποτά μου,
πίστευσον ἐμοῦ τοὺς λόγους
685 εἰς ἀλήθειαν παντοίαν,
ἄπερ μέλλουσι συμβαίνει
τὸ κοράσιον ἐκεῖνο
ἀπὸ τοῦ τοσοῦτου κάλλους,
οὔπερ οἶδας καὶ γινώσκεις.“
690 τότε οὖν ὁ βασιλεὺς γὰρ
βουληθεῖς τοῦ νὰ γνωρίσῃ
τὴν γενεάν του καὶ τὴν φύσιν,
καὶ τὸ τί γενεᾶς ὑπάρχει,
ἐκ τὸ χέρι τὸν ἐπαίρνει,
695 εἰς κρυφὸν τὸν τόπον πάγει
τὸν μικρότατον ὧν εἶχεν,
εἰς θεὸν τὸν ἀναθέτει
νὰ τὸν εἶπῃ δι' ἐκεῖνον
καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν γνῶμην,
700 καὶ τὸ τί γενεᾶς ὑπάρχει,
λόγον νὰ μὴδὲν τὸν κρύψῃ,
ἀλλὰ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν
ταύτην νὰ τὴν φανερώσῃ.
τότε γοῦν ὁ γέρων πάλιν
705 πρὸς ἐκεῖνον ἀποκρίθη
„ἄκουσον, ὦ δέσποτά μου,
νὰ εἰπῶ τὴν βασιλείαν σοῦ·

- 710 πίασον χαρτίον ἄρτι,
 ἀλλὰ δὴ καὶ καλαμάριον,
 ὀρκωμοτικὸν μοῦ ποῖσον
 μὲ τὰς ἰδικάς σου χεῖρας,
 ἵνα μὴ θλιβείς πολλακίς
 εἰς ὄργην μὲ καταβάλης,
 καὶ κακωτικὸν ποιήσης,
 715 καὶ νὰ σ' εἴπω τὴν ἀλήθειαν,
 καὶ νὰ σὲ τὴν φανερώσω.“
 ὀρκωμοτικὸν τοῦ ἐποίησε
 μὲ τὰς ἰδικάς του χεῖρας
 ὁ τοπάρχης παραυτίκα.
 720 ἔποικεν ἀφροντισία
 τὸν τοιοῦτον τὸν σοφὸν τε,
 εἶτα λέγει μετὰ θάρσους
 „μάγκιπος υἱὸς ὑπάρχεις,
 εἶσαι φύσει χωριάτης·
 725 καὶ χυδαῖος παρὰ πάντας.
 ἄπελθε πρὸς τὴν μητέρα,
 ποῦ σ' ἐβάσταν εἰς τὴν μήτραν,
 καὶ νὰ μάθῃς τὴν ἀλήθειαν.“
 εἶτα γοῦν ὁ βασιλεὺς γὰρ
 730 εἰς τὴν μάναν του ὑπάγει,
 μοναξιὰν καὶ κατ' ἰδίαν
 ἔσω εἰς τὸν κοιτῶνά της,
 ἤρξατο νὰ τὴν ἐλέγχει
 καὶ νὰ τὴν δημοσιεύῃ
 735 πρὸς τοὺς λόγους, οὐ(σ)περ εἶπεν
 ὁ σοφώτατος ὁ γέρων.
 τότε οὖν ἐθλίβη ἐκεῖνη
 καὶ πρὸς τὸν υἱὸν της ἔφη
 „μάγκιπος υἱὸς ὑπάρχεις,
 740 φύσει δέ γε χωριάτης.
 εἶδα γὰρ τὸν σὸν πατέρα,
 παῖδας οὐκ ἐδίδου πάντως

710 ποίησον
Ξαντο, em Sathas

711 ἰδίας σου τὰς
734 de δημοσιεύη dubito

717 ἰδίας του τὰς
741 οἶδα

732 ἤρ-

- 745 εἰς ἔμην κοιλίαν ὄλως,
νὰ αὐθεντέψη τοῦ κράτους,
νὰ κρατήσῃ βασιλείας.
δέλεαρ εἰς τοῦτον ἔσχον
μάγκιπον τὸν ἐδικόν μου,
οὐ δι' ἔρωτος τὸν τρόπον,
ἀλλὰ διὰ τεκνογονίαν,
750 νὰ μὴν χάσω βασιλείαν
ἐκ τοῦ γένους τοῦ πατρός σου.
καὶ εἰς τοῦτο ὄλως ἔχεις
στόμα προσανοῖζαι δέ μοι,
ἔχεις πρόσωπον καὶ βλέπεις,
755 οὐδὲ χάριτάς μοι λέγεις
καὶ ὁμολογεῖς μεγάλως.“
τότε οὖν ἐθλίβῃ ἐκεῖνος
ἐντροπὴν ὄλος γεμίσας,
εἰς θεὸν τὸν ἀναθέτει
760 „τίμιε πάτερ, διδάζόν με
πῶς ἐνόησες αὐτίκα,
ἀκόμῃ χρόνον οὐκ ἔχεις
εἰς τὴν βασιλείαν μου ταύτην —
μάγκιπος υἱὸς ὑπάρχω,
765 χωριάτου φύσιν ἔχω,
καὶ κακότροπος τῇ γνώμῃ;“
εἶτα πάλιν πρὸς ἐκείνον
ἀποκρίνεται ὁ γέρων
μετὰ ταπεινοφροσύνης
770 „ἄκω τοίνυν, δέσποτά μου,
καὶ καλῶς νὰ σοῦ διδάξω
καὶ τὸ κράτος σου ν' ἀρέσῃ.
ὅταν εἶδ' ἐγὼ τὸ ἀφράτον
εἰς τὴν πράξιν μου τὴν πρώτην,
775 ἄλλο ἀφράτον ᾗς τὴν δευτέραν,
εἰς τὴν τρίτην ἄλλον πάλιν,
εἶπ' ἐγὼ πρὸς τὸν ἑαυτόν μου
τί ἔνι τοῦτο, ὅπερ λέγει;

780 ὄλο ἀφράτα μᾶς χαρίζει,
ἔξοδον οὐδὲν μᾶς δίδει,
ἄλλην χάριν οὐ ποιεῖ μας!
ἦ μαγκίπου φύσιν ἔχει,
ἦ μαγκίπου υἱὸς ὑπάρχει!
τοῦτο αὐθέντου φύση οὐκ ἔνι!
785 ὡσπερ ἄετοῦ πουλία
εἰς τὴν φύσιν τοῦ πατρός τους
εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν κείνται,
οὕτως δὲ καὶ τοῦ τσικνέα
τὰ πουλία γὰρ τοιαῦτα·
790 ἐκ μικρόθεν ἢ οὐρά τους
διχαλὴ καὶ τεθλασμέγη,
ἄμαν ἔλθη εἰς τὴν φύσιν
τοῦ πατρός του μεγαλύνει,
κύπτει τὸ νευρὸν ἐκεῖνο,
795 δράσσει κρέας εἰς τροφήν του.
τρέχει φυσικῶς ἢ φύσις
πρὸς τὴν φύσιν τοῦ πατρός του.
οὕτως γὰρ ἢ βασιλεία σου.
εἰ δὲ θέλεις νὰ σὲ φέρω
800 μῦθον πρὸς τὸν λόγον τοῦτον,
ἄκουσέ τον, δέσποτά μου.
ὁ γὰρ μύρμηξ, λέγουν ἄλλοι,
ἄνδρας ἦτον προλαβὸν γὰρ
γεωργὸς παρὰ τὴν φύσιν,
805 ἀνθρωπίνην φύσιν λέγω·
εἰς ἐκεῖνον οὐκ εὐτάρκει,
ἀλλ' ἐκίνησε νὰ κλέπτη
καὶ τὰς ξένας γεωργίας,
τὰ γεννήματα τῶν πάντων,
810 καὶ τὴν νύκτα ἂν ἠμπόρει.
γνοὺς θεὸς τὴν πονηρίαν
καὶ τὴν ἀδικίαν τούτου,
ὄργησιν φοβερωτάτην
ἔπεμψεν πρὸς τὸν τοιοῦτον·

- 815 μύρμηξ ἀνεφάνη πᾶσιν
ὡς μικρότατον τὸ ζῶον.
τὸ μὲν σῶμα γὰρ ἠλλάγη,
ἡ δὲ φύσις οὐκ ἠλλάγη,
ἀλλὰ πάντα κλέπτει πάντα
- 820 τὰ γεννήματα τοῦ κόσμου.
οὕτως γὰρ κ' ἡ βασιλεία σου
τὸ μὲν σῶμά σου ἐτιμήθη,
ἡ δὲ φύσις οὐκ ἠλλάγη.
ἀπαὶ τῶρα, δέσποτά μου,
- 825 ἀποκλείω σοι τὸν λόγον,
ἵνα μὴ πολυλογοῦμεν,
βαρυνθοῦ(ν) μας οἱ ἀνθρώποι
ὅσοι οὐ χρήζουσι ν' ἀκούγουν
τὰς τοιαύτας σου τὰς πράξεις,
- 830 τὰς ἀδιακρισίας τὰς ἔχεις.
εὖξου γὰρ μοι, δέσποτά μου,
ὅπου εἶμαι καὶ ὑπάρχω,
καὶ εἰς οἶον τόπον εἶμαι,
ἐνθυμείσθαι θέλω πάντως
- 835 τὰς καλὰς σου γὰρ τὰς γνώμας,
τὴν προαίρεσίν σου πᾶσαν,
ὡς φιλεῖς τοὺς ξένους ὄλους,
εἰς τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ μου,
ψὴ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος
- 840 εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
εἰ δὲ βούλει με κρατήσαι
περισσότερον ὡς δούλον,
καὶ τὸν ὄρκον σου παρέβης
καὶ κακωτικὸν ποιήσεις,
- 845 ἢ ὡς δούλόν σου πωλήσεις,
ἢ ἐν φυλακῇ τηρήσεις
ἐν ἀμηχανίᾳ καὶ δόλῳ,
πίστευσόν μοι, δέσποτά μου,
ὅπου καὶ ἂν με πουλήσης
- 850 τ' ὄνομά σου νὰ δημεύσω,
ἀλλὰ δὴ νὰ φανερώσω
καὶ τὴν γνώμην σου, τὴν ἔχεις,

καὶ τὸ τί γενεᾶς ὑπάρχεις·
πῶς δεσπόμενος παρ' ἄξιαν
855 μεγαστάνους καὶ πλουσίους,
ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ταύτην,
ἔνδοξον καὶ τρισολβίαν,
πολυάνθρωπον καὶ πρώτην
εἰς τὸν κόσμον ὄλον λέγω·
860 κ' ὡς νικᾷ τὸ φῶς ἡλίου
τοὺς ἀστέρας καὶ σελήνην,
οὕτως ἔχει καὶ τὸ νίκος
ὅσα ὑπὸ τὴν γῆν ἐπάνω
865 τὸ Βυζάντιον τὸ μέγα,
πώποτ' ἄλλον οὐκ ἐφάνη,
οὐδ' ἐποίκεν οὐδ' ἐφάνη
ὁ θεὸς ὁ πάντων κτίστης,
ἀλλ' οὐδέ(ποτε) ποιήσει.
870 συμβουλεύω σοι καὶ λέγω,
ἵνα μὲ ἀφήσῃς ἄρτι
ὑποστρέψαι εἰς τὰ παιδιὰ μου,
καὶ τὴν σιωπὴν νὰ σβύσω.“
ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας,
875 μεταμεληθεὶς μεγάλως
εἰς τὰς ὕβρεις καὶ τοὺς κόπους
οὗς τον γέροντα ἐποίκεν,
κολακεύει τοῦτον τάχα
ὁ τοπάρχης νὰ τὸν λέγῃ
„ἀκουσον, καλὲ πατέρα,
880 τὴν βουλήν μου νὰ τὴν εἶπω
πρὸς ἐσὲν, διδάσκαλέ μου
καὶ σοφώτατε πρεσβῦτα·
πρὶν ἀπέλθῃς ἐκ τῶν ᾧδε,
καὶ εἰς ἄλλην χώραν πάλιν
885 ἠθελήσῃς κατοικῆσαι,
τίμησόν με ὡς τοπάρχην
καὶ ὡς βασιλέα μέγαν,
τ' ὄνομά μου δόξασέ το

καὶ μεγάλυνε τοῖς πᾶσι·
890 ἔχε θάρρος εἰς ἐμένα,
στέλνε πάντα τοὺς υἱοὺς σου
τὸ κατ' ἔτος νὰ σὲ δίδω,
χάριν τῆς εὐεργεσίας,
895 χίλια τῶν διδραχμάτων,
τὰ νομίσματα τῆς χώρας.
ὕπαγε μετ' εὐκολίας
καὶ χαρᾶς ἀνεκκλήτου,
Κύριος κατευοδώσει
900 διαβήματα καὶ δρόμους
τῶν ποδῶν σου, τίμιε πάτερ.
καὶ χαιρέτα τοὺς υἱοὺς σου,
ἅπαντας τοὺς ἐδικούς σου
τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους.“
τὸν δὲ λογοθέτην πάλε
905 ὤρισε καὶ ἴφερασίν τον
ὁ τοπάρχης ἔμπροσθέν του·
οὕτως ὤρισεν ἐκεῖνος
„τὸν τοιοῦτόν τοι πατέρα,
τὸν σοφώτατον καὶ μέγαν,
910 δὸς αὐτὸν εὐεργεσίαν,
τοῦ καλοῦ τοῦ κόπου χάριν,
ὅπως ἦλθεν εἰς ἐμένα,
καὶ τῶν κόπων τῆς ὁδοῦ του,
ὑπερπύρων τρεῖς χιλιάδας,
915 νὰ ἀπέλθῃ εἰς τοὺς ἰδίους.“
τηνικαῦτ' ὁ λογοθέτης
σὺν τὸν λόγον τοῦ τοπάρχου
καὶ κατὰ τὸν ὀρισμόν του,
ἔδωκεν ἐκεῖνον ταῦτα
920 τὸ ποσὸν τῶν ὑπερπύρων.
δουλικῶς τοίνυν ὁ γέρων
καὶ τὰς χεῖρας δεδεμένος
προσεκύνησεν καὶ εἶπεν
πρὸς τὸν βασιλέα οὕτως

- 925 „εὔχου καὶ συμπάθησόν μοι.
Κύριος διατηρήσοι
τὸ βασιλείον σου κράτος
εἰς αἰῶνας, δέσποτά μου.“
ὑποτάξας γοῦν τοῖς πᾶσιν
930 καὶ καλῶς ἐφοδιάσας,
ὑπεχώρησεν ἐκεῖθεν
καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια
ὁ σοφώτατος ὁ γέρων.
καὶ οὐκ ἔπρεπεν οὐδ' ἦτον
935 ἄξιον νὰ τὴν παρρησιάσω
τὴν ὑπόθεσιν καὶ τέχνας
τοῦ καλοῦ πατρὸς ἐκείνου,
ἄγραφον νὰ τὴν ἀφήσω;
ἔγραψά τὴν παραυτίκα.
-

ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΩΡΑΙΟΤΑΤΗ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΣΤΟΥ ΑΝΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΛΕΓΟΜΕΝΟΥ ΒΕΛΙΣΑΡΙΟΥ.

- ᾧ θαυμαστὸν παράδοξον, ᾧ συμφορὰ μεγάλη
καὶ λύπη ἀπαράλλακτος, ὀδύνη καὶ πικρία!
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Ῥωμαίων, τὸν καιρὸν γὰρ ἐκείνον
βασιλέως Ἰουστινιανοῦ μεγάλου αὐτοκράτωρ,
5 (καθ' ὃν ὁ φθόνος περισσῶς εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἐσέβη,
καὶ πᾶς καὶ πάντας ἔξ ἀρχῆς ὁ φθόνος οὐκ ἐκλείπει
εἰς βασιλεῖς, εἰς ἄρχοντας, πλουσίους καὶ εἰς πένης·
χώραις καὶ κάστροι ἐδούλωσαν αἱ γλῶσσαι τῶν ἀνθρώπων,
καὶ ἐκ τοῦ φθόνου τοῦ πολλοῦ ἐχάσαν τὴν ἡμέραν)
10 ἦτον ὀκάποιος θαυμαστὸς φρόνιμος ἀνδρειωμένος
Βελισάριος ὀνόματι, ἡ δόξα τῶν Ῥωμαίων.
ὀρίζει τον ὁ βασιλεὺς μετὰ μεγάλου πόθου
„ᾧ Βελισάριε, λέγω σε, ἄκουσον τῆς φωνῆς μου.
τὸν ὀρισμὸν μου σῆμερον ἐσὲν τὸν παραδίδω.
15 ὀρισον, γράψον, ποιῆσον ἀνθρώπους νὰ δουλεύσουν,
νὰ παραβγάλουν εἰς κτίσιμον τὴν Κωνσταντίνου πόλιν,
ὀσον νὰ δράμη ἄλογον καλὸν πεπυρωμένον,

Edidi hoc carmen e codice Vindobonensi in programme Ioannei Hamburgensis, a. 1873. coniecturis in hac secunda recensione adiutus sum Bursiani et Coestlini. quindecim primos versus iam ante me publici iuris fecerat Stephanus Kapp in programme gymnasii Vindobonensis („IX. Gemeindebezirk“) 1871/2, p. 38—43: cuius scriptionis notitiam debeo Bursiano.

5 καθ' ὃν scripsi: καὶ ὦν cod., unde nolui facere καὶ ὦν περισσός
6 ἐκλύπη (non ἐλύπη, ut Kapp legit, qui ἔλλειπει conicit) 8 κάστροι
13 σαι φωνῆς cod., φημῆς perverse Kapp 16 possis παραβάλου εἰς
(quod συνιζήσει proferendum), vel παραβγάλουν ᾗ, vel liberius (id quod
in prooedosi proposueram) νὰ π. κτίσιμον τῆς Κ. πόλης

οὕτως νὰ κτίσης καὶ ἐσὺ εἰς χρόνον πληρωμένον.
 κι ἂν ἐν καὶ πράξης τὴν βουλὴν, τὸν ὀρισμὸν πληρώσης,
 20 τιμὴν ἀξίαν, πλουτισμὸν ἐσένα νὰ ποιήσω,
 εὐγενικὰ χαρίσματα νὰ ἔχῃς ἀπ' ἐμένα,
 κ' εἰς θρόνον τοῦ παλάτιου μου νὰ ἦσαι ἐπηρμένος.“
 ἤκουσ' αὐτὴν τὴν παρρησίᾳ ἀπαὶ τὸν βασιλέα,
 δένει τὰ χέρια του σφικτὰ καὶ προσκυνεῖ ἀξίως,
 25 συντάσσεται τὸν ὀρισμὸν τοῦ βασιλεῶς πληρῶσαι.
 ὁ Βελισάριος σύντομα τοῦ χρόνου πληρωμένου
 ἔκτισε γὰρ κ' ἐτέλειωσε τὴν Κωνσταντίνου πόλιν.
 ἐθαύμασαν οἱ ἄρχοντες, ὡς εἶδασιν τὴν πράξιν,
 τὸ πῶς ἐκ γνώσεως καὶ σπουδῆς ἔπραξεν τὸ τοιοῦτον.
 30 κ' ἐκ γένος χαμηλότατον ἐξέβηκεν ὁ τοιοῦτος·
 μᾶλλον ὁ κόσμος εἰς αὐτὸν δοξάζουν κ' εὐφημοῦν τον.
 φθονοῦσιν τον οἱ ἄρχοντες μικροὶ τε καὶ μεγάλοι
 καὶ καθ' ἐκάστην λέγουσιν ὀμπρὸς (ς) τὸν βασιλέα,
 φθόνους κακοὺς παρόξυνουν διὰ τὸν Βελισάρην,
 35 κ' εἰς φθόνον τὸν ἐβάλασιν, θέλουν νὰ τὸν φονεύσουν.
 πάντα ὁ φθόνος ἔς τοὺς καλοὺς συντρέχει καὶ κωλύει.
 καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας, ἐκ τοὺς Παλαιολόγους,
 τὸν βασιλεᾶ δικάζεται μετὰ πολλοῦ τοῦ θράσους
 καὶ τάχατες ὡς συγγενῆς πονεῖ τὸν βασιλέα
 40 „δέσποτα, πάντων δέσποτα, τῶν ἡμερῶν αὐθέντης,
 τῶν ἀδυνάτων ἢ ἐλπίς, τῶν δυνατῶν τὸ θράσος,
 σήμερον ἀναφέρω σε, μάθε το ἀπ' ἐμένα·
 τὸ στέμμα, τὸ διάδημα, παίρνει τ' ὁ Βελισάρις,
 τὴν δόξαν καὶ τὴν δύναμιν, τὴν παρρησίαν, τὰ πλοῦτη·
 45 ὅλ' εἰς ἐκεῖνον κείτουνται· θέλει νὰ σὲ φονεύσῃ.
 τὴν βασιλείαν βούλεται νὰ πάρῃ, νὰ σὲ χάσῃ.
 καὶ θέλομεν χαθῆ κ' ἡμεῖς ποῦ εἴμεθεν πιστοὶ σου.“
 κι ὁ βασιλεὺς ὡς τ' ἤκουσεν, ἐτρόμαξεν, ἐφρίττει,
 κ' ὡσπερ θηρίον ἄγριον καὶ δράκων φουσκωμένος,
 50 κ' ὡς θάλασσ' ἀγριόφθαλμος λέγει τοὺς ἄρχοντάς του

18 οὕτος 23 ἤκουσε ταύτην τὴν παρρησίᾳ 27 καὶ ἐτέλειωσε
 30 κ' ἐκ scripsi: καὶ cod. 31 καὶ εὐφημοῦντων 33 ἔς addidit, conl.
 v. 121 40 cf. v. 105 42 σαι 43 διάστημα πέρνητο ὁ 45 ὅλα
 47 ὀποῦ 48 τὸ 49 καὶ φουσκομένος in margine ascripsit manus
 scribae, cum in ipso textu sit κουφισμένος

- „ἔχετε μάρτυράς τινας νὰ δείξετε πρὸς αὐτὸν
 παράστασιν ἀληθινήν, τὸ πρᾶγμα τὸ εὐρέθη;“
 εὐρέθη Καντακουζηνὸς, Ῥάλλης, Παλαιολόγος,
 Ἀσάνης τε καὶ Λάσκαρης, καὶ Κανανὸς καὶ Δούκας,
 55 καὶ μαρτυροῦσιν ἄδικα κατὰ τοῦ Βελισάρη.
 ὦ φθόνε καστροχალαστῆ, ἐχθρὲ τῆς Ῥωμανίας,
 χώραις καὶ πόλεις καὶ πιστρὶ φρόνιμοι ἀνδρειωμένοι
 καὶ τῶν Ῥωμαίων οἱ στρατηγοὶ χαλοῦσιν ἐκ τὸν φθόνον,
 χαλοῦσιν κάστρη δυνατὰ καὶ χώραις ἀκουσμέναις.
 60 ὅμως ἐμακροθύμησεν ὁ βασιλεὺς ἀτὸς του
 στερέα καὶ ἀφυρωτὰ καὶ κατασφαλισμένα.
 χρόνους δὲ τρεῖς ἐκάθετον ἀπέσω εἰς τὸν πύργον,
 πάντ' ὀργισμένος ἄτυχος τυφλὸς καὶ βουλωμένος.
 οἱ φθόνοι οὐκ ἠρκύστησαν εἰς τὴν βουλήν ἐκείνην,
 65 ἤθελον εἰς τὸ ἐκ παντὸς θάνατον νὰ τὸν δώσουν,
 νὰ ἔσλοθρεύσουν παντελῶς τὸν μέγαν Βελισάριν.
 τί τὸ λοιπὸν ἐγίνετον ἔς τὴν Κωνσταντίνου πόλιν;
 ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν, ὥρα μεσονυκτίου,
 ἔφθασαν, ἀπεσώσασιν μαντάτα ἐναντία·
 70 φουσάτον μέγαν δυνατὸν ξηρᾶς καὶ ἐν θαλάσσης
 κάστρη καὶ χώρας ἤρπασαν τῆς Κωνσταντίνου πόλης,
 ἔκοψαν ἠχμαλώτευσαν ἠφάνισαν τελείως.
 ὁ βασιλεὺς ὡς τὸ ἔκουσεν, βαρέως τὸν ἐφάνη,
 κ' εἰς κάκην τὸ ἐγύρισεν νὰ κόψη, ν' ἀφανίσῃ.
 75 ἐκ τῆς πικριάς του τῆς πολλῆς ἡμέρας τρεῖς ἐποίηκεν
 ἄρτου μὴδὲ γευσάμενος μὴδὲ ποτοῦ ὁμοίως·
 καὶ μέσον τὸ διάστημα μισοῦ χρόνου ἡμέρας
 ἀρμάτωσεν ὁ βασιλεὺς κάτερτα ἐβδομηντα
 καὶ ἄλλα δὲ τριάκοντα ἐκ τῆς Θεσσαλονίκης
 80 γαλιώταις καὶ πλοιάρια, τζηβούδαις ἀμετρήταις.
 ἄνδρες καλοὺς πολεμιστὰς, στρατιώταις τοῦ πολέμου,
 [ἄρματα πολυτίμητα καὶ νέοι ἀνδρειωμένοι,]
 καὶ ἀρχηγοὺς ἐξαίρετους, ἀγγελομιμημένους.
 μεγάλη ἀρμάδα δυνατῆ, ἄλλη οὐδὲν ἐφάνη.

51 ἔχεται δείζεται 53 κατακουζηνὸς 59 κάστροι 63 πάντων
 65 νατὸν ab alia manu s. l. additum in codice 66 να ἐξ. 67 εἰς
 71 κάστροι ubique 74 καὶ ναᾶφ. 77 cf. infra v. 367 82 nunc
 pro spurio habeo

- 85 ἄρχοντες, ἀρχοντόπουλα, ὑπᾶν εἰς τὴν ἀρμάδα.
 νὰ εἶδες ἀμέτρητην χαρὰν, μεγάλην παβήρσιαν
 καὶ παλληκάρι' ἱστοριστὰ, εὐτόλμους ἀνδρειωμένους·
 ἂν ἐπαινῶ καὶ λέγω το, οὐ ψεύδομαι τοῦ γράφειν.
 πετρίταις δὲ καὶ φάλκωνες οἱ ναύταις τῶν κατέρρων.
- 90 πλὴν οὐκ ἐγίνωσκε τινὰς τον πρῶτον τῆς ἀρμάδας.
 ὀρίζει δὲ ὁ βασιλεὺς νὰ συναχθοῦν οἱ πάντες,
 νὰ συναχθοῦν οἱ ἅπαντες εἰς τὸ παλάτιν μέσα.
 κι ὁ βασιλεὺς ἐσύντυχεν, λέγει τοὺς ἀρχοντάς του
 „ἄρχοντες γνήσιοι συγγενεῖς καὶ ἐδικοὶ καὶ ξένοι,
- 95 καιρὸς μᾶς ἐπανεβήκεν ἵνα ἴμιεληθοῦμεν·
 πᾶς γὰρ ὁ ἴμιελόμενος μὲ δύναμιν ὑψίστου
 ἔχει ἐλπίδα καὶ τιμὴν καὶ καύχημα καὶ πλοῦτος.
 εἰπέτε, δότε με βουλήν εἰς τὴν ἀρμάδαν τούτην.
 εἰπέτ', ὁμολογήσετε, τινὰς μὴ μὲ τὸ κρύψη,
- 100 τίνα νὰ βάλωμ' ἀρχηγὸν κι αὐθέντην τῆς ἀρμάδας.
 εἰπέτ', ὁμολογήσετε, μὴ φιλοπροσωπεῖτε.“
 κ' οἱ ἄρχοντες ἀπόκρισιν τινὰς οὐδὲν ἐδώκεν·
 εἰς καθεεῖς ἐκδέχεται τὴν δόξαν διὰ νὰ λάβη.
 τότε τὸ πλῆθος ἔλεγεν ὡς πρὸς τὸν βασιλέα
- 105 „δέσποτα, πάντων δέσποτα, τῶν ἡμερῶν αὐθέντης,
 τῆς Ῥωμανίᾳς ὁ ἥλιος, χριστιανῶν τὸ κράτος·
 πρῶτον θεὸν πιστεύομεν, δεῦτερον βασιλέα,
 καὶ τρίτον Βελισάριον νὰ ἔχωμεν αὐθέντην,
 ἂν θέλῃς ν' εὐτυχῆσωμεν, κερδέσης τοὺς ἐχθροὺς σου·
- 110 ὄλο τὸ πλῆθος θέλουν τον, ὄλοι τὸν ἀγαποῦσιν,
 τὸν Βελισάριν θέλουσιν νᾶχουν εἰς τὴν ἀρμάδαν.“
 οὐκ ἠμπορῶ καταλεπτῶς νὰ γράφω καὶ νὰ λέγω
 ἀνδραγαθιαῖς ταῖς ἔποικεν ὁ μέγας Βελισάρις,
 εἰς Πέρσας, εἰς Σαρακηνοὺς, εἰς κούρση καὶ εἰς μάχας·
- 115 εὐτυχὸς ἦτον πανταχοῦ, καὶ μᾶλλον ἀνδρειωμένος,
 πιστὸς καὶ φρονιμώτατος, καὶ μέγας τροπαιοῦχος.
 ὁ βασιλεὺς ὁ θαυμαστὸς ὡς ἤκουσεν τὸ πλῆθος,
 τὸ πῶς Ζητοῦν καὶ θέλουσιν τὸν μέγαν Βελισάριν,
 μᾶλλον δὲ καὶ ὑπέλαβεν, ἀναίτιος ὑπάρχει,

87 παλικάρια 95 ἐπιμελιθοῦμεν 96 ἐπιμ. 99 εἰπέται ὁμολο-
 γήσεται 100 βάλομαι 101 εἰπέτε ὁμολογήσεται 109 να 111 να
 ἔχουν 114 σαρεκηνοὺς 118 ὡπὼς littera prima versus omiſſa

- 120 ὀρίζει νὰ τὸν φέρουσιν συντόμως ἔς τὸ παλάτιν.
ἦλθαν καὶ ἐπεσῶσαν τον ὀμπρὸς ἔς τὸν βασιλέα,
μὲ τὸ μανδήλιν τὸ χρυσὸν ὀποῦ ἔτον βουλιωμένος.
τρὲς χρόνους ἔποικεν τυφλὸς ἀπέσω εἰς τὸν πύργον.
κι ὁ βασιλεὺς μετὰ χαρᾶς τὸν Βελισάριον λέγει
- 125 „ὦ Βελισάριε φίλτατε, πιστότατέ μοι φίλε
κ' ἠγαπημένε τῶν Ῥωμαίων, ἔπαθες διὰ φθόνον·
εὐχαριστῶ τὸν ὑψιστον ὀπῶ ἔγλυσες θανάτου.
σκύψω νὰ λύσω τὰ δεσμὰ, νὰ καταλύσω βούλας.
καὶ τὴν τιμὴν καὶ παρῤῥησιὰν καὶ δόξαν ὀπερ εἶχες.
130 νὰ σὲ δοξάσω διπλασμὸν περὶ ὀπου εἶχες πρῶην.“
κι ὁ μέγας Βελισάριος τὸν βασιλέα λέγει
„ὦ βασιλεὺς παγκάλλιστε καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ κράτος,
οὐκ ἔπαισα τὴν βασιλείαν ποτὲ κανένα ῤῥημα,
καὶ φθόνος μὲ κατήφερεν ἀδίκως ν' ἀποθάνω.
- 135 ἄρχοντες ἔχεις θαυμαστοὺς εὐγενικοὺς ἀνδρείους·
ὀρίσε γοῦν καὶ ἄς ὑπᾶν, ἄς πράξουν καὶ ἄς ποίσουν.
κι ἄφες ἐμὲν, ὦ βασιλεῦ, κι ἄς ἤμαι τυφλωμένος.“
πάλιν τὸν Βελισάριον ὁ βασιλεὺς ἐλάλει
„θέλω ἀπὸ τὴν σήμερον νὰ ποιῆς τὸν ὀρισμὸν μου,
140 καὶ μὴ ἀποφεύγῃς τὸ λαλῶ, παῦσον τῶν σῶν ῤῥημάτων.“
δένει τὰ χέρια του σφικτὰ, πίπτει ἔς τὴν γῆν χαμόθεν,
πρῶτον φιλεῖ τὰ χύματα, δεῦτερον τὸ τζακίν του.
ἀτός του ὁ μέγας βασιλεὺς ἔλυσεν τὸ μανδήλιν.
[τρὲς χρόνους ἦτον βουλωτὸς τυφλὸς ὁ Βελισάρις.]
- 145 ὀρίζει εὐθὺς ὁ βασιλεὺς νὰ πάγῃ ἔς τὴν ἀρμάδαν,
αὐθέντης μέγας φοβερὸς νὰ πράξῃ εἰς τὸ θέλει.
εὐθὺς ἀπεχαιρέτησε τὸν βασιλέα πρεπόντως,
ἐμίσεισαν τὰ κάτεργα μὲ παρῤῥησιὰ μεγάλη,
ἔς τὰς δεκαπέντε τοῦ Μαρτιοῦ ἐμίσεισαν καὶ πάγουν·
- 150 κάστρη πολλὰ ἔπερίλαβαν καὶ χῶραις ἐκουρσεύσαν,
Ζημιὰν μεγάλην ἔκαμαν, κέρδος θανατηφόρον,

124 καὶ ὁ βασιλεὺς τὸν βελισάριον μετὰ χαρᾶς τὸν λέγει 126 αἱ
ἠγαπημένε, cf. 118 129 possis ὡσπερ, sed cf. carmen de sene sapiente
v. 186 133 ἔπτεσα τ. βασιλείαν σου 135 ἄ om in initio versus
136 πήσουν 138 ὁ βασιλεῦ in fine lineae 139 ποιήσις, corr. Bur-
sianus 142 τζακίν 143 ἄ om in initio versus 144 pro spurio
habeo, cf. v. 123 150 ἐπερίλαβαν nisi potius fuerit παρέλαβαν, conf.
γ. 217 151 θανατηφόρου

- κι αιχμαλωσιά ἐπήρασιν ἀπλήρωτην μεγάλην.
 εἰς κάστρον ἐκατήντησαν, νησὶν τῆς Ἑγγλητέρας,
 ὁποῦ ἴασιν ἀντίδικοι τῆς Κωνσταντίνου πόλης.
- 155 τί τὸ λοιπὸν ἐγίνετον, μόνον νὰ ἀφηγοῦμα.
 ὀρίζει ὁ Βελισάριος, αὐθέντης τῆς ἀρμάδας,
 καὶ κάμνουσιν διαλαλημὸν, τοῦτον τὸν λόγον εἶπεν
 „εἴ τι ἰδῆτε εἰς ἐμὲν νὰ πράξω καὶ νὰ ποίσω,
 τοιαῦτα θέλω καὶ ἐσεῖς νὰ ποίσητε ὡς ἐμένα·
- 160 κ' εἴ τις οὐ ποίσει ὡς ἐμὲν, κὶ ἀντιτείνει τὸν ὀρισμὸν μου,
 νὰ λάβῃ θάνατον αὐτὸς κ' οἱ συνομοφρονούντες.“
 συμφόνουν δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν, κρούσιν τὰ κάτεργ' ἔξω·
 ὀρίζει ὁ μέγας νικητῆς, αὐθέντης τῶν κατέργων,
 νὰ ἔβγαλουν ἐκ τὰ κάτεργα ἄρματα καὶ κουπία·
- 165 μῆτε μικρὸν μῆτε τρανὸν ἔς τὰ κάτεργα ἐφήκεν.
 ἐθαύμασαν ὡς εἶδασιν οἱ ἄρχοντες τὴν τόλμαν.
 ὡσὰν ἐβγάλαν ἅπαντα πράγματα τῶν κατέργων,
 ὀρίζει, φέρνουσιν ἰστιὰ καὶ καύτουσιν τὸν στόλον.
 ὀρίζει ὁ Βελισάριος νὰ συναχθοῦν οἱ πάντες,
- 170 μικροὶ μεγάλοι ἅπαντες, καὶ λόγους νὰ συντύχουν,
 καὶ νὰ σταθοῦν εἰς τὴν βουλήν τί πράξιν νὰ ποιήσουν,
 πῶς νὰ νικήσουν τοὺς ἐχθροὺς καὶ πῶς νὰ τοὺς δουλώσουν.
 κὶ ὁ μέγας Βελισάριος, Χριστιανῶν ἡ δόξα,
 λόγους ἐπεχειρίστηκεν, τοὺς ἄρχοντας ἐλάλει
- 175 „ἄρχοντες ὅλοι σήμερον βλέπετε, θεωρεῖτε,
 παρακαλῶ καὶ λέγω σας ὡς γνήσιους ἀδελφούς μου,
 νὰ πολεμῆτε εὐτολμα ὡς ἄνδρες ἀνδρειωμένοι,
 ἀνδρειωμένα πρακτικὰ σπουδαῖ' ὠχυρωμένα·
 εἴ τις δειλιάσῃ, νὰ στραφῆ ἢ ὀπίσω νὰ γυρίσῃ,
- 180 ἐὰν ἦτον βασιλεῶς υἱός, ἔς πάλον τὸν θέλω κάτσει.
 κ' εἴ τις ἐξέβῃ πρόθυμος νὰ πράξῃ ἀνδρειωμένα,
 τιμὴν ἀξίαν καὶ πλουτισμὸν ἐκείνον νὰ ποιήσω,
 κὶ ὡσπερ ἐμὸν ἐγνήσιον νὰ τὸν ποθῆ ἢ ψυχὴ μου.
 διὰ τοῦτο καὶ τὰ κάτεργα ἕκαψα κὶ ἀφάνισά τα,

153 ἐ om in initio versus νησὴν 154 fortasse fuerit ἀντίδικοι
 vel ἀντίσχοι 157 τὸν om 159 ποίσηται 160 καὶ ἦτις οὐ ποιήσει pro
 κὶ ἀντιτείνει possis παρά 162 σημώνουν (non σηκώνουν) κάτεργα.
 166 ἴδασιν 175 βλέπεται θεωρεῖται 177 πολεμεῖται 178 σπουδαῖα
 179 εἰδὲ τις διλιάσει 180 στὸν πάλον. possis etiam ἔς τὸν πάλον τὸν
 ὅθ' ἀπόσω κάτζη 181 καὶ ἦτις 184 ἕκαψα καὶ ἐφάνησά τα

- 185 ἢ νὰ δουλώσωμεν ἡμεῖς ὅλην τὴν Ἑγγλητέραν,
 ἢ νὰ χαθοῦμεν ἅπαντες, τινὰς μὴ ἐγλυτώσῃ.“
 καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας, ἐκ τῆς ἀρμάδας λέγω,
 τὸν Βελισάριον ἔλεγεν μετὰ τόλμης μεγάλης
 „οὐκ ἔπραξες στρατιωτικά, τὰ κάτεργα νὰ κάψῃς.“
- 190 κι ὁ μέγας Βελισάριος ὡς ἤκουσ', ἐθυμώθη·
 εὐθὺς ὀρίζει κ' ἔκαψάν τον ἴπάνω εἰς τὸν πάλον.
 τρέμουσιν γοῦν οἱ ἕτεροι τὸν μέγαν Βελισάρην.
 ἔδραξαν κάστρον καὶ λαὸν ἐκ τὸ νησὶν ἐκεῖνον,
 ὅλον τριγύρου τὸ νησὶν ἔποικεν ἐδικόν του,
- 195 τὸ κάστρον τὸ καθολικὸν οὐκ ἤμπορεῖ ἐπάρει,
 μέγαν θρασὺν καὶ δυνατὸν καὶ ἀφηρὸν ὑπάρχει·
 μέγαν κακὸν ἐποίησεν κάστρον τῆς Ἑγγλητέρας,
 ἔπεσαν ἄρχοντες τρανοὶ (Ῥωμαῖοι) ἀνδρειωμένοι,
 εὐγενικὰ ἀρχοντόπουλα, ὅπου ἐφιλοτιμοῦσαν.
- 200 πολὺν κακὸν ἐπάθασιν ἢ μιὰ μερεὰ κ' ἢ ἄλλη·
 μὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν καλὴν, ψέμαν οὐδὲν τὸ λέγω,
 ἂν εἶχαν ἔχει κάτεργα νὰ ἴσέβουν, νὰ γλυτώσουν,
 καὶ νὰ θαρροῦν ἴς τὰ κάτεργα νὰ ἴσέβουν καὶ στραφοῦσιν,
 στραφῆν ἤθελαν ἄπρακτοι καὶ μ' ἐντροπὴν μεγάλην·
- 205 οὔτε νὰ φύγουν εἶχασιν, μέλλουσιν ν' ἀποθάνουν.
 βάνουν καὶ στερεάνουνται καὶ πόλεμον κτυποῦσιν·
 ὡσπερ θηριὰ ἀνήμερα, οὕτως ἐπολεμίζαν.
 πλήθος ἀνδρῶν ἀπέθαναν κι ἀπαὶ τὰ δύο μέρη,
 χωρὶς γὰρ σκήπτρον πενιχρὸν ἐκ τοὺς πτωχοὺς ἀνθρώπους
- 210 οὔτε Ἀσάναι ἤτσασιν οὔτε Παλαιολόγοι.
 ποιοῦσιν σκάλαις Ζύλιναις, πηδοῦσιν εἰς τὸ κάστρον.
 ὁ πρῶτος ὅπου ἐσέβηκεν κάστρον τῆς Ἑγγλητέρας
 τὸ ὄνομά του Ἀλέξιος κι ὁ ἄλλος Πετραλήφης,
 ἀπὸ μικρὴ τέ γένεά ἦτον, δημοτυχῖται.
- 215 κ' ἐκ τὰ πολλὰ λαβώματα τὰ εἶχασιν ἐκεῖνοι

185 ἴνα 186 ἦνα 190 καὶ ὁ β. ὡς ἤκουσεν μεγάλως ἐθυμώθη
 191 καὶ ἐκάτταν 193 sq. νησὴν 196 θρασὴν ἀφηρὸν nolui corri-
 gere: ἀπειρον Coestlinus ad quod conferas v. 239, ἀψηλόν Bursianus (quod
 pro ὑψηλόν poni probari potest) 198 Ῥωμαῖοι addidi 200 πολὴν
 204 με ἐντροπὴν 207 οὔτος versus 209 et 210 aut spurios aut falso
 loco positos aut locum lacunosum esse censeo. ceterum in proecdosi
 χωρὶς γὰρ σκήπτρων πενιχροὶ κ' ἐκ conieceram 210 Ἀσάνη 211 ποι-
 δοῦσιν 212 ἐκλητέρας 214 δημότυχοί τε cū Coestlinus

- οἱ δύο ὁμομήτριοι, ἄνδρες ἀνδρειωμένοι,
 ἐπήραν κ' ἐπαράλαβαν τὸ κάστρον κ' ἐχαίηκαν.
 χαρὰν μεγάλην ἔκαμαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι.
 ὀρίζει ὁ Βελισάριος ὁ φρόνιμος ὁ μέγας
- 220 νὰ φέρουσιν τοὺς δὺ' ἀδελφοὺς, Ἀλέξιν καὶ Πατραλήφιν,
 ἐκεῖνοι ὅπου ἐσέβησαν ἀπέσω εἰς τὸ κάστρον,
 ἐκεῖνοι ὅπου ἐστήσασιν τὸ φλάμπουρον ἔς τὸν πύργον,
 ἐκεῖνοι ὅπου ἐτίμησαν κ' ἐδόξασαν τοὺς πάντας.
 ὀρίζει κ' ἐκαθίσαν τοὺς εἰς δυὸ φαριὰ μεγάλα,
- 225 μὲ σέλλαις χρυσιοτζάπτωταις, μ' ἄλλοι' ἐξηρημένα.
 ὄλον τὸ κάστρον σύρνουν τοὺς καὶ εὐφημίζουσίν τοὺς.
 πλοῦτον πολὺν συνάγουσιν ἀμέτρητον καὶ μέγαν·
 ὕστερον πάντων φέρνουν τοὺς ὀμπρὸς ἔς τὸν Βελισάριον·
 κ' ἐβγάνει ὁ Βελισάριος ρούχα τετιμημένα,
- 230 μετὰ μαργαροζάφυρον ἢ τραχηλιαῖς κ' οἱ γῦροι,
 ἀτός του τοὺς ἐφόρεσεν ὁ μέγας Βελισάρης·
 πλοῦτον πολὺν τοὺς ἔδωκέν, ἀμέτρητον λογάριν·
 τιμᾶ καὶ ἀξιόνει τοὺς, αὐθέντας τοὺς ἐποίκεν.
 ὀρίζει ὁ Βελισάριος εἰς ὅλα τὰ καστέλλια,
- 235 νὰ ποίσουν κάτεργ' ἑκατὸν κι ὅσαις γαλιώταις ἦσαν,
 νὰ πληρωθοῦν, νὰ πλεύσουσιν μόνον εἰς δύο μῆνας.
 τί τὰ λοιπὰ πολυλογῶ; πληρόνεται ἡ ἀρμάδα·
 ἐπλεύσασιν τὰ κάτεργα καὶ ἀρματώσασιν τα
 μὲ κέρδος μέγαν ἄπειρον, μ' αἰχμαλωσιὰν μεγάλην.
- 240 ἐμάζωξαν κ' ἐπήρασιν ἄρχοντας κεφαλάδες.
 τὸν ῥῆγαν τὸν ἐξάκουστον ἔς τὰ κάτεργα τὸν βάνουν,
 τοὺς δυνατοὺς τοὺς ἄρχοντας, τοὺς πρώτους τοὺς αὐθέντας
 ἔς τὰ κάτεργα τοὺς ἔβαλαν δεμένους ἐκ τραχήλου.
 ὀρίζει ὁ Βελισάριος ἄρχοντας ἐδικούς του
- 245 εἰς φρόνεσιν, εἰς αἴσθησιν βάνει ἔς τὴν Ἐγγλητέραν,
 νὰ προμηθεύωνται καλῶς τὴν σύστασιν τοῦ τόπου,
 καὶ νὰ κρατοῦν τὸ δίκαιον, τινὰς μὴ ἀδικῆται.
 αὐτὸς κινᾶ κ' ἐμίσειυσεν κ' ὑπάγει τὴν ὁδὸν του.
 ἔμίσειυσαν τὰ κάτεργα μὲ παρῆρησιὰν μεγάλην,

216 δύο ἀδελφοὶ ὁμ. 220 δύο 221 κάστρον 222 ἀπάνω εἰς τὸν
 πύργον 225 με ἄλλογα 226 σύρνουν τον 230 οἱ τραχηλαῖς καὶ
 232 πολλὴν 233 ἀξιῶντηους 235 κάτεργα 239 με αἰχ. 245
 ἐσθησιν 246 προμηθέβονται

- 250 μὲ πλοῦτον μέγαν καὶ πολὺν, πλήθος αἰχμαλωσίας.
ἦλθαν καὶ ἐπεσώσασιν νῆσον τῆς Μιτυλήνης·
ἔρραξαν, ἐνεπαύθησαν, καὶ πᾶσιν τὴν ὁδὸν τοῦς.
εἰς τὴν πόλιν ἐσώσασιν ὥρα μεσουκτίου,
᾿ς τὰς εἴκοσι τοῦ Σεπτεβρίου ἔσωσαν εἰς τὴν πόλιν.
- 255 ῥάζουν ᾿ς τὸν κοντοσκάλιον δίχως κανένος δόλου,
ἔρραξαν δίχως ταραχὴν, κανεῖς οὐκ ἔμαθέν το,
ὥστε νὰ δώσῃ ὁ ἥλιος καὶ νὰ πλατύνη ἡ ἕμερα·
καὶ τὴν αὐγὴν ἐχαίρισαν ὄργανα τοῦ πολέμου,
τρομπέταις βιόλαις μπίφαρα τύμπαν' ἀνακαράδες,
- 260 καὶ μουσικὰ πανέμνοστα ἀπλήρωτα τὰ εἶχαν·
τίνος ψυχὴ νὰ εὔρεθῆ νὰ μὴ χαρῆ καὶ θάλη
τὴν παρρησιὰν τὴν φοβερὰν τὴν τότε γεναμένην;
ἀπαὶ τὴν τόσῃν ἡδονῇν καὶ τὴν χαρὰν ἐκείνην·
ὄρη, βουνὰ καὶ θάλασσα χαλοῦν κι ἀντιδουνοῦσιν.
- 265 μὲ παρρησιὰν ἐσέβησαν ᾿ς τὴν Κωνσταντίνου πόλιν,
σκήπτρα σηκόνουν θαυμαστὰ, χρυσὰ μαλαματένια,
καὶ τένταις ὀλοτζάπτωταις μετὰ χρυσὰ κουδούνια,
ὄλα τὰ κάτεργα καλὰ μὲ τάειν ἐσεβῆκαν.
ἀπὸ μακρὰ ἐφούμησαν, ὡς ἔπρεπεν ἀξίως,
- 270 τὸν βασιλεᾶ, τὴν δέσποιναν, τὸν μέγαν Βελισάριν.
ὀρίζει ὁ μέγας βασιλεὺς ν' ἀπλώσουν καμουχάδες,
χάσδια πεύκια καὶ βλατιὰ, νὰ ἔξῃ ὁ Βελισάρις,
τὸ ἄλογόν του νὰ πατῆ, νὰ πάη ᾿ς τὸ παλάτι.
τρισχίλιοι ἐκαβαλλίκευσαν ἄρχοντες τῶν κατέργων
- 275 καὶ μέσ' ὁ Βελισάριος μετὰ μεγάλης δόξης,
μετὰ πολλῆς τῆς παρρησιᾶς καὶ λαμπροκοσμημένος.
ἐπέzeugεν, ἐνέβηκεν ἀπάνω εἰς τὸ παλάτιν,
πρῶτα τὴν γῆν ἐφίλησεν κι εὐθὺς τὸν βασιλεᾶ,
καὶ τὸ τζαγκὶν τοῦ βασιλεῶς ἠσπάσθη τιμημένα.
- 280 ἐχάρηκεν ὁ βασιλεὺς, μέγਾਲως τὸν ἐδέχθην.
ποιοῦσιν πόρταν θαυμαστὴν νὰ φέρουσιν τὸν ρῆγα
μαζήτζα μὲ τοὺς ἄρχοντας, λέγω τῆς Ἑγγλητέρας,
καὶ λιθομαργαρίταρον, ἀσήμιν καὶ χρυσάφιν,

250 πολλὴν 251 η om in initio versus 254 εἰς 254 κανένος
257 ὥστε νὰ σώσῃ Coestlinus, ἕως ν' ἀναδύσῃ Bursianus 259 τύμπανα
καὶ 264 θάλασσα scripsi conl. Georgilla v. 409, φοβερὰ cod., quod ori-
ginem traxit e v. 262 265 εἰς 268 καλὰ scripsi: τακτικά cod. τακτὰ
Coestlinus 279 τζαγκὴν

- χρῆμαν πολὺν ἀτίμητον καὶ πλοῦτον οὐκ ὀλίγον.
 285 βλέπει τὸν πλοῦτον τὸν πολὺν, ἐχάρηκεν μέγਾਲως·
 κ' ἐκ τῆν χαρὰν τῆν θαυμαστὴν τῆν εἶχ' ὁ βασιλέας
 μήτε τοῦ δείπνου ἐφρόντιζε μήτε τοῦ κοιμηθῆναι,
 μετὰ τὸν Βελισάριον πάντοτε δὲ ὑπάρχει,
 νύκταν, ἡμέραν ἅπασαν, ποτέ τους δὲν χωρίζουν.
 290 στραφῆν, ἰδεῖν οἱ ἄρχοντες τῆν τόσην παρβήσιαν
 καὶ τῆν ἀγάπην τῆν πολλὴν τῆν εἶχεν εἰς ἐκεῖνον
 ὁ βασιλεὺς ὁ θαυμαστός μετὰ Βελισαρίου,
 βάνουν διπλοῦ Ζιζάνια, βάνουν διπλοῦ τὴν κάκην,
 βάνουν διπλοῦ τὴν συμφορὰν, βάνουν διπλοῦ τὸν φθόνον.
 295 καὶ τότες οὖν οἱ ἄρχοντες λέγουν τὸν βασιλέα,
 Ἀσάνης τε καὶ Λάσκαρις καὶ Καντακουζηνάιοι,
 Δούκας, Ἀστράς καὶ Κανανὸς καὶ ὁ Διπλοβατάτζης,
 Παλαιολόγος πρίγκιπας, Σφαντζῆς καὶ Λονταρέοι,
 Ῥάλλης καὶ Πριμικήριος καὶ Κοντοστεφαναῖοι,
 300 ὅλοι φωνάζουν καὶ λαλοῦν ὡς διὰ τὸν Βελισάριν
 „ἤξευρε, πάντων δέσποτα, Χριστιανῶν τὸ κράτος,
 πρὶν νὰ πληρώσῃ τρίμερον, χάνεις τὴν βασιλείαν·
 τὸν Βελισάριον, βασιλεῦ, ἔς τὴν Κωνσταντίνου πόλιν
 ὅλον τὸ πλῆθος ἀγαποῦν, τὸν Βελισάριν θέλουν,
 305 κείνον τιμοῦν καὶ προσκυνοῦν παροῦ τὴν βασιλείαν·
 κι ἂν οὐ τὸν χάσης, βασιλεῦ, κι ἂν οὐ τὸν θανατώσης,
 τὸν ἐδικόν σου θάνατον θέλεις ἰδεῖ συντόμως·
 κάθε ἡμέραν πολεμοῦν καὶ ὀργανόνουσιν τον.“
 κι ὁ βασιλεὺς ὡς τό 'κουσεν, ἐχάθην, ἠλλοιώθην·
 310 ὄσην ἀγάπην ἔδειχεν ἐν τῷ Βελισαρίῳ,
 τόσην κακιὰν καὶ ὄρηταν ἐγύρισεν εἰς αὐτον·
 καὶ τὴν τιμὴν καὶ δούλευσιν τὴν τοῦ Βελισαρίου
 ποσῶς οὐκ ἐνθυμήθηκεν ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας,
 ἀντὶ τιμῆς ἀνταμοιβεῖ κακὴν ἔχθραν μέγλην.

284 πολλὴν 285 πολὴν 286 εἶχεν 291 κ om in initio versus
 295 τότε σὸν 296 κατακουζηνέοι 297 ἀστέρας 298 πρίγκιπας
 σφαντζῆς cod.; sed σφαντζῆς scribendum esse videtur 299 πριμικήριος
 302 fort. πληρώσης Coestlino placet χάνει τ. β. ὁ Βελισάριος 'Belisarius
 imperio te privabit' 303 ὁ βελισάριος cod., pro quo accusativum re-
 stituere non dubitavi: ceterum cf. v. 531 sqq. εἰς 305 ἐκεῖνον 308
 κάθε scripsi (καθὴν Coestlino placebat): καθ' ἦν cod. sed ἦν c ditto-
 graphia litterarum ἡμ ortum esse videtur 309 ἠλιώθην 311 ὄρηταν
 314 ἀνταμοιβὴν

- 315 τί τὸ λοιπὸν ἐγένετον ᾗ τὸν μέγαν Βελισάριν,
 [τὸν μέγαν Βελισάριον, Χριστιανῶν ἡ δόξα,]
 τὸν φοβερὸν, τὸν θαυμαστὸν, τὸν φρόνιμον, τὸν μέγαν;
 γὰρ γράψω, διὰ τὴν φρόνεσιν ἄλλος κανεῖς οὐκ ἦτον
 εὖτυχος δίκαιος πιστὸς, τῶν Χριστιανῶν ἡ δόξα,
 320 [τὸν φοβερὸν, τὸν θαυμαστὸν, τὸν φρόνιμον, τὸν μέγαν].
 ποτέ του οὐκ ἐνθυμήθηκεν κατὰ τοῦ βασιλέως,
 εἰς ἀπιστιὰν καὶ κάκωσιν γὰρ βάλλη ὁ λογισμὸς του.
 πολεμιστῆς καὶ νικητῆς, εὐτύχιος ριζικάρις
 χώραις καὶ κάστρη ἐδούλωσεν ᾗ τὴν Κωνσταντίνου πόλιν.
 325 ἐτίμησεν τὸν βασιλεῆ, τῶν Χριστιανῶν τὸ γένος.
 ἀντὶ τιμῆς ἀνταμοιβὴν ὀρίζει, φέρνουσίν τον,
 τὰς χεῖρας δένουν ὄπισθεν ὡς περιφρονημένου·
 ᾗ τὸν βασιλεῆ ἔμπροσθεν συντόμως φέρνουσίν τον.
 εὐθύς ὀρίζει ὁ βασιλεὺς, πάραυτα τὸν τυφλόνουν.
 330 μέγαν κακὸν καὶ θαυμαστὸν γέγονεν ᾗ τοὺς Ῥωμαίους·
 κλαίουσιν δὲ οἱ ἅπαντες, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 μέγαν κλαυθμὸν ἐποίκασιν ᾗ τὴν Κωνσταντίνου πόλιν.
 σύντομα τὸν ἐτύφλωσεν, τινὰς μὴν τὸ γροικῆση,
 μὴ τὸ νοήση τὸ κοινὸν καὶ ταραχὴν σηκώσουν.
 335 ἄλλ' ὅμως οὐκ ἐκρύβηκεν ἡ ἀδικος ἡ πράξις·
 ὡσπερ ποθοῦσιν ἅπαντες τὸ φέγγος τῆς ἡμέρας,
 οὕτως καὶ ἐδιψούσασιν τὸν μέγαν Βελισάριν.
 ὡς τὸ ἴκουσαν, ὡς τὸ ἴμαθαν οἱ ἄνθρωποι τῆς χώρας,
 σηκόνουν ἀνακάτωμα καὶ ταραχὴν καὶ Ζάλην,
 340 σὺρνουν σπαθιά οἱ ἅπαντες, ζητοῦν τὸν Βελισάριν,
 ὑπᾶν κ' εὐρίσκουν τὸν τυφλὸν εἰς τῆς Χρυσιᾶς τὴν πόρταν·
 λυποῦνται, κλαίουν ἅπαντες, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 κλαίει κι αὐτὸς μὲ τὸ κοινὸν, γροθοκοπᾷ τὸ στήθος.
 διαβάζει χρόνους ἱκανοὺς μόνος, ἀναστενάξει
 345 „ποῦ ἡ τιμὴ κι ὁ πλουτισμὸς, ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος,
 ἡ παρῆρησιὰ ἡ θαυμαστὴ ἡ τοῦ Βελισαρίου;
 ἤρηθησαν ὄλ', ἐχάθησαν, ἐσκόλασαν συντόμως.“
 κᾶθεται μόνος μοναχὸς καὶ συχνοαναστενάξει

319 καὶ τῶν χ.   324 εἰς τὴν   327 περιφρονημένον   331 δὲ οἱ
 332 εἰς   336 οἱ ἅπ. cod., οἱ del Bursianus   337 οὗτος ἐδιψούσασιν
 (οἱ καὶ)   341 ὑπᾶσιν καὶ ἠρίσκουν τ. τ. εἰς τὰς χρυσέας   342 λου-
 ποῦνται   οἱ ἅπ., ut v. 336, quod correxi

εἰς μοναστήριν ἔνδοξον βασιλικὸν κι ὠραῖον,
 350 τὸ λέγουν Παντοκράτορα, πλησιὸν τῶν Ἀποστόλων.
 καὶ τότε ὁ Βελισάριος ὁ θαυμαστὸς ὁ μέγας
 ἀναστενάζει, δέρνεται, ἔξανασπᾶ τὰς τρίχας,
 κλαίει βρυχεῖται καὶ λαλεῖ, ὑπομονὴν οὐκ ἔχει·
 ἂν τὸ ἔχεν μάθει πρότερον, ἂν τὸ ἔχεν ἐγροικήσει,
 355 τὴν βασιλείαν τῶν Ῥωμαίων κληρονομήσειν εἶχε·
 ἀλλ' ὅμως οὐκ ἠθέλησεν τοῦτο νὰ τὸ ποιήσῃ,
 οὐδὲ ᾗς τὸν νοῦν του κἄν ποσῶς τὴν συμβουλήν νὰ βάλλῃ·
 καὶ ἀπὸ παραπόνουσις κι ἀπὸ στενοχωρίας
 λόγους δριμιοῦς βρυχητικοὺς λέγει ἀπὸ καρδίας
 360 „ἂν ἔπραξα ᾗς τὴν βασιλείαν κακὸν ἢ ἐναντίον
 κ' ἐπίβουλος νὰ βρέθηκα, ἄπιστος νὰ γενόμην,
 δίκαιον ἔν τὸ ἔπαθα, τινὰς μὴ μὲ λυπηταί·
 εἰ δὲ διὰ φθόνον ἔποιικεν ὁ βασιλεὺς ᾗς ἐμένα,
 καὶ τὴν τιμὴν καὶ δούλευσιν ποσῶς οὐκ ἐνθυμήθην,
 365 εἰς τὸν κριτὴν τὸν φοβερόν, τὸν ἄνω βασιλέα,
 ᾗς ἐκείνον τὸ ἐπέφηκα, ἐκείνος ν' ἀποκρίνη.“
 μετὰ δὲ τὸ διάστημα ἐνὸς χρόνου ἡμέρας
 μαντάτα ἐπεσώσασιν κακὰ καὶ ἐναντία·
 οἱ Πέρσαι, οἱ Σαρακηνοὶ χαλοῦν τὴν Ῥωμανίαν,
 370 φουσατόν μέγαν καὶ πολὺν πεζῶν καὶ καβελλάρων
 χώραις καὶ κάστρη ἤρπασαν τῆς Κωνσταντίνου πόλης,
 χαλοῦν καὶ ἀφανίζουσιν τῶν Χριστιανῶν τὸ γένος.
 τέλος ὀρίζει ὁ βασιλεὺς νὰ συναχθῆ φουσατόν,
 νὰ μαζωχθῆ καὶ νὰ ᾔηβῆ εἰς τὴν Περσιάν νὰ πάγῃ.
 375 νὰ πολεμήσουν οἱ Ῥωμαῖοι μὲ τοὺς Σαρακηναίους,
 πλῆθος πολλῶν καβαλλαρῶν ἀρίφνητον καὶ μέγαν
 καὶ πεζικὸν ἀμέτρητον, τριακόσiais χιλιάδες,
 τῆς Δύσης, τῆς Ἀνατολῆς πεζοὶ καὶ καβελλᾶροι.
 ἀφ' οὗ δὲ ἐμαζώχθησαν εἰς μίσημαν ἐτοιμίως,
 380 μῆναν ἐδίδασιν βουλήν τί πράξῃ τὸ φουσατόν.
 τὸ πλῆθος οὐκ ἠρκέστηκεν εἰς τὴν βουλήν ἐκείνην,
 ἀλλὰ ζητοῦν, παρακαλοῦν τὸν μέγαν Βελισάργην,
 νὰ ᾔη, νὰ δώσῃ τὴν βουλήν τί πράξαι τὸ φουσατόν.

350 τῶν ἀγίων ἀπ. 351 τότε 357 εἰς συνβουλήν 360 εἰς
 363 οἱ δὲ 366 εἰς ἐκείνον τὸ ἐπέφυκα 367 possis ἢ πέρας. ceterum
 cf. v. 77 supra 369 σαρεκηνοὶ 370 πολλὴν 376 καβαλαρῶν

καὶ τότε ὁ Βελισάριος τοὺς ἄρχοντας ἐλάλει
 385 „ἄρχοντες τοπαρχεῦοντες κ' ἐσεῖς γὰρ (οἱ) στρατιῶται,
 ἀφήτέ με τὸν ἄτυχον καὶ τὸν ἀπολεσμένον,
 ἐμένα τὸν ἐψήλωσεν χρόνος κ' ἐτίμησέν με,
 καὶ πάλιν μὲ χαμήλωσεν ὁ φθόνος τῶν Ῥωμαίων,
 τὸν τόπον καὶ τὴν παρῤησιάν καὶ τὴν τιμὴν τὴν εἶχα,
 390 ὁ βασιλεὺς ἐτίμα μας ᾗ τὸν πρῶτόν του τὸν θρόνον.“

* * * *

καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας, εὐγενικὸς ἀνδρείος,
 εὐγενικὸς καὶ φρόνιμος, γέρων τῆς βασιλείας,
 τὸν βασιλεῖα δικάζεται, θαρῤῶν ἀπηλογεῖται,
 καὶ λόγους δικασίματος δικάζεται καὶ λέγει
 395 „δέσποτα μέγα, βασιλεὺς, καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ σκῆπτρον,
 ἡ βασιλεία σου ᾗ δίκαιος, ἄδικον οὐκ ἐθέλεις·
 ὅλον τὸ πλῆθος ἀγαποῦν πολλὰ τὴν βασιλείαν σου.
 οἱ ἄρχοντές σου ἔπραξαν ἄδικα διὰ φθόνον,
 κ' ἔχασες ἄρχοντα πιστὸν μέγαν ἀνδρειωμένον.
 400 ἀλλὰ τολμῶ, παρακαλῶ, τὴν βασιλείαν τὸ λέγω.
 ἔχει ὁ Βελισάριος υἱὸν ἀνδρειωμένον,
 καὶ χάρισε καὶ τίμησε ἀντὶ πατρός ἐκείνον,
 ἵκαν διὰ τὸν πατέρα του νὰ ᾗ λαφρωθῆ καμπόσω,
 μὴν ἄνασάνη ὀλιγοστὸ ἐκ τὸ κακὸν τὸ εἶδεν,
 405 ν' ἐλπίζουσιν καὶ νὰ θαρῤοῦν πάλε οἱ ἄρχοντές σου,
 ὅτι πιστὰ σ' ἐδούλευσεν, πλοῦτον πολὺν σ' ἐδῶκεν.“
 εὐθὺς ὀρίζει ὁ βασιλεὺς νὰ φέρουν τὸν υἱὸν του,
 τοῦ Βελισάριου τὸν υἱὸν εἰς τὸ παλάτι μέσα·
 ἔτρεμεν ἡ καρδία του μὴ πράξη εἰς ἐκείνον
 410 ὡσπερ κ' εἰς τὸν πατέρα του τὸν πολυπονεμένον.
 τοῦ Βελισάριου τὸν υἱὸν ἐλέγασιν Ἄλέξιν·
 ἠφέραν τὸν Ἄλέξιον μέσα εἰς τὸ παλάτιν.
 ὁ βασιλεὺς ἐκάτσε τον εἰς θρόνον τοῦ πατρός του,
 τιμᾶ καὶ ἀξιόνει τον, πλοῦτον πολὺν τὸν δίδει,
 415 Καίσαρὰν τὸν ἐποίησεν ἀπάνου ᾗ τὸ φουσατόν

384 τότε 385 οἱ addidi 390 ad lacunam supplendam hunc
 olim finxi versum τὰ ἔχασα ὁ ἄτυχος καὶ εἶμαι τυφλωμένος 396 ἠθέ-
 λεις: unde suspicaris οὐκί θέλεις 400 ἄλλω τολμῶ παρεκαλλῶ possis
 τολμῶν, conl. Georgilla v. 551 402 χάρισαι καὶ τίμησαι 403 καμ-
 πῶσω 405 νὰ πάλαι 406 σὲ πολλῶν 414 πολλῶν 415 εἰς

καὶ μέγαν στρατοπέδαρχον κι αὐθέντην τιμημένον.
 ὄλον τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ θέλουν καὶ ἀγαποῦν τον,
 μᾶλλον δὲ κ' ἠὐχαρίστησαν τὸν μέγαν στρατιώτην,
 τὸ πλεόν τὸν δοξάζουσιν δι' ὄνομα τοῦ πατρός του.
 420 καὶ ὁ πατέρας τὸν υἱὸν καθοδηγᾷ καὶ λέγει,
 δίδει βουλήν, παραγγελιὰν νὰ πράξῃ τὸ φουσάτον·
 καλὴν βουλήν τὸν ἔδωκεν, ὡς ἔδειξεν τὸ τέλος.
 καὶ τότες οὖν Ἀλέξιος ὁ Καίσαρας ὁ μέγας
 δένει τὰ χέρια του σφικτὰ, ὡς ἔπρεπεν ἀξίως,
 425 καὶ προσκυνεῖ τιμητικὰ μετὰ τὴν δέσποινά του.
 πατέρα καὶ μητέρα του ἀπεχαιρέτησέν τους,
 ἐπέρασεν κ' ἐμίσευσεν, ὑπάγει τὸ φουσάτον
 μὲ ὄχλησιν καὶ ταραχὴν καὶ παβήσιαν μεγάλην·
 καὶ ὥσπερ λάμπει ὁ ἥλιος ἐν οὐρανοῖς τὰ ἄνω,
 430 οὕτως φουσάτον ἤστραπτεν ἔς τὴν γῆν ἐξαπλωμένον.
 σαράντα ἡμέρας ἤλλαξαν μετὰ σπουδῆς μεγάλης.
 ἐσκότωσαν * ἐπέμειναν ὅλα τὰ παλαφρέα·
 ἐσύμωσαν εἰς τὴν Περσιὰν, εἰς τὴν Σαρακηνίαν.
 τριῶν ἡμερῶν διάστημα ἦτον ἀνάμεσά τους,
 435 [οἱ Πέρσαι οἱ Σαρακηνοὶ μὲ Χριστιανῶν τὸ γένος.]
 τὴν ἐμπροστέλλαν ἠύρασιν σαράντα χιλιάδες,
 ἢ ἐμπροστέλλα τῶν Περσῶν μὲ Χριστιανῶν τὴν βίγλαν·
 θνήσιν πολλὴν τοὺς πολεμοῦν, κανεῖς οὐκ ἐγλυτόνει.
 ὡς τὸ ἴκουσεν, ὡς τὸ ἴμαθεν αὐθέντης τῆς Περσίας,
 440 τὸ πῶς ἐχάσεν παντελῶς τὸ ἄνθος τοῦ φουσάτου,
 λυπᾶται λύπην ἄμετρον, δειλιάζει τὸ φουσάτον,
 πέμπει συχνὰ μηνύματα ἔς τὸν Καίσαρα τῶν μέγαν
 μ' ἀποκρισιάρην φρόνιμον, μὲ πλουτισμὸν μεγάλον·
 τριακόσια μουλάρια [ἔστειλεν] πράγματα φορτωμένα,
 445 βλαντία γὰρ καὶ μάλαγμαν, χάσδια, καμουχάδες,
 καὶ πᾶσαν χρόνον νὰ τελῆ μάλαγμα τριάντα λίτραις,
 μόνον νὰ παύσῃ τοῦ θυμοῦ κι ὀπίσω νὰ τυρίσῃ.
 ἔκαμεν, ἐκατέστησεν, ἐδούλωσεν τοὺς Πέρσας.

419 διὰ 423 τότεσον καίσαρις 425 των pro του 430 οὔτος
 τὸ φ. 431 fort. ἤλασαν 432 ἐπέμειναν corruptum 433 σαρεκηνίαν
 435 με τῶν χ. 437 μετὸν 440 τ om in initio versus 443 με ἀπ.
 445 ἔστειλεν delendum censet Coestlinus.

ἐμπρὸς ὀπίσω ἐγύρισεν Χριστιανῶν τὸ φουσάτον
450 μὲ κέρδος καὶ μὲ πλουτισμὸν, μ' αἰχμαλωσιὰν μεγάλην.

Πλαταίνω τὴν ἀφήγησιν, πολλὰ τὴν παρασύρνω,
ὡς ἔλθω ὅς τὸ προκείμενον τὸ ἔγινεν ὑστέρου.
διότι πολλὰ παράδικα ἔπρατταν οἱ Ῥωμαῖοι,
ἐπράττασιν καὶ πράττουν τα καὶ πάλε κάμνουσιν τα,
455 καὶ ὁ θεὸς ὁ δίκαιος κριτὴς ἔν καὶ παιδεύει,
καὶ ἀφανίζει (ὁ θεὸς) καὶ κατάγει ἀδίκους,
τοῖς δὲ δίκαιους ἀγαθοὺς πάλιν ἀναβιβάζει.
τὸ δίκαιον ἔνε ὁ θεὸς, ἄλλον μηδὲν παντέχης.
ἐμάθασιν οἱ ἅπαντες, ἠκούσθη πανταχόθεν,

460 τὸ πῶς τὸν Βελισάριον τὸν θαυμαστὸν καὶ μέγαν
ἐτύφλωσεν ὁ βασιλεὺς, ἐχάρησαν μεγάλως,
πάντες οἱ μαχιζόμενοι ἐχάρησαν μεγάλως.

ἔρχονται εἰς προσκύνησιν μεγάλου βασιλέως
να ἰδοῦν καὶ Βελισάριον τὸν θαυμαστὸν ἐκεῖνον,
465 τὸ πῶς τὸν ἐκατέστησεν ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας.
ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν, ὥρα μεσημερίου,
ἦλθαν μεγάλοι ἄρχοντες, λέγω ἀποκρισιάριοι,
μὲ πράγματα, μὲ χρήματα, να ἰδοῦν τὸν βασιλέα,
να ἰδοῦν καὶ Βελισάριον πῶς ἔναι τυφλωμένος.

470 ἤκουσαν κι ἀπιστοῦσάν το, οὐκ ἐπληροφοροῦντα.
κι ὁ βασιλεὺς ὁ θαυμαστὸς μεγάλως τοὺς ἐδέχθη.
εὐγενικὰ τιμητικὰ, ὡς ἔπρεπεν ἀξίως.

ὀρίζει ὁ μέγας βασιλεὺς εἰς τὸ παλάτιν μέσα
να μαζωχθοῦν οἱ ἄρχοντες να ἰδοῦν τὸν βασιλέα,
475 να ἰδοῦν καὶ Βελισάριον πῶς ἔναι τυφλωμένος.
καὶ τί να γράψω καὶ να εἰπῶ καὶ πῶς να τ' ἀφηγήσω
τὴν παρῆρησιάν τὴν θαυμαστὴν εἰς τὸ παλάτιν μέσα;
τριγύρου γύρου ἐστήσασιν μάλαγμα καὶ χρυσάφιν,
κουρτίνας χρυσιοτζάμπωτας μαργαρολιθαράτας,

480 τὸν βασιλεᾶν ἐτέντωσαν τέντα χρυσὴν ὠραίαν,
λιθαρομαργαρίταρα ἐξόμπλια τῆς τέντας·
τριγύρου γύρου οἱ ἄρχοντες καὶ λαμπροφορεμένοι,

449 τῶν χ. 450 με αἰχμ. 452 ἀλλὰ ἀσέλθωμεν 454 πάλαι
456 ὁ θεὸς addidi 457 καὶ ἀγαθοὺς 459 οἰκούσθη 463 Ἄρχονται
464 ἤδοῦν 467 ἀποκρισιάριοι 468. 469 ἤδοῦν, -eademque scriptura
recurrat v. 475 476 ἦπῶ

- μέσα ἕς τὴν τέντα κάθεται ὁ βασιλεὺς μεθ' ἑθρόνον.
ὁ ἑθρόνος ἦτον ἕγκοπτος ὄλος μετὰ μουσείου
- 485 λιθαρομαργαρίταρον, Ζάφυρον φορτωμένους
[καὶ μέσα κάθεται ὁ βασιλεὺς μεθ' ἑθρόνον εἰς τὴν τένταν,
ὡς ἐπηρμένος βασιλεὺς μεθ' λίθους ἀστραπτίζων].
ἐκ δεξιῶν τοῦ βασιλεῶς, μᾶλλον κ' ἔξ εὐωνύμων,
στέκονται δυὸ παιδόπουλα τῶν εἰκοστῶν τὰ ἔτη.
- 490 καὶ ποῖος νοῦς νὰ δυνηθῆ νὰ γράψῃ τ' ἐφοροῦσαν
κεῖνα τὰ δυὸ παιδόπουλα τὰ ἕστεκαν κοντά του;
μνηοῦσιν πρὸς τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἀποκρισιάρεους,
ἔρχονται εἰς προσκύνησιν μεγάλου βασιλεῶς,
τριάντα ἐκρατούσασιν λεκάναις χρυσιωμέναις
- 495 ἐπάνω ἕς τὸ κεφάλιν τους, δουκάτα γεμοσμέναις,
καὶ ἕτερας τριάκοντα ἕς τοὺς ὤμους τους ἐπάνω,
χάσδια χρυσιοτζάπωτα, χρυσολεαμπρυσμένα.
κι ἄλλοι ἕτεροι δώδεκα λεκάναις (χρυσιωμέναις),
λιθάρια πανυπέρλαμπρα μεθ' τὸ μαργαρίταρι
- 500 ἠφέρασιν τὸν βασιλεῦ πολῦτιμον κανίσχιν.
ὁ βασιλεὺς ἐδέχθην τους μετὰ χαρᾶς μεγάλης,
εἰς ἑθρόνους ἀξιοτίμητους τοὺς ὤρισεν νὰ κάτσουν.
πρὸς τὸν πλησιόν τους ἐρωτοῦν οἱ ἄρχοντες ἐκεῖνοι
„ποῖος ἔν' ὁ Βελισάριος ὁ θαυμαστός ἐκεῖνος,
- 505 [χῶρις καὶ κάστρη ἐδούλωσεν, καὶ Χριστιανῶν ἠ δόξα,]
τὸν ἔχομεν ἔξ ἀκοῆς πιστὸν τῆς βασιλείας.“
καὶ τότε ὁ Βελισάριος ζηβάνει εἰς τὸ μέσον,
ἐκράτειε κ' εἰς τὸ χέριν του καυχὴν τῆς ἑλεμοσύνης,
καὶ εἰς τὸ ἕτερον δεκανίκιν νὰ ἀκουμπίζῃ.
- 510 τριγύρου γύρου ἐγύριζεν τοὺς ἄρχοντας ἐκεῖνους
ἕς τὸν βασιλεῦ ἔμπροσθεν ἕς τοὺς ἀποκρισιάρεους,
καὶ λόγους καρδιοφλόγιστους λέγει μετὰ δακρύων
„δότε τὸν Βελισάριον ὀβολὸν ἕς τὸ καυχὴν του,

483 καὶ μέσα κάθετε ὁ βασιλεὺ μεθ' ἑθρόνον εἰς τὴν τέντα 486 et
487 qui in pro ditlographia habendi sint, dubium esse non potest 490
τὰ ἐφ. 491 ἐκεῖνα 496 χρυσοτζάπωτα 498 χρυσιωμέναις addidi
500 πολῖτημον 502 ἑθρόνου 504 ἔνε 505 καὶ τῶν χ. versum spu-
rium habeo 507 τὸτε 508 καυχὴν τῆς ἑλεμοσύνης 509 possis
καὶ δεκανίκιν ἕς τ' ἕτερον (ἐκράτει) ν' ἀκ. 512 κ om in initio versus
513 ὀβολῶν εἰς τὸ καυχὴν του

- (τὸν) ὃν ὁ φθόνος τῶν Ῥωμαίων ἐποικέ με τοιοῦτον.“
 515 [δότε τὸν Βελισάριον, μετὰ δακρύων λέγει,
 (τὸν) ὃν ὁ χρόνος ὕψωσεν κι ὁ φθόνος ἐτυφλώσεν.]
 βλέπουν, θωροῦν, στοχάζονται οἱ ἄρχοντες ἐκεῖνοι.
 πῶς τὸν ἐχάσαν ἄδικα καὶ πῶς τὸν ἐτυφλώσαν.
 ὁ Βελισάριος τ' ἔποικεν διὰ τὸν βασιλέαν,
 520 νὰ λάβῃ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἀποκρισιαρέους
 κατηγοριὰν καὶ ἐντροπὴν καὶ ὕβριτᾶν καὶ ψέγος.
 καὶ πάλιν ἐτριγύριζεν μὲ τὸ καυχί 'ς τὸ χέριν,
 μὲ βρυχισμοὺς, μὲ στεναγμοὺς τοὺς ἄρχοντας ἐλάλει
 „δότε τὸν Βελισάριον ὀβολὸν 'ς τὸ καυχίν του,
 525 (τὸν) ὃν ὁ χρόνος ὕψωσεν κι ὁ φθόνος ἐτυφλώσεν.“
 ἀκοῦσιν ταῦτ' οἱ ἄρχοντες, κλαίουσιν καὶ λυποῦνται,
 κατηγοροῦν καὶ μέμφονται τὸν μέγαν βασιλέα.
 ἐμίσεισαν οἱ ἄρχοντες οἱ ἀποκρισιαρέοι
 ὁ βασιλεὺς τιμητικὰ ἀπεχαιρέτησέν τους.
 530 ἐπῆγαν, εὐφημήσαν το οἱ ἄρχοντες 'ς τὸν κόσμον,
 τὸ πῶς ὁ Βελισάριος ὁ νικητὴς ὁ μέγας,
 ὁ μέγας φρονιμώτατος, τῆς βασιλείας οἰκεῖος,
 καὶ τῶν Ῥωμαίων διάδοχος καὶ μέγας τροπαιοῦχος,
 ὁ βασιλεὺς κ' οἱ ἄρχοντες διὰ φθόνον τὸν ἐχάσαν.
 535 ὅλος ὁ κόσμος εὐθυμεῖ, ἐχάρησαν μεγάλως
 οἱ πάντες μαχιζόμενοι τῆς Κωνσταντίνου πόλης.
 Ἡμεῖς' δὲ βίβλοις ἔχομεν σοφῶν τε καὶ ρητόρων
 καὶ φιλοσόφων παλαιῶν, μεγάλων διδασκάλων,
 εἰς λέξιν ἀκριβέστατη γραμμάτων διηγήσεις,
 540 ὅπως γνωρίζουν οἱ πολλοὶ τὸν φθόνον τῶν Ῥωμαίων,
 τὸ πῶς ἐχάσαν παντελῶς τὰ κάστρη καὶ τὰς χώρας,
 τὸν πλουτισμὸν, τὴν παρῆρησιάν ἐκ τοῦ πολλοῦ τοῦ φθόνου.
 εἶδες, παιδί, τί πολεμεῖ ὁ φθόνος τῶν Ῥωμαίων;
 ἐπῆραν τὸ κατήφορον, οὐκ ἤμποροῦν σταθῆναι,
 545 καὶ κυλιντροῦσιν ὄπισθεν, τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων.

514 (τὸν) addidi, conl. Georgilla v. 695, ὅτι placebat Bursiano
 515 βολῶν μετὰ δακρύων λέγει, post quae verba ὃν ὁ φθόνος ὕψωσεν
 rubrico deleta sunt 515 (τὸν) addidi φθόνος a scriba ipso e χρόνος
 factum 517 θεωροῦν 519 τὸ 522 καυχή 524 εἰς τὸ καυχὴν
 του 525 cf. ad 516 526 ταῦτα 527 μέφονται 530 ἐφημήσαν
 τους 539 é om in initio versus λέγειν ἀκριβέστατοι γρ. διηγήσης
 543 παιδί μου

ἐγὼ δὲ λέγω ἀπρόκοπος, γραμμάτων ἀπειράστως,
κατάνυξιν καὶ στοχασμὸν θέλω σᾶς ἀφηγεῖσθαι.

Θεῆ, οὐράνιε βασιλεῦ, ψεύστην νὰ μὲ ποιήσης!
τὸ γένος τῶν Ἀγαρηνῶν τὸν κόσμον θέλει φάγει,
550 Ῥωμαίους, Σέρβους, Φράγκους τε, Βλάχους τε καὶ Λατίνους
ἀμέλειαν ἔχουν οἱ Ῥωμαῖοι, φθόνον πολὺν καὶ μέγαν.
μονάφεντον κι ὄρμητικὸν Ἀγαρηνῶν τὸ γένος,
ἓνα θεὸν λατρεύουσιν, κ' ἓναν ἀφέντην τρέμουν,
σπουδὴν ὁμόνοιαν θαυμαστὴν εἶχον εἰς τὸν δεσπόζων·
555 ποτὲ ὁμόνοιαν οἱ Ῥωμαῖοι, ποτὲ μοναφεντίαν,
ποτὲ καλῶν ἀνάκλησιν οὐκ ἤμποροῦν νὰ ἴδουσιν.

---

546 ἀπηράστως   551 πολλὴν   552 ὄρμητικὸν   554 σπουδὴν
555 ποταὶ primo loco, altero ποτέ, tertio ποταὶ   556 καλλόν.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΕΩΡΓΙΛΛΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΠΕΡΙ ΒΕΛΙΣΑΡΙΟΥ.

τὸν ὄν ἢ τύχη ὕψωσεν καὶ τύφλανεν ὁ φθόνος·
ἐπὶ τῆς βασιλείας δὲ μεγάλου βασιλέως,
Ἰουστινιανὸς ἐλέγετο καὶ μέγας αὐτοκράτωρ
καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησιᾶς ἁγίᾳς Σοφίᾳς δομήτωρ.

- 5 Ὡ θαυμαστὸν μυστήριον, ὦ συμφόρᾳ μεγάλη·
λύπη ἀπαραμύθητος, ὀδύνη καὶ πικρία!
εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἄνακτος Ἰουστινιανοῦ μεγάλου,
μεγάλου αὐτοκράτορος, μεγάλου βασιλέως,
(καὶ κτήτωρ τῆς ἁγίᾳς Σοφίᾳς μεγάλης ἐκκλησιᾶς)
- 10 ἐφάνη Βελισάριος, ἀνὴρ σοφὸς ἀνδρείος·
ἐν τοῖς πολέμοις τοιγαροῦν κ' εἰς μηχανὰς καὶ πράξεις
νὰ εἶπες κ' ἦτον ὀφθαλμὸς τῆς Κωνσταντινουπόλης,
κι ὁ φθόνος, τὸ κακὸ θηριὸν, στέρησέν του τὰ μάτια,
καὶ ἔχασε τὸ γλυκερὸν τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου.
- 15 μέγα κακὸν, μέγα θηριὸν ὁ φθόνος ἔνι, φίλοι,
σκορπίον ἀπεικάζουν το μὲ μύρια κεντροῦνια.
ὁ φθόνος, τὸ κακὸ θηριὸν, ἐμπήκεν εἰς Ῥωμαίους,

Hoc carmen e codice Parisino 2909 primus edidit I. Allan Giles. Oxonii 1843, cuius editionis sexaginta tantum impressa sunt exemplaria. utrum editio Veneta a. MDLIV facta idem carmen praebeat necne nunc non constat: nemini enim eam ut videret adhuc contigit. in praecedenti Gilesium secutus eram, nunc vero Legrandii beneficio conlationem uacua accuratam, permultos locos corrigere potui uniusque versus a Gilesio praetermissi defectum supplere.

Βελισαρίου et sic ubique.

3 Ἰουστινιανὸς 7 μεγάλου scripsi: τε 11 καὶ μειχανιάς 13
ὕστέρησέν 15. 16 Duc. p. 636

ἀπέσω εἰς καρδίας των ἐβρίζωσεν δι' ὄλου·
 φθόνος ὁ πρῶτος τῶν κακῶν ἀμαρτιῶν τοῦ κόσμου·
 20 ὡσπερ ἐφάνην ἀπ' ἀρχῆς ἕς τὸν ἄθλιον τὸν Κάιν·
 ἐφθόνησε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρῶτα τὸν Ἄβελ,
 καὶ τότε τὸν ἀπέκτεινε δίχ' ἀφορμὴν κακίας·
 ὁ φόνος ἠκολούθησεν ἐξόπισθε τοῦ φθόνου.
 εἶχεν ὁ πρῶτος γεννηθῆν εἰς τὸν παρόντα κόσμον,
 25 τὸ μέγα πρῶτον τῶν κακῶν, ὁ μετὰ ταῦτα, φόνος.
 καὶ ποιὸς οὐκ ἔδαγκάθηκεν ὑπὸ σκορπίου φθόνου;
 χωρεῖ καὶ ἔμπαινει πανταχοῦ, χωρεῖ καὶ πιάνει πάντας,
 καὶ βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας, πένητας καὶ πλουσίους.
 χώρας καὶ κάστροι χάλασαν αἱ γινῶμαι τῶν ἀνθρώπων·
 30 βασιλεία καὶ αὐθέντειαι μεγάλαι ἐχαθήκαν.
 εἶδα σέ, φθόνε, τίς εἶ σύ, τίς ἔνι ὁ τεκῶν σε,
 εἶδα καὶ ἔγνων σε καλῶς τὸ τί ξεύρεις νὰ ποίσης.
 εἶδα καὶ πῶς ἐτύφλωσες τὰ μάτια τῶν Ῥωμαίων·
 κι αὐτὸν τὸν Βελισάριον τὸν φημιστὸν καὶ μέγα,
 35 τὸν ἰσχυρὸν καὶ φρόνιμον καὶ πρακτικὸν εἰς ὅλα.
 ὦ κρίμαν ὁποῦ γίνετον βαβαὶ τίς μὴ θρηνήση,
 εἰς τίτοιον ἄνδρα θαυμαστὸν τίτοιον κακὸ νὰ γένη;
 ὁποῦ καὶ με τὴν γινῶσίν του καὶ με τὴν ὀρδινιάν του,
 με τὴν σοφίαν του τὴν πολλὴν ἐκέρδησε τὸν κόσμον,
 40 καλὸν μοιράδιν ἔστησε ἕς τὸ πλάγιν τῶν Ῥωμαίων,
 πολλὴν τιμὴν ἐδώρησε τὴν Κωνσταντίνου πόλιν,
 ὑψωσε καὶ ἐδόξασε Χριστιανοὺς Ῥωμαίους,
 καὶ προσκυνοῦνται ὑπὸ πολλῶν πιστῶν τε καὶ ἀπίστων.

Καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ νῦν ἐῶ, ἀφίνω ταῦτα·
 45 γράψειν εἶχα καὶ πλεότερα νὰ ἴπῳ διὰ τὸν φθόνον,
 ἀμμὴ σχολάζω, τὰ πολλὰ τὰ πάντα καταλείπω.

Λοιπὸν ἀρχίζω τὴν ἀρχὴν τὴν πρὸς τὸν βασιλέα,
 τὸν μέγαν Ἰουστινιανὸν τὸν μέγαν αὐτοκράτορ.
 ὀρίζει, φέρνουν παρευθὺς ἀβελισάριόν τε,
 50 λέγει τοιάδε πρὸς αὐτὸν μετὰ πολλοῦ τοῦ πόθου
 „ὦ Βελισάριε, σήμερον ἄκουσον τῆς φωνῆς μου,

23 φθόνος . . φόνου cod., quod in proeclosi reliqueram 24 γεν-
 νηθείς 27 μπένη 29 κάστροι 30 βασιλείαι 31 ἴδασε 37 Cor.
 p. 353 38 του prius quod in proeclosi de meo addideram, nunc a
 Legrandio certior fit in ipso codice inveniri 45 γράψην 46 καταλοιπῶ

- τὸν ὄρισμόν μου ποιῶσέ τον καὶ δούλευσον εἰς τοῦτο.
 ἔπαρε πλείστα πέρπυρα, δίδω σε καὶ μαϊστόρους,
 παρέβγαλε τὸ κτίσιμον, τὸ τεῖχωμα τῆς πόλης,
 55 ὅσον νὰ δράμη ἄλογον καλὸν ἀνδρειωμένον.
 εἰς χρόνου ἑνὸς τέρμενον νὰ ἔνι καμωμένον·
 καὶ ἂν ἡ γνώση σου φανῆ κ' ἴδω τὸ κτίσμα κείνον,
 ἀρέσῃ με καὶ τοὺς ἐμούς καὶ πάντας ἄρχοντάς μου,
 πίστευσον, καταστήσω σου μέγα τοῦ παλατίου.“
- 60 ἤκουσε Βελισάριος τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην
 καὶ τὰ λαμπρὰ τὰ μέλλοντα λαμβάνειν ἐν τῷ τέλει.
 πάραυτα πίπτει, προσκυνεῖ τὸν βασιλεῖα κείνον
 „ἐγὼ ὑπάρχω δοῦλός σου“ λέγει „δεδουλωμένος,
 καὶ τὸ κελεύεις ὄρισον, κἀγὼ νὰ τὸ πληρόνω.“
- 65 ἐπένευσεν ὁ βασιλεὺς καὶ στάμενα τὸν δίδει,
 κἀκείνος κτίζει σύντομά, εὐθύς καὶ τελειώνει.
 πολλοὶ γὰρ ἔθαυμάσασιν ἐπάνω εἰς τὸ κτίσμα
 τὴν πρᾶξιν καὶ τὴν ὀρδιναὶν ὅπου ἴποιεν ἐκείνος
 ὁ μέγα Βελισάριος εἰς τὸ τευχιδόν τῆς πόλης.
- 70 ὁ βασιλεὺς καὶ δίδει του δόξα, τιμὴν καὶ πλοῦτον,
 τοσοῦτον ὑψωσεν δ' αὐτὸν — τίς ἔχει διηγείσθαι; —
 ὅτι τοῦ φθόγου κάμινος ἐξῆψεν, ὑπερῆψεν,
 φθονοῦσιν τον οἱ ἄρχοντες, πρῶτοι τοῦ παλατίου,
 ἔργα τὰ πόσα κάμνουσιν καὶ πόσα καταλέγαν·
- 75 ἐπλήρωσαν τὰς ἀκοὰς τοῦ βασιλεῦς ἐκείνοι
 „βλέπεις τὸν ἄνδραν“ ἔλεγον „ὃν ἔποικες μέγαλον,
 κατὰ μικρὸν τὸ κράτος σου θέλει τὸ καταλύσει.“
 καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας ἐκ τοὺς Πλαισιολόγους
 τὸν βασιλεῖα δικάζεται μετὰ πολλοῦ τοῦ θράσους.
- 80 καὶ τάχα δὲ ὡς συγγενῆς ἐλάλειν οὕτως λέγων
 „ὦ δέσποτα παντάνακτα, δέσποτα αὐτοκράτορ,
 ἐγνώριζε ἀπὸ τοῦ νῦν ὅτι ἡ βασιλεία
 ἡ ἔνδοξος, ἡ θαυμαστή, εἰς ἄλλον μεταπέση.
 εἰς ἄλλον μη τοῦ κράτους σου μήτε τῶν συγγενῶν σου·
- 85 αὐτὸς ὁ Βελισάριος ὃν ἔποικες μέγαλον,

54 Cor. p. 296 56 Duc. Add. p. 183 ἴνα 64 κελῆβης 65 ἐπαί-
 νουσεν: proeodosis falso ἐπαίνουσεν 68 ὅπου ποι κενεκέισθαι 70 δεῖδιη
 71 ἔχει scripsi coul. v. 321, ἀρα eod. 74 ἔργατα, quod fortasse relin-
 quendum erat 80 συγγενεῖς

- αὐτὸς σκοτόνει, παίρνει σου βασιλείαν καὶ στέμμαν·
ὁ βασιλεὺς ἐτρόμαξεν ἀκούων τίτοια λόγια,
ἐκ τὸ θρονὸν ἐπήδησεν ὡς ἄγριον θηρίον,
ὡς βοῦς γὰρ ἐμυκήσατο καὶ πρὸς ἐκείνον λέγει
- 90 „ἔχεις, εἰπέ μοι, μάρτυρας ὃ λέγεις νὰ προστίσης,
τὸν δόλον, τὴν ἐπιβουλήν τοῦ πράγματος, τὸ δράμα;“
τότε προσφέρει μάρτυρας πλαστοὺς κατὰ τῆς ὥρας·
εὐρέθη Καντακουζηνὸς, Ῥάλλης, Παλαιολόγος,
Ἀσάνης καὶ ὁ Λάσκαρις καὶ Κάνος καὶ ὁ Δούκας·
- 95 καὶ μαρτυροῦσιν ἄδικα κατὰ Βελισαρίου.
αἱ κρίμαν ὅπου γίνεται οὐ συστενάζεις, δίκη;
ἔδε κακὸν, ἔδε πικρὸν. καὶ τίς νὰ μὴ θρηνησῇ,
τὴν εἰς τὸν ἄνδρα τὸν καλὸν νὰ ποίση τίτοια κρίση;
ὀρίζει καὶ σεβάζουν τὸν ἕως τοῦ ἄνεμου τὸν πύργον,
- 100 βουλόνουσι τὰ μάτια του μὲ τὸ χρυσὸν μανδήλι,
βουλόνουν οἱ μεσάζοντες κι ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας
τρεῖς χρόνους τοῦ νὰ κάθεται ἀπέσω εἰς τὸν πύργον·
νὰ ὑστερηται καὶ τὸ φῶς καὶ τῆς ἀβροτραπέζης,
νᾶχη ψωμῖν καμπανιστὸν καὶ ὕδωρ μὲ τὸ μέτρος.
- 105 ἀλλ' ὅμως οὐκ ἠρκέστησαν οἱ καταμυτωτάδες·
θάνατον ἐφωνάξασιν ὡς οἱ Ἑβραῖοι πάλαι
τὸ „ἄρον ἄρον σταύρωσον“ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πάθους
τοῦ γλυκυτάτου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ζωοδότου,
οὕτω κ' αὐτοὶ ἐκραύγαζον περὶ Βελισαρίου.
- 110 ἀλλ' ὀφθαλμὸς ὁ ἄπνους ὅπου ποτ' οὐ κοιμάται
προσέσχεν, εἶδεν, ἔβλεψεν· ἄκουε τί ἐσυνέβη.
μανδατοφόροι φθάνουσιν εἰς ὥρα μεσονύκτου,
ὅτι τινὲς ἀλλογενεῖς τὰς χώρας του κούρσεύουν,
ἀπήρασιν κι ἀνθρώπους του καὶ λάφυρα καὶ σκῦλα,
- 115 πολλοὺς αἰχμαλωτίσασιν, ἀπέδειραν κἂν πόσους,
πολὺν ἐποίκασιν κακὸν ἐπὶ τὴν Ῥωμανίαν.
ὁ βασιλεὺς ὡς ἤκουσεν ἐκεῖνα τὰ μανδάτα,
ἐτρόμαξεν, ἐξέστηκεν, ἐφύρθην, ἐπαγώθην,
καὶ τρεῖς ἡμέρας ἔποικε σωστὰς πεπληρωμένας,

87 Duc. Add. p. 188   93 κατακουζηνὸς ῥάλλης   104 Duc. p. 566;
Cor. p. 177   105 Duc. p. 610   110 ποτέ   112 Duc. p. 862   115
κανπόσους   116 πολλὴν   118 Cor. pp. 130, 358   119 Duc. Add.
p. 181; Cor. p. 342   119. 120 Duc. p. 1518

- 120 μήτε φαγίου καὶ ποτοῦ μήτε ὕπνου προσψαύων.
καὶ κάτεργα ὁ βασιλεὺς ἔβγαλεν ἑβδομήντα,
ἔξοπλισμένα, θαυμαστὰ, καλὰ ἡρματωμένα,
καὶ ἕτερα τριάκοντα ἀπὸ Θεσσαλονίκης
γαλιόταις καὶ πλοιάρια, ἀμέτρους ρατζηβούδαις·
- 125 ἄνδρες καλοὺς πολεμιστὰς, γεννάδας καὶ ἀλκίμους
καὶ ναύταις, ὄντως νὰ εἰπῆς φάλκωνες καὶ πετρίταις·
τζάγκρας καὶ μπαλαιστρέριδες, τόξα καὶ τοξατόρους,
σκεύη καὶ πουμπαρδιέριδες, τομφάκια, συρπεντίναις
ἐνέμπλησε τὰ κάτεργα καὶ ναὺς τὰς μαχικὰς του·
- 130 ἄνδρας ἐκατεσφάλισεν, ἔφραξεν ἐξ ἀρμάτων,
ν' ἀστράπτουσι τὰ ἄρματα, νὰ ἴκémπουσιν ἀκτίνας.
καὶ τίς οὐ περιθαύμασεν ἐμβλέπων τὰ τοιαῦτα;
ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐγίνωσκε μικρὸς εἶτε καὶ μέγας
ἢ καὶ κατεργοκύριοι εἶτε ὄφφικιάλοι
- 135 ποῖος νὰ ἔνι ἀρχηγὸς, νὰ ἔνι καπιτάνος.
ὀρίζει δὲ ὁ βασιλεὺς νὰ συναχθοῦν οἱ πάντες,
μικροὶ, μεγάλοι, γέροντες, αὐτόχθονοι καὶ ξένοι,
ἐπάνω εἰς παλάτια ἐκείσε νὰ ἔβρεθῶσιν.
οἱ πάντες ἐσυνάχθησαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
- 140 κάκει κι ὁ μέγας βασιλεὺς ἤρξατο τούτους λέγειν
„ὕμᾱς ὠδε ἐσύναξα ἵνα μὲ ἀγκρισθῆτε
καὶ νὰ μὲ δώσετε βουλήν εἰς τὸ ζητῶ καὶ θέλω.
ἰδοὺ γὰρ ἐκατόρθωσα ἐτούτην τὴν ἀρμάδα
ἔξοπλισμένην εὐμορφα, καθὼς καὶ θεωρεῖτε,
- 145 καὶ κύριον οὐκ ἔποικα καπιτανὸν εἰς αὐτήν.
λοιπὸν οὐκ οἶδα τίς ἐστὶν ἄξιος εἰς ἐτούτο·
νᾶνεν εἰς ὅλα πρακτικὸς, ἄριστος καὶ ἀνδρείος,
καὶ νὰ γεννᾷ βουλευμάτα καλὰ τῆς ἀριστείας.
εἴπατε, δότε μοι βουλήν, ἄρχοντές μου, εἰς τοῦτο,

120 Duc. p. 1654 προσψαύσαν quod in proeodosi perverse mutatum est in προσψαύσειν 121 Duc. p. 444 εὐβουμήκοντα 123. 124. 125 Duc. p. 1285: καὶ ἕτερα τριάκοντα ἀπὸ Θεσσαλονίκης γαλιότες, Καὶ πλοιάρια πολλὰ καὶ ἀμέτρους ρατζιβούδες, Ἄνδρας καλοὺς, καλοὺς πολεμιστὰς, γεννάδας καὶ ἀλκίμους 126. 127 Duc. p. 1662 127 Duc. pp. 968 et 1583 127. 128 Duc. p. 1386 - 128 Duc. pp. 220, 1493 et 1593 129 ἐνέμπλοισε 131 ἐκémπουσιν 134 φφικιάλιοι 138 ἐκείσθαι νὰ εὐρεθῶσεν. 141 Cor. p. 72 ἀγκριθῆτε Giles, ἀγκριθεῖτε, cod. 142 δόσεται 143. 144 Duc. p. 121 144 θεωρεῖται

- 150 μὴ θέλοντες ἐρεσχελεῖν μηδὲ κακεῖν ἐνταῦθα·
 ἀλλ' ἐπὶ φόβον τοῦ θεοῦ νὰ κλέξετε τὸν κάλλιον.“
 οἱ ἄρχοντες ἐσίγησαν· κανεῖς λόγον οὐ δίδει·
 ἀλλ' εἰς τὸν ἄλλον ἔβλεπον οἱ ἄρχοντες ἐκεῖνοι·
 λοξῶς φολεῶς ἀλωπεκῶς καὶ ὡσπερ τὴν ἀρκοῦδα
- 155 καὶ πάλιν ἐξεφώνησεν ὁ μέδων ἐκ δευτέρου·
 πολλὰ ἐλυποτρῶθησαν οἱ μεγιστάνοι τότε.
 βλέποντα οὕτως ἔκραξε τὸ πόπολον τῆς χώρας,
 φωνὰς τρανὰς ἐφώναξαν οἱ πάντες ἐν τῷ ἅμα
 „δέσποτα πάντων, βασιλεὺς, τῶν αὐθεντῶν αὐθέντα,
 160 ἀνατολῆς καὶ δύσεως κύριε αὐτοκράτορ
 καὶ τῶν Ῥωμαίων ὁ φρουρὸς, Χριστιανῶν τὸ φοῦμος·
 πρῶτον πιστεύομεν θεὸν τρισυπόστατον ἕνα,
 κι ὅλοι θαρρῶμεν εἰς αὐτὸν ἵνα μᾶς δώσῃ νίκην,
 νὰ καταβάλλῃ τοὺς ἐχθροὺς καὶ νὰ τοὺς ἀφανίσῃ.
- 165 τὸ δεύτερον πιστεύομεν ἕς μεγάλην βασιλείαν σου,
 τρίτον εἰς Βελισάριον ὃν ἔχεις τυφλωμένον.
 ἂν θέλῃς, μέγα βασιλεῦ, νικήσειν τοὺς ἐχθροὺς σου,
 βάλε τὸν Βελισάριον αὐθέντην καπετάνον
 ἐπάνω ἕς τὴν ἀρμάδα σου, εἰς ὄλον σου τὸν στόλον.
- 170 καὶ σὺ μὲν οὖν, ὦ βασιλεῦ, εἶδας τὸν ἄνδρα τοῦτον,
 εἰς νίκας τε (κι) ἀνδραγαθιάς μεγάλας του ἀριστείας.
 εἰς Πέρσας καὶ Σαρακηνοὺς ἀλλὰ κ' Ἰσμαϊλῆτας
 καὶ πανταχοῦ ἐγένετο νικητῆς τροπαιοῦχος·
 εὐτυχος καὶ καλότυχος καὶ μέγας ριζικάρης,
- 175 πιστὸς καὶ πρακτικώτατος, εὐτολμος, ῥωμαλέος.“
 ὁ βασιλεὺς ὡς ἤκουσε τὸ πόπολον, τὸ πλῆθος,
 τὸ πῶς ζητοῦν καὶ θέλουσιν ἀβελισάριόν τε,
 καὶ ὅτι ἔγνω κατ' αὐτὸν τὸ ἄδολον τῆς γνώμης,
 πῶς διὰ φθόνου ἔγκλειστος ἐγένηκε τοῦ πύργου,
- 180 ὡς ἄλαος νὰ κάθεται τρεῖς χρόνους τυφλωμένος,
 καὶ ὅτι ἀναιτίατος ἔνι εἰς τὸ καθόλου,
 ἄδολος καὶ ἀκέραιος χωρὶς ἐπιβουλίας·
 ὀρίζει, φέρουν τὸν αὐτὸν ἔμπροσθεν εἰς τοὺς πάντας·

151 Cor. p. 168 γκλέξεται 156 ἐλυγοτρῶθησαν 157 Duc. p. 1204
 160. 161 Duc. p. 1695 163 δόσει 164 καταβάλλει 165 εἰς 168
 βάλαι 168. 169 Duc. p. 121 171 (κι) addidi 174 Duc. p. 1298;
 Cor. p. 138 178 αὐτοῦ proeodosis contra libri fidem 182 ἀκαίρεος

κατέναντι ἐστάθηκεν ἐκεῖ τοῦ βασιλέως,
 185 μὲ τὸ μανδήλιον τὸ χρυσοῦν τὰ μάτια τυφλωμένος·
 καὶ τὸ ἰδεῖν ὁ βασιλεὺς μετὰ χαρᾶς τὸν λέγει
 „ὦ Βελισάριε“ λέγει τον „εὐχου τὸ πλῆθος, λέγω,
 καὶ τοὺς ἐχθροὺς σου ἐνίκησας τοὺς καταμυτωτάδες·
 ἐγὼ τοίνυν εὐχαριστῶ θεὸν τὸν παντεπόπτην,
 190 ὅπου σε ᾿βλέπει σε καλῶς κ' ἔχεις τὸ φῶς καὶ βλέπεις·
 ὁ φθόνος ὄντως ἤθελεν ὅτι νὰ σὲ τυφλάνῃ
 μετὰ ἀνθρώπων τέ τινων πλαστῶν τε κακοτρόπων.
 ἐγὼ δ' ἀπάρτι λύσω σου τὰ δεσμὰ καὶ ταῖς βούλαις·
 τὴν παρῆρσιαν τετραπλοῦν ἦν εἶχες τότε πρῶην,
 195 καὶ δόξαν τε καὶ αὐθεντεῖαν πάλιν σὲ καταστήσω,
 καὶ καπετάνον ποίσω σε ἐφ' ὄλην τὴν ἀρμάδαν.“
 ἀνταπεκρίθη πάραυτα ἀβελισάριός τε
 καὶ πρὸς τὸν ἄνακτα γοργὸν ἀπηλογεῖται, λέγει
 „ἄναξ ἀνάκτων κάλλιστε, δέσποτα στεφεφόρε
 200 καὶ τῶν Ῥωμαίων ἀρχηγὲ ἀνατολῆς καὶ δύσης,
 ἐγὼ τὴν βασιλείαν σου ποτὲ οὐκ ἔπαισά την·
 μὰ τὴν χρυσὴν σου κεφαλὴν καὶ μὰ τὴν βασιλείαν σου
 ἔξω οὐδὲν ἐξέβηκα ἐκ τοῦ θελήματός σου,
 καὶ λόγον οὐκ ἐνήρησα, δημηγερσίας ἔργον·
 205 δόλος οὐδὲν εὐρέθηκεν ἀπέσω 'ς τὴν καρδίαν μου,
 οὐδὲ ψυχὴ μου ἤγειρε κατὰ σοῦ ἀνταρσίαν·
 οὐκ ἐγενόμην, βασιλεῦ, ἀντάρτης εἰς ἐσένα,
 πῶς οὕτως μὲ συνέφερεν ὁ φθόνος, πῶς ἐκλώσθη,
 καθὼς εἶπας, ὦ βασιλεῦ, νὰ χάσω τὴν ζωὴν μου
 210 καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ φῶς τῶν ὀμματιῶν μου·
 ἐπεὶ δ' ὁ φθόνος πῶποτε οὐ θνήσκει εἰς αἰῶνας,
 οὔτε δ' ἐγὼ ἐνδέχομαι εἰς τὸ νὰ δευτερώσω,
 κι ὁ φθόνος πάλιν τὸ θηριὸν νὰ δευτεροδαγκάσῃ.
 ἄρχοντας ἔχεις, βασιλεῦ, θαυμαστοὺς καὶ ἀνδρείους·
 215 ὄρισον, ἅς ὑπάγουσιν, ἅς ποίσουν δούλευσίν σου,
 κάμὲ δὲ ἄφες ὡς με δεῖ τοῦ νὰ 'μαι τυφλωμένος,
 μὴ τι συνέβῃ με δεινὸν ἐκ τῶν ἀπροσδοκῆτων.“

188 Duc. p. 610 190 βλέπησε 195 κατεστήσω proecodosis contra
 librum 196 Duc. p. 586 202 τὴν σου βασιλείαν 208 Duc. p. 669
 ἐκλόστη 213 Cor. p. 102 νὰ μὲ, corr. Biceclas 215 ποίουν

ἀκούσας ταῦτα παρευθὺς ὁ βασιλεὺς ἀντέφη
 „τὸν ὀρισμὸν μου ποιῶσέ τον, ἐγὼ σὲ συμβουλεύω·
 220 τὸ θέλημά μου πλήρωσον καὶ ἀπειθήσῃ μὴ γίνου.“
 πάραυτα Βελισάριος ἔκλινε τὸ κεφάλιν,
 πίπτει εἰς γῆν καὶ προσκυνᾷ τὸν μέγα βασιλέα,
 πρῶτα φιλεῖ τὰ χῶματα, ἔπειτα τὸ τζαγκίν του,
 καὶ τότε μὲ τὰς χεῖράς του ἔλυσε τὸ μανδῆλιν·
 225 ὅπου ὁ Βελισάριος ἐκεῖθεν ἐτυφλώθη,
 ἐκεῖ πάλιν τῆς τ' ἔλυσε ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας.
 καὶ λέγει τον „ἀπὸ τοῦ νῦν δίδω σου τὴν ἀξίαν
 τοῦ νᾶ 'σαι καπετάνιος ἐφ' ὄλην τὴν ἀρμάδα,
 καὶ ὡς κελεύσῃς ποιήσον, ἔχεις τὴν ἐξουσίαν,
 230 αὐθέντην σὲ κατέστησα καὶ πράττε ὡσπερ θέλεις.“
 λαβὼν ὁ Βελισάριος τοιαύτην ἐξουσίαν,
 ἄρρηταν οὐ μὲν οὖν αὐτὸς νᾶ πολεμᾷ καμμίαν·
 εὐμορφον εἶχε τὸν καιρὸν, ἐμίσησεν, ἐδιέβη,
 κάστρη πολλὰ παρέλαβε, μετέτρεψε καὶ χῶρας.
 235 καὶ πάλιν ἀπεδίδοντο Ῥωμαίοις τὰ Ῥωμαίων.
 τὸ δὲ νησὶν ὀπούρριψε Ζυγὸν τὸ τῶν Ῥωμαίων,
 ὁποῖον ἐδιαυθέντευεν ὁ ῥῆξ τῆς Ἐγκλητέρας,
 ὁ ἀποπτύσας χαλινὸν τῆς Κωνσταντίνου πόλης,
 πάραυτα ὤρμησεν κάκει στόλος ὁ τῶν Ῥωμαίων·
 240 ὅταν ἐπλησιάσασιν εἰς γῆν τῆς Ἐγκλητέρας,
 ἐρράξαν, ἐξεσκάλωσαν, ἐβγήκαν οἱ Ῥωμαῖοι.
 ἐβγήκε Βελισάριος ὁ μέγας καπιτάνος
 οὐδὲ καλὰ ἐπάτησε τὴν γῆν τῆς Ἐγκλητέρας,
 ἐπεδοκλώθη, ἔπεσεν, εἰς γαίαν ἐξαπλώθη.
 245 ἰδόντες τοῦτο τὸ συμβᾶν πολλοὶ ἐδειλανδρῆσαν·
 οἱ ἄρχοντες ἐτρόμαξαν, ἔσεισαν κεφαλὰς των.
 γνωρίσας Βελισάριος τὴν ἀτυχίαν τούτων,
 διαλαλημὸν ἐποίησε, λόγους τοιοῦτους εἶπεν,
 νᾶ σύρουσιν τὰ κάτεργα εἰς γῆν ὁμοιωῶς καὶ τᾶλλα,

221. 222. 223 Duc. p. 1774   223 Duc. p. 1557; Cor. pp. 349, 392
 224 μὲ τὰς cod., μετὰ proecd. falso   226 τὸ ἔλυσε   232 suspiceris
 ἄρρηταν οὐκ εἶχεν αὐτὸς   234 κάστροι   238 ἀποπτήσας, quod non cor-
 rexeram in proecdosis   240. 241 Duc. p. 1379; Cor. p. 317   244 Duc.
 p. 1139; Cor. p. 290   245 ἐδειλανδρεῖσαν   245. 246 Cor. p. 103
 247 τούτην proecdosis contra codicis fidem

- 250 μικρὰ μεγάλα πάραυτα, καὶ νὰ τὰ ξερματώσουν·
 κουπία τε καὶ ἄρμενα καὶ ἄρματα παντοῖα,
 ὅλα νὰ τὰ ξεβάλλουσιν καὶ νὰ τὰ εὐκαιρέσουν,
 καὶ ὅταν οὕτως γένηται, κενώσουσι τὰ ξύλα,
 τότε νὰ βάλουσι φωτιά καὶ ὅλα νὰ τὰ καύσουν.
- 255 ἐτίγηκε τὸ πρόσταγμα, ἔκαυσαν τὰ καράβια,
 ἔκαυσε καὶ τὰ κάτεργα, ἀφήκε μόνα τρία,
 νὰ τὰ ᾿χη δι᾿ ἐπιστολήν, νὰ τὰ ᾿χη διὰ μανδάτα.
 τότε ὁ καπετάνιος δημηγορεῖ καὶ λέγει
 „νὰ ζεύρετε, οἱ ἄρχοντες, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
- 260 ἐγὼ ποτὲ οὐκ ἔκαυγα τὰ κάτεργα, τὰ ξύλα,
 ἂν ἐσεῖς τυχαίνετε εἰς μὴν καρδίαν ὄλοι,
 εἰς μὴν ψυχὴν, εἰς ὄρεξιν, ὄλοι νὰ πολεμοῦμεν.
 βλέπων ἐγὼ τὸ δίψυχον καὶ τὸ ἀκάρδιόν σας,
 καὶ πῶς ἐδειλανδρήσετε διὰ τὸ πέσιμόν μου,
- 265 ἔκρινα ὅτι νὰ καγοῦν τὰ κάτεργα καὶ ξύλα,
 περοῦ λαὸς ὁ τῶν Γραικῶν ἐνωθῆ μετὰ τοὺς Φράγκους,
 νὰ πολεμίζουν δυνατὰ, νὰ μὴ ἔχουν πόθεν φύγειν,
 μετ᾿ αὐτοὺς νὰ κατακοποῦν εἰς συμπλοκὰς πολέμου,
 καὶ πᾶς Γραικὸς νὰ μὴ γνοιαστῆ νὰ φύγη νὰ γλυτώσῃ,
- 270 νὰ μὴ ἔχη ᾿πίσω μέριμνα καὶ ποῦ πλοῖον νὰ φύγῃ.
 τοῦτο δὲ πᾶσι προφωνῶ καὶ πᾶσι παραγγέλλω,
 εἴ τις δειλιάσῃ καὶ στραφῆ, τὰ ᾿πίσω του γυρίσῃ,
 ἂν ἦναι υἱὸς τοῦ ἀνακτος, ἐγὼ νὰ τὸν φονεύσω.
 εἰ δέ τις εἰς τὸν πόλεμον σταθῆ καὶ πολεμήσῃ,
- 275 ἀνδρειωμένα, πρόθυμα, καλῶς ἀνδραγαθήσῃ,
 νὰ τὸν πλουτίσω, περισσὰ χρήματα νὰ τοῦ δώσω,
 ν᾿ἄχη καὶ δόξαις καὶ τιμαῖς ἀπὸ τὸν βασιλέα.
 καὶ τὸ λοιπὸν ἄς δράμωμεν ὡς γῦπες εἰς τὸ βρῶμα,
 ἀνδρειωμένα, εὐτολμα, μετὰ καλῆς καρδίας,
- 280 τοὺς Φράγκους νὰ νικήσωμεν αὐτοὺς τοὺς Ἐγκλιτιάνους.
 ἐλπίζωμεν εἰς τὸν θεὸν νὰ ἔνι εἰς μᾶς τὸ νίκος.
 θαρρῶ καὶ νὰ δουλώσωμεν ὅλην τὴν Ἐγκλητέραν,
 καὶ μετὰ δόξης καὶ τιμῆς ᾿ς τὴν πόλιν νὰ στραφοῦμεν,

251. 252 Duc. pp. 445 et 734   253. 254 Duc. p. 1722   βάλλουσι
 cod.   259 Ζεύρεται   261 νὰ τυχένετε   263 δικάρδιον proecedosis
 contra codicem   264 μου Bicebas, μόνον cod.   265. 266. 267. Cor.
 p. 295   267 φύγη   269 Duc. Add. p. 50   270 fortasse κάπου ᾿ς πλ.
 275 πρόθερα   fortasse ν᾿ ἀνδρ.   281 εἰς ἡμᾶς

σκῦλα καὶ λάφυρα πολλὰ πολίταις νὰ κερδήσουν,
285 καὶ πλούτον ὑπεράπειρον νὰ παρουν τῶν Λατίνων.
καὶ διὰ τοῦτο ἔκαυσα τὰ ξύλα καὶ τὰ πλοῖα
διὰ αὐταῖς ταῖς δὺ' ἀφορμαῖς αἷς θέλετε τροικήσει,
ἢ νὰ κερδήσωμεν ἡμεῖς, νὰ πάρωμεν τον τόπον,
ἢ νὰ χαθοῦμε παντελῶς ῥωθούνη μὴ γλυτώση.“
290 καὶ εἷς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας τὸν Βελισάριον λέγει,
πλούσιός (τε) καὶ εὐγενής κ' ἐκ τῶν ἐνδόξων μέγας,
ἐκ τὴν γενεάν του ὑψηλὴν θαρῶν ἀπηλογήθη
„οὐκ ἔπραξας στρατιωτικὰ τὰ κάτεργα νὰ καύσης.“
τοῦτον καὶ μόνον εἶρηκεν τὸν λόγον ὁ γεννάδας·
295 ἀκούσας Βελισάριος εὐθύς κατὰ τῆς ὥρας
τὸν ἄρχοντα κατέκαυσε καὶ ἐθανάτωσέν τον,
τὸν θαυμαστὸν καὶ ἔνδοξον καὶ μέγα πολιούχον.
ἅπαντες γὰρ ἐφρίζασιν ἐμβλέποντες τὸ δρᾶμα·
τρέμουσιν τον οἱ ἄρχοντες κ' αὐτοὶ οἱ μεγιστάνοι·
300 πᾶσα ψυχὴ, μικρὸς, μέγας, ἐφύρθην, ἐπαγώθην,
φόβος ἀγάπη σύμμικτος νὰ ἔνη εἰς ἐκεῖνον.
καὶ ἐκ τοῦ φόβου τοῦ πολλοῦ καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ δέους
ἐπολεμίζαν ἰσχυρῶς μετὰ καὶ τοὺς Ἀγκλέζους·
τόσ' ἔπραξαν, τόσ' ἔποικαν, τόσα ἐπολεμίζαν,
305 ποσῶς οὐκ ἐπαόντισαν διὰ νυκτὸς κ' ἡμέρας.
ἐπέσαν δὲ καὶ ἄρχοντες πολλοὶ ἐκ τοὺς Ῥωμαίους·
τὸ πλεὸν ἐγίνετο κακὸ ἐπάνω εἰς τοὺς Ἀγκλέζους,
μέγα ἐγίνη φονικὸν ἔς τὴν γῆν τῆς Ἐγκλητέρας.
καὶ τέλος ἠνδραγάθησαν [οἱ] Κωνσταντινουπολίται
310 καὶ παίρνουν κάστρη καὶ λαὸν καὶ τὸ νησίον τε ὅλον,
καὶ πλούτον ὑπεράπειρον, παιδιὰ, ἄνδρες, γυναῖκες,
ὅλον τὸ κατακέρδησεν ἡ σπάθη τῶν Ῥωμαίων.
τὸ κάστρον δὲ τὸ ἐξαίρετον τὸ καθολικὸν κείνων,
ἐν ᾧ ὁ ῥήξ εὐρίσκετον, δὲν ἠμποροῦν νὰ πάρουν
315 καὶ πολεμίζουσι δι' αὐτὸ ἑκατονταπλασίως·
πόσα ἐπολεμίζασιν νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας!
σκάλας ἐποίκαν ξύλινας, ἐγκρύφουσιν τὰ τεῖχη·
εὐθέως ἐνεπήδησαν ἀπέσω οἱ Ῥωμαῖοι·

287 δύο θέλεται 288. 289 Duc. Add. p. 165 290 τὰς ἀρχοντας
291 (τε) addidi 292 τον τὴν 295 κατὰ τὰ τῆς 297 ἐνδειξον
299 τρεμοῦσιν 304 τόσα bis 310 κάστροι 313 ἐκεῖνων

- κάνουσι πόλεμον φρικτὸν ἀμφοτέρα τὰ μέρη·
 320 κρεοκοποῦνται, κόπτονται, τὰ αἵματά των χέουν.
 τίς ἔχει διηγήσασθαι τὸν πόλεμον ἐκεῖνον,
 ὃν ἔποικαν ἀμφοτέροι Ῥωμαῖοι καὶ Λατῖνοι,
 πόσα ἀνήγερτα κορμιὰ κείτονται τῶν ἐνδόξων;
 τέλος τὸ μέρος τῶν Γραικῶν ἐκέρδησε τὸ κάστρον.
 325 οἱ πρῶτοι ὁποῦ σέβηκαν ἀπέσω εἰς τὸ κάστρον
 καὶ στήσασιν τὰ φλάμμουρα ᾗς τὸν τοῖχον, δύο ἦσαν
 (κ') αὐτάδελφοι ἐτύγχανον, Ἀλέξις καὶ Πετρολήφας,
 πατὴρ, μητὴρ ὡς ἐξ ἐνός, ἄνδρες αἱμάτων ἦσαν·
 ὑπῆρχον καὶ δημότυχοι καὶ κάτω ἀπὸ γένος.
 330 ὡς οὖν ὁ καπετάνιος ὁ μέγας τροπαιοῦχος
 τοὺς Φράγκους ἐκατέβαλεν κι αὐτὴν τὴν Ἐγκλητέραν,
 καὶ πῆρεν ὅλο τὸ νησὶν καὶ κατεδούλωσέν το,
 κι ὁ ἀνυπότακτος (ὁ) ῥῆξ μὴ θέλων ὑπετάγη,
 τὰ πάντα καὶ ἐκέρδησεν (ἀλλὰ καὶ πῶς ἐξείπω;),
 335 ὀρίζει τοὺς ὁμαίμονας οὓς προείπομεν δύο,
 δημότυχοι Ἀλέξιος ἔτι καὶ Πετρολήφας,
 οἱ ποῖοι ἠνδραγάθησαν καὶ πῆδησαν καὶ πῆραν
 τὸ κάστρον καὶ ἐστήσασι φλάμμουρα βασιλέως,
 μεγάλως καὶ ἐτίμησαν, ἐδόξασαν Ῥωμαίους,
 340 ἠθέλησεν αὐτὸς τοὺς δυὸ νὰ τοὺς ἀντιδοξάσῃ.
 ἐκάτσεν τους εἰς δυὸ φαριὰ θαυμαστὰ καὶ ὠραῖα
 μὲ σέλλαις χρυσοπλούμισταις, μὲ χρυσὰ πτερινιστήρια,
 καὶ τὸν καθέναν ἔζωσε χρυσὸν σπαθὶν ᾗς τὴν μέσῃν,
 καβαλλαριοὺς τοὺς ἔκαμεν προσκυνητοὺς αὐθέντας,
 345 χρυσόζωνους καὶ βύσσινα ροῦχα κατὰ Ξαμύτου
 νὰ ἔχουν καὶ τὴν κεφαλὴν γύρωθε χρυσωμένην.
 καὶ παλληκάρια καλὰ διάλεκτα τοὺς δίδει
 καὶ νὰ τοὺς ἐψηκεύουσιν, ὡς ἔθος, κατ' ἀξίαν·
 φημίζει καὶ ἀξιόνει τους εἰς ὅλον τὸν λαόν του,
 350 δίδει των στάμενα πολλὰ κι ἀμέτρητον λογάριν.

325 ὁ πρῶτος ὁποῦ σέβηκεν 327 (κ') addidi 332 ὅλον proce-
 dosis contra librum κατεδούλωσέν τον 333 (ὁ) addidi 336. 337
 Cor. p. 307 338 φλάμμουρα hic et supra v. 327 proccosis praeter
 codicis auctoritatem 341. 342 Duc. pp. 1184 et 1349; Cor. p. 315
 343. 344 Duc. p. 527 345 'βύσσινα ροῦχα καταξαμύτου' Duc. p. 1309
 347. 348 Duc. p. 1073; Cor. p. 394 350 Duc. p. 819 et 1427

- ταῦτα ὁ Βελισάριος ἐποίησεν εἰς αὐτοὺς,
 εἰς πάντας κατενώπιον ὄντες ἐν Ἐγκλητέρα·
 ὅτε δὲ πάλιν ἤλθασιν ἐν Κωνσταντινουπόλει,
 ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς ἐτίμησε κάκεινος
 355 Ἀλέξη Πετρολήφαν τε· ῥοῦχα τίτοια τοὺς δίδει,
 ἐνδύματα παράξενα πολλὰ παρηλλαγμένα,
 ἐπάνωθε τῆς τραχηλιᾶς, κάτω εἰς τὰς ποδέας,
 καὶ κάτω εἰς τὰ μανίκια τὰ πάντα χρυσωμένα
 μὲ λιθομαργαρίταρα πολύτιμα ὠραῖα·
 360 τιμᾶ καὶ ἀξιόνει τοὺς κι ὀφρῆκία τοὺς ἐδῶκε.
 Λοιπὸν πάλιν ἄς στρεψωμεν τὸν λόγον ἐξοπίσω.
 ὤρισε Βελισάριος εἰς ὅλα τὰ καστέλια
 εἰς ὅσα εἶχε τὸ νησὶν κείνο τῆς Ἐγκλητέρας,
 καὶ τεκτονῆσαν ἑκατὸν καράβια καὶ τριῆρεις.
 365 ἀπὸ παντοῦ ἐσύναξε τέκτονας πελεκάνους,
 μέσα εἰς μῆνας τέσσαρας ἐπλήρωσαν τὰ πλοῖα,
 κ' ἔρριψάν τα εἰς θάλασσαν κ' ἡρμάτωσέν τα ὅλα.
 ἐχάρηκεν, ἐσκίρτησεν ἀπέσω ἡ ψυχὴ του,
 καὶ βάλλει καὶ γεμόζει τα λάφυρά τε καὶ σκύλα·
 370 ἀπῆρε κέρδος ἄπειρον, ἀσήμιν καὶ χρυσάφιν,
 καὶ λιθομαργαρίταρα, στολὰς ἠγλαῖσμένας·
 καὶ πῆρε καὶ τοὺς ἄρχοντας πασῶν τῶν καστελίων
 καὶ κεφαλάδας οὓς εἶχεν ὅλη ἡ Ἐγκλητέρα,
 τὸν ῥῆγα τὸν ἐξάκουστον, τοὺς πρώτους αὐθεντάδας,
 375 λιτοὺς καὶ ἀνυπόδητους, γυμνοὺς ἐντροπιασμένους·
 σίδηρα εἰς τοὺς πόδας τῶν, ἐξάγκωνα δεμένους
 μὲ τὸ σχοινὶν ἄς τὸν τράχηλον ὡς καταδικασμένους.
 τότε ὁ Βελισάριος ἀπ' ὄλον τὸ φουσατόν,
 ἀπ' ὄλους τοὺς ἀνθρώπους του τὴν ἐκλογὴν ἐποίκεν·
 380 ἄνδρες Ῥωμαίους καὶ καλοὺς ἔστησε κεφαλάδας,
 νὰ προμηθεύουνται καλῶς, νὰ βλέπουσι τὸν τόπον,
 τῆς Ἐγκλητέρας τὸ νησὶν μετὰ πόνου νὰ βλέπουν

355 τέτοια proecodosis praeter librum 358. 359 'καὶ τὰ πάντα
 χρυσομένα μὲ λιθομαργαρίταρα' Duc. p. 813 365 Duc. p. 1144 367
 καίρρυσαν cod., καὶ ῥιψάν proecodosis 370 ἄπειρον scripsi: ἄπηνεν
 proecodosis, ἄπηνον cod. 371 Duc. p. 813, πολλάς pro στολὰς 372.
 373 Duc. p. 642 373 οὓς scripsi, ἄς cod. Ἐγκλ. proecodosis contra
 cod. 376 Duc. Add. p. 69 376. 377 Cor. p. 127 381 προμηθεύ-
 ωνται proecodosis falso 382 πολλοὺ cod., πόνου scripsi

- καὶ νὰ κρατοῦν τὸ δίκαιον, τινὰς μὴ ἀδικῆται.
 ὅταν οὖν ἐσυνόρθωσεν καὶ διέταξε τὰ πάντα,
 385 ὤρμησεν, ἤμπεν εἰς τὰς ναῦς, ἐδιέβη τὴν ὁδὸν του·
 ἐμίσεισαν καὶ κάτεργα καὶ ὄλος του ὁ στόλος.
 καὶ παίρνουν πλοῦτον ἄπειρον, τ' οὐ δύναμ' ἀφηγεῖσθαι.
 καὶ τὴν ὑγρὰν ἐτρέχασιν μετὰ χαρᾶς μεγάλης.
 εἰς ἓν νησὶν ἐφθάσασιν ὃ λέγουν Μιτυλήνη,
 390 ἔρραξαν, ἐνεπαύθησαν ἄχρι τρεῖς τε ἡμέρας·
 καὶ πάλιν ἐσηκώθησαν καὶ τὴν ὁδὸν ἐπίασαν,
 κάκει πρὸς τὸ μεσάνυκτον ἐφθασαν πρὸς τὴν πόλιν.
 εἰς εἴκοσι ἐφθάσασιν μηνὸς τοῦ Σεπτεβρίου
 κ' εἰς τὸν λιμένα ἔρραξε ἐκεῖ 'ς τὸ κοντοσκάλι,
 395 ἀκτύπητα, ἀνόητα, μέχρι τοῦ περιόρθρου.
 καὶ τὸ πρῶτ' πριχοῦ ξεβῆ ἢ λάμψις τοῦ ἡλίου,
 παίζουσι τρουμπέταις, ὄργανα, τουμπάκι', ἀνακαράδες,
 σύρνουν πομπάρδαις περισσαῖς, γύρονται πάντες, τρέχουν
 νὰ ᾄδου ἐκείνην τὴν χαρὰν, νὰ μάθουν καὶ μανδάτα.
 400 σηκόνουσι τὰ φλάμμουρα τοῦ βασιλέως τότε,
 κατὰ Ξαμύτου ταῦτα δὲ μετὰ τῶν κουδουνίων·
 κάμνουν χαρὰν ἀνέκφραστον, τίς δύναται ἀφηγεῖσθαι;
 τῶν σκουταρίων φωταυγαὶ καὶ τῶν ἀρμμάτων πάντων
 τὸν ἥλιον ἀντηγάζουσι καὶ αὐτὴν τὴν Ἄφροδίτην,
 405 τῶν νέων τὰς παραταγὰς καὶ τὰς κραυγὰς ἐκείνων
 ποῖαν οὐκ ἤγειραν ψυχὴν ἐπὶ τὴν εὐφροσύνην;
 δοκῶ καὶ φύσις ἄψυχος ἐσκίρτησεν, ἠὺφράνθη,
 ὄρη, βουνὰ, καὶ θάλασσα, νάπαι ἀντιδονοῦσαν.
 ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς καταμαθὼν τὰ πάντα
 410 ἃ ἠνδραγάθησεν αὐτὸς ὁ καπετάνιός του,
 καὶ πῶς ἐκατεδούλωσεν ὄλην τὴν Ἐγκλητέραν,
 ἔφερε δέ γε καὶ τὸν ῥῆξ ποδοσιδηρωμένον,
 ἐχάρην ἢ ψυχουλά του, ἐσκίρτησε μέγας,
 εἶπεν εὐθέως, ὤρισε πεύκια καὶ χαμουχάδες
 415 νὰ τὰ ἔαπλώσουν εἰς τὴν γῆν καὶ ἄνω νὰ πατήσῃ,

387 τὸ οὐ δύναμαι 389. 390 Cor. p. 317 394 Duc. p. 1379; Cor.
 p. 317 396 πριχοῦ 397 Duc. pp. 1590 et 1619. p. 1588 idem
 affert τρουμπέτες, ὄργανα, τουμπάκια, ἀνακαράδες 398 Duc. p. 220.
 πομπάρδοι 399. 400 Duc. p. 1682 400 φλάμμουρα proecodosis
 402 δύναται 414. 415 εἶπεν εὐθέως ὤρισε πεύκια καὶ χαμουχάδες Νὰ
 τὰ ἔαπλώσιν εἰς τὴν γῆν etc.' Duc. p. 565

- ὁ μέγα καπετάνιος νὰ πάγῃ εἰς παλάτιν·
 ἔνθα γὰρ ᾤκει βασιλεὺς, ἔνθα προσεκαρτέρει.
 τρισχίλιοι τὸν ἀκλουθοῦν ἄρχοντες τῶν κατέργων,
 εἰς μέσον Βελισάριος μετὰ μεγάλο ὕψηκι,
 420 καὶ μετὰ δόξης τῆς πολλῆς ἐκλαμπροφορεμένος.
 ὡς οὖν ὁ μέγας ἔφθασεν, ἐσέβην εἰς παλάτιν,
 ἔπεσε, προσεκύνησεν, ἐφίλει γόνατά του
 τοῦ βασιλεῶς, τοῦ ἀνακτος, καὶ μετ' αἰδοῦς μεγάλης.
 ἐχάρηκεν ὁ βασιλεὺς, μετὰ καὶ τῆς συγκλήτου·
 425 παρῆν καὶ χειροδέσμιος ὁ ρῆξ τῆς Ἐγκλητέρας.
 ἰδὼν ὁ μέγας βασιλεὺς τὸ πλῆθος τοῦ χρυσίου,
 τὸ λιθομαργαρίταρον ὃν ἔφερε καὶ πλοῦτον,
 ροῦχα, ἐνδύματα πολλὰ καὶ πράγματα μεγάλα,
 ἐξέστη καὶ ἐθαύμασεν, ἔφριξε θεωρῶν τα·
 430 χαρὰν γὰρ εἶχε ποταπὴν, χαρὰν πολλὴν μεγάλην·
 μετὰ τὸν Βελισάριον ἦσθιε, συνετρώφα·
 ὥρα· οὐκ ἐδιέβαινε νὰ μὴ βρεθοῦν ἐντάμα·
 ἡ κλίνη τοὺς ἐχώριζεν, ἡ κοίτη δὲ καὶ μόνον.
 τί δὲ συνέβη καὶ κακὸ ἀνάμεσα τῶν δύο;
 435 ὁ φθόνος, τὸ κακὸ θηριὸν, πάλιν ἀντεσηκώθην,
 ἀντεξανέστη τοιγαροῦν κατὰ Βελισαρίου·
 καὶ πάλιν 'κεῖν' οἱ ἄρχοντες ὅπου τὸν ἐφθονοῦσαν
 βάλλουν διπλοῦν ζιζάνια εἰς ὤτα βασιλέως,
 σπέρνουν χολόκοκκα πικρὰ, πλήρη, φαρμακωμένα.
 440 συκοφαντεῖται δὲ αὐτὸς ὑπὸ τῶν μεγιστάνων
 ὡς δημηγέρτης καὶ δεινὸς ἀντάρτης βασιλέως·
 οὐκ εἶχαν μάτια νὰ θωροῦν τὴν παρρησίαν τούτου.
 καὶ τότες οὖν οἱ ἄρχοντες οἱ καταμυτωτάδες
 προσέρχονται τῷ βασιλεῖ καὶ ταῦτα καταγγέλλουν,
 445 Ἄσάνης τε καὶ Λάσκαρις καὶ Καντακουζηνός τε,
 Δούκας, Ἀστράς καὶ ὁ Κανῶς καὶ ὁ Διπλοβατάτζης,
 Παλαιολόγος Πρίγκηπας, Φρανζῆς ὁ Λεοντάρης,
 Ῥάλλης Παλαιολόγος τε ἅμα καὶ Πριμμηκύρις,

418 τρισχίλια proeodosis perverse contra libri auctoritatem 432
 εὔρεθον 436 κατ' ἀβελισαρίου 437 κείν' οἱ scripsi: κείνοι cod.
 437. 438. 439 Duc. p. 1754 439 σπέρνουν cod., παίρνουν proeodosis
 perverse πλήρης 443. 444 'καὶ τότες οὖν οἱ ἄρχοντες, οἱ καταμιτωτάδες,
 Προσέρχονται τῷ βασιλεῖ.' Duc. p. 610 445 κατακουζηνός 447
 φραζζῆς

- ὁ Κοντοστέφανος συνῶν καὶ αὐτος μετ' ἐκείνους.
 450 „βλέπεις τὸν ἄνδρα“ λέγουσιν „δέσποτα γῆς Ῥωμαίων,
 θωρεῖς τὸν Βελισάριον, ὃν ἔχεις καπετάνον,
 αὐτὸς τὴν βασιλείαν σου ταχέως θέλει πάρῃ.
 νὰ μὴ περάσῃ τρίμερον καὶ νὰ σὲ τὴν σηκώσῃ·
 ὅλον τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ θέλουν τον, ἀγαποῦν τον,
 455 κ' εἰς τὸ πτέρον του ὀμνέουσιν μικροί τε καὶ μεγάλοι,
 καὶ πεθυμοῦν καὶ θέλουσιν νὰ γένη βασιλέας·
 κ' εἰς τοῦτο τὸ ἐξώρθωσεν, εἰς ἐπαρσιὰν ἐσέβην,
 κ' οἷα σίδηρος μάγνησι ἔσυρε τὸν λαόν σου,
 κι ἂν οὐκ ἐχώσῃς τον εἰς γῆν καὶ νὰ τὸν θανατώσῃς,
 460 τὸν ἰδικόν σου θάνατον ταχέως θέλεις ἴδῃ.“
 ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τῶν ἀρχόντων,
 ἐμετελλάγην ὄψη του, ἦλθεν εἰς ἀηδείαν,
 καὶ μίσος ἢ καρδία του ἔτρεφε κατ' ἐκείνον.
 ἐξ ἅπαντος οὐκ ἔθελεν ἐμπρὸς του νὰ τὸν βλέπῃ·
 465 ἀντὶ τιμῆς ἧς ἔμελλε νὰ δώσῃ πλεωτέρας,
 ἐπεὶ πολλὰ ἐτίμησε τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων,
 τύφλωσιν ἐμελέτησε κατὰ Βελισαρίου·
 βουλήν βουλεύεται σκαιὰν ἀάμπαν νὰ τὸν τυφλώσῃ.
 τοιαῦτα σοῦ τὰ παίγνια τὰ πολεμᾶς, ὦ φθόνε!
 470 ὀρίζει, φέρνουν τον κάκεϊ ἔμπροστὰ τοῦ βασιλέως,
 καὶ δένουσι τὰς χεῖράς του, ἐξαγκωνίζουσιν τον·
 ἀκτύπητ', ἀνεγνώριστα ἐτύφλωσαν τὸν ἥρων,
 νὰ μὴ τὸ μάθουν οἱ πολλοὶ κ' ἐμποδιστῇ τὸ δράμα.
 κλαῖ τον ὁ ἥλιος αὐτὸς, κλαῖ τον καὶ ἡ σελήνη,
 475 καὶ τὰ στοιχεῖα τ' ἄψυχα συγκλαίουν, συλλυποῦνται.
 ἐμάθασιν το οἱ πολλοὶ, τὸ πόπολον τῆς πόλης.
 μικροὶ μεγάλοι ἐδράμασι νὰ πᾶν νὰ τὸν ἰδοῦσιν.
 ὡς εἶδασιν τὸν ἥρωα, πηρὸς, τυφλὸς νὰ ἔνι,
 οἱ μὲν ἐκλαύσασιν πολλὰ, ἐθρήνησαν βαρέως,
 480 οἱ δὲ καὶ ἐταράχθησαν, ἐξέλουν ταῖς μαχαίραις·
 Ζητοῦν τὸν Βελισάριον μετὰ μεγάλου θράσους·
 ἐκεῖ εὐρίσκουν τον τυφλὸν εἰς τῆς Χρυσιάς τὴν πόρταν,

453 ἐσικόσει 462 nolui corrigere ἐμετελλάγην 469 σοῦ Legrandii
 virtute nunc primum e codice prodit: in lacuna εἶν' rosieram in proec-
 dosi 470 ἔμπροστὰ Legrand, προστὰ cod. 471 Duc. Add. p. 69
 472 ἱρον: cf. 550, 561, 768, 788 475 τὰ ἄψυχα

- ἄλαός του νὰ κάθεται, νὰ κλαῖ τὸ ριζικόν του·
 ὅλοι λυποῦνται, κλαίουσι μικροὶ τε καὶ μεγάλοι.
- 485 διαβάζει χρόνους ἱκανοὺς, βοῶν, ἀναστενάζω
 „ποῦ μοι τὸ φῶς τὸ αἰσθητὸν, ἡ δόξα μοι καὶ κλέος,
 ἡ παρρησία ἡ πολλή, ποῦ γάρ μοι καὶ τὸ κράτος;
 ἤρησαν πάντα, χάθησαν, ἔφυγον, ἐπετάσαν·
 ὅλα τὰ ἔστερεύθηκα, ὁμοίως καὶ τὸ φῶς μου.
- 490 οὐαὶ οὐαὶ μοι τὸ λοιπόν! τῶρ' ἄς χαροῦν (οἱ) ἐχθροὶ μου!
 ὦ τῆς πικρᾶς μου συμφορᾶς καὶ δολερῆς μου τύχης!
 ἔγνων σε, κόσμε, ἔγνων σε, τρόχ' ἀσύστατε βίου,
 καὶ τὰ πικρὰ χολόκοκκα, τὰ δίδεις καθ' ἡμέραν,
 σκορπιε, φθόνε δολερὲ, μὲ μύρια κεντροῦνια.
- 495 πλήρη νᾶνε τὰ κέντρα σου, γεμάτα τὸ φαρμάκιν.
 κάμῃ καὶ ἔδακάσασιν ἅπαντά μου τὰ μέλη·
 καὶ τοῦ φαρμάκου ὁ θυμὸς ἐνέδραμεν καὶ κάθεῖ
 μέσα ᾗ τὰ δυὸ τὰ μάτια μου καὶ τύφλανε τὸ φῶς μου.
 ἂν ἦν' καὶ ᾗ πρᾶξά ποτε δόλον, δημηγερσία·
- 500 ἂν ἐτραϊτουρεύθηκα τὸν μέγα βασιλέα,
 δίκαιον εὐλογον ἔπαθα, κανεῖς μὴ μὲ λυπάτω.
 εἰ δὲ κάγῳ ἀναίτιος ὑπάρχω ἄπερ ἔφην,
 νὰ μὴ τ' ἀφήσῃ ὁ θεὸς ἄκριτον εἰς τὸν κόσμον.

* * * *

- τὸ σῶμά του γῆς μὴ δεχθῆ, τ' ὄστα του ρίψη ἔξω,
 505 νὰ ᾗ κι ὁ μέγας βασιλεὺς, τὸ κρίμα νὰ γνωρίσῃ.“
 ταυτὰ ἔλεγε ὁ τληπαθῆς μετὰ πολλῶν δακρύων.
 ἐκεῖ γὰρ ὑπεστρέφετο εἰς ἓνα μοναστήριον,
 πολλὰ γὰρ ἐνδοξότατο, βασιλικὸν καὶ μέγα·
 τὸ λέγουν Παντοκράτορα· ἔγγιστά που κ' εἰς ἄλλον
- 510 ὠραῖον μοναστήριον ἀγίων ἀποστόλων,
 κάκεῖ ὁ Βελισάριος ἐμόνασε καὶ κάτσε,
 ν' ἀναστενάξῃ ἀπὸ ψυχῆς, νὰ κλαῖ ἀπὸ καρδίας.
 καὶ μὲ καιροῦ διάστημα περνῶντα χρόνος ἓνας,
 μανδάτα ἐπεσώθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει·
- 515 οἱ Πέρσαι ἐγυρόντισαν κατὰ τοῦ βασιλέως,

490 (οἱ) addidi 492 τροχέ 493. 494 Duc. p. 635 493 Duc.
 p. 1754 495 πλήρης 496 Cor. p. 101 499. 500 Duc. p. 1595 500
 ἐτραϊτουρεύθηκα proecodosis praeter codicem lacunam ante 504 statuit
 Bursianus 504 γῆς nominativum aliis locis sat probatum nunc servavi
 τὰ στέα 514 παίρνοντα proecodosis perverse

- ληλατοῦν, κουρσεύουσιν ταῖς χώραις τῶν Ῥωμαίων.
 ὤρισε γοῦν ὁ βασιλεὺς ν' ἄρματωθοῦν φωσάτα,
 νὰ μαδευτοῦν, νὰ συνακτοῦν, κατὰ Περσῶν νὰ πᾶσιν
 καβαλλαρεοὶ καὶ πεζοὶ τριακόσιοι χιλιάδες
- 520 Εὐρώπης καὶ Ἀσίας τε, Ἀνατολῆς καὶ Δύσης.
 ἀφ' οὗ δὲ ἐσυνώρθωσεν ὅλα του τὰ φωσάτα,
 καὶ τὴν ὑγρὰν ἐπλήρωσε κάτεργα καὶ καράβια,
 τῆς πέζης δὲ διὰ Ξηρᾶς ἄνδρες αἱμάτων πάντες·
 τοῦτο καὶ μόνον ἔλειπε τὸ ποῖον νὰ ποίση αὐθέντην,
- 525 ποῖον νὰ ποίση στρατηγόν, νὰ ποίση καπετάνον.
 πολλὰ ἐλυποτρῶθησαν οἱ ἄρχοντες οἱ πρῶτοι,
 οἱ μὲν ἐκείνον ἔθελον, οἱ δ' ἄλλοι πάλιν ἄλλον·
 τὸ πλῆθος οὐκ ἠρκέσθηκεν νὰ καρτερῆ, ν' ἀκούη,
 καὶ τὴν βουλὴν ἦν ἔποικαν οἱ ἄρχοντες σχολάζουσι
- 530 φωνάζουσι Βελισάριον μικροὶ τε καὶ μεγάλοι. —
 κάκεῖνος ὡς τὰ γροῖκησε τὰ λόγια τοῦ ποπούλου,
 ἐλεινῶς ἐφώναζεν, ἔλεγεν, οὕτως εἶπεν
 „ἀφήτέ με τὸν ἄλαον καὶ τὸν ἀπελπισμένον,
 ἐμένα τὸν ἐψήλωσεν ὁ τροχὸς καὶ ὁ χρόνος,
- 535 καὶ πάλιν τὸν ἐγκρέμισαν ἡ ἕρις καὶ ὁ φθόνος.“
 καὶ πάλιν ἔστησε βουλὴν, τίς κρείττων ἐνὶ πάντων,
 νὰ γένη μέγας στρατηγὸς καὶ μέγας καπετάνος.
 καὶ εἷς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας, εὐγενικὸς καὶ μέγας,
 ἄξιος, φρονιμώτατος, μᾶλλον καὶ ἀνδρειωμένος,
- 540 ὡς ἔχων αἶμαν ὑψηλὸν κι ἀπὸ γενεᾶς μεγάλης,
 τὸν βασιλεῖα δικάζεται, θαρρῶντα λέγει οὕτως
 „ὦ αὐτοκράτορ βασιλεῦ, ἄνακτα τῶν ἀνάκτων,
 Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, πάσης τῆς οἰκουμένης,
 ὅλοι τὴν βασιλείαν σου, ὅλοι τὴν ἀγαποῦσιν·
- 545 ὅμως ὁ φθόνος ἔποικε τὴν βασιλείαν σου ταύτην,
 καὶ ἀπετύφλωσε λοιπὸν τὸν ὀφθαλμὸν τῆς πόλης,
 τὸν μέγα Βελισάριον, τὸν ὄντως ἀνδρειωμένον.
 καὶ μετὰ πάντων ἤκουσας τὰς βουλὰς τῶν ἀρχόντων,
 διὰ τὸν φθόνον τὸν πολὺν· ὃν εἶχαν εἰς τὸν ἥρωιν.

‡516 Duc. p. 741 517. 518 Cor. p. 229 519 κάπεζοὶ 526 ἐλο-
 γοτρῶδισαν 532 εἶπε scripsi: πᾶ cod. 535 ἐψήλωσεν emendaveram
 pro ἐχῆλωσεν quod in prooediosi (nescio cuius culpa) legitur, cum nunc
 codicem idem praebere comperi 549 Duc. Add. p. 85 ἴρον

- 550 ἀλλὰ τολμῶν παρακαλῶ τὸ κράτος σου τὸ μέγα,
καὶ ἄκουσον, ὦ δέσποτα, τοῦ δούλου σου τοὺς λόγους.
ἔχει ὁ Βελισάριος υἱὸν ἀνδρειωμένον·
σωστὸς ἔνι εἰς τὸ κορμῖν, ὁμοῖος τοῦ πατρὸς του·
καὶ δώρησε καὶ χάρισε ἀντὶ πατρὸς ἐκείνου
- 555 τοῦ νᾶνε καπετάνιος ἐπάνω εἰς τὸν στόλον,
νᾶνεν αὐθέντης στρατηγὸς, στρατάρχης καὶ κρατάρχης.
εἰ οὕτως ποίσεις, βασιλεὺς, ἔξαλαφρώσειν ἔχεις
τοὺς πόνους τοῦ πτωχοῦ τυφλοῦ ἀβελισαριοῦ σου,
καὶ θεραπεύσεις κἂν δαμῖν ἐκ τὸ κακὸ τὸ εἶδε·
- 560 πολλὰ γὰρ σὲ ἐδούλευσε, πολλὰ ἔπραξεν ὁ ἥρως·
πολλὰ γὰρ ἠνδραγάθησεν, πολὺν πλοῦτον σὲ δῶκεν,
τὴν Ἀφρικὴν ἐσκύλευσε καὶ ἐκατάλυσεν τὴν,
τοὺς Οὐανδάλους ἔπεισεν εἰς Ζυγὸν δουλοσύνης
καὶ τὸν Γελίμερ ἔβαλεν ὑποκάτω ποδῶν σου.“
- 565 ταῦτα καὶ ἄλλα πλείοτερα ἐφθέγγετο ὁ ἄρχων
πρὸς Ἰουστινιάνιον τὸν ἄνακτα τῆς πόλης.
ὁ βασιλεὺς ὡς ἤκουσε τοῦ ἄρχοντος τοὺς λόγους,
ἐπήνεσε τὸν ἄνθρωπον τῆς φιλοδίκου γνῶμης,
ἐπέισθηκεν εἰς τὴν βουλήν, ἐπένευσε αὐτίκα,
- 570 ὀρίζει, λέγει „φέρετε υἱὸν Βελισαρίου.“
μαθῶν ὁ τληπαθέστατος ἐσέβησάν τον πόνοι,
ἔτρεμεν ἢ καρδοῦλά του. μή τι δεινὸν συμφέρη
κακὸ πικρὸν τὸ ἄστατον τοῦ κόσμου τὸ τροχήλι.
ὁ νέος ἐσυντρόμαξεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος,
- 575 μὴ ποίσοσι κι αὐτὸν τυφλὸν ὡς τὸν αὐτοῦ πατέρα,
καὶ ἐκ τοῦ φόβου τοῦ πολλοῦ τὴν ὄψιν του ἐχάσεν.
τοῦτον ἴδων ὁ βασιλεὺς, πιάνει τον ἐκ τὸ χέριν,
καθίζει τον εἰς ἓν θρονὸν ὃ εἶχεν ὁ πατήρ του,
τιμᾶ καὶ ἀξιόνει τον, πλοῦτον πολὺν τὸν δίδει,
- 580 καὶ στρατηγὸν τὸν ἔκαμεν εἰς ὅλον τὸ φωσάτον.
τὸ πλῆθος ὅλον τοῦ λαοῦ θέλουν τον, ἀγαποῦν τον,
τιμὴν καὶ δόξαν δίδουσι τὸν νέον καπετάνον

550 παρακαλῶν   556 Duc. p. 1457   557. 558. 559 Cor. p. 102
557 ἔξαλαφώσειν cod. quod in proeodosi reliqueram   559 εἶχε prae-
ferrem, si liceret   560 ἦρος   561 πολλήν. idem habemus v. 580
562 ἐκατάλασε καὶ ἐκατάλυσεν τιν   572 Duc. p. 593   572 ὁ ἄστατος,
em Bursianus   578 θρόνου

ἐκ τὴν ἀγάπην τὴν πολλὴν ἦν εἶχαν ἐκ πατρός του.
 καὶ ὁ πατὴρ ἠρμήνευσεν πολλὰ τὰ τῆς στρατείας,
 585 πῶς νὰ ξορτώσῃ, πῶς νὰ ἴμπῃ, νὰ ἴβγῃ καὶ νὰ νικήσῃ,
 καὶ ὄλον ἐξεπαίδευσεν, ὡς δεῖ καὶ ὡς τυχαίνει.
 τότε καὶ ὁ Ἀλέξιος ὁ στρατηγὸς ὁ μέγας
 δένει τὰ χέρια του σφικτὰ, ὡς ἔπρεπεν, ἀξίως,
 φιλεῖ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν τοῦ τε Βελισαρίου,
 590 ἤγουν πατέρα τὸν αὐτοῦ ὁμοίως καὶ μητέρα,
 καὶ μετὰ πλείστην τὴν χαρὰν ὑπάγουν κατὰ Πέρσας·
 καὶ τὰ φουσατά ἐλαμπον ὡς ἥλιος τὴν ἡμέραν,
 ἀντέλαμπεν ὁ στρατηγὸς ἔς τὴν μέσσην τοῦ φουσατοῦ.
 σαράντα ἐξεπλήρωσαν νὰ σώσουσιν ἡμέρας,
 595 καὶ τὸ λοιπὸν ἐφθάσασιν κ' ἐμίχθησαν ὁμάδιν,
 Πέρσαι γε καὶ Σαρακενοὶ, ἀκμὴ καὶ ἄλλα γένη.
 μετὰ Γραικῶν ἐμίχθησαν βαβαὶ, καὶ τί ἐγίνῃ;
 ἡ ἔμπροστέλλα τῶν Περσῶν σαράντα χιλιάδες,
 τῶν δὲ Ῥωμαίων ἡ στρατιὰ ὑπῆρχε δυὸ μυριάδες.
 600 καὶ οἱ Ῥωμαῖοι τρέχουσιν ὡς γυῖπες εἰς τὸ βρῶμα
 δρομαίως καταπάνω τους, κάμνουν θνήσιν μεγάλην,
 σφάττουν, τιτρώσκουν, θανατοῦν, νικοῦν τους κατὰ κράτος.
 καὶ ἄλλους μὲν ἐδούλωσαν καὶ ἄλλους — πῶς ἐξεΐπω;
 οὔτε νὰ φύγουν ἠμποροῦν οὔτε νὰ πολεμήσουν,
 605 καὶ ἐκ τοῦ φόβου τοῦ πολλοῦ ἔρριψαν τ' ἄρματά των.
 τοὺς πλείστους ἐκατέκοψεν ἡ τῶν Ῥωμαίων σπάθη,
 τοὺς δ' ἄλλους κατεσκλάβωσαν μετ' ἐντροπῆς μεγάλης.
 ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς, αὐθέντης τῆς Περσίας,
 τὸ πῶς ἐχάσε παντελῶς τὸ ἄνθος τοὺς φουσατοῦ
 610 καὶ ὅσους ἐσκλαβώσασιν καὶ ὅσους ἐσκοτώσασιν,
 οὐκ εἶχεν ὅ, τι δράσειε, τί πράξαι, τί ποιήσῃ·
 τὸ πρῶτον ἔκλαυσε πικρῶς, ἐθρήνησε βαρέως·
 δεῦτερον πέμπει χρήματα, ἀμέτρητον λογάριν·
 τίτιον κανίσχιν ἔπεμψεν μέγα καὶ θαυμαστόν τε
 615 καὶ πλοῦτον ὑπεράπειρον καὶ ὑπερβολικόν τε.
 τριακόσια ἄλογά ἴστειλε μετὰ τῶν κιβουρίων,

595 Cor. p. 331. καὶ μίχθησαν 596. 597 Cor. 23 597 ἐμίχθησαν proecodosis praeter codicem 598. 600 Cor. p. 121 606 πλείστας 614 Duc. p. 575 616. 617. 618 Ῥιὰκοντα ἄλογα στείλε μετὰ κοντούρων πλήρεις, χρυσαφίου Ἄμητρον ἔτι καὶ χαμουχάδες μὲ ἀποκρισιαρίους ἐκλέκτους. Duc. p. 565

πλήρεις χρυσάφιν ἄμετρον ἔτι καὶ χαμουχάδες,
 μὲ ἴποκρισάριους ἐκλεκτοὺς πάνυ ὠραιωμένους,
 δεινοὺς, καλοὺς, φρονίμους τε εἰς ἐρωिताποκρίσεις,
 620 συνθήκας νὰ ποιοῦν κ' ἴσασμόν καὶ φόρον νὰ τὸν δίδουν.
 τὸν βασιλεῖα, τὸν ἄνακτα τῆς Κωνσταντινουπόλης,
 χρυσάφιν ὀλοκάθαρων λίτρας τριάντα κατ' ἔτος,
 τὸν νέον Βελισάριον, τὸν στρατηγὸν Ῥωμαίων,
 νὰ παύσῃ πάμπαν τὸν θυμὸν, νὰ ποίσουσιν εἰρήνην·
 625 νὰ γένη τρέβ' ἀληθινὴ μετὰ τὸν βασιλέαν.
 παρακαλοῦν καὶ λέγουν, τὸν τοῦ νὰ στραφῆ μετὰ τους,
 ἐπήκουσεν ὁ ἥρωας ἐκείνους τοὺς μεσίτας,
 ἐστράφηκεν, ἐγύρισεν, ὑπάγουν εἰς τὴν πόλιν,
 καὶ κέρδος ἔδωκε κι αὐτὸς τὸν μέγα βασιλέα.
 630 καλῶς τὸν ὑποδέχθηκε μετὰ τιμῆς δεούσης·
 ἔπεσεν εἰς τὸν τράχηλον, ἐκατεφίλησέν τον,
 πάλιν ὁ καπετάνιος ἐφίλησε τζαγκίν του.
 τοὺς δὲ μεσίτας ἐκ παντὸς ἐτίμησεν ἐνδόξως.
 λαβῶν τὰ δῶρ', ἐχάρηκεν ἀπέσω ἡ ψυχὴ του.
 635 πλατύνω τὴν ἀφήγησιν, πολλὰ τὴν παρασύρνω·
 ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἄς στρέψωμεν τὸν λόγον.
 ἐμάθασιν οἱ ἄρχοντες, ἠκούστη πανταχόθεν,
 τὸ πῶς τὸν Βελισάριον, τὸν μέγα τροπαιοῦχον,
 τὸν νικητὴν τε καὶ στερόβον, τὸν ὄντως ἀνδρειωμένον,
 640 τὸν φρόνιμον καὶ πρακτικόν, τὴν δόξαν τῶν Ῥωμαίων,
 ὁ βασιλεὺς ἐτύφλωσεν, ἄλαον τὸν ἐποίκεν.
 ὅσοι ἦσαν μαχιζόμενοι μετὰ τὸν βασιλέα
 καὶ ὅσοι ἐφοβόντισαν τὴν Κωνσταντίνου πόλιν,
 ἀποκρισάριους ἔστειλαν, κανίσχια καὶ δῶρα,
 645 καὶ ἄρχοντας ἀπέστειλαν σοφοὺς ἄνδρας μεσίτας,
 νὰ προσκυνήσουν τὸν λαμπρὸν Ἰουστινιανόν τε,
 νὰ ἰδοῦν καὶ Βελισάριον, εἰ ἔνι τυφλωμένος.
 ἦλθασιν, ἐπεσώσασιν εἰς Κωνσταντίνου πάλιν·
 ἔφθασαν εἰς παλάτια νὰ ἴδουν τὸν βασιλέαν.

618. 619 Duc. p. 437. 620 νὰ prius in proeodosi omissum supplevit
 Legrandii conlatio φόνον Giles praeter codicem, quod recte emendaveram
 in proeodosi 624 πάμπα 625 ἔληθινὴ proeodosis perverse 634 δῶρα
 642 μαχεζόμενοι cod., μαχεσόμενοι proeodosis 644 Duc. p. 575 647
 ἰδοῦν

- 650 ὁ βασιλεὺς ἐξέβηκε, μεγάλως τοὺς ἐδέχθην,
εὐγενικὰ, τιμητικὰ, ὡς πρέπει κατ' ἄξιαν.
ῥίσει γοῦν ὁ βασιλεὺς ὅλους τοὺς μεγιστάνους
νὰ ἔλθουν εἰς παλάτιον, ὅλοι των νὰ καθίσουν,
τιμητικὰ εὐγενικὰ ἐκλαμπροφορεμένοι
- 655 ν' ἀποδεχθῶν τοὺς ἄρχοντας, τοὺς ἀποκρισιαρίους,
νὰ δώσουν λόγους πρακτικοὺς κι ἀντιλογίᾳς νὰ πάρουν.
ὁ βασιλεὺς ἐστόλισεν ὅλα του τὰ παλάτια,
πανία χρυσοῦφαντα ἐκρέμασεν εἰς τοίχους,
ὑπεύκτια κατέστρωσε πολλὰ ἐν τῷ ἐδάφει·
- 660 τὸν θρόνον δὲ τοῦ ἀνακτος καὶ τίς νὰ τ' ἀφηγήται;
ἔγκοπτος ὅλος πλουμιστὸς καὶ παραχρυσωμένος·
ὡς ἐπηρμένος βασιλεὺς ἐκάθητον ἐπάνω,
ἐκ δεξιῶν κι ἀριστερῶν νὰ στέκουν δύο παῖδες,
τοῦ βασιλεῶς παιδόπουλα ὡς εἰκοστὸν τὸ ἔτος,
- 665 τὸ ἔνδυμα χρυσαφωτὸν καὶ χρυσοκεφαλάδες,
ἐτίμησαν τοὺς ἄρχοντας ἐντόπιοι τοὺς ξένους.
ἀλλὰ νὰ στρέψω βούλομαι νὰ ἴπῳ πρὸς τοὺς μεσίτας,
πόσον κανίσκιν ἔφερον αὐτοὶ τὸν βασιλεῖαν.
τριάκοντα κρατούσασι λεκάναις χρυσωμέναις,
- 670 καὶ ἄλλαις πάλιν δώδεκα, μεγάλαις νᾶνε τούταις,
νὰ ταῖς κρατοῦσι δώδεκα ὁ καθαεὶς τὴν μίαν,
γομάταις νᾶνε τὰ φλουριά τὰ κοκκινοχρυσέα,
χάσδια χρυσοτζάπυτα πολλὰ ὠραιωμένα,
λιθάρια ἀτίμητα, τρανὰ μαργαριτάρια.
- 675 ταῦτα οἱ πρέσβεις ἔφερον τὸν βασιλεῖα κανίσκι.
ὁ βασιλεὺς ἐδέχθην τα μετὰ χαρᾶς μεγάλης.
ὀρίζει καὶ καθίζουσιν εἰς θρόνους ἐπηρμένους.
λόγους πολλοὺς ἐξέφηναν τῆς φρονήσεως ὅλης,
καὶ μετὰ πάντων εἴπασιν περὶ Βελισαρίου·
- 680 λόγους ἐσυνετύχασιν οἱ ξένοι ἐντοπίους
„ποῦ ἔστιν, ποῦ ἔστιν αὐτὸς ὁ Βελισάριος τε;

650. 651 Duc. p. 445   657. 658. 659 Duc. p. 419   657. 658 ὁ
βασιλεὺς ἐστόμησε ὅλα τὰ παλάτια Πανία χρυσοῦφαντα. Rursum Πανία
χρυσούφαντα ἐκρέμασεν εἰς τείχη. Duc. p. 1092   660 τό   660. 661
Duc. p. 1184   662. 663. 664 Duc. p. 1767   672. 673. 674 Duc. p. 1740.
γεμάτες χρυσοτζάπυτα   673 Duc. p. 1564. σχάδια cod.   674 Duc.
p. 877   679 εἴπασιν scripsi: ἤλθασιν quod cod. praebet, defendit Bur-
sianus.

- κ' εἰς ποιὸν σκάμνον καθέζεται πλεὸν ἔνδοξον ἀντ' ἄλλα
καὶ δεῖξετέ μας τὸν αὐτὸν νὰ ἴδωμεν τὴν μορφήν του,
τὸν μέγα καὶ ἐξάκουστον, τὴν δόξα τῶν Ῥωμαίων.“
- 685 πάραυτα Βελισάριος ἀφτὰς γωνιάς ὁποῦ ἔτον,
ἐν ταπεινῷ τῷ σχήματι, μὲ στεναγμούς καὶ θρήνον,
σεβαίνει εἰς τὸ μέσον των, ἐκείνων τῶν ἀρχόντων·
τό ἵνα του χέριν νὰ κρατῆ καυχίην ἐλεημοσύνης,
καὶ τ' ἄλλον χέριν νὰ κρατῆ Ξυλένο δεκανίκιν.
- 690 τοὺς ἄρχοντας ἐγύρευε, τριγύρου γύρου γυρίζει,
καὶ τὸ καυχίην ἐδείκνυε καὶ οὕτως τοὺς ἐλάλει,
καὶ λόγους καρδιοφλογιστοὺς λέγων μετὰ δακρῶν
„δότε τὸν Βελισάριον ὀβολὸν ἕς τὸ καυχίην του,
τὸν ὃν ἡ τύχη ὑψωσε καὶ τύφλωσεν ὁ φθόνος·
- 695 βλέπετε Βελισάριον, ἄρχοντες, βλέπετέ τον,
δότε τον πάντες ὀβολὸν καὶ διακονήσετε τον,
τὸν ὃν ἡ τύχη ἐκάθισεν εἰς θρόνον ἐπηρμένον,
κι ὁ φθόνος τὸν ἐκρήμνισεν κ' ἔχει τὸ φῶς χαϊμένον.“
βλέπουν, θεωροῦν, στοχάζονται οἱ ἄρχοντες οἱ ξένοι,
- 700 πῶς τὸν ἐχάσαν ἄδικα καὶ πῶς τὸν ἐτυφλώσαν.
καὶ πάλιν Βελισάριος ἐκίνησε τὸν γύρον,
τριγύρωθε τοὺς ἄρχοντας αἰτῶν ἐλεημοσύνην·
δύο καὶ τρεῖς τὸ ἔποιεκεν κατενώπιον πάντων,
καὶ τοῦτο ἐπολέμαν το εἰς ὕβριν βασιλέως,
- 705 ὅπως ὑπὸ τοὺς ἄρχοντας λάβοι τὴν ἀτιμίαν,
ὁμοίως καὶ ἀφτοὺς ἄρχοντας τὸν φόγον οὐκ ὀλίγον.
καὶ πάλιν ἐτριγύριζε μετὰ καυχίην λαλῶντα
„δότε μοι πάλιν ψυχικὸν, ἄρχοντες, ὀβολὸν τε,
μὲ βρυχισμούς καὶ στεναγμούς ἐλάλειν „εἰς τὸ χέριν
- 710 δότε μοι ἔλεον, δότε μοι, οἱ ἄρχοντες, νὰ Ζῆτε,
καὶ βλέπετε οἱ ἄρχοντες νὰ κάμνετε τὸ δίκαιον,
νὰ βλέπετε τοὺς φθονερούς, μήπως ἀδικηθῆτε·
ὡσπερ τὸ ἔπαθα καγῶ καὶ χάσαν μὲ τὸ φῶς μου.“
ταυτὰ ἔλεγεν ὁ δυστυχῆς μετὰ κλαυθοῦ μεγάλου.

682 κ' εἰς scripsi: καὶ cod. 685 αὐτὰς γονέας 687. 688 Duc
p. 625 690 Duc. p. 270. τριγύρου γύρου γυρίζει fortasse fuerit γύρει
pro γυρίζει 698 καίχει 706 αὐτοὺς 708 Duc. p. 1785 709 βρυ-
χημοὺς pro ecdosis contra librum ἕνα χέριν 714 in libri margine ad-
ditum est Ὅρα

- 715 καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἐντοπίους ἔφη,
 εἰς αὐτὸν μὲ τὴν μάνιτα αὐστηρῶς ὄνειδιζὼν
 „παῦσον, ὦ Βελισάριε, μὴ ζητῆς ὡσπερ πένης·
 οὐ γὰρ ὑπάρχεις ἐνδεὴς ὡς ξένος καὶ ζητιάρης,
 ἄνθρωπος εἶσαι τοπικὸς πολύολβος, σπητάτος,
 720 μὲ πράγματα καὶ μὲ καλὰ, μετὰ πολλῶν χρημάτων.
 καὶ σὺ οὐδὲν αἰσχύνεσαι οὐδ' ἐντροπὴ τὸ ἔχεις
 νὰ τριφυρίζης νὰ ζητᾶς σὰν ἕνας διακονιάρης·
 ἡμᾶς δὲ κάμνεις ἐντροπὴν καὶ πλεον εἰς ἐσέναν,
 ὅταν ἐδῶ 'ς τὴν μέση μας ἤλθες κατονειδίζων.
 725 εἰ γὰρ καὶ γέγονας τυφλὸς, ἀλλ' ἔχεις ἐξ οἰκείων,
 πραγμάτων τῶν καμάτων σου καὶ πολλῶν συνθεμάτων·
 ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ τρέφου ἐξ ἐκείνων,
 καὶ μὴ ζητᾶς μετὰ καυχίν καὶ κλαίης ὡς μὴ ἔχων
 κ' ἐνὶ μεγάλῃ σου ἐντροπῇ καὶ ἐντροπιάζεις κι ἄλλους.
 730 καὶ νὰ καὶ τοῦτο τὸ φλουρίν καὶ μὴ μᾶς ἐντροπιάζης,
 καὶ διάβαινε τὴν στράτα σου, πάγαινε τὴν ὁδόν σου.“
 ταῦτα ἐλάλησεν κακεῖ ὁ ἄρχων τῆς κακίας,
 ὁποῖος ἦτον ἀφορμὴ κ' ἔβαλε καὶ τοὺς ἄλλους,
 νὰ δώσουν μαρτυριὰν ψευδὴν περὶ Βελισαρίου.
 735 πάραυτα Βελισάριος αὐτὸν ἀπηλογεῖται
 „ἀλήθειαν λέγεις, ἀδελφὲ καὶ ἄρχοντά μου Ῥάλλη,
 ἔχω κατ'ὼ 'ς τὸ σπῆτι μου πλοῦτον, φαγοποτεία·
 ἀλλὰ στερούμενος τὸ φῶς τὸ γλυκερὸν τοῦ κόσμου,
 τί μ' ὠφελοῦν τὰ ὑπέρπυρα, τί μὲ 'φελᾷ ὁ πλοῦτος,
 740 νὰ μὴ θωρῶ τὰ σύμπαντα καὶ τὰ τερπνὰ τοῦ βίου;
 λέγεις πῶς οὐκ αἰσχύνομαι νὰ λέγω τὸ κακό σας,
 τὸ ὅσον μὲ ἐβάρυνεν ὁ φθόνος ὁ δικός σας,
 κ' εἰς ὅσον μὲ συνέφερεν καὶ ἔχασα τὸ φῶς μου.
 βλέπεις με πῶς εἶμ' εἰς αὐτὸ, ζητῶ σὰν διακονιάρης.
 745 νὰ 'χα τὸ φῶς μου, νὰ 'βλεπα κι ἄς ἤμουν 'ς ὅλα χρειάρης,
 περοῦ καὶ γίνουμου τυφλὸς καὶ σὺ εἶσαι φλαμπουριάρης.

715. 716. 717 Duc. p. 870   718 Duc. p. 464. οὐ om. cod.   721.
 722 Duc. p. 293. ὡσάν cod. ἕνας praeter codicis auctoritatem omiseram
 in proecdosi   733 καὶ βαλλε   737 φαγωποτεία cod., non φαγὸ, πο-
 τεία, quae est scriptura proecdoseos nostrae   739 Duc. p. 1639; Cor.
 p. 296. ué   742 ὁ δικός scripsi: ἰδικός cod.   744 Duc. p. 293. ἡμαι
 745 Duc. p. 1759

ὁμως οὐ καταδέχομαι νὰ λάβω τὸ φλουρίν σου·
 στρέψε το ἔς τὸ σακκούλιν σου καὶ σφίξε τὸ λουρίν σου.
 ἐπεὶ μὲ ποίκετε τυφλὸν καὶ χρήζω μίαν φύλην,
 750 τί σᾶς βαροῦν οἱ λόγοι μου καὶ σφάζουν τὴν καρδιάν σας;
 παιδευσιν δώσει σας ὁ θεὸς, ἐσᾶς καὶ τὰ παιδιά σας·
 ἔς ὅσον μὲ κάμετε κακὸν ὁ θεὸς νὰ σᾶς πληρώσῃ.“
 ταυτὰ ἔλεγεν ὁ δυστυχῆς μὲ πόνους καὶ μὲ δάκρυα,
 καὶ ἐκ τοῦ πόνου τῆς καρδιάς ἐξέβαινεν ἐντάρα,
 755 καὶ κύκλῳ περιέτρεχεν ἔς τοὺς ἄρχοντας τοὺς ξένους·
 καὶ θόλανε τὰ μάτια των κ' ἔκλαιον καὶ βρυχῶντο,
 καὶ συχνὸν ἐστενάζασιν ὁμοῦ μετὰ τὸν ἥρων.
 κατηγοροῦν καὶ μέμφονται τὸν μέγα βασιλεῖαν,
 „εἰς τὸ ν' ἀκούσῃ φθονεροὺς νὰ χάσῃ τίτιοιον ἄρμα,
 760 τὸν ἐφοβήθησαν πολλοὶ βασιλεῖς καὶ ῥηγάδες·
 Γελίμερ δορυάλωτον ἔφερεν εἰς τὴν πόλιν,
 Οὐίτιγι τοὺς βασιλεῖς ἤγαγεν εἰς τὴν Βίζαν
 καὶ τούτους ὡς ἀνδράποδα τραχηλοδεσμουμένους.
 ὦ ἄναξ, μέγα βασιλεῦ, φίλε Βελισαρίου,
 765 τὸν ὄν ἠγάπας ἐκ πολλοῦ, ὄν ὕψωσας ἐκ πόθου,
 καὶ τὸν ἐκάθισας ἔς θρονὸν ὑπέρτερον καὶ μέγα,
 καὶ ποικές τον καὶ στρατηγὸν Ἀνατολῆς καὶ Δύσης,
 τὸν εἶχες ἄρμα καὶ σπαθὶν καὶ φόβησες τῶς πάντας,
 καὶ σκύλά τε καὶ λάφυρα ἐνέπλησε τὴν πόλιν,
 770 καὶ τίμησε καὶ δόξασεν καλῶς τὴν βασιλείαν σου,
 καὶ σὺ δὲ ἀντιδόξασες μὲ ὅλην τὴν καρδιάν σου,
 ὅς τ' ὄνομάν του ἔγραψες εἰς τὰ νομίσματά σου,
 εἰς μίαν ἐγχάραξες μεριὰν κορμὶν τῆς βασιλείας σου,
 καὶ εἰς τὴν ἕτην μεριὰν ἀβελισάριόν τε,
 775 ἔνοπλον, μέγα στρατηγὸν, γράφοντα καὶ τοιάδε
 (οὗτος ὁ) Βελισάριος, ἡ δόξα τῶν Ῥωμαίων.
 * τί σοὶ τὸ ἔποικες κακὸν καὶ τύφλανεσ τὸν ἥρων,
 καὶ σκότασες τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλης;
 καὶ ἀπὸ τότε κ' ἔκτοτε πόλις ἐταπεινώθην.

748 Duc. p. 829   751 θεῖος cod.   752 εἰς cod. in proeodosi μὲ
 omissum erat   753. 754 Duc. p. 389; Cor. p. 125   756 καίκλαιον
 757 ἵπον   758 μέγαν proeodosis contra librum   759 τὸ ν' Legrandio
 suadente scripsi: τὸν proeodosis   766 κ' εἰς τ. ἔ. θρ., quod nunc emen-
 davi   773 ἐγχάραξες   776 (οὗτος ὁ) supplevi; in ipso vero codice
 lacunae signum est

- 780 φράσον μοι τοίνυν τάχιστα, λέξον μοι διὰ τάχους.“
 εὐθύς τοῦ ἀπεκρίθηκεν ὁ βασιλεὺς καὶ λέγει
 „ἔφης μοι πῶς ἐτίμησα καὶ πῶς ἐδόξασά τον,
 καὶ καπιτάνιον στρατηγὸν ἐγὼ ἐποίησά τον,
 κ' εἰς τὸ ἐμὸ τὸ νόμισμα ἐκεῖ ἐγχαράξά τον,
 785 κ' ἐπίγραμμα βασιλικὸν ἔνοπλον ἔγραψά τον,
 καὶ μέγα Βελισάριον ἴσον μοι ᾠμήσά τον.
 πῶς οὖν μοι λέγεις τὸ λοιπὸν ὅτι ἐτύφλωσά τον;
 ὁ Ῥάλλης μὲ τὸ ἔποικεν μετὰ καὶ τοὺς ἐτέρους,
 καὶ μετ' αὐτοὺς καὶ σὺν αὐτοὺς ὁ κάκιστος ὁ φθόνος.
- 790 καὶ μὴ μοι μεμφεσθε λοιπὸν, οἱ ἄρχοντες, ἐμένα.“
 ταῦτα εἰπὼν ἐσίγησεν ὁ βασιλεὺς κ' οἱ πάντες.
 ἦλθε καιρὸς, ἐμίσεισαν οἱ ἄρχοντες ἐκεῖνοι·
 ἐτίμησέν τους εὐμορφα, ἐπαρεξέβαλέν τους
 ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς, ἐπεριδόξασέν τους.
- 795 ἀπήγαν ὅθεν ἦλθοσαν, ἀπήγγειλαν τὰ πάντα,
 πῶς εἶδασι τὸν βασιλεῆ καὶ πῶς τοὺς ὑποδέχθην,
 τὰ πλούτη καὶ τὴν αὐθεντεῖαν καὶ καθεξῆς καὶ ἄλλα·
 εἶδοσαν Βελισάριον τυφλὸν διακονιάρην
 μετὰ καυχίν, μετὰ ῥαβδίν, ὃν ἔτρεμον οἱ πάντες
- 800 καὶ βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες Ἀσίας καὶ Εὐρώπης,
 Πέρσαι καὶ Μῆδοι, Ἀραβες καὶ Σύριοι καὶ Τοῦρκοι,
 πᾶσα φύλ' ἦν ὑπέταξεν ἢ σπάθη τῶν Ῥωμαίων.
 καὶ τώρα βλέπω καὶ θεωρῶ τὸ ἐναντίον ὄλον,
 καὶ ὁ πεττὸς καὶ γύρισε τῆς τύχης τὸ τροχήλι
- 805 καὶ τοὺς Ῥωμαίους βασιλεῖς ὅλους ἐγκρέμισέν τους,
 τοὺς Τοῦρκους δὲ καὶ ἀσεβεῖς ὄντας καὶ ὑψώσέν τους.
 καὶ τί νὰ λέγω οὐκ ἠμπορῶ, καὶ τί νὰ γράφω οὐκ οἶδα.
 ἔξαπορεῖ μου λογισμὸς, ἢ γλῶττα καὶ ἡ χεῖρα.
 τοῦτο τὸ τούρκικο σπαθίν, Χριστὲ, καὶ ἕως πότε
- 810 νὰ κατακόπτη σώματα Χριστιανῶν βαπτισμένων,
 καὶ γένος τὸ Ῥωμαϊκὸν νὰ ἐνδουλωμένον;
 καὶ τίς τὸ ἐπροξένησεν οἱ Τοῦρκοι ν' αὐθεντέσουν,
 καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν φυλὴν ᾗς τὴν Ζεῦγλην των νὰ θέσουν;

781 τοῦ scripsi: μ' cod.
 supplēvit Legrandii conlatio
 Cor. p. 285 797 πλούτοι

783. versum Gilesii incuria omissum
 784 νομισ κακεῖ ἐχάραξα 793. 794. 795
 801 μοῖδοι 802 φυλὴν, id quod in
 proecdosi reliqueram

- οὐδεὶς ἄλλος τὸ ἔποικεν εἰ μὴ ἡ ἁμαρτιαῖς μας,
815 Ζηλία, φθόνος καὶ κακιά καὶ ἀτυχιά καὶ ἔρις,
πορνεαῖς, μοιχειαῖς, ἀνδρομανιαῖς, κλεψιαῖς, ἀνδροκταοιαῖς —
ταῦτα καὶ ἄλλα πλείονα ἔχουσιν οἱ Ῥωμαῖοι.
δι' οὗ κι ὠργίσθην ὁ θεὸς τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων.
τοῦ Ἰσμαὴλ ἐσήκωσεν καὶ ἐνεπτέρωσέν τον,
820 καὶ ἔνι τοῦ θεοῦ ῥαβδὴν διὰ τὰ μᾶς παιδεύη,
κ' ἡμεῖς οὐδὲν πειθόμεθα τοῦ τὰ σωφρονισθῶμεν,
καὶ τὰ κακὰ τὰ φύγωμεν κ' εἰς τὰ καλὰ τὰ ἔμποῦμεν,
νάχομεν ἀγάπην εἰς θεὸν καὶ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου,
ὅσοι λογοῦνται ἔμπιστοι Χριστιανοὶ καὶ θάλλουν,
825 τὸν τρισυπόστατον θεὸν ὑμνοῦσιν τον καὶ ψάλλουν
ὅλοι μὲ τὴν καλὴν καρδίαν, μὲ τὴν ταπεινοσύνην
καὶ μὲ τὸν φόβον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην.
τὰ γένη καὶ ὁμόνοια ἐφ' ὅλην οἰκουμένην,
ὅπου οἰκοῦν Χριστιανοὶ πιστοὶ βεβαπτισμένοι,
830 καὶ τὰ σηκώσουεν τὸν σταυρὸν καὶ κατ' ἐχθρῶν τὰ πᾶσι,
τὴν πόλιν ποῦ ἔνε κεφαλὴν θέλουσι τὴν ἐπιάσειν.
ἀγία τριάς, βοήθησον τὰ γένη, σῶσον, γράφω,
τὰ ἴδω καὶ ἴγω παρηγοριά πριχοῦ ἔμπω ἔς τὸν τάφον.
θεέ μου, παντοκράτορα, ὅπου κρατεῖς τὰ πάντα,
835 Χριστέ μου ποῦ πουλήθηκες δι' ἀργύρια τριάντα,
καὶ πνεῦμα τὸ πανάγιον, ἀχώριστος τριάδα,
μύριας μυριάδων κρίματα μὲ ἄλλην μίαν χιλιάδα
νάχη ὁ υἱὸς τοῦ Γεωργιλλᾶ, συμπάθησέ τον τῶρα,
ὡς ποῦ πιστοῦ σου τοῦ ληστοῦ ποῦ σῶθηκεν εἰς ὥρα.
840 ἀμήν, ἀμήν, καὶ γένοιτο γένοιτο γένοιτό μοι.

---

814 μου cod., scripsi μας. cf. Threnum ab Ellisseno et me editum,
v. 162 816 μοιχειαῖς cod., ut nunc constat: χρειαῖς proecodosis 827
ὄβον 833 eidem plane versus paucis tantum mutatis leguntur in fine
carminis de peste Rhodiensi quod supra edidimus.

ΡΙΜΑΔΑ ΠΕΡΙ ΒΕΛΙΣΑΡΙΟΥ.

Ὡ θαυμαστὸν παράδοξον, ὦ συμφορὰ μεγάλη
 καὶ ὀδυρμοὶ καὶ στεναγμοὶ ἕς τὴν πόλιν τὴν μεγάλην,
 λύπη-ἀπαραμύθητος, ὀδύνη καὶ πικρία!
 ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Γραικῶν καὶ τῇ εὐημερίᾳ
 5 τὰ σκῆπτρά τε κατέχοντος μεγάλου βασιλέως
 λαμπροῦ τε Ἰουστινιανοῦ, τοῦ νέου Μωϋσέως,
 τότε πολὺς ἐσέβηκεν φθόνος εἰς τοὺς Ῥωμαίους,
 ὡς πάλαι διὰ τὸν Χριστὸν ἦν εἰς τοὺς Ἰουδαίους·
 καίπερ εἰπεῖν ὡς ἐξ ἀρχῆς ὁ φθόνος οὐκ ἐκλείπει,
 10 ὡς ἔφησεν ὁ ποιητὴς, οὐδ' ὄλως παραλείπει,
 εἰς βασιλεῖς κ' εἰς ἄρχοντας γεννᾶται κ' εἰς πλουσίους
 καὶ πολεμάρχους θαυμαστοὺς καὶ στρατηγούς ὄσιους,
 εἰς φιλοσόφους, ῥήτορας καὶ ἄνδρας θαυμασίους
 ἀνθεὶ καὶ οὐ μαραίνεται χρόνους διακοσίους.
 15 χύραις καὶ κάστροι καὶ λαοὺς ἐχάλασεν ὁ φθόνος,
 καὶ ἐκ τοῦ φθόνου τοῦ πολλοῦ γίνεται καὶ ὁ φθόνος.
 τῶν γὰρ ἀνθρώπων τῶν κακῶν αἱ φθονεραὶ αἱ γλύσσαι
 τὸν φθόνον εἰς τοὺς ἅπαντας ἐφάνησαν γεννῶσαι.
 ἦν γὰρ τῷ τότε φοβερός ἀνὴρ ἐκ τῶν μεγάλων,
 20 τ' ὄνομα Βελισάριος, ἡ δόξα τῶν Ῥωμαίων,
 καὶ θαυμαστὸς καὶ φρόνιμος, ὄλως τελειωμένος

Edidi hoc carmen e codice officiose a Legrandio possessore com-
modato.

titulum addidi.

1 μεγάλοι   2 στημπόλι, quod nolui corrigendo removere   3 πι-
 κρείαν   4 αἰγραϊκῶν   5 σύπτρα   6 λαμπρούται   7 πολλῆσ   9 καὶ
 περιπεῖν ἐκλίπη   10 ποιητοῖσ παραλύπη   11 καὶ bis   13 φοιλο-
 σόφους   15 κάστροι   18 γεννήσαι   20 τὸ δν.   21 τελειωμένως

καὶ ἀρετῇ πολεμικῇ καὶ τάξει κοσμημένως.
 ὀρίζει αὐτὸν ὁ βασιλεὺς μετὰ μεγάλου πόθου
 „ὦ Βελισάριε πιστὲ, πῦσαν δειλιὰν ἀπόθου,
 25 ὡς πρότερον οὐκ ἐλείψες ἐκ τῆς ὑποταγῆς μου,
 οὔτω καὶ νῦν ἐπάκουσον σήμερον τῆς φωνῆς μου.
 τὸν ὀρισμὸν μου σπούδασον σήμερον νὰ πληρώσης.
 γράφον ἀνθρώπους περισσοὺς καὶ τούτους ν' ἀποσώσης,
 τῆς Κωνσταντίνου κτίσιμον νὰ βγάλης ἄλλον τόσο
 30 μακρὸν, πλατὺ καὶ τρίγωνον, κ' ἐγὼ νὰ σὲ ὑψώσω.
 ὅσο νὰ δράμη ἄλογον καλὸν πεπυρωμένον,
 οὔτως νὰ κτίσης καὶ ἐσὺ εἰς χρόνον πληρωμένον.
 ἂν γοῦν σὺ πράξης τὴν βουλήν, τὸν ὀρισμὸν πληρώσης
 καὶ κείνον ὁποῦ ὀρέγομαι σύντομα ξετελειώσης,
 35 τιμὴν ἀξίαν, πλουτισμὸν ἐσένα νὰ πλουτίσω
 κ' εὐγενικὰ χαρίσματα νὰ σὲ κατακοσμήσω,
 κ' εἰς θρόνον ἐπηρμένον τε νὰ ἦσαι παλατίου,
 ἐνδεδυμένος βύσσινα καὶ ἄλλ' ἀπὸ βλαντίου.“
 ὡς ἤκουσεν τὰ ῥήματα ταῦτα τοῦ βασιλέως
 40 ὁ Βελισάριος εὐθὺς σκύπτεται ταχυλέως,
 ἐβγάζει τὸ καπάσιν του καὶ πίπτει παρῆρσία
 καὶ προσκυνεῖ, συντάσσεται σὺν πάσῃ προθυμίᾳ
 τὸν ὀρισμὸν τοῦ ἀνακτος πληρῶσαι μετὰ ἔργου.
 καὶ ἄρχεται μετὰ σπουδῆς καὶ ἄπτεται τοῦ ἔργου
 45 καὶ ἦν ἰδεῖν θαυμάσιον εἰς χρόνον πληρωμένον
 κι αὐτὸς τὸ ἔργον ἔτοιμον εἶχεν τελειωμένον.
 ἔκτισεν ἐτελείωσεν ὅτε πολλοὶ θαυμάσαν,
 καὶ ἄλλοι ἐξενίζοντο, ἄλλοι δὲ ἐτρομάσαν.
 ὡς εἶδασιν οἱ ἄρχοντες τὴν πρᾶξι καὶ τὴ γνῶσι,
 50 ἦν εἶχεν Βελισάριος, ἤρξαντο νὰ φθονοῦσιν,
 πῶς ἔπραξεν θαυμάσια καὶ εἰς καιρὸν ὀλίγον.
 ἐκίνησαν νὰ θλίβωνται νὰ πνίξουν παρ' ὀλίγον
 νὰ διαλογοῦνται μέσα τους, νὰ λέγουν ἓνα χερί

22 πολαιμηκῇ 24 πισταὶ δηλίαν 26 σοίμερον τοῖς 27 ὀροισμὸν
 σήμεροναπλ 29 κτίσημοναυγάλησ 30 πλατῆ καὶ τρύγ. 31 παι-
 πηρομένον 32 κτήση 33 γούσῳ πράξοις πληρώσοις 34 ψραι-
 γομαι ξεταλειώσοις 36 καὶ σαί 37 αἰπηρμαῖνονται 38 βύσι
 (nihil amplius) 40 ταχιλέωσ cod. quod corrigendum esse censeo 42
 προθημία 44 μαιτὰσ σπουδοῖσ ἀπταιται 47 δται 49 οἶδασιν
 52 ἐκίνησανα πνίξου 53 λαίγουν ἐναχέρη ceterum ἓνα χερί non in-
 tellego

διατί τοὺς ἐθανάτωσεν τοῦ φθόνου τὸ μαχαίρι,
 55 διὰ τὸν Βελισάριον οἱ πάντες νὰ λαλοῦσιν,
 νὰ λέγουν καὶ νὰ θλίβονται καὶ νὰ παραμιλοῦσιν
 ᾗς τὸ ἔμπα του νὰ μάχονται, ᾗς τὸ ἔβγα του νὰ λέγουν
 „ἰδέτε ποῖος ἄνθρωπος“ — σωποῦν καὶ πάλιν λέγουν,
 „ἐκ γένους πάνυ χαμηλοῦ τοιοῦτος ἔφυ κλάδος,
 60 ἐγένετον ἐξάκουστος ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος.“
 φθονοῦσι τοῦτο ἄρχοντες μικροὶ τε καὶ μεγάλοι
 „τί ὠφελοῦμεν“ ἔλεγον „ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἄλλοι;
 ἰδοῦ, ὁ Βελισάριος αὐθέντης μας ἐγένη
 καὶ ὄλους μας ἐδίπλωσε ὡς ψάρια ᾗς τῇ σαγήνῃ.
 65 τὴν παρῆρσιν βλέπετε ἣν ἔχει καὶ τὸ κλέος,
 παρ' ὄλους προκαθέζεται ἐγγὺς τοῦ βασιλέως.
 ἂ δὲν τὸν θανατώσωμε, ἐμεῖς οὐκ ὠφελοῦμεν,
 ἀφέντευσέ μας σύντομα, πλεὸν μηδὲν ἀμελοῦμεν.“
 εἰς τὴν βουλὴν καθίζουσιν νὰ πᾶν ᾗς τὸν βασιλέα,
 70 νὰ τὸν ἐπατραρέψουσιν ὡσάν κουφοξυλαία,
 μνηοῦσιν τοῦτον δυνατὰ μετὰ τοῦ σπαθαρίου
 καὶ καθ' ἡμέρα λέγουσιν κατὰ Βελισαρίου,
 καὶ ἐκ τοῦ φθόνου τοῦ πολλοῦ κατὰ τοὺς μυθολόγους
 εἰς τῶν ἀρχόντων εὐγενῆς ἐκ τοὺς Παλαιολόγους
 75 μετὰ πολλοῦ δικάζεται θράσους πρὸς βασιλέα
 καὶ δείχνει τάχ' ὡς συγγενῆς, πονεῖ τὸν βασιλέα
 καὶ λέγει πρὸς τὸν ἄνακτα „δέσποτα αὐτοκράτωρ,
 σκέπη σου ἔσται Κύριος ὁ μέγας παντοκράτωρ·
 σὺ δὲ ἡμῶν, πανάριστε, ὑπάρχεις τῶν ἀπάντων
 80 δεσπότης καὶ καταφυγὴ καὶ εὐεργέτης πάντων,
 τοῦ κόσμου ὄλου στήριγμα πέλεις καὶ σωτηρία,
 τῶν λυπομένων ἀρωγὸς, τερπνὴ παρηγορία
 τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν χερῶν ἐν οἰκτιρμοῖς ἐφάνης,
 κ' ἐκένωσες τοὺς θησαυροὺς ἐκ τῆς πολλῆς δαπάνης,
 85 ἵνα μηδεὶς ἀπολειφθῆ ἐκ τῆς ὑποταγῆς σου,
 ὅλα αἰεὶ νὰ δέωνται τὸ μῆκος τῆς ζωῆς σοι.

58 εἶδεται. 59 τοιοῦτοισ ἐφη. 62 ὄφαιλοῦμεν. 63 αὐθέντοισ
 65 βλέπεται κλαίωσ. 67 θανατώσομαι ἐμοῖσ. 68 scribendum videtur
 μὴν ἀφέντευσάμασ ἀμαιοῦμαιν. 70 κουφοξυλαία. 71 μινουῦσιν
 76 τάχα ἐκπονεῖ. 79 ἢ παρ. 81 πέλοισ. 83 τὸν ὀρφ. κ. τ. χερῶν
 85 ἐκτοῖσ. 86 δαίονται.

ποιεῖν ἀνάσχου, δέομαι, ὅπερ ἐγὼ λαλήσω,
 ὅτι ἡ ψυχὴ μου ἐτρόμαξε πῶς νὰ τὸ ὁμιλήσω.
 σήμερον ἀναφέρνω σε, μητρίασμα μὴν τὸ πάρης,
 90 τὸ στέμμαν τὸ βασιλικὸν παίρνει το Βελισάρις.
 φονεύσει σ' ἔχει σύντομα, διατί πολλὰ ἐπήρθη·
 ὅλα 'ς ἐκείνον κρέμονται, τὸ πᾶν 'ς αὐτὸν κατήρθη.
 ἄρχοντα μέγαν ὑψηλὸν τὸν ἔποικες ἀτός σου,
 κι ἀφότου τὸν ὑψήλωσες, ζητεῖ τὸ θάνατό σου.“
 95 ὡς τὸ 'κουσεν ὁ βασιλεὺς, ἐτρόμαξεν, ἐφθάρθη,
 ἐξέστη τε ὡς ἀλαλος καὶ ἐκ τοῦ φόβου ἐπάρθη·
 κι ὡσπερ θηρίον ἄγριον ἔφησε πρὸς ἐκείνους
 „ἔχετε μάρτυρας πιστούς; φέρετε πρὸς μ' ἐκείνους,
 νὰ δεῖξετε παράστασιν, ὡς ἀληθῆς ὁ λόγος.“
 100 εὐρέθη Καντακουζηνὸς καὶ ὁ Παλαιολόγος,
 Δούκας, Ἀσάνης βάσκανος μετὰ τοῦ Λασκαρίου,
 καὶ μαρτυροῦσιν ἄδικα κατὰ Βελισαρίου.
 πόλεις καὶ χώρας καὶ πιστοὺς φρόνιμους ἀνδρειωμένους
 καὶ τῶν Ῥωμαίων στρατηγούς μυριοχαριτωμένους
 105 ὁ φθόνος ἐθανάτωσε, τόσον ὑπάρχει μέγας.
 ὅμως ἐμακροθύμησε ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας
 ἐκ τῆς ἀγάπης τῆς πολλῆς ἧς εἶχε πρὸς ἐκείνον.
 ὀρίζει καὶ σεβάζουν τὸν 'ς τὸν ἄνεμον ἐκείνον,
 'ς τὸν πύργον τὸν θαυμάσιον, ἄπτουν ἐκεῖ κανδήλιν,
 110 τυφλόνουσιν τὰ μάτια του μὲ τὸ χρυσὸ μανδήλιν,
 βουλόνουν τα οἱ μεσάζοντες κι ὁ βασιλεὺς ἀτός του,
 τρεῖς χρόνους ἵνα κάθηται 'ς τὸν πύργον μοναχός του,
 περιορισμένος, ἄθλιος, τυφλὸς καὶ βουλωμένος.
 ὁ φθόνος δ' οὐκ ἠρκήθηκεν ὁ μυριοασβλωμένος,
 115 ἀλλ' ἐπεθύμουν παντελῶς θάνατον νὰ τὸν δώσουν,
 καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, εἰ δυνατόν, νὰ χύσουν.
 νὰ ἐξολοθρεύσουν ἤθελον τὸν μέγαν Βελισάριν
 καὶ τὸ ταβλί ἐχαίροντο παίζοντες καὶ τὸ Ζάρι.

87 ποιοὺν ἀνάσχου δαίωμαι ὡπαιρ ἐγὼ λαλήσω (ποιεῖν suasit Bursianus) 88 ἐτρόμαξαι ὡμοιλείσω 89 μοιτρίασμα 90 βασιλοικόν
 92 ἄλλα 94 καὶ ἀφούτουτὸν θανατόσου 98 ἔχεται φέρεται 99
 δέεται ὡς scripsi, εἰς cod. ἀληθεῖς ὡλόγος 100 κατακοζηνός 101
 λούκας 103 πιπούς 104 μηριοχ. 108 ἀναιμόν ἐκείνων 111 μεσάζ-
 ζονταις καὶ 112 τρίς 113 βουλομαίνος 114 δουκυρκοίθηκεν 116
 νατῶνδόςσου 116 δυνατόγαχύσου 118 ταυτοὶ παίζονταις

τί οὖν συνέβηκε λοιπὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει,
 120 ὡς πάντ' αὐτῇ ἀνάγονται ὡς οὔση μητροπόλει;
 (ἐν) μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν, ὥρα μεσονυκτία,
 ἐφθάσασι μετὰ σπουδῆς μαντάτα ἐναντία,
 πλείστα, δεινὰ, καὶ χαλασμός τῆς Ῥωμανίας πάσης,
 φουσατο μέγα καὶ πολὺ ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης
 125 ἄρπασαν, ἠχμαλώτευσαν τοῦ βασιλέως χώρας,
 κατέκοψαν, ἠφάνισαν δένδρα μετὰ ὀπίρας.
 ὡς τό 'κουσεν ὁ βασιλεὺς, δριμύ πολλὰ τοῦ 'φάνη
 κ' εἰς κάκην τὸν ἐγύρισεν νὰ ρίψη τὸ στεφάνι.
 ἐκ τῆς πικρίας τῆς πολλῆς καὶ τοῦ δεινοῦ μαντάτου
 130 ἡμέρας τρεῖς ἐποίησεν νὰ πᾶ τινὰς κοντά του,
 ἄρτου μηδὲν γευσάμενος μηδὲ ποτοῦ καθόλου,
 τὴν νίκην μελετώμενος τοῦ ἐναντίου στόλου.
 εἰς δ' ὄλο 'λιγοδιάστημα μισοῦ χρόνου ἡμέρας
 ἄρματα ὑκονόμησεν, ἐστίλβωσε μαχαίρας,
 135 κάτεργα ἐβδομήκοντα στέλλει διὰ τὴν νίκην
 καὶ ἄλλα δὲ τριάκοντα ἀπὸ Θεσσαλονίκην.
 γρίπους καλοὺς καὶ περγαντιὰ, ἀμέτρηταις γαλιώταις,
 ἄνδρες καλοὶ πολεμισταί, τῆς μάχης στρατιώταις,
 ἐσέβησαν 'ς τὰ κάτεργα ὄλοι ἀρματωμένοι
 140 μὲ ἄρματα πολεμικά, ὄλοι ἀνδρειωμένοι
 καὶ ἀρχηγοὶ ἐξαίρετοι, ἄγγελοι μὲ στεφάνι
 ἀρμάδα οὕτω φοβερὰ ἀλλότῃ οὐκ ἐφάνη.
 ἄρχοντες, ἀρχοντόπουλα ἔτρεχαν εἰς τὸ μόλο
 νὰ εἶδες ἄμετρη χαρὰν, παρῶρησιασμένον στόλον
 145 καὶ παλληκάρια ἔμορφα, μυριοχαριτωμένα
 εἰς τὴν ἀρμάδην ἔτρεχαν καλὰ λουρικωμένα.
 δὲν ἐπαινῶ καὶ γράψω το, οὐ ψεύδομαι τὸ λέγειν
 ἠρξάμην ἀπὸ τὴν χαρὰν νὰ κλίνω πρὸς τὸ κλαίγειν,
 ὀρώντι νέους τρυφεροὺς πρὸς πόλεμον νὰ τρέχουν
 150 τὰ δάκρυα μου ἐκατέβαινον τὰ ροῦχά μου νὰ βρέχουν.
 πετρίταις καὶ φάλκωνες οἱ ναύταις πάντες ἦσαν
 καὶ τῶν κατέργων οἱ λαοὶ καὶ οἱ λοιποὶ ὅσ' ἦσαν.

121 (ἐν) addidi   124 ξηράσαι   126 εἰφάννησαν   μαῖτα ὠπίρας
 128 ἐγύρησεν   130 τρεῖς ἐποίησεν   132 νοίκην μαιλαιτώμενος   134
 δκονώμοισεν   136 θαισαλονίκη   142 ἀλώται   145 παλικάρια μηριοχ.
 147 λέγει   148 κλείει   149 τρέχου   150 βρέχου   151 πετρήτες   152
 οἰλοποιώσῃσαν

- πλὴν τῆς ἀρμάδας οὐδὲ εἰς ἐγίνωσκε τὸν τρόπον,
ἀλλήλως δὲ ἐμάχοντα ποῖον νὰ πρῶσιον πρῶτον.
- 155 ὀρίζει γοῦν ὁ βασιλεὺς νὰ συναχθοῦν εὐθέως
οἱ ἄρχοντες, νὰ ἔλθωσιν ὀμπρὸς τοῦ βασιλέως
εἰς τὸ παλάτι μὲ σπουδὴν, καθεὶς νὰ τὸν διδάξῃ
καὶ τὴν βουλήν του καθεὶς νὰ δώσῃ μὲ τὴν τάξιν.
πλήθος ἀρχόντων ἔδραμεν τοῦ παλατίου μέσον·
- 160 ὁ βασιλεὺς δ' ἐσύντυχε καὶ λέγει εἰς τὸ μέσον
„ἄρχοντες γνήσιοι συγγενεῖς, χρεῖα νὰ σαλευθοῦμεν·
καιρὸς μᾶς ἐπανέβηκε νὰ ἐπιμεληθοῦμεν,
μὲ τοῦ θεοῦ τὴν δύναμι νὰ πέψωμε τὸν στόλον,
ἴν' ἀκουστῇ ἡ φήμη μας τώρα ᾿ς τὸν κόσμον ὅλον.
- 165 ὁ γὰρ ἐπιμελούμενος μὲ τοῦ θεοῦ τὴν δόξαν
ἔχει ἐλπίδα καὶ τιμὴν καὶ καύχημα καὶ δόξα.
ἄβουλος γὰρ οὐ βούλομαι νὰ στειλῶ τὴν ἀρμάδα,
τὰ παλληκάρια τᾶμορφα καὶ τὴν καλὴν οὐιάδα.
εἴπατε, δότε μου βουλήν ᾿ς τοῦτο, σᾶς λέγω, πρῶτον·
- 170 τίνα νὰ στειλῶ μὲ ἀρχὴν καὶ τῆς ἀρμάδας πρῶτον.
εἴπατ', ὀμολογήσατε, τινὰς μὴν τὸ σκεπάσῃ
κι ἂς δώσῃ καθαρὰν βουλήν καὶ λόγον καταπλάσῃ
τῆς πράξεως, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀπολογίας,
τῶν ἐναρέτων ὀδηγὸς καὶ παιδευτῆς κακίας.
- 175 εἴπατε, δότε μοι βουλήν, μὴ φιλοπροσωπεῖτε,
καὶ τὸν σκοπὸν σας σύντομα καὶ τὴ βουλήν νὰ ᾿πῆτε.“
οἱ ἄρχοντες ἀπόκρισιν τινὰς οὐκ ἀπεκρίθη,
οὐδὲ σκοπὸν οὐδὲ βουλήν οὐδεὶς ἀπηλογήθη.
εἰς ἕκαστος ἐκδέχεται νὰ λάβῃ τὸ πρῶτειον,
- 180 διὰ τοῦτο κατακρύπτουσιν τὸ φιλοπροσωπεῖον.
τότε τὸ πλήθος μὲ κραυγὴ ἔμπροσθεν βασιλέως
„δέσποτα, πάντων δέσποτα,“ ἐβόα θαρσαλέως,
„τῆς Ῥωμανίας ἤλιε, τῶν δυτικῶν αὐθέντα,
ἡμῶν δὲ (καὶ) κραταίωμα ἅμα καὶ εὐεργέτα,
- 185 πρῶτον θεὸν πιστεύομε, δεῦτερον βασιλέα

155 συναχθοῦ εὐθαίω 156 ἔλθωσιν 157 τῷπαλάτει μαισσοῦδῆν
καθεῖσαι μαὶ διδάξῃ 160 δὲ ἐσύντηχαι 162 ἐπαναίβηκαινα ἐπηκαιοι-
θοῦμεν 163 πέψωμαι σὸν 164 ἠφίμοι 166 τοι μὴν 169 εἴπαται δῶται
170 τοῖς 171 εἴπαται ὀμολογήσεται 172 λόγω κ' καταπλάσῃ 173 τοῖς
175 cf. 171 177 οὐκαπεγρίθη 181 τότε τῷ πλειῶσι 182 εὐδα
184 (καὶ) addidit Bursianus 185 πιστεύωμαι

καὶ τρίτον Βελισάριον νάχωμε προβολέα.
 ἂν θέλῃς ναύτυχῆσωμε, νικήσειν τοὺς ἐχθροὺς μας,“
 τὸ πλήθος ὄλον ἔκραζε „ἴδε τοὺς στεναγμούς μας,
 καὶ δός μας Βελισάριον αὐθέντη ᾿ς τὴν ἀρμάδα,
 190 νὰ λάμπῃ εἰς τὸ μέσο μας ὡς φωτερὴ λαμπάδα.
 ἔχει γὰρ φρόνησιν πολλήν, ἔχει καὶ σωφροσύνη,
 καὶ τὴν ἀνδρεία ὡς οὐδεὶς καὶ τὴν δικαιοσύνην,
 εἰς λόγους τ’ εὐτυχέστατος, εἰς πράξιν εὐτυχίτης,
 εἶ τί ἄλεγε, ἐγένετο ὡς δεύτερος προφήτης.
 195 Βελισαρίου γὰρ οὐδεὶς δύναται ἀριθμῆσαι
 τὰς φυσικὰς του ἀρετὰς οὐδὲ αὐτὸν μισῆσαι.
 ὁ λόγος του εἶν φοβερός, τὸ πρόσταγμα γενναῖον,
 πάντ’ ἀνθρωπον ἐσάλευε καὶ γέροντα καὶ νέον
 εἰς Τούρκους καὶ Σαρακηνοὺς νέος ἐφάνη Ξέρξης,
 200 καὶ τοῦτο λέγω ἀληθῶς, κἄν τε καὶ σὺ μὴ στέρεξις,
 εὐτυχος ἦτον πανταχοῦ καὶ ριζικάρης μέγας
 καὶ τροπαιοῦχος ἄριστος καὶ θαυμαστὸς καὶ μέγας.“
 ὁ βασιλεὺς ὡς ἤκουσεν τοῦ πλήθους ὀμιλίας
 βοῶντος Βελισάριον, εὐθὺς μὴ ἀμελήσας,
 205 μᾶλλον δὲ καὶ ὑπέλαβε, ἀναίτιος ὑπάρχει,
 ὀρίζει νὰ τὸν φέρουσιν ὡσπερ λαμπρὸ τοπάρχη.
 μὲ τὸ μαντήλιον τὸ χρυσὸ ὀποῦ ἦν βουλωμένος,
 τρεῖς χρόνους ἐτελείωσε ᾿ς τὸν πύργον σφαλισμένος.
 ὁ βασιλεὺς τοῦτον ἰδὼν ὠρμησέ του νὰ κλαίγῃ,
 210 ὅμως ἀφήσι φωνή, πρὸς Βελισάριον λέγει
 „ὦ Βελισάριε ἐκλεκτὲ, φίλε πιστότατέ μου,
 εὐχαριστῶ τὸν ὕψιστον ὅτι ἐπήκουσέ μου
 καὶ οὐ κατήλθες εἰς νεκροὺς οὐδὲ σὲ ἄδου γοῦλα.
 σύντομα λύσατε δεσμὰ καὶ καταλύσω βούλα,
 215 κι αὐτὴν ἦν εἶχες πρότερον δόξαν καὶ παρῆρσία
 νὰ σὲ διπλάσω καὶ τιμὴν ὡσπερ ἔμοι γνησία.
 οἰκονομήσω τοιγαροῦν ναύταις εἰς τὰ φουσάτα,

186 νάχωμαι 187 νίκησιν 189 δώσω 191 φρόνοισιν 192 ὡς
 οὐδεὶς ser.: ὡδε εἰς 193 τεπτυχίτατος 194 ἤτηλεγεν 196 οὐδαὶ
 197 ἦν 198 πάντα 200 ἀλοιθῶς 201 ῥηζήκαρισ 203 οἰκουσεν
 ἀμελήσας 205 ἐναίτιον 207 βουλομαίνωσ 208 τρεῖς 209 ἰδῶν
 212 ἐποιουσέμου 213 οὐδαὶ 215 καὶ αὐτήν 217 ὁ κονομήσω: pro
 quo οἰκονομήσων probabiliter ei Bursianus

τὰ κάτεργα καὶ τὸν λαὸν, ὅλα κατώρθωσά τα.“
τότε ὁ Βελισάριος οὕτως ἀνταπεκρίθη

- 220 „ὦ βασιλεῦ πανάριστε, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι.
οὐκ ἔπταισα τῷ κράτει σου ποτέ εἰς ἓνα ῥήμα
οὐδὲ μετέβην ὀρισμοῦ ποτέ μου ἓνα βῆμα·
ὁ φθόνος μὲ κατήφερε ἀδίκως ν' ἀποθάνω,
κι ὄνειδισμοὺς ἀπὸ πολλῶν αἰεὶ ν' ἀπολαμβάνω.
- 225 ἄρχοντας ἔχεις θαυμαστοὺς, εὐγενικοὺς, γενναίους,
ἀξίους νὰ διδάσκουσι καὶ γέροντες καὶ νέους.
ὄρισε νὰ υπάγουσιν εἰς τὴν παράταξίν σου
καὶ νὰ ποιήσουν, δέσποτα, πᾶσαν τὴ πρόσταξί σου.
ἄφες ἐμένα, ὦ βασιλεὺς, κι ἄς ἦμαι τυφλωμένος
- 230 καὶ κεκλεισμένος ᾗ φυλακαῖς καὶ καταδικασμένος.“
πάλιν πρὸς Βελισάριον ὁ βασιλεὺς ὀρίζει
„οὐκ οἶδας, Βελισάριε, ὅτι ὁ τροχὸς γυρίζει;
ποτέ μὲν ἄνω φέρεται, ποτέ δὲ κάτω πάγει,
ποτέ δ' ἐκ τῆς καταφθορᾶς γυρίζει κ' εἰς τὸ πλάγι.
- 235 τῶρ' ὁ τροχὸς ἐγύρισε καὶ φέρνει (σ') εἰς τὸν νοῦ μου·
θέλω ἀπὸ τὴν σήμερον νὰ ποίσης ὀρισμό μου,
τὴν ὥραν ταύτην ν' ἀναιβῆς ᾗ τὴν πρύμνην τοῦ κατέρτου,
νὰ σηκωθῆς μετὰ σπουδῆς καὶ ἄψεσαι τοῦ ἔργου.“
δένει σφικτὰ τὰ χέρια του, πίπτει ᾗ τὴ γῆ ταχέως,
- 240 καὶ κατεφίλησεν εὐθύς τὸν ποῦν τοῦ βασιλέως.
καὶ τότε ὁ μέγας βασιλεὺς ἔλυσεν τὸ μανδῆλι,
τὴν βοῦλαν ἐκατάλυσε, λαμβάνει τὸ μανδῆλι,
τὸν ὀρισμὸν ὑπόγραψεν, λαμβάνει τὴν λαμπάδα,
ὀρίζει αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, „σέβα εἰς τὴν ἀρμάδα,
- 245 αὐθέντης μέγας, φοβερὸς, νὰ πράξῃς ἐπαξίως.“
κι εὐθύς ἀπεχαιρέτησεν, ὡς ἔπρεπεν ἀξίως.
ἐμίσεισαν τὰ κάτεργα, πάγουν μὲ εὐθυμία·
τὸν βασιλεῖαν ἐποίκασιν μεγάλην εὐφημία.
ἀνάγουσιν τὰ ἄρμενα ἄνωθεν καταρτίου,
- 250 εἰς δέκα ἔξη μίσεισαν μηνὸς ταῖς τοῦ μαρτίου.
κάστρη πολλὰ παρέλαβε, κατέστησαν εἰς φόρον,

221 οὐκαίπεσα 223 ναπὼ θάνω 226 ἀείωσ 228 ποιήσου τῆ
προσταξήσου 230 ᾗ add Bursianus 232 εἶδας 233 sq. πόται τε·
235 τότε (σ') addidi 237 πρύμνη 238 σηκωθείς 240 τὸ ποδ·
243 ὀροισμῶν 250 δέκα ἔξη ser.: 15 251 κάστροι

Ζημιὰν μεγάλην ἔποικαν, κέρδος θανατηφόρον,
 αἶμαν ἔχυσαν ἄπειρον καὶ πόλεις ἐξοικίσαν·
 ἕς τῆς Ἐγγλητέρας ὕστερον νησὶν ἑκαταντῆσαν,
 255 ὁποῦ ἴσαν οἱ ἀντίδικοι τῆς Κωνσταντινουπόλης,
 ὀλιγοστοὶ εἰς δύναμιν καὶ εἰς στρατεία μόλις.
 τί τὸ λοιπὸν ἐγίνετο ἐκεῖ ν' ἀφηγηθοῦμε,
 τὰς πράξεις ἃς ἐποίησε καλῶς διηγηθοῦμε.
 προστάττει Βελισάριος, Ἀλεξάνδρος ὁ μέγας,
 260 διῶμα φρικτὸν ἐκήρυξε „πᾶς γέροντας καὶ νέος
 εἴ τι ἰδῆτε εἰς ἐμὲ νὰ πράξω καὶ νὰ ποίσω,
 αὐτὰ ποιεῖτε καὶ ὑμεῖς, μηδὲν στραφῆτ' ὀπίσω,
 ὡς εἴ τις τολμηρὸς φανῆ ἀνταίρειν ὀρισμὸν μου,
 εὐθύς νὰ λάβῃ θάνατον ἔμπροσθεν ὀφθαλμῶν μου,
 265 οὐ μόνον ὁ ἀντάρτης μου, ἀλλ' οἱ ὁμοφρονοῦντες
 μίαν τὴν γνώμην μετ' αὐτοῦ, ἐμὲ καταφρονοῦντες.“
 συμόνουν ἕς τὸν αἰγιαλὸν, κρούουν τὰ πλοῖα ἔξω,
 καὶ ὁ λαὸς ἐπήδησε ἐκ τὰ κάτεργα ἔξω.
 ὀρίζει ὁ μέγας στρατηγὸς, αὐθέντης τῶν κατέργων,
 270 πάντες συμφώνως μὲ σπουδὴν νὰ ὑπτωνται τῶν ἔργων,
 νὰ ἐκβάλουν ἐκ τὰ κάτεργα πᾶσαν οἰκονομία,
 ἄρμενα λέγω καὶ κουπιὰ (ὡς) διὰ ὕραν μία.
 μικροὶ μεγάλοι ἄρχοντες, ὅλοι ἐπεθαυμάσαν
 τὴν τόλμη καὶ τὸ ἄφοβον, τὸ πράττει ἐτρομάσαν.
 275 ὡς ἔβγαλαν τὴν ἄφησιν, κράζει τὸ τζοῦρμα ὄλον,
 ὀρίζει, φέρνουσι τὸ πῦρ, καίει τὸν στόλον· ὄλον,
 εἶτα προστάττει σύντομα νὰ συναχθοῦν οἱ πάντες,
 μικροὶ μεγάλοι ἄρχοντες ὅλοι, ὁμοῦ καὶ ναύταις,
 ἵνα καθίσουν εἰς βουλή τί μέλλει νὰ ποιήσουν,
 280 πῶς πολεμίζουν τοὺς ἐχθροὺς καὶ πῶς νὰ τοὺς νικήσουν.
 τότε ὁ Βελισάριος, ἡ δόξα τῶν Ῥωμαίων,
 λόγους ἐπιχειρίζεται ἰσους τῶν Μακκαβαίων.
 „ἄρχοντες“ λέγει πρὸς αὐτοὺς „βλέπετε, θεωρεῖτε,
 ποῖαν ὁδὸν βαδίζετε, τί γῆν περιπατεῖτε.

252 θανατηφόρου	253 αἶχισαν	254 ἐγγλητέρας ἕστερονουσιν
257 ναφυγηθοῦμαι	258 διήγηθοῦμαι	259 προστάτης - 260 δῶμα
ἐκήρυξε γέροντες καὶ νέους, em Barsianus		262 ποιήγται - 263 ἡτοῖς
264 εὐθοῖς ναλάβοι	267 σημόνου στο γιαλόν	271 ἐκβάλου 272 (ὡς)
addidi 277 συναχθοῦ ἡπάντες	279 οἶνα	283 βλέπεται 284 βα-
δίζεται περιπατεῖται		

- 285 παρακαλῶ καὶ λέγω σας ὡς γνήσιος ἀδελφός σας
καὶ συγγενῆς καὶ φίλος σας, ἴδιος ἀδελφός σας,
νὰ πολεμῆτε εὐτολμα ὡς ἄνδρες, τιμημένα,
ἀνδρειωμένα, πρακτικά, σπουδαί', ὠχυρωμένα.
εἴ τις δειλιάσῃ καὶ στραφῆ, ὀπίσω καὶ γυρίσῃ,
290 ἂν ἦτον βασιλεῆ υἱός, εἰς θάνατον χωρήσει.
εἰ δέ τις πρόθυμος φανῆ καὶ πράξῃ ἀνδρειωμένα,
πλοῦτον καὶ δόξα καὶ τιμὴ νὰ ἔχῃ ἀπὸ μένα.
διὰ τοῦτο καὶ τὰ κότεργα ἔκαυσ' ὁμοῦ τὰ πάντα,
ἵνα μὴν ἔνε ἐπιστροφή. ἐλπίδα κατὰ πάντα,
295 ἢ νὰ δουλώσωμεν ἡμεῖς ὅλην τὴν Ἑγγλητέραν,
ἢ ν' ἀποθάνωμεν ἐδῶ πάντες εἰς μιὰν ἡμέραν
καὶ νὰ χαθοῦμεν ἅπαντες, τινὰς νὰ μὴ γλυτώσῃ
οὐδ' εἰς Κωνσταντινούπολιν τινὰς μὴ ἀποσώσῃ.“
τότ' εἰς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας αὐτῷ ἀνταποκρίθη,
300 πρῶτος πανενδοξότατος θαρρῶν ἀπηλογήθη
„οὐκ ἔποικες στρατιωτικά, τὰ κότεργα νὰ καύσῃς,
ἐάν τι γένη σύμβαμα, τοὺς ἄνδρας ν' ἀναπαύσῃς.“
ἀκούσας Βελισάριος τοιαῦτα ἀπ' ἐκείνον,
εὐθύς τὸν ἐθανάτωσε τὸν ἄρχονταν ἐκείνον.
305 οἱ δὲ λοιποὶ ἐτρόμαξαν, σιγὴν πολλὴν ἀκούσι,
καὶ τὸν καιρὸν στοχάζονται, τὴν ὥρα οὐ θεωροῦσι,
πότε νὰ δώσουν τᾶργα, καὶ πότε νὰ κτυπήσουν,
κι ὡς λέοντες πρὸς τοὺς ἐχθροὺς οἱ πάντες νὰ πηδήσουν.
ἐδόθη πόλεμος φρικτὸς, ἐφάνησαν γενναῖοι,
310 ἀνδρειωμένοι, θαυμαστοὶ, καὶ γέροντες καὶ νέοι.
ἐπήραν κάστρον καὶ λαὸν ἐκ τῶ νησίν ἐκείνων·
ὄλο καθόλου τὸ νησίν ἔπεσεν εἰς ἐκείνον.
τὸ κάστρον τὸ καθολικὸν οὐ δύναται παρθῆναι,
διατί συνέδραμον ἐκεῖ ὄλοι τοῦ βοηθῆναι.
315 μέγα, θρασὺ καὶ ἀφυρὸν τὸ κάστρον Ἑγγλητέρας
πολὺ ἐφάνηκεν κακὸ κ' ἐγένη ξένον τέρας.

286 φίλοσας οἶδιος 287 πολαιμείται εὐτομα 288 σπουδαία 289
ἤτις δηλιάσει 291 τοῖς πρόθυμοις 293 ἔκαυσα 295 ἠναδουλώσω-
μαι νοιμείσ 296 ἠναπὸ θάνωμαι 297 γλυτώσι 298 οὐδαὶ κοσαν-
τινόπολι 299 τῷτε 300 παναιδοξώτατος 303 ἀπαίκεϊνων 305
συγῆν πολοῖν 306 στοχάσονται οὐθαὶ ὀροῦσι ceterum οὐ del Bur-
sianus 307 πότε ser.: δόται ναδούσσουν κτυποῖσου 308 ποιδήσου
311 ἐπέιραν κάστροι 312 ἐπαισεν 315 ἀφυρὸν πολυὶ corrigere: ὄχυρὸν
Bursianus αἰγγλητέρας

- ἔπεσαν ἄρχοντες πολλοὶ, φρικτοὶ ἔθειρωντο,
 εὐγενικὰ ἀρχοντόπουλα ἃ ἐφιλοτιμοῦντο.
 θηήσις πολλὴ ἐγένετο ἐξ ἀμφοτέρων τότε,
 320 σώματα, αἵματα πολλὰ οὐδέποτε ὡς τότε.
 τότε γοῦν κατ' ἀλήθειαν ἤρξαντο νὰ φοβοῦνται
 νὰ πολεμήσουν δεύτερον οὐδόλως προθυμοῦνται.
 ἂν εἶχαν ἔχει κάτεργα, καιρὸν νὰ τοὺς ἐβγάλη,
 ἀπὸ τοῦ φόβου ἐφεύγασιν μὲ ἐντροπὴ μεγάλη·
 325 ἠθέλασι προτιμηθῆ σύντομα νὰ μισεύσουν,
 νὰ πᾶν εἰς τὴν πατρίδα τους, ὅλο νὰ μὴ γυρεύσουν,
 ἀλλὰ νὰ φύγουν οὐ ἔμπορουν οὐδὲ ν' ἀποκρυβῶσι.
 λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς στρέφονται, ἀλλήλως πως βοῶσι
 „τί καρτεροῦμεν, ἀδελφοὶ, καὶ τί προσμελετῶμεν,
 330 σήμερον ἐγεννήθημεν, σήμερον τελευτῶμεν.
 σήμερον ἄδης καὶ νεκροὶ ἡμᾶς προσκαρτεροῦσι,
 κακέϊνοι ποῦ μᾶς εἶχασιν νῦν ἀποχαιρετοῦσι.
 σήμερον τάφος γίνεται ἡμῶν ἢ Ἑγγλητέρα,
 καὶ ἢ γλυκεῖα μᾶς ἢ πατρίς γίνεται ξενότερα.
 335 ἢ πόλις ἢ γεννήσασα, πατρίς ἢ θρησαμένη,
 ἔχε τὰ τέκνα σου ἐγγύς, κὶ ἄς ἦσαι εὐλογημένη.“
 στήνουσιν τοῦτο οἱ αὐτοὶ εἰς πόλεμον (ν') ἐλθοῦσιν,
 τοῦτο ἐστερεώσασιν καὶ τᾶργανα κτυποῦσι,
 νὰ ξεγυμνώσουνε σπαθιά, (ς) τὸ αἶμα νὰ λουσοῦσιν,
 340 κὶ ὡσπερ θηριὰ ἀνήμερα οὕτως νὰ πολεμοῦσιν.
 γίνεται πόλεμος φρικτὸς ἀπὸ τῶν νεωτέρων,
 ἀλλὰ πολλοὶ ἀπέθαναν πάλι ἐξ ἀμφοτέρων.
 καὶ τότε ἐδειλίασαν, μᾶλλον ἐφοβηθῆκαν,
 κ' ἐστράφησαν ἐξόπισθεν καὶ τ' ἄρματα ἀφήκαν.
 345 καὶ ἄρχοντες νὰ κλαίουσι καὶ νὰ θρηνολογοῦνται,
 νὰ ἀνασποῦν τὰ γένηα τους καὶ νὰ μυρολογοῦνται.
 „τ' ἦτον ὀποῦ μᾶς ἠῦρηκεν“ ἐλέγασιν δριμέως,
 καὶ πάλι ἐξανέστησαν κ' ἐβόησαν εὐθέως
 „ἄνδρες πιστοὶ ὁμόψυχοι, νῦν ἄς περιπλακοῦμεν,
 350 ἀλλήλως νὰ φιλήσωμε πρὶν (ν') ἀποχωριστοῦμεν,

317 verba φρικτοὶ ἔθειρωντο non intellego 321 κατάλειθοιαν
 325 μισεύσου 326 ἤσῃν γυρεύσου 329 καρτεροῦμαιν 332 κακέϊνοι
 333 αἰγλητέρα 337 (ν') addidi 338 κτυποῦσι 339 (ς) addidi
 342 πάλι ἐξαφωτέρων 343 τῷται αἰδοιλοίασαν 344 ἀφοίκαν 350
 φοιλίσωμαι (ν') addidi ἀποχωριστοῦμαι

- πρὶν νὰ μᾶς φάγη τὸ σπαθί, ἢ γῆ τῆς Ἑγγλητέρας
καὶ φθείρη μας τὰ σώματα (᾿ς) μιὰν ὥρα τῆς ἡμέρας.
τὴν σωτηριὰν ἐχάσαμεν, κάτερτα μὴ θαρροῦμεν,
ὡς πάλε ᾿ς τὴν πατρίδα μας ὀπίσω νὰ στραφοῦμεν.
- 355 μὴ ἐντραπῶμεν, ἀδελφοί, μηδὲν δειλοὶ φανῶμεν·
Ἑλλήνων παῖδες εἴμεθεν, ὡς Ἕλληνες φανῶμεν.
ᾶς δράμωμεν εἰς τὰ τοιχιά, μηδὲν ἀμελοῦμεν,
κ' εἰς τὰ σπαθιά μας ἅπαντες ᾶς ἀποκοιμηθοῦμεν,
ἢ νὰ κερδήσωμεν αὐτὸ τὸ κάστρον Ἑγγλητέρας,
- 360 ἢ ν' ἀποθάνωμεν ὁμοῦ ᾿ς τὸ στόμα τῆς μαχαίρας.“
ὅλοι των ἐβοήσασιν, τοῦτο ἐκαταστήσαν,
βοὴν μεγάλη ἠλάλαξαν καὶ τᾶργανὰ κτυπήσαν.
κ' εὐθὺς ἐζώστησαν σπαθιά καὶ τὰ κοντάρι' ἐστήσαν,
κι ὡς φάλκωνες εἰς τὰ τοιχιά (ταχέως) ἐπηρῆσαν·
- 365 ἄνευ γὰρ σκίπτρων πενιχρὸν ἐκ τῶν πτωχῶν ἀνθρώπων
τοῦτο ἐφάνη ἔντιμον διὰ γενναῖον τρόπον·
οὔτε Ἀσάνεις ἦτασιν οὔτε Παλαιολόγοι
οὐδὲ Διπλοβατάτζιδες οὐδὲ Λασκαρολόγοι.
τὰς σκάλαις φέρουν Ζύλινας, σφικτὰ λουρικωθήκαν,
- 370 καὶ τὰ σπαθιά δακάνουσιν, (᾿ς) τὸ αἶμαν ἐλουσθήκαν.
ὁ πρῶτος ὁποῦ ἐσέβηκε, ὁ Ἀχιλλεύς τις ἄλλος,
Ἄλέξιος ἦτον τ' ὄνομα καὶ Πετραλήφης ἄλλος.
ἀπὸ μικρῆ τῆ γενεᾶ ἦσαν δημοτυχίται,
ἀλλ' ἀδελφοὶ ὁμόμητροι ἦσαν καὶ εὐτυχίται.
- 375 ἐσέβησαν, ἐσκότωσαν, ἐλάβασιν τὸ κάστρον,
καὶ ἔλαμπαν ὡς ἥλιος καὶ τῆς αὐγῆς τὸ ἄστρον.
ἀφότου ἐπαράλαβαν τὸ κάστρον κ' ἐχαρῆκαν,
κ' αἰχμαλωσίαν ἄπειρον καὶ θησαυρὸν εὐρῆκαν,
ὀρίζει ὁ Βελισάριος νὰ φέρουσι τοὺς νέους,
- 380 αὐτοὺς τοὺς δύο ἀδελφοὺς, ἄλλους Μαραθωναίους,
τὸν Πετραλήφην λέγω δὴ καὶ τὸν Ἀλέξιν ἅμα,
τοὺς πρώτους ὁποῦ ἀνέβησαν, δὴ ἀδελφοὺς ἀντάμα.

351 πρὶν pro πρὶν αἰγλητέρας 352 (᾿ς) add 353 θαροῦμαι 351
πάλαι στραφοῦμοι 355 δῆλοι 356 φανῶμαι 357 ἦσατύχιαμηδύ-
λωσ ἀμελοῦμαι 358 ἀποκοιμηθοῦμαι 360 ἠναποθάνομαι ὁμοῦ τὸ ὁ-
ματι μαχ. 361 τὸν 364 (ταχέως) addidi ἐποιδῆσαν 365 ἕνα γὰρ
σκύπτα 368 prius οὐδὲ, alterum οὐδαί 369 ἀσκάλαις φέρου 370
(᾿ς) addidi 371 τῆς ἄλλωσ 372 τὸ ὄν. 377 καὶ χαρῖκαν 380 μα-
ρανωθέουσ, em Bursianus

καὶ λούσθησαν τὰ σώματα ἐκ τῶν αὐτῶν αἱμάτων,
 „αὐτοὺς ἄς στεφανώσωμεν ἐκ τῶν αὐτῶν καμάτων,
 385 αὐτοὺς ὁποῦ ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ τὴν πατρίδα·
 ἀδίκως πως ἐποίησα, αὐτοὺς ἂν ὑπερεῖδα.
 ἀλλὰ νὰ τοὺς τιμήσωμεν μὲ πράγματα καὶ ἄλλα.“
 ὀρίζει καὶ καθίζει τους εἰς δυὸ φαριά μεγάλα
 μὲ σέλλαις χρυσοτζάμπωταις, μὲ χάσδια Ἐρημένα·
 390 ὄλον τὸ κάστρον φέρνουν τους μὲ ρούχ' ἐνηλλαγμένα,
 μὲ παρῆρσίαν καὶ λαὸν αὐτοὺς ἀνευφημοῦσιν,
 ἄνθη συνάγουσιν πολλὰ κι αὐτοὺς κατακοσμοῦσι.
 πλοῦτον συνάγουσιν πολὺν, ἀμέτρητον λογάριν,
 ὕστερον πάντων φέρνουσιν αὐτοὺς πρὸς Βελισάριν.
 395 ἐβγάζει ὁ Βελισάριος ρούχα τετιμημένα,
 μετὰ μαργαροζάφειρον ὅλα κεκοσμημένα.
 ἀτός του τοὺς τὰ ἐφόρεσε καὶ κατεφίλησέ τους,
 πλοῦτον τοὺς ἔδωκε πολὺν καὶ κατεχόρτασέ τους,
 τιμῆ καὶ ἀξιόνει τους, ἄρχοντας τοὺς ἐποίηκε,
 400 καὶ ὅσ' αὐτοὶ ἐκέρδησαν, τᾶ πάντα τοὺς ἀφήκε.
 ὀρίζει ὁ Βελισάριος ἔς ὄλους τοὺς στρατιώταις,
 νὰ ποίσουν κάτεργ' ἑκατὸν, ἄλλαις τόσαις γαλιώταις,
 νὰ πλερωθοῦν, νὰ πλεύσουσιν μέσον εἰς δύο μῆνας.
 εὐθὺς τοῦ ἔργου ἕκαστος, ὄλον μὴ ἀναμείνας,
 405 καθήσατο κ' ἐσπούδαζε κάτεργα νὰ πληρῶσι,
 καὶ εἰς τὸν ἄλλον ἔβλεπε, πότε νὰ τὸ τελειώση.
 τί τὰ πολλὰ πολυλογῶ; πληροῦται ἢ ἀρμάδα
 καὶ ὅλα εἰςσυναίγεται πρὶν νὰ διαβῆ ἑβδομάδα.
 ἐπλεύσασιν τὰ κάτεργα καὶ ἡρματώσασί τα
 410 κέρδος πολὺ κ' αἰχμαλωσιὰ καὶ ἐφορτώσασί τα.
 ἐσύναξαν, ἐπήρασιν ἄρχοντες κεφαλάδες,
 (ἐπήραν) καὶ παπλώματα μὲ ταῖς προσκεφαλάδες.
 τὸν ῥήγαν τὸν περίφημον εἰς κατεργον τὸν βάνουν,
 ῥωτοῦσι διὰ τοὺς ἄρχοντες, τοὺς πρώτους καὶ μαθάνουν,
 415 καὶ τούτους ἐκατέβησαν ἀπὸ τοῦ τετραπύλου,

384 ἀστεφανώσωμαι 385 ἐτοίμησαν 387 τοιμήσωμαι 390
 ρούχα 392 πολλοὶ 393 πολλοὶ 395 τετοιμημένα 396 καικομισμένα
 397 ἐφόραισε 398 πολλή 400 ὦσα 402 ναπίσου κάτεργα ἑκατῷ
 403 μήνεσ 405 καθείσ φατο, ein Bursianus 406 τὸν τελ. 407 εἰς-
 συναίγεται 411 ἠκὶ φαλάδεσ 412 (ἐπήραν) addidi 415 τοῦ scr.: τὸν

- ἔς τὰ κάτεργα τοὺς ἔβαλαν δεμένους ἐκ τραχήλου.
 ὀρίζει ὁ Βελισάριος ἀνθρώπους ἐδικούς του,
 οὐδ' ἀδελφούς προσέταξεν οὐδὲ τοὺς ἐδικούς του,
 ἀλλὰ ἀνθρώπους πρακτικούς βάνει ἔς τὴν Ἑγγλητέραν,
 420 καὶ τοῦτο ἐκατεσκεύασε τὴν ὕστερον ἡμέραν,
 νὰ προμηθεύονται καλῶς τὴν σύστασιν τοῦ τόπου
 καὶ νὰ κρατοῦν τὸ δίκαιον τοῦ καθανὸς ἀνθρώπου,
 τὸ δίκαιον νὰ βλέπουσι, τινὰς μὴ ἀδικῆται,
 ὀλέκαστος τὸ ἑαυτοῦ νὰ ὑπερεκδικῆται,
 425 μικροῦ μεγάλου πρόσωπον ποσῶς νὰ μὴ θωροῦσι,
 ἀλλὰ τὸ δίκαιον καθενὸς σύντομα νὰ χωροῦσι,
 ἔς τὸ Ζῦγι νὰ τὸ βάνουσι καὶ νὰ τὸ καμπανίζουν,
 καὶ νὰ τὸ δίδουν σύντομα καλὰ καὶ νὰ μανίζουν.
 ταῦτα δὲ ἐκατέστησεν καὶ ἐτελείωσέ τα,
 430 καὶ τᾶλλα τὰ ἐπίλοιπα ὅλ' ἑθεράπευσέ τα.
 οὕτως κινᾶ καὶ ὤρμησε καὶ τὴν ὁδὸν του πάγει·
 τὰ κάτεργα τριγύρου του γυρίζουν ἐκ τὸ πλάγι,
 μὲ πλοῦτόν (τε) καὶ θησαυρόν, πολλὴν αἰχμαλωσίαν.
 ἔχουσιν ἔμορφον καιρὸν, καλὴν ἀρμενισίαν·
 435 χαίρουνται καὶ εὐφραίνονται, ἔνε ἔς αὐτοὺς γαλήνη·
 ἢ πρώτη γῆ ὀποῦ ὄρασι ἦτον ἢ Μιτυλήνη.
 ἔκει λοιπὸν ἐπέρασαν εἰς τὸ νησὶν παγκάλως.
 ἔβραξαν, ἐνεπαύθησαν, ἐχάρησαν μεγάλως.
 κάκειθεν ἐσηκώθησαν καὶ τὴν ὁδὸν ποιοῦσιν,
 440 καλὸς καιρὸς τοὺς ἤῤρηκε, παίζουσι καὶ τραγουδοῦσιν.
 εἰς τὸν λιμένα ἔσωσαν ὦρα μεσονυκτίου,
 ἔς τὰς ἑκοσιπέντε τοῦ μηνὸς ἦτον τοῦ Σεπτεβρίου.
 ἔβραξαν κ' ἔμειναν ἐκεῖ μέσον Κοντοσκαλίου·
 τινὰς οὐδὲν τὸ ἔμαθεν ἄχρῖς αὐγῆς ἡλίου.
 445 καὶ τὴν αὐγὴν ἐχάρησαν, ἦσαν καὶ ταῖς λαμπάδες,
 τρουμπέταις, βιόλαις, μπίφεραις, τύμπαν', ἀνακαράδες,
 ὄργανα τὰ πολεμικὰ ὅλα ἀεὶ δονοῦσαν,
 καὶ μουσικὰ πανέμνοστα ἀπλήρωτα γὰρ ἦσαν.
 τίνος ψυχὴ νὰ μὴ χαρῆ, νὰ μὴ εὐφραθῆ καὶ θάλη,

418 προσαίταξεν 419 ἄλλανθρ. αἰγληταίραν 420 αἰκαταισκαίβασσε
 427 καμπανίζου 430 ὅλα 431 οὔτος 432 γορίζου 433 (τε)
 addidi 437 πανκάλων 440 καλῶς κερῶς παίζου 443 καὶ μείναν
 446 τίμπανα 449 τ om in initio versus

- 450 εἰ μήπου νᾶναι μεθυστῆς καὶ πέση ᾿ς τὴν ἀθάλη;
τὴν παρρησίαν τὴν πολλὴν τὴν τότε γενομένη
καὶ ἡδονὴν τὴν ἄμετρον καὶ κεναιρωμένην
ὄρη, βουνιά καὶ πετρωτὰ καὶ κάμποι ἀντιδουνοῦσι,
καὶ νάπαις τε καὶ ποταμοὶ ὁμοῦ ἀντισκίρτουσι.
- 455 χαίρουσι γὰρ τὰ ἄψυχα καὶ τὰ ἐμψυχωμένα,
ἢ πόλεις καὶ τὰ σύνεργος, ὅλα περμαζωμένα.
τὴν πόλιν ἐτριγύριζαν, ὡς λέγει ἡ διόπτρα,
μετὰ μαργαροζάφειρα χρυσὰ σηκόνουν σκῆπτρα.
μὲ τένταις ὀλοτζάμπωταις, κουδοῦνια χρυσιωμένα,
- 460 τὰ κάτεργα ἐσέβαιναν, ὡς ἦσαν τεταγμένα.
ὡς ἔπρεπεν, ἀπὸ μακρὰ ἐφήμησαν ἀζίως
τὸν ἄνακτα, τὴν δέσποινα, ὡς ἔπρεπεν ὀσίως,
καὶ μετ' αὐτοὺς ἐφήμησαν τὸν μέγαν Βελισάριν,
κρατῶντα εἰς τὸ χερίν του χρυσόπλοκον δοξάριν.
- 465 ὀρίζει ὁ μέγας βασιλεὺς, νὰ πλώσουν καμουχάδες,
βλαντία (τε) καὶ χάσδια, νὰ ἐξέβη ὁ γεννάδας,
λέγω τὸν Βελισάριον νὰ βγάλουν ὡς προστάττει,
μὲ ἄλογον (κ') ἠνίοχον νὰ πάγη ᾿ς τὸ παλάτιν,
καὶ τῶν κατέργων οἱ ἄρχοντες, δισχίλιοι γὰρ ἦσαν.
- 470 κι αὐτοὶ νὰ καβαλλικεύσουσιν μὲ τάξιν ὡσπερ ἦσαν
[καὶ] μέσον ὁ Βελισάριος ὅλως λελαμπρυσμένος
μὲ δόξαν καὶ εὐπρέπειαν ὡς ἔδει κοσμημένος.
ἐπέζευσεν, ἀνέβηκεν ἀπάνω ᾿ς τὸ παλάτι·
οἱ πάντες τὸν ἐδέχθησαν ὡσπερ λαμπρὸν προστάτην.
- 475 πρῶτον τὴν γῆν ἐφίλησεν, εἶτα τὸν βασιλέα
καθήμενον περιφανῶς ἄνω εἰς τὸν σολέα.
ἐχάρηκεν ὁ βασιλεὺς, δέχεταιί τον ἡδέως,
ὀρίζει αὐτὸν, ἐκάθισεν ἐγγὺς τοῦ βασιλέως.
ποιοῦσιν πόρτα φοβερὰν, γίνεται ξένον τέρας,
- 480 τὸν ρῆγαν καὶ τοὺς ἄρχοντας φέρνουν τῆς Ἑγγλητέρας,
ἐκείνους ὀποῦ σκύλευσεν ὁ μέγας Βελισάρις,
κ' ἐφάνηκεν ἀπάνω τους ὡσὰν σκύλος λυσσάρης.
ὀπίσω των ἐφέρασιν ἐκεῖνα τὰ κερδῆσαν,

450 μεθηστήσ 457 δι ὀπτραν 462 ὡσσίωσ 465 ναπλώσου
468 (κ') add Bursianus 471 [καὶ] deleverim 472 κοσμημένος 474
λαμπρὸ προστάτει 475 πρῶτον scripsi: τρίτον cod. 476 εἰς σὸν
477 εἰδαίωσ 480 φέρνου 482 λησάρισ 483 των scr.: τὸν

ἄνδρες τὰ φέρνουν ἑκατὸν καὶ φορτωμένοι ἦσαν
 485 λίθους, μαργαριτάρια, χρυσάφιν καὶ παλάσα,
 τὰ χαίρουνταν οἱ ἄρχοντες καθημερινῶς κι ἀλλάσσαν.
 χρήματ' ἐφέρασιν πολλὰ, σάκκους πεπληρωμένους,
 καὶ τούτους ἄνδρας ἑκατὸν ἔχουσιν φορτωμένους.
 ὡς εἶδε ταῦτ' ὁ βασιλεὺς, ἐθαύμασεν, ἐξέστη·
 490 εἶδε γὰρ πλοῦτον ἄπειρον κ' ἐκ τῆς χαρᾶς ἐξέστη,
 καὶ τοῦ ῥηγῶς τὴν καλλονὴν καὶ τῶν ἀνδρῶν ἠγάσθη,
 θαυμάζει Βελισάριον πῶς ταῦτ' ἔκατειργάσθη.
 ὁμοῦ μ' αὐτὸν ὀρέγεται συχνάκις νὰ γυρίζη,
 'μέρα καὶ νύκτ' οὐδὲ ποσῶς αὐτοὺς ἀποχωρίζει.
 495 ὡς εἶδασιν οἱ ἄρχοντες τὴν τόσην παρῆρσίαν,
 ἦν εἶχεν Βελισάριος, καὶ τὴν ἰσοτιμίαν,
 καὶ τὴν ἀγάπην τὴν πολλὴν παρὰ τοῦ βασιλέως,
 βάνουν Ζιζάνιον διπλοῦ, ὀργίζονται ταχέως,
 διπλὴν κακίαν πρὸς αὐτὸν ἄρχονται νὰ γεννῶσιν,
 500 Βελισαρίου τοῦ καλοῦ ἀρχίζου νὰ φθονοῦσιν.
 'μέραν καὶ νύκταν σφάζονται πῶς νὰ τὸν παραδώσουν,
 τὸν μέγαν Βελισάριον πῶς νὰ τὸν θανατώσουν.
 πρὸς βασιλέα τρέχουσιν, ὡς ἔδειξεν ὁ λόγος,
 οἱ ἄρχοντες οἱ πρῶτιστοι καὶ ὁ Παλαιολόγος,
 505 Ἀσάνης δὲ καὶ Κανανὸς καὶ Λάσκαρις Ἀστράς τε,
 Δούκας ὁ περιώνυμος καὶ Κατακουζηνός τε,
 ὁ Διπλοβάτζης πρίντζιπας, Σφαγυτζῆς καὶ Λεοντάρης,
 Κοντοστεφάνης Ῥάλλης τε κι αὐτήνος ὁ Πορτάρης,
 ὅλοι φωνῶσιν καὶ λαλοῦν διὰ τὸν Βελισάρι,
 510 διατί ὅλους τοὺς ἐδόξευσε τοῦ φθόνου τὸ δοξάρι.
 „ἤξευρε, παντοδέσποτα,“ λέγουν πρὸς βασιλέα
 καθηήμενον περιφανῶς ὡσπερ τὸν Ἀχιλλέα,
 „πρὶν νὰ πληρώσης τρίμερον, χάνεις τὴν βασιλείαν.
 καὶ πίστευσον, πανάριστε, ἡμῶν τὴν ἀγγελίαν·
 515 Βελισάρις ἔνε βασιλεὺς τῆς Κωνσταντινουπόλης,
 ὄλον τὸ πλῆθος ἀγαπᾷ, θέλει αὐτὸν ἢ πόλις.

484 φέρνου   487 χρήματα   489 ταῦτα   490 ἦδε   492 ταῦτα
 494 νύκτα   495 ἦδασιν   498 βάνου ὀρζονται   500 ἀρχίζουναφθων.
 501 παραδώσου   502 θανατώσου   506 κατακουζυνοῦστε   508 ράλις
 510 δοξάρι ser.: μαχέρη cod.   511 λέγου   515 ὁ β. ἔην

- ἂν δὲν τὸν χάσης, βασιλεὺς, ἂν δὲν τὸν θανατώσης,
 τὸν ἔδικόν σου θάνατον πρὸ ὀφθαλμῶν νὰ δώσης.“
 καὶ καθ’ ἡμέρα λέγουσι κατὰ Βελισαρίου·
- 520 ὁ φθόνος γὰρ τοὺς ἔποιεν χείρονας τοῦ θηρίου·
 βιάζονται, σπουδάζουσιν ταχέως ν’ ἀφανίσουν,
 λέγω τὸν Βελισάριον νὰ τὸν ἐξουθενίσουν.
 τὸν θάνατόν του βούλονται, ἄλλο οὐδὲν θεωροῦσι,
 αὐτὸν οὐ βλέπειν χαίρονται, ἄλλο οὐ πεθυμοῦσιν.
- 525 ταῦτα δ’ ἀκούσας παρευθὺς ὁ βασιλεὺς ὠγκώθη,
 ἀπὸ τοῦ φόβου ἐτρόμαξεν, ἢ ὄψι του ἠλλοιώθη.
 εὐθὺς ἡ ἀγάπη ἐμάρανε, ὁ ποθος ὠλιγώθη,
 καὶ ἡ ὀργὴ ἐπλήθυνε, καὶ κατ’ αὐτοῦ ἐκακίωθη.
 ὄσσην ἀγάπην ἔδειξεν πρῶτα πρὸς Βελισάριον,
- 530 τόσσην ὀργὴν ἐγύρισεν κ’ εἶχέ τον ὡς Νουσσάριν,
 καὶ τὴν τιμὴν καὶ δούλευσιν τὴν τοῦ Βελισαρίου,
 σύντομα ταύτην ἔδωκε ὡς κτύπον ἀζαρίου.
 ποσῶς οὐκ ἐθυμήθηκεν ὁ μέγας αυτοκράτωρ,
 ὅτι πολλάκις ψεύματα φέρνει δεινὸς μαντάτωρ.
- 535 ὅμως γε μὴν ὡς φρόνιμος πρὸς ἑαυτὸν συστρέφει
 καὶ τὴν μελέτην ἐν αὐτῷ καθημερινῶς ἐτρέφει,
 σκέπτεται γοῦν πρὸς ἑαυτὸν, λέγει τὰ Σοφοκλέους·
 „ἔργα τοιαῦτα οὐκ εἰσὶν φρονίμου βασιλέως,
 διὰ λόγους, διὰ μηνύματα ἴσως κακῶν ἀνθρώπων
- 540 ἄνδρα πιστὸν καὶ φρόνιμον, ἄνθος πολλῶν ἀνθρώπων,
 ἀθῶον, ἀναμάρτητον, μηδὲν ἠδίκηκότα,
 ἡμεῖς νὰ θανατώσωμεν ὡσπερ ἡμαρτηκότα. —
 ἴσως νὰ ἔναι ψεύματα, ἴσως νὰ ἔνι φθόνος,
 καὶ γὰρ νὰ ποίσω ὄρισμόν, διὰ νὰ γένη φόνος.“
- 545 καὶ πάλιν ἐμετέβαλεν εὐθὺς τὸν λογισμόν του,
 καὶ ἄρχεται νὰ ὀμιλῇ μέσα ἔς τὸν ἑμαυτὸν του
 „πῶς νὰ τὸ δῶ, πῶς νὰ τὸ πῶ, πῶς νὰ τὸ καταστήσω;
 δύο κακὰ μ’ εὐρήκασι, πῶς νὰ τὰ μελετήσω;
 κρημνοὺς δεινότατους θωρῶ δύο πρὸ ὀφθαλμῶν μου·
- 550 εἰς ὄντινα ἐμπέσωμαι, φευ τῶν ἀνομιῶν μου.

517 τὸ χάσις   520 χείρονας   521 ἀναφανίσου   523 οὐδὲ   524
 βλέπει   525 ταῦτα δὲ   529 βελισάρι   530 νισάριν   534 δινῶς
 642 θανατώσωμαι   548 μεβρίκασι   550 ἐμπέσε μοί: pro quo ausus
 sum ἐμπέσωμαι substituo   φεύσ

- ὁ εἷς παγκάκιστός ἐστιν, ἄλλος θανατηφόρος,
 κι ὁ λογισμός μου ἴσταται, ἄγγελος ὄπλοφόρος,
 ἀκαρτερεῖ καὶ βλέπει με εἰς τί κρεμνὸν νὰ δώσω,
 ἵνα μοὶ δώσῃ τὴν πληρῆν, εὐθύς νὰ παραδώσω.
- 555 τί τὸ λοιπὸν νὰ γένωμαι καὶ πῶς νὰ τὸ πεζεύσω,
 τὸ δολερὸν τὸ μήνυμα πῶς νὰ τὸ θεραπεύσω;
 εἰ μὲν ἀλήθειά ἐστιν, ὥσπερ αὐτοὶ λαλοῦσι,
 μετὰ νεκρῶν ὡς τάχιστα ἐμένα θεωροῦσιν.
 εἰ δὲ καὶ πάλι ψεύδονται, πῶς νὰ τὸ κρίνω, ἴπέ με,
 560 τὸν ἄνδρα τὸν μὴν πταίσαντα νὰ θανατώσω; φεῦ με.
 ἄμφω γὰρ καὶ καθέλκει με, δεσμὸς βιαίου τρόμου,
 καὶ πρὸς βυθὸν ἀπάγει με τοῦ τῆς γεέννης δρόμου.
 εἰ μὲν κολάσω ἄδικα ἐγὼ τὸν Βελισάριν,
 γινώσκω, οὐκ ἐφεύξομαι προνοίας τὸ δοξάρι·
- 565 εὐθέως γὰρ τοξεύσει με ἀδίκως πως ποιδῦντα
 καὶ εἰς τὸν ἄδην πέμψει με ἀδίκως κατοικοῦντα.
 ἰδοῦ, κολάσω ἴγῳ αὐτὸν, αὐτὸς μὲ θανατώσει
 καὶ Ζωντανὸν μὲ τοὺς νεκροὺς θάττον μὲ παραδώσει,
 καὶ στέμμαν τὸ βασιλικὸν εὐθέως παραλάβῃ,
- 570 εἰς θρόνον τὸν περίφημον λαμπρῶς ἐπαναλάβῃ,
 κἀγὼ ἔς τὸν ἄδην μὲ νεκροὺς νὰ κάθωμαι θλιμμένος,
 κι αὐτὸς νὰ ἐπαγγέλλεται τὴν βασιλεία Ζωσμένος;
 τί οὖν ποιήσω πρότερον, τί ἐκ τῶν δύο πράξω;
 τὸν θάνατον ἢ τὴν ζωὴν πρὸς τοῦτον νὰ προστάξω;
- 575 οὐ γὰρ προφήτης ἄγγελος, οὐδὲ θεὸς οὖν εἶμαι,
 ἄνθρωπος γὰρ εἶμι κἀγὼ καὶ θάνατον φοβοῦμαι.
 ἄς τὸν κολάσω, σύντομα νὰ λείψουν αἱ φροντίδες,
 πρὶν νὰ μὲ κλαύσωσιν πικρῶς δοῦλοί μου καὶ δουλίδες.^α
 ἀντὶ τιμῆς ἀνταμοιβῆν πολλὰ κακὴν ἠγεῖται
- 580 τῷ Βελισάρι ὁ βασιλεὺς νὰ δώσῃ οἰκονομεῖται.
 ὀρίζει, φέρνουν τον εὐθύς ὡς περιφρονημένον,
 τὰς γείρας δένουν ὀπισθεν ὡς καταδικασμένον.
 τύπτουν τον εἰς τὴν γῆν πρηνή, ὕστερον τὸν ἀπλόνον,

553 τῆ κρεμνῶν 554 μοι scr.: μῆ 555 λοιπόναγ. παιζεύσω

559 εἰ δὲ ego, Bursianus: εἶτα παιμ̄ 565 μαϊαδίκως, sed insequenti
 versu recte scriptum est 570 λαμπρὸς 572 καὶ prima littera non
 ascripta a rubricatore 577 τῶν κωλάσσω 578 πικρὸς 579 κακεῖν
 ἠγεῖται corruptum: fort. ὠμή τε? 581 περιφρονημένον 582 δένου
 post 583 versum excidisse concentus finalis defectu adparet

τάχιστα τὸν τυφλόνουσι, τινὰς μὴν τὸ γινωρίση,
585 μήπως νοήση· τὸ κοινὸν καὶ ταραχὴν ποιήση.
ἀλλ' ὅμως οὖν ἐφάνηκεν ἡ ἀδικος ἡ κρίσις,
τὸ δίκαιον ἀπέσβεσεν κ' ἐξήρανεν ἡ βρύσις.
πολὺ κακὸν ἐγένετο καὶ μέγα ἔς τοὺς Ῥωμαίους,
ὡσπερ ἐγένετον ποτὲ δεινὸν ἔς τοὺς Ἰουδαίους·
590 ὡς τὸν Χριστὸν ἐθρήνησεν ἥλιος καὶ ἡμέρα,
ὅταν ἐσκότασεν τὸ φῶς κ' ἐγένετον ἑσπέρα,
οὕτως ἐθρήνησεν λαὸς τὸν μέγαν Βελισάριν,
καὶ πάντες ἐμαράνθησαν ὡσπερ εἰς γῆν τὸ ψάρι.
ὡς τῶκουσεν, ὡς τῶμαθεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς χώρας,
595 σηκόνουν ἀνακάτωμα καὶ ταραχὴν δι' ὥρας.
σύρνουν σπαθία ἅπαντες, ζητοῦν τὸν Βελισάριν,
παγαίνουσι καὶ εὐρίσκουσι τὸν τυφλὸν εἰς τὸ παζάρι.
λυποῦνται, κλαίουσι ἅπαντες μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
κλαίει κι αὐτὸς μὲ τὸ κοινὸν, θρηνοῦσιν ἄλλως ἄλλοι.
600 τύπτει τὸ στήθος γοερῶς, τὰς τρίχας ἀνασπάζει,
βαδίζει χρόνους ἰκανοὺς, μόνος τοῦ ἀναστενάξει
„ποῦ ἡ τιμὴ κι ὁ πλουτισμὸς πᾶς ὁ τοῦ δηναρίου,
ἡ δόξα καὶ τὸ καύχημα τὸ τοῦ Βελισαρίου;
ἡ παρῆρσις ἡ πολλή, τὸ κράτος καὶ τὸ κλέος,
605 ὁποῖον ἐδοξάζετο παρὰ τοῦ βασιλέως;
ἤργησαν πάντ', ἀπώλοντο, ἠφάνισέ το φθόνος.
συντόμως ὅλα χάθησαν.“ καθέζεται που μόνος,
στενάξει, κλαίει ὀδυνηρῶς, τίλλει τὰς τρίχας, κλαίων,
καὶ ὀλοῦζει, δέρνεται, βρυχᾶται ὡσπερ λέων,
610 ἐξανασπᾷ τὰ γένεια του, σύρνει καὶ τὰ μαλλιά του,
ὅτι οὐκ ἔχει ὀφθαλμοὺς ἰδεῖν τὴν φαμελιά του.
εἰς μοναστήριν κάθεται ἐνδοξον καὶ μέγαν,
τὸ λέγουσι Παντοκράτορα βασιλικόν τε μᾶλλον.
πλησίον ἔστεκε ναὸς τῶν θείων ἀποστόλων,
615 Πέτρου καὶ Παύλου λέγεται καὶ ἐπιλοίπων ὄλων.
κλαίει ὁ Βελισάριος καὶ μερῶν οὐκ ἔχει,
διότι τὸν ἠδίκησαν καὶ ὀφθαλμοὺς οὐκ ἔχει.
ἂν τό ῥχε μάθη πρότερον, ἂν τό ῥχεν ἐγνωρίση,

589-οἱ οὐδαίους 595 ἀνακατώματα 596 σύρνου 597 παγένου
601 fort. καθίζει 605 ὅπιον 606 πάνταπόλλωντο 611 τῆ φ 613
λέγου

- τὴν βασιλείαν τότε οὖν εἶχε κληρονομήσει.
 620 ἀλλ' ὅμως οὐκ ἠθέλησεν τοῦτο νὰ τὸ ποιήσῃ,
 τὸ στέμμα τὸ βασιλικὸν ν' ἀρπάσῃ νὰ φορέσῃ·
 ἀπὸ παραπονέσεως κι ἀπὸ στενοχωρίας
 λόγους δριμέους φοβερῶς λέγει ἀπὸ καρδίας
 „ἂν ἔναι κ' ἔπραξα ποτὲ κακὰ τῆς βασιλείας.
 625 ἢ ἂν ἐεβήκα μικρὸν ἐκ τῆς παραγγελίας,
 δίκαιον ἦτον τό 'παθα, τινὰς μὴ μὲ λυπῆται,
 μῆδ' ἐλεήσῃ με κανεῖς μῆδὲ ψυχοπονήται.
 εἰ δὲ οὐκ ἔπραξα δεινὸν οὐδὲ κακὸν ἐποίηκα,
 μάλιστα νίκας καὶ τιμὰς, ἀνδραγαθιάς καὶ γροίκα,
 630 καὶ εἰς πολέμους ἔστεκα μὲ τὸ σπαθὶ γενναῖος
 καὶ ἔχυσα τὸ αἷμά μου ὑπὲρ τοῦ βασιλέως,
 καὶ θησαυρὸν τοῦ ἔφερα ἀπὸ τῆς Ἑγγλητέρας,
 νὰ τὸν φυλάσσουν ἔποικα ἀπὸ ταχὺ ὡς ἐσπέρας·
 καὶ τώρα τί τοῦ ἔποικα κ' ἐξέβαλε τὸ φῶς μου,
 635 νὰ ὑστεροῦμαι ὁ ταπεινὸς κἀγὼ τὸ φῶς τοῦ κόσμου;
 οὐ μέμνηται ὁ βασιλεὺς πῶς μ' ἔβλεπε, πῶς μ' εἶχε
 φίλον πιστὸν καὶ ἠπιστικὸν, καὶ δουλευτὴ μὲ εἶχε
 εἰς τοὺς πολέμους πρῶτιστον καὶ εἰς τὰς παρατάξεις,
 νὰ καταστήσω τὸν λαὸν, ἕκαστον εἰς τὰς τάξεις,
 640 τοὺς ἐναντίους νὰ ποιῶ ὡς ἐκ πυρὸς νὰ βράζουν,
 τοῦ βασιλέως μὲ σπουδὴ τὸ ὄνομα νὰ κράζουν;
 νίκας ἐποίησα πολλὰς, μεγάλας δουλοσύνας,
 καὶ τῶρ' ἔχασα τῶπασχα, ὅλας τὰς καλοσύνας.
 τὸ πλήρωμά μου ἐγίνετο καὶ ἡ ἀνταμοιβὴ μου,
 645 νὰ κάθωμαι ὡς σκοτεινὸς, νὰ λείπουν οἱ ὀφθαλμοί μου.
 εἰς τὸν κριτὴν τὸν φοβερὸν καὶ βασιλέα μέγα,
 ὅς ἐκείνον τὸ ἐπάφηκα, νὰ κάμῃ θαῦμα μέγα·
 ἐκείνος θαυμαστὸς κριτῆς ἔναι διὰ νὰ κρίνῃ,
 νὰ ἰδῇ κάμοι τὸ δίκαιον καὶ νὰ τὸ διακρίνῃ.“
 650 ὀλίγον τὸ διάστημα ἑνὸς χρόνου ἡμέρας
 μαντάτα ἐπεσώσασιν πρὸς δείλῃν τῆς ἐσπέρας,
 αἰσχρὰ, ψυχρὰ καὶ δολερὰ καὶ ὅλως ἐναντία,

620 ἠθαίλεισεν 621 ν' ἀρπάσῃ Bursianus: ἀρπασεῖ 624 καὶ πραῖα
 628 οὐκαίπραξα 629 verba καὶ γροίκα corrupta esse censeo 631 αἶχησα
 632 αἶγλητέρας 633 φυλάζουν 636 μῆχαι 638 τοῦ πολαίμουσ 639
 κατὰστήσον 640 βράζου 641 κράζου 643 τόρα 645 λοίπου
 647 τὸν 651 δήλιν

ὡς Πέρσαι καὶ Σαρακηνοὶ συνήχθησαν ἰδίᾳ
 καὶ ἔξαιτις ἐστήσασι νὰ δράμουν τὴν Ἀσία,
 655 κἄν τοὺς βαστάξῃ ὁ καιρὸς νὰ δράμουν Ῥωμανία.
 φουσατόν μέγα καὶ πολὺ πεζῶν καὶ καβαλλάρων
 ἄρματα φέρνουν ἔκστιλβα, παρόμοια μαργάρου,
 χώρας καὶ κάστρη ἤρπασαν, ἠφάνισαν τελέως.
 καὶ τὰ μαντάτα ἔφθασαν εἰς ὤτα βασιλέως·
 660 εὐθύς ὀρίζει ὁ βασιλεὺς στρατείαν θαυμασίαν
 νὰ ἔορθωθῇ, νὰ συναχθῇ, νὰ πάγῃ ἔς τὴν Περσίαν.
 πλῆθος ἰπέων ἔδραμεν ὡς δέκα μυριάδες
 καὶ πεζικὸν ἀρίθμητον ὡς ἑκατὸν χιλιάδες,
 τῆς Δύσης καὶ Ἀνατολῆς πεζοὶ καὶ καβαλλάροι
 665 προσέδραμον μετὰ χαρᾶς, πάγουσιν ὡς κουρσάροι.
 ἀφ' οὗ δὲ ἐμαζώθησαν ἐτοίμως νὰ μισεύσουν,
 ἐκάθισαν εἰς τὴν βουλήν, τί στρατηγὸν νὰ πέψουν.
 μῆναν ἐδίδαν τὴν βουλήν τὸ τί μέλλει νὰ πράξουν,
 φοβοῦνται τὰ στρατεύματα μήποτε καὶ τaráξουν,
 670 καὶ γένηται ἐμφύλιον εἰς ὄλον τὸ φουσατό,
 καὶ βούλωνται νὰ στείλωσιν ταξίαρχον ἀρσάτο.
 τὸ πλῆθος οὐκ ἠρκήθηκεν εἰς τὴν βουλήν ἐκείνη,
 ἀλλὰ ζητοῦν, παρακαλοῦν νὰ πάγῃ πρὸς ἐκείνην
 ὁ μέγας Βελισάριος, νὰ δώσῃ τὴν βουλήν του
 675 καὶ τὰ στρατεύματα εὐθύς νὰ πάρουν τὴν εὐχὴν του.
 ὁ βασιλεὺς βουλόμενος τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι,
 τοῦ πλήθους ἀνακήρυξιν βούλεται θεραπίσαι.
 εὐθύς ὀρίζει ὁ βασιλεὺς νὰ ἔλθῃ ὁ Βελισάρις,
 νὰ ᾤῃ κι αὐτὸς τὸν λόγον του ὁ στρατηγὸς ὁ Πάρις.
 680 ἔρχετ' ὁ Βελισάριος κατὰ τὸν ὀρισμὸν του
 κ' ἐκεῖ ᾤκατσεν, ἔλεγεν μέσα ἔς τὸν λογισμὸν του
 „ἔμεναν τί μὲ θέλουσιν, ἄνθρωπον τυφλωμένον,
 ἀπὸ τὸ φῶς μου σκοτεινὸν καὶ καταδικασμένον;
 τ' εἶναι τὰ λέγουν μέσα τους καὶ τ' εἶναι τὰ λαλοῦσιν;
 685 μένα μὲ φέρασιν ἐδῶ μόνον νὰ μὲ γελοῦσι.

653 ἡδία   654 ἔξαιτις ausus sum, ἔξαιτῆσ liber   655 δράμου
 657 φέρνον   663 ἑκατὸ χουιάδες   664 παιζῆ   666 μισεύσου   667
 ἀπεύσου   668 πράξου   669 τaráξου   671 ἀρσάτο quid sit nescio
 672 ἔρκ.   673 ἄλα παρακαλοῦ   675 πάρου   677 βούλωνται θερα-
 πῆσαι   680 ἔρχεται   684 λέγου   685 ἀμεγελοῦσι

τίνα θέλουσι στρατηγὸν καὶ μὴ νὰ μὲ διαλέγουν.“
 προφθάνουσιν οἱ ἄρχοντες, Βελισαρίῳ λέγουν
 „ἄρχοντα Βελισάριε καὶ θαυμαστὲ τῆ πράξει
 καὶ εἰς πολέμους πρακτικὲ καὶ λόγῳ τε καὶ τάξει,
 690 φουσατὸν ἔχομεν πολὺ, καλὸν καὶ διαλεμμένον,
 θέλομεν οὖν καὶ στρατηγὸν, ἄνδρα προτερημένον,
 καὶ οὐχ εὐρίσκομεν τινὰν νῆναι πεπαιδευμένον,
 εἰς γνῶσιν καὶ εἰς ἀρετὴ καλῶς ἀνδρειωμένος.
 ἐφέραμέν σ' ὡς πρακτικὸν νὰ δώσης τὴν βουλή σου,
 695 καὶ παρευθὺς νὰ ποίσωμεν ἡμεῖς τὴν ἐντολή σου.“
 καὶ τότε ὁ Βελισάριος ἄρχεται πῶς νὰ κλαίγη
 μὲ λόγους πολὺ θλιβεροὺς καὶ πρὸς αὐτοὺς νὰ λέγη
 „ἄρχοντες τοπαρχεῦοντες, γνῶσει τετιμημένοι,
 συστρατιῶται εὐγενεῖς, ἄνδρες λελαμπρυσμένοι,
 700 οὐδὲν φοβεῖσθε τὸν θεὸν νὰ μὲ παραπονήτε;
 ἀφ' ὅτου μὲ τυφλώσατε, τῶρα καταφρονεῖτε.
 τί μὲ γελᾶτε τὸν πτωχὸν καὶ τὸν τετυφλωμένον;
 ἀφήτέ με τὸν ἄτυχον καὶ τὸν ἀπολεσμένον.
 τί μὲ λυπεῖτε; δέομαι μὴ μὲ παραπονήτε,
 705 τὸν Βελισάριον τὸν πτωχὸν μηδὲν ἐξουθενήτε,
 ἐμένα τὸν ἐπήλωσε ὁ χρόνος τιμημένον
 καὶ τῶρα μὲ κατέστησεν ὁ χρόνος τυφλωμένον,
 ἐμένα τὸν ἀνέβασεν ἡ ἡμέρα καὶ ἡ τύχη,
 περιπατῶ χωρὶς τὸ φῶς καὶ κρούω εἰς τὰ τεῖχη.
 710 τὸν τόπον καὶ τὸ στάσιμον καὶ τὴν τιμὴν τὴν πρῶην
 ἦν εἶχα ὅταν ἤφερα τὸ δεύτερον Χοσρόην,
 τὸν ῥήγαν τὸν ἔξακουστὸν τῆς νήσου Ἑγγλητέρας,
 καὶ τὸν λαὸν τοῦ ἐφόνευσεν ἐν στόματι μαχαίρας,
 ὃν βασιλεὺς ἐτίμα με εἰς τὸν ἀρχαῖον θρόνον,
 715 καὶ νῦν τὰ πάντ' ἀπώλοντο τῷ φθόνῳ ἕνα χρόνον.
 ἄτιμον, ἄδοξον, τυφλὸν, μᾶλλον ἀπηλπισμένον,
 κὶ ἀπὸ τοὺς μὴ γινώσκοντας καὶ περιφρονημένον,
 ἀφήτέ μ', ἄρχοντες, λοιπὸν, μηδὲ μὲ τυραννήτε,
 καὶ τῆ ψυχῇ μου δυσωπῶς εἰς δάκρυα μὴν κινήτε.

686 θέλουν 690 διαλεμένο 694 ἐφέραμέσε 696 τότε λέγει
 698 ἄρχονταῖς τὸ παρχεῦονταῖς 700 παραπονήται 702 γελᾶται 703
 ἀφήται 704 λυπῆται παραπονεῖται 708 ἡμέρα 712 αἰγλητέρας 714
 ὁ β. αἰτοῖμα 715 πάντα 717 ἔτιμον 718 με τοιραννήται 719 δυσωπῶ

- 720 τοὺς ὀφθαλμοὺς μου ἐβγάλετε, καὶ τῖρα μὲ γελάτε·
 ἄφητέ με τὸν ταπεινὸν, μὴδὲν μ' ἀποχαλάτε.
 ἐσεῖς βουλήν οὐ χρῆζετε ἐκ τὸ ἐμὸν τὸ στόμα,
 διατί τὸν λόγον τοῦ τυφλοῦ πατεῖτέ τον ὡς χῶμα.
 οἱ βλέποντες οὐ χρῆζουσιν βουλήν τετυφλωμένου
- 725 οὐδὲ ἀνθρώπου σκοτεινοῦ καὶ καταδικασμένου.
 ἂν ἔλαμπεν ὁ λόγος του πλέον ἢ τὸ φεγγάρι,
 τάσσουν τα ὡσπερ ἄχυρα ἢ ὡς ἑνὸς τσαγγάρι.
 μὴδὲν μὲ παραβγάλατε πλέον νὰ ὀμιλήσω,
 καὶ δώσω τὸ κεφάλι μου ἔς τὸν τοῖχον νὰ τὸ λύσωι.“
- 730 καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας πρακτικὸς τε καὶ γέρων
 πνεῦσι τὸν ἦλθεν ἄνωθεν καὶ λόγος ἔξ ἀέρων,
 μέγας καὶ φρονιμώτατος καὶ τῆς βουλῆς οἰκείος,
 τῇ γνώσει ἐπιτήδειος, ὅλως ἀνὴρ καὶ θεῖος,
 τῷ βασιλεῖ προσέρχεται ὅλως λελυπημένος
- 735 καὶ λόγους λέγει πρὸς αὐτὸν εἶδει τεταραγμένος
 „σκηπτροκατάρχα, βασιλεὺς γῆς πάσης καὶ θαλάσσης,
 ἡ βασιλεία σου δίκαιον καὶ ἄδικον οὐ πρᾶσσεις.
 ὅλον τὸ πλήθος ἀγαπᾷ πολλὰ τὴν βασιλείαν,
 εἶναι κυρίῳ δέεται τὴν σὴν ζωὴν πλατεῖαν·
- 740 οἱ ἄρχοντές σου ἐπράξασιν ἄδικον διὰ φθόνον
 κ' ἐχάσες ἄρχοντα πιστὸν κ' ἔποικες μέγα φόνον.
 ἀλλὰ τολμῶ, παρακαλῶ τὸ κράτος σου τὸ μέγα·
 ἔχει ὁ Βελισάριος υἱὸν καλὸν καὶ μέγα,
 ἀνδρειωμένον, φρόνιμον καὶ πρακτικὸν κάκεινον.
- 745 καὶ χάρισε καὶ τίμησε ἀντὶ πατρὸς ἐκείνου,
 κἂν διὰ τὸν πατέρα του νὰ ἴλαφρωθῇ κάμπόσο,
 μὴν' ἀνασάνη καὶ αὐτὸς ἐκ τὸ κακὸν τὸ τόσο,
 ἵνα ἐλπίζουν καὶ θαρρόουν πάλιν οἱ ἄρχοντές σου,
 ὅτι τῶν δουλευτάδων σου δὲν λησμονᾶς ποτέ σου.“
- 750 εὐθὺς ὀρίζει ὁ βασιλεὺς νὰ φέρουν τὸν υἱὸν του
 εἰς τὸ παλάτιν μὲ τιμὴν ὡς ἴδιον ἐδικόν του.
 ἔτρεμεν ἡ καρδιά του μήπως ὁμοίως πάθη
 ὡσπερ καὶ τὸν πατέρα του, καὶ ἡ μορφή του ἐχάσῃ.

720 εὐγάλεται γελάται 721 μὲ 722 χρῆζεται 723 πατεῖται
 726 οἶτό 728 παραγάλαται 729 τοῖχον ego et Bursianus: τύχω
 731 νεύσει, *quod recte me emendasse confido* 735 εἶδει ser.: ἦδη
 736 πάσσοιο 741 καιχάσαισ 747 μοι ναάνασάνη 749 δαιλοισμονάσ
 751 ἦδιον

- Βελισαρίου τὸν υἱὸν ἐλέγαν τον Ἀλέειν,
 755 εἰς πάντα ἦτο ῥόκιμος, εἰς πράξιν τε καὶ ἔξιν.
 ὁ βασιλεὺς τὸν ἔστησε εἰς θρόνον τοῦ πατρὸς του,
 τιμᾷ καὶ ἀξιόνοι τον καὶ στήνει τον ὀμπρός του,
 καίσαραν τὸν ἐποίησε εἰς τὰ φουσατ' ἀπάνω·
 στρατοπεδάρχην ἄρχοντα καὶ πάντων ἀποπάνω.
 760 τὸ πλήθος ὅλον τοῦ λαοῦ θέλουν τὸν Αἰολέα,
 δοξάζουν, εὐφημίζουσιν τὸν μέγα βασιλέα,
 καὶ ἀγαποῦν καὶ θέλουν τον δι' ἄλλον κινδυνάριν,
 μᾶλλον διὰ τὸν πατέρα του τὸν μέγαν Βελισάριν.
 ὁ δὲ Ἀλέξιος εὐθὺς προστρέχει τῷ πατρί του,
 765 παρακαλεῖ καὶ δέεται νὰ λάβῃ τὴν εὐχή του.
 καὶ ὁ πατὴρ πρὸς τὸν υἱὸν λέγει τοῦτο „παιδί μου,
 ὕπαγε, τέκνον μου καλὸν, ὕπαγε ᾿ς τὴν εὐχή μου.“
 βουλευέται, καθοδηγεῖ, διδάσκει τον εἰς τέλος,
 καλὴν βουλήν τὸν ἔδωκεν, ὡς ἔδειξεν τὸ τέλος.
 770 λέγει του „τέκνον, βλέπουν σε, πάγεις μὲ παρῆρησία,
 πρόσεχε, φίλτατε υἱέ, σὰν φθάσης ᾿ς τὴν Περσίαν.
 οἱ Πέρσαι εἶναι πονηροὶ, βλέπε μὴ σ' ἀναπέισουν
 μὲ μηχανὰς πολεμικὰς κ' εἰς τέλος σ' ἀφανίσουν.
 σὺ δ' ἐξελθὼν ἐπιμελῶς τὰ ὄρη τῆς Ἀσίας
 775 ἂν καταλάβῃς ὄρια ἐκείνης τῆς Περσίας,
 τοὺς ἀναβάτας πρόσταξον νὰ φτιάσουν τ' ἄλογά τους
 καὶ νὰ ξεβάλουσιν εὐθὺς πάντα τὰ πέταλά τους,
 καὶ νὰ τὰ καλικώσουσιν τὰ πέταλ' ἀντιστρόφως,
 κ' εὐθὺς νὰ παίσης τοὺς ἔχθρους, νὰ τοὺς συγκαύσης * στρόφος,
 780 νὰ ποίσης τοὺς ἐνάντιους ὅλους ν' ἀπατηθοῦσιν,
 νὰ σὲ γυρεύουν ἀλλαχοῦ, νὰ ματαιοπονοῦσιν,
 νὰ φαίνεται κ' ἐξέρχεσαι καὶ σὺ νὰ τρέχῃς μέσα,
 νὰ σὲ γυρεύουν ἔξωθεν καὶ σὺ νὰ τρέχῃς μέσα,
 ἐκεῖνοι νὰ δικάζονται, νὰ ἔχουν μελετήσεις,
 785 καὶ σὺ νὰ ᾿σέβῃς ἔσωθεν νὰ τοῖς λεηλατήσης.
 καὶ νὰ ποιήσης, τέκνον μου, τιμὴν τοῦ βασιλέως

755 πράξεται καὶ ἔξη 758 φουσαταπάνω. possis igitur etiam φου-
 σάτα ᾿πάνω 762 κιντινάριν 766 του τὸ, em Bursianus 767 εὐγὴν sic
 770 βλέπουσαι 771 ᾿ς addidi 773 πολαιμοικὰς σ' addidi ἀφανίσου
 775 ἂν scr., καὶ cod. 776 ναυτιάσουν 778 πέταλαντιστρόφος 783
 versus exitum corruptum esse censeo, cum repetitionis nullam omnino
 causam invenire possim

- καὶ σὺ νὰ βγάλης ὄνομα ὡσπερ τοῦ Ἀχιλλέως,
 τῆς Κωνσταντινουπόλεως φήμην νὰ δώσης πάλιν,
 τῆς σῆς πατρίδος, καὶ χαρὰν καὶ παρρησιὰ μεγάλη,
 790 κάμου ὀλίγον κουφισμὸν τάχατε τοῦ πατρός σου
 κι ὀλιγοστήν ἀνακωχὴν ἐκείνης τῆς μητρός σου.“
 καὶ τότε ὁ Ἀλέξιος ὁ καῖσαρ πανοσίως
 δένει τὰ χέρια του σφικτὰ, ὡς ἔπρεπε ἀξίως,
 καὶ προσκυνεῖ πανευσεβῶς τὸν μέγαν βασιλέα,
 795 τὸν πανυπερισέβαστον, τοῦ κόσμου προμηθεά,
 πατέρα καὶ μητέρα του ἀπεχαιρέτησέ τους,
 ἔπεσεν εἰς τὸν τράχηλον καὶ κατεφίλησέ τους.
 ἐγείρεται μετὰ σπουδῆς, ἡμέρα ἦν σαββάτο,
 ἐπέζευσεν, ἐμίσευσεν, ἐδιέβη τὸ φουσατό
 800 μὲ ὄχλησιν, μὲ ταραχὴν, μεγάλην παρρησίαν,
 νὰ καταλάβῃ ἐσπούδαζεν ἐκείνην τὴν Περσίαν.
 ὡσπερ γὰρ λάμπει ὁ ἥλιος ἐν μέσῳ τῶν ἀστέρων,
 οὕτω καὶ ὁ Ἀλέξιος μέσον τῶν νεωτέρων.
 ἔλαμπε τὸ στρατόπεδον, τὰ νέα παλληκάρια,
 805 περιζωσμένα τ' ἄρματα, βαστῶντα τὰ κοντάρια.
 ὠδεύσασιν μετὰ σπουδῆς τοὺς κάμπους καὶ τοὺς κήπους,
 καὶ τ' ἄλογα χρεμέτιζον ὁμάδι μὲ τοὺς ἵππους.
 σαράντα ἑμέραις ἔτρεχον βία καὶ ἀμαξάδες·
 οἱ ἄνθρωποι ἐκουράστησαν ἄλογα καὶ γεωργάδες.
 810 ἐσύμωσαν, ἐπέσωσαν ἐκεῖ εἰς τὴν Περσίαν,
 καὶ τότε ὁ Ἀλέξιος προστάττει ἡσυχίαν.
 ἔκατσαν, ἐνεπαύθησαν, ἐφτιάσαν τ' ἄλογά τους·
 τριῶν ἡμερῶν διάστημα ἦτον ἀνάμεσά τους·
 οἱ Πέρσαι κ' οἱ Σαρακηνοὶ ἦταν συμμαζωμένοι,
 815 καὶ τῶν Ῥωμαίων ἡ στρατιὰ καλῶς ἀρματωμένη.
 τὴν ἐμπροσθέλαν τῶν Περσῶν, σαράντα χιλιάδες,
 εὕρισκεί βίγλα τῶν Γραικῶν ὡς δύο μυριάδες.
 θνήσιν πολλὴ τοὺς πολεμοῦν, τινὰς οὐδὲν γλυτόνει,
 μόνον ὀπῶ ἔχει δύναμιν νὰ διώχνη, νὰ σκοτόνη.
 820 ὡς τῶκουσεν, ὡς τῶμαθεν αὐθέντης τῆς Περσίας,
 ὅτι Ῥωμαίων ὁ στρατὸς ἔρχεται μετὰ βίας,

788 φήμηναδ. 801 τηπερσία 803 τῶνεωτέρων 805 τὰ ἄρμ.
 807 χρεμαίτοιζον 809 γιόργάδαις 812 τα ἀλογάτους 814 σημα-
 Ζομένοι 815 στράτευμα eod., ἡ στρατιὰ ser. 818 πολλὸν

- καὶ πῶς ἐχάσεν αἰφνιδιοῦ τὸ ἄνθος τοῦ φουσατοῦ.
φοβάται τὴν εἰσέλευσιν τοῦ στρατηγοῦ κοντά του,
μήπως εἰσέλθῃ εἰς τὴν Περσιὰν καὶ θανατώσῃ πάντας.
- 825 καθίζει καὶ βουλευέται, κράζει τοὺς Πέρσας πάντας,
καὶ δίδοται εἰς τὴν βουλὴν νὰ στείλῃ ἀποκρισιάριν
πρὸς τὸν Ἀλέξιον αὐτὸν, τὸν νέον Βελισάριν,
πέμπει συχνὰ μηνύματα εἰς Καίσαρα τὸν μέγαν,
ἀποκρισιάριν φρόνιμον καὶ πλουτισμόν τε μέγα·
- 830 διακόσια ἄλογ' ἔστειλε λογάρι φορτωμένα
καὶ καμουχάδες, χάσδια, βλαντία τιμημένα,
τριάντα λίτραις νὰ τελῆ χρυσάφιν πᾶσα χρόνον,
νὰ χαλινώσῃ τὸν θυμὸν, νὰ καταπαύσῃ φόνον,
καὶ νὰ γυρίσῃ ὀπισθεν, νὰ καταλίπῃ Πέρσας.
- 835 κατέστησεν, ἐδούλωσεν τοὺς Πέρσας θεραπεύσας·
εἰς πόλιν ἐπεστράφηκεν, εἰς τὴν πατρίδα μᾶλλον,
καὶ κέρδος ἤφερεν πολὺ καὶ πλουτισμόν μέγαν,
φέρνει καὶ παραδίδει τὸν ὄμπρὸς (᾿ς) τὸν βασιλέα.
ὁ βασιλεὺς ἐθαύμασε τὸν νέον Ἀχιλλέα·
- 840 βλέπει τὸν θησαυρὸν πολὺν καὶ ἐκ διπλοῦ ἐχάρη,
Ἀλέξιον ἐτίμησεν ὡς νέον Βελισάριν.
τὴν οὖν διήγησιν αὐτὴν τὴν Περσικὴν ἀφῶμεν
καὶ ἐπὶ τὸ προκείμενον πάλιν ἐπανελθῶμεν.
ὡς οὖν ἠκούσθη πανταχοῦ τὸ πρᾶμα καὶ ἠπλώθη,
- 845 ὅτι ὁ Βελισάριος ὁ μέγας ἐτυφλώθη,
τινὲς τὸ ἐπιστεύσασι, τινὲς τὸ ἀπιστοῦσαν,
καὶ στήσαν ὅλοι μέσα τους νὰ στείλουσι νὰ ᾿δοῦσι,
εἰ ἔστι τοῦτο ἀληθὲς ὡς οἱ πολλοὶ ἐβούωσαν,
ὅτι τὸν Βελισάριον τὸν μέγαν ἐτυφλώσαν,
- 850 τὸν νικητὴν τὸν κραταιὸν, τὸ νίκος τῆς * ρουσίας,
ἐτύφλωσάν τον ἄδικα, φθόνῳ τῆς γερουσίας.
πάντες οἱ μαχιζόμενοι ἐχαίρουνταν τὸ δρᾶμα,
ἀποκρισιάριους ἔστειλαν νὰ μάθουσι τὸ πρᾶγμα,

822 ἐφνηδοῦ 823 στρατηγί 826 βουλίνα ἀποκλησάριν 827
τὸν νέον 829 ἀποκλησάριν 830 ἄλογα 837 πὸ sic 838 (᾿ς) addidi
839 τὸν αἶον 841 ἀλέξιοιων αἰτήμησεν 846 ποιστεύσασι sine augmento
848 ἔστη 850 στὸ νικητὴν ρουσίας quid sit nescio; de Ῥωσσία certe
non cogitandum. videtur Περσίας scribendum esse. 851 φθόνον, em
Bursianus 852 δράγμα 853 ἀποκλησάρους

ἄρχοντας εἰς προσκύνησιν μεγάλου βασιλέως,
 855 νὰ ἴδουν τὸν Βελισάριον, τὸν φοβερὸν ταχέως,
 τὸ πῶς τὸν ἐκατάστησεν ὁ φθόνος τῶν ἀρχόντων,
 ὃν ἐτρομάσαν βασιλεῖς κ' ἢ ἔπεροψιά ἀρχόντων.
 ἦλθασι γοῦν οἱ πρεσβευταὶ, ἐσῶσαν εἰς τὴν χώραν,
 ἄρχοντες πάνυ θαυμαστοὶ, φέρνουσι καὶ τὰ δῶρα.
 860 ἐδέχθη τους ὁ βασιλεὺς ὡς ἔπρεπεν ἀξίως,
 εὐγενικὰ καὶ τακτικὰ ὡς τιμίους παντοίως.
 ὀρίζει γοῦν ὁ βασιλεὺς, κοσμοῦσιν τὸ παλάτιν,
 μικροὶ μεγάλοι ἅπαντες νᾶλθουν εἰς τὸν προστάτην,
 καὶ νὰ σταθοῦν τιμητικὰ, λαμπροενδεδυμένοι,
 865 νὰ συναχθοῦν οἱ τοπικοὶ, νὰ ἴδουν ἀπεσταλμένοι.
 πῶς νὰ τὸ γράψω, νὰ τὸ ἴπῳ κάκεινο πῶς καὶ πότε,
 τὴν παρῆρσίαν τὴν πολλὴν εἰς τὸ παλάτιν τότε;
 τριγύρου γὰρ ἐκρέμοντο κουρτίνας χρυσιωμέναις,
 χρυσίον καὶ ἀργύριον, λιθομαργαρωμέναις.
 870 τοῦ βασιλέως ἄνωθεν τέντα κεκοσμημένη,
 μὲ λιθομαργαρόχρυσον ὄλ' ἦτον κεντημένη.
 καὶ κύκλῳ στέκαν ἄρχοντες λαμπρῶς ἐνδεδυμένοι
 καὶ μετὰ τάξεως πολλῆς ὅλοι κεκοσμημένοι.
 ὁ βασιλεὺς ἐκάθισεν εἰς θρόνον ἐπηρμένον,
 875 λιθομαργαροζάφειρον, παλασοξομπλισμένον,
 ὡς ἐπηρμένος βασιλεὺς ὅλως ἐξαστραπτίζων.
 ὁ θρόνος ἦν ἐγκολαπτὸς, ὀλολαμπὶς χρυσίζων.
 ἐκ δεξιῶν κὶ ἀριστερῶν ἴσαντο δύο παῖδες,
 τοῦ βασιλεῶς παιδόπουλα, τὰ ἔτη δις δεκάδες.
 880 καὶ ποῖος νοῦς νὰ δυνηθῆ νὰ γράψῃ τί ἐφοροῦσαν;
 τόσο Ζαφειρομπάλασον, οἱ πάντες ἀποροῦσαν.
 μηνοῦσιν πρὸς τοὺς ἄρχοντας τοὺς πρεσβευτὰς ταχέως
 ἐλθεῖν εἰς τὴν προσκύνησιν μεγάλου βασιλέως.
 τριάκοντα ἐφέρασιν λεκάναις χρυσιωμέναις
 885 καὶ ἄλλαις δὲ τριάκοντα φλουρία γεμισμέναις,
 καὶ ἕτεροι τριάκοντα, ἕς τοὺς ὤμους των δεμένα,
 χάσδια χρυσοτζάμπωτα, χρυσιοκομισμένα.

855 ἐκατάστησαν 857 καὶ πέρ ὁ ψὶ ἀρχ.: εἰς Bursianus conl.
 v. 970 858 ἦλθασσοι 863 νὰ ἔλθου fort. προστάττει 871 ὄλητον
 (sic) 879 βασσοιλαίωσ 887 fort. χρυσιοκοσμημένα

ταῦτα καὶ ἄλλα ἔφερον κανίσκιν βασιλέως.
 κι ὁ βασιλεὺς μετὰ τιμῆς δέχεται αὐτοὺς εὐθίως.
 890 εἰς θρόνους ἀξιόλογους ὀρίζει νὰ καθίσουν.
 ἂν ἔχουν τίποτε νὰ ποῦν καὶ πάλιν νὰ ῥωτήσουν.
 προσερωτῶσιν οἱ ἀρχοντες „ποῦ ἔναι ὁ Βελισάριος.
 ὁ θαυμαστὸς, ὁ φρόνιμος, ἀστεροδρόμος Ἄρης,
 ὃν εἶχομεν ἐξακουστὸν, πιστὸν τῆς βασιλείας;
 895 πῶς οὖν οὐκ ἔστι καὶ αὐτὸς μετὰ τῆς συνοδίας;
 τότε ὁ Βελισάριος μετὰ ταπεινοσύνης
 ἐξέρχεται διακρατῶν καυχὴν ἐλεημοσύνης,
 εἰς τὸνα χέρι τὸ καυχὴν κ' εἰς τᾶλλο δεκανίκι,
 καὶ τοῦτο ἦτον ὄνειδος (ς) τοῦ βασιλεῶς κανίσκι.
 900 τοὺς ἄρχοντας ἐγύριζε καὶ τὸ καυχὴν δεικνύων
 καὶ λόγους καρδιοφλόγιστους λέγει μετὰ δακρύων
 „δότε Βελισαρίῳ ὄβολὸν πικρῶς ἀδικημένῳ,
 τῷ παρ' ὑμῖν τοῖς ἄρχουσιν ἀδίκως τυφλωμένῳ.
 βλέπετε Βελισάριον, ἄρχοντες, βλέπετέ τον·
 905 δότε του, λέγω, ὄβολὸν, δότ', ἐλεήσετε τον.
 τοῦτον ἢ τύχη ὕψωσε εἰς θρόνον ἐπηρμένον,
 κι ὁ φθόνος τὸν ἐποίησεν τυφλὸν ἀπολεσμένον·
 βλέπουν, θωροῦν οἱ ἄρχοντες οἱ θαυμαστοὶ ἐκεῖνοι,
 πῶς τὸν ἐχάσαν ἄδικα, καὶ μέμφονται κάκεῖνοι.
 910 τοῦτο γὰρ καὶ ἐποίησε ἐπὶ ταυτοῦ κάκεῖνος,
 νὰ τὸν ἰδοῦν οἱ ἄρχοντες κι ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος,
 νὰ προσλάβῃ ὁ βασιλεὺς ἐκ τούτων πρεσβεολόγους
 κατηγορίαν, ἐντροπὴ καὶ ὄνειδος καὶ ψόγους.
 καὶ πάλιν ἐτριγύριζε μὲ τὸ καυχὴν ἔς τὸ χέρι,
 915 μὲ βρυχισμοὺς καὶ στεναγμοὺς ἐλάλει * ἕνα χέρι
 „δότε μοι, λέγω, ὄβολὸν, δότ', ἐλεήσετε με·
 μισεῖτε πάντες τ' ἄδικον, ποιεῖτε δικαιοσύνη.“
 καὶ εἰς ἀπὸ τούτων ἄρχεται νὰ μανίζει,
 πρὸς Βελισάριον αὐστηρῶς λέγει καὶ ὀνειδίζει
 920 ..παῦσαι, κύρ Βελισάριε, μὴ ζῆτει ὡσπερ πένης·
 οὐ γὰρ ὑπάρχεις ἐνδεής, οὐ ξένος ἀπὸ ξένης.

889 δέχεται 891 ναποῦ 895 οὐκέστη . 899 (ς) add Bursianus
 905 δῶται 907 ἀπωλαισιμαίνων 908 βλέπου θεωρου 909 videtur
 esse in libro κακείνος 911 ἡδοῦ 912 fort. πρσβέας λόγους . 913
 fort. κατηγορίας 915 ἕνα χέρι non intellego 916 αὐτ' 921 εἰπάρ-
 χεις ἐνδαίησ

- δὲν ἐν αἰσχύνῃ κ' ἔντροπῇ, ὁ μέγας Βελισάρις
 νὰ τριγυρίζῃ, νὰ ζητῇ ὡσάν διακονιάρης;
 εἰ γὰρ καὶ γέγονας τυφλὸς, ἀλλ' ἔχεις ἔξ οἰκείων·
- 925 ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ τρέφου ἔξ ἰδίων.
 καὶ νὰ καὶ τοῦτο τὸ φλουρὶ καὶ μὴ μᾶς ἐντροπιάζῃς,
 νὰ τριγυρίζῃς, νὰ ζητῇς, "δότε" νὰ ματαιάζῃς."
 καὶ τότε ὁ Βελισάριος τὸν ἄρχονταν ἐλάλει
 „ἀλήθεια λέγεις, ἀδελφὲ καὶ ἄρχοντά μου Ῥάλλη·
- 930 ἔχω κἀγὼ ἔς τὸ σπήτι μου πλοῦτον καὶ θησαυρίζω,
 ἀλλ' ὀφθαλμοὺς στερουόμενος τὸν πλοῦτον τί τὸν χρῆζω;
 ὅμως οὖν οὐκ αἰσχύνομαι δεῖκνύειν τὸ κακό σας·
 οὕτως γὰρ με κατέστησε ὁ φθόνος ὁ δικός σας.
 λέγεις καὶ ὄνειδίζεις με πῶς εἶμαι διακονιάρης·
- 935 ἄμποτε νάβλεπ' ὁ πτωχὸς κι ἄς ἤμουν διακονιάρης,
 παρὰ κ' ἐγίνομουν τυφλὸς καὶ σύ 'σαι φλαμπουριάρης,
 κ' ἔκατσε κι ὄνειδίζεις με σάν νάμουν εἰς ταρτάρης.
 ὅμως οὐ παραδέχομαι νὰ λάβω τὸ φλουρὶ σου·
 βάλε το ἔς τὸ σακκούλι σου, σφίξέ το ἔς τὸ λουρὶ σου.
- 940 ἀπὴν μὲ ποίκετε τυφλὸν, τυφλῶν τέχνη ποιοῦμαι,
 καὶ ὡς τυφλὸς καὶ δυστυχῆς θέλω καὶ διακονοῦμαι,
 νάρχωμαι μὲ παιδόπουλον νὰ με κρατῇ κ' τὸ χέρι,
 νὰ βάνω ἔς τὴν καρδιά σας φαρμακερὸ μαχαίρι,
 νὰ με θωροῦν τὰ μάτια σας, νὰ σφάζωνται ἡ καρδιαῖς σας,
- 945 νὰ τριγυρίζω μέσα σας δείχνων ταῖς ἐντροπαῖς σας."
 ἀκούσαν ταῦτ' οἱ ἄρχοντες, κλαίουν τε καὶ λυποῦνται,
 καὶ Βελισάριν ἅπαντες πικρῶς θρηνολογοῦνται.
 κατηγοροῦν καὶ μέμφονται τὸν μέγαν βασιλέα,
 πῶς Βελισάριν ἔποιεν, τὸν μέγαν Ἡρακλέα.
- 950 ἐμίσεισαν οἱ ἄρχοντες, πάγουσι τὴν ὁδὸν τους·
 κι ὁ βασιλεὺς τιμητικὰ ἀπεχαιρέτησέ τους.
 οἱ ἄρχοντες ἐδιέβησαν, ἐφήμησαν ἔς τὸν κόσμον,
 ὅπως τὸν Βελισάριον, τῆς πόλεως τὸν σῶσμον,
 τὸν μέγαν, τὸν ἐξαιρετον, τῆς βασιλείας τοῖχον
- 955 καὶ τῶν Ῥωμαίων ἀρχηγὸν καὶ μέγαν τροπαιοῦχον,

922 δενέναισχύνῃ 924 ἀλάχεις 928 τότε 931 τῷ πλοῦτο
 τιτοχρίζω 932 οὐκ αἰσχ. ser., καισχίνομαι cod. 935 νάβλεπα ἀσίμου
 937 σάν ἄμου 940 ἀποιμεποίκεται 942 ἐκ 944 οἱ 946 ταῦτα
 οἱ ἄρχοντασ 952 στὸ 953 τὸ β.

τὸν φρόνιμον, τὸν εὐτυχῆ, τὸν μέγαν ἀρχηγέτη,
 καὶ τῶν πτωχῶν θεραπευτὴν καὶ θεῖον εὐεργέτη
 ἐτύφλωσε ὁ βασιλεὺς διὰ φθόνον τῶν ἀρχόντων
 κ' ἔλαβεν ὄνειδος πολὺ ἐκ πάντων τῶν τυχόντων.
 960 οἱ δὲ ἀντίδικοι κ' ἐχθροὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως
 ἐχάρησαν, εὐθύμησαν, ὅτι οὐκ ἔχει πόλις
 δευτέρον Βελισάριον νὰ τὸν τρομάσουν πάντες·
 καὶ μετὰ τοῦτο χαίρουσιν οἱ ἐναντίοι πάντες.
 ἡμεῖς δὲ βίβλους ἔχομεν σοφῶν καὶ διδασκάλων,
 965 καὶ διηγοῦνται θαυμαστῶς τὰς γνώμας τῶν μεγάλων.
 γραμμάτων τε διήγησιν εἰς ἀκριβῆ τὴν λέξιν
 νῦν καθηρημένησα, λαλῶ λόγους παιδείας ἔξιν,
 εἰς ὁμαλὴν καὶ ταπεινὴν λέξιν τῶν ἐρμηνέων,
 ὅπως γνωρίσωσι πολλοὶ τὸν φθόνον τῶν Ῥωμαίων.
 970 καὶ διὰ τὸν φθόνον τὸν πολὺν, τὴν ἑροσιανὴν τὴν τόσην,
 τὴν βασιλείαν ἐχάσασι καὶ τὴν τιμὴν τὴν τόσην.
 ἀπώλεσαν τὰ κάστρη των, ἐχάσασιν ταῖς χώραις,
 καὶ περπατοῦν αἰχμάλωτοι καὶ γέμουν καὶ τῆς ψύρας.
 βλέπεις, υἱέ, τί πολεμεῖ ὁ φθόνος εἰς τὸν κόσμον;
 975 ὄνειδισμένοι περπατοῦν οἱ ἄρχοντες τὸν δρόμον.
 ἐπῆραν τὸ κατήφορον, στήναι οὐκ εὐποροῦσι,
 τὸ ποῦ νὰ δράμουν δὲν ἔμποροῦν, λυποῦνται, ἔξαποροῦσι.
 ἐγὼ μὲν οὖν ἀπίραστος, ἀπρόκοπος γραμμάτων
 διήγησιν θέλω εἰπεῖ ἀληθινῶν πραγμάτων.
 980 ἄλλ', ἐπουράνιε θεέ, ψεύστην νὰ μὲ ποιήσης!
 ἂν μὴ πρόνοιαν χρηστὴν σὺ ὡς θεὸς ποιήσης.
 τὸ γένος τῶν Ἰσμηλιτῶν σπουδὴ μεγάλη ἔχει.
 καὶ μηχανὰς πολεμικὰς καθημερινὸν ζετρεχεῖ.
 ἀμέλειαν ἔχουσιν πολλὴ καὶ ἔπαρσιν Ῥωμαῖοι
 985 καὶ διὰ τοῦτ' ἐγίνοντο ὡσπερ οἱ Ἰουδαῖοι·
 τὸ γένος Ἰσμηλιτῶν ὡς ἄνδρες Ῥωμαεῖοι
 τὸν τόπον ὅλον ἔχουσιν ὃν εἶχον οἱ Ῥωμαῖοι.
 μονάφεντον, ὀρητικὸν, θάνατον οὐ φοβεῖται·
 ὅς τὸ μέτωπον τὴν τύχην του φωνάζει, διηγείται.

959 καὶ ἔλ. πολλοὶ 960 εἰ δὲ 964 δαί 966 γραμμάτων
 967 ἔξει 968 λέξει 970 πολὴ 971 τιμῆ 975 ὃν εἰδισμένοι περπατοῦ:
 em Bursianus 977 δράμου δὲ μποροῦ λυποῦτε 981 χρηστὴ 982
 ἑσμαιοῦτων 983 πολαιμηκάσ 984 πολλοὶ 985 τοῦτο 986 εἰσμαιοῦτων

- 990 ἕναν θεὸν πιστεύουσιν, ἕναν αὐθέντην ἔχουν,
ὅσα θελήσῃ ἀφέντης τοῖς, ὡς τὰ μελίσσια τρέχουν.
σπουδὴν, ὁμόνοιαν πολλὴ ἔχουν Ἰσραηλίται,
ὡσπερ ποτὲ εἰς Μωυσῆ εἶχον Ἰσραηλίται.
ποτὲ ὁμόνοιαν Γραικοὶ, ποτὲ μοναυθεντείαν
995 οὐκ ἔστιν δυνατὸν ἰδεῖν οὐδὲ κληρονομίαν·
διὰ τοῦτο καὶ ἀνάκλησιν οὐκ εὐποροῦν νὰ ἴδουσιν,
οὐδὲ θεάσονταί ποτε ὅσα κ' ἂν τραγυδοῦσιν.

---

991 ἀφέντιστος . 995 ἡδεῖν.

Appendix observationum.

p. 5, 112. Ex hoc potissimum versu et eis qui insequuntur apparere puto eam huius carminis formam quae edita est a Maurophryde minus auctoritatis habere quam carmen a me editum. etenim in recensione Parisina omissa et deleta sunt quaecunque ad solum Bryennii filium pertinere videbantur, quo magis universam quandam naturam indueret hoc carmen, quae ad omnium hominum vitam sapienter instituendam accommodata esset. — p. 9, 214. possis aut ᾠδήμους legere aut (id quod potius probaverim) delere articulum τούς. — p. 12, 283. ἀπλόγος putaverim esse glossema quo genuina vox ὑπαίτιος sede sua mota fuerit. — p. 12, 289. videtur mihi nunc scribendum esse ὁ πλοῦτος δ' ἀποβαίνει. nimirum ἀπουέει sic scriptum errori scribarum quo ἀπομένει ortum est ansam dedit. (ceterum post ἀπομένει in annotatione critica B delendum est, cum alium versum habeat cod. B.) — p. 16, 374. scribendum videtur τὸν ὄνειδίσης. — p. 16, 392 ss. non satis apparet ex annotatione critica quae sit scriptura librorum. etenim quae dixi post v. 391 legi in A, praecedunt scripturam a me ex A in ipso contextu positam: in v. 393 pro του (quod Bursiano debeo) habet A σου, eiusdem autem versus nec vola nec vestigium conspicitur in B qui nihil praebet praeter verba in A interpolata, quae ego reieci. ceterum Bursiano ἐπὶ τὸ ἑλληνικώτερον scribendum videbatur ἀνδρὶ φρονίμῳ καὶ καλῷ. (nota critica λαί erratum est pro καί.) — p. 26. Exitum codicis B et dixi elegantiozem esse et nunc declaro mihi genuinum videri et ab ipso poeta profectum, eos autem versus qui inde a v. 514 (p. 21 ss.) leguntur, non videri ab ipso Alexio scriptos, sed ab aliena manu additos. unde quaestio oritur num forte in restituendo carmine maior auctoritas tribui debuerit codici B quam a me factum est. sed ne hoc quidem dissimulandum est permultis locis solius B scripturas sine codicis A ope omnino sensu cassas esse. est sane difficillimum in huiusmodi carminibus quae facili opera amplificari atque augeri potuerunt genuina a spuriiis discernere; sed non nego si res integra esset, me nunc eos versus quos B post v. 472 addit in ipso contextu esse collocaturum. — p. 26, 516. possis ἀλλ' ὡς στερρός καὶ φρ. — p. 32, 16. ἀκμί et ἀκομί legere me memini in Erophile traegodia. — p. 33, 42. τράνα est vox italica traino. — p. 35, 106. ὄχρᾶ est pro χοιά. cf. p. 131, 262. — p. 40, 246, quod hic et alibi correxi

αὐτὶ(v) pro librorum scriptura πτήν, id iniuria me fecisse nunc arbitror. videntur enim eo tempore et ἀπτιν et πτιν dixisse pro eo quod debebat esse αὐτιν et φτιν. mutatio litterarum eadem est atque κλέφτης κλέπτης. — p. 48, 507. recte quod ad sensum adinet ἰστιά scripsi, sed fuit re vera νιστιά forma eadem ratio: facta qua νόμος dicunt pro ὄμος. itaque νιστιά debebam scribere. de ipsa voce dixi ad Ἡμπερίον v. 211. — p. 49, 552. corrige errorem tyrothetae κολιόδ. pro κοιλιόδουλον. — p. 49, 563. retinui codicis scripturam δέν θελει, pro qua nolui substituere δέν θέλει. inest enim in hac re subtilior quaedam ratio de qua alibi dicam. — p. 52, 637. codicis scriptura servata legendum est λύτρωσ' μέν'. — p. 54, 29. scribe παιδιὰ κανακεμένα, dulcissimos liberos. — p. 61, 281. pro κιντινάρι sine ulla dubitatione rescribendum est κινδυνάρι, deinde commate deleto iungendum esse puto ὡς ἐδεπὰ τελειοῦννται μισό καὶ κινδυνάρι: et hic quidem finem capiunt miseriae atque periculum. μισό tamen me certa atque indubitata ratione interpretari posse non affirmo. — p. 106, 5. scribendum censeo τὰ θε' πράξη et ἐσᾶς: poeta dicit se non ignorare (οὐδέν' ἤξεύρω) neminem (practer se) fore qui vobis (ἐσᾶς) exponat quae futura sint (τὰ μέλλοντα τοῦ κόσμου τὰ θε' πράξει = ἃ μέλλει πράξειν ὁ κόσμος). — p. 107, 13. rectius ῥίμα. — p. 108, 91 sq. in fine v. 91 pone comma, fortiozem autem notam in fine v. 92. — p. 110, 154. hic aliquid turbatum esse censeo, nisi forte versus periit. — p. 111, 197. fortasse fuit ὅτι ὄσον γέρον γέροντες. — p. 113, 52 ss. hunc locum turbatum esse vix necesse est demonstramus, sed corruptum fuisse iam in eo carminis exemplari unde recentius carmen Venetum deductum est inde apparet quod eos versus qui hic sunt 52—54 non expressi sunt in altero carmine (p. 127, 100). ut taceam de παρασουλικός quod ne nunc quidem explicare possum, videtur mihi lacuna statuenda esse post v. 53, ad quam explendam hunc ludendi causa finxerim versum: τὸ ὄνομά σου ἔθηκε καὶ γάδαρόν σε κράζει. si hariolari liceat dixerim sensum vocis παρασουλικός esse conveniens, ut sic veritas 'omnia tua conveniunt cum forma corporis'. sed videant Graeci quid sit παρασουλικός. ceterum nescio quo casu factum est ut soloecum νομοκάνονον legeretur v. 58 pro eo quod rectum est νομοκάνονα: conf. p. 127, 106. — p. 115, 96. fort. ἔδ', ἀλου-ποῦ κτλ. ecce volpes astuta huiusmodi sermones incipit. — p. 119, 258. nunc defenderim πηλά quae est iusta interpretatio scripturae codicis: merum lutum loqueris. — p. 152, 328. debebam τὰ πτιά σου vel τ' ἀπτιά σου: cf. quae dixi ad p. 40, 246. — p. 192, 440. sc. τ' ἔτοιμα. sed fortasse fuit 'ς τ' ἄτιμα. — p. 197, 594. fort. πέτσας scribendum. sed et huic et aliis locis huius carminis difficillimi salus expectanda est codice Parisino conlato. — p. 199 ss. Πωρικο λόγον quem primum a se editum esse Sathas opinatus erat plus semel Venetiis impressum esse nuper certiozem me fecit Legrandius, cuius humanitati debeo librum ut puto rarissimum: Βίος Αἰσώπου τοῦ Φρυγίου. Νεωστὶ μετατυπωθεὶς εἰς κοινὴν γλῶσσαν. 1783. Ἐνετήσιν, ἀψηγ'. Παρὰ Νικολάω Γλυκεῖ τῷ ἔξ Ἰωαννίνων. Con Licenza de'

Superiori: quo libro inde a. p. tertia usque ad p. 92 continetur vita Aesopi quae vulgo Planudi ascribitur, sequitur p. 93—96 Ὀνομασία με συντομίαν φραϊάν ὄλων τῶν ὀπωρῶν. scripturas a mea editione diversas hic apponui. — p. 199, 2. Κύτρου 3 ἐπικέρνης προ πρωτοναταρίου editio Veneta habet Καίσαρος. deinde eadem praebet Μύλου τοῦ Μεγάλου λογοθέτου 4 Νερανζίου τοῦ πρωτοστάτορος, Ῥωδακίνου τοῦ ἐπιτραπέζης. Κερασίου τοῦ Μεγάλου Δουκὸς Δαμ. 5—11 πρωτοβεστιαρίου. Μούσκλου καὶ Σύρβου τῶν παρακιμωμένων [sic, ser. παρακοιμ.]. Σύκου καὶ Ζηζίφου [qui est idem atque Τζίντζιφος v. 8 commemoratus] τῶν γραμματικῶν. Κρανίου καὶ Συκαμίνου τῶν Κεντηριόνων. εἶτα ἐξῆλθεν ἡ Σταφυλῆς [ser. Σταφυλίς] ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλέως Κυδωνίου ἀναφέρουσα καὶ λέγουσα πρὸς αὐτὸν ταῦτα 12 ὦ ὄμ τῆ Βασιλεία σου, οὐκ ἴσσο ἁγίας 13 πρῶτος Σεβαστὸς Πυπ. Κημ. - 14—21 Μοσκοκριδίου [qui non est diversus a Μοσκοκαρυδίῳ supra v. 7 nominato] τοῦ μεγάλου σεβαστοῦ, Μοσκοκαρυδίου τοῦ ἀναμνήσεως, Κρήκου, καὶ σπέτζας, κολυάνδρου, καὶ στάχου, ἀνίθουτε [ser. ἀνήθου τε] καὶ μαλάθρου, δενδρολιβάνου καὶ γλυκανίσου, τὸ σὸν πρόσταγμα καταφρονοῦσι καὶ ἀπρεπῶς καθυβρίζουσι. Πολλάκις δὲ καὶ πρὸς τὴν Βασιλείαν σου ἄτοπα ἐπιτηδεύουσιν. — p. 200, 22 ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀκούσας ταῦτα — 24 τινὰς ὄμ., sed παραστήσαι εἰς ταῦτα add. ed. Ven. — 25 εἶπε — 27 γουμένισαν κυρακονόμισαν Σταφίδα — 28 Ῥοβίθιον τὸν κακουβαγιομίτην. Φασούλιον — 29 μαύρομάτην. Κουκίον τὸν αἱματώδη — 30 πνευματομάχον. in fine add. τούτους ἔχω μάρτυρας, ὦ Βασιλεῦ — 31 δὲ] οὖν καὶ ὄμ ὁ κύρις Κρομμ.] ὁ κατακρόμιδος deinde δυσέντητος, τρισέντητος [sic] μετὰ κοκκίνης στολῆς καὶ δρυμίας [sic] χολῆς τὸ γένειόν του μακρὸν συρόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνέφερε πρὸς τὸν Βασιλέα ταῦτα καὶ λέγει — 35 verba ὦ — οὕτως ὄμ ed. Ven. — 36 τὸν σκ. καὶ ἐξ. μ. τ. σινάτιν. deinde καὶ ἀν. μ. τ. Ῥ. ὄμ — 37 sqq. τὸν πρ. καὶ συγγενῆ μου τὸν κάρδαμον τὸν δρυμύτατον [sic], καὶ υἱὸν μου τὸν βέπανον, καὶ θυγατέρα μου τὴν ῥαπανίδα, καὶ μὰ τὰ ἀνίθια μαλαθρόκουκᾶ, ψευδῶς ἐλάλησεν ἡ Σταφυλῆς πρὸς τὴν Βασιλείαν σου — 44 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Βασιλεὺς ὤρισεν τοὺς παρεστῶτας — 45 sqq. Σεβ. μαρ. Πρωτοκαθήμενε ἔπαρχε, χρυσολάχανε, σπανάκιε κουροπαλάτη. καὶ σὺ κοντόσταυλε Σεῦκλε, Σέληνε καὶ Κουδούμεντε, ἀνοίξατε τὰς βίβλους καὶ κρίνατε αὐτοὺς. Εἰσῆλθον δὲ οἱ ἄρχοντες οἱ κουμενταρίσιοι, ὁ Καρίδιος καὶ ὁ Κάστανος. Ἀμύγαλος καὶ ὁ Λευτοκάριος, Γίπνος καὶ Μανιτάριος ὁ Πιστάκιος καὶ ὁ σοφὸς Κουκουνάριος. Οἱ δὲ σοφοὶ τοῦ Βασιλέως κριταί. Ὁ καταπεπόνιος, καὶ ὁ τετράγκουρος. Ἀγκυνάρα ἡ τατάρρα καὶ ἡ βαζάνα ἡ καλοθυρετῆ καὶ ἀγκαθόραχος, καὶ ἔκριναν τὸ ἀληθές, καὶ ἐκαταδίκασαν τὴν Σταφυλῆν. Ἡ δὲ Σταφυλῆς ἐβόα πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς τὸν Βασιλέα. Δέσποτα Βασιλεῦ. ὁ Ῥοδάκινος ὁ περικοκώτατος ἔχει τὸ βέλος ἠκονιμένον [sic], ἵνα θέσῃ ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου. Ὁ δὲ θεὸς Πεπώνιος ἐχλεμονίασε καὶ ἐπαραλύθη. Ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀκούσας ταῦτα, ἐκατηράσατο τὴν Σταφυλῆν λέγων. Ὑπαγε Σταφυλῆ κατηραμένη, ὑπὸ στραβοῦ ἔυλου κρεμασθεῖσα, ὑπὸ μαχαίρων κατακοπείσα, ὑπὸ νέων ἀνδρῶν καταπατηθεῖσα. Τὸ αἷμά σου νὰ πίνουν οἱ ἄνδρες καὶ νὰ λέγουσι λόγια κλοθογυρισμένα, καὶ ἀπὸ τείχον εἰς τείχον [sic] νὰ πίπτουν καὶ καλοκαθεῖαι νὰ κρούουν, καὶ εἰς ταῖς στράταις νὰ

πέυτουν, και τὰ γένιατως νὰ Ξερνοῦσι, και οἱ σκύλλοι νὰ τὰ γλύφουν. και εὐθὺς εἶπον οἱ ἄρχοντες. Εἰς πολλά ἔτη Δέσποτα. Haec habet editio Veneta: ex quibus apparet exemplum ante Satham editum et brevius et recentius esse eo quod nunc e codice Vindobonensi emendatius edidimus. — p. 202, 97. Στάφυλος nolui mutare quamvis contra grammaticam peccet: possum enim permultis exemplis defendere. sic memini me legere in Erophile τῆς παράδεισος. — p. 299, 779. δλ' (i. e. δλα) Bicelas — p. 300, 839. οὐ Bicelas. — p. 304, 7. πένεις potius scribendum esse censet Bicelas. — p. 306, 61. ἀφύρωτα corrigendum esse monet Bicelas. — p. 307, 116. usque ad hunc versum pertinere orationem hominis plebei quae v. 105 incipit bene me monet Bicelas. — p. 308, 128. σκύψε Bicelas. — p. 310, 191. scribendum est κ' ἔκατσαν, quae est scriptura codicis.

BIBLIOTHECA GRAECA

VIRORUM DOCTORUM OPERA
RECOGNITA ET COMMENTARIIS INSTRUCTA

CURANTIBUS

FR. JACOBS ET VAL. CHR. FR. ROST.

LIPSIÆ IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

Bedeutend ermässigte Preise.

Erschienen sind bis jetzt:		<i>nebst</i> <i>MS</i>
Aeschinis in Ctesiphontem oratio recensuit explicavit A. Weidner.	1	6
Aeschyli Choephorae, illustr. R. H. Klausen. 8. mai. 1835 . . .	—	22½
— Agamemno, illustr. R. H. Klausen. Ed. II. ed. R. Enger. 8. mai. 1863	1	7½
Anacreontis carmina, Sapphus et Erinnae fragmenta, annotatt. illustr. E. A. Moebius. 8. mai. 1826.	—	6
Aristophanis Nubes. Ed. illustr. praef. est W. S. Teuffel. Ed. II. 8. mai. 1863	—	12
Delectus epigrammatum Graecorum, novo ordine conc. et comment. instr. Fr. Jacobs. 8. mai. 1826	—	18
Demosthenis conciones, rec. et explic. H. Sauppe. Sect. I. (cont. Philipp. I. et Olynthiacae I—III.) Ed. II. 8. mai. 1845	—	10
Euripidis tragoediae, ed. Pflugk et Klotz. Vol. I., II et III. Sect. I—III.	4	27
Einzel:		
— Medea. Ed. III	—	15
— Hecuba. Ed. II	—	12
— Andromacha. Ed. II	—	12
— Heraclidae. Ed. II	—	12
— Helena. Ed. II	—	12
— Alceste. Ed. II	—	12
— Hercules furens	—	18
— Phoenissae	—	18
— Orestes	—	12
— Iphigenia Taurica	—	12
— Iphigenia quae est Aulide	—	12
Hesiodi carmina, recens. et illustr. C. Goettling. Ed. II. 8. mai. 1843	1	—
Einzel:		
— Theogonia	—	7½
— Scutum Herculis	—	5
— Opera et dies	—	10
— Homeri certamen, fragmenta et vita Hesiodi	—	15
Homeri Ilias, varietat. lect. adi. Spitzner. Sect. I—IV. 8. mai. 1832—36	1	15
Einzel:		
— Sect. I. lib. 1—6	—	9
— Sect. II. lib. 7—12	—	9
— Sect. III. lib. 13—18	—	13½
— Sect. IV. lib. 19—24	—	13½
Die einzige Ausgabe der Ilias, welche den kritischen Apparat vollständig enthält.		
Lysiae et Aeschinis orationes selectae, ed. I. H. Bremi. 8. mai. 1826	—	15
Lysiae orationes selectae, ed. I. H. Bremi. 8. mai. 1826	—	9
Pindari carmina cum deperditarum fragm., variet. lect. adi. et comment. illustr. L. Dissen. Ed. II. cur. Schneidewin. Vol. I. 1843	1	9
— Vol. II. Sect. I. II. (Comment. in Olymp. et Pyth.) 1846. 47. (à 15 Ngr.)	1	—
Platonis opera omnia, recensuit, prolegomenis et commentariis instruxit G. Stallbaum. X voll. (21 Sectiones). 8. mai. 1836—61. compl.	21	15
Einzel:		
— Apologia Socrati et Crito. Ed. IV. 1868	—	24

Platonis opera omnia ed. G. Stallbaum.		177
Phaedo. Ed. III. cur. Wohlrab. 1836		27
Symposium c. ind. Ed. III. 1852		22½
Gorgias. Ed. III. 1861		24
Protagoras c. ind. Ed. III. ed. Kroschel. 1865		18
Politia sive de republica libri decem. 2 voll. Ed. II		2 15
Einzel:		
Vol. I. lib. I—V. 1858		1 12
Vol. II. lib. VI—X. 1859		1 3
Phaedrus. Ed. II. 1857		24
Menexenus, Lysis, Hippias uterque, Io. Ed. II. 1857		27
Laches, Charmides, Alcibiades I. II. Ed. II. 1857		27
Cratylus cum. ind. 1835		27
Euthydemus. 1836		21
Meno et Euthyphro itemque incerti scriptoris Theages, Erastae, Hipparchus. 1836		1 12
Timaeus et Critias. 1838		1 24
Theaetetus. Ed. II. rec. Wohlrab. 1869		1 —
Sophista. 1840		27
Politicus et incerti auctoris Minos. 1841		27
Philebus. 1842		27
Leges. Vol. I. lib. I—IV. 1858		1 6
Vol. II. lib. V—VIII. 1859		1 6
Vol. III. lib. IX—XII. et Epinomis. 1860		1 6
Sophoclis tragoediae, rec. et explan. E. Wunderus 2 voll. 8. mai. 1847—1857		3 —
Einzel:		
Philoctetes. Ed. III		12
Oedipus tyrannus. Ed. IV		12
Oedipus Coloneus. Ed. III		18
Antigona. Ed. IV		12
Electra. Ed. III		12
Ajax. Ed. III		12
Trachiniae. Ed. II		12
Thucydidis de bello Peloponnesiaco libri VIII explan. E. F. Poppe. 4 voll. 8. mai. 1843—1866		4 —
Einzel:		
Lib. I. Ed. II.		1 —
Lib. II. Ed. II.		22½
Lib. III.		18
Lib. IV.		15
Lib. V.		15
Lib. VI.		18
Lib. VII.		15
Lib. VIII.		15
Xenophontis Cyropaedia, comment. instr. F. A. Bornemann. 8. mai. 1838		15
Memorabilia (Commentarii), illustr. R. Kühner. 8. mai. 1858.		
Ed. II		27
Anabasis (expeditio Cyri min.), illustr. R. Kühner. 1852.		1 6
Einzel à 18 Ag:		
Sect. I. lib. I—IV.		
Sect. II. lib. V—VIII.		
Oeconomicus, rec. et explan. L. Breitenbach. 8. mai. 1841		15
Agésilas ex ead. recens. 8. mai. 1843		12
Hiero ex ead. rec. 8. mai. 1844		12
Hellenica, Sect. I. (lib. I. II.), ex ead. rec. 8. mai. 1853.		7
Sect. II. (lib. III—VII.), ex ead. rec. 8. mai. 1863		1 18

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

73

